

+

Este martyrologio
dio el s.r Don fernando
de padilla. prior. para
la santa iglesia cathe
dral de Osma

Entregose a mateo ran
1580

Yo fuemolina

Entregose a melchior de la vega m.r de
con [illegible] de [illegible] m
de [illegible]

VSVARDI

MARTYROLOGIVM, QVO ROMANA ECCLESIA, AC PERMVLTAE aliæ vtuntur: iussu Caroli Magni conscriptum.

Cum additionibus ex Martyrologijs Romanæ Ecclesiæ, & aliarum, potissimum Belgij.

Et Annotatione Auctorum, qui de Sanctorum vita, confessione, vel martyrio, fusè, aut aliquando obiter, nonnulla scripserunt.

Operâ IOANNIS MOLANI *Louaniensis, Louanij sacræ Theologiæ Regij Professoris.*

Eodem Auctore, DE MARTYROLOGIIS, & INDICVLVS SANCTORVM BELGII.

BIBLIOTECA PROVINCIAL
SORIA

LOVANII,
Apud Hieronymum VVellæum, sub signo Diamantis, Anno 1573.

Cum Priuilegio Regio ad sexennium.
Subsign. *H. Facuwez.*

LITERÆ SIGNIFICANT MARTYROLOGIA,

a Adonis.
b Bedæ.
g Græcorum.
p propriæ ecclesiæ.
p: proprij episcopatus.
q quoddam.
r Romanum.

LVNA PRONVNCIANDA,

Anno,		
1573	16	
1574	17	
1575	18	
1576	19	
1577	1	
1578	2	
1579	3	
1580	4	loco ponitur.
1581	5	
1582	6	
1583	7	
1584	8	
1585	9	
1586	10	
1587	11	
1588	12	
1589	13	
1590	14	

Anno,		
1591	15	
1592	16	
1593	17	
1594	18	
1595	19	loco ponitur.
1596	1	
1597	2	
1598	3	
1599	4	
1600	5	

& sic deinceps, vsque ad numerum 19 procedendo, iuxta aureum numerum illius anni, prout positus est in Calendario Romani Breuiarij.

ILLV-

ILLVSTRISSIMO AC REVERENDISSIMO DOMINO, D. ANTONIO *Perrenoto Granuellano, S. R. E. Cardinali, Archiepiscopo Mechliniensi, &c.*

MARTYROLOGIVM, illustrissime ac amplissime CARDINALIS, antiquitus numerari solet, inter paucos libros, qui omnibus sacerdotibus necessarij iudicabantur. Quod disertis verbis scribit Burchardus, episcopus Vuormatiensis, in decimo nono libro Decretorum. *Cap. 8*

Quantæ autem sint huius libri vtilitates, non est necesse hîc commemorare, cum id per aliquot Capita disseruerim, in eo tractatu, quem de Martyrologijs ipsius Vsuardi Martyrologio subiunxi.

Neque dubium mihi est, quin ad aliquas earum vtilitatum Maiores nostri respexerint, dũ eos sacerdotis nomine indignos iudicabant, quibus hic codex deerat. Certe Martyrologij lectionem in fine Primæ antiquissimæ obseruationis esse indubitatum est. In eaq. obseruatione à Choro permanẽdum

esse, decretum est iam pridem in eo Romanæ Ecclesiæ sacrosancto Breuiario, quod auctoritate sanctissimi Concilij Tridentini recepimus. Sed & magnus ille Gregorius, epistola vigesima nona libri septimi, indicat suo tempore Martyrologij vsum fuisse in quotidiano Missarum sacrificio, dum eorum quotidie specialis fieret commemoratio, quorum Natales, siue Passiones, vt ipse loquitur, in eos dies incidebant. Nos, ait, pæne omnium Martyrum distinctis per dies singulos Passionibus, collecta in vno codice nomina habemus, atque quotidianis diebus in eorum veneratione Missarum solennia agimus.

Greg. in regist.

Itaque in libro, has, aliasque ob causas, vtilissimo, libens non parum operæ, laboris, & molestiarum, insumpsi. De quibus quæ à me dicenda sunt, ea dicturus sum in subiungenda ad Lectorem epistola. Neque enim conuenit vt cum Vestra Excellentia verbosior sim.

Porrò cum hac meâ operâ, peculiarius quàm quisquam alius, Belgij nostri Sanctos illustrauerim, videbatur conueniens si Præfatione dedicatoria, & mihi, & labori meo, è Belgio aliquem patronum deligerem. Primo autem loco, occurrit Vestra Amplissima Reuerentia, etsi absens, cui diuina prouiden-

uidentia donatum est reliquos ministerio, auctoritate, & dignitate anteire.

Cum autem in clarissima & alma Vniuersitate Louanienſi, quæ Vestræ diœcesis est, locum aliquem Dei dignatione sortitus sim inter opitulatores Ecclesiæ Vestræ, tum per presbyterium, tum etiam per sacræ Theologiæ magisterium, ratione vtriusq; functionis confugio ad Vestram Reuerentiam, velut ad Episcopum animæ meæ: Eidemque & me, & studiorum meorum fructus, subijcio, ac dedico; vt sub protectoris mei auspicijs, & liber noster, Eiusdem nomini inscriptus, legentibus sit gratior.

Vtinam autem Illustrissime Cardinalis, ouibus tuæ diœceſis præsens adesses, in hoc afflictissimo statu, & catholicorum Mechlinienſium, & reliquorum Belgarum. Vbique enim Belgium plenum est miserijs, & ab hostibus fidei, & aliunde.

Quare non solum præsentem librum Nomini Vestræ Reuerentiæ nuncupo, sed Eidem commendo etiam afflictissimam Belgij Rempublicam, vt ea auctoritate, qua summa vales apud sanctissimum Pontificem, & Regis nostri Catholicam Maiestatem, Belgij nostri miserijs subleuandis succurrere digneris: vt si non redeat ad eam felicitatem,

quam ante discessum V. Celsitudinis habuit, (id enim sperare non audeo) saltem eousque redeat, vt tot hominum myriades, quæ Deo & Regiæ Maiestati fideles perstant, non per miserias animis deijciantur, & ad iracundiam prouocentur; sed talem videant Reipublicæ faciem, in qua iucundum sit eis & Deo seruire, & Catholico Hispaniarum Regi subesse. Benignissimus autem Deus Tuam Celsitudinem diu seruet incolumem, ad vtilitatem nostræ Reipublicæ, & totius Christianitatis. Louanij,

anno LXXIII, III

Kal. Iunij.

Vestræ ampliss. & ill.me R.tiæ

obsequentissimus,

Ioannes Molanus Louanienſis.

CAN-

CANDIDO LECTORI IOAN. MOLANVS.

PVLCHRE *scripsit quidam, Ne hoc tibi dedecori fore putato, si orationem iam editam, adhuc lima retractes. quandoquidem hoc Phidiam quoque fecisse perhibent, quo tempore apud Eleos Iouem iam absoluerat. Stetisse enim illum post ianuam, vbi primùm opus in lucem productum, hominibus visendum ostendisset, subauscultasseq. quid quisq. spectantium laudaret, aut reprehenderet. Cæterum hic quidem nasum reprehendebat, quasi plus æquo crassiorem: alius vero faciem, tanquam oblongam: tertius aliud quiddam pictori vertebat vitio. Deinde digressis spectatoribus, rursus Phidiam semetipsum concludentem correxisse, atq. ad multorum opinionem & iudicium imaginem emendasse. Neque enim mediocre, aut contemnendum esse existimabat populi tam numerosi consilium, sed hoc sibi persuaserat necessariò fore, vt multi semper plus quàm vnus peruiderent. Hæc de Phidia ille.* Lucianus dialogo pro imaginibus.

Quem sane in modum auscultaui, & sæpius interrogaui, Candidissime Lector, quid quisque legentium laudaret, aut, cuius prima cura erat, quid improbaret in eo Martyrologio, quod mea qualicunque opera editum erat Louanij Anno 68. Eorumque collectis iudicijs, librum ad multorum opinionem & iudicium, adhibita diligenti lima, retractare, expolire, recognoscere, & emendare, sum conatus. Quæ igitur habeat posterior hæc editio, ob quæ priori sit anteferenda, paucis aperiam.

II. De lectione Lunæ.

LVnæ lectionem in ecclesijs vsitatam, nonnulli desiderarunt. quibus non solùm acquieui, sed eam recognoui ad castigationem & reductionem numeri Decemnouennalis, siue aurei numeri, quæ facta est iam pridem in Romano Breuiario. Quare cum alibi lunæ pronunciatio, quinque diebus discrepet à luna cæli, (ob quos dies retrocedendum fuit per syllabas quinque dicendo, In cælis est hic) in hac editione sic castigata est lunaris pronunciatio, vt à cæli situ aut nihil discrepet, aut perparum.

III. De numeris Lunæ.

SOlent vero numero decemnouennali subijcere primas nouendecim literas,

A b c d e f g h i k l m n o p q r ſ t

ac lectorem admonere, vt dum aureus numerus est vnum, toto anno legunt numerum suprapositum A primæ literæ: dum est aureus numerus duo, eo anno legant numerum cui subiungitur b litera secunda, & sic consequenter, vsque ad decimum nonum, cui respondet litera T, decima nona. Sed non fuit necesse eiusmodi literis onerare librum præsentem, eò quòd numerum aureum per quinarios distinxerim: per quas distinctiones tam facilè inuenitur locus lunæ anni præsentis, quam si literæ id ipsum significantes, essent adiunctæ. Tam facilè enim agnosco locum nonum esse penultimum in secundo quinario: aut duodecimum locum, esse secundum in tertio quinario, quàm agnoscam I literam esse nonam, & M duodecimam.

IIII. De

IIII. De Vuandelberti martyrologio.

MOnuerunt etiam vnus, & alter, vt carmina Vuandelberti omitterem: quos scio parum cogitasse ante quot sæcula ea sint conscripta: tantumque attendisse non satis ea numeris suis constare. Interim, quia magis faciunt ad centonem libri, quam ad multam Lectoris promiscui institutionem; & vt ornatum exiguum, sic etiam non nimiam vtilitatem & necessitatem adferre eis videantur, permisi hæc carmina in recognitione libri abesse. Remitto interim studiosissimos Lectores, quibus ea vsui esse possent, tum ad primum tomum operum Bedæ, vbi falsò extant eius nomine: tum ad primam nostri Martyrologij editionem, vbi Vuandelberto sua carmina restitui.

V. De omissis abbreuiationibus.

POrrò cumplærunque à iunioribus Martyrologium legi soleat in ecclesia, eiusque lectio sit etiam vsitatissima apud sanctimoniales, visum mihi fuit, vt quæcunque ad martyrologij lectionem in ecclesia pertinent, integre, absque vlla abbreuiatione, aut mutilatione, excuderentur, in gratiam idiotarum, & minus peritorum. Quod etiam à typographis fere est obseruatum, saluis vsitatissimis virgulis pro literis m & n. In reliquis verò, quæ doctis seruiunt, id non fuit obseruandum.

VI. De Vsuardo.

VSuardus principali charactere excusus est. quem diligenter contuli cum varijs exẽplaribus Ms. &

varietate lectionum deprehensa, elaboraui genuinam ponere lectionem. Vbi id deprehendere non potui, alteram lectionem in margine posui. Occurrerunt in eodem paucula, quæ videbantur à fide historica aliena, vt nonnunquam bonus dormitat Homerus, difficileque est in tam confuso opere nihil humanum pati. Ea ex contextu sustuli, ne in ecclesia legantur, & sic in annotatione vel margine posui, vt Lector facile aduertat quid ad integritatem Vsuardi pertineat.

VII. De notis parenthesis.

MArtyris autem vocem aliquando notis parenthesis intercluſi, quando posita est pro eo qui in confessione fidei tormenta passus est, sed citra mortẽ. Similiter dictionem virginis, dum ponitur pro vidua sanctimoniali, vt doctioribus eæ significationes occurrant.

VIII. De natalibus transpositis.

NAtales quorundam sanctorum transposui iuxta Tridentini Concilij Breuiarium, aut iuxta propriæ ecclesiæ legitimam obseruationem. Quia geminatio ea, potissimum si altero loco erronea erat, parum gratia erat Lectoribus, suspendens eos quonam die festum obseruaretur. Si cui autem tantilla Vsuardi verborum transpositio displiceat, sciat is nostri instituti fuisse, Martyrologium ecclesijs, quo ad possem, accommodare. Neq; deesse alias editiones, in quibus nulla sit Vsuardi verborum transpositio.

IX. De additionibus.

EAdem fere, quæ de Vsuardo dixi, locum habent in additionibus, quæ cursiuo, vt loquuntur, & Italico charactere,

charactere, additæ sunt, ex veterum Scriptorum, & sanctarum ecclesiarum Martyrologijs, potissimum si castigatam & emendatam lectionem spectes, in qua non parum operæ & laboris collocandum fuit.

Accessit in ijsdem additionibus auctarium magnum. Nam inter alia quæ primæ editioni defuerunt, multa hìc accesserunt. Vt, de Sanctis nostratibus non pauca, ex propriarum ecclesiarum Martyrologijs; de Sanctis Græcorum, ex Menologio Græcorum, quod tunc nondum videram; de sanctis Siciliæ, ex Martyrologijs Siciliæ, apud Maurolycum.

X. Literulæ significantes.

Dictas additiones maluissent nonnulli indistincto ab Vsuardo charactere imprimi, & sine literis significatiuis. Sed secuti sumus quod pluribus non absre placuit. Nam nec character diuersus imperitũ lectorem turbare potest: nec nudæ eæ literulæ quas facilè aduertit à se esse prætereundas. At verò docti gaudent videre quid sit Vsuardi, quidque Vsuardo additum. Nec iniucundum est eis videre has literas significantes. Quoniam A significat sequentia sumpta esse ex Martyrologio Adonis episcopi: B, ex Bedæ: G, ex Græcorum menologio: P, ex Martyrologio propriæ ecclesiæ, apud Belgas. hoc est, in qua corpus sanctum quiescit, vel in qua Sanctus resedit. P, cum punctis, ex Martyrologio proprij episcopatus. R, ex Romanæ ecclesiæ Martyrologio: Q, ex quodameccl esiarum Martyrologio confusè. qualitera significandum fuit sæpius quod sequentia non pertineant ad eam literam, ad quæ præcedentia.

Nec dubium est quin sub hac litera multa notauerim, quæ etiam sunt in proprijs Martyrologijs. Quia Sanctos

Medio-

Mediolanenſes ſcripſi ex Martyrologio quod cum Breuiario Ambroſianæ eccleſiæ eſt impreſſum / Siculos ex Martyrologijs Siciliæ, quod modo dixi / Laudunẽſes ex Martyrologio quod noſtrum Parcum habet ex Abbatia ſancti Martini in Lauduno clauato / Remenſes, ex Ms. Vſuardo, qui vix vllas habebat additiones, præterquam de ſanctis Remenſibus / Treuirenſes, ex Martyrologio impreſſo pro vnione Bursfeldenſi / Rothomagenſes, & comprouinciales, ex Martyrologio Rothomagi excuſo, Anno 1507 / Pariſienſes ex Martyrologio quod Caroli magni iuſſu digeſtum eſt, & Pariſijs impreſſum Annis 1490, & 1536 / Ordinum denique Sanctos ex monaſterijs Ordinum ſcripſi.

In priori editione etiam alijs vtebar literis, ſed poſterior ratio priori fuit prælata.

Nec difficile eſt Lectori hinc ad memoriam reuocare dictarum literarum ſignificationes; quæ iam paulò latius ſunt explicandæ. A dixi ſignificare Adonem in Martyrologio / B, Bedam, vel Bedæ Martyrologium. De quibus quæ hic ſcribenda forent, ſufficienter tractabo in libro de Martyrologijs, capitibus ſexto & tertio. Reſtant g, p, r, q.

G ſignificat commemorationes Sanctorum totius anni per ordinem menſium, prout ea cum eorundem ſanctorum deprecationibus habentur in Munologio de ſanctis totius anni, quod eſt in Græco Horologio, ſiue Horarum libro, qui Venetijs excuſus eſt in octauo, Anno 32. Vnde etiam Ioannes Buteo Canonicus Viennæ Ordinis ſancti Antonij multa Anno 58 in Latinum vertit in libro quem inſcripſit Orationes Græcorum veteres ad Deum & Sanctos.

P: cum punctis ſignificat Martyrologium ſummæ

eccleſiæ

ecclesiæ proprij episcopatus intra cuius terminos corpus sancti quiescit. vt, Cameracense secundum antiquos limites, quo etiam vtitur Mechlinien sis ecclesia. Vltraiectense, cuius titulus est Martyrologum cathedralis ecclesiæ in Traiecto, scriptum anno 1364, anno primo Ioannis de Voerrenborch episcopi Traiectensis. item Martyrologium sancti Iacobi Louanij secundum Ordinarium sancti Lamberti Leodiensis. quod vetustate aliquibus locis obliteratum est.

R, significat additionem ex Martyrologio secundum morem Romanæ ecclesiæ, quod emendauit magister Bellinus de Padua, Ordinis fratrum eremitarum sancti Augustini, Venetijs ad signum Spei excusum anno 49, & Parisijs An. 21. Videtur etiam id nonnihil auxisse Sanctis Paduæ, & Venetæ ecclesiæ, & diuersarum religionum. Extant & alia Romanæ ecclesiæ Martyrologia, quæ non vidi. Ecclesia enim sancti Petri vtitur Martyrologio Venetijs impresso anno 60, quod Alexander Peregrinus Brixiensis, Iulij tertij sacellanus, opera sua emendatum edidit. Ecclesia autem Lateranensis vtitur Martyrologio apud Hieronymum Caualcalupum anno 1564. impresso.

Q, non significat quodcunque Martyrologium, sed probatum, quodque in aliqua ecclesia venerabiliter legitur. Interim sanctos nonnullos, ex Ecclesiarum Breuiarijs, & integris historijs, quos in Martyrologijs non inueni, libens adieci, eo quod ipsæ historiæ & Lectiones ecclesiasticæ de Sanctis, paris sint cum Martyrologijs auctoritatis, imo aliud non sint quam prolixa Martyrologia.

XI. De

XI. De minimis additionibus.

ADdidi etiam quædã ad Vsuardũ & Eccleſiæ martyrologia potiſsimũ ex recẽtiorum Martyrologijs aut additionibus; In quibus aliquando aliena fide contentus fui ponens ea lege commentariorum. Quæ omnia minimo charactere imprimenda fuere, vt ſecernerentur ab ijs quæ grauioris ſunt auctoritatis vel dignitatis.

Et quidem in priori editione vtebar literis ſignificatiuis quas nunc ſuſtuli, niſi quod litera p aliquoties ſignificet propriæ eccleſiæ librum obituum. Parum enim referre putaui, ſiue id dicat Colonienſis Carthuſia in ſuis ad Vſuardum annotationibus, ſiue Antonius Geems, Regularis Rubeæ vallis, in Martyrologio prolongato, vel reuerendus abbas Maurolycus, vel ego, vel quiſquam denique alius recentiorum.

XII. De notula ¶.

NOtula ¶, ſignificat eouſque in omnibus eccleſijs noſtra directione legi poſſe. Illa enim quæ ſequuntur notam ¶, vel ſunt feſta tranſlationum, fere ex propriis eccleſijs ſumpta, quæ non eſt neceſſe paſsim per eccleſias legi, vel ſunt minimis typis de non canonizatis: vel etiam de canonizatis ex ſcriptis recentiorum: ſed de quibus ego nullam aut minus ſufficientem habuerim notitiam an ſint canonizati, & an ijs diebus eorum natales occurrant.

XIII. De annotationibus.

IN Annotationibus, quæ ad Grammaticam vocum explicationem pertinebant, pleraq. in altera editione omittenda iudicaui. Annotationes vero de hiſtorijs Sancto-

Sanctorum, multum auxi, & recognoui: atque cifras remittentes ad annotationes in margine ponere malui, è regione Sanctorum, quam in ipso contextu relinquere, vbi aliquando Lectorem turbabant.

XIIII. De orthographia.

ORthographiæ etiam ratio habita est: sed vbi inter doctos diuersitas est sententiarum, libertatem reliqui typographis: vt in accentibus aduerbiorum, & in voce Diocletianus, quæ vsitate scribitur per e, sicut Græce per ι. In Romano tamen Breuiario, & duobus, quæ habui, Ms. martyrologijs perpetuo per i Dioclitianus. Itidem in permultis alijs vocibus. Accentum aliquando posui, quo, vt in Latinis, sic in Græcis dictionibus significare volui quantitatem syllabæ penultimæ. Quantitatem autem aliquando solum notaui ex vsu propriæ ecclesiæ, vt, in Ionâtus, Gaugéricus, Remáclus.

XV. De appendice Martyrologij.

ASscripseram etiam in minimis additionibus multos sanctos ex scriptis recentiorum, quos sumpserunt ex historia tripartita, Gregorio vtroque, & aliunde. De quibus non solum nesciebam an in aliqua ecclesia natalem habeant, sed nec diem obitus sciebam. Recentiores enim tantum aliquo loco eos posuerant, ne in toto opere abessent. Hos ordine alphabetico ponere malui post Martyrologium, cum auctario nonnullo tum similium Sanctorum, tum eorum quos natales dies habere scio, etsi eos ignorem: Vt qui volet, auctarium illud locupletet, & Sanctos ad Martyrologium transferat, quorum dies Natales deprehenderit.

XVI. De

XVI. De omissis sanctis.

NEque defuerunt qui totum auctarium Colonienſe per dies ſingulos additum voluiſſent. Quibus reſpondeo, mei inſtituti non fuiſſe vt ex recentiorum collectaneis adferrem, quæcunque adferri potuiſſent, tum certa, tum incerta. Nam in ſuo auctario multo copioſior eſt Antonius Geems quàm ſint Colonienſes, qui pari ratione non fuiſſet prætereundus, & vtrique permulta addenda fuiſſent, quæ ex Breuiarijs, & aliunde obſeruari poſſent. Sed ſatis mihi fuit pauca quædam è multis inde ſelegiſſe: neque voluiſſe vllum ſanctum præterire cuius ſciui tempus, diem, & locum confeſſionis, vel martyrij. Reliquum, cuius difficilem abyſſum videbam, alijs reliqui. Sane ſi omnium eccleſiarum per ſingulas prouincias proprij extarent Natales aut indices, (quale quid re de Belgis cum martyrologio iam in lucem edo) locupletiſſimum ex ijſdem noſtrum prodiiſſet Martyrologium.

XVII. Concluſio.

VErum vt finem præfandi faciam, quicquid in hac altera editione eſt immutatum, vel additum, vel imminutum, id ſolerti indagine, vt Vſuardus loquitur, ſiue ſtudioſe, & citra omnem temeritatem à nobis factum eſſe agnoſcas. Quorum etiam omnium rationem in prolixo ſcripto mihi reſeruo. Omnes verò Sancti, in quorum honorem hoc opus congeſſi, mihi peccatori, quod minus aut perperam feci, ignoſcant: & tam Vobis omnibus, quàm mihi, ſuis meritis & ſuffragijs patrocinium ferre dignentur.

INDEX

INDEX RERVM, AC SENTENTIARVM PRÆCIPVARVM, QVAE IN MARtyrologio, eius appendice, & libro de Martyrologijs, continentur.

Martyrologium citatur per dies: appendix, per literas: liber de Martyrologijs, per capita. Numerus mensi præpositus, significat Vsuardum, aut ad eum additiones maiores: postpositus verò, minores additiones, & annotationes.

A.

ABbas S. Gerardus, octodecim cœnobiorum curam habuit. 3 Oct.

Abbas Benedictus num fuerit sacerdos. Mar. 21. Maurus non fuit sacerdos, sed leuita. 15 Ian.

Abbas, dux dicitur à Græcis. 4 Ian.

Adolescentię non parcendum. Ian. 11.

Adulter Bonifacius fit martyr. 14 Maij.

Aduocatorũ patronus, Iuo. 19 Maij/Philogonius. Dec. 20

Aduocati, quauis nolint, multum malitiæ addiscunt, litibus se terendo. Febr. 6

Aëre commoto in ecclesia orabat Ceadda, donec serenitas rediret. 2 Mar.

Agnominantur, Maria Ægyptiaca, peccatrix & pœnitens. 2 Apr/ item Pelagia. 8 Oct/ Hermannus, ob simplicitatem, Iosephus, Apr. 7/Hildegũdis, Iosepha. Apr. 20/ Simeon, stultus siue salus. 21 Iul / Vuilgefortis, Ontcõmera. Iul. 20/ Cuius nomen nesciebatur, Adauctus, 30 Aug/ Coronatus, 8 Nou/Superius, 7 Sep/martyr sine nomine. Apr. 16

Alsatiam conuertunt Scoti. 7 Nouemb.

Amabilis fuit S. Goericus episcopus omnibus sibi commissis. 19 Sep.

Ambrosio contrarium esse sermonem, qui ei de Eusebio Vercellẽsi inscribitur. Aug. 1

Ancillas à sancta Martha nominari Marthas, Iul. 29

Angelus cõfortat in Martyrio Pontianum. 19 Ian/Vincentium, 22 Ian / Marcum, 25. Apr/&c. educit Theodorũ, in App. T.

Angeli dicuntur à Græcis incorporei. 8 Nou.

Angeli, cecinerunt in transitu Martini 23 Oct / inter Apostolorum & Prophetarum choros tulerunt animam Pauli eremitæ. 15 Ian / animam Aidani in cœlum ferunt. 31 Aug.
Angeli è Tyberi eripiunt animas Valētini & Hilarij. 3 Nou.
Anglos ad Humbrum conuertit Paulinus. 10 Oct.
Anglorum Apostolus, Gregorius. 12 Mar.
Anni initium dicitur Octauæ dici Dominicæ. 1 Ian.
Antuerpiæ iugi instantia pugnauit Eligius (cōtra infidelitatem) 1 Dec.
Apocrypha omnino respuit Ecclesia. Aug. 15
Apocrypha sunt quædam Georgij Gesta. Apr. 23 / & quædam Cyrici. Iun. 16
Apostatam Iulianum in sacris literis erudijt à puero S. Pigmenius. 24 Mar.
Apostatæ Elpidophoro ostendit Murita linea, quibus eū in baptismo texerat. 13 Iul.
Apostatas à fide duas cōuertit S. Dorothea. 6 Feb.
Apostolorum nomen Græci ad septuaginta discipulos extendunt. 4 Ian / 31 Oct / 10 Nou.
de Apostolorum vita cur pauca extent. Oct. 28
Aqua in vinum mutata meritis Marcelli. 1 Nou.
Aquis superambulat Maurus. 15 Ian.
Arboris miraculum per Gummarum. 11 Oct.
Archipresbyter, S. Landoaldus. 19 Mar.
Arcus non potest semper esse intensus. Dec. 27
Argento abstinentes, Cyrus & Ioannes. 31 Ian.
Asceta pro monacho, 28 Feb.
de Astronomia, quæ rerum euentus prædicit, accusatur S. Eusebius. in App. E.
Attrebatæ ciuitati pontifex consecratur S. Vedastus, 6 Feb.
Aurum & argētum velut stercora exhorrebat Eusichius. in App. E

B.

Baptismus candidiorē niue facit. 25 Aug / per ipsum inuestimur Christo, 19 Maij.
in Baptismate filius Petri Marcus. 25 Apr.
in Baptism. albis vestibus induitur Tertullinus, 4 Aug / Genesius, 25 Aug / Lusor, 4 Nou. Elpidophorus apostata, 13 Iul.
Baptizat diaconus Sisinnius, 2 Febr.
Baptizatur proprio cruore Genesius Arelatensis, 25 Aug.
Baptizandis quæ sint imponēda nomina. de Marty. cap. 17
Baptisma vnicum Liberatus, cum socijs, martyrio defendit. 17 Aug.
Basilij eloquentia singularis fuit,

fuit, & sermo Apostolico sale conditus. Mar. 9
Batuæ prædicator Vuerenfridus. Aug. 14
Bauaria dicitur Baioaria. 22 Sept.
Bauarorum Apostolus, Rupertus. 12 Oct.
Bedæ falso quædam inscripta. Mar. 10. 17/ Aug. 16, 19/ Ap. 3
Benedictio Agilegi martyris. in Apr. A
Benedictionem petit ab episcopo Amandus prædicaturus. 6 Febr.
Bestiæ intactos relinquunt, Maximam & collegas, 29 Iul/ Tyrios martyres. 20 Febr/ nō audebant attingere corpora Tharaci & sociorū. 11 Oct/ præsōcāt tantum Ignatium. 1 Febr.
Bibliothecam diligenter custodiri monuit Augustinus. de Marty. cap. 21
Biothanati dicuntur quidam martyres per contemptum. 18 Iul/ Nou. 28
Bonis spoliata Nicareta, non stomachatur. in App. N
Brabantia vastatur à Nortmānis, Hunis & Danis, 14 Iul/ nominatur pagus Erachbantensis. 30 Mar.
eBullata pagina Nicolai primi. Feb. 3

C.

CÆmentarij occiderunt S. Reinoldum, operi suo præpositum, Ian. 7
Calcaneis perforatis horribiliter trahuntur Philemon & Apollonius, 3 Mar.
Calix sanctus, à paganis fract⁹, restauratur orando. 7 Aug.
Calici sancto sancti Lupi cœlitus gemma illapsa refertur. 1 Sept.
Caniculares dies 5 Sept. finiuntur Gregorio Turonensi, 5 Sept.
Canities, veneranda. 30 Ian.
Canonizatur Bellinus anno secundo post mortem, Nou. 26.
non Canonizati festum Rogerij, Ian. 4/ Raimundi, Ian. 6
non Canonizati corpus, in tūba portatili. Febr. 21.
Cantum Romanum instituit Vitalianus. 27 Ian/
Captiuos Christianos redemit Acacius episcopus, conflando vasa ecclesiæ. in App. A
Captiuos pijssime redemit Domnolus, Iun. 17
Caput (id est, pars capitis) Pāteleonis, est Colonię, 19 Feb/ Lugduni, 17 Iul.
Capite S. Ioannis calybiti se velut thesauro incomparabiliter ditari fatetur Bisontium. Ian. 15
pro Castitate occisa ancilla militis. 25 Mar.
Castratur propter fidem Ignatius patriarcha. in App. I
Castrum pro oppido minori. Passim toto libro

Cauſas pupillorum, viduarum, & pauperum, defendit Iuo. 19 Maij.
Cauſarum patronus fuit Philogonius. Dec. 20
in Cellulæ anguſtia fruebatur Aſella latitudine paradiſi. in App. A
Cereus Paſchalis in Sabbatho ſancto benedicitur. 26 Dec/ etiam ante tempora Zoſimi. Dec. 26
Chorepiſcopus Lugduni Agobardus. Iul. 17.
Chriſtianos, ſolet Iulianus Galilæos appellare. 24 Ian.
Chriſtianos & Natales quoſdam dici à Chriſti natali. Dec. 24
Cilicino amicta induitur Marcellus papa, 16 Ian.
Cilicio Catharinæ Senenſis ſemimortuus ſanatur. Apr. 29
Clariſſæ Coletanæ. Mar. 6
Clerum compoſuit Hyginus. 11 Ian.
Clerus Carthaginenſis in exilium mittitur. 13 Iul.
Clericus mirabiliter deſignatur S. Nicetius Treuirenſis. 1 Oct.
Clericum nullum iudicem permiſit Siluanus, cum animaduertiſſet quod ex litibus quæſtum quærerent. in App. S
Cœlo iugiter intentus erat Melanius. 6 Ian.
Coëpiſcopus Metenſis, Drogo. 29 Aug.
Cognominatur S. Sura, Soter. Feb. 10/ Vide Agnomin.
Coma clero non nutrienda 17 Apr/ ea depoſita Sigiſmundus rex habitum religionis ſuſcipit. 1 Maij.
Compaſſione pijſſimus Ioannes patriarcha, 23 Ian.
in Confeſſione fidei reprehenſibilis eſt ſimulatio. Apr. 12
ad Confeſſionem Petri orat Zoë, 5 Iul/ ad Pauli, Tranquillinus 6 Feb.
Confeſſor peculiariter nominatur à Græcis qui in tormentis, aut coram iudice, fidem confeſſus eſt. vnde rarius in Martyrologio Græco ponitur hic titulus. Similiter veteres acceperunt vt Ambroſius, Sept. 18
Confeſſores & martyres, Gurias, Samonas, & Abibus, 15 Nou.
Confirmandum ſacro chriſmate, offert Siſinnius diaconus Marcello papæ. 2 Febr.
Confuſio Sanctorum notatur, Ian. 8/ Iul. 14/ Aug. 13
Coniuges, ſanctiſſimo voto caſti, Iulianus & Baſiliſſa 9 Ian/ in virginitate Chriſto ſeruientes, Cunegundis & Henricus, 3 Mar/ ſeruata charitate ſeparati, Vincentius & Vualdetrudis, 14 Iul/ 9 Apr.

Conuertuntur per Vincentium Prædicatorem ſupra triginta millia Iudęorum & Maurorum. 5 Apr/ mimus, 25 Aug/ exceptor (*de bloetſchrijuer*) 25 Aug/ 3 Dec/ meretrix, 7 Aug/ conſiliarius Neronis. 11 Maij/ carnifex, 22 Aug/ commentarienſis, 2 Febr. &c.

Conuiua nautis, S. Phocas. Iul. 14.

Conuiuium prophanum execratur S. Marcellus. 4 Sep.

Corona Domini feliciter infidelibus eripitur, & honoratur Pariſijs. 11 Aug.

Coronis ne ſit locus quas Angelus ferebat, capita amputantur Facundo & Primitiuo, 27 Nou.

Corona militum occiditur. 1 Ian/ 13 Ian.

CORPVS Domini eſt Bruxellæ miraculis clarum Iul. 13/ circumfertur in ſupplicatione. poſt Dec.

Corporis & ſanguinis Domini communionem accepit Lucia, antequam mori poſſet. 13 Dec/ Sacramentum Chriſti accepit Petronilla. 31 Maij.

Corporis Chriſti veritatem in Sacramento agnoſcunt pagani, 15 Aug.

Corpus Chriſti miraculo euanuit, 15 Aug/ ipſum paganis tradens eſt proditor. Ibi.

Corpori decollato ſubſternit veſtem ſuam Aſterius ſenator, 3 Mar.

Corpora Adriani & ſociorum, per coruſcationem incendi prohibentur, 8 Sept.

Corpora martyrum delphini beneficio littori reſtituta. 8 Mar.

Corpus Vincentij feris obiectum, à coruo diuinitus cuſtoditur. 22 Ian.

Corpus Suſannæ collegit Serena Auguſta, & aromatibus ornauit. 11 Aug.

ad Corporis S. Folquini tranſitum vna nocte congelatur vehemens aqua. 14 Dec.

Corpus S. Theodorici Rex proprijs humeris ad ſepulchrum euexit. 1 Iul.

Corpore vnius ſancti, terra eſt reuerentior, & ab hoſtibus immunior. Ian. 7.

Corpus Amaranthi per 40 dies incorruptum. 7 Nou/ Ediltrudis, vndecim annis. 23 Iun.

Corpus Seuerij reuerenter oſtenditur, die 1 Febr.

in Corpore ac ſi viuens magnificè miraculis coruſcat Nicolaus. 9 Maij.

Corpora Euualdorum vbi eſſent, & cuius meriti, lux apparens declarauit. 3 Oct.

Corpora reperiuntur diuina reuelatione Abacuc & Micheæ, 15 Ian/ Nazarij & Celſi, 12 Iun/ incorrupta.

Geruasij & Prothasij,16. Iun/ Zoili, 27 Iun / Sigismundi, 1 Maij / Quintini, 31 Oct/ Coronatorũ,8 Nou/Stephani & sociorum, 3 Aug/ per stellam fidelibus deprecantibus,Tharaci & sociorum. 11 Oct. &c.

Corpora sua reuelant,Vincentius, 22 Ian / Barnabas, 11 Iun/Seuerianus cum socijs, 19 Nou.

Corpora transferuntur, Andreæ & Lucæ,apud quę dæmones rugiunt.9 Maij/Antonij diuina reuelatione Alexandriam, 17 Ian/Babylæ per sex millia psallendo, 24 Ian/Hilduardi summo iubilo. 7 Sept/ Dominici, 24 Maij / Augustini propter barbaros. 28 Aug/ Sauiniani & Potentiani auditis Angelicis vocibus. 19 Oct/&c.

Corpus Exuperij fugatum est persecutione Danorum, 1 Aug/ id magna deuotione susc ipitur Redonis, & colitur.1 Aug/

Corpus S. Eugenij, id est, corporis pars, transfertur Broniũ, 8 Aug. Toletũ,Nou. 15

Corpora Landoaldi & sociorum, qua auctoritate translata. Mar.19

Corpus S. Amandi per Franciam portatur. Feb. 6

Corpus Leuuinnæ per vicos & castella Flandriæ circumfertur. Iul. 24/Vrsmari, Apr.18

Crucis salutaris portionẽ inuenit Sergi⁹ papa.9 & 14 Sept.

Crucis lignum Romæ omnis populus osculatur, & adorat. 14. Sept.

Crucis signo artem suam muniebant sancti lapicidæ/ 8 Nou.

Crucis signo,superatur à Margarita diabolus,18 Iul/extinguitur draco. in App. D.

Crucifigitur Petrus Aulonus, 3. Ian / clauis Pionius, 1. Feb / cruci affigitur Agricola, 4 Nou/

Cytharœdus fuit S. Arnoldus. Iul. 18

D.

Dæmonium pessimum vsque ad finem vitę arripuit Eustochiam, Feb. 13/contra dæmones potenter claruit Paulinus, 22 Iun/ cum diabolo palam conflixit Iuliana.16 Feb.

Damasi pontificale interijsse dicit Onuphrius. de Marty. cap.21

Danorum protomartyr Canutus, 10 Iul.

Decimarum solutionẽ defendit S.Bellinus,& ob id martyr occumbit . Nou. 26

Dedicatur ecclesia à Petro, 1. Aug/S.Remigij à Leone nono . 19 Apr / Basilica S. Nicomedis, vel altare , 1 Iun / crypta , 18 Nou/ 23. Dec/ordo Cœlestinorum. 10 Oct.Basilica S.Läberti Leodij ab

dij ab archiepiſcopo, 28 Oct / Vide Eccl.
Degradatur & excommunicatur Arius. 25 Nou.
Dentes excuſſi Apolloniæ, 9 Feb/Fauſto. 13 Oct/
Diptycha eccleſiarum. de Marty. cap. 11
Doctorum collegium coronatur Martyrio. in App. D
Doctor, faciæ Theologiæ, fuit Thomas. 9 Mar/vtriuſque Iuris, Iuo. 27 Oct.
Dominæ nominantur virgines ſacræ. 12 Aug.
Domus Acacij epiſcopi ſemper patebat cibi & ſomni tempore. in App. A
Dormientes ſeptem, Epheſi, 27 Iul. & Iun / Turonis. in Apr. D
non Dormientium monaſterium. 29 Dec.

E.

Eccleſiam primam conſecrat S. Petrus, 1 Aug/eccleſiam baſilicam (ſiue regalem) primã, in palatio Conſtantini dedicat Sylueſter. 9 Nou / eccleſiam ſuam dedicat S. Michaël, 21 Sept.
Eccleſiæ conſecrandæ quanta ratio ſit habita, 21 Sep.
Eccleſias 27 ædificauit Carolus, 28 Ian/eccleſijs extruendis cooperatur rex Ethelbertus, 24 Febr.
Eccleſijs & pauperibus erogat rex Guntramnus theſauros ſuos, 28 Mar/
Eccleſia ex muſiuo quodammodo deaurata, 15 Oct.
Eccleſiam irrumpi non patitur S. Romanus, 18 Nou.
Eccleſiæ ne clauderentur & ſpoliarentur, vſque ad martyrium reſtiterunt Philippus & ſocij. 22 Oct.
Eccleſiam maximis priuilegijs honorauit Conſtantinus. Maij 21
Eccleſiaſticam libertatem defenderunt & pro ea martyres occubuerunt, Thomas, Dec 29/ Albertus, Nou. 21/ Bellinus, Nou. 26/
Eleemoſynarij, Ioannes Alexãdrinus. 23 Ian/ Edbertus, Maij 6/ Caſſius, in App. C
Eleemoſynam vt pauperibus daret, ruſticationem contra vires ſuas exercet Hilarius epiſcopus. 5 Maij / diſcum argenteum frangi iubet rex Oſualdus. 5 Aug/ Guntrannus rex theſauros erogat. 28 Mar.
Energumeni curantur ad ſepulchrum ſanctorum. in App. I
Eunuchi fiunt Chriſtiani, ad metalla damnati. in App. A
Epiſcoporum accuſationẽ audire noluit Conſtantinus. Maij 21
Epiſcopi ab Apoſtolis ordinati, Lucius & Euodius, 6 Maij, Torquatus & alij, ad Hiſpanias directi, 15 Maij/

Fronto,25 Oct.
Episcopus Fronto,baculo S.Petri (episcopali,quem à Petro acceperat) mortuum suscitat.25 Oct.
Episcopus fit Eucherius obseruantibus Lugdunēsibus triduanum ieiunium & obsecrationes, iuxta morem antiquum.16 Nou.
Episcopus designatur angelo reuelante Eucherius. 16 Nou/ per columbam Euortius.7 Sept/ex lanificio assumitur à Deo Seuerus.1 Feb.
Episcopum prædicantem custodiri statuit Euaristus. 27 Oct.
Episcopatu fugatur Amatus per Theodoricum regem. 19 Oct.
Episcoporum substantiæ & ecclesiæ Arianis condonātur. 6 Sept.
Episcopus senex diuina reuelatione accepit suffraganeū. 18 Mar.
Episcopus Hippone cur factus sit Augustinus viuēte adhuc episcopo.28 Aug.
Episcopatum mutat Methodius,18 Sep/Agritius,13 Ian.
Episcopatus sedes diuino oraculo transfertur Leodium. 3 Nou.
Episcopus Iustus in eremū secedit, 2 Sept/ Nazianzenus in rus. 9 Maij.
Episcopatibus tribus præest Maternus.14 Sept.
Episcopatus vniti. Febr.3
Equorum certamē contra Canones spectauit Thomas, Apameę episcopus, vt Chosdrois furorem molliret. in App. P
Eremiticam vitam dilexerunt, Paul⁹,15 Ian/Moyses,7 Feb/ Romanus,28 Feb. Vrsatius, 16 Aug/ Domitianus,1 Iul/ Arnulphus,16 Aug/ Mēnas, 11 Nou.Seuerin⁹,23Nou.&c.
Euangelium Hebræū Matthæi, ipso reuelante reperitur. 21 Sept/iterum perijt, Sept. 21
Eucharistia. Vide Corpus Domini.
Excommunicatur Arius, 26 Feb/26 Nou.
Exlector Iul. 13
Exiliū pro fide, est glorioſum martyrium,2 Iul.
Exul papa,Lucius,4 Mar/Martinus, 12 Nou/ Iuli⁹,12 Apr/
Exul episcopus, Fulgentius, 1 Ian/ Hilarius, 14 Ian /Eucherius,20 Feb/ Cyprianus, 8 Mar/Amatus,19 Oct.

F.

FAbricauit S. Eligius Sāctorum tumbas.1 Dec/
in Fame quid populo præstiterit Patiens. Sep. 11
Faustus Lirinensis, episcopus Rhegij, hæreticus. de Marty. cap. 13
Festum transfigurationis Domini fuit ante annos sexcētos. Aug.6
Festiuitas nō Canonizati Raimundi.

mundi. Ian. 6
Festa mobilia. post Decembrē, festum Catherinę Senēsis est mobile, 29 Apr.
Fidei calore ignitus, Ioannes edicta Augustorum discerpsit. 7 Aug/ Pantenus, Orientis vltimis gentibus Euāgelium prædicat. 7 Iul/ Fidei calore succensi, Prisc. Malchus, & Alexander, vltro iudicem adeunt. 28 Mar.
Filia Eustochium quantū matri obedierit. in App. E
Finlandos conuertit S. Henricus episcopus. Ian. 19
Flandris prædicauit Eligius, 1 Dec/ Amandus, 6 Feb/ Hilduardus. 7 Sep.
Flebat multū Arsenius. 19 Iul.
Fodebāt terram per totum diē Maro & collegæ. 15 Apr/ ad fodiendam terram damnantur 60. martyres. 1 Mar.
Fœmina Bertrada scientia literarum emicuit. Feb. 5/ Rosuitha, Iun. 26
Fortunæ natalitia celebrari solent Cæsareæ. Mar. 5
Francorum Apostolus, Remigius. 13 Ian.
Fratres de communi vita Dauentriæ instituūtur. Mar. 24
Frisones conuertit Bonifacius. 5 Iun.
Frontem sibi signante Satyro, corruit idolum. 12 Ian.
Fullo fuit S. Anastasius. 7 Sept.
Fur Tornaci suspēsus est tempore S. Amandi. 6 Febr/ quē idem sanctus ad vitam reuocauit. Ib.

G.

GAlleciam conuertit S. Carolus. 28 Ian.
Galli prędicatores è Roma accipiūt, 1 Oct/ Dionysiū cum suis, 6 Oct/ Gislenum, Ibi/ prædicatores à Polycarpo accipiunt, 1 Nou.
Gandauenses conuertit Amādus. 6 Feb.
Gandauum nominatur pagus pręter fluenta Scaldi. 6 Feb/ portus Gāda. 19 Mar/ 1 Oct.
Gelu disrumpuntur 40 sancti. 9 Mar.
Gennadius de viris illustribus scribens, est hæreticus. de Marty. cap. 13
Germanis mittitur à papa, Bonifacius. 13 Feb. Vuillibrordus, 8 Nou.
Gladiatores occiderunt S. Almachium 1 Ian/ & Telemachium. in App. T/ eorum ludum remouet Honorius Imp. Ibi.
Gladius diuinitus euaginatur 10 Sept.
Grandimontēsis ordo inchoatur. Feb. 13
Gregorij dialogos in Græcum transfert Zacharias papa. 14 Mar.

H.

HÆreticus Nouatianus in pœnis sit Catholicus & martyr. 30 Ian.
Hæresi scinditur tunica Domini.

mini. 26 Nou/contra hæreſes fidei vigor in Philaſtrio, 18 Iul/

ab Hęreſi Arij defendit Gallias Auitus,5 Febr/conuertit totam Italiam Ambroſius, 4 Apr/Viſogothos,Leander, 27 Feb/Tungros & alios,defendit Seuerinus.23 Oct.

Hæretici blaſphemant Sanctorum vitas. de Marty.cap.23/ Lutherus Bennonem vocat nouum idolum/ & antiquũ diabolum. in App. B

Hæretici occiderunt Petrum inquiſitorem,29 Apr/ Paulum epiſcopum.7 Iun/ Angelum, 5 Maij/Albanum, 30 Oct.

Hæretici, Ariani, ſub Conſtantio grauiſſimè perſequuntur eccleſiam, 14 Aug / ad tradendum diuina myſteria & libros arctant omnes ſacerdotes Africæ.15 Dec / de pallis altaris faciunt femoralia. Ib/multis inſidijs perſequuntur Athanaſium , 2 Maij/ Cyrillum, Mar.18/ eis donatur ſubſtãtia epiſcoporum, & eccleſiarum. 6 Sept.

Hæreticus, imperator fulmine perijt.6 Aug/ Arius diuino iudicio condemnatur , virtute orationis S. Alexandri. 28 Aug.

Hibernis primus Euangelizauit Patricius. 17 Mar.

Hieronymi epiſtolã ad Chromatium & Heliodorum de martyrum paſſionibus citat Caſſiodorus. de Marty. cap.2/ quæ nunc non extat. Ibi.

Hiſpanos poſt martyrium conuertit Iacobus.30 Dec.

Hiſtorias Sanctorum quanti fecerint Veteres. de Marty. cap. 21/in eis ne aliqua illuſio aut ſcandalum fidelium oriretur,cauit Fabianus. Ibi/ in hiſtorijs non euulgentur quæ incerta , & quæ ſpecie falſi laborant.de Marty.cap. 22

Hiſtoriam S. Eugenij ſe epiſcopali auctoritate,& totiꝰ cleri conſilio approbari cupiuit S. Gerardus vt in eccleſia recitaretur, Nou. 15

Hiſtoriæ lege nec illa prætermitti,quæ vulgata relatione diſcuntur. Oct. 1

Hiſtoriæ ſtylus mutatur, Fauſti Febr. 11/ Bertulfi. Feb.5/ Maclouij,15 Nou/Trudonis Nou.23 &c.

Hoſpes vniuerſæ eccleſiæ, Caius. 4 Oct.

Hoſtia Chriſti Ignatius, dentibus leonum præfocatus. 1 Febr.

Hoſtes fugãtur, Dani,per Martinum . Iul.4/ ad Parabiagum, per Ambroſium , 21 Feb/ Brabanti,per Lambertum 13 Oct/in Vuorong per Mariam, Iun. 5/

Hungaros conuertit Stephanus Rex. 20 Aug.

Idola

IDola & fana deſtruxit Eligius. 1 Dec/ idolum exufflat Satyrus, & ob id martyrizatur. 12 Ian.
Ieiunator Ioannes, 2 Sept.
Ieiunijs vigilijsq. vacat, Sigiſmundus, die noctuq. 1 Maij/ aſſiduè Praxedis, 21 Iul/ Salaberga, 22 Sept / Oneſimus, 13 Maij.
Ieiunium pro ludo habuit Aſella. in App. A / ad ieiunium, orando vires acquirit Gregorius. in App. E
Ieſabel nominatur Brunichildis regina, Oct. 22
Ignatij epiſtola ad Antiochenſes citatur. 6 Maij.
Ignē extinxit oratione Agnes, 21 Ian / ſanguine ſuo Polycarpus, 26 Ian/ ſuperat Iuliana, 16 Febr/ in igne illæſa Macra, 6 Ian/
Imaginis Chriſti crucifixio recolitur. 9 Nou/
Imagines defendit contra iconomachos, Theophanes. Mar. 12 / Nicephorus, Mar. 13/ Andreas in Criſi, Oct. 17/ Senatorij, in App. S/ ſeptima Synodus. Poſt 11 Oct.
Imperator, Decius diuinitus punitur, 18 Oct/ Adrianus, à Fauſtino dicitur tortuoſus coluber, & latrans. 15 Febr.
Imperatores Chriſtiani fuerūt vterque Philippus. 14 Maij.
Imperator Carolus, religioſiſſimus, & fidei ampliator, 28 Ian/ Conſtantinus, Maij. 21
Incluſus, Hoſpitius, Maij 21/ Eparchius, Iul. 1/ Patroclus, Nou. 19/ Stephanus, Nou. 28/ Caluppa, in App. C
Incluſa, Ida, Sept. 4/ Iutta, Ian. 13
Indos vlteriores conuertit Frumentius. in App. F
Indulgentia in feſto nominis Ieſu. Ian. 15 / viſitationis, 2 Iul/ in Portiuncula, 2 Aug/ præſentationis, 21 Nou/ Corporis Chriſti. poſt Dec.
Iudæos & Mauros ſupra triginta millia cōuertit S. Vincentius. 5 Apr.
Iudæi occiderunt Vuernherum, Apr. 19/ in hebdomada ſancta Simonem Tridenti. Mar. 24
à Iudice vitam rei petit Amandus. 6 Febr.

L.

LÆtus ſemper erat Iſaac monachus. in App. I
Lætantium cœnobium. 28 Oct.
de Lanificij arte ad epiſcopatum ſublatus Seuerus, 1 Feb.
Lapicidis præfectus S. Reinoldus, ab eis occiditur, Ian. 7
Largus alijs, ſibi parcus, Exuperius. 29 Sept.
cum Latronibus iuſſus eſt incendi Nemeſius. 19 Dec.
Lectores infantuli, qui apud Victorem. Iul. 13
Leones præfōcant Ignatium. 1 Febr/ māſuefecit Venantius, 18 Maij.

18 Maij.
Linguis excisis quidam articulatim loquūtur. in App. L
Litaniæ solennes ante Ascencensionem Domini. 11 Maij/ post Dec/ certis festis, 9 Sept/
Lumen alijs non participare, impossibile iudicat Beniamin. in App. B
Lunæ pronunciatio in Martyrologio cur fiat. de Marty. cap. 14

M.

MAnna Atrebati pluit, ibidē que asseruatur. post Dec.
Manibus ad cœlum extensis, spiritum emittit Polycronius, 17 Febr.
Mariæ dormitionis dies, 15 Aug/ 9 Sept.
Mariam pro carnis conditione obijsse, 15 Aug/ de eius corporis assumptione quid sentiendum sit. 15 Aug. & Sept. 23
Mariæ interceſſione pœnitentia Theophili. Feb. 4
Mariæ singulariter deuotus fuit Simeon Carmelita. 16 Maij.
Maria Magdalena primo videre meruit Christum resurgentem. 22 Iul.
Martyrium est odoriferum sacrificium, 18 Feb/ quo vitam mercamur æternam. 9 Apr.
Martyr Apollonia vltro in ignem prosilit. 9 Feb.
Martyrium crudelissimum læto vultu pertulit Ioannes, 7 Sept.
Martyr annorum 120 Simeon, 18 Febr.
Martyrizantur triennio Victor & Victorinus. 6 Mar.
ad Martyrium hortatur mater puerum. 2 Iun/ pueri vltro ad id currunt Pastor & Iustus. 6 Aug.
Martyr Theodorus à Saluatore sibi apparēte, monetur vt constanter agat. 9 Nou.
Martyres illesi in pœnis. Passim toto libro.
Martyrium sibi demōstratum optat Georgius diaconus. 27 Aug/ ad id vocatum me scio, etsi peccator sum, ait Petrus Alex. 26 Nou.
Martyr cingulo tenus defossus, 4 Sept.
Martyr Lābertus, quia regem increpabat. 17 Sep.
Martyrij gloria dignus iudicatur Caprasius, per miraculum, 20 Oct.
Martyr Maria, quia in natali filij domini sui, prandijs interesse noluit. 1 Nou.
Martyres proprij specialiter iuuant. de Marty. cap. 22
Martyres, 17 millia vno die coronati, 26 Apr.
Martyres sub Sapore, clerici, monachi, & sacræ virgines, 21 & 22 Apr.
Martyrum gesta quanta diligentia olim collecta per Notarios. de Marty. cap. 21

Martyrij ſaporem guſtarunt Caius & Crementius, ſecũdo Confeſſi.16 Apr.
Martyriũ longũ vocat Hieronymus, Paulæ pœnitẽtiam. 27 Ian/ Martyrologiũ Duacenſe vitã Oneſimi, 13 Maij.
Martyres vocantur aliqui medij inter confeſſores & martyres, Hyginus, 11 Ian/ Gregorius Thaumaturg⁹. Nou. 17/Zeno epiſcopus, Apr. 12/ Iuſtinus, 4 Aug.
Martyrologia qui ſcripſerint. de marty. cap. 2 & ſeq.
Martyrologium Euſebij interprete Hieronymo intercidiſſe. de Marty. cap. 2/ Hieronymum non ſcripſiſſe Martyrologium, ſed Euſebij vertiſſe. Ibi.
Martyrologium Bedæ doctiſſimum, eſſe plenum mendis. de Marty. cap. 3/ ipſum non ſcripſiſſe metricum martyrologium. Ib. cap. 3 & 5
Martyrologij quis vſus. de Marty. cap. 14. 16. 17. 18
Martyrologia quomodo recẽtiores nonnulli collegerint. de Martyr. cap. 13
Matre monacha naſcitur Euſtochia, vt roſa ex ſpinis. Feb. 13
Mechliniam diuinitus petijt S. Rumoldus. 1 Iul/ nominatur Malina. Ib.
Medici, Lucas, 18 Oct/ Pantaleon 28 Iul/ Hermolaus. Ib/ Coſmas & Damian⁹ 13 Oct.
Militare nolens martyrizatur 2 Ian.
Minimorũ fratrũ ordo. 2 Apr.
Miracula Sanctorum. Paſſim toto libro.
Miracula fiunt in conuerſione Indiæ. Dec. 2
Miracula teſtimonium ferunt meritis. in App. E. teſtantur Simeonẽ viuere, 1 Iun/ beatitudinem Peregrini, 28 Iul/ vitam Sindulphi Deo acceptam, 20 Oct/ ſanctitatem Romani, 24 Nou/ pro iuſtitia exiliũ Eucherij, 20 Febr.
Miraculis minus plene fulget S. Landericus. 10 Iun.
Miſericordia Nicolai in occidendos memorabilis. 6 Dec.
Miſſam celebrabat paulo ante martyrium Fridericus, Vltraiecti, 18 Iul/ Stephanus papa, 2 Aug/ Nicaſius, 14 Dec.
Miſſæ ſacrificium quotidie celebrabat Caſſius, & velut totus in lachrymis defluebat. in App. C
Miſſam, metendo & vindemiando, quãtum honorauerit rex Vuẽceſlaus. 28 Sept.
Mœſtitiâ moritur Leocadia. 9 Dec.
Mola piſtoria contritus eſt Victor. 21 Iul.
Monachus fit Thomas inuito patre. 7 Mart.
Monachus fit rex Sigiſmũdus. 1 Maij/ tractu diuino Maiolus archidiaconus 11 Maij.
Monachis hortum colentibus mulieres

mulieres eum ingredi non decet. 23 Feb.
Monachi dicti aſcetæ Ian. 11 / &c. exercentes, 7 Nou.
ad Monaſticam vitam multos monuit & adduxit Stephanus incluſus. ob quod fit martyr. Nou. 28
Monachis mille præeſt Iulianus, 9 Ian/ fere ducentis Honoratus, in App. H / plurimis, Romanus, 28 Feb/ ferme ſexentis, Euſtaſius, 29 Mar / innumerabilibus Columbanus, 21 Nou/ &c.
Monaſterium fundat, Ioannes, 19 Mar/ Heribertus, 16 Mar/ Gertrudis in peregrinorum hoſpitiũ, 1 Maij/ Gilbertus, 4 Feb / Vuaningus, 9 Ian/ Luthardus, Sep. 15/ Guibertus, 23 Maij / Gerardus, 3 Oct/ Bruno, 11 Oct/ Beregiſus, 2 Oct / &c.
Monaſteria fundauerunt, Sigebertus Rex, Feb. 1/ Philibertus, 20 Aug/ Iulianus & Baſiliſſa, 9 Ian/ Maiol⁹, 11 Maij/ Columbanus, 11 Nou/ Adelheidis, Dec. 16
Montes Hannonię dicti Caſtrilocus, 3 Febr.
Morbum ſynanchen, ſiue anginam, ſolitus eſt curare S. Suuibertus, 1 Mar.
Moritur cum hilaritate Merulus. in App. M
Mortis ſuę diem & horam prędignat Petrus Thomaſius, 6 Ian/ Vedaſti mortẽ columna ſupra domum. 6 Feb/ in Mortem Ephræm Pſalmi compoſiti. Febr. 1
Mortuos ſuſcitant, tres, Dominicus, 4 Aug/ Martinus, 11 Nou/ vnum Rumoldus, 14 Iul/ Hilarius, 14 Ian/ Gendulphus, 13 Nou/ Memmius, 15 Aug / furem Amandus. 6 Febr/

N.

NAtalis cur dicatur mors Sanctorum. de Marty. cap. 15
Natalis nominatur dies confeſſionis S. Ioannis ante portam Latinam, 6 Maij.
Natalis cathedræ Petri. Febr. 22/ eccleſiæ, Aug. 1.
in Natali die mos Chriſtianorũ, ieiunijs operã dare. 1 Nou/
Natalem diem ſuũ nece martyrum polluit Seuerus. 7 Mar.
Naumachiæ patronus. 5 Iul.
Niuella, Vſuardo Niuigella monaſterium. 17 Mar.
Nomen Sophronij inſeritur diptychis ſanctarum eccleſiarum. Mar. 11
Noricorum Apoſtolus Seuerinus, Ian. 8
Notarij, ſancti Martianus & Martyrius, 25 Oct/
Notarijs, vt Martyrum geſta perquirant, ſeptem regiones diuiduntur. 23 Nou/
Nũcius fuit S. Adrian⁹. 19 Mar.
Nuptiæ ſpirituales à luctu tendunt ad gaudia; contra, carnales. in App. G

OBlationem ſtupratoris per ſpiritum renuit Menas. in App. M
Occidit ſeipſam martyr Pelagia. Iun. 9
Octauæ Dominicæ diei. 1 Ian.
Oeconomus magnæ eccleſiæ Martianus, 10 Ian/
Oleo ſepulchri Catherinæ languidi ſanantur. 25 Nou.
Orat Sanctos Victor Africanus, de Marty. cap. 13/ Nicolaũ Chryſoſtomus, Dec. 6/ Leunimirũ eccleſia, 30 Sep.
Orabat Iacobus pro populo flexis genibus, 1 Maij.
Orat Canutus Rex ſolotenus, manibus in modum crucis expanſis, 10 Iul.
Orat ad confeſſionem Petri Zoe, 5 Iul/ Pauli, Tranquillinus, 6 Iul/ ad corpora Iaſonis & Mauri aſſiduè Hilaria, 3 Dec/ ad ſepulchrum Agnetis, Emerentiana. 23 Ian/
Orabat epiſcopus Neſtor, noctu diuq̃, pro cuſtodia gregis. 26 Feb.
Orando Trecas munijt Lupus, tempore belli. 29 Iul.
Orationibus furtiuis eccleſiam frequentabat Matrona, 15 Mar/ orationibus furtiuis ſe Domino effundebat Serena Auguſta ad reliquias Suſannæ, die noctuq́ue, 11 Aug.
Orant manibus in cœlum expanſis vt vrãtur, Fructuoſus, Augurius, Eulogius. 21 Ian/
Oratione impetratur regi Clodoueo ſanitas, 11 Febr/ mortuo vita. in App. E/ fatigatis fons. Ib. D/ &c.
Orando mõtem mouet Greg. Thaumaturgus, 17 Nou/ reſtaurat Donatus fractum calicem, 7 Aug/ draconem interemit Vrſatius, 16 Aug/ ignẽ extinguit Agnes, 21 Ian/
Ordinatur in albis, Tertullinus presbyter/ 4 Aug/ Ambroſius, epiſcopus, 7 Dec.
Ordinem vallis vmbroſæ inſtituit Ioãnes Gualberti. Iul. 12
Orphanorum altor Zoticus, 30 Dec.
Oſſa Samuëlis quo triumpho ſint tranſlata, 11 Aug.
Oſſa ſacratiſſima Iacobi, in Hiſpanijs celeberrimè excoluntur. 25 Iul.
Oſſa Lamberti Hubertus diuino oraculo monitus, cum ſede epiſcopali trãsfert Leodium, 3 Nou/

PAgus ponitur pro territorio/ diſtrictu/ ſiue ditione, Paſſim toto libro.
Panes crudi in furnum mittendi, crucis ſigno ſignari ſolẽt. in App. M
Panis per eſum creſcentis miraculum. in App. S
Papæ Anaſtaſij meritis mũdus immeritus eſt frui, 27 Apr/ de Romanorum Pontificum auctoritate & miniſterio, Paſſim toto libro.
Papa Cæleſtinus renũciat ſummo pontificatui, 19 Maij.

Papa vocatur episcopus Cerannus, Ian. 17 / Vrbicus, Nou. 27
Parcus sibi, alijs largus fuit Exuperius, 28 Sep.
Parturiens Fælicitas martyr, per preces sanctorum octauo mense parit. 7 Mar.
Passio Fructuosi legebatur in ecclesia populo, tempore S. Augustini, Ian. 21/ & Vincentij, Ian. 22
Passionem suã Rutilius, quam antea vitarat, misericordiæ Dei retulit. in App. R
Pastoris sui vestigia sequitur innumera multitudo, 4 Feb.
Pater seruorum Dei, Ioannes, 19 Mar/ sexcentorum fere monachorum, Eustasius, 29 Mar.
Pati est lucrum, 25 Oct.
Patrimonium ne opulentis relinquat Olympias, à Chrysostomo monetur. in App. O
Pauperibus facultates suas erogat Potentiana. 19 Maij.
Pauperibus ministrat Gallicanus exconsul. 25 Iun.
Pecuniæ abstinentia clari, Cosmas & Damianus, 27 Sep/ Cyrus & Ioannes, 31 Ian.
Peregrinantur ad sancta loca, Alexander, 18 Mar/ Guido septem annis, 12 Sep/ Antonius Patauinus, Ian. 30/ Richardus, Febr. 7/ Hierosolymam, Ranerius, Iun. 17/ Romam, Giselenus 9 Oct / Marius & Martha cum filijs, 19 Ian/ Birgitta, 27 Iul.
Pestis, siue mortalitas, cessauit deportato corpore sancti Hippolyti. Maij 12.
Petrus Romæ sedit. 18 Ian.
Pictor Lazarus quid passus sit ob sacras picturas. in App. L
Piè nescit Ecclesiæ sobrietas, vbi sit B. Mariæ corpus. 15 Aug.
Podagra constrictus Iulianus fit martyr. 27 Feb.
Pœnituit publicè Fabiola in basilica Laterani. in App. F
Portarius Diegus miraculis claret. in App. I
Portatur per Franciã S. Amandus, miracula in via patrans. Febr. 6/ per Flandriam Vrsmarus, Apr. 18. Vide Corp.
Portus communis orbis terræ, nominatur Io. Chrysostomus. Ian. 27.
Præceptorem Pigmenium necauit Iulianus apostata, 24 Mar/ præceptorem Cassianum pueri stylis confoderunt. 13 Aug.
Prædicant infidelibus quinque Minores, 16 Ian/ Gallis Andeolus subdiaconus, 1 Maij/ in Prædicando omnibus gẽtibus deuotio Pantẽni, 7 Iul.
Præfectum, 1 Feb/ 20 Nou.
Primicerius scholæ gentilium fuerat Bacchus: secundicerius, Sergius, 7 Oct.
Processio Crucis, 1 Aug.
Prophetat eremita Ioannes, 27 Mar.

Psalmi compositi in mortem Ephræm, Febr. 1/
Pugnis occiditur Flauianus patriarcha. in App. F
Puluerem sacrum auferũt languentes à sepulcro Heddi. in App. H
Punitur diuinitus Decius, 18. Oct/
Purgatorias pœnas cur nonnullas pertulerit Paschasius diaconus. in App. P

R.

REclusorium in porticu Ecclesiæ statuit Ida, Sept. 4. Vide Incl.
Redemptionis nostræ insignia sunt Parisijs, 26. Apr.
Regem Ludouicum cum 370 nobilibus regenerat sacro fonte Solennis, 25. Sept/
in Regni solum sublimatur Pipinus per Papam, 14. Mar.
Regulam domi seruabant amitæ Gregorij papæ. in Appen. A
Reliquias martyrũ, proiectas in fluuium, Christiani requirunt, 7 Nou/& sepeliũt, 18 Febr.
Reprehensio sit rara, modesta, & lenis. de Marty. cap. 23
Reuelantur multa Cyrillo, 6 Mart.
Rogationum dies quomodo sint celebrandi, post Dec. Vide Litaniæ.
Romam ad orationem venerunt Marius & Martha, 19 Ian/ Gisienus, 9 Oct/
Rosæ diuinitus colliguntur, 17 Nou.
Rumores nec audiebat, nec referebat libenter abbas Gosuinus, Oct. 9
Russiam conuertit Bonifacius. in App. B

S.

SAcellanus Olaui Regis S. Theodgarus, 30 Oct.
Sacerdotes, & ministri Ecclesiæ, fugiunt propter persecutionis immanitatem, 9 Ian.
Sacerdotis vox pro Episcopo, 12 Oct/ & alibi.
Sacrificium orationum solenni consuetudine consummat S. Petrus Alexandr. 26 Nou.
Sagittis confossus est Sebastianus, 20 Ian/ Christophorus, 25 Iul/ Christina, 24 Iul/ 261, 1. Mar/
Sanguis Polycarpi ignem extinxit, 26 Ian/
Sanguinis guttæ, Blasio defluentes, colliguntur, 3 Feb/ Sanguinem Susannæ in argentea capsa condit Augusta, 11 Aug.
Sanctus Suuitbertus solet curare synanchen, 1 Mar/ Calculosis subuenit Drogo, 16 Apr/ ijsdem & iliacis, Rolendis, 13 Maii/ Febricitantibus & alijs, aqua putei, in quem fertur Isidorus iectus, 15 Maii/ captiuis, Leonardus, 6 Nou/

Sanctus Fortunatus habuit gratiam effugandi spiritus immundos. 14 Oct.
Sancti Stephani brachio perdito, quantum doluerint Bisuntini. Iun. 19
Sanctus Bruno festum habet Tornaci: in sua ecclesia memoriam defunctorum, Oct. 11
Sanctus Aibertus Natalem habet, non Canonizatus à Romana sede, Apr. 7
ad Sanctum Trudonem concursus & fixa tentoria, perinde ac in iusta oppidi obsidione. Nou. 23
Sancto Alexandro condignam cryptam facit Damasus. 21 Sep.
Sarracenos magna ex parte conuertit Moses episcopus. 7 Febr. eis prædicant septem Minores. 13 Oct.
Scholas multas publicas in Anglia tenuit Abbo abbas, Nou. 20/ Scholæ præsidens ad S. Albanum, Rupertus. Iun. 21
Scholasticus pro declamatore non in veris litibus. Febr. 6
Scotorum nomine olim comprehensi Hiberni. 17 Mar/ 1 Iul/ 8 Iul/
Scripturas diuinas, sine scientia literarum intellexit Antonius. 17 Ian.
Scripta quædam à Pamphilo, vt Crœsi opes habet Hieronymus, 1 Iun.
Senex 120 annorum crucifigitur. 18 Feb.
Sepelit Eutychianus papa 342 sua manu. 8 Dec.
Sepelit Octauilla aromatibus conditum reuerendum Pancratij corpus. 12 Maij.
Sepeliuntur officiosissimè sanctorum corpora, 18 Aug/ à clericis & Christianis 9 Aug/ à Potentiana, 19 Maij/ à Iustino, 4 Aug.
Sepeliunt Angeli beatam Catharinam. 25 Nou.
Sepeliuntur iuxta ciuitatem perquisitæ reliquiæ 18 Febr.
Sepelitur in cœmeterio Callisti papæ, Anterus, 3 Ian. Fabianus, 20 Ian. Pontianus 19 Nou.
Sepelitur apud ecclesiam suam Titus, Cretensium episcopus. 4 Ian/
ad Sepulchrum defertur corpus S. Theodorici, humeris Theodorici Regis. 1 Iul.
ob Sepulchrum Babylæ vicinum, responsa non dari ab idolis, confessi sunt dæmones. 24 Ian.
ad Sepulchrum Afræ martyrizatur Hilaria. 12 Aug/ Vide Orans.
Sepulchrum beati Seruatij quamdiu niue tectũ. 13 Maij.
Sermone simplici scripsit Egesippus. 7 Apr.
Serpentibus imperat Amabilis. in App. A/ Amantius. Ib.
Seruos à iugo relaxat Hermes. 28 Aug.

ad Seruitutem infimam damnatur Paullus. 14 Nou/
Simplicitati studet Florentius. in App. E
Simulachra cõfringit Macedonius, cum duobus, in App. M
Societatis IESV, profectus. Iul. 31
Solitarius, S. Seuerinus, 23 Nou/ Vide Inclusus.
Sponsum fidem & martyrium perdocuit Cæcilia. 22 Nou/
Suetiam conuertit S. Sigfridus. 15 Febr.
Supplicans pro plebe sua Desiderius episcopus apud Vuãdalos, decollatur, 23 Maij.
Susceptoris Dagoberti munificentia. Ian. 20

T.

TAlentum abscondẽtium est maxima pœna. in App. B
Templum præclarum in memoriam Cosmæ & Damiani. 27 Sep. Vide Eccl.
Terræ motus magni commemoratio. 26 Oct/
Tonitrua & fulgura, in memoriam iudicij nos reuocant, 2 Mart/
Traditor est qui Corpus Christi paganis tradit. 15 Aug.
Transiselanos conuertit Marcel. 14 Iul.
Tridentum nominatur Trientum. 31 Ian/
Tumbam portatilem habet corpus sancti non canonizati. Febr. 21/ Craphaildis, 12 Nou/
Tungrensem ecclesiam vastant Hunni. 13 Maij.

V.

VEnenũ facto Crucis signo bibit Sabinus, in App. S
Victoriæ per B. Mariam partæ festum/ Iun. 5/ per Ambrosium, 27 Feb/ per Lambertum. 13 Oct/ per crucem contra Mauros, 16 Iul.
Victoriam de tyranno prædicit Ioannes. 27 Mar.
Victoris locus emẽdatur. Mar. 29
Vidua Lea virginum mater efficitur. in App. L
Vidua S. Birgitta, nominatur Christi sponsa. 7 Oct.
Viduis alẽdis ædes parat Eleusius episcopus, in App. E
Vigilia sine iciunio, 5 Ian.
Vigiliæ ad sepulchrum Afræ, 12 Aug/ Valentini, 14 Febr/
Vigiliæ dispersæ S. Pipini. Feb. 21
Villa publica fuit Leodium. 17 Sep.
Virginitas Lucię miraculo defenditur. 13 Dec/
Virginis testimonium, arbor florens. 8 Ian/ virginitatem suam signo testatur Brigida, 1 Feb.
Virgo Christo dicata per Germanum, Genouefa. 3 Ian/ virgo Domitilla à Clemẽte consecratur velamine sacro. 7 Maij.
in Virginitatis proposito vt permaneat Aldegundis, sępe

ab Angelo monetur, 30 Ian/
Virgo Seraphia lasciuis viris resistit, 3 Sept/ in lupanar tradita Theodora, Dei fauore eripitur, 28 Apr.
ob Virginitatem martyr Basilla, 20 Maij/ vndecim millia, 21 Oct/ &c.
Virgo pro vidua sanctimoniali, 2 Iul/ 13 Feb/
Virgo obijt Felix Episcopus, 24 Oct/
Vita S. Aspasij penitus ignoratur, Ian. 1
Vita Or, & aliorum per Euagrium. de Marty. cap. 13
Vitam S. Mauri à Fausto scriptam, approbat Bonifacius papa, Ian. 15
Vitæ describendæ iurati testes adhibentur, Ian. 30
in Vita Heriberti describenda, quantam curam adhibuerit metropolis Agrippina, Mart. 16
Vita S. Vincentij descripta ex claris testimonijs, Apr. 5
Vitæ S. Vuilelmi scriptor, vt vitam eius consummet miraculo suæ sanitatis, orat & obtinet sanitatem, Febr. 10/
Vrbis vniuersæ in Phrygia voluntarium martyrium, Feb. 7/

X.

XEnodocheum constituit Elisabeth, 19 Nou.

Z.

ZEtarius palatij Castulus, 26 Mart.

INDEX SANCTO-

R V M.

A.

Aaron, 1 Iul/ & ſociorũ, 22 Iun.

Abacuc prophetæ, 15 Ian/martyris, 19 Ian.

Abdon & Sennis, 30 Iul.

Abel Lobienſis, 5 Aug/4 Apr.

Abilij, 22 Feb.

Ableberti epiſc. 15 Ian.

Abrahæ, patriarchæ, 9 Oct/Aruernenſis 15 Iun.

Abramij, ſiue Abrahæ anachoritæ, 29 Oct.

Abrunculi, 22 Apr.

Abſoloni cum duobus, 2 Mar.

Abũdij apud Comum, 2 Apr.

Acacij, in gradu, 29 Nou/Meliteni, 17 Apr/centurionis, 7 Maij.

Accurſij, 16 Ian.

Acciæ regis 25 Iul.

Acepſimæ cum ſoc. 3 Nou.

Acharij Nouiom. 27 Nou.

Achillæ, 7 Nou.

Acij & Acioli, 1 Maij.

Acindymi cum ſo. 2 Nou.

Aciſcli & Victoriæ, 17 Nou.

Acylines vel Aquilinæ, 13 Iun.

Adalardi, 2 Ian.

Adalongi, 1 Mart.

Adauctι cum tota vrbe, Feb. 7

Adelberti, Pragenſis, 23 Apr/Egmundani, 25 Iun.

Adeleidis imperatricis, 16 Dec.

Adelendis, 28 Aug.

Adelini 27 Iun.

Adelphi, 28 Apr/29 Aug.

Adiliæ in Orpio. 30 Iun.

Adonis Vienn. 16 Dec.

Adriani, cũ viginti duobus, 4 Mar/8 Sep/27 Maij/nuncij, 19 Mart/Cæſareenſis, Mart. 5/cum duobus, 26 Iul/abbatis Cantuariæ, 9 Ian.

Aduentij, 3 Nou.

Adulphi Camerac, 19 Maij/& Ioannis, 27 Sept.

Ægidij, 1 Sept.

Æmiliani, Vercell. 11 Sept/Tiraſſon. 12 Nou/Redon, 11 Oct/in Doroſtoro, 18 Iul/in Cyzico, 8 Aug/& Hieremiæ, 17 Sept.

Æmilij cum tribus, 28 Maij.

Ætherij, Antiſiod. 27 Iul/Vienn. 14 Iun.

Afflini, 8 Ian.

Afræ, 5 Aug.

Agabi, 13 Febr/8 Apr.

Agapę, 15 Feb/8 Aug/& Chioniæ, 3 Apr.

Agapij, Nou. 20/in Numidia, 29 Apr/cum ſocijs, 15 Mart.

Agapeti, papæ, 22 Apr/Præneſt. 18 Aug/Phrygis, 24 Mart.

Agathæ, 5 Febr.

Agathangeli, 23 Ian.

Agathonici, 22 Aug.

Agathonis, 7 Dec.

Agerici, Virduni, 1 Dec/Vide Agi.

Aggæi, 4 Iul.
Agili Resbaci, 30 Aug.
Agilolphi Coloniæ, 9 Iul/
Agirici Turonis, 11 Apr.
Aglibertæ 12 Aug.
Agnetis Romanæ 21 & 28 Ian/ 2 Sep/ Policianæ, Sep. 16
Agoardi cũ innumeris, 24 Iun.
Agricolæ, Cabilone, 17 Mar/ & Vitalis, 4 Nou.
Agrippinæ, 23 Iun.
Agritij Treueris, 15 Ian.
Aiberti, Apr. 7
Aichadri 15 Sept.
Aigulphi Lirinis, 3 Sept.
Aithalæ, 1 Sept.
Alardi, siue Adalardi, 2 Ian.
Albani, Britanni, 22 Iun / 16 Apr/ Moguntini, 21 Iun.
Alberti, Carmelitæ Prouincialis 7 Aug/ Carmelitæ episcopi, 8 Apr/ Prædicatoris, Nou. 15 / episcopi Leodiensis, Nou. 21.
Albini Andegauis, 1 Mart.
Alcuini, Maij 19
Aldeberti Dononij. Apr. 22
Aldegundis, Malbodij, 30 Ian/ 13 Nou/ 6 Iun/ Truncinij, 20 Iun/
Aldelmi episc. 25 Maij.
Aldetrudis 25 Febr.
Alcidis, 5 Febr/
Alenæ, ante 19 Iun.
Alexandri, papæ, 3 Maij/ Hierosolymis, 18 Mart/ Alexãdrię, 26 Febr / sub Maximiano, Maij 13 / sub Antonino, 21 Sept / Pergamis, 26 Aug/ Lugduni, 24 Apr/ in Pannonia, 27 Mar. in Pydne 14 Mart/ & Caij, 10 Mart/ & Anto. Maij 3/ & duorum. 27 Febr.
Alexij, 17 Iul.
Algisi, 2 Iun.
Alipij, 26 Nou.
Alloyni Bauonis, 1 Oct.
Almachij, 1 Ian.
Alnoberti, 16 Maij.
Alphæi & Zach. Nou. 17
Alphegi, 19 Apr.
Alphij & Fratrum, 10 Maij.
Alphonsi, 23 Ian.
Alpini Lugduni. 15 Sept.
Amandi, Leodien. episcopi, 6 Febr/ 26 & 27 Oct/ 20 Sept/ Burdegalensis, 18 Iun / & Domnoleni Iun. 25/ Argẽtinensis, 17 Nou.
Amandini, 7 Nou.
Amantij, Episcopi, 4 Nou/ diaconi 19 Mart/ & Alexandri, 6 Iun.
Amaranthi 7 Nou.
Amati episc. Duaci, 13 Sept/ 19 Oct / 28 Apr. abbatis 13 Sept.
Amatoris, Antisiodor. 1 Maij/ Augustodun. 26 Nou.
Ambrosij, Mediolanensis, 4 Apr/ 7 Dec/ 21 Feb/ Cadurc. 16 Oct/ diaconi, 17 Mart/ abbatis, 2 Nou.
Amelbergæ, virginis, 10 Iul/ 27 Oct. 1 Maij/ viduæ Laubijs, 10 Iul.
Amelij, Oct. 12
Amici, Oct. 12
Ammonis, 17 Nou/ & Alexandri,

dri, 9 Febr/ & viginti quatuor, 8 Sept/ & Zenonis &c. 20 Dec.
Ammonariæ &c. 12 Dec.
Amoluini, 7 Feb/4 Apr.
Amoris, Beliſiæ 8 Oct.
Amos, 31 Mart.
Ampeli 20 Nou.
Amphiani. 5 Apr.
Amphilochij, 23 Nou.
Amplij, 31 Oct.
Amulrici, Febr. 13
Anacleti, 13 Iul.
Ananiæ, 25 Ian/ Ananiæ, Azariæ, Mizaëlis, 16 Dec.
Anaſtaſiæ, Romæ, 25 Dec/ Treueris, 8 Dec/
Anaſtaſij, papæ, 27 Apr/ Perſæ, 22 Ian/ ſullonis 7 Sep/ in Salona, 21 Aug/
Anatholiæ & Audacis, 9 Iul.
Anatholij, vtriuſq. 3 Iul/ Biſontini, 3 Feb/
Andeoli, 1 Maij.
Andochij, Thyrſi, Fe. 24 Sept.
Andragiſinæ, 14 Oct.
Andreæ, Apoſtoli, 30 Nou/ 9 Maij/ Carmelitæ, 6 Ian/ in Criſi, 17 Oct/ Cretæ, 4 Iul/ cum 2527, 19 Aug.
Andronici, 9 Oct / & Athanaſiæ, Feb. 27
Angelæ, Ian. 3
Angeli, cuſtodis, 1 Mart/ Carmelitæ, 5 Maij.
Aniani, 17 Nou/ Iun. 14
Aniceti, 17 Apr.
Annæ, 26 Iul/ prophetiſſæ, 1 Sep.
Annonis, 4 Dec.
Ansberti 9 Feb/ 14 Feb.
Anſcharij, 4 Feb.
Anſelmi, Cantuar. 21 Apr. Lirinenſis, Nou. 18
Anſueri, Iul. 15
Antelmi, Iun. 26
Antheri papæ, 3 Ian.
Anthiæ, 15 Apr.
Antidij, 15 Iun.
Anthimi cum plebe, 27 Apr/ martyris, 11 Maij.
Antoliani, 6 Feb.
Antonij, eremitæ, 17 Ian/ Minoris 13 Iun / Turonenſis, 4 Maij / Patauini, Ian. 30/ cum duobus, Nou. 13
Antoniæ, 4 Maij.
Antoninæ, 4 Maij/ cũ Alexan. 3 Maij.
Antonini, Romę 22 Aug/ Apamię, 2 Sep/ Florẽtiæ, 2 Maij. Placẽtię, 30 Sept/ 13 Nou/ & Ariſtæi, 3 Sept.
Antramni, 22 Sept.
Antypæ, 11 Apr.
Anyſiæ, 30 Dec.
Aphrodiſij, 22 Mar/ & viginti duorum, 28 Apr.
Apiani, 18 Mart.
Apollinaris, Rauennæ 23 Iul/ Valentiæ, 5 Oct / virginis, Ian. 5
Apolloniæ, 9 Feb.
Apollonij, 18 Apr/ & Leontij, 19 Mart/ & quinq. 10 Apr.
Apoſtolorum, 30 Iun/ diuiſio, 15 Iul.
Apri, 15 Sept.
Aproniani, 2 Feb.
Aquilæ & Priſcillæ, 8 Iul.

Aquilini, Ebroicenſis, 19 Oct/ cum ſex in Africa, 4 Ian/ cũ quatuor Romæ, 4 Feb / & Victoriani, 16 Maij.
Arandi, 20 Oct.
Aratoris &c. 21 Apr.
Arbogaſti, 21 Iul.
Arcadij 12 Ian/cũ trib⁹. 13 Nou.
Archippi, 20 Mart.
Aredij, 25 Aug.
Arethę & 504, 1 Oct/& ſociorum, 24 Oct/
Aretij & Daciani, 4 Iun.
Argæi cum duobus, 2 Ian.
Aris cum duobus, Dec. 14
Ariſtarchi, 4 Aug.
Ariſtidis, 31 Aug.
Ariſtionis, 22 Feb/ & aliorum 2 Iul.
Armogaſti cũ duobus, 29 Mar.
Arnoldi cytharœdi, Iul. 18
Arnulphi, Metis, 16 Aug / 16 Iul/Turonis, 18 Iul/ Sueſſionis, Aug. 15/Moſonij, 3 Oct/ Villariæ, Iun. 30
Arriani & quatuor, 8 Mart.
Arſenij, 19 Iul.
Artemij, 20 Oc/cũ duob. 6 Iun/ epiſcopi Aruernæ, 24 Ian.
Aſaphi, 1 Maij.
Aſclæ, 23 Ian.
Aſclepiadis, 18 Oct.
Aſpatij, Ian. 1
Aſterij, 21 Oct.
Athanaſiæ, Aug. 14
Athanaſij, Alexandr. 2 Maij/ in Atho, 5 Iul.
Athelberti, 20 Maij.
Athenogenis cum decẽ, 16 Iul.
Attalæ, abbatis, 10 Mart/ virginis, 3 Dec.
Attici, 6 Nou.
Attilani, 5 Oct.
Audæ, 18 Nou.
Audoëni, 24 Aug.
Audomari, 9 Se/21 Oct/8 Iun.
Auæ Dononij, 29 Apr.
Auentini, 4 Feb.
Auertini, 5 Maij.
Auguli, 7 Feb.
Auguſti, 7 Oct.
Auguſtalis, 7 Sept.
Auguſtini, Hippon. 28 Aug/ 5 Maij / 28 Feb/ 11 Oct/ Angli, 26 Maij / Capuæ, 16 Nou.
Auiti, epiſcopi, 5 Febr. martyris, 27 Ian/ presbyteri, 17 Iun.
Aunarij, 25 Sep/ Aureæ, 4 Oct.
Aurei & Iuſtinæ, 16 Iun.
Aureliæ, 15 Oct.
Aurelij, 25 Maij.
Aureliani, 16 Iun.
Aurelianenſium, Iun. 13
Auſpicij, 8 Iul.
Auſtreberthæ, 10 Feb.
Auſtregiſili, 20 Maij.
Auſtremonij, 1 Nou.
Auſtrudis, 17 Oct.
Autberti, 13 Dec/24 Ian.
Autbodi, 21 Nou.
Autonomi, 12 Sept.
Authoris, Treueris, 20 Aug/ Metis, 10 Aug.
Auxentij, 14 Feb.
Auxibij, Feb. 19. Ayæ Apr. 18

B.

Babylæ cum tribus, 24 Ian. Bademi, Apr. 8
Baini, 20 Iun.
Balbinæ, 6 Oct. filiæ Quirini, 31 Mart.

31 Mart.
Baldæ,9 Dec.
Baldegundis,10 Feb.
Baldi, 7 Nou,
Baldrici, 16 Oct.
Baldomeri, 27 Feb.
Balſemij & ſociorum, 16 Aug.
Baltaſaris, 6 Ian. Banti, 31 Iul.
Barbaræ,4 Dec Barbati,19 Feb.
Barbatiani,31 Dec.
Barlaam martyris,19 Nou.
Barnabæ,11 Iun.
Bartholomæi, 24 Aug / & 25/
Baſilei, Antiocheni, 27 Nou/ Amaſiæ, 26 Apr / monachi, 28 Feb/ Ancyrani, 22 Mart/ Parij, 12 Apr / & ſociorum, 7 Mart.
Baſilidis cum tribus,12 Iun/cũ viginti duobus, 10 Iun.
Baſilij, magni, 14 Iun / 1 Ian/ Vide Baſilei,
Baſillæ,20 Maij.
Baſiliſci,22 Maij.
Baſiliſſæ,20 Maij.
Baſini epiſcopi,4 Mart. reguli, 14 Iul.
Baſoli,26 Nou/15 Oct.
Baſſæ,21 Aug.
Baſſi Niceæ,Dec.14/ & duorũ, 14 Febr.
Baſſiani, 19 Ian.
Bathildis, 26 Ian.
Baudelij, 20 Maij.
Bauonis, 1 Oct/1 Aug.
Beani, 16 Dec.
Beati in Vindec. 9 Maij/ Treueris, 26 Iul.
Beatricis, Maij 10
Bedæ,Maij 10
Begghæ, 17 Dec/7 Iul.
Bellini,26 Nou.
Benedictæ Senonenſis,29 Iun/ Laudunenſis, 8 Oct.
Benedicti,Caſſinenſis,21 Mart/ 11 Iul/ 4 Dec/Angli, 12 Ian/ Pictaui, 23 Oct.
Benigni, 28 Iun / Diuione, 1 Nou / Mediolani, 20 Nou/ Angli, 3 Nou/ & Beati, 25 Oct/
Berardi & quatuor, 16 Ian.
Bercharij, 16 Oct/
Beregiſi, 2 Oct.
Berlendis.3 Feb/2 Maij/ 9 Sep.
Bernardi Clareuall. 20 Aug/ eremitæ, 16 Maij / epiſcopi Viennæ, 23 Ian / Parmæ,4 Dec.
Bernardini, 20 Maij.
Beronici cum 50, 19 Oct.
Bertellini,9 Sept.
Berthæ,Blangiaci,4 Iul/Vltraiecti,Iun.25
Bertiliæ, 14 Sept.
Bertini abbatis, 5 Sept/ 16 Iul/ 2 Maij.
Bertholdi, 29 Maij.
Bertuini epiſcopi, 11 Nou.
Bertualdi, 20 Nou.
Bertulphi,Bobijs,19 Aug/ Gãdaui, 5 Feb/3 Dec.
Beſſarionis,6 Iun.
Betharij, 2 Aug.
Bibianæ, 2 Dec.
Bibiani, 28 Aug.
Bilhildis,27 Nou.
Bilibaldi, 7 Iul.
Birgittæ viduę,23 Iul/28 Maij/ 7 Oct.

Birini,3 Dec.
Blandinæ/ 2 Iun.
Blasij,3 Feb.vel Blauij.
Bodonis, Sept.11
Bonæ & Dodæ,24 Apr.
Bonauenturæ,14 Iul/
Boni,22 Maij/cum 8,1 Aug.
Bonifacij papæ, 25 Oct/in Frisia,5 Iun/Tharsi 14 Maij/ Bruxellensis,Feb.19
Boniti,15 Ian.
Bonosi,17 Feb/& Maximiani, 21 Aug.
Botulphi abbatis,17 Iun.
Brandani, 16 Maij.
Brictij, episcopi 13 Nou/martyris,9 Iul.
Brigidæ virg.1 Feb/Vide Birg.
Brioci, 1 Maij.
Britonis, 5 Maij.
Brocardi,2 Sep.
Brunonis Carthusiani, 6 Oct/ Colonienſis,11 Oct
Brunolphi,30 Iul.
Buculi,6 Feb.
Burchardi, Herbip. 14 Oct/ Vuormatiæ,Aug.20
Burgundo forę,Apr.3.

C.

CÆciliæ, 22 Nou.
Cæsarij, martyris, 1 Nou/ Arelat. 27 Aug/ & Iuliani, 1 Nou.
Caij papæ 22 Apr/ Palatini, 4 Mart.
Caldeoldi,14 Ian.
Calepodij cum suis,10 Maij.
Caletrici,7 Oct.
Calimeri,31 Iul.
Callinici,29 Iul.
Calliopij,Apr.7
Callistes & duorum,10 Sep.
Calisti, papæ, 14 Oct/ cū octo, 16 Apr.
Calistrati & soc.27 Sep/
Calocerij 19 Mart / cum Part. 19 Maij.
Calogeri,18 Iun.
Cameliani,22 Mart.
Candidæ, 29 Aug.
Candidi,3 Oct.
Canici,11 Oct.
Cantianorum. 31 Maij.
Canuti ducis, 7 Ian / regis. 10 Iul.
Caprasij abbatis,1 Iun/martyris, 20 Oct.
Carauni,28 Maij.
Carilephi, 1 Iul.
Caroli, magni, 28 Ian/ 27 Iul/ Brugis,Mar. 2
Carpi,13 Oct/ cum duobus, 13 Apr/
Carpophori & Ab.10 Dec.
Cassij & Florentij 10 Oct / & Victorini,15 Maij.
Cassiani,Imolæ, 13 Aug/ Tingi,3 Dec. Augustod. 5 Aug.
Casti & Æmilij, 22 Maij.
Castoris, martyris,27 Apr/cõfessoris,13 Feb/& Dorothei. 28 Mar/& duorum, 28 Dec.
Castriciani,1 Dec.
Castuli,26 Mar/
Catherinæ, 25 Nou / Senensis 29 Apr/Sueuæ,24 Mart.
Catulini cum quatuor, 15 Iul.
Ceaddæ,2 Mart.
Celerini & trium,3 Feb.
Celiniæ,21 Oct.

Celsi,

Celſi,23 Feb.
Celſini, 25 Oct.
Cenſurij,10 Iun.
121, 25 Nou/ 165, 10 Aug.
Ceolfridi,25 Sept.
Cerati 6 Iun.
Ceranni,27 Sept.
Cerbonij,10 Oct.
Cerealis,10 Iun.
Chæremonis,&c.22 Dec.
Charalampi,10 Feb.
Charitines,5 Oct.
Charitonis,28 Oct.
Childeberti,23 Dec.
Chiliani, Herbip. 8 Iul / Albiniaci,13 Nou.
Chorentini, 1 Maij.
Chriſtophori, 25 Iul.
Chryſanti & Dariæ. 25 Oct.
Chryſogoni,24 Nou.
Chryſolij.7 Feb.
Chriſtianæ,26 Iul/7 Sep.
Ciliniæ,21 Oct/5 Apr.
Cirini,25 Mart. Vide Quir.
Cirionis & trium, 14 Feb.
Claræ, 12 Aug/ 2 Oct.
Clari,Vilcaſſini, 4 Nou/Vien. Ian. 1/Nortmanni,Iul. 18
Clarentij,26 Apr.
Claudij epiſcopi Biſuntij 6. Iun/Viennæ,1 Iun/cum vxore,filijs,& fratre, 18 Feb / cũ Hilaria, &c. 3 Dec / cum quatuor 8 Nou/cũ duobus, 23 Aug/cum ſeptem,21 Iul.
Clementis,papæ,23 Nou/ Metis, 23 Nou / Alexandr. 4 Dec/ Lugdun. 20 Ian/ Ancyræ,23 Ian.
Clemẽtini cũ duobus,14 Nou.
Cleophæ,25 Sept.
Cleri,7 Ian.
Cleti,26 Apr.
Clodoaldi,7 Sept.
Clodulphi,8 Iun.
Clothildis,3 Iun.
Clotſendis,30 Iun.
Coctidi, 6 Sep.
Codrati,diſcipuli 21 Sep/& ſociorum,10 Mart.
Cœleſtini,papæ,6 Apr.martyris, 6 Iun / Petri Cœleſtini. 16 Maij.
Cointhæ,8 Feb.
Coletæ Mar.6
Columbæ,Scoti, 9 Iun/virginis,31 Dec.
Columbani,21 Nou.
Concordiæ,13 Aug.
Concordij,1 Ian.
Cononis,Iſauri,29 Maij/Siculi,26 Mar.
Cõradi epiſcopi,26 Nou/præpoſiti, Iun. 1
Conſortiæ,22 Iun / 13 Mar.
Conſtantiæ,26 Iun.
Conſtantij, 29 Ian.
Conſtantini,epiſcopi, 12 Apr/ confeſſoris,11 Mar/ Imperatoris, 21 Maij.
Conteſti,19 Ian.
Corbiniani,8 Sept.
Cordulæ,22 Oct.
Cornelij, papæ,16 & 14 Sept/ centurionis, 2 Feb/
Coronæ virginis, 24 Apr.
Coronæ Domini,11 Aug.
Corſici & Le.30 Iun.
Coſmæ & Damiani, 27 Sept/ 10 Maij/ Coſmæ eremitæ, 2 Sep/

Sep/episcopi poëtæ,14 Oct.
Craphaildis Nou. 12
Cratonis, 15 Feb.
Crescentis, 27 Iun.
Crescentiani,Romæ, 24 Nou/ Turribus Sardiniæ, 31 Maij/ & trium,14 Sept.
Crispi & Caij, 4 Oct.
Crispinæ, 5 Dec.
Crispini,Paduæ,7 Ian/ Astiag. 19 Nou/ & Crispiniani, 25 Oct/
Cristinæ Tyriæ, 24 Iul/ Panorm.10 Maij.
Crotildis, 3 Iun.
Crucis, 3 Maij/14 Sep/ 7 Maij/ 16 Iul.
Cucuphatis, 25 Iul.
Cudberti, 20 Mar/
Cudburgis, 31 Aug.
Cunegundis 3 Mart/ & Mechtundis, 16 Iun.
Cuneræ, 28 Oct. 12 Iun.
Cuniberti, 12 Nou.
Cunonis, Iun 1
Curcodomi, 4 Maij.
Cypriani 16 & 14 Sep/abbatis, 9 Dec/ & Iustinæ, 26 Sep.
Cyri & Ioannis, 31 Ian/28 Iun.
Cyriacæ, 7 Iul/ Romanæ, 21 Aug.
Cyriaci &c.16 Mar.8 Aug/anachoritæ, 29 Sep.
Cyrici & Iulitæ, 16 Iun / & duorum, 3 Ian.
Cyrillæ, 28 Oct.
Cyrilli, Alexandr.28 Ian/Trevueris,19 Maij/episcopi martyris 9 Iul/ Carmelitæ, 6 Mar/diaconi, 29 Mar.

D.

DAdæ cum duobus,28 Apr. Dafrosæ, 4 Ian.
Dagoberti, 23 Dec.
Dalmatij, 5 Dec.
Damasi, 11 Dec.
Damiani, 27 Sep/militis, 12 Feb.
Danielis, prophetæ,22 Iul/Paduani,3 Ian/stylitæ,11 Dec/ cum sex, 13 Oct.
Darij, 19 Dec.
Dasij cum 14/ 21 Oct.
Datij Mediolan. Ian. 14
Dauid, Regis, 29 Dec/ episc.1 Mar.
Decem martyrum in Oriente, 6 Nou/ Cretæ, 23 Dec/ militum, 10 Feb.
Decem millium crucifixorum, 22 Iun.
Deicolæ, 18 Ian.
Demetriæ, 21 Iun.
Demetrij, Afri, 14 Aug/ Thessal.8 Oct/& duorũ,22 Dec/ & viginti duorum, 10 Nou.
Democriti, So. Dio.31 Iul.
Dentlini, 16 Mar.
Deodati, 24 Apr.
Desiderati, 11 Febr.
Desiderij, Lugdun. 12 Feb/ Lingonensis & Viennensis, 23 Maij.
Deusdedit, 15 Iul.
Dij, 19 Iul.
Dioclitiani & Flor. 16 Maij.
Diodoli, 31 Mar.
Diodori &c. 25 Oct.
Diomedis, 16 Aug/ Niceæ, 10 Iun.

Dionyſiæ cum ſuis, 6 Dec.
Dionyſij, Areopagitæ, 9 & 3 Oct/22 Apr/ papæ 26 Dec/ Corinth. 8 Apr / Alexandr. 17 Nou / Viennæ, 8 Maij/ Mediolan. 25 Maij / patrui Pancratij, 12 Maij / & Ammonij, 14 Feb / & Priuati, 20 Sep/ & duorum, 8 Febr/ & Ianuarij cum ſocijs, 8 Oct.
Dioſcori, 18 Maij.
Diſebodi, 8 Iul.
Diuiſio Apoſtolorum, 15 Iul.
Dodonis, 28 Oct.
Dometij, 7 Aug.
Dominicæ, 6 Iul.
Dominici, 4 Aug/ 24 Maij/ Calciatenſis, 11 Maij/ Silenſis, 20 Dec. Loricati, Oct. 14
Domionis, 11 Apr.
Domitillæ, 7 Maij.
Domitij epiſcopi 23 Oct/ Martyris, 5 Iul.
Domitiani, epiſcopi Leodienſis, 7 Maij/ 15 Iun/ Catalaunis, 9 Aug/ Melitinæ, 10 Ian/ abbatis 1 Iul / confeſſoris Criſpinij, 22 Iun.
Domnicæ, 8 Ian.
Domninæ cum ſocijs, 14 Apr.
Domnini, 9 Oct / & Victoris, 30 Mar.
Domnoli, Vien. 17 Iun/ Cenoman. 16 Maij.
Donati, Aretij, 7 Aug/ Sigiſterici, 19 Aug/ cum 88, 17 Febr. Carthag. 1 Mar/ Afri cum 15, 23 Aug.
Donatiani, Brugis, 14 Oct/ 30 Aug/ Catalaunis, 7 Aug/ & Rogatiani, 24 Maij/ & Præſidij cum alijs, 6 Sep.
Dormientium ſeptem, 27 Iul/ & Iun.
Dorotheæ, 6 Febr/ Alexandrinæ, Feb. 6
Dorothei Tyri, 5 Iun/ & Gorgonij, 9 Sep.
Drauſij, 5 Mar.
Droctouæi, 10 Mar.
Drogonis, 16 Apr.
Druſi & duorum, 14 Dec. 220, 30 Oct/ 260, 1 Mar/ 262, 17 Iun/ 270, 16 Oct.
Dulæ, Nicomediæ, 25 Mar/ in Cilicia Iun. 15
Dulcardi, 25 Oct.
Dunſtani, 19 Maij.
Duodecim fratrum, 1 Sept.
Dympnæ, 15 Maij.

E

Adburgæ, 15 Iun.
Eadmundi Regis, 20 Nou.
Eadnochi, 19 Oct.
Eanſvuidæ, 31 Aug.
Ebraiſili, 31 Aug.
Ebrulphi, 29 Dec.
Ediltrudis, 23 Iun.
Ediſtij, 12 Oct.
Edithæ, 16 Sep.
Edmundi, epiſcopi, 16 Nou/ regis, 20 Nou.
Eduardi martyris, 18 Mar/ confeſſoris, 5 Ian.
Egberti, 24 Apr.
Egdunij & ſeptem, 12 Mar.
Egeſippi, 7 Apr.
Egidij, 1 Sep.
Eguini, 11 Ian.
Einbeth, 16 Sept.

Eladij, 8 Maij.
Elaphij, 19 Aug.
Eleutherij, papę, 26 Maij/ Tornaci, 20 Feb/ Antisiodori, 26 Aug/ & Anthiæ, 18 Apr/ & innumerabilium, 2 Oct.
Eliæ, 17 Iun/
Eligij, 1 Dec/ 25 Iun/
Eliphij, 16 Oct.
Elizabeth, Thuringæ, 19 Nou/ Thaumaturgę, 24 Apr/ Sconaugiæ, Iun. 18
Elizei, 29 Aug.
Eloquij, 3 Dec/ 8 Oct.
Elphegi, 19 Apr.
Elzearij, 1 Aug/ confessoris, 27 Sep.
Emani, 16 Maij.
Emebetti. 15 Ian.
Emerentianæ, 23 Ian.
Emerici, 4 Nou.
Emitherij & Celid. 3 Mar.
Emmerami, 22 Sept.
Emmiæ, 6 Oct.
Emygdij, Aug. 5
Encratis, 16 Apr.
Engelberti, Nou. 7
Ennathæ, Nou. 13
Enodij Ticinensis episc. 17 Iul.
Eobani, 5 Iun.
Epaphræ, 19 Iul.
Eparchij, 1 Iul.
Ephræm, 1 Feb.
Epimachi, 31 Oct / & Alexandri, 12 Dec.
Epiphanij, Cyprij, 12 Maij/ Papiæ, 22 Ian / & quatuordecim, 7 Apr.
Epipodij, 22 Apr.
Epitacij vel Epicteti, 23 Maij.
Equitij, 7 Mar.
Erardi, 8 Ian.
Erasmi, Campani, 2 Iun/ Antioch. 25 Nou.
Ercanualdi, 30 Apr.
Eremberti, 30 Apr.
Erici, 18 Maij.
Erimboldi, 8 Iul.
Erkenbodonis, 12 Apr.
Ermini, 25 Apr/ 26 Oct.
Ermelendis, 29 Oct.
Ermengaudi, Nou. 1
Ermenildæ, 13 Feb.
Esaiæ, 16 Iul.
Esdræ, 13 Iul.
Esichij, martyris, 15 Iun/
Etbini, 10 Oct.
Ethelberti, 24 Feb.
Ethelburgæ, 11 Oct.
Ethelvvoldi, 1 Aug.
Etherij, Antisiodori, 27 Iul/ Viennæ, 14 Iun.
Ethmundi 16 Nou. Vide Edm.
Ettonis, 10 Iul.
Euagrij & Benigni, 3 Apr.
Euanti, 12 Sep.
Euaristi, 26 Oct.
Euasij, 1 Dec.
Eubuli, Mar. 7
Eucharij, 8 Dec.
Eucherij, Lugduni, 16 Nou/ Aurelijs, 20 Feb/
Eudociæ, 1 Mar.
Eudocimi, 30 Iul.
Eudoxij cum tribus, Sep. 5
Euellij, 11 Maij.
Euerardi, siue Eurardi, 16 & 12 Dec.
Euergisli, 24 Oct / 28 Mart.
Euermari, 1 Maij.

Euge-

Eugeniæ, 25 Dec.
Eugeniani, 8 Ian.
Eugenij, Toletani, martyris, 15 Nou/18 Aug/confessoris, 13 Nou/Mediolani, 30 Ian/cum Maria, Feb. 8/cum tribus/21 Ian/Carthag. cum clero, 13 Iul.
Eugendi, 1 Ian.
Eulaliæ, Emeritæ, 10 Dec/Barcinone, 12 Feb.
Eulampij. 10 Oct.
Eulogij, Cord. 20 Sep/Constantin. 3 Iul.
Eumenij, 18 Sept.
Eunucij, 10 Sep.
Euodij, Antioch. 6 Maij/Rothomagi, 8 Oct/& Hermogenis, 25 Apr.
Euphemiæ, 16 Sep/& trium, 3 Sep.
Euphrasiæ, 13 Mar.
Euphrasij, 14 Ian.
Euphronij Augustoduni, 3 Aug/Turonis 4 Aug.
Euphrosij, 14 Mar.
Euphrosynæ, 11 Feb/1 Ian.
Eupli, 12 Aug.
Eusebiæ, Marcennis, 16 Mar/27 Oct/hospitæ. 25 Ian.
Eusebij, papæ, 26 Sep. Vercellis, 1 Aug/martyris, 31 Oct/presbyteri via Appia, 14 Aug/Mosateni, 22 Iun/Pamphili, 21 Iun/cum tribus, 25 Aug/cum nouem, 5 Mar.
Eusignij, 5 Aug.
Eustachij, vel Eustathij, Placidi cum socijs, 20 Sept/Constantin. 19 Feb/22 Apr/Alexandriæ, 16 Iul/Antiochiæ, 21 Feb/presbyteri in Syria, 12 Oct.
Eustasij abbatis, 29 Mar.
Eustochij episcopi, 19 Sep/monachæ, Feb. 13
Eustorgij, episcopi, 8 Sept/presbyteri, 11 Apr.
Eustratij & quatuor, 13 Dec.
Euthimij episcopi, 26 Dec/monachi, 20 Ian/diaconi, 5 Maij.
Eutychij, Hispani, 11 Dec/martyris, 9 Apr/Constantin. 6 Apr/Ancyrani 28 Dec/& duorum, 29 Sept.
Eutychiani papæ, 8 Dec.
Eutychis, 24 Aug.
Eutropiæ, 14 Dec.
Eutropij, Santonis, 30 Apr/Arausicæ, 27 Maij/& duarum, 15 Iul/& sociorum, 3 Mar.
Evvaldorum, 3 Oct.
Euurtij, 7 Sept.
Exuperij, Tolosæ, 28 Sept/Gemblaci, 8 Iul/Corboili, 1 Aug.
Exuperantiæ, 26 Apr.
Ezechielis, 10 Apr.

F.

Fabij, 31 Iul.
Fabiani, 20 Ian.
Facundi & Primitiui, 27 Nou.
Fandilæ, 13 Iun.
Fantini, 31 Iul.
Faronis, 28 Oct.
Faustæ & Euilasij, 20 Sep.
Fausti, diaconi, 19 Nou/cum Dio

Dio & Am. 20 Nou / cum Ia. & Mart. 13 Oct.
Fauſtini, 7 Aug/ & Iouitæ, 15 Feb/ & Timothei, 22 Maij.
Febroniæ 23 Iun.
Feliciani, 20 Oct.
Felicis papæ, 30 Dec/primi, 30 Maij / martyris Romæ, 29 Iul/ Nolani, 14 Ian/Lugduni/ 3 Feb / Spellat. 18 Maij/ Tuſci, 23 Iun/ Papiæ, 15 Iul/ Gerundæ, 1 Aug / Angli, 8 Mart/ Metis 21 Feb/ Tuneſſę, 6 Nou/Treueris 26 Mart/ martyris Nolæ cum 30, 15 Nou / & Adaucti, 30 Aug/ & Ianuarij, 7 Ian/ & Fortunati, 11 Iun/ & Conſtantiæ, 19 Sept / & Euſebij, 5 Nou/ & Regulæ, 11 Sept / cum duobus, 23 Apr / cum quatuor, 24 Oct / cum 20, 23 Mart / Felicis, Luc. &c. 3 Mar/
Feliciſſimi, 24 Nou/cum duobus, 26 Maij.
Felicitatis, 23 Nou/ & Perpetuæ, 7 Mar.
Feliculæ, 13 Iun.
Ferdinandi, Iun. 13
Ferreoli, 18 Sept/& Ferrutij, 16 Iun/ 5 Sept.
Ferrutij, 28 Oct.
Fiacrij, 30 Aug.
Fibitij, 5 Nou.
Fidei, 6 Oct/cum tribus, 1 Aug.
Fidelis, 28 Oct.
Fidentij, 16 Nou.
Fidoli, 16 Maij.
Filini & Gra. 1 Iun.
Fintani, 17 Feb.
Firmati & Fla. 5 Oct.
Firmi & Ruſtici, 9 Aug.
Firmini, Ambianis martyris, 25 Sept/ ibidem confeſſoris, 1 Sept/ in Vzecia, 11 Oct/ Metis, 18 Aug.
Flauiæ Domitillæ, 7 Maij.
Flauij, Au. Aug. 7 Maij.
Flauiani, 30 Ian/ epiſcopi, 23 Aug.
Flocelli, 17 Sep.
Floberti Gandaui, 1 Nou / 19 Apr.
Floræ & Mariæ, 24 Nou / & Lucillæ Iul. 29
Florentiæ, 20 Iun.
Florentij, Vienn. 3 Ian/ Argentinę, 7 Nou/Pictaui, 22 Sep/ Arauſic. 17 Oct/in Thile, 27 Oct / Andegauis, 2 Maij / Hoiæ 27 Iun / Dauentriæ, Mar. 24/ & Vindemialis, 2 Maij.
Florentini, Ambaſij, 1 Dec/ Treueris, 15 Oct/ & Hilarij, 27 Sept.
Flori epiſcopi, 4 Nou.
Floriani, 4 Maij.
Floriberti epiſcopi, 26 Apr.
Florini, Confluentiæ, 18 Nou/ Rhetiæ, 17 Nou.
Floſculi, 11 Feb.
Foillani, 31 Oct/16 Ian/ 3 Sep.
Folquini, 14 Dec / 13 Nou / 7 Iun.
Fontanellenſium, Iun. 1
Fortunati, Romæ, 15 Oct/ Tridenti, 14 Oct/Cellæ, 18 Iun/ cum tribus, 2 Feb/cum duobus, 13

bus,13 Iun/cum 28,26 Febr/
Franciſci, 4 Oct / 25 Maij / 17 Sep/16 Iul/de Paula,2 Apr/ Xauierij, Dec. 2
Fraterni, 29 Sep.
Fraubaldi, 23 Aug.
Fredegandi, 17 Iul.
Fredeſvuidæ, 19 Oct.
Frederici, 18 Iul.
Fremundi, Maij 11
Friardi & Secundelli, 1 Aug.
Fridolini, 6 Mar.
Frigidiani, 18 Nou.
Frodoberti, 8 Ian.
Frominij, 27 Iul.
Fronti, 1 Oct.
Frontonis epiſcopi 25 Oct/abbatis, 14 Apr.
Fructuoſi cum duobus, 21 Ian.
Fulgentij, 1 Ian.
Furſei, 16 Ian.
Fuſcæ, 13 Febr.

G.

GAbini, 19 Febr / & Criſp. 30 Maij.
Gabrielis, 18 Mar.
Galactionis & Ep. 5 Nou.
Galdini, 18 Apr.
Galli Aruernis, 1 Iul/Alemanni, 16 Oct.
Gallicani, 25 Iun.
Gamalielis, 3 Aug.
Gandi, 31 Ian.
Gandulphi, 11 Maij.
Garini, 6 Febr.
Gatiani, 18 Dec.
Gaudentiæ, 30 Aug.
Gaudentij Nouariæ, 22 Ian / 3 Aug.
Gaugerici, 11 Aug/ 24 Sep.
Gebehardi, 27 Aug.
Gedeon, 1 Sep.
Gelaſij, 19 Nou.
Gemini & Albini, 5 Feb.
Geminiani, 31 Ian.
Gendulphi, 13 Nou.
Genebaldi, 5 Sept.
Geneſij vtriuſque, 25 Aug.
Genouefæ, 3 Ian / 28 Oct / 26 Nou.
Gentiani, 11 Dec.
Genulphi, 17 Ian.
Georgij, 23 Apr / Viennæ, 2 Nou/Chozebiſti,8 Ian/Melitine, 7 Apr / in Malæo, 4 Apr / Cremonæ, Aug. 16/ cum Aurelio, 20 Oct / cum quatuor, 27 Aug.
Gerardi Hungari,24 Sep/Tulli, 23 Apr/ Bronij, 3 Oct/in Francia,13 Oct/ Dauentriæ, Aug. 20
Geraſini, 4 Mar.
Gerebaldi, 7 Dec.
Gerbrandi, Oct. 13
Gereonis, 10 Oct.
Gerini, 2 Oct.
Gerlaci, 5 Ian.
Gerlandi, 25 Feb.
Germani, Pariſijs, 28 Maij / 25 Iul / Antiſiodori, 1 Oct / 31 Iul/ Capuæ, 30 Oct/ Biſontiæ, 11 Oct/& trium, 3 Nou.
Germanici, 19 Ian.
Gertrudis, Niuellæ,17 Mar/10 Feb/2 Dec.viduæ,6 Dec/27 Oct/de Ooſten, Ian. 6
Geruaſij & Prothaſij, 19 Iun.
Gerulphi, 21 Sep / 25 Iun / 8 Oct.

Geruntij, 25 Aug.
Gethulij, 10 Iun.
Gezelini, Aug. 6
Gibriani, 8 Maij.
Gilberti, 4 Feb.
Gildæ, 29 Ian.
Gildardi, 8 Iun.
Giraldi, 7 Dec.
Gisleberti, 13 Febr.
Gisleni, 9 Oct/ 1 Iun/ 29 Sept/ 6 Nou.
Gislerij, 9 Oct.
Glodesindis, 25 Iul.
Glodulphi, 8 Iun.
Glyceriæ & La. 13 Maij.
Goaris, 6 Iul.
Goberti, Remis, 23 Nou/ Villariæ, Aug. 20
Godebertæ, 11 Apr.
Godefridi, Nou. 8
Godegrandi, 3 Sep.
Godehardi, 4 Maij.
Godeleuæ, 6 Iul.
Godoaldi, 7 Iun.
Godrici, 21 Maij.
Godscalci, Aug. 7
Goërici, 19 Sept.
Gordanij, 16 Oct.
Gordij, 3 Ian.
Gordiani & Epim, 10 Maij.
Gorgonij & Dorothei, 9 Sep/ & Firmi, 11 Mar.
Gosuini, martyris, Maij 22/ abbatis, Oct. 9
Graciliani & Fel. 12 Aug.
Gratæ, 1 Maij.
Grati, 7 Sept.
Gratiani, 23 Oct.
Gregorij, primi, 12 Mar/ 3 Sept/ secundi, 13 Febr/ tertij/ 28 Nou/ Nazianseni, 9 Maij/ Traiecti, 25 Aug/ Antisiodori, 19 Dec/ Lingonis, 4 Ian/ Nyssæ, 9 Mar/ Eliberri, 24 Apr/ Neocæsar. 17 Nou/ 3 Iul/ Turonis, 17 Nou/ Spoleti, 24 Dec/ Porceti, 4 Nou/ Decapolitæ, 20 Nou/ Agrigantini, 23 Nou/ Armeni, 30 Sept.
Grimbaldi, 8 Iul.
Grodegandi, Mar. 6
Guddenis, 18 Iul.
Gudilæ, 8 Ian.
Gudvuali, 6 Iun/ 3 Dec/ 22 Feb/ 20 Maij.
Guiberti 23 Maij, & Sept.
Guidonis Anderlaci, 12 Sept/ Spiræ, 4 Maij.
Guilelmi/ Pictaui, 10 Feb/ Bituric. 10 Ian/ Brioc. 29 Iul/ Daci, 6 Apr/ Siculi, 16 Apr/ Eborac. 8 Iun/ Roffensis, 23 Maij.
Guinali, 3 Nou.
Gumberti, 11 Mar.
Gummari, 11 Oct/ 17 Mar.
Gundulphi, 17 Iun.
Gunthramni, 28 Mar.
Gurdielli, 16 Oct.
Guriæ cum duobus, 15 Nou.
Guthagoni, 3 Iul.
Guthlaci, 11 Apr.

H.

Hadelini, 3 Feb/ Hadulphi, 19 Maij/ 31 Aug.
Halenæ, post 17 Iun.
Hariolphi, Aug. 13
Harlindis, 6 Feb/ 22 Mar.
Heiri, 24 Iun.

Hedvui-

Hedvuigis, 15 Oct.
Helani, 7 Oct.
Helei cum duobus, 17 Apr.
Helenæ augustæ, 18 Aug / 7 Feb / Antisiodori, 22 Maij / in Suetia, 30 Iul.
Heliodori Iul. 3 / cum 76, 6 Maij.
Helladij, 28 Maij.
Helpidij, 2 Sep.
Henrici, imperatoris, 14 Iul / episcopi, Ian. 19 / Susonis, Ian. 25
Heraclæ, 14 Iul. Heracli, 2 Mar.
Heraclij, 8 Iun / cum quatuor, 17 Maij / cum alijs, 11 Mar.
Herasti, 26 Iul / & sociorum, 10 Nou.
Herblandi, 18 Oct.
Herculani, Perusæ, 7 Nou / Romæ, 5 Sept / militis, 25 Sep.
Heriberti, 16 Mar.
Hermagoræ, 12 Iul.
Hermanni, Eisliæ, Apr. 7 / Brixiæ, Dec. 23.
Hermæ, 9 Maij.
Hermæi, 31 Maij.
Hermelandi, 25 Mar.
Hermelli, 3 Aug.
Hermenfredi, 25 Sept.
Hermetis, 28 Aug / Iul. 6 / exorcistæ, 31 Dec / & Adriani, 1 Mar / & duorum, 4 Ian.
Hermenigildi, 13 Apr.
Hermogenis &c. 19 Apr / & viginti trium, 12 Dec.
Hermolai cum duobus, 27 Iul.
Hermyli & Strato, 13 Ian.
Herodionis & soc. 8 Apr.
Heronis, 7 Oct / & trium, 14 Dec.
Hesichij, 18 Nou.
Hieremiæ, 1 Maij.
Hierij aut Pierij, 4 Nou.
Hieronis & 32, 7 Nou.
Hieronymi, 30 Sept / episcopi, 22 Iul.
Hierothei, 4 Oct.
Higini, 11 Ian.
Hilariæ cum 28, 12 Aug.
Hilarij, Pictaui, 13 Ian / papæ, 16 Sep / Arelat. 5 Maij / Gaualis. 25 Oct / & sociorum, 16 Mar.
Hilarini, 16 Iul.
Hilarionis, 21 Oct / iunioris, 21 Mar.
Hildegardis, 17 Sep.
Hildegermi, Iun. 19
Hildegundis, Apr. 20
Hilduardi, 7 Sep / 29 Dec.
Hildulphi, 11 Iul.
Hillephonsi, 23 Ian.
Hiltrudis, 27 & 17 Sep.
Himelini, Mar. 10
Himerii, 17 Iun.
Hippolyti 22 Aug / 30 Ian / & Concordiæ, 13 Aug.
Homoboni, 13 Nou.
Honesti, 16 Feb.
Honorati, Arelate, 16 Ian / Arabianis, 16 Maij.
Honorinæ, 27 Feb.
Honorij, 30 Sep.
Hormisdæ, 6 Aug.
Hospitij, Maij 21
Huberti, 3 Nou / 30 Maij / 19 Dec / vlt. Sept.
Hugonis, Lincolniæ, 17 Nou / Gratianopoli, 1 Apr /

Rothomag. 9 Apr/ Cluniaci, 29 Apr.
Humberti, 25 Mart/6 Sep.
Hunegundis, 25 Aug.
Hunfridi, 8 Mar / 16 Aug.
Hyacinthi Romæ, 26 Iul/ in Anaſtride, 18 Iul/ & duorũ, 9 Sept/ & trium, 29 Oct.
Hydulphi, 23 Iun.
Hygini, 11 Ian.
Hypatij, 31 Mar.

I.

Iacici, 15 Aug.
Iacinthi. Vide Hya.
Iacobi, Zebedæi, 25 Iul / Fratris Domini, 1 Maij/ Niſibi, 15 Iul / interciſi 27 Nou/ epiſcopi, 21 Mar/ Alemãni, Oct. 11 / Porphyrienſis, Ian. 28
Ianuarij cum fratribus filiorũ Felicitatis, 10 Iul/ & Pelagiæ, 11 Iul/ & quinque, 19 Sep. & ſociorum, 21 Apr.
Iaſonis, 12 Iul.
Iaſparis, Ian 11 & 6
Idabergæ, 21 Maij/ 20 Iun.
Idæ, viduæ, 4 Sep/ Niuellenſis, Nou. 29
Ieremiæ, 1 Maij.
Ieronis, 17 Aug.
IESV Chriſti D. N. feſtum nominis, 15 Ian/ reſurectionis, 27 Mar / aſcenſionis, 5 Maij / transfigurationis, 6 Aug/ imaginis, 9 Nou / 16 Aug/ Coronæ, 11 Aug/ Corporis Chriſti cum alijs Mobilibus feſtis, poſt Decembrem/ lanceæ, Ibidem.
Ieſu Naue, 1 Sept.
Ignatij, 1 Febr/ 17 Dec/ Loiolę, 31 Iul.
Illidij, 7 Iun.
Illuſoris, 4 Nou.
Iudæ &c. Ian. 28
Ingenuini, 5 Febr.
Innocentium, 28 Dec.
Innocentij papę, 28 Iul/ epiſcopi, 17 Apr/ cum 31, 4 Iul.
Innumerabilium martyrum, Tyri, 20 Feb / Treueris, 6 Oct / ſub Daciano, 3 Nou.
Ioachim, 20 Mar.
Ioannæ, 24 Maij.
Ioannicij, 4 Nou.
Ioannis Baptiſtæ, 24 Iun / 29 Aug/ 24 Sep/ & Febr/ Maij 25/ Iul. 29/ Dec. 16/ Euangeliſtę, 17 Dec/ 6 Maij/ 26 Sep/ Chryſoſtomi, 27 Ian/ papæ, 27 Maij/ boni, Oct. 23/ Bridlingt. 10 Oct / Calybitæ, 15 Ian/ Carmelitę, 12 Ian/ Charthuſiani, Maij 4/ Climaci, 30 Mar/ Damaſceni, 4 Dec/ Decapol, 18 Apr / eleëmoſynarij, 23 Ian/ Eboracenſis, 7 Maij / eremitæ, 27 Mar / Gualberti, 12 Iul/ ieiunatoris, 2 Sept / Nicomediæ, 7 Sep/ Palæolauriti, 19 Apr/ Pennarenſis, 19 Mart/ preſbyteri via Salaria, 23 Iun/ Roffenſis. Iun. 22 / Ruyſbroeck, Dec. 2/ Reomẽſis, 28 Ian/ Tornodori, 22 Sep/ & Criſpi, 18 Aug/ & Feſti, 21 Dec/ & Pauli, 26 Iun/
Iob, 10 Maij.
Ioëlis, 13 Iul.

Ionati, 1 Aug/8 Apr.
Ionæ & Barachisij, Mar. 29
Ionij, 5 Aug. Iordani, Febr, 13
Ioseph, sponsi, 19 Mar/iusti, 20 Iul/diaconi, 15 Feb/hyninographi, 4 Apr / Thessalonicæ, 13 Iul.
Iouini, 1 Iun/ & Basilei, 2 Mar.
Iouiniani, 5 Maij. Irenes, 5 Apr.
Irenæi Lugduni, 28 Iun/Smyrnæ, 25 Mar / & Abundij, 26 Aug/& duorum, 5 Maij/ & Mustiolæ, 3 Iul.
Irmgardis, Sep. 4
Irminæ, 24 Dec.
Isaac martyris, 3 Iun.
Isaacij qui & Theophanes, 27 Mar / Dalmatæ, 30 Maij/cũ duobus, 3 Aug.
Isaiæ, 6 Iul.
Isidori, Hispalis, 4 Apr / in Chio, 15 Maij/ Alexandriæ, Feb. 5/Antiochiæ, 2 Ian/Peluſij, 4 Febr/
Itisbergæ, 21 Maij.
Iubini episcopi, 18 Apr/
Iucundæ, 25 Nou.
Iucundiani, 4 Iul.
Iudæ Apostoli, 28 Oct / Quyriaci, 4 Maij.
Iudoci, 13 Dec. Iuetæ, Ian. 13
Iulię, Trecis, 21 Iul/in Euphratesia, 7 Oct / Corsicæ, 22 Maij/Emeritæ, 10 Dec.
Iulij, papæ, 12 Apr / apud Mesiam, 27 Maij/ senatoris, 19 Aug/ Geldubæ, 20 Dec/cõfessoris, 31 Ian/& Potamiæ, 5 Dec.
Iulianæ, 16 Febr/de Cornelion Apr. 5
Iuliani, 7 Ian / Cenomanis, 27 Ian/Toleti, 6 Mar/Cæsareę, 23 Mar/ Alexandr. 27 Febr/ Tarsi, 21 Iun/Syri, 25 Aug/ Aruernis, 28 Aug/Hareę, 17 Iun/cum Basilissa, 9 Ian/cũ 15/ 20 Iul/cum quinq; millibus, 16 Febr/
Iuniani, 15 Nou.
Iuonis, aduocati, 19 Maij / 27 Oct/episcopi, 10 Iun.
Iustæ & Rufinæ, 19 Iul.
Iusti Lugdun. 2 Sep / Trigestini, 2 Nou/ Beluaci, qui & Iustinus, 18 Oct/ Treueris, 14 Sept/ Angli, 10 Nou / & Pastoris, 6 Aug.
Iustinæ, 7 Oct/ 30 Nou.
Iustini philosophi, 13 Apr/Romæ, 4 Aug/Parisijs, 1 Aug/ & sociorum, 1 Iun.
Iuuenalis episcopi, 3 Maij / martyris, 7 Maij.
Iuuentini & Maximi, Ian. 25
Iuuini, 3 Oct.

K.

KEnelmi, 17 Iul.
Kentegerni, Ian. 13
Ketilli, 11 Iul.
Vide C & Q.

L.

LAdislai, 27 Iun.
Lamberti Leodij, 17 Sep/ 13 Oct/28 Apr/24 Maij/ 27 Aug / 23 Dec / Lugduni, Apr. 14/
Lampadi. 5 Iul.
Landelini, 15 Iun/21 Sep.
Lãdoaldi, 19 Mar/13 Iun/1 Dec.

Landradæ, 8 Iul/
Landrici, 17 Apr.
Landerici, 10 Iun.
Latiniaci sanctorum translatio, Iun. 2
Latuini, 20 Iun.
Laudi, aut Laudonis, 21 Sept.
Laudulphi, 13 Aug.
Launomari, 19 Ian.
Laurentij, 10 Aug/ Dublinensis, 14 Nou/ presbyteri, 30 Apr/ Iustiniani, Ian. 8/ Cantuariæ, 2 Febr.
Lauriani, 4 Iul.
Lazari, 17 Dec/ in monte, 7 Nou.
Leandri, 27 Febr.
Lebuini, 12 Nou/ 25 Iun.
Leguntij, 19 Febr.
Leobardi, 18 Ian.
Leobini, 15 Sept.
Leocadiæ, 9 Dec/ 1 Iun.
Leodegarij, 2 Oct/ 11 Apr/
Leonis, primi, 11 Apr/ secundi, 28 Iun/ noni, 19 Apr/ Senonis, 22 Apr/ Trecis, 25 Maij/ Catanæ, 20 Feb/ & Paregorij, Febr. 18
Leonardi, Aquitani, 6 Nou/ in Vendopera, 27 Nou/ Dunis, 8 Dec.
Leoniani, 16 Nou.
Leonidis, 1 Mar.
Leonigildi & Christ. 20 Aug.
Leonij, 12 Nou.
Leonorij, 1 Iul.
Leontij, 18 Iun.
Leopardi, 30 Sept.
Leopoldi, 15 Nou.
Leouini, 14 Mar.
Leti, 5 Nou.
Leucij cum duobus, 28 Ian.
Leudomiri, 30 Sept.
Leutfridi, 21 Iun.
Levuinnæ, 24 Apr/ 16 Iun/ 5 Aug.
Liberalis, Apr. 27
Liberatæ, 18 Ian.
Liberati, 20 Dec/ & aliorum, 17 Aug.
Liberij, 23 Sep.
Liberti, 14 Iul/ episcopi Cameraci, Iun. 23
Liborij, 23 Iul/ 28 Maij.
Licinij, 13 Feb.
Lidorij, 13 Sept.
Lijdvuijt, Apr. 14
Lini, 23 Sept.
Liobæ, 28 Sept.
Liphardi episcopi, 4 Feb/ presbyteri, 3 Iun.
Liuini, 12 Nou/ 27 Iun.
Longini, 15 Mar.
Loth, 10 Oct.
Lucæ, 18 Oct/ in Storio, 7 Feb/
Lucani, 30 Oct.
Luciæ, 13 Dec/ & Geminiani, 16 Sept/ cum 23, 25 Iun.
Lucij papæ, 4 Mart/ Cyrenen. 6 Maij/ & Ptolomei, 19 Oct/ Lucij, Sil. Max. 18 Febr/ Lucij, Ab. Lor. 2 Mar/
Luciani Antiochiæ, 7 Ian/ Tripoli, 24 Dec/ & Florij, 26 Oct. & duorum, 8 Ian.
Lucilliani, 3 Iun.
Lucinæ, 30 Iun.
Lucretiæ, 23 Nou.
Ludgeri, 26 Mart.
Ludouici regis, 25 Aug/ Minoris, 19

ris, 19 Aug/
Ludvuini Treueris, 29 Sept.
Lulli, 16 Oct.
Lupi, Trecis, 29 Iul/ Senonis, 1 Sep/ Lugduni, 25 Sep/ Cabilone, 27 Ian/ Corboili, 25 Oct.
Lupantij Turon. 6 Nou.
Lupentij, Gabalis, 22 Oct/ Treueris, 13 Oct.
Lupiani, 17 Febr.
Lupicini episcopi Lugduni, 3 Feb/ Viennæ, 14 Dec/ abbatis, 21 Mar/
Luppi, 23 Aug.
Luforij, Cis. & Cam. 21 Aug.
Luforis, 4 Nou.
Lutardi, Sept. 15
Lutgardis, Iun. 16

M.

MAcarij, Gandaui, 9 Maij/ 10 Apr/ abbatis 2 Ian/ alterius, 15 Ian/ martyris abbatis, 23 Ian/ Alexandriæ, 8 Dec/ & Iuli. 12 Aug/ & trium, 28 Feb/
Macedonij cum duobus, 13 Mar.
Machabæorum, 1 Aug.
Maclouij vel Machuti, 15 Nou.
Macræ, 6 Ian.
Macrinæ, 19 Iul.
Madelbertæ, 7 Sept.
Madelgisili, 30 Maij.
Maderniani, 30 Apr.
Madelupi, 3 Apr.
Magdalenæ, 22 Iul/ 19 Mar.
Magdaluei, 4 Oct.
Maglorij, 24 Oct.
Magni martyris, 1 Ian/ Fauentensis, 6 Sept/ & Casti, 4 Sep/ cum socijs, 19 Aug/ in Dacia, 16 Apr.
Magnerici, 25 Iul.
Magnobodi, 16 Oct.
Maibodi, 23 Ian.
Maioli, 11 Maij.
Maingoldi 9 Feb/ 15 Iun.
Malachiæ, prophetę, 3 Ian/ Hyberni, 5 Nou.
Mamantis, 17 Aug.
Mamerti, 11 Maij.
Mamiliani, 12 Mart.
Mammetis, 17 Aug.
Manahen, 24 Maij.
Mancij, 21 Maij.
Mandelij, 16 Aug.
Manegildis, 14 Oct.
Mansueti, 3 Sep/ cum decem, 30 Sep.
Manuelis, 17 Iun.
Mappalici, 17 Apr.
Marcelli papæ, 16 Ian/ 9 Sep/ Cabilone, 4 Sept/ Treueris, eodem die/ Argentin. 29 Iun/ Parisijs, 1 Nou/ 26 Iul/ abbatis non dormientium, Dec. 29/ & Apuleij, 7 Oct/ cum tribus, 6 Oct.
Marcellinæ, 17 Iul.
Marcellini papæ, 26 Apr/ Ebreduni, 20 Apr/ Dauentriæ (vel Marcelmi,) 14 Iul/ & Petri, 2 Iun/ cum vxore & filijs, 27 Aug.
Marci, Euangelistæ, 25 Apr/ 31 Ian/ 25 Iun/ papæ, 7 Oct/ episcopi, 22 Oct/ Arethusij.

29 Mar / & Marcelliani, 18 Iun / & Martiani, 4 Oct.
Marciæ, 3 Mar. vel Martiæ.
Marcianæ, 9 Ian.
Marculphi, 1 Maij.
Mardonij, &c. 24 Ian.
Margaritæ, 20 Iul. & 13/ reginæ, Nou. 16 / contractæ, Mar. 22
Mari epiſc. Treu. 26 Feb.
Mariæ, ad martyres, 13 Maij/ ad niues, 5 Aug / præſentationis, 21 Nou / recollectionis, Sep. 1/ gaudiorum, Maij 7 / annunciationis, Dec. 16/ zonæ, 31 Aug/ ſtolę, 2 Iul/ commemorationis in Maſinis, 1 Sept / Bruxellæ, Iun. 5
Mariæ Ægyptiacæ, 2 Apr. & 9/ martyris, 1 Nou / Ogniaci, Iun. 23
Marij, 27 Ian/ & Marthæ cum filijs, 19 Ian.
Marinæ, 20 Iul.
Marini, Romæ 26 Dec/ Papiæ, 3 Sep/ & Aſterij, 3 Mar.
Mariani, Bituri, 19 Aug/ & Iacobi, 30 Apr.
Maronis cum duobus, 15 Apr.
Marthæ, 29 Iul/ matris Simeonis 5 Iul / cum pluribus, 20 Oct.
Martialis, 30 Iun/ 1 Dec / cum ſocijs, 22 Aug.
Martiani, Dertonæ, 27 Mar/ Antiſiodori, 20 Apr/ Siculi, 14 Iun/ cum duobus, 5 Apr/ cum quatuor, 16 Oct / & Martyrij, 25 Oct/ œconomi, 10 Ian/ Palæſtini, 13 Feb/
Martinæ, 1 Ian.
Martini Turonis, 11 Nou / 4 Iul / papæ, 12 Nou / Tungris, 21 Iun / Treueris, 19 Iul/ Santonis, 8 Dec/ Vertani, 24 Oct.
Martyris ſine nomine, 16 Apr.
Martyrum ſub Sapore, 22 Apr/ ſub Aureliano, 10 Apr/ ſub Alexandro, 2 Mar/ per Tartaros, Iun. 2/ ſub Iuliano, 29 Mar/ in Syna, 14 Ian/ in monaſterio S. Sabæ, 20 Mart.
Maſſæ candidæ, 24 Aug.
Maſtidiæ, 7 Maij.
Materni Treueris, 14 Sep/ Mediolani, 18 Iul.
Mathildis, Mart. 14
Matthæi, 21 Sep.
Matthiæ, Apoſtoli, 24 Febr/ 1 Sep/ Hieroſolymis, 30 Ian.
Matronæ, Theſſalonicæ, 15 Mar/ in Perge, 9 Nou.
Maturini, 1 Nou.
Mauri, abbatis, 15 Ian/ martyris in Hiſtria, 21 Nou / Romæ, 22 Nou / Ceſennæ, Ian. 20/ Remis, 22 Aug/ 3 Nou/ Virduni, 8 Nou.
Maurilionis, 13 Sep.
Maurini, 10 Iun / 13 Oct.
Mauritij, 22 Sep.
Mauronti, 5 Maij.
Maxellendis, 13 Nou.
Maxentiæ, 30 Mar.
Maxentij, 26 Iun.
Maximæ, 16 Maij/ & duarum, 30 Iul/

Maximi, Paduæ, 2 Aug/ Papiæ, 8 Ian/ Alexandriæ, 27 Dec/ Taurinis, 25 Iun/ Rhegij, 27 Nou / 2 Oct / Cainone, 20 Aug/ confessoris in Græcia, 21 Ian / 13 Aug / Romæ, 19 Nou/ in Asia, 30 Apr/ Auiēsis, 20 Oct / cum quatuor, 18 Febr.
Maximiani, Syracusis, 9 Iun/ cum sex, 27 Iul. & Iun.
Maximiliani, 12 Oct. & 29
Maximini, confessoris Treueris, 29 Maij/ 12 Sep/ ibidem martyris, 20 Iun / Aureliæ, 15 Dec / Aquis, Iun. 8
Medardi, 8 Iun.
Mederici, 29 Aug.
Medulphi, 1 Iun.
Meinradi, Ian. 21
Meinulphi, Bituric. 12 Iul/ Padebornæ, 5 Oct.
Melaniæ, 31 Dec.
Melanij, 6 Ian.
Melchiadis, 10 Dec.
Melchioris, 6 Ian.
Meletij Antioch. 12 Febr.
Melliti, 24 Apr.
Melloni, 22 Oct.
Memmij, 5 Aug.
Memmonis, 29 Apr.
Memorij, 7 Sep.
Menæ cum duobus, 10 Dec.
Mengoldi, 9 Feb/ 15 Iun.
Menelei, 18 Iul.
Mennæ martyris, 11 Nou.
Mercurialis, 23 Maij.
Mercurij, martyris 24 Nou/ episcopi Beneuenti, 15 Iun.
Methrani, 31 Ian.
Methodij Tyri, 18 Sept/ Constantin. 14 Iun/ Pateræ, 20 Iun.
Metrophanis, 4 Iun.
Metropoli, 8 Oct.
Michaëlis, 29 Sep/ 8 Maij/ 16 Oct/ 8 Nou/ 6 Sep/ Synnadę, 23 Maij/ Malæi, 12 Iul.
Michææ, 15 Ian.
Milburgis, 23 Febr.
Mildradæ, 13 Iul.
Mileti episcopi, 19 Sep.
Miletij in Ponto, 4 Dec.
Miltiadis, 10 Dec.
Mineruij cum nouē, 23 Aug.
Miniatis, 25 Oct.
Mirocletis, 3 Dec.
Mitrij, 13 Nou.
Modestæ, 4 Nou.
Modesti, 24 Febr. & Ammonij, 12 Febr.
Modovualdi, 12 Maij.
Momboli abbatis, 18 Nou.
Mommoli Burdegalis, 8 Aug.
Monæ, 12 Oct.
Monegundis, 2 Iul.
Monicæ, 4 Maij/ 9 Apr/
Monitoris, 10 Nou.
Mononis, 18 Oct.
Montani, 17 Maij/ & Maximæ, 26 Mar.
Monulphi & Gōdulphi, 16 Iul.
Moysis, 4 Sep / Sarraceni, 7 Feb/ Afri, 18 Dec/ & Ammonij, 18 Ian/ Æthiopis, 28 Aug.
Mutij, 13 Maij.
Myronis, 17 Ian.

N.

NAboris & Felicis, 10 & 12 Iul/ & Nazarij, 12 Iun.

Narciſſi, Hieroſolymis, 29 Oct/ & Creſcentionis, 17 Sept.
Nataliæ, 1 Dec.
Nauiti epiſc. 7 Iul.
Naum, 1 Dec.
Nazarij & Celſi, 28 Iul/12 Iun/ 10 Maij.
Nectari, 13 Sep.
Nemeſiani, &c. 10 Sept.
Nemeſij martyris, 19 Dec/confeſſoris, 1 Aug/cum Lucilla, 31 Octob.
Neonis, 20 Oct.
Neophiti, 21 Ian.
Neoti, 31 Iul.
Nerei & Archillei, 12 Maij.
Neſtoris, 26 Feb.
Nicandri, 4 Nou/ & ſodalium, 19 Sept.
Nicanoris, 10 Ian.
Nicaſij epiſcopi, 14 Dec/ preſbyteri, 11 Oct.
Niceæ, 22 Iun.
Nicephori, Conſtantinopoli, 13 Mar/ 2 Iun/ Antiochiæ. 9 Febr.
Nicetæ Medini, 3 Apr/ Gotthi, 15 Sept/ & Aquilini, 24 Iul/
Nicetij Lugduni, 2 Apr/ Treueris, 1 Oct. Viennæ, 5 Maij/ Biſontij, 8 Febr.
Nicodemi, 3 Aug.
Nicomedienſium, 23 Dec.
Nicolai epiſcopi, 6 Dec/ 9 Maij/ Auguſtinẽſis, 10 Sept.
Nicomedis, 15 Sept/ 1 Iun.
Niconis, 23 Mar.
Nicophori, 17 Apr.
Nicoſtrati cum ſuis, 7 Iul.
Niniani, Sept. 16
Niuardi, 1 Sept.
Nodgeri, Apr. 2
Noë, 28 Apr.
Nomæ, 12 Apr.
Nomij, 8 Iul.
Noitburgæ, 31 Oct.
Nongentorum martyrum, 4 Mar.
Norberti, Iun. 6.
Notarij, 10 Nou.
Nouati, 20 Iun.
Nouem martyrum in Perſide, Mar. 27/ in Cyzico, 29 Apr.
Numeriani, 5 Iul.
Numilonis, 22 Oct.
Nummolini, 16 Oct.
Nuncij, 10 Oct.
Nymphæ, 10 Nou.

O.

OCtauij cum duobus, 20 Nou. & Ian.
Octodecim Cæſarauguſtæ, 16 April/ Carthuſianorum, Maij 4
83 militum, 24 Iul.
Odæ viduæ, 23 Oct/ virginis, 27 Nou.
Odiliæ Argentin. 13 Dec/Huij, 18 Iul/Leodij, Dec. 14
Odilonis, 2 Ian.
Odonis Cluniaci, 18 Nou/Vrgelli, 30 Iun. Cantuariæ, Febr. 7
Odradæ, 3 Nou.
Oduini, 24 Iun.
Odulphi, 12 Iun.
Oelberti, 22 Oct.
Olai, 29 Iul.
Ollæ, 9 Oct.

Oliuæ, Nou. 10
Oliueriæ & Li. 3 Febr.
Oliuerij, Iun. 16
Omnium Sanctorum, 1 Nou/ pontificum Traiectenſium, 6 Febr.
Oneſimi, diſcipuli, 16 Feb/ Duaci, 13 Maij / & Porph. 9 Nou.
Oneſiphori, 6 Sept.
Ontcommeræ, Iul. 20
Onuphrij, 12 Iun.
Opionis, 12 Oct.
Oportunæ, 22 Apr.
Optati, 31 Aug / & duorum, 3 Maij.
Orientij, 1 Maij.
Oricoli & ſociorum, 18 Nou.
Ormiſdæ papæ, 6 Aug.
Ortrudis, 22 Iun.
Olympiadis & Maximi, 15 Apr/ & Eufraxiæ, 25 Iul.
Oſeæ, 4 Iul.
Oſmundi, 4 Dec.
Oſtiani, 30 Iul.
Oſvualdi, regis, 5 Aug/ 20 Iun/ epiſcopi, 15 Oct.
Otgeri, 10 Sept.
Othmari, 16 Nou.
Othonis, 30 Sept.

P.

PAchomij, 14 Maij.
Pacifici, Iul. 10
Palladij, 10 Maij.
Palmatij & ſoc. Romæ, 10 Maij/ Treueris, 5 Oct.
Pāphili, 1 Iun/ Romæ, 21 Sept.
Pancratij, Siculi, 3 Apr/ Romę, 12 Maij.
Panteni, 7 Iul.
Pantaleonis, 27 Iul/ 18 Feb.
Paphnutij cum 546, Apr. 28
Papiæ, 22 Feb / & Mauri, 29 Ian.
Papinij & Manſueti, 28 Nou.
Paramoni, 29 Nou.
Paraſceues, 24 Iul.
Parmenæ, 13 Ian.
Parmenij, cum 4, 22 Apr.
Parthenij, 7 Febr.
Paſchaſij, 22 Feb.
Paſicratis cum tribus, 25 Maij.
Paſtoris, 27 Aug/ epiſcopi Aureliæ, 30 Mart / presbyteri confeſſoris, 26 Iul. & ſociorum, 29 Mart.
Patapij, 8 Dec.
Paterni, epiſcopi, 23 Sep/ Martyris, 12 Nou.
Patiani, 9 Mar.
Patientis, Metis, 8 Ian/ Lugduni, 11 Sept.
Patritij Hiberni, 17 Mar / Aruernis, 16 Mar / abbatis 24 Aug/ & ſociorum, 19 Maij.
Patrocli martyris, 21 Ian/ confeſſoris, 19 Nou.
Pauicij, 23 Iul.
Paulæ, 27 Ian.
Pauli Apoſtoli, 29 & 30 Iun/ 25 Ian/ 6 Iul/ Narbonæ, 12 Dec/ Trecis, 1 Febr/ Virduni, 8 Febr/ epiſcopi Conſtãtinopoli, 7 Iun / martyris ibidem, 8 Iul/ 21 Maij/ Gazę, Iul. 25 / in occulto, 15 Dec/ Cordubæ, 20 Iul/ Leonenſis epiſcopi, Mar. 12/ eremitæ, 15 Ian/ cum Iuliana, Aug. 17 / cum duabus, 2 Mart/ cum

cum duobus, 8 Febr/& Cyriaci, 20 Iun/cũ ſex, 20 Mar/
Paulini, Nolæ, 22 Iun/ Treueris, 31 Aug/ Lucæ, 12 Iul/ Britanni, 10 Oct/ Coloniæ, 4 Maij.
Paxentij, 23 Sept.
Pecinnæ, 24 Iun.
Pelagiæ, pœnitentis, 8 Oct/ Tharſę, 4 Maij/ alteri⁹, Iun. 9.
Pelagij, Cordubę, 26 Iun/ Conſtantin. 28 Aug.
Pelei & Nili, 19 Sep.
Peluſij, 7 Apr.
Peregrini Antiſiodori, 16 Maij/ Lugduni, 28 Iul/
Perfecti, 18 Apr.
Pergentini & Laur. 3 Iun.
Perpetuæ Romæ, 4 Aug/ coniugis S. Petri, 4 Nou/ & Felicitatis, 7 Mar.
Perpetui, Leodij, 4 Nou/ Turonis, 8 Apr.
Perſeuerandæ, 26 Iun.
Petri, Apoſtoli, 29 Iun/ 1 Aug/ 22 Febr/ 18 & 16 Ian/ Alexandriæ, 26 Nou/ Auloni, 3 Ian/ Chryſologi, 2 Dec/ archiepiſcopi, 10 Sept/ Nicomediç, 12 Mar/ Afri, 14 Mar/ Hiſpali, 8 Oct/ Thomaſij, 6 Ian/ Cœleſtini, 19 Maij/ Prędicatoris, 29 Apr/ Bellæuallis, 8 Maij/ Cæſareæ, Ian. 11/ Athoniti, 12 Iun/ & Hermogenis, 17 Apr/ cum Succeſſo & Baſſ. 9 Dec/ cum Seuero & Leucio, 11 Ian/ cum quinq. 7 Iun/ cum 19, 7 Aug/ cum tribus, 15 Maij.
Petronij, 4 Oct.
Petronillæ, 31 Maij.
Pharæ, 7 Dec.
Pharaildis, 4 Ian.
Pharonis, 28 Oct.
Philaſtrij, 18 Iul.
Phileæ & Philoromi, 4 Feb.
Philemonis & Apol. 8 Mar.
Philiberti, 20 Aug.
Philippi Apoſtoli, 1 Maij/ Siculi, 12 Maij/ Gortynæ, 11 Apr/ Alexandriæ, 13 Sept/ diaconi ex primis, 6 Iun/ Cellæ, 3 Maij/ & duorum, 22 Oct/ & plurium, 15 Iul.
Philogonij, Dec. 20
Phlori & Lau. 18 Aug.
Phocæ, epiſcopi, 14 Iul/ martyris, 5 Mar/ 22 Iul.
Phœbes, 3 Sep.
Photini cum ſocijs, 2 Iun.
Photij & Aniceti, 12 Aug.
Piati, 1 Oct.
Pierij, 4 Nou.
Pigmenij, 24 Mart.
Pinyti, 10 Oct.
Pionij, 1 Febr.
Pipini, Febr. 21
Pij, 11 Iul.
Pirminij, 3 Nou.
Piſtis cum tribus, 1 Aug.
Placidi cum ſocijs, 5 Oct.
Placidiæ, 15 Oct.
Placiti, 7 Maij.
Platonis, 22 Iul.
Plechelmi, 15 Iul.
Plutarchi cum ſuis, 28 Iun.
Pollionis, 28 Apr.
Polycarpi epiſcopi, 26 Ian/ presbyteri, 23 Feb.

Polycro-

Polycronii, 17 Feb/
Polycucti, 13 Feb/
Polyueti cum duobus, 21 Maij.
Pomæ, 27 Iun.
Pompeij, 10 Apr.
Pontij diaconi, 8 Mar/Cimellę, 14 Maij.
Pontiani, papæ, 19 Nou/Spoleti, 14 & 19 Ian/Romæ, 2 Dec/ & duorum, 11 Dec.
Popponis, Ian. 25
Porcariæ, 8 Oct.
Porcarij, 12 Aug.
Porphyrij, 20 Aug/Gazæ, 26 Febr.
Portiani, 24 Nou.
Poſſemij, 17 Iun.
Potentianæ, 19 Maij.
Pothamij & Nemeſij, 20 Feb.
Præcordij, 1 Feb.
Præiecti & Amarini, 25 Ian.
Pragmatij, 22 Nou.
Praxedis, 21 Iul.
Primi & Felic. 9 Iun/& duorum, 2 Oct.
Principij, 25 Sept.
Priſci, Capuæ, 1 Sep/Carnoti, 16 Oct/ cum Malcho & Alex. 28 Mar/cum Creſcente & Euagrio, 1 Oct/cum Priſcilliano & Benedicta, 4 Ian/ cum multis, 26 Maij.
Priſcæ, 18 Ian.
Priſcillæ, 16 Ian.
Priuati Gaualis, 21 Aug.
Probæ, 5 Sep/28 Apr.
Probi Rauennæ, 10 Nou.
Proceſſi & Martin. 2 Iul.
Prochori, 9 Apr.
Procli martyris, 14 Apr/Conſtantin. 20 Nou.
Procopij, Palæſtini, 18 Iul/Decapol. 27 Febr.
Proculi martyris, 4 Nou/preſbyteri, 1 Dec.
Proſdocimi, 7 Nou.
Proſperi, Rhegij, 25 Iun/Aureliæ, 29 Iul.
Prothadij, 10 Feb/
Prothaſij, 24 Nou.
Proti & Hyacinthi, 11 Sept.
Prudentij, 28 Apr.
Ptolomæi & Lucij, 19 Oct.
Publij, 21 Ian/& duorũ, 19 Feb.
Pudentis, 19 Maij.
Puſinnæ, 13 Apr.

Q.

Quadraginta martyrum, 9 Mar/virginum, 24 Dec/ in metallo Phanenſi, 4 Maij/ militum, 13 Ian.
Quadraginta duorum, in Perſide, 10 Mar/in Ammorio, 6 Mar/mulierum, 1 Sept.
45, 10 Iul.
46, 25 Oct.
47, 14 Martij.
Quadrati, Epiſcopi, 21 Aug/Athenis martyris, 26 Maij.
Quarti, 3 Nou/& Quinti, 10 Maij.
Quatuor coronatorum, 8 Nou.
4976, 12 Oct.
Querani, 9 Sept.
Quiniberti, 18 Maij.
Quinidij, 15 Febr.
Quinq. eremitarum, Nou. 12
50. martyrum, 17 Dec.
Quinti cum duobus, 5 Sep/ cum duodecim, 19 Mar.

Quintini, 31 Oct/3 Ian/8 Iul/ Turonis, 4 Oct.
Quintiani Auernis, 13 Nou/ presbyteri, 14 Iun.
Quirini Romæ, 30 Mar/ & Apr/ Illyrici, 4 Iun.
Quyriacæ, 21 Aug.
Quyriaci episcopi, 4 Maij/ presbyteri, 6 Mar/ & Apollinaris; 21 Iun/ & Archelai, 22 Aug/
Quiteriæ, 22 Maij.

R.

Radbodi, 29 Nou/ 25 Iun.
Radegundis, 13 Aug.
Radfridi & Vualdefridi, Dec. 3
Ragenuflæ, 14 Iul.
Ragenfredis, 8 Oct/ 11 Iun.
Raimundi, Ian. 6
Ranerij, 17 Iun.
Ranulphi, 27 Maij/ 9 Nou.
Raphaëlis, 20 Nou.
Rasipi, 23 Iul.
Reginæ martyris, 7 Sep/ Dononij, 1 Iul/ 17 Mar.
Reginsuidæ, 15 Iul.
Reguli, 30 Mar.
Reineldis, 16 Iul/ 26 Oct.
Reineri, Apr. 11
Reinoldi, Ian. 7
Remacli, 3 Sep.
Remberti, 11 Iun/ 4 Feb.
Remigij, 13 Ian/ 1 Oct.
Renati, 12 Nou.
Renoberti, 16 Maij.
Reparatæ, 8 Oct.
Restituti, Romani, 29 Maij/ Tricastrensis, Nou. 7
Reuerentij, 12 Sep.
Reueriani cum vndecim, 1 Iun.
Richardi episcopi, 3 Apr/ regis, Febr. 7
Richardis, 18 Sept.
Richarij, 26 Apr.
Rictrudis, 12 Maij/ 7 Feb/
Rigoberti, 4 Ian.
Rigomari, 24 Aug.
Rixæ, Mar. 20
Roberti Cistertiensis, 29 Apr/ Aruerni, 24 Apr.
Robustiani & Marci, 31 Aug.
Rochi, 16 Aug.
Rogatiani & Fel. 26 Oct.
Rogerij, Ian. 4
Rolandi, Iun. 16
Rolendæ, 13 Maij.
Romani Rothomagi, 23 Oct/ Antisiodori/ 6 Oct/ Antiochiæ, 18 Nou/ Lugduni, 28 Feb/ Valliliæ, 22 Maij/ Blauij, 24 Nou/ militis, 9 Aug. melodi, 1 Oct.
Romarici, 8 Dec.
Romualdi, 19 Iun.
Romuli, 25 Dec/ & Secundoli, 24 Mar.
Roperti Bingi, 15 Maij. Vide Rob. & Rup.
Rufi Metis, 7 Nou/ discipuli Apostolorum, 21 Nou/ Capuæ, 27 Aug/ cum Sozimo, 18 Dec/ cum domo sua, 28 Nou.
Rufinæ & Secundæ, 10 Iul.
Rufini, Assisij, Iul. 30/ Mantuæ, 19 Aug/ & Valerij, 14 Iun/ & Martiæ, 21 Iun/ cum Marco & Valerio, 16 Nou/ cum Siluano & Vitalico, 4 Sept.

Rumoldi, 1 Iul / 18 & 27 Oct.
Rumpharij, 18 Nou.
Ruperti, 27 Mar.
Ruſtici Narbonæ, 26 Oct / Treueris, 14 / Aruernæ, 24 Sep / & Firmi, 9 Aug.
Rutili, cum duobus, 4 Iun.

S.

SAbæ, 5 Dec / Gothi, Apr. 12 / ducis exercitus, 24 Apr.
Sabinæ vtriuſq. 29 Aug.
Sabini martyris, Mar. 13 / confeſſoris, 11 Iul / & Papæ, 16 Mar / cum alijs, 30 Dec.
Sabiniani, 29 Ian / & Potentiani, 31 Dec / 19 Oct.
Sacerdotis Lugduni, 12 Sep / Lemouicæ, 4 Maij.
Sadoth, Feb. 21
Sagaris, 6 Oct.
Salabergæ, 21 Sep.
Salomæ, 22 Oct.
Salomonis martyris, 8 Feb.
Salonis, 28 Sep.
Saluij, Valencenis, 26 Iun / 7 Sep / 15 Oct / Afri, 11 Ian / Albigenſis, 10 Sep.
Saluſtiani, 8 Iun.
Samonis & Guriæ, 15 Nou.
Samſonis epiſcopi, 28 Iul / hoſpitis, 27 Iun /
Samuelis, 20 Aug.
Sanctini, 11 Oct.
Sanderadi, 24 Aug.
Sarij, 23 Nou.
Saturnini, 27 Nou / Toloſæ, 29 Nou / Calari, 30 Oct / & Siſinnij, 29 Nou / & Lupi, 14 Oct / & Neopolis, 2 Maij / cum Thyrſo & Victore, 31 Ian / cum Theophilo & Reuocata, 6 Febr / cum nouem, 22 Mar / in Africa cum ſocijs, 12 Febr / cum 366, 16 Oct.
Satyri martyris, 12 Ian / confeſſoris, 18 Sep.
Sauin. Vide Sabin.
Schirionis, 22 Dec.
Scholaſticæ, 10 Feb.
Scillitanorum, 17 Iul.
Sebaldi, 19 Aug.
Sebaſtiani, 20 Ian.
Sebaudi, 26 Nou.
Secundi, Victimilij, 26 Aug / Aſtæ, 30 Mar.
Secundelli, 1 Aug.
Secundini, 21 Maij.
Secũdiani cum duobus, 9 Aug.
Secundolæ, &c. 2 Mar.
Segonis, 19 Sep.
Seleuci, 24 Mar.
Senatoris, 26 Sep.
Sendomiriæ martyrum, Iun.
Senoch, 24 Oct.
Septem, fratrum, 10 Iul / filiorum Symphoroſæ, 27 Iun / 29 Maij / 18 Iul / Minorum, 13 Oct / virginum, 9 Apr / dormientium, 27 Iun. & Iul.
70 diſcipulorum, 4 Ian.
72 martyrum, 23 Feb.
79 21 Febr.
Sequani, 19 Sep.
Seraphinæ, 29 Iul.
Serapiæ, 3 Sep.
Serapionis, Antiochię, 30 Oct / Alexandriæ, 14 Nou / Anachoritæ, 21 Maij.

Serenæ, 16 Aug.
Sereni, 2 Oct.
Sergij papæ, 9 Sept/ martyris 24 Feb/ & Bacchi, 7 Oct.
Seruandi & Germani, 23 Oct.
Seruatij, 13 Maij/ 7 Iun.
Seruuli, 23 Dec.
Seueræ, 20 Iul.
Seueri, Rauennę, 1 Feb/ 22 Oct. Treueris, 15 Oct/ Viennæ/ 8 Aug/ Barcinone, 6 Nou/ Itali, 15 Feb/
Seuerij, 1 Feb.
Seueriani Gabalis, 25 Ian/ Sebaſte, 9 Sep/ & Aquilæ, 23 Ian/ & duorum, 19 Nou.
Seuerini Colonię, 23 Oct/ Neapoli, 8 Ian/ Treueris, 21 Dec/ Tiburt. 1 Nou/ Pariſijs, 23 Nouem/ Nantonis, 11 Febr. 62 martyrum, 23 Feb.
Sexburgis, 6 Iul.
Siagrij Auguſtoduni, 27 Aug.
Sichariæ, 2 Feb.
Sicharij, Lugdu. 11 Apr/ martyris, 2 Maij.
Sidonij Aruernis, 23 Aug/
Sidronij, 11 Iul.
Sigeberti, Febr. 1
Sigfridi, 15 Febr.
Sigirami, 4 Dec.
Sigiſmundi, 1 Maij.
Sigonis, 10 Febr.
Silæ, 13 Iul/
Siluani, Gazæ, 4 Maij/ confeſſoris, 22 Sep.
Siluerij, 20 Iun.
Silueſtri, papæ, 31 Dec/ Cabilone, 20 Nou/ Reomenſis, 15 Apr.
Siluiani, 10 Febr.
Siluij cum tribus, 7 Oct.
Siluini, 17 Febr.
Simeonis, prophetæ, 8 Oct/ Treueris, 1 Iun/ Hieroſolymis, 18 Febr/ Perſæ, 21 Apr/ Metis, 5 Ian/ Siculi, 27 Iul/ Mantuæ, 26 Iul/ Carmelitæ, 16 Maij/ ſali, 21 Iul/ metaphraſtis, Nou. 27
Similiani, 16 Iun.
Simmitrij cum 22, 26 Maij.
Simonis, 28 Oct/ Tridętini, 24 Mart.
Simperti, 13 Oct.
Simplicij papæ, 1 Mar/ Auguſtoduni, 24 Iun/ cū duobus, 29 Iul/
Simpliciani, 13 Aug.
Sindulphi, Viennę, 10 Dec/ Remis, 20 Oct.
Sinerij, 18 Sept.
Siniſij, 1 Sept.
Sireni, 23 Febr.
Siriæ, 8 Iun.
Siriaci & Paulæ, 18 Iun.
Siricij, 26 Nou.
Siridonis, 2 Ian.
Siſinnij cum duobus, 29 Maij.
Siſoæ, 6 Iul.
Siuiardi, 1 Mar.
Sixti primi, 6 Apr/ ſecundi, 6 Aug/ Remis, 1 Sept.
Socratis & Stephani, 17 Sept.
Solæ, 3 Dec.
Solennis, 25 Sep.
Solinæ, 17 Oct.
Solutoris cum duobus, 20 Ian. & Nou.
Sophiæ, 30 Sept.

ſophiæ, Febr. 15
Sophoniæ, 3 Dec.
Sophronij, 11 Mar.
Soſij, 23 Sep.
Soſipatris, 25 Iun.
Soſthenis, 28 Nou/& Victoris, 10 Sept.
Soteris papæ, 22 Apr/virginis Romæ, 6 Febr/ in Oriente, 10 Febr.
Sozimi papæ, 26 Dec/martyris, Iun. 19
Spati, 25 Oct.
Specioſæ, 18 Mar.
Spei cum tribus, 1 Aug.
Sperati, 17 Iul.
Speuſippi cum ſex, 17 Ian.
Spiridonis, 14 Dec.
Stachys, 31 Dec.
Staniſlai, 8 Maij.
Stephani protomartyris, 26 Dec/3 Aug/regis, 20 Aug/papæ, 2 Aug. Conſtantinop. 28 Nou/ 25 Maij/ Thaumaturgi, 28 Mar/Grandimont. Febr. 13/ & Victoris, 1 Apr/ 8 Maij
Stephanidis, 11 Nou/
Stilonis, 7 Ian.
Stratonis, 14 Aug.
Sueſſionenſium eleuatio, Iun. 1
Sulpitij pij, 17 Ian/ Seueri, 29 Ian/ad S. Giſlenum, 27 Ian/ 21 Iul/& Seruiliani, 20 Apr.
Suræ, Febr. 10
Suſannæ, Romę, 11 Aug/Blion. 8 Oct.
Svuitberti, 1 Mar.
Svuithuni, 2 & 15 Iul.
Symphoriani, 22 Aug.
Symphoroſæ, 18 Iul.
Symphronij Olym. &c. 26 Iul/ 4 Dec.
Syncleticæ, 5 Ian.
Syneſij, 21 Maij.
Syntichæ, 22 Iul.
Syrenei, 23 Febr.
Syri Papiæ, 9 Dec/ 12 Sep/& Palatini, 30 Maij.

TAnchæ, 16 Oct.
Tatianæ, 12 Ian.
Taurini, 11 Aug.
Telechildis, 10 Oct.
Teleſphori, 5 Ian.
Terentij, 28 Oct/& ſociorum, 10 Apr.
terræmotus, 26 Oct.
Thalalæi, 20 Maij.
Tharaci cum duobus, 11 Oct.
Tharaſij, 15 Feb.
Tharſitij, 15 Aug.
Thebæorum, 22 Sept.
Theclæ, 23 Sept.
Theobaldi, 1 Iul.
Theoctiſtes, Nou. 10
Theoctiſti, 4 Ian/ ſynaſcetæ Euthymij, 3 Sep.
Theodardi, 10 Sept.
Theodarij, 29 Oct.
Theodgari, 30 Oct.
Theodoli, 16 Aug.
Theodolphi, 2 Maij.
Theodoræ, 28 Apr/ 11 Sept/ Romæ, 1 Apr/
Theodori Antiochiæ, 23 Oct/ Amaſeæ, 9 Nou/ ducis exercitus, 8 Feb/ tyronis, 17 Feb/ Papiæ, 20 Maij/ presbyteri Antiochiæ, 23 Mar/Sicæi, 22 Apr/Studitæ, 11 Nou. diſci-

puli Pachomij, 16 Maij/ Pergæ, 21 Apr/ in Trichine, 20 Apr/ & Theophanis, 27 Dec/ cum septem, 10 Mar/
Theodori abbatis, 1 Iul/ Metis, Iul. 10/ Andaini, Aug. 24/ Carmelitæ, 15 Oct. Vide Theodorus.
Theodosiæ, 2 Apr.
Theodosij cœnobitæ, 11 Ian/ imperatoris, Ian. 17
Theodotæ cum tribus, 2 Aug.
Theodoti, Laodiceæ, 2 Nou/ Cyreneæ, 2 Mar/ Ancyræ, 1 Iun/ cum septem, 18 Aug.
Theoduli & Agath. 5 Apr.
Theodulphi, Remis, 1 Maij/ Lobijs, 25 Iun.
Theogenis, 26 Ian.
Theonæ, 23 Aug.
Theonesti, 30 Oct.
Theopempti, 5 Ian.
Theophanis, Niceæ, 11 Oct/ Isaacij, 12 Mar.
Theophili Antiochiæ, 13 Oct/ pœnitentis, Feb. 5 / cum quinq. 13 Mar.
Theophylacti episc. 8 Mar.
Therapontis, 27 Maij.
Thermes, Apr. 5
Thomæ, Apostoli, 21 Dec/ 3 Iul/ Aquinatis, 7 Mart/ Cantuarienſis, 29 Dec/ Herefordenſis, 2 Oct/ Malæi, 7 Iul.
Thraseæ, 5 Oct.
Thrasonis cum duobus, 11 Dec.
Thyrsi cum socijs, 4 Oct.
Tiburtij, 11 Aug/ & duorum, 14 Apr.
Tichonis, 15 Iun.
Tigridis & Remedij, 3 Feb.
Tigernaci, 5 Apr.
Timolai cum septem, Mar. 24
Timonis, 19 Apr.
Timothei discipuli, 24 Ian/ Romæ, 22 Aug/ in Symbolis, 21 Feb/ Prusæ, 18 Iun/ & Apollinaris, 23 Aug/ & Fausti, 8 Sept/ & Diogenis, 6 Apr/ & Mauræ, 3 Maij/ & duorum, 21 Maij/
Titi, 4 Ian.
Torpetis, 17 Maij.
Torquati cum sex, 15 Maij.
Tranquillini, 6 Iul.
300, 24 Aug.
310, 9 Maij.
360, 15 Oct.
Trium militum, 2 Iul/ regum, 22 Iul.
30 militum, 1 Ian/ martyrum, 22 Dec.
33 in Melitene, 7 Nou.
Triphillij, 13 Iun.
Troiani vel Trophiani, 30 Nou.
Trophimi, 29 Dec/ cum duobus, 19 Sep.
Trudonis, 23 Nou/ 11 Aug.
Tryphoniæ, 18 Oct.
Tryphonis, 1 Feb/ & duorum, 10 Nou/ & duodecim, 3 Iul.
Turiani, 13 Iul.
Turibij, 16 Apr.
Tyberij cum duobus, 10 Nou.
Tychici, 29 Apr.

V.

VAlentis, 21 Maij.
Valentinæ, Iul. 25

Valentini vtriuſq. 14 Febr. Patauini, Ian 7/ Oct. 29/ Treuerenſis, 16 Iul/ & Hilarij, 3 Nou / cum Solutore & Victore, 13 Nou/ cum Nauali & Agricola, 16 Dec.
Valeriæ in Hunecourt, 8 Oct/ Rauennæ, 28 Apr/ Lemouicæ, 10 Dec.
Valeriani epiſcopi Afri, 15 Dec/ Cabilone, 15 Sept/ cum duobus, 17 Sep/
Valerij Treueris, 29 Ian/
Vari, 19 Oct.
Vbaldi, 16 Maij.
Vdalrici, 4 Iul.
Vedaſti, 6 Feb/ vlti Sep/ 5 Iul.
Venantij epiſcopi, 1 Apr/ Camerte, 18 Maij/ abbatis, 13 Oct/ martyris, 10 Oct.
Venerandi, 18 Ian.
Venerij, 13 Sep.
Verani, Lugduni, 11 Nou/ Aureliæ, 19 Oct.
Verenæ, 1 Sep.
Veri & Securi, 2 Dec.
Veriſſimi & duarum, 1 Oct.
Veroli cum 22, 21 Febr.
Veronæ, 29 Aug.
Veroni, 30 Mar / 31 Ian/
Viatoris, 21 Oct.
Victoris papæ, 28 Iul/ Cenomanis, 1 Sept/ Mediolani, 8 Maij/ Maſſiliæ, 21 Iul/ Xanthis, 10 & 30 Oct/ Archiarēſis, 26 Febr / Cereſani, 26 Aug/ & Stephani, 1 Apr/ 8 Maij/ & Coronæ, 14 Maij/ & Victorini, 6 Mar/ & Vrſi, 30 Sept/ & Vrſini, 3 Apr/ cum Alexandro & Mariano, 17 Oct / cum Stercatio, 24 Iul.
Victoriæ, 23 Dec.
Victoriani cum 4, 23 Mar.
Victorici & duorum, 11 Dec.
Victorini, Pictabionis, 2 Nou/ Aminternæ, 5 Sept / cum pluribus, 25 Febr.
Victricij, 7 Aug.
Viginti martyrum, Tharſi, 6 Iun / Nicomediæ, 23 Dec/ militum, 10 Dec.
Vigoris, 1 Nou/
Vincentij Cæſarauguſtani, 22 Ian/ Oct. 27/ Prædicatoris, 5 Apr/ Caucoliberi, 19 Apr/ Romæ, 14 Maij/ Tiburti, 24 Iul / Pompei, 12 Iul/ Sonegijs, 24 Iul/ 20 Sep/ 29 Oct/ Agennis, 9 Iun. & duorum, 22 Ian/ & duarum, 27 Oct.
Vincianæ, 11 Sep.
Vindiciani, 25 Iun/ 11 Mart.
Vitaliani, 27 Ian.
Vitalis, 28 Apr/ 24 Oct/ cum Reuocato & Fortunato, 9 Ian / cū Felicula & Zenone, 14 Febr/
Viti cum duobus, 15 Iun.
Vitoni, 9 Nou.
Viuencioli, 12 Iul.
Viuentij, Verſiaci, 13 Ian/ Remis, 7 Sept.
Viuianæ vel Bibianæ, 2 Dec.
Viuiani, 28 Aug.
Vltani, 1 Maij.
Vodali, 5 Febr.
Voluſiani, 18 Ian.
Volkeri, Mar. 7

Vndecim millium, 21 Oct.
Vrbani, papæ 25 Maij/ Lingonis, Apr. 2
Vrſatij, 16 Aug.
Vrſi Trecis, 25 Iul/ Lucæ, 28 Iul/ Antiſiodori, 30 Iul/ Auguſtæ, 1 Febr/
Vrſij, Maij, 3
Vrſini, Biturigis, 9 Nou.
Vrſicini, Rauennæ, 19 Iun.
Vrſionis, 29 Sept.
Vrſmari, 18 & 2 Apr/ 26 Mar/ 2 Oct/ 2 Iul/ 14 Oct.
Vualburgæ, 1 Maij/ 4 Aug.
Vualdedrudis, 3 Feb/ 12 Aug/ 2 Nou/
Vualerici, 12 Dec/ 1 Apr/
Vualis, 21 Maij. Vualteri, 3 Maij
Vualtfridi cum ſuis/ Iun. 22/ Dec. 3
Vualtgeri, 16 Nou.
Vualperti, 2 Maij.
Vuandregiſili, 22 Iul/ 3 Sept/ 31 Mar.
Vuaningi, 9 Ian.
Vuarleſij & Luxoris, 20 Nou/
Vuaſnulphi, 1 Oct.
Vuenceſlai, 28 Sept.
Vuendelini, 20 Oct.
Vueſefridæ, 3 Nou.
Vuerenfridi, 14 Aug.
Vuermebandi, 6 Apr/
Vuernheri, Apr. 19
Vuibrandis, 3 Iul.
Vuigberti, 13 Aug.
Vuilberadæ, 2 Maij.
Vuilfridi, 12 Oct.
Vuilibaldi, 7 Iul.
Vuilgefortis, 20 Iul.
Vuillebrordi, 7 Nou.
Vuillehadi, 8 Nou.
Villeici, 2 Mar.
Vuimonis, Oct. 21
Vuinnoci, 6 Nou/ 18 Sep/ 30 Dec.
Vuinvualoci, 3 Mart/ 1 Aug.
Vuironis, 8 Maij/
Vuiteburgæ, Iul. 8.
Vuiuinæ, 17 Dec.
Vulfiæ/ 31 Ian.
Vulfranni, 20 Mar.
Vulgiſi, 4 Feb/ & Apr.
Vulmari, 20 Iul.
Vuolbodonis, Apr. 21
Vuolfelmi, Apr. 22
Vuofgangi, 31 Oct.
Vuolſtani, 19 Ian.

X.

Xenæ, 24 Ian.
Xenophontis, 26 Ian.
Xyſtus, vide Sixtus.

Y.

Dubergæ, Maij 8. Vide I.

Z.

Zachariæ, Prophetæ, 6 Sep. patris baptiſtę, 5 Nou/ papæ, 14 Mar/ Viennæ, 26 Maij/ Nicomediæ, 10 Iun.
Zachæi, 23 Aug.
Zenobij epiſcopi, 25 Maij/ presbyteri, 29 Oct/ & Zenobiæ 30 Oct/
Zenonis, 8 Dec/ 12 Apr/ cum alijs, 9 Iul.
Zepherini, 26 Aug. Zoæ, 5 Iul.
Zoeli, 27 Dec. cum Seruulo & alijs, 24 Maij.
Zoerardi, Maij. 1
Zoili cum 19. 27 Iun.
Zotici, 31 De/ cũ tribus, 10 Feb.

Cyprianus epist. 37. siue lib. 3. epistola 6.

DIES eorum, quibus excedunt, annotate, vt commemorationes eorum inter memorias Martyrum celebrare possimus.

i *Loquitur eo loci beatissimus Cyprianus de Confessoribus, qui in carcere sine tortura excedebant, quibus consummatam martyrij gloriam tribuere non dubitat, eò quòd eorum voluntati confessioni, & vinculis, accesserit etiam moriendi terminus.*

Augustin. lib. 20. contra Faustum, cap. 21.

POPVLVS Christianus memorias Martyrum religiosa solennitate concelebrat, & ad excitandam imitationem, & vt meritis eorum consocietur, atque orationibus adiuuetur.

Bernardus, sermone in vigiliam Petri & Pauli.

TRIA sunt quæ in festiuitatibus Sanctorum vigilanter considerare debemus: auxilium Sancti, exemplum eius, confusionem nostram.

Hadrianus Papa 1. in scripto de imaginibus ad Carolum Magnum.

PASSIONES sanctorum Martyrum, sacri Canones censuerunt, vt liceat etiam in Ecclesia legi, cum anniuersarij dies eorum celebrantur.

Can. 13. Concilij Africani, 47. Carthag. tertij.

Gelasius in Concilio septuaginta Episcoporum.

QVÆDAM tamen secundum auctoritatem antiquam, vel consuetudinem,

singulari cautela in Sancta Romana Ecclesia non leguntur, ne vel leuiùs subsannandi oriretur occasio.

Gregorius homilia 39. Euangeliorum.

AD amorem Dei, & proximi, plerunque corda audientium plus exempla, quàm verba, excitant.

Leo Sermone de S. Laurentio.

NVLLORVM est vtilior forma, quàm Martyrum eloquentia. Validiora sunt exempla, quàm verba: & plenius est opere docere, quàm voce.

Ambrosius Sermone 92. de Nazario & Celso.

MAGNI periculi res est, si post Prophetarum oracula, post Apostolorum testimonia, post Martyrum vulnera, veterem fidem, quasi nouellam discutere præsumas, & post tam manifestos duces, in errore permaneas, & post morientium sudores, ociosa disputatione contendas. Veneremur ergo in Sanctorum Martyrum gloria fidem nostram.

Sulpitius Seuerus dialogo primo, qui Gallus inscribitur, Cap. 12.

AD excitandam virtutum æmulationem, cui pauca non sufficiunt, multa non proderunt.

QVÆ

QVAE SEQVVNTVR COMMVNITER MARTYROLOGIO PRAEMITTI SOLENT.

PRÆFATIO IN SVBSEquens Martyrologij opus.

NOTANDVM, quòd licet multi dederint operam ad compilandum Martyrologium: tamen tres fuerunt, qui præcipuè opus huiuſmodi tradiderunt. Primus fuit Hieronymus, cuius operi præmittuntur duæ epiſtolæ: videlicet, duorum Epiſcoporum ad ipſum, & ipſius ad eos, inferiùs annotatæ. Secundus fuit Beda, cuius operi aſsignatur ſecundus Prologus: qui ſic incipit, Feſtiuitates. Tertius fuit Vſuardus Monachus: cuius opus magis habetur in vſu apud multas Eccleſias: quæ etiam creduntur aliqua eius operi in locis varijs addidiſſe: præcipuè de Sanctis & feſtis pertinentibus ad eaſdem. Et huius eſt Martyrologium ſubſcriptum: quod nos pro maiori parte duximus eligendum, & præ alijs tenendum.

EPISTOLA CHROMATII ET HELIODORI EPISCOPORVM, ad beatum Hieronymum de opere Martyrologij colligendo.

DOMINO ſancto patri Hieronymo Chromatius & Heliodorus epiſcopi in Domino ſalutem. Cum religioſiſſimus Auguſtus Theodoſius Mediolani vrbem eſſet ingreſſus: vniuerſosque Italiæ Epiſcopos ad ſe inuitaſſet: & ob cauſam aliquantulorum epiſcoporum, qui ex Ariana fæce ſuas animas inquinaſſent, inquireret: contigit & noſtram paruitatem in eodem adeſſe concilio: in quo cum dicenda dicta eſſent, & diffinienda diffinita, cæpit Chriſtianiſſimus princeps ſanctum Gregorium Cordubenſis Eccleſiæ in eo præferre antiſtitem, quòd omni die ſiue non ieiunans matutinas, ſiue ieiunans veſpertinas explicans miſſas, eorũ martyrum quorũ natalitia eſſent, plurimorũ nomina memoraret. Factumq́, eſt, vt omnes pariter ſtatueremus ad tuã ſcribere charitatẽ, vt famoſiſſimos feriales de archiuis ſancti Euſebij Cæſareæ Paleſtinæ epiſcopi inquirẽs, Martyrũ ad nos dirigas feſta: vt poſſimus hoc officiũ pertuã ſanctam induſtriã meliùs perfectiuſq́, ad honorẽ Dei, Martyribus exhibere.

BEATI

BEATI HIERONYMI SVPER EO IPSO AD EOSDEM *responsio*.

CHROMATIO & Heliodoro sanctis Episcopis Hieronymus Presbyter. Constat Dominum nostrũ IESVM CHRISTVM omni die Martyrum suorum triumphos excipere: quorum passiones à sancto Eusebio Cæsarienſi Episcopo scriptas reperimus. Nam Constantinus Augustus cum Cæsareã fuisset ingressus, & diceret memorato antistiti, vt peteret aliqua beneficia Cæsarienſi Ecclesiæ profutura: legitur respondisse Eusebium: opibus suis Ecclesiã ditatam nulla petendi beneficia necessitate cõpelli: sibi tamẽ desideriũ immobile extitisse, vt quicquid in Republica Romana gestum sit erga Sanctos Dei: iudices iudicibus succedentes in vniuerso orbe Romano solicita perscrutatione monumẽta publica discutiẽdo perquirerent, & qui Martyrũ à quo iudice, in qua prouincia vel ciuitate, qua die, quáue perseuerãtia passionis suæ obtinuerunt palmã, de ipsis archiuis sublata ipsi Eusebio Regio iussu dirigerẽt. Vnde factum est, vt idoneus relator existens, & Ecclesiasticã Historiam retexeret: & omnium penè Martyrum Prouinciarum omnium Romanarum trophæa diligens historiographus declararet: quatenus omni die sacrificium Deo offerentes eorum nomina meminissent, studentes quî die ipso quo

Vide cap. secundum libri de Martyrologijs.

ſacrificium offertur, victores diaboli extitiſſent: & Martyrij ſui triumpho pollentes atque ouantes, ad Regem ſuum peruenirent Chriſtum. Hac de cauſa ſingulorum menſium: ſingulorumque dierum feſta conſcripſimus, vt iubere dignabamini, perennem noſtræ paruitatis memoriam fore credentes, cùm diebus omnibus per tot annorum ſpatia ſancta ſanctorum nomina fuerint feſtiuè celebrata. Et quoniam per ſingulos dies diuerſarum prouinciarum diuerſarumque vrbium pluſquam octingentorum & nongentorum Martyrum ſunt nomina nominata: vt nullus dies ſit, qui non intra quingentorum numerum reperiri poſsit aſſcriptus, excepto die Calendarum Ianuariarum: conſiderans inter innumerabiles turbas lectoris animum intra vnum menſem poſſe laſſeſſere, ne id eueniat, breuiter & ſuccincte eorum qui ſunt in ampliſsima feſtiuitate in ſuis locis tantum præ omnibus memoratus ſum, vt amputato faſtidio vnus de omnibus ſufficiat libellus aſſcriptus: Sane in prima parte libelli omnium beatorum Apoſtolorum feſta conſcripſimus: vt dies varij non videantur diuidere, quos vna dignitas Apoſtolatus in cœleſti gloria fecit eſſe ſublimes.

PRÆ-

PRÆFATIO,

Quæ in multis libris adſcribitur BEDÆ, ſuper opere Martyrologij: plures autem ipſam excerptam dicunt ex libris Beati AVGVSTINI.

*Eſtiuitates ſanctorum Apoſtolorum ſeu Martyrum, antiqui patres in veneratione myſterio celebrari ſanxerunt; ad excitandam imitationem; & vt meritis eorum aſſociemur; atque orationibus adiuuemur: ita tamen vt nulli martyrum, ſed ipſi Deo martyrum, ſacrificemus, quamuis in memorias martyrum conſtruamus altaria. Nemo enim antiſtitum in locis ſanctorum corporum aſſiſtens altari, dixit: Offerimus tibi Petre aut Paule aut Cypriane: ſed quod offertur, Deo offertur, qui Martyres coronauit: & apud memorias eorum quos coronauit: vt ex ipſorum locorum amore maior affectus aſſurgat, ad augendam charitatem, & in illos quos imitari * poſſumus: & in illum quo adiuuante poſſumus. Colimus ergo Martyres eo cultu dilectionis & ſocietatis, quo in hac vita coluntur homines ſancti Dei, quorum cor ad talem pro Euangelica veritate paſſionem paratum eſſe ſentimus: ſed illos tantò deuotiùs quantò ſecuriùs, poſt incerta omnia ſuperata: quos etiam fidentiori laude prædicamus, iam in vita feliciore victores, quam in iſta adhuc vſque pugnantes. At vero illo cultu qui Græcè λατρεία dicitur, ſed Latinè vno verbo dici non po-*

lib. 20. contra Fauſtū cap. 21.

** poſcimus.*

non poteſt, cum ſit quædam diuinitati debita ſeruitus, nec colimus, nec colendum docemus, niſi vnum Deum. Cum autem ad hunc cultum pertineat oblatio ſacrificij, inde idololatræ dicuntur, qui hoc etiam idolis exhibent. Nullo ergo modo aliquid tale offerimus, aut offerendum præcipimus, vel cuiquam martyri, vel cuiquam ſanctæ animæ, vel cuiquam angelo. Et quiſquis in hunc errorem labitur, corripitur per ſanam doctrinam: ſiue vt corrigatur, ſiue vt condemnetur: dum etiam ipſi ſancti homines vel angeli exhiberi ſibi nolunt quod Deo deberi norunt. Apparuit hoc in Paulo & Barnaba, cum commoti miraculis, quæ per eos facta ſunt, Lyaconij eis, tanquam dijs, immolare voluerunt: ſciſſis enim veſtibus, confitentes & perſuadentes ſe deos non eſſe, iſta ſibi fieri vetuerunt. Apparuit & in Angelis, vt in Apocalypſi legimus, Angelum ſe adorari prohibentem, atque dicentem adoratori ſuo: Vide ne feceris, conſeruus enim tuus ſum & fratrum tuorum: Deum adora.] Honorandi ſunt ergo martyres, propter imitationem: non adorandi, propter religionem: honorandi ſunt charitate, non ſeruitute.*

* ſiue vt caueatur.

Act. 14.

Apoca. 19 & 22.

EPI-

EPISTOLA SEV PRÆFATIO VSVARDI MONACHI, AD CAROlum Magnum, Regem Franciæ, & Imperatorem, super opere Martyrologij.

Omino Regum pijſsimo, Carolo Auguſto, Vſuardus indignus ſacerdos ac monachus, perennē in Chriſto coronā. Minimè latet veſtrā celſitudinem ſapiētiſsime Princeps, qualiter monemur in imitandis antiquorum ſtudijs, vt quicquid in geſtis præcipuè eccleſiaſtico dogmati congruis minus perfectum inuentum fuerit, debeamus vel pro poſſe ſupplere, vel certè ſuppleri optare. Quæ res pia quidem ſolicitudine (veſtro, ſi recordamini, iuſſu dignāter admoto) me ad hoc, etſi indignum, cōpulit, quatenus Sanctorū ſacras atque anniuerſarió recolēdas feſtiuitates, ex quibuſdā præcedentiū patrū Martyrologijs, in quādam colligerē vnitatem. Recolebāque in ipſis eorundem ſolennitatibus, quam multos propriæ negligentiæ exceſſus, quos etiam purgari tali cupiebam officio. Præterea & venerabilium Hieronymi ſcilicet ac Bedæ presbyterorum, pijs quamuis ſuccinctis, ſuper hoc prouocabar deſcriptis. Quorum prior breuitati ſtudens, alter verò quāplures kalendarum dies intactos relinquēs, multa inueniuntur huius operis præterijſſe neceſſaria: quos tamē ſequutus, cēſui & Flori memorabilis viri latiora iam in eo ipſo negocio ſequi veſtigia, præſertim in ſecundo eiuſdē libro.

Ibi

Ibi enim multa quæ in priori omiserat, & correxit & addidit. At si quid præter quod ab illis accepi, in hoc tempore auctum vel mutatum est, sagaci à me indagine id perquisitum agnosci poterit. Cęterum benignissime, idcirco hanc exiguitatis meæ præfatiunculã huic opusculo inserere malui, vt sciretur non me in hoc vsum leuitatis conamine, sed potius vestris (vt erat dignum) paruisse imperijs, catholicorum fidelium solitò consulentibus vtilitati. Vnde quod vestrum est obsecro, vt si iustum decernitur, propriæ tuitionis anchora roboretur, quò videlicet & præsentibus regalis examinis auctoritate, & futuris tantæ auctoritatis firmetur examine. Excellentiam magnitudinis vestræ per multa annorum curricula, Rex regum Dominus sua dignetur custodire potentia.

AMEN.

Prolo-

Prologus Adonis Episcopi TREVERENSIS, IN SVVM MARTYROLOGIVM.

NE PVTES me in hoc opere in vacuum laborasse, & rem non necessariam exeeutum fuisse, breuiter tibi causam facti aperiam. Primum fuit imperium, ac iussio sanctorum virorum, ne supersessent dies absque nominibus Martyrum in Martyrologio. quod venerabilis Flori studio in labore domini Bedæ accreuerat, & tantum notati erant. Deinde quoniam collecti vndique passionum codices in tantum succreuerunt, vt non solùm præteritas dierum festiuitates, verum & aliorum, qui per totum annum ibi notatum positi erant, latius, & paulò apertius describerem, infirmioribus fratribus, & minus legere valentibus seruiens, vt ad laudem omnipotentis Dei, in memorijs Martyrum haberent compendiosam lectionem, atque in paruo codicillo, quod multo labore alij per plures codices requirunt. Huic operi, vt dies Martyrum verisimè notarentur, qui confusi in Kalen-

Kalendarijs ſatis inueniri ſolent, adiuuit nos venerabile, & perantiquum Martyrologium ab vrbe Aquileia cuidam ſancto Epiſcopo à Pontifice Romano directum, & mihi poſtmodum à quodam religioſo Fratre aliquot diebus præſtitum. Quod ego diligenti cura tranſcriptum, poſitus apud Rhauennam, in capite huius operis ponendum putaui. Paſsiones autem Sanctorum paulò longius, maximè circa finem Martyrologio huic inſertas non mireris, cùm tibi ratio ſuperius cur factum ſit ſuffecerit. Ora tamen impenſiſsimè, obſecro, vt meritis illorum conſocier, quorum triumphos, & ſi minus quàm debui, excolere optaui.

Salutatus in Chriſto, Vale.

MARTY-

MARTYROLOGIVM, PER SINGVLOS ANNI DIES.

MENSIS IANVARIVS HABET DIES XXXI.

Calendis Ianuarij: luna 12.24.5.16.27/ 8.19.30.11.22/ 3.14.25.6.17/ 28.9.20.1

Dic 1 Ianuarij. A 1 Luc. 2. c.

CTAVÆ *Natiuitatis Domini.* & CIRCVNCISIO Domini nostri Iesu Christi secundum carnem; *quando sanctissimum nomen Iesus ei ab Angelo impositum, mundo innotuit, anniq; decorauit exordium.* Romæ, natalis sancti Almachij martyris, qui iubente Alipio vrbis præfecto, cum diceret, Hodie Octauæ diei Dominicæ sunt; cessate à superstitionibus idolorum: à gladiatoribus occisus est. Via Appia, coronæ militum triginta; sub Dioclitiano imperatore. 2

Item Romæ, sanctæ Martinæ virginis; quæ sub Alexandro imperatore diuersis tormentorum generibus cruciata, tandem gladio martyrij palmam adepta est. 3

Apud Spoletum, sancti Concordij presbyteri & martyris, temporibus Antonini imperatoris. qui primo fustibus cæsus, dehinc equuleo suspensus, ac fame post in carcere maceratus, ibique Angelica visitatione consolatus, demum gladio vitam finiuit. In Cęsaréa Cappadociç, depositio

5 ſancti Baſilij epiſcopi, cuius celebritas decimo octauo Calendas Iulij potiſsimum recolitur.

6 In Africa, beati Fulgentij, eccleſiæ Ruſpenſis epiſcopi. qui ob Catholicam fidem; & eximiam doctinam, exilio relegatus, tãdem ad propriam eccleſiam redire permiſſus, vita & verbo clarus, ſancto fine quieuit. b *Huius vita virtutibus plena, habetur.* In territorio Lugdunenſi, r *monaſterio Iurenſium*, ſancti Eugendi abbatis. Cuius

7 vita, virtutibus & miraculis plena refulſit.

8 Alexandriæ, ſanctæ Euphróſynæ virginis.

r *Eodem die, ſancti Magni martyris. Et aliorum plurimorum Sanctorum, martyrum, confeſſorum, atque virginum, Reſpondetur, Deo gratias.*

¶ Apud Viennam Galliæ, ſancti Clari confeſſoris, ab batis monaſterij ſancti Marcelli magnæ ſanctitatis. cuius

Pag. 64 Surij. & vita habetur †. Caſtro Mileduno, depoſitio ſancti Aſpaſij confeſſoris: cuius ibidem nomini principalis eccleſia titulatur, licet vita penitus ignoretur.

ANNOTATIONES.

1 De Octauis Domini ſcribunt Ordo Romanus pag. 20 / Alcuinus pag. 38, 39.

2 De Almachio verba Martyrologij citat Alcuinus de officijs cap. 4.

3 Martinæ paſſionem, ex qua Ado Treuirenſis epiſcopus multa tranſſcripſit, habet tomus 1 Surij pag. 20.

4 Concordij ſimiliter, pag. 22.

5 Baſilij laudem habet hoc die Simeon Metaphraſtes: ſed vitæ eius auctores notabuntur iuxta Romanum Calendarium die 14 Iunij.

6 Fulgentij Ruſpenſis epicopi vitam ſcribit diſcipulus eius ad Felicianum epiſcopum, eiuſdem ſucceſſorem. Quam Beda meritò vocat virtutibus plenam. Edita eſt apud Surium: & edenda cum Fulgentij operibus, quibuſdam nunquam editis, apud Plantinum.

7 Eu-

7 Eugendi abbatis vitam discipulus eius fideliter conscripsit. pag. 57 Surij.
8 De Euphrosyne, die 11 Februarij.

Quarto Nonas Ianuarij, Iunâ 2 Ian. B
13.25.6.17.28/9.20.1.12.23/4.15.26.7.18/29.10.21.2.r

OCtaua sancti Stephani. Apud Antiochiam, passio beati Isidori episcopi. Et in Ponto, ciuitate Tomis, trium fratrum, Argæi, Narcisi; & Marcellini pueri, qui sub Licinio principe inter tirones comprehensus, cum nollet militare, cæsus ad mortem, & diu in carcere maceratus, atque in mare mersus, martyrium consummauit. In Thebaide, sancti Macarij abbatis. 1

r *Apud Siluiniacum, sancti Odilonis abbatis, cuius festiuitas, cum in Calendis habeatur, hic tamen plenius recolitur.* q *Apud Corbeiam, depositio sancti Adalardi abbatis.* r *Ipso die, sancti Siridonis episcopi.* 2 3

ANNOTATIONES.

1 De Macarijs vide tertiam annotationē 15 die Ianuar.
2 De Odilone. Sigebertus Gemblacensis in libro de viris illustribus cap. 163. Petrus Damiani, Romanæ ecclesiæ septimus leuita, scripsit vitam Odilonis, quarti abbatis Cluniacensis. Est pag. 48 Surij, petente Hugone quinto abbate Cluniaci, conscripta.
3 Adalardi vitam scripsit sanctus Ratbertus abbas, sextus sancti Adalardi in Gallica Corbeia successor, qui & Paschasius magis vsitatè dicitur. Pag. 72 Surij.

Tertio Nonas Ianuarij, Iunâ 3 Ian. C;
14.26.7.18.29/10.21.2.13.24/5.16.27.8.19/30.11.22.3.r

OCtaua sancti Ioannis Euangelistæ. Romæ via Appia, natale beati † Antèri papæ. 1 *al.* Anteros

Qui paſſus eſt ſub Maximino, & in cœmeterio
2 Calixti ſepultus. Eodem die ſancti Petri, qui
apud ciuitatem † Aulanam crucis ſupplicio eſt
al. Aulonam. interemptus. In Helleſpõto, ſanctorum martyrum, Cyrici, Primi, & Theogenis. Ciuitate
3 Pariſijs, ſanctæ Genouefæ virginis. quæ à beato Germano Altiſiodorenſi epiſcopo Chriſto dicata, admirandis virtutibus late claruit, *& vſque ad octogeſimum annum in Chriſti ſeruitute conſenuit. Cuius corpus requieſcit in conuentu Apoſtolorum Petri & Pauli in monte Pariſiis.*

4 g *Die tertia, ſancti prophetæ Malachiæ: & ſancti*
De Dan. Scardeon. fol. 104. *martyris Gordij.* r *Patauij, ſancti Danielis martyris.* b *Eadem die, ſancti Florentij, Viennenſis epiſcopi, & martyris, octaui eiuſdem vrbis* †.

† *Ado Anno 241.* ¶ q *In pago Viromãdenſi, inuentio corporis beati*
5 *Quintini martyris, ab Eligio epiſcopo, & tranſlatio ipſius.* p *Item relatio capitis ſancti Iacobi Apoſtoli,*

fratris ſancti Ioannis, ad ſancti Vedaſti monaſteriũ oppidi Atrebatenſis. Ipſo die, obitus Angelę de Fulgineo.

ANNOTATIONES.

1 Anteri, ſiue Anterotis, meminit Pontificale Capite 20 / & Euſebius libro ſexto cap. 22 / Rufini 20. Quod Vſuardus habet, [cum duodecim annis rexiſſet eccleſiã] ex contextu hic repono, propter diſcrepantiam.

2 Petri Balſami apud Aulonam martyrium, habet Surius pag. 96. Ipſum tranſtulit Anaſtaſius Romanæ Sedis bibliothecarius.

3 Genouefæ meminit Greg. Turonenſis de gloria confeſſorum cap. 91. Hiſtoria vitæ eius ſcripta eſt per anonymum quidem, ſed qui ſub finem vitæ dicit, ſe poſt
Fortè trecenos. † tricenos annos ab obitu Genouefæ, animum appuliſſe ad deſcribendam eius vitam. Eam mutato ſtylo habet Surius, pag. 102.

4 Gordij militis & martyris inclytum certamen, beatiſſimus

tissimus episcopus Basilius enarrauit, in hodierna eius celebritate, ex historiæ eius notitia. Homilia 19.

5 Quintini hac die inuentionem, latè scribit Audoënus, sanctus episcopus Rothomagesis, libro 1 vitæ sancti Eligij, cap. sexto.

Pridie Nonas Ianuarij, luna 4. Ian. D

15.27.8.19.30/11.22 3.14.25/6.17.28.9.20/1.12.23.4. r

OCtaua sanctorum Innocentium. Item, natalis beati Titi. qui ordinatus ab Apostolo Cretensium episcopus, ac prædicationis officium fideliſsimè complens, finem beatum adeptus est: ibique sepultus apud ecclesiam, vbi fuerat dignus minister constitutus. Apud Africam, præclariſsimorum martyrum, Aquilini, Gemini, Eugenti, Martiani, Quinti, Theódoti, & Tryphonis. quorum gesta habentur. Romæ, sanctorum, Prisci presbyteri, & Prisscilliani clerici, ac Benedictæ religiosæ fœminæ. qui sub tempore Iuliani imperatoris, gladio martyrium consummauerunt. item Romæ, sanctæ Dafrosæ, vxoris Fabiani martyris. quæ post interfectionem ipsius, primum relegata exilio, deinde à præfato principe capite iussa est puniri. Ciuitate Bononia, Hermetis, Aggæi & Caij r *martyrum.* 1 2 2

Lingonis, sancti Gregorij episcopi & confessoris. 3

q *cuius gesta habentur. Ipso die, natalis sancti Rigoberti* †, *Remensis archiepiscopi, & confessoris.* † *Surius pag.* 111.

Gandaui, p *natale sanctæ Pharaildis virginis.*

g *Die quarta, sancti Theocristi ducis* † *in Cucumo.* *Fortè monachorum. id est, abbatis.*

¶ *& congregatio sanctorum septuaginta Apostolorum.*

Tuderti Tusciæ, sancti Rogerij confessoris, Ordinis Minorum. Cuius memoria ibidem celebratur, consensu Gregorij noni.

ANNOTATIONES.

1 Titi meminit Apostolus scribens ad eum/ 2 Cor. 2 7,8,12/Gal.2/2 Timoth.4/Eusebius 3 hist. eccl. Cap. 4/ Appendix Græci ad Hieronymi catalogum capite 12.

2 De Prisco, Prisciliano, Benedicta: & Dafrosa, gesta Pigmenij & Bibianæ Ms.

3 Gregorij Lingonēsis vitam scribit sanctus Gregorius Turonēsis de vita patrū Galliæ, capite, siue, vt ipse loquitur, libro septimo. De eodē idem libro 3. hist. Francorū cap. 19. & epitaphium Ms. sancti Fortunati episcopi.

5. Ian. E Nonis Ianuarij, luna 16.28.9.20.1/12.23.4.15.26/7.18. 29.10.21/2.13.24.51

†g *Præfatū Theophaniæ De Tel. Pōtificale c. 9* † *Vigilia Epiphaniæ Domini.* Romæ, natalis beati Telesphori papæ, qui septimus post beatum Petrum Apostolum Pontifex ordinatus, illustre martyrium duxit.

1 Apud Antiochiam, sancti Simeonis monachi cuius vita & conuersatio satis extitit admirabilis.

2 *Eodem die, Eduardi regis Anglorum & confessoris.* g *Die quinta, sanctorum martyrum Theopempti & Theonæ. & sanctæ Syncleticæ.*

3 ¶ Apud Traiectum Gerlaci eremitæ, ex milite confessoris. Item, vt notat Metaphrastes, beatæ Apollinaris virginis †.

Pag. 115 Surij.

ANNOTATIONES.

1 De Simeone. Nicephorus libro 14 Eccl. Hist. cap. 51 Simeonis admirāda opera à multis quidem, qui ea oculis ipsi suis viderunt, memoriæ prodita sunt: Commodè autem & perpulchrè ea Theodoritus Cyri episcopus in Dei amantium historia est prosecutus. Citatur à Damasceno libro 3 contra iconoclastas, & in septima synodo, actione quarta. Sequitur in Nicephoro, Historiam quoque eius post magnum Theodoritum, optime ei cognominis

Th. cap. 26 Philothei.

minis Simeon Metaphrastes conscripsit. Hic non extat. De eodem Euagrius Historiæ Eccl. lib. 1 cap. 13, 14/ libro 6 cap. 22.

2 De Eduardo ex catalogo Scriptorum Brytanniæ. Osbertus de Stoke Clare, Londini, monachus sancti Petri, dedicauit Alberico legato Innocentij secundi, librũ vnũ de vita Eduardi regis qui incipit, Reuerendissimo domino Alberico. Claruit An. 1136. Ealredus (Ethelredum plures vocant) ordinis Cistertiensis abbas in Rhieualle diœcesis Eboracensis, scripsit vitam Eduardi regis libris duobus. Incipit, Multis veterum studio fuisse/ & carmine, Cum tibi Laurenti cogar parere/ De miraculis D. Eduardi incipiendo, Rebus humanis exemptus. Cl. an. 1164. Historia autem Eduardi impressa tomo 1 Surij, habet titulum sancti Ealredi in Ms. exemplari Rubeę vallis. Cui etiam Surius subiecit eiusdem canonizationem per Alexandrum successorem Innocentij.

3 Syncletices vitam, Auctore Athanasio Alexandrino episcopo, citat Nicephorus lib. 8 Hist. cap. 40.

Octauo idus Ianuarij, luna 6 Ian. F
17.29.10.21.2/13. 24.5.16.27/ 8.19.30.11.22/3.13. 25.6

EPIPHANIA Domini. *qua manifestari cœpit gentibus, cum eum Magi adorauerunt, Melchior, Baltazar & Iaspar.* 1 Matth. 2 *Simul hoc die Ecclesia gratam memoriam celebrat baptismi eius sacri,* Matth. 3 *& primi omnium miraculorum Christi, ac sub illo cæterorum; quibus celebriter manifestata fuit ipsius diuinitas.* Ioan. 2 In territorio Remensi, passio sanctę Macræ virginis. quæ iubente Rictiouaro præside, cum in ignem esset præcipitata, & permansisset illæsa, deinde mamillis abscisis, & squalore carceris afflicta, super testas etiam acutissimas ac prunas volutata, orans migrauit ad Dominum. Redonis, sancti Melanij episcopi & confessoris, qui post signa virtutum, iugiter in- De Mela. Tur. ingle. conf. c. 55

tentus cœlo, migrauit à sæculo. *Apud Famagustam ciuitatem Cypri, beati Petri Thomasij, patriarchæ Constantinopolitani, doctoris percelebris, Ordinis Carmeli professoris. qui post plures de sacræ Crucis inimicis victorias, postq; plures conscriptos libros, ac patrata miracula, die ac hora à se præsignatis, feliciter obdormiuit. Ciuitate Florentia, beati Andreæ Carmelitæ, præsulis Fesulani, odore virtutifero longe latèque fulgurante splendescentis.*

¶ Barcinone, beati Raimūdi cōfessoris, tertij magistri Ordinis Prædicatorum. qui licet non sit canonizatus, eius tamen festiuitas ex consensu Pauli quarti à Barcinonensibus celebratur postridie Epiphaniæ Domini.

Delphis in curia Beghinarum, obitus venerabilis Gertrudis de Oosten. cuius vita habetur †. Antiquitus, annunciatio diei Paschatis per diaconum.

† *Ms. prolixè.*

ANNOTATIONES.

1 In Epiphaniorum seu manifestationum Christi Euāgelicum festum extant Homiliæ & doctissimi Commentarij, tam Patrū, quàm recentiorū. De eodē festo, Ordo Romanus pag. 21/ Alcuinus pag. 39/ Canus lib. 11, locorum cap. 3, obiectione 4, 5 & 6. quibus respondet cap. 5.

2 Petri Thomæ, siue Thomasij, vitam scripserunt, Philippus Mazerius Cancellarius regis Cypri, & Ioannes Fauentinus, nondum impressi.

3 Andreæ verò Corsini vita, qui Fesularum fuit prope Florentiam episcopus, doctè & eleganter conscripta est, apud Surium, pag. 143.

4 Item Raimundi breuiter ex Leandro Bononiensi, de illustribus viris Ordinis Prædicatorum.

7. Ian. G Septimo Idus Ianuarij, luna

18.30.11.22.3/14.25.6.17.28/9.20.1.12.23/4.15.26.7

Matth. 2 RElatio pueri Iesu ex Ægypto. Eodem die, beati Luciani, Antiochenæ ecclesiæ presby-

presbyteri & martyris. qui satis clarus doctrina & eloquentia, passus est Nicomediæ ob confessionem Christi, sub persecutione Maximini, sepultusque est Helenopoli Bithyniæ. Apud Antiochiam, sancti Cleri diaconi. qui pro confessionis gloria septies tortus, & in carcere diu maceratus, ad vltimum decollatus, martyrium consummauit. Ciuitate Heracléa, Felicis & Ianuarij. 1 *Ipso die, sancti Iuliani. Item Papiæ, Crispini episcopi & confessoris.* 2 *Ipso die, sancti Canuti, ducis Daciæ & martyris, filij Erici regis. qui passus est anno millesimo centesimo trigesimo. Solemniaco monasterio, beati Stilonis monachi.* 3

¶ Patauij, beatissimi Valentini, episcopi Rhætiarum. 4 Tremoniæ diœcesi Agrippinensi, translatio sancti Reinoldi monachi. qui à lapicidis, quibus erat præfectus, Coloniæ martyrium est perpessus. Inde Tremoniam translatus, cum ab archiepiscopo Colonienſi Tremonienses sibi corpus alicuius sancti dari postularent, quo eorum terra reuerentior esset, & ab hostibus securior. *Ex Rein. historia, parte 2 Legendæ.*

ANNOTATIONES.

1 De Luciano, Eusebius libro 9 cap. 5: 6 Rufini / libro 8 cap. 25. quod est 14 Rufini / Hieronymus de viris illustribus cap. 87 / Metaphrastes pag. 148 Surij. De alio, Origenes libro 2 in Iob.

2 De Crispino Euodius, siue Enodius episcopus, in vita S. Epiphanij to. 1 Surij, pag. 527.

3 Kanuti huius martyrium scribit Saxo Grammaticus libro decimo tertio historiæ Danorum, ad Voldemerum regem.

4 Valentini Ms. vita incipit, In ciuitate Patauiensi inuentum est sub nostro æuo corpus sanctissimi venerandi confessoris Christi Valentini episcopi, temporibus Calisti papæ, anno Dominicæ incarnationis 1090.

8.Ian. A Sexto Idus Ianuarij, luna

19.1.12.23.4/15.26.7.18.29/10.21.2.13.24/5.16.27.8

1 NEapoli Campaniæ, natale ſancti Seuerini. qui Seuerinus poſt multarum virtutum perpetrationem, plenus ſanctitate quieuit. Beluaci, ſanctorum martyrum, Luciani presbyteri, Maximiani & Iuliani. quorum Maximianus & Iulianus primo à perſecutoribus gladio puniti ſunt: deinde beatus Lucianus poſt nimiam cædem, cum Chriſti nomen viua voce confiteri non timuiſſet, priorum ſententiam & ipſe excepit. Eodem die, ſancti Eugeniani martyris.

Auguſtoduni, depoſitio ſancti Egemonij, epiſcopi & confeſſoris. Apud Bruxellam, ℘ *depoſitio ſanctæ Gudilæ virginis*. cuius ſacri corporis reliquiæ* † *ibidem venerantur.* ¶ *Ad cuius tumulum apud Ham Brabantiæ tempore hiberno pópulus arbor, ſine manibus putantium mox excreuit, & virens vt nemus fronduit. Quorum vtrumque fecit Deus, officio quo nouit & voluit: & poteſtate qua valuit, in teſtimonium eiuſdem virginis, in domo Domini vt palma florentis. Trecas, ſancti Frodoberti abbatis. Ratiſponæ, beati Erardi pontificis & cõfeſſoris.* ι *Metis ciuitate, ſancti Patientis epiſcopi & confeſſoris. Eodem die, ſancti Maximi, Papienſis epiſcopi & confeſſoris.* ϛ *Die octaua, ſanctæ matris Domnicæ: & ſanctorum patrum Georgij Chozebiſti, & Æmiliani confeſſoris.*

℘ *patronæ noſtræ*
† ℘ *hîc Vita Gudilæ extat pag. 165 Surij.*

2 ¶ Eodem die, beati Laurentij Iuſtiniani,

1 De

ANNOTATIONES.

1 De Seuerino Noricorum Apostolo. Isidorus de viris illustribus cap. 14: Eugippius abbas, ad quendam Paschasium diaconem, libellum de vita sancti Seuerini monachi transmissum, breui stylo compposuit. pag. 153 Surij. De eodem Lazius, in commentarijs Reip. Romanæ, lib. 12. cap. 7. In Vsuardo expunxi ea verba, [episcopi & confessoris, fratris beatissimi Victorini martyris.] Hunc enim Ado habet Nonis Septembris. Seuerinū verò Noricorum Apostolum hoc die obijsse, & Neapolim translatum esse, constat ex Eugippio, qui vtrumque habet, & ex Paulo diacono, qui posterius asserit lib. 1. de gestis Longobardorū, cap. 12. Quare Vsuardo addita putarim quæ expunxi: aut ipsum errando duos Seuerinos confudisse.

2 De Laurentio. Trithemius de scriptoribus ecclesiasticis. Laurentius Iustinianus Venetus patriarcha claruit An. 1410. Ad cuius tumbā Venetijs multa miracula diuinitus fiūt. Eius vitā Bernardus Iustinianus, nepos ipsius, luculenter descripsit]. Editus est cū operibus patrui sui.

Quinto Idus Ianuarij, luna 9 Ian. B

20.2.13.24.5/16.27.8.19.30/11.22.3.14.25/6.17.28.9

APud Antiochiam, sub Dioclitiano & Maximiano, natalis sanctorum, Iuliani & 1
Basilissæ virginis, vxoris eius. quorum miræ passiones leguntur. b *Hi sanctissimo voto casti coniuges, carnem suam virginem Christo seruantes, monasteria de rebus suis instituerunt, vt ad decem millia monachorum pater, beatus Iulianus fieret: Basilissa verò multarum virginum mater.*

Ex quorum etiam collegio venerabilis multitudo sacerdotum & ministrorum Ecclesiæ Christi, igne cremata est, quæ ad eos confugerat propter immanitatem persecutionis. Post quos Antonius presbyter Anastasius, & Celsus puer, vnà cum matre, atque alij plures passi

passi sunt. In Mauritania Cæsarienſi, ſanctæ Martianæ, virginis & martyris. Apud Smyrnam, ſanctorum, Vitalis, Reuocati & Fortunati. *In Cantia, Adriani abbatis & confeſſoris.*

De Adriano Beda l. 4. hiſt. c. 1, 2, & 21. *In Nortmannia depoſitio beati Vuaningi confeſſoris, hic nobile monaſterium Fiſcanenſe fundauit, & Leodegarium exulem fouit.*

ANNOTATIO.

1 Iuliani, Baſiliſſæ, & reliquorum, miræ paſſiones habent ſub initium, Nos qui noſtris oculis vidimus, Martyrum facta conſcribimus: apud Metaphraſtem & Surium pag. 193.

10. Ian. C Quarto Idus Ianuarij, luna

21.3.14.25.6/17.28.9.20.1/12.23.4.15.26/7.18.29.10

Act. 6. APud Cyprum, beati Nicánoris, diaconi de ſeptem primis. qui gratia fidei & virtute admirandus, gloriosè coronatus eſt. In Thebaïde, natalis beati Pauli primi eremitæ. *Sed transfertur poſt Octauas Epiphaniæ, ad diem decimum quintum menſis eiuſdem. Bituricas, natalis ſancti Guilelmi eiuſdem vrbis archiepiſcopi, vita & miraculis glorioſi.* 1 § *Die decima, ſancti Domitiani epiſcopi Melitinæ.* 2 *Et ſancti Marciani, preſbyteri & œconomi magnæ eccleſiæ.*

De Mar. Metaph. pag. 215.

ANNOTATIONES.

1 Guilelmi Biturienſis vita Ms. extat in Rubra valle, ſuppreſſo nomine auctoris. Quem tamen ex ipſa hiſtoria conſtat Bituricenſem fuiſſe, & aliquos bonæ memoriæ vidiſſe, qui ipſi poteſtati ſunt, ſeſe à ſancto Guilelmo ſanatos eſſe. Inde ſuum compendium habet Surius pag. 223.

2 De

8 De Domitiano Euagrius lib. 6 Hist. Eccl. cap. 17

Tertio Idus Ianuarij, Iuna 11 Ian. D

22.4.15.26.7/18.29.10.21.2/13.24.5.16.27/8.19.30.11

IN Africa, natalis sancti Saluij. In huius natali sanctus Augustinus verbum fecit ad populum Chartagini *. Apud Alexandriam, sanctorum confessorum, Petri, Seueri, Leucij. quorum gesta habentur. † *Eodem die sancti Higinij papæ (& martyris). hic composuit clerum, & distribuit gradus.* ¶ *Vigorniæ, sancti Eguini episcopi & confessoris.* § *Die vndecima, sancti patris Theodosij cœnobiarchæ.*

Testatur idē Possidius c. 3, & vlt. Indiculi. 1 2 3

¶ Colonię, obitus Iasparis, tertij regis. festum duplex.

Cæsareæ Palestinæ, sancti Petri ascetæ, id est, religiosi, siue monachi. qui cum rogatus vt adolescētiæ suæ parceret, eorum exhortationibus neglectis, per ignem velut aurum purissimum, fidem in Christum excelso animo probauit. Lib. 8. Hist. Eccl. c. 20 Eusebij.

ANNOTATIONES.

1 De Hygino, Pontificale capite siue pontifice 10, & Onuphrius ad Platinam. Martyris titulo honoratur, vt alij nonulli, quia pro Christi cōfessione multa passus est.

2 De Eguino, Catalogus Scriptorum Brytanniæ habet Brituualdum Glasconium Cantiorum episcopum scripsisse vitam Eguini Vuicciorum pontificis: obijsse anno 731. De eodem, Legenda Sanctorum Angliæ.

3 Theodosij cœnobiarchæ sanctam vitam scribit hoc die prolixè Simeon Metaphrastes.

Pridie Idus Ianuarij, Iuna 12 Ian. E

23.5.16.27.8/19.30.11.22.3/14.25.6.17.28/9.20.1.12

APud Achaiam, natalis beati Satyri martyris. qui transiens ante quoddā idólum, cum

cum exufflaſſet illud, ſignans ſibi frontem, ſtatim corruit. ob quam cauſam decollatus eſt.

1 Eodem die, ſancti Arcadij martyris, genere & miraculis clari. *Vuirimudæ in Anglia, ſancti*
2 *Benedicti primi abbatis. Item, ſancti Ioannis epiſcopi Hieroſolymitanæ eccleſiæ, Ordinis Carmeli profeſſoris.* g *Die duodecima, ſanctæ martyris Tattianæ.*

Vuandel. ¶ *Plebs Ithacia ſuum pridie recolit Cyriacum.*

ANNOTATIONES.

1 Arcadij paſſionem, ex ſermonibus Zenonis Veronenſis epiſcopi, habet Surius pag. 259.

2 de Benedicto Anglo. Beda ad finem hiſtoriæ Anglorum. Scripſi hiſtoriam abbatum monaſterij Apoſtolorum Petri & Pauli, in quo ſupernæ pietati deſeruire gaudeo, Benedicti, Ceolfridi & Vuertberti, in libellis duobus. Hi nondum impreſſi ſunt, ſed tantum Bedæ homilia in natalem eius, tomo 7, in parte hiemali de Sanctis.

13 Ian. F

Idibus Ianuarij, luna

24.6.17.28.9/20.1.12.23.4/15. 26.7.18. 29/10. 21. 2.13. r

OCtaua *Epiphaniæ*. Romæ, via Lauicana, coronæ militum quadraginta. quas ſub Gallieno imperatore pro confeſsione veræ fidei percipere meruerunt. Pictâuis ciuitate, natalis ſancti Hilarij epiſcopi & confeſſoris. *Differtur in diem ſequentem.* Remis metropoli, depoſitio ſancti, Remigij epiſcopi & confeſſoris eximiæ virtutis. Cuius ſanctitatis præconium, merito credulitatis ſuæ, gens Francorum debitæ venerationis cultu celebriter recolit.

De Remi. cal. Oct.

r *Ipſo die Verſiaco, ſancti Viuentij confeſſo-*
1 *ris.* q *Treuiris, beati Agritij epiſcopi & confeſſoris. hic dum eſſet patriarcha Antiochenus, per*

beatam

beatam Helenam, ob roborationem fidei Catholicæ, ad eandem vrbem transmissus est. b *Apud Viennam, sancti Veri† episcopi. qui præsedit ecclesiæ post sanctum Euantium.* g *Die decima tertia, sanctorum martyrum Hermyli & Stratonici.* *Ado Anno 583* 2

¶ In Scotia, sancti Kentegerni, episcopi Glascoënsis, & confessoris. 3 In territorio Leodiensi, obijt Iuëta recluſa, vidua valde sancta. 4

ANNOTATIONES.

1 De Agritio indicant Pandectæ vniuersales Lambertum de Legia.

2 Hermyli & Stratonici martyrium habet Simeon Metaphrastes pag. 260.

3 De Kentegerno ex catalogo Scriptorum Brytanniæ. Asaphus episcopus (vnde Asaphensis diœcesis appellatur) composuisse dicitur vitam magistri sui Kentegerni. Claruit Anno 590.

4 Iuëtæ vita extat Ms. auctore Hugone Floreffiensi, ad dominum Ioannem Floreffiæ abbatem, qui eam sepeliuit Anno 1227.

Decimo nono Calendas Februarij, luna 14 Ian. G
25. 7.18.29. 10/21. 2.13.24. 5/16.27. 8.19. 30/11. 22.3.14

PIctauis ciuitate, natalis sancti Hilarij episcopi & confessoris. qui ob Catholicam fidem quadriennio apud Phrygiam relegatus, inter alias virtutes fertur, quod mortuum suscitauerit. 1 Apud Nolam Campaniæ, natale sancti Felicis presbyteri ac confessoris. de quo scribit beatus Paulinus episcopus, quia cum à persecutoribus in carcerem mitteretur, & cochleis ac testulis vinctus superpositus iacéret, per noctem ab Angelo solutus atque eductus sit. 2 *Natali 4/ in editione Plantini, 2.* Eodem die, sancti Euphrasij episcopi. *Apud Spoletum,*

P *passio*

3 p *Passio sancti Pontiani martyris pretiosi, temporibus Antonini Imperatoris, sub iudice Fabiano. Cuius reliquiæ habentur in Traiecto inferiori.*
b *Apud Viennam, sancti Caldeoldi episcopi.* §*Die decima quarta, sanctorum patrum in Syna & Rhaithi interfectorum.*
4

¶Mediolani, sancti Datij episcopi, de quo in dialogis
Lib. 3. c. 4. beati Gregorij. Hic ponitur, cum pluribus eius loci episcopis, in Litanijs Ecclesiæ Mediolanensis.

ANNOTATIONES.

1 De Hilario. Gregorius Turonensis de gloria confessorum, cap. 2. Ad Hilarij sepulchrum beatum, multæ quidem virtutes ostensæ narrantur, quas liber vitæ eius continet. Liber vitæ eius, posterior videlicet. Vterque extat ad Pascentium papam, auctore Fortunato Pictauorum episcopo. pag. 264 Surij.

2 De Felice. Beda in fine historiæ Anglorum. Librum vitæ & passionis sancti Felicis confessoris de metrico Paulini opere in prosam transtuli. tomo tertio. Idem fecit Marcellus presbyter, ad dominum atque in Christo florentissimum Leonem Nolanum episcopum. Ms. Meminit eiusdem confessoris Augustinus epist. 137 / de cura pro mortuis cap. 16 / item Ado in Martyrologio.

3 Pontiani martyrium scribunt Vsuardus, & latius Ado 19 die Ianuarij, ex ipsius passione. pag. 305 Surij.

4 De eremitis in Syna & circumcirca interfectis, Nilus monachus apud Metaphrastem pag. 312.

15 Ian. A Decimo octauo Calendas Februarij, luna

26. 8. 19. 30. 11 / 22. 3. 14. 25. 6 / 17. 28. 9. 20. 1 / 12. 23. 4. 15

1 IN Thebaide, natalis beati Pauli primi eremitæ. cuius animam inter Apostolorum & prophetarum choros ad cœlum ferri ab Angelis, sanctus Antonius vidit. In Iudæa, * Aba-
Abbacum. 2. cuc & Michææ prophetarum. quorum corpora sub Arcadio imperatore, diuina reuelatione reperta

perta sunt. Apud Ægyptum, beati Macarij 3
abbatis, discipuli beati Antonij, vita & miraculis celeberrimi. item sancti Isidori, sanctitate 2
vitæ, fideque ac miraculis præclari. Ciuitate 4
Aruernis, sancti Boniti episcopi & confessoris, cuius vita virtutibus refulsit. In territorrio
Andegauensi, sancti Mauri abbatis, *& con-* 3
fessoris atque leuitæ, 1 *discipuli sanctissimi Benedicti. cuius disciplinis ab infantia eruditus, quantum in ijsdem profecerit, inter nonnulla quæ apud* Greg. 2 dial.
eum positus gessit, (res noua & post Petrum inusi- c. 7
tata) etiam super aquas pedibus incedens patefecit. de hinc in Gallias ab ipso directus, miraculorum gloria clarus, in pace quieuit. q *Cuius corpus, iuxta Parisium vrbem magnifice collocatum, honoratur* 6
& colitur. Item, celebratio dulcissimi nominis Iesu. Eodem die Malbodij, depositio beati Ableberti, seu Emeberti, Cameracensis episcopi. qui sanctum Autbertum in Cameracensi episcopatu præcessit. 8 *Die decima quinta, sancti patris Ioannis ca-* 7
lybitæ. q *Cuius pretioso capitis thesauro vrbs Chrysopolitana incomparabiliter ditatur.*

ANNOTATIONES.

1 De Paulo Thebæo. Hieronymus de viris illustribus cap. vltimo. Scripsi vitam Pauli monachi: in fine tomi primi. Quam cum omni honore suscipit Concilium Gesasij, & septuaginta episcoporum.

2 Abacuc & Michææ inuentionem scribit Cassiodorus lib. 9. tripartitæ historiæ cap. 49. ex Sozomeno libro 7. cap. 28.

3 De Macarijs & Isidoro, Rufinus lib. 11. hist. eccl. cap. 4/ Socrates lib. 4. cap. 18/ Sozomenus lib. 3. cap. 13/ Cassiodorus lib. 7. cap. 39/ lib. 8. cap. 1.

4 Boniti Aruernorum, siue Claromontensis episcopi, vita, cum non extaret, beatissimi patres Adelphius & Eucherius eam describi iusserunt. Extat paraphrastice, omissa ad eos præfatione, pag 352. Surij.

5 De Mauro. Sigebertus Gemblacensis de viris illustribus cap. 13. Faustus discipulus sancti Benedicti, ab ipso Benedicto missus ad Gallias, cum Mauro eius monacho, vitam Mauri monachi describit]. Quam Papa Bonifacius sua sancta authoritate approbauit, vt habet prologus ipsius Fausti, pag. 337 Surij. Habet etiã Rubra vallis epistolam Odonis primi abbatis Glannafolii in territorio Cenomanensi, cum libro de inuentione & translationibus sancti Mauri.

6 De nomine Iesu, ordinationem festi & officij per Clementem septimum, cum annotatione indulgentiarum ab eo concessarum anno 1530, excudebat Antuerpiæ Michaël Hillenius An. 34, vnico octernione. Est & apud Bernardum de hoc nomine iubilus, & super Cantica sermones, 14 & 15.

7 Ioannes. qui calybam siue tugurium inhabitauit, patriã fuit Romanus: hoc est, vt arbitror, Constantinopolitanus. Scribunt de eo Metaphrastes hac die, & Breuiarium Bisontinæ ecclesiæ, quæ vrbs etiam Chrysopolis dicitur.

16. Ian. B Decima septima Calendas Februarij, luna 27.9.20.1.12/23.4.15.26.7/18.29.10.21.2/13.24.5.16

1 ROmæ, via Salaria, natale sancti Marcelli papæ. qui ob catholicæ fidei defensionem iubente Maximiano tyranno, primo fustibus cæsus, deinde ad seruitium animalium cum custodia publica deputatus, post multos annos ibidem seruiendo amictu indutus cilicino, defunctus est. Apud Arelaten, beati Honorati episcopi. cuius vita, doctrina &
2 miraculis illustris fuit. Item ciuitate

tate Odobergia, sancti Ticiani, episcopi & confessoris. Perona monasterio, sancti Fursei confessoris. *cuius gesta habentur.* 1 *Eodem die apud Marochium, passio beatorum martyrum, Berardi, Petri, Accursij, Adiuti & Ottonis,* q *de Ordine Minorum. qui zelo diuino succensi, & flagrantes amore martyrij, cum ad prædicandum Christi Euangelium ad partes infidelium transfretassent, à rege Marochij pro Christi nomine martyrio coronati sunt. Quorum venerandas reliquias dominus Petrus Infans, à Marochio detulit, & in monasterio sanctæ Crucis de Colimbria veneranter collocauit.* 1 *Romæ sanctæ Priscillæ* †. 3 4 5 *De qua forte Gesta Marcelli. Act. 18.*

¶ q *cuius Paulus meminit in Actibus Apostolorum.* g *Die decima sexta adoratio pretiosæ catenæ sanctissimi & benedictissimi Apostoli Petri.*

p *Ipso die, inuentio corporis beatissimi Foillani martyris, in Ampolin* †. *Vita Gertrudis l. 2 cap. 11*

ANNOTATIONES.

1 Gesta Marcelli papæ habet Surius pag. 361. quæ per Romanæ Ecclesiæ Notarios conscripta, in Martyrologijs frequentissimè citantur, & ab Amalario Antiphonarij 28 capite. De eodem Pontificale cap. 31. Vrsio notabitur 5 iduum Septembris.

2 De Honorato Sanctus Isidorus de viris illustribus capite 16. Hilarius Arelatensis episcopus scripsit vitam prædecessoris sui, sanctissimi ac venerabilis Honorati, suaui ac præclaro præditam eloquio. Idem Beda testatur quinta die Maij, verbis Gennadij. Nondum tamen est excusa: sed alia, Parisijs libris tribus, longe inferioris auctoritatis.

3 De Fursco confessore, & fratribus eius, Foilland &

Vltano, prolixe Beda lib. 3 Historiæ cap. 19. vbi in fine Capitis concludit, Quæ cuncta in libello eius sufficientius, & de alijs commilitonibus ipsius, quisquis legerit, inueniet. verbatim videlicet apud Surium pag. 365. non tamen de alijs commilitonibus. Quare putarim libellum de vita Furſej excuſum, non integre prodijſſe.

4 Quinque Minorum paſſio habetur in Breuiario Minorum antiquato, in Officio quod edidit Ioannes Tiſerandus, Ordinis eiuſdem Doctor Theologus, & pag. 372 Surij.

5 Petri Apoſtoli catenarum & gladij laudationem, habet Metaphraſtes 16. Ianuarij to. 7 Aloyſij.

17. Ian. C Decimo ſexto Calendas Februarij, Iuna 28.10.21.2.13/ 24.5.16.27.8/ 19.30.11. 22.3/ 14.25.6.17

1 APud Thebaidem, beati Antonij monachi. *Aug. in præfat. de doct. Chriſt.* [b] *qui ſine vlla ſcientia literarum, Scripturas diuinas & memoriter audiendo intellexiſſe, & prudenter cogitando, tenuiſſe prædicatur:*] *multorumque monachorum pater, vita præclariſſimus vixit.* Cuius corpus ſub Iuſtiniano imperatore, diuina reuelatione Alexandriam delatum eſt, atque in eccleſia ſancti Ioannis Baptiſtæ humatum.

Lingonis, natale ſanctorum geminorum Speuſippi, Eleuſippi, & Meleuſippi. qui cum eſſent viginti quinque annorum, cum auia ſua Leonilla, & Ionilla, & Neone, martyrio coronati ſunt, tempore Aureliani † imperatoris. [a] *Turbon autem ſcribens victorias confitentium Dominum, non poſt multum temporis martyrium perpeſſus eſt.* Bituricas ciuitate, depoſitio ſancti Sulpitij epiſcopi, cuius vita & mors pretioſa, glorioſis miraculis commendatur. *Eodem die ſancti Genulphi primi epiſcopi Cathurcenſis, & confeſſoris.*

2 *id eſt, Aurelij.*

3

¶ Ipſo

¶ Ipso die, obijt Theodosius imperator Mediolani. in cuius mortem orationem habuit sanctissimus antistes Ambrosius, in celebritate quadragesimi diei obitus ipsius, Honorio principe, filio eius, assistente. tomo 3.

ANNOTATIONES.

1 De Antonio. Hieronymus de viris illustribus cap. 98. Antonij monachi vitam Athanasius Alexandrinus episcopus insigni volumine prosecutus est]: qui ad præbendam ei aquam non paululum temporis cum eo fuit. Ibidem Hieronymus cap. 135. Euagrius Antiochiæ episcopus, vitam beati Antonij de Græco Athanasij in nostrum sermonem transtulit. pag. 381 Surij. De eodem Augustinus lib. 8 confessionum / Chrysost. hom. 8 in Matth. sub finem / Cassiodorus lib. 1 tripart. cap. 11 ex Sozomeno lib. 1 cap. 13/ Rufinus, 10 hist. eccl. cap. 8/ & 11 cap. 7/ Theodoritus lib. 4 cap. 27. al. 25/ & alij.

2 Ter geminorum passio à Neone primum conscripta, (is enim, Adone teste, exceptor erat gestorum) incipit pag. 376 Surij, Sancto & à me pontificali apice præferendo Ceranno papæ Vuariharius. Fuit autem hic sanctus Cerannus, Parisiorum episcopus circa annum 610.

3 De Sulpitio. Hic non est Seuerus, sed Pius. cui sanctus Gregorius Turonicus dedicauit historiam de septem dormientibus in Maiori monasterio. Vitam à contemporaneo scriptam esse indicant ea verba, Quantum eorum relatione cognoui, qui ei à pueritia vsque in tempora nostra comites ministrive fuerunt. *pag.* 411. *Surij.*

Decimo quinto Calendas Februarij, luna 29.11.22.3.14/25.6.17.28.9/20.1.12.23.4/15.26.7. 18. Ian. D. 18

C*Athedra sancti Petri Apostoli, qua Romę primum sedit. Et passio sanctæ Priscæ virginis. Apud Pontum, natale sanctorum martyrum Mosei & Ammonij. qui cum essent milites, primo ad metalla deputati, nouissimè igni traditi sunt. *al.* Dedicatio. 1 2

1 *Ipso die, sanctæ Liberatæ virginis, in ciuitate Sagi-tina. eius dioceseos Patro-na.* 3

3 *virginis.* ¶ *Turonis, natalis sancti Volusiani, se-*
4 *ptimi archiepiscopi. Ibidem, depositio sancti Leo-*
bardi confessoris. Ciuitate Aruernis, sancti
5 *Venerandi, episcopi & confessoris. Eodem die,*
sancti Deicolæ, abbatis Sutrensis, discipuli beati
Columbani.

ANNOTATIONES.

1 De festo cathedræ Petri Romæ, Onuphrius in Paulo quarto. Mendacissimam legendam quam Illyricus confinxerat de papatu Petri, confutat D. Iudocus Tiletanus, in fine apologiæ contra Illyricum.

2 Priscæ passio Ms. habetur, vt mihi apparet, per Notarios S.R. Eccl.

3 Volusiani meminit Gr. Turonensis libro 10 historiæ cap. 31, in catalogo episcoporum.

4 Leobardi vero, de vita Patrum Galliæ, cap. vltimo.

5 Venerandi deniq. lib. 2 hist. Francorum cap. 13.

6 de Liuerata extat ~~in~~ Vita impressa Bagnij

19. Ian. E Decimo quarto Calendas Februarij, Iuna

1.12.23.4.15/26.7.18.29.10/21.2.13.24.5/16.27.8.19

1 al. *Abacbũ* VIa Cornelia, sanctorum martyrum Marij & Marthæ, cum filijs suis Audifax, & †Abacuc, nobiliũ de Persida. qui ad orationem venerant Romam temporibus Claudij Principis. E quibus, post toleratos fustes, equuleum, ignes, vngues, manuum præcisionem, Martha in Nympha necata, cæteri sunt decollati: & corpora eorum incensa. *Horum celebritas vno die præuenitur, quia dies passionis eorum, martyrio sanctorum Fabiani & Sebastiani solũmodo deputatur.*

In Smyrna, natalis sancti Germanici martyris. qui

ris. qui † sub Marco Antonino & Lucio Aurelio, per gratiam virtutis Dei, metum corporeæ fragilitatis excludens, sponte præparatam sibi bestiam prouocauit. cuius dentibus comminutus, vero pani, id est, Domino Iesu Christo, pro ipso moriens, meruit incorporari. Apud Spoletum, *translatio* sancti Pontiani martyris, temporibus Antonini imperatoris. quem iudex pro Christo vehementissime virgis cæsum, iussit super carbones nudis pedibus ambulare. à quibus nil læsus, equuleo & vncinis ferreis iussus est suspendi, & sic in carcerem trudi. Vbi angelica visitatione meruit confortari. post quæ plumbo feruente perfusus, tandem gladio percussus est. [a] *Consummauit autem martyrium suum decimo nono Calendarum Februariarum: decimo quarto vero Calendarum Februarij, sacrum corpus eius mutatum est.* ¶ *Monasterio* † *Corbionis, in pago Dorcasino, sancti Launomari presbyteri. cuius præclara gesta habentur. Eodem die Baiocas, beati Contexti episcopi & confessoris. In Anglia sancti Vuolstani, episcopi Vuigornensis, & confessoris.* [r] *In Laude ciuitate, sancti Bassiani*, episcopi & confessoris.*

† *vt scribit Smyrnensis Ecclesiæ, 4 hist. eccl. c. 14: 15 Rufini.*

al. Torba. 2

3 *Meminit Paulinus sub finem vitæ Ambrosij.*

¶ In Suetia, beati Henrici archiepiscopi Vspalensis, & martyris anno millesimo centesimo quinquagesimo primo, qui conuertit Finlandos.

De Henrico Magno l. 19 hist. Gothor. c. 3

ANNOTATIONES.

a Marij & sociorum agonem, in Gesta redegerunt Romanæ ecclesiæ Notarij: quæ inscribuntur, Passio

Valentini Romani martyris. pag. 981 Surij.

2 Launomari præclara gesta per eius fere æqualem paraphrasticòs habet Surius pag. 423.

3 De Vuolstano ex catalogo Scriptorũ Brytãniæ. Senatus Brauonius monachus Vuigorniæ, edidit vitã Volstani episcopi. Cl. anno 1170. Eius fragmẽtũ videtur mihi excusum in Legenda Sanctorum Angliæ, & apud Suriũ.

20. Ian. F Decimo tertio Calendas Februarij, luna 2.13.24.5.16/27.8.19.30.11/22.3.14.25.6/17.28.9.20

1 ROmæ, natalis beati Fabiani papæ. qui, cũ
al. tredecim * quatuordecim annis Ecclesiæ præesset, martyrium passus est tempore Decij, & in cœmeterio Calixti sepultus. Eodem die, apud
2 Catacũbas, sancti Sebastiani martyris, qui cum haberet principatum primæ cohortis, iussus est sub titulo Christianitatis à Dioclitiano imperatore ligari in medio campo, ac sagittari à militibus atq; ad vltimũ fustigari donec deficeret.

Ambr. ser. 77. r *Ciuitate Taurina, sanctorum martyrum Solutoris. Aduentoris, & Octauij* †. q *Lugduno Galliæ sancti Clementis presbyteri.* s *Die vigesima, sancti & theophori patris, Euthymij magni.*

3

4 ¶ Eodem die, sancti Mauri, episcopi Cesennę ciuitatis, & confessoris, eximiæ sanctitatis viri. Obijt Dagobertus rex Francorum. Constitutum est autem à domino Ioanne abbate & vniuerso Capitulo Marcianensi, vt dies anniuersarius eius solẽniter celebretur, pro eo quod idem gloriosus rex & Mathildis regina eius, cum beatam virginem Eusebiam de fonte salutari suscepissent, villam Verniacum, & vinum quod ad vsus nostros de Francia adduceretur, regali munificentia contulerunt.

ANNOTATIONES.

1 De Fabiano, Pontificale pontifice 21 / Eusebius lib. 6. Hist. Eccl. cap. 22, 27 & 32/ quæ sunt apud Rufinum

21, 25, 29/ Hieronymus de viris illustribus cap. 64/ Cyprianus epistola 4, & ad Cyprianum 31.

2 Sebastiani celeberrima gesta, emisit Liuinus Brechtus, Louanij Anno 1551, & exactius Surius pag. 434. Ex eis veteres Martyrologi multa verbatim transcripserunt, potissimum hac die/ 23 Februarij/ 26 Martij/ 18 Iunij/ 2, 5, 6 & 7 Iulij/ & die 11 Augusti. Meminerunt etiam Sebastiani, Ambr. in psal. 118. serm. 20/ Greg. 1 dial. cap. 10/ Paulus diaconus lib. 6 de gestis Langobardorum cap. 2/ Ado viennensis An. 815/ Simeon metaphrastes tomo 5 Aloysij/ & alij.

3 Euthymij & Sabæ gesta scripsit tempore quintæ Synodi Cyrillus quidam, Lauræ monachus, valde prolixe pag. 453 Surij.

4 Mauri Cesennatis episcopi historiam, scripsit Petrus Damiani. Ms. Louanij ad S. Martinum.

Duodecimo Calendas Februarij, luna 21 Ian. G
3. 14. 25. 6. 17/ 28. 9. 20. 1. 12/ 23. 4. 15. 26. 7/ 18, 29. 10. 21

NAtalis beati Publij episcopi. qui secundus post Dionysium Areopagitam, Athenienſium ecclesiam rexit nobiliter, & præclarus virtutibus, ac doctrina præfulgens ob Christi martyriũ glorioſe coronatur. Romæ, 1
paſsio ſanctæ Agnetis, virginis & martyris: 2
p *cuius reliquiæ habentur in Traiecto inferiori.* quæ ſub præfecto vrbis Symphronio ignibus iniecta, ſed his per orationem eius extinctis, gladio percuſſa eſt. In Hiſpanijs ciuitate Tarracona, ſanctorum martyrum, Fructuoſi episcopi, 3
Augurij & Eulogij diaconorum. qui tempore Gallieni primo in carcerem truſi, deinde flammis iniecti, exuſtis vinculis, manibus in modum crucis expanſis, orantes vt vrerentur obtinuerunt. Trecas, ſancti Patrocli martyris. 4

pag. 498 Surij. *In insula Augiensis monasterij, Meinradi † eremitæ, & martyris anno octingentesimo sexagesimo. 8 Die*
5 *vigesima prima, sancti patris Maximi confessoris. & sancti Neophyti. Eadem die sanctorum martyrum, Eugenij, Canidij, Valeriani & Acylæ.*

ANNOTATIONES.

1 De publio, Act. 28/ hist. Eccl. Eusebij lib. 4 cap. 22/ apud Rufinum 23.

2 Agnetis passionem scribit Ambrosius serm. 90. De eadem Prudentius peri stephanôn hymno vltimo / sanctus Ambrosius initio libri primi de virginibus/lib. 1 officiorum cap. 41/ Hieronymus ad Demetriadem de virginitate seruanda / Damasus in duobus elogijs/ Gregorius homilijs 11 & 12 Euangeliorum/ Maximus totidem & alij.

3 De Fructuoso & diaconis eius. Augustinus in sermone (imprimendo) de natali Fructuosi, Augurij, Eulogij, & Agnetis: Audistis persequentium interrogationes, audistis confitentium responsiones, cum sanctorum passio legeretur. ea ipsa, quam Surius habet pagi. 496, vt liquet ex citationibus Augustini. Iisdem Prudentius scriptit hymnum sextum peri stephanôn.

4 Patrocli martyrium eleganti stylo iam olim descriptum, habet Surius pag. 492. De eodem Gregorius Turonicus, de gloria martyrum cap. 63.

5 Maximus hic forte est episcopus Hierosolymorum/ de quo Sozomenus lib. 1. cap. 10/ lib. 2. cap. 19/

22 Ian. A Vndecimo Calendas Februarij, Iuna 4.15.26.7.18/ 29.10.21.2.13/ 24.5.16.27.8/ 19.30.11.22

1 APud ciuitatem Valenciam, sub Daciano Hispaniarum præside sancti Vincentij leuitæ & martyris. cuius passionis nobilem triũphum conspicuus verificator Prudentius, luculenter versibus exequitur. Sanctus quoque Augusti-

Augustinus, eiusdem martyris præconium, quanto sit laudis honore excipiendum, * quodam sermone commendat. Romæ, ad aquas Saluias, sancti Anastasij monachi & martyris. 2 qui post plurima tormenta, carceris, verberum, & vinculorum, quæ in Cæsarea Palæstinæ perpessus fuerat, à Persis postremo multa pœna affectus, atque ad vltimum decollatus est, cum alijs septuaginta. In Gallijs, ciuitate Ebreduno, sanctorum martyrum, Vincentij, Orontij & Victoris. 3 r *Eodem die, apud Nouariam, depositio sancti Gaudentij, episcopi & confessoris.* q *Papiæ, sancti Epiphanij, episcopi & confessoris.* 4

al. multorum

ANNOTATIONES.

1 In Vincentij natalem multi extant sermones beati Augustini. In quorum tertio inter alia legitur, Quæ hodie regio, quæve prouincia vlla quousque Christianum nomen extenditur, natalem nō gaudet celebrare Vincentij diaconi? & secundo sermone, Cuius cum gloriosa passio legeretur, plane vtilissimam, & fructuosissimam voluptatem oculis interioribus hausimus. Incipit Ms. Probabile satis est. cuius initium celebre est in omnium ecclesiarum antiquis Breuiarijs: eandemque Simeon metaphrastice habet, pag. 504 Surij. Prudentius ab Vsuardo est indicatus. Rursus de eodem Beda & Ado in martyrologijs/Bernardus ser. 66 in paruis/ *De diuersis ser. 22 & sequentes.*

2 De Anastasio. Beda ad finem historiæ Anglorum. Librum vitæ & passionis sancti Anastasij male de Græco translatum. & peius à quodam imperito emendatum, prout potui, ad sensum correxi: Hanc correctam translationem nōdum vidi. sed Metaphrastes martyrium habet 22 die Ianuarij. & septima Synodus Actione quarta prolixe Anastasij meminit, tam ex libro vitæ, quàm ex libro miraculorum.

3 Vincen-

3 Vincentij, Orontij & Victoris gesta, collegit successor Ætherij antistitis. qui Ebredunensem rexit ecclesiã circa Annum Domini 658. Extant tomo 1 Surij.

4 Epiphanij vitam edidit successor eius sanctus Euodius, vel Enodius, pag. 526 Surij, sed ex exemplari contractiori. Plenius enim extat in Orthodoxographis.

23 Ian. B

Decimo calendas Februarij, luna

5.16.27.8.19/30.11.22.3.14/25.6.17.28.9/20.1.12.23

Act. 6

PHilippis, beati Parmenæ. qui fuit vnus de septem diaconibus. hic traditus gratię Dei à fratribus, iniunctum officium prædicationis plena fide consummãs, martyrij gloriã adeptus est. Romæ, natale sanctæ Emerentiæ virginis & martyris. † quæ dum oraret ad sepulcrũ sanctæ Agnetis, ac simul orantes à læsione gentilium defenderet, lapidata est ab eis. In Mauritania, ciuitate Neocæsarea, sanctorum, Seueriani & Aquilę vxoris eius, ignibus combustorum. Apud vrbem Antinoëum, sancti Asclæ martyris. * qui primo atrocissime suspendio tortus, deinde flammis lateribus admotis exustus, ad vltimum verò pretiosam Deo animam, in flumen præcipitatus, reddidit. *Toleto ciuitate, beatissimi Ildefonsi, episcopi & confessoris. Apud Alexandriam, natale sancti Ioannis patriarchæ viri Dei, in compassione & largitate eleëmosynarum pijssimi. Viennæ Galliæ, sancti Bernardi*, episcopi eiusdem ciuitatis & confessoris, tempore Ludouici Pij. In Burgundia, sancti Maïbodi martyris. Et alio loco, passio sanctorum Eugenij & Macarij.* ¶ *Die vigesima tertia,*

Ambros. in passi. Agnetis.

Gesta S. Thyrsi 14 Dec. apud Metaph.

1 2

Ado anno 813

3

tertia, Sancti hieromartyris † Clementis Ancyræ, & sancti martyris † Agathangeli. De virtq. Metaphr.

ANNOTATIONES.

1 De Ildephonso scribunt sanctus Iulianus Pomerius pag. 572 Surij/& Michael Caranza, editus cum libello Ildephonsi de virginitate Mariæ. Vocatur etiam Alphōsus. quam vocem ab Ildephonso corruptam esse testatur Lazius libro 10 Historiæ De gentium aliquot commigrationibus.

2 De Ioanne eleëmone. Nicena secunda Synodus, actione 4. Leontius in vrbe Cypri Neapoli episcopus, scripsit sancti Ioannis eleëmosynarij episcopi Alexandrini vitam. Sigebertus de viris illustribus cap. 104. Anastasius, iubente Nicolao papa, transtulit in Latinam linguam vitam Ioannis eleëmosynarij, scriptam Græcè à Leontio episcopo. Est impressa cum vitis patrum, & tomo 2. Aloysij. De eodem Metaphrastes, qui videtur illam, quam Leontius conscripsit, longe meliori ordine congessisse, pag. 552 Surij. Item de translatione ad Budam apud Pelbertum Hungarum, in fine Pomerij de Sanctis.

3 De Eugenio & Macario. Annotator in Breuiarium Moguntinum, dicit horum vitam Metaphrasten referre in Artemio; meminisse & Zonaram in Iuliano: licet plures fuerint his cognomines martyres. Metaph. 20 Oct.

Nono Calendas Februarij, luna 24 Ian. C

8. 17. 28. 9. 20/ 1. 12. 23. 4. 15/ 26. 7. 18. 29. 10/ 21. 2. 13. 24

NAtalis sancti Timothei, discipuli sancti Pauli. Hic ab eodem Apostolo episcopus ordinatus Ephesi, post multos pro Christo agones, martyrio coronatus est. 1 Apud Antiochiam, natale sancti Babylæ episcopi & martyris. 2 qui persecutione Decij posteaquā frequenter passionibus suis ac cruciatibus glorificauerat Deum, glorioſe vitæ finem sortitus est in vincu-

cap. 35 ante Rufino. vinculis. b *De quo etiam in decimo eccleſiaſticæ hiſtoriæ grande narratur miraculum. Nam cum Iulianus Daphnis litaret Apollini, & nulla ex his quæ quærebat, reſponſa ſuſciperet, cauſaſq; ſilentij percontaretur à ſacerdotibus, reſponderunt dæmones, Babylæ ſepulcrum prope aſſiſtere, & ideo reſponſa non reddi. Tunc ille Galilæos, (hoc enim nomine noſtros appellare ſolitus erat) auferre ſepulcrum martyris iubet. Mox igitur Chriſtiani ſuſtulêre arcam martyris, & pſallentes in auribus profani principis, per ſex millia paſſuum ſummis vocibus,* Pſal. 96 *& cum exultatione dicebant, Confundantur omnes qui adorant ſculptilia.* Referuntur etiam paſsi cum eo tres paruuli, id eſt, Vrbanus, Prilidanus, & Epolonus. Neocæſaréa ciuitate, ſanctorum martyrum, Mardonij, Muſonis, Eugenij, & Metelli. qui omnes igni traditi ſunt. & reliquiæ eorum in Axum flumen diſperſæ.

Aruernis, ſancti Artemij, epiſcopi & confeſſoris, miræ ſanctitatis. g *Die vigeſima quarta, ſanctæ matris Xenæ.*

¶p *Cameraci, eleuatio corporis ſancti Autberti, epiſcopi & confeſſoris.*

ANNOTATIONES.

1 De Timotheo Actuum 16 & ſeqq. quatuor / Paulus Apoſtolus, præcipue 1. Cor. 4 & 16 / Phil. 2 / Hebr. 13 / & in vtraq. ad eum epiſtola / Chryſoſtomus homilia ad populum Antiochenum prima / Euſebius 3 hiſt. eccl. cap. 4 / Græca appendix ad Hieronymi catalogum cap. 11 / & Iſidorus de vita ſanctorum vtriuſq. Teſtamenti cap. penultimo. Sigebertus 3 cap. de viris illuſtribus, notat Polycratem paſſionem ſancti Timothei Apoſtoli

Apostoli scripsisse. Metaphrastem habet Surius pag. 501.

2 Babylæ historiam scribit Chrysostomus in libro contra gentiles: tomo tertio. quam contractius ponit Surius. & Metaphrastes tomo 6 Aloysij pag. 226. Paruulorum, qui cum eo passi sunt, meminerunt Chrysostomus sermone in Iuuentinum/Suidas in voce Babylas/ & Metaphrastes 4 Sept.

Octauo Calendas Februarij, Iuna 25. Ian. D

7.18.29.10.21/2.13.24.5.16/27.8.19.30.11/22.3.14.25

CONuersio sancti PAVLI. quæ euênit secundo ascensionis Domini anno. Eodem die, sancti Ananiæ apud Damascum, qui eundem Apostolum baptizauit. 1 Act. 9. 22

Ciuitate Aruernis, sancti Præiecti episcopi, & Amarini viri Dei. qui passi sunt à proceribus præfatæ vrbis. 2

In ciuitate Gabalis, sancti Seueriani episcopi, mirandæ sanctitatis & doctrinæ viri. 3

¶Postridie Babylæ, natalis beatorum martyrum Iuuentini & Maximi. Apud Metaphrastem, sanctæ Eusebiæ †, quæ cognominata est hospita vel externa. 4

Stabuleti, P obijt dominus Poppo abbas/ Eodem die obijt Henricus Suso. qui fuit eximiæ sanctitatis. 5 6

pag. 597

ANNOTATIONES.

1 De conuersione Pauli Act. 9. 22/1 Tim. 1/Gal. 1/Psal. 67/&c. Hieronymus de viris illustribus cap. 15. In Actibus Apostolorū pleniſſime de Pauli cōuersatione scriptū est/ item sparsim in Paulinis epistolis quæ in ordinem redegit Perionius in vita Pauli/ Augustinus de Apostolo Paulo, & conuersione eius, habet sermones complures/ de verbis Apostoli, Fidelis sermo, & omni acceptione dignus, sermones tres, 8, 9, & 10, de verbis Apostoli: quos & Beda citat 1 Timoth. 1. De eiusdem laudibus habet

habet Chryſoſtomus homilias 9. tomo 3 / De natis hoc die, Alanus, dialogo 3. cap. 28.

2 Præiecti & Amarini vitam habet Surius pag. 603.

3 De Seueriano Gennadius cap. 21 / Socrates lib. 6 cap. 10 / lib. 6 cap. vlt. (& 14) / Sozomenes lib. 8 cap. 10, 16 & 18.

4 In Iuuentini & Maximi natali, ſermonem hiſtoricum habuit Ioannes Chryſoſtomus, tomo tertio. De eiſdem Theodoritus lib. 3 hiſt. eccl. cap. 14, ſiue 15.

5 Popponis hiſtoriam ſatis longam, ſcripſit cognatus eius Euerhelmus, abbas Altimontis, pag. 608 Surij.

6 Henrici Suſonis vita cum eius opuſculis edita eſt à Laur. Surio.

a6. Ian. E

Septimo Calendas Februarij, luna

8. 19. 30. 11. 22 / 3. 14. 25. 6. 17 / 28. 9. 20. 1. 12 / 24. 4. 15. 26

1 APud Smyrnam, natale ſancti Polycarpi epiſcopi. qui beati Ioannis Apoſtoli diſcipulus, & ab eo epiſcopus ordinatus, totius Aſiæ princeps fuit: poſtea ſub Marco Antonino & Lucio Aurelio, perſonâte vniuerſo populo eiuſdem vrbis in amphitheatro aduerſus eum, igni traditus eſt. b *in cuius medio rogo, mucrone perfoſſus, tam largum profudit ſanguinem, vt ignem extingueret.* Cum quo etiam alij duodecim ex Philadelphia, venientes, in præfata vrbe martyrio conſummati ſunt. Eodem die, ſanctorum martyrum, Theógenis, *cuius memoriam facit beatus Auguſtinus in homilijs de Pentecoſte* †, cum alijs triginta ſex. qui contemnentes temporalem mortem, coronam vitæ adepti ſunt. In territorio Pariſiacenſi, Bathildis reginæ. *Treuiris, Mari epiſcopi & confeſſoris.* g *Die vigeſima ſexta, ſancti patris Xenophontis, & comitatus ipſius.*

& in hom. de Fructuoſo.

2

ANNO-

ANNOTATIONES.

1 De Polycarpo & collegis ſcribunt Eccleſia Smyrnenſis, Irenæus lib. 3 cap. 3/ Euſebius ex vtroq. lib. 4 capp. 13. 14/ quæ in Rufino ſunt 14, 15/ Hieronymus de viris illuſtribus cap. 27.

2 Bathildis vitam habet Rubra vallis capp. 13. Ms. auctore incerto: qui tamen Bathildem teſtatur ſuis effulſiſſe temporibus, ſeq. ſcribere quę ab ea geſta nouit & vidit.

Sexto Calendas Februarij, Iuna 27 Ian. F

9. 20. 1. 12. 23/ 4. 15. 26. 7. 18/ 29. 10. 21. 2. 13/ 24. 5. 16. 27

NAtale beati Ioannis epiſcopi Conſtantinopolitani, cognomento Chryſoſtomi. qui verbo atque exemplo plurimum Chriſtianæ profuit religioni. 1 Item ſancti Marij, abbatis monaſterij Bobacenſis, cuius vitam virtutibus plenam, vir illuſtris ac patricius Dinamius ſcribit. 2 In Bethlehem Iudę, dormitio ſanctæ Paulæ. Huius vitam, virtutibus admirandam, ſanctus Hieronymus ſcribens, teſtatur eam longo coronatam eſſe martyrio. *Euſtochio epiſt. 27.* In Africa, ſancti Auiti martyris. r *Cenomanis, depoſitio ſancti Iuliani, primi eiuſdem vrbis epiſcopi, vita, ſanctitate, & miraculis, glorioſi.* 3 q *Cabilonis, ſancti Lupi, ipſius ciuitatis epiſcopi. Cellenſi monaſterio,* p *depoſitio ſancti patris* * *Sulpitij, epiſcopi & confeſſoris.*

* *noſtri*

¶ *Die vigeſima ſeptima, reportatio reliquiarum ſancti patris Ioannis Chryſoſtomi.* q *Romæ, natale ſancti Vitaliani papæ. qui poſt beatum Petrum ſeptuageſimus octauus, cantum Romanorum compoſuit, & dulciſono organo concordauit.*

ANNOTATIONES.

1 Ioannis Chrysostomi vitam scribit Metaphrastes, cuius Nicephorus meminit lib. 13 cap. 2/ Leo imperator habet encomiasticam orationem de magno Dei pontifice, & communi orbis terrę portu, Ioanne Chrysostomo. Vtrūq. ponit Surius. Eiusdem vitam scribunt Palladius Helenopolitanus episcopus, tomo 2 Aloysij/ Georgius Alexandrinus patriarcha, Godofrido Tilmanno interprete, citatus à Ioanne Damasceno lib. 3 de imaginibus/ & Cassiodorus 10 tripartitæ, à cap. 1 vsque ad 27 ex Socratis libro 6/ Theodoriti lib. 5/ & Sozomenis lib. 8. Suidas & Desiderius Chrysostomi operibus præmittuntur.

2 De Mario. Petrus Equilinus lib. 3 catalogi cap. 32 Marij vitam per Dinamium, nusquam reperire valui.

3 Iuliani episcopi Cenomanensis vitam collegit & cultius scripsit, frater Lethaldus ad reuerēdissimum patrem Anesgandum. Ms. Vltraiecti ad S. Saluatorem. Fuit autem Anesgandus Cenomanensis episcopus, Anno 990.

28 Ian. G Quinto Calendas Februarij, Iuna 10. 21. 2. 13. 24/ 5. 16. 27. 8. 19/ 1. 11. 22. 3. 14/ 25. 6. 17. 28

ROmę, natalis sanctę Agnetis secundo. In ciuitate Apollonia, sanctorum, Leucij, Thyrsi, & Calenici martyrum †. qui tempore Decij diuersis tormentorum generibus excruciati, primus ac vltimus abscisione capitis, medius cœlesti voce euocatus, spiritum reddentes, martyrium consummauerunt. Alexandriæ, 1 beati Cyrilli episcopi. qui catholicæ fidei præclarissimus extitit propugnator. In monasterio Reomensi, depositio sancti Ioannis presbyteri, viri Dei. ℘ *Eodem die Aquisgrani* 2 *basilica, natale sancti Karoli confessoris, primi de stirpe Francorum ordinatione diuina Romanorum Augusti.*

de his Metaphr. 14. Decembris.

Augusti. quiab ineunte ætate ſua ſeculi pompam deſpiciens, imperialis potentiæ gladio, & ſanctæ prædicationis verbo, vitæq; ſalutaris exemplo, conuertit Guaſconiam, ... q *Hiſpaniam atque Gallæciam. In eanamque corpus beati Iacobi Apoſtoli nefandis idolorum ritibus oppreſſum, hodierno honori reſtituit.* p *Conuertit quoque ad Dominum, Friſiam, Alemaniam. atque triplici trophæo Saxoniam. Ædificauit quoque proprijs ſumptibus ad laudem & honorem ſanctæ Trinitatis viginti ſeptem eccleſias: quarum excellentiæ typhum obtinet Aquēſis, præſentibus ſuffragijs glorioſa.* q *Hic fide ſtudioſiſſimè ampliata, ſtatu Eccleſiæ religioſè ordinato, regno etiam ſuo dilatato ac pacato, Anno Domini octingenteſimo decimo quarto, ætatis ſuæ ſeptuageſimo, imperij vero decimo quarto, quieuit in pace: & pro magnitudine fidei ac operum, cognominatus eſt Magnus.*

¶ Apud Porphyrionem, ſecundum Simeonem, ſancti Iacobi eremitæ *. & Nicomediæ, ſanctorum martyrum † Indę & Domnes, & viginti millium. qui paſſi ſunt ſub Maximiano. Eodem die obitus illuſtriſſimæ Margaretæ virginis, filiæ regis Hungarorum, Ordinis Prædicatorum.

*pagin. 721 † 10. 5 Aloyſij pag. 471 3

ANNOTATIONES.

1 Cyrilli vita non extat. Eius tamen magnam portionem putarim conſcribi poſſe ex Synodo Epheſina, & eius temporis hiſtorijs: item ex doctiſſimis eius operibus.

2 De Carolo Chronicon caſtri & cœnobij Gandenſis: Anno 826 vir venerabilis Einhardus, Ludouico piiſſimo imperatori multum familiaris, factus eſt abbas Gandenſis cœnobij. qui geſta inclyta & acta glorioſi Imperatoris Karoli magni lucido ſtylo deſcripſit. Sigebertus de

viris illustribus cap. 84: Einardus scripsit vitam Caroli Imperatoris, tanto veracius, quāto adhæsit ei familiarius. Impressus est Basileæ cum Vuitichindo & alijs historicis, Anno 32/& Coloniæ An. 21 cum annalibus rerum gestarum à Pipino, Carolo & Ludouico. De eodem Donatus Florentinus cum Plutarcho excusus. Historia de Carolo magno & Rolando inscripta Ioanni Turpino Remensi archiepiscopo, excusa est Francoforti An. 66. Cuius tamen Sigebertus non meminit: nec à doctis probatur.

3 Margaretæ vitam frater Ğarinus sacræ Theologiæ Doctor, eiusdem cum ea Ordinis, ex iuratorum testium diffusioribus dictis in compendium redegit Auinione, Anno Christi 1340. A Surio editus pag. 728.

89 Ian. A Quarto Calendas Februarij, luna 11.22.3.14.25/6.17.28.9.20/2.12.23.4.15/26.7.18.29

ROmæ via Numentana, natalis sanctorum Papiæ & Mauri militum. quorum ora iussit Laodicius vrbis præfectus ad primam confessionem Christi, lapidibus contundi, ac postea fustibus cædi, atque ad vltimum percuti plumbatis, donec expirarent. b *Scriptum est in gestis beati Marcelli* †. Eodem die, Treuiris, depositio beati Valerij episcopi *, discipuli sancti Petri Apostoli. In territorio Trecassino, sancti Sabiniani martyris. qui iubente Aureliano imperatore, pro fide Christi decollatus est.

Ante medium, 30.1.

* *Golscherus pag. 734 Surij.*

In Britannia, Gildæ abbatis & confessoris. 1 *Eodem die Biturices ciuitate, sancti Sulpitij Seueri, episcopi & confessoris, discipuli beati Martini, cuius* 2 *vitam conscripsit. Perusiæ, sancti Constantij, episcopi & martyris.*

ANNOTATIO.

1 Sulpitij Seueri meminerunt, sanctus Paulinus in epistolis

ſtolis ad eum / Gennadius de viris illuſtribus cap. 19/ Guibertus quoque, abbas Gemblacenſis, in apologia Seueri, Ms.

2 Conſtantij hiſtoriam habet Italia per Ioannem Andream Palatium, proſa & carmine. Eugubij anno 1566. In qua ſimpliciter ſtylum correxit exemplarium vetuſtorum.

Tertio Calendas Februarij, Iuna 30 Ian. B
12.23.4.15.26/7.18.29.10.21/3.13.24.5.16/27.8.19.1

APud Antiochiam, paſsio beati Hippolyti martyris †. qui Nouati ſchiſmate aliquantulum deceptus, operante gratia Chriſti correctus, ad charitatem eccleſiæ redijt: pro qua & in qua illuſtre martyrium conſummauit. Hieroſolymis, ſanctiſsimi Matthiæ † epiſcopi. de quo mira & plena fide geſta narrantur, quia multa pro Chriſto perpeſſus, vltimo in pace vitam finierit. Ipſo die, ſancti Flauiani martyris. Malbodio monaſterio, ſanctæ Aldegundis virginis. b *Quæ tempore Dagoberti regis Francorum, ex nobili genere progenita virginitatis propoſitum elegit: in quo & permanſit. Sæpiusq́ue illi Angelica viſio reuelata fuit, exhortans eam vt in propoſito permaneret. Nouiſsimè verò cum magna claritate cœleſtis luminis, ad vitam migrauit æternam.* *Prud. initio bymni 11 peri ſtepha.* *Euſ. l. 4 me minit c. 5* *Ruf.* 1

¶ Ipſo die, defunctus eſt anno ducenteſimo ſexageſimo ſeptimo ſupra milleſimum, Antonius peregrinus Patauinus, qui omnia ſancta loca viſitauit, ex Manziorum familia natus. *Scardeon. pag. 111 de Padua.*

ANNOTATIO.

1 Aldegundis fuit prima abbatiſſa in Malbodio Hannoniæ ciuitate. Cuius vita habetur. Eam ſcriptam eſſe ab

Huebaldo Elnonenſi, eumq. obijſſe Anno 930. teſtantur Chronica monaſterij ſancti Amandi in Elnone.

a1. Ian. C

Pridie Calendas Februarij, luna 13.24.5.16.27/8.19.1.11.22/4.14.25.6.17/28.9.20.2

Dion. Alex. & hiſt. eccl. c.34/31 Ruffini.

APud Alexandriam, natalis beati Methrani martyris,† quo nolente impia verba proferre ad iuſsionem paganorum, omne corpus eius fuſtibus colliſerunt: vultumque & oculos acutis calamis terebrantes, extra vrbem cum cruciatibus expulerunt. Ibique ſpiritum qui in eo ſupererat, lapidibus eiecerunt. Item Alexandriæ, ſanctorum martyrum, Saturnini, Thyrſi, & Victoris. *Apud* Trientinam vrbem, ſancti Vigilij, epiſcopi & martyris. In Gallijs, Ambianis, tranſitus ſanctæ Vulfiæ. Ciuitate Ebroicenſi, beati Gandi, euſdem vrbis epiſcopi.* r *Eodem die, ſanctorum martyrum, Cyri & Ioannis*, g *mirificorum & abſtinentium argento.* r *Item Mutinæ, ſancti Geminiani, epiſcopi & confeſſoris. Eodem die, ſancti Iulij confeſſoris.*

¶ q *In Caſtriloco, tranſlatio ſancti* p *Veroni confeſſoris.* r *Eodem die, tranſlatio ſancti Marci Euangeliſtæ, ab Alexandria Ægypti, ad Venetias.*

al. Trid.

1

2

ANNOTATIONES.

1 De Vigilio quædam præmittuntur eius libris à Caſpare Curterio in fol. / à Caſſandro in 8/

2 De Cyro & Ioanne Metaphraſtes hac die. Sanctum Sophronium de eiſdem citat Damaſcenus, lib. 3 de imaginibus/ & Septima ſynodus, actione 4.

FEBRVARIVS HABET DIES XXVIII: IN ANNO Biſſextili Dies xxix.

Calendis Februarij, luna 1. Febr. D
14.25.6.17.28/9.20.2.12.23/5.15.26.7.18/29.10.21.3

NAtalis beati Ignatij epiſcopi, 1
& martyris. qui tertius poſt beatum Petrum Apoſtolum, Antiochenã rexit Eccleſiam, ac perſecutione Traiani Romam vinctus mittitur. vbi præſente eodem, circumſedente ſenatu, immaniſsimis pœnarum ſupplicijs primo affectus, deinde leonibus obijcitur, eorumque dentibus præfocatus, hoſtia Chriſti efficitur. Apud Smyrnam, ſancti Pionij martyris. qui poſt ſqualorem carceris, vbi multos fratrum ad martyrij tolerantiam ſuis exhortationibus roborauit, cruciatibus multis vexatus, clauis confixus, & ardenti rogo ſuperpoſitus, beatum pro Chriſto finem vitæ ſortitus eſt. Paſsi ſunt cum eo & alij quindecim. Eodem die, beati Ephræm, 3.
diaconi Edeſſenæ Eccleſiæ. In oppido Trecaſsino, ſancti Pauli epiſcopi. cuius & vita virtutibus claruit, & mors pretioſa miraculis commendatur. In Scotia, ſanctæ Brigidæ 4
virginis, cuius vita miraculis claruit. r *Hæc cum lignum altaris tetigiſſet in teſtimonium virginitatis ſuæ, ſtatim viride factum eſt. Rauennæ, ſancti Seueri epiſcopi & confeſſoris.* q *Quem* 5
Deus de lanificij arte ad epiſcopatum ſuſtulit.

Eodem die ſancti Seuerij, epiſcopi & confeſſoris Cuius corpus in baſilica metropoli beatæ Mariæ Rothomagenſis, in capſa venerabili conditur, & populis hac die reuerenter oſtenditur. In Vaſliaco, natalis ſancti Præcordij confeſſoris. 8 *Die prima, præfeſtum hypapantes Domini & Dei, Saluatoris noſtri, Ieſu Chriſti. & ſancti martyris Tryphonis* *, 9 *Ciuitate Auguſta, ſancti Vrſi, epiſcopi eiuſdem ciuitatis. Pictauis, ſancti Leonij, compreſbyteri ſancti Hilarij, ab ineunte ætate ſanctiſſimi.*

Metaph. pag. 789

6 ¶ Metis ciuitate, Sigeberti regis & cõfeſſoris, qui inter alias virtutes, viginti monaſteria conſtruxit. In Iſlandia, ſancti Goedermundi epiſcopi & martyris.

ANNOTATIONES.

1 De Ignatio ſcribunt Euſebius lib. 3 hiſt. eccl. cap. 30/ 36 Rufini/ Hieronymus de viris illuſtribus cap. 26/ Caſſiodorus 10 tripartitæ cap. 10/ ex Socrate lib. 6 cap. 8/ Ado, 10 Calendas Ianuarij/ Metaphraſtes pag. 758 Surij. Epiſtolę denique Ignatij, duodecima potiſſimum ad Romanos, ſatis ſui auctoris vitam prædicant.

2 De Pionio, cuius martyrium ſcripſerant Smyrnenſis Eccleſiæ fratres, pauca tantum habet Euſebius lib. 4 hiſtoriæ eccleſiaſticæ cap. 14/ 15 Rufini/ amandando lectorem ad libellum à ſe editum, de veterum Sanctorum martyrijs. vbi omnia facta Pionij pleniſſime complectitur. Hæc nobis conſeruauit Simeon Metaphraſtes pag. 762, non tam ex Euſebio Cæſarienſi, quàm ex epiſtola fratrum Smyrnenſium, qui præſentes aderant.

3 Ephræm vitam exprimunt Metaphraſtes, & Teſtamentum Ephræm apud Surium. De eodem Amphilochius in fine vitæ Baſilij / Sozomenus lib. 3 cap. 15/ & vita per Gregorium Niſſenum, Dilingæ Anno 62 edita, cum opuſculis aliquot Ephræm. Sed & Gennadius in catalogo atteſtatur Petrum Edeſſenæ eccleſiæ presbyterum in mortem ſancti diaconi pſalmos compoſuiſſe.

4 Brigidæ vitam ſcripſiſſe Laurentium Dunelmenſem præcen-

præcentorem circa annum 1160, annotat Catalogus Scriptorum Brytanniæ. Indeque crediderim Surium suam paraphrasin habere.

5 De Seuero Surius pag. 786. & Petrus Damiani, Cardinalis, in duobus sermonibus: quorum alter tantum excusus est. item Lazius lib. 1 rerum Viennensium cap. 14 & Ludolphus monachus Ms. qui vixit anno 840 quando Ottgarius archiepiscopus reliquias Seueri Erphordiam transtulit.

6 De Sigeberto. Sigebertus de viris illustribus cap. vlt. Scripsi vitam Sigeberti regis, conditoris ecclesiæ & abbatiæ sancti Martini extra Mettim positæ. Est Ms. Malmundariæ.

Quarto nonas Februarij, luna 2 Febr. E

1 5. 26. 7. 18. 29/10. 21. 3. 13. 24/6. 16. 27. 8. 19/1. 11. 22. 4

1 *al.* Hypapanty

H*Ypanti Domini: & PVRIFICATIO *beatæ Virginis. Quod festum tempore Iustiniani imperatoris apud Byzantium, seu Constantinopolim sumpsit exordium.* Apud Cæsaream, beatissimi Cornelij centurionis. quem beatus Petrus baptizauit. hic apud præfatam vrbem episcopatus honore sublimatus, quieuit. Romæ via Salaria, passio sancti Aproniani. † qui adhuc gentilis, [b] *sub persecutione Maximiani imperatoris, cum præsentasset aspectibus Laodicij præfecti beatum Sisinnium diaconum, eductum de carcere, (erat enim commentariensis:)* audiens vna cum Sisinnio diacono vocem de cœlo factam, Venite benedicti patris mei, percipite regnum quod vobis paratum est, & reliqua: credens, baptizatus est [b] *à Sisinnio diacono: & ad confignandum sacro chrismate Marcello papæ oblatus:* & sic

Nicepb. l. 16 rerum Rom.

2 Act. 16

Gesta S. Marcelli pag. 361 to. 1 Surij.

Matt. 25

postea in confessione Domini, finem vitæ, capitali sententia accepit. Item Romæ, sanctorum, Fortunati, Feliciani, Firmi & Candidi.

Aurelianis, sancti Flosculi episcopi. *& depositio sanctæ Sichariæ, virginis Deo sacratæ. Cantuariæ, natalis sancti Laurentij, qui beato Augustino primo eius vrbis episcopo successit.*

3

ANNOTATIONES.

1 De processione & cereis in festo Purificationis, Ordo Romanus pag. 21/ Rupertus de diuinis officijs lib. 3 cap. 25/ Alcuinus pag. 41 / Bernardus serm. 2. De hypante, siue occursu Domini, extant Commentarij & homiliæ: item hymnus Cosmæ.

2 Cornelij Centurionis historiam habet Simeon Metaphrastes, 13 die Septembr.

3 De Laurentio Anglorum archiepiscopo, Beda lib. 2 hist. Angl. cap. 4 & 6 / & vita eius, per Gotzelinum Morinensem, monachum sancti Bertini, quæ incipit in catalogo Scriptorum Brytanniæ, Dominis charissimis, & paternæ. Claruit Anno 1110.

3. Febr. F§ Tertio Nonas Februarij, luna 16.27.8.19.1/ 11. 22. 4. 14. 25/ 7. 17. 28. 9. 20/ 2. 12. 23. 5

Blasij APud Sebasten ciuitatem, passio sancti * *Blasij* episcopi. qui multorum patrator

1 miraculorum, sub præside Agricolao post diutinam cæsionem, atque suspensionem in ligno, vbi pectinibus ferreis carnes eius diruptæ sunt, post teterrimum carcerem, ac demersione laci; vnde saluus exiuit, iubente præfato iudice, capite cum duobus pueris truncatur. Nouissime verò septem mulieres, quæ guttas sanguinis eius defluentes colligebant, deprehensæ quod essent Christia-

Christianæ, post dira tormenta, gladio percussæ sunt. In Africa, natalis beati Celerini, diaconi & confessoris: & sanctorum martyrum, Laurentini, Ignatij, & Celerinæ. de quorum omniũ glorioſis laudibus extat beati Cypriani epistola. Apud oppidum Vapincum, Tigidis, & Remedij, episcoporum. *In Monte, Castri-loco,* p *beatæ Vualdetrudis* q † *viduæ. Apud oppidum Visetum,* p: *sancti Hadelini confessoris.* r *Lugduni, Lupicini, & Felicis itidem.* p *Apud Merbeccam, depositio sanctæ Berlendis virginis.* q *Apud Bremam, sancti Anscharij, primi episcopi eiusdem loci, & Hamburgi, vnitorum. Ciuitate Bisontina, sancti Anatholij, eiusdem metropolis sanctiſſimi episcopi, & confessoris. In monte Caluo, sanctarum sororum, Oliueriæ & Liberatæ virginum.* b *Viennæ, sancti Euentij, glorioſi episcopi* †. *Epist. 34. lib. 4. epist. 8* † *electæ* 2 *Ado An. 575*

ANNOTATIONES.

1 De Blasio. Ado paulo susius hac die quam Vsuardus 15 Februarij. vnde eum transposui propter Romanum Calendarium. Item Metaphrastes pag. 818 Surij.

2 De Anschario. Historiam eius paulo post mortem scripserunt Fratres Corbeienses: inter quos sanctus Rembertus. Nam Corbeienses se esse, ipsi auctores non obscure indicant Lectione 1 & 4/ Contemporaneus sancti Remberti in gestis eiusdem. Libellus gestorum domini Anscharij, ab ipso Remberto, & alio quodam eius condiscipulo, editus est in quo libello, vbicumq cõmemoratur fidissimus eius discipulus, quod crebro illic Lector offendet, Rembertus designatur. sed quia cum alio quodam illa sancti Anscharij gesta † ipse edidit, rei ve- *Nondum impressa.*

rei veritatem ſuo tacito nomine indicare voluit. De adunatione Bremæ & Hamburg, eſt Nicolai primi bulla, ſiue, vt ipſe loquitur, ebullata pagina, apud Crantzium metropolis lib. 1, capp. 38, 39.

4 Febr. G

Pridie Nonas Februarij, luna

17.28.9.20.2/12.23.5.15.26/8.18.29.10.21/3.13.24.6

IN ciuitate Ægypti, quæ vocatur Thmuis, paſsio beati Phileæ epiſcopi, & Philorómi tribuni. cum quibus etiam innumera fidelium multitudo ex eadem vrbe, Paſtoris ſui ſequens exemplum, martyrio coronata eſt, ſicut
Cap. 10 octauus liber Eccleſiaſticæ Hiſtoriæ loquitur.

Romæ in foro Sempronij, ſanctorum martyrum, Aquilini, Gemini, Gelaſij, Magni & Do-
Tur. de conf. nati. Trecas, ſancti Auentini †. r *Eodem die*
cap. 68 *ſancti Gilberti confeſſoris.* q *qui Sempingamiæ*
quieſcit, in monaſterio quod ipſe condiderat. In
Liefardi *Hunecourt,* p: *ipſo die ſancti* Lietphardi, Anglorum archiepiſcopi, & martyris.* p Cœnobio
Laubienſi, depoſitio ſancti Vulgiſi, epiſcopi &
confeſſoris. g *Die quarta, ſancti patris Iſidori*
de quo Euagrius. l. 1 c. 15 *Peluſiotæ* †.

¶ Item, Remberti archiepiſcopi. cuius celebrior feſtiuitas eſt die 11 Iunij. Eodē die ponit Metaphraſtes pœnitētiam Theophili, per interceſſionē glorioſiſſimæ Dei parentis, auctore Eutychiano, huius Theophili miniſtro.

5 Febr. A

Nonis Februarij, luna

18.29.10.21.3/13.24.6.16.27/9.19.1.11.12/4.14.25.7

1 Agathes

APud Siciliam, ciuitate Catanenſium, natalis ſanctæ * Agathæ virginis & martyris. quæ poſt alapas & carcerem, poſt equuleum & tortiones, poſt mamillarum abſciſionem, poſt volu-

volutationem in teſtulis & carbonibus, tandem ſub iudice Quintiano martyrio conſummata eſt. Viennæ, beati Auiti epiſcopi & confeſſoris. cuius fide & induſtria, atque admirabili doctrina, ab infeſtatione Arianæ hæreſeos Galliæ defenſæ ſunt. p *In Blandinio, ſancti Bertulfi confeſſoris.* q *Sueſſionis, ſancti Vodali confeſſoris.* r *In ciuitate Brixina, ſanctorum confeſſorum,* * *Gemini & Albini epiſcoporum. quorum vita miraculis extat glorioſa.* q *In Vilika, depoſitio Aleidis virginis & abbatiſſæ, miræ ſanctitatis.* 2 3 al. Ingenuini 4

Alexandriæ, martyrium ſancti & glorioſi martyris Iſidori †. *Metaph. pag. 840*

ANNOTATIONES.

1 Agathæ martyrium ex geſtis manuſcriptis habet Ado ſuccincte 5 Februarij: & plenius Metapraſtes, pag. 842 Surij. De eadem Miſſa Ambroſiana, & Fazellus in Siculorum hiſtoria. Rurſus de Agathe eſt hymnus Damaſi, qui extat apud veteres poëtas: & alter Aldhelmi epiſcopi, in libro ſecundo de virginibus.

2 De Alcimo Auito Gregorius Turonicus lib. 2 Hiſtoriæ cap. 34/& epitaphium ipſius apud Fabritium ad poëtas Eccleſiaſticos. cuius præclare meminit Ado Viennẽſis, ſic ſcribens Anno 492, Quantus autem in eccleſia Chriſti vixerit, quiſquis ſcire plenius vult, poſt eius innumera in diuinis laboribus opera, epitaphium ipſius legat. ibi quantus fuerit, videre poterit.

3 De Bertulfo auctor vitæ in prologo. Bertulfi vitam veteri olim ſtylo deſcriptam, vt nouo ſcribendi percurrerem ſtudio, domini abbatis noſtri Folkardi obtinuit iuſſio. Vixit circa annum 1073, monachus Blandinij, ſiue Gandaui ad ſanctum Petrum. *pagin. 846 Surij.*

4 De Aleide. Coenradus in vita Vuolfelmi. Berta ſanctimonialis, ſoror ſancti Vuolfelmi, ſcientia literarum plurimum emicuit. Hæc vitam beatæ Adelheidis,

primæ

primæ abbatissæ Vilecensis, eleganti stylo composuit. Est in codice Ms. vbi pleniori vocabulo dicitur Bertradà.

8 Febr. B

Octauo Idus Februarij, luna

19.1.11.22.4/14.25.7.17.28/10.20.2.12.23/5.15.26.8

1 APud Cæsaream Cappadociæ, natalis sanctæ Dorotheæ virginis. quæ primum equuleo vexata, deinde palmis diu cæsa, ad vltimum capite punita est. in cuius confessione
2 quidam Theophilus scholasticus conuersus; & mox in equuleo eodem acerrime tortus, nouissime gladio cæsus est. b *Hæc cum commendata esset duabus sororibus, id est, Christæ & Calistæ, quæ à fide nuper apostatarant victæ doloribus, vt eam auerterent à Christo, eas iterum conuertit ad Christum, ita vt in cupam missæ per præfectum, incensæ ad martyrij palmam peruenerint.*

3 Aruernis, sancti Antholiani martyris. Eo-
4 dem die, sanctorum Vedasti & *in Pabula*, p *Helnone monasterio*, Amandi. quorum & vita, &
5 mors, plurimis extitit miraculis glorioſa. è quibus prior * Atrebatensium p *pontifex à sancto Remigio Remorum archiepiscopo consecratur: & ab eodem huic ciuitati, gratia Saluatoris ordinante, destinatus, per quadraginta annos ecclesiam Dei, verbo prædicationis, & exemplo vitæ, strenuè gubernauit. Ad cuius merita declaranda, columna miri splendoris è cælo super domum illius ægrotantis irradians, obitum eius præsignauit.* Secundus vero Traiectensium rexit ecclesiam: *& benedictione ab Aichario episcopo accepta, in pago* †

al. Adartensium

id est, territorio.

præter

præterfluenta Scaldi fluij, cui vocabulum eſt Gandauum, verbum Domini intrepidus annunciauit. p *Qui multorum miraculorum virtutibus pollens, inter alia fertur, quod reo, cui ante mortem à ſæuo iudice non potuerat vitam impetrare, poſt mortem à pio iudice Deo vitam impetrauit, & ſalutem.* q *In territorio Loſſenſi, iuxta villam MaesEike, monaſterio Eike, Harlindis & Relindis virginum. Ciuitate Præneſtenſi, ſanctli Garini, epiſcopi & confeſſoris.* g *Die ſexta, ſancti patris Buculi, epiſcopi Smyrnæ.* r *Ipſo die, Saturnini, Theophili, & Reuocatæ.* b *Romæ via Appia, paſſio ſanctæ Soteris virginis.* q *Traiecti ad Moſam, feſtiuitas omnium pontificum Traiectenſium, Seruatij, Monulphi, Gondulphi, Martini, Valentini, Candidi, & reliquorum.* 6

ANNOTATIONES.

1 Dorótheæ geſta habet Surius pag. 866. quibus Martyrologia pulchrè conſentiunt. Fuit etiam Alexandrina martyr, de qua Euſebius lib. 8 hiſtoriæ eccl. cap 27. cui Dorótheæ nomen fuiſſe, ſcribit Rufinus cap. 16 ſuæ paraphraſis.

2 Theophili paſſio, in Geſtis Dorotheæ continetur. Quod autem Vſuardus ſcholaſticum eam vocet, in bonam partem eſt accipiendum. clarius enim eum aduocatum nominaſſet: vt & Geſta habent. Nam in ijſdem ſemel tantum, & per contemptum, de eo dicitur, Scholaſticus tuus Theophilus, qui vſque hodie poſtulabat contra Chriſtianos: eſtque ſcholaſticus, declamator verſatus ſolum in fictis cauſis & otioſis, non in veris litibus. Vnde Plinius epiſtolarum libro 2, Scholaſticus tantum eſt. quo genere hominum nihil aut ſimplicius, aut ſyncerius, aut melius,

melius. Nos enim qui in foro, verisq. litibus terimur, multum malitiæ, quamuis nolimus, addiscimus.

3 De Antholiano. Antiqua S. Præiecti historia. Passiones martyrum Cassij, & Victorini, Antholiani & Austremonij, ac cæterorum Sanctorum, qui in Aruernorum vrbe, sanguinem fuderunt pro Christo, glorioso lucubrauit stylo (Præiectus episcopus Aruernensis). De eodem Antholiano Greg. Turonensis de gloria martyrum cap. 65.

4 Vedasti vitam, non Beda tomo tertio, sed Alcuinus scribit, pag. 870 Surij. Miracula sancti Vedasti ab Hayminо magistro edita, quę incipiunt, Sane quæ nuper oculis/ & liber de virtutibus sancti Vedasti, per Fratres eiusdem cœnobij, habentur Ms. Lobijs.

5 Amandus Gandensium Apostolus, obijt anno 661. Vita eius tomo 1 Surij, non multo post scripta est. Refert enim auctor, Bonum presbyterum sibi narrasse, quod præsens erat cum Amandus Tornaci à iudice non obtinebat furis liberationem, quem suspensum ad vitam reuocauit. Hæc historia in codicibus ad S. Amandum titulum habet; Baudemundi. Quam alio libro suppleuit Milo. Vnde epitaphium eius habet Anno 871, in Chronico Elnonensi,

Milo poëta sophus cubat hoc sub marmore clausus,
Carmine dulciloquus, qui librum sobrietatis
Edidit, & sanctum pulchrè depinxit Amandum,
Floribus exornans: metro, prosaque, venustans.

Prosa incipit, Prelato libello de virtutibus sancti Amandi edito: carmen ad Hayminum sacerdotem,

Festa proquinquabant nostri veneranda patroni.

Rursus, Philippus de eleëmosyna scripsit vitam Amandi, capp. 52. & Gillebertus decanus Elnone sancti Andreæ, deportationem sancti Amandi per Franciam ac miracula per Amandum in via patrata. Habentur Ms. in Flandria ad S. Amandum.

6 De Sotere martyre, nescio tamen an de hac, Ambrosius lib. 3 & 4 de virginibus/ & finis passionis sancti Pancratij Romani to. 3 Surij.

Septi-

Septimo idus Februarij, luna 7. Febr. C
20.2.12.23.5/15.26.8.18.29/11.21.3.13.24/6.16.27.9

IN Britannijs, ciuitate Augusta, natalis beati Auguli episcopi. qui cursum temporis per martyrium explens, æterna meruit susscipere præmia. Item sancti Moysetis episcopi. hic 1
primo in erémo vitam solitariam ducens, signis ac virtutibus magnifice innotuerat: post vero gentem Sarracenorum, cui episcopus fuerat factus, grandi ex parte ad fidem Christi conuertit: sicque glorioſus meritis quieuit in pace.

Cominij, natale sancti Chrysolij. qui huc venit à Marcello papa ad prædicandum missus. Binchij ex p *Laubijs, beati Amoluini, episcopi & confessoris.*

q *In Anglia, sancti Odonis, episcopi & confessoris.* 2
g *Die septima, sancti Parthenij* †, *episcopi Lampsaceni: & sancti Lucæ, in Storio Græciæ.* *Crispinus apud Metaph.*

¶ q *Marcianis,* p *eleuatio corporis sanctæ Rictrudis.* q *Eodem die, sanctæ Helenæ corporis aduentus* 3
ad Altouillare monasterium. quæ mater Constantini imperatoris existens, ad hoc religiose viuendo peruenire meruit, vt sacratissimæ crucis Domini nostri Iesu Christi fieret inuentrix.

Apud Phrygiam, natalis beati numerosique Martyrij, pariter ab vniuersa vrbe quadam Christianorum ciuium susscepti. Huius auctor & dux extitit, vir pietate & religione clarus, Adauctus nomine. Cuius in confessione Christi constantiam omnis populus sequens, cum mulieribus viri, cum pueris senes, cum ciuibus ciuitas, iniecto igne concremantur, ita vt nullus penitus ex illa vrbe, etiam cum optio daretur, abscederet. Eodem die, ciuitate Lucensi, Richardi regis †, patris sanctæ Vualburgis. qui propter Christum lõgissimam peregrinationẽ susscepit. *Euſ. l. 8. cap. 23. sed 11 Rufini.* *Epitaphium eius pa. 896 Surij.*

ANNOTATIONES.

1 De Moysete, Rufinus lib. 11 historiæ ecclesiasticæ cap. 6/ & Sozomenes lib. 8 cap. 38.

2 Odonis archiepiscopi vitam composuit Osbernus Cantuarienſis præcentor. qui claruit Anno 1074. Ex catalogo Brytanniæ Scriptorum.

3 De Helenæ translatione. Sigebertus de viris illustribus cap. 99. Almannus monachus Altuillarensis scripsit translationem Helenæ reginæ, à Roma ad cœnobium Altuillarense. Extat Ms.

8 Febr. D

Sexto Idus Februarij, Iuna

21.3.13.24.6/16.27.9.19.1/12. 22. 4. 14. 25/ 7. 17. 28. 10

APud Armeniam minorem, natalis sanctorum, Dionysij, Æmiliani, & Sebastiani. Eodem die, Alexandriæ, sanctæ Cointhæ martyris.* hanc pagani correptam ad idola perducentes, adorare cogebant: quod cum illa execrans recusaret, vincula pedibus eius innectentes, & per plateas totius ciuitatis eam trahentes, horrendo supplicio discerpserunt. Ciuitate Corduba, Salomonis martyris. *Eodem die, natale sancti Nicetii, episcopi Bisontini & confessoris, præclaræ sanctitatis viri. Ipso die, depositio* 1 *sancti Pauli, episcopi Virdunensis, & monachi, ipsius ecclesiæ restauratoris, & rectoris præcipui.* g *Die octaua, sancti Megalomartyris Theodori, ducis exercitus.*

B. Dio. Alex. 6 hist. eccl. c. 34/ 31 Rufini.

De Theod. Metaph.

¶ r *Romæ, Pauli episcopi, Lucii & Cyriaci.*

In Bithynia, beati Eugenij, & Mariæ filiæ. de quibus Metaphrastes.

ANNOTATIO.

1 Pauli Virdunensis episcopi vitam habet tomus primus

mus historiarum Surij, & in ea narrationem Bercharij presbyteri: qui rogatus à Dadone Virdunensi episcopo (obijt is anno 880) omnium superiorum antistitum eius ecclesiæ, nomina & res gestas, quatenus nosse potuit, mira breuitate conscripsit. pag. 899

Quinto Idus Februarij, luna 9 Febr. ℞

22.4.14.25.7/17. 28.10.20.2/13. 23. 5.15.26/8.18.29.11

APud Alexandriam, passio sanctæ Apolloniæ virginis. † cui persecutores primum dentes excusserunt: deinde cum minarentur eam se viuam incensuros, nisi cum eis impia verba proferret, illa paululum quid ageret intra semetipsam deliberans, repente de manibus impiorum prorupit, & in ignem quem parauerant, prosiliuit. Sueuo apud Cyprum, sanctorum Ammonis & Alexandri. *Gandaui in Blandinio, ex* r *Fontanellæ monasterio,* p *sancti Ansberti,* r *sanctæ Galliarum sedis archiepiscopi. In Hoyo, sancti* Maingoldi, ducis & martyris, regis Hugonis Anglorum filii.* s *Die nona, sancti martyris Nicephori* †. S. Dio. Alex. 6 Hist. eccl. c. 34 / 31 Rossini. al. Meng. Metaph pag. 904

ANNOTATIO.

1 De Ansberto Rothomagensi episcopo. Vitæ eius initium est, Venerabili & omni honore amplectendo, eximio sacerdoti Christi Hilberto, abbati cœnobij Fontanellensis, minimus famulorum Domini seruus Angradus. Est Ms / & præter præfationem impressa pag. 906 Surij.

Quarto Idus Februarij, luna 10 Febr. ℣

23.5.15.26.8/18.29.11. 21.3/14. 24. 6.16. 27/9. 19. 1.12

ROmæ, natalis sanctorum martyrum, Zotici, Irenæi, Hyacinthi & Amantij. In

Oriente, ſanctæ Soteris virginis. quæ grauiter & diutiſsime alapis cæſa, cum cætera quoque pœnarum genera viciſſet, gladio martyrium conſummauit. Item Romæ, via Lauicana, militum decem. Apud caſtum Caſsinum, ſanctæ Scholaſticæ virginis, ſororis ſancti Benedicti abbatis. 1 In pago Rothomagenſi, ſanctæ 2 Auſtrebertæ virginis. *In Stabulo Rodis,* r *natale ſancti Guilelmi confeſſoris, Ordinis eremitarum ſancti Auguſtini.* q *Aruernis, depoſitio ſancti Sigonis, eiuſdem ciuitatis præclaræ ſanctitatis epiſcopi, & confeſſoris. Biſontij, depoſitio Prothadij epiſcopi & confeſſoris, tempore Clotarij regis.* g *Die decima, ſancti martyris Charalampi.* b *In Campania, natale ſancti Siluiani, epiſcopi & confeſſoris. Et Baldegundis abbatiſſæ.*

¶ Dordraci, ſanctæ Suræ, virginis & martyris, commemoratio, ſub nomine Soteris, quod Latinè interpretatur Saluatrix.

ANNOTATIONES.

1 De Scholaſtica ſcribit Gregorius lib. 2 dialogorum cap. 33 & 34. In quæ Gregorij verba eſt ſermo ſecundus inter varios apud Bedam to. 7. Subiungitur ibidem carmen de Scholaſtica. Eſt & aliud de ea per S. Aldhelmum lib. 2 de virginitate cap. 10.

2 Auſtrebertæ vitam, quæ prima fuit in Pauliaco abbatiſſa, grauiter & religioſe conſcripſit eius fere æqualis, pag. 918 Surij.

3 De Vuilhelmo Cornelius Grapheus Aluſtenſis in vitam eius, quam carmine ſcripſit. Albertus egregius tanti doctoris diſcipulus, Theobaldus quoque quidam, ſanctitate etiam ac doctrina conſpicuus, grauiſſima, vt ipſe refert, valetudine à diuo liberatus, Diui Guilelmi hiſtoriam fideliter literarum monumentis tradiderunt. Theobaldum habet Surius pag. 924. præter cap. 31 / niſi id ma-

id malis librum miraculorum vocare, & in 28 capita distinguere. refert enim Theobaldus vltimo miraculo, se desperate ægrotantem orasse, & à Vuilhelmo obtinuisse, vt in vita eius consummanda vnicum inseret capitulum, quod restabat; intelligens videlicet sui per eum liberationem: cuius vitam & miracula scripserat rogatus à Priore Prouinciali Franciæ, & fratribus eius.

Tertio idus Februarij, luna 11. Febr. G
24.6.16.26.9/19.1.12.22.4/15.25.7.17.28/10.20.2.13

APud Lugdunum, natalis sancti Desiderij episcopi & confessoris. Eodem die castro Nantonensi, sancti Seuerini, abbatis monasterij Agaunensis. cuius precibus Dei cultor rex Clodoueus à diutina infirmitate sua liberatus est. 1 Alexandriæ, depositio sanctæ Euphrósynæ virginis. quæ in monasterio, 2 *vt illius vita docet*, virtute abstinentiæ, & miraculis etiam, claruit. *Aruernis, sancti Desiderati, episcopi & confessoris.*

ANNOTATIONES.

1 De Seuerino. Democharis de Missæ sacrificio to. 2 cap. 19: Faustus presbyter scripsit historiam diui Seuerini abbatis. Initium vitæ eius Ms. in Throno, est, Sacram sane libelli seriem, quam Faustus presbyter, discipulus sancti Seuerini abbatis, de eius vita vel actibus post ipsius obitum ediderat, transcribentes, iubente etiam venerabili viro Magno †, & meritis & nomine Senonicæ vrbis antistite, aliquanto clariori sermone propagare duximus, sensum & ordinem eiusdem lectionis funditus exequendo: nec etiam diuersum aliquid huic textui inserendo. Hanc in compendium redegit Surius, pag. 957. *Ætate Caroli Magni.*

2 Euphrósynes historiam habent non tantum Vitæ Patrum alphabeto 15, sed & Metaphrastes pag. 43 Surii.

12 Febr. A Pridie Idus Februarij, Iuna

25.7.17.28.10/20.4.13.23.5/16.26.8.18.29/11.21.3.14

IN Hiſpanijs, natalis ſanctæ Eulaliæ virginis, quam conſtat tempore Dioclitiani martyrij accepiſſe coronam, ciuitate Barcinona. In Africa, ſanctorum martyrum, Saturnini presbyteri, Datiui, Felicis, Ampelij, & ſociorum eius, qui paſsi ſunt pro Chriſto ſub Anulino proconſule. Apud Alexandriam, Modeſti & Ammonij infantum. b *In Africa, paſſio ſancti Damiani militis.* g *Die duodecima, ſancti patris Meletij, archiepiſcopi Antiochiæ magnæ.*

¶ Item Conſtantinopoli, ſancti Antonij, magni inter Dei pontifices, & admirabilis inter patriarchas.

ANNOTATIONES.

1 Saturnini & collegarum paſſio habetur ex Actis publicis, pag. 949 Surij. Quæ ſyncere videtur & grauiter relata in publica Acta. Qui autē appendicem ſubiunxit, is ex eo conuincitur fuiſſe de ſchiſmate & parte Donati, quia ſchiſmatico & mendaci ſpiritu multa effutit contra catholicos epiſcopos, Menſurium & Cæcilianum.

2 Meletij archiepiſcopi Antiocheni encomium ſcribit Ioannes Chryſoſtomus apud Metaphraſtē, quod citatur à Septima Synodo, Actione 4. Extat etiā Gregorij Nyſſeni oratio in eius funere recitata. De eodem, auctores tripartitæ hiſtoriæ.

3 Antonij archiepiſcopi vitam, ſeu funebrem de eo orationem, habet apud Metaphraſtem, beatiſſimus Nicephorus, philoſophus & orator.

13 Febr. B Idibus Februarij, Iuna

26.8.18.29.11/21.3.14.24.6/17.27.9.19.1/12.22.4.15

APud Antiochiam, natalis ſancti Agabi prophetæ. de quo beatus Lucas in Apoſtolicis Actibus ſcribit. In Melitena, ciuitate

Act. 11. 28

Arme-

Armeniæ, ſancti Polyeucti martyris. qui Latinè interpretatur multum orans. Ciuitate Andegauis, ſancti Licinij epiſcopi, venerabilis ſanctitatis viri. r *Romæ, ſancti Gregorij papæ ſecundi. qui rexit Eccleſiam annis ſedecim, tempore Leonis & Conſtantini imperatorum.* b *Hic in Germania per Bonifacium epiſcopum verbum ſalutis prædicauit.* r *Apud Torcellum ſanctæ Fuſcæ, virginis & martyris.* q *In Brytannia, Ermenildæ virginis* †. *In Lugduno, Stephani epiſcopi. In territorio Treuerenſi, Confluentiæ caſtello, ſancti Caſtoris confeſſoris. cuius geſta habentur. Ciuitate Meldenſi, ſancti Giſleberti epiſcopi & confeſſoris.* g *Die decima tertia, ſancti patris Martiniani* †. 1 2 *id eſt, vidua ſanctimoniæ lis.*

¶ Eodem die, depoſitio Stephani eremitæ, qui Grandimontenſis Ordinis extitit fundator deuotus. Itē obitus Iordani †, ſecundi magiſtri Ordinis Prędicatorum. & Amulrici epiſcopi Monaſterienſis nōdum canonizati. Paduæ ad ſanctum Proſdocimū, obitus Euſtochiæ virginis. quæ ex monachæ ſacrilego partu, vt roſa ex ſpinis, effloruit, & à peſſimo dęmonio vſque ad extremum vitæ fatigata, inuicta animi patientia omnia ſuperauit. *Metaph. pag. 973* *Leander. l. 3 de ill. Prædic.* 3

ANNOTATIONES.

1 Polyeucti martyrium in Melitene Armeniæ, habet Metaphraſtes 9 Ianuarij pag. 188 Surij.

2 De Gregorio ſecundo Pontificale tomo 3 Conciliorum fol. 11 & ſequentibus.

3 De Euſtochia. Bernardinus Scardeonius de antiquitate vrbis Patauij lib 2. claſſe 6. Extat liber in D. Prosdocimi monaſterio innumerabilium pœne miraculorum beatæ Euſtochiæ, quem nuper cum maxima admiratione & animi lætitia perlegi. Extat etiam libellus de eius vita & laudibus à Petro Baraccio epiſcopo Patauino cōſcriptus. Scripſit quoq. multa de eadem Latino vulgariq. ſermone Hieronymus Saligerius, tunc illius monaſterij confeſſionarius ſacerdos, vir doctiſſimus.

14. Febr. C Decimo sexto Calendas Martij, luna

27.9.19.1.12/22.4.15.25.7/18.28.10.20.2/13.23.5.16

Valentini virtiusque gesta celeberr. habet tomus 1 Surij.

ROmæ, natalis beati Valentini presbyteri qui post multa sanitatum & doctrinæ insignia, fustibus cæsus, & sic decollatus est, sub Claudio Cæsare. Item Romæ, sanctorum martyrum, Vitalis, Feliculæ, & Zenonis. Ciuitate Interamnis, beati Valentini episcopi. qui post diuturnam cædem, custodiæ mancipatus, cum superari non posset, medio noctis silentio eiectus de carcere, decollatus est. Apud Alexandriam, sanctorum martyrum, Basi, Antonij, Protolici, qui in mare mersi sunt. item Cyrionis presbyteri, Moyseos, Basiani, Agathonis. qui omnes igne combusti sunt: item Dionysij & Ammonij decollatorum. ℣ *Die decima, quarta sancti patris Auxentij.*

De Aux. Metaph.

15. Febr. D Decimo quinto Calendas Martij, luna

28.10.20.2.13/23.5.16.26.8/19.29.11.21.3/14.24.6.17

Ado. & Gesta pag. 1004 Surij.

CIuitate Brixia, sanctorum martyrum Faustini & Iouitæ diaconi. r *qui sub Adriano imperatore examinati, dixerunt ei, Audi Adriane tortuose coluber, imò & sæuissime anguis, per ambages, & amfractus cursitas, vt nos à recto possis deuiare. Hoc tibi sit agnitum, quod latratui tuo non obediemus, nec illis tura ponemus, sed Domino creatori nostro tura simul & libamina, iugiter immolamus. Quod audientes populi ex Mediolanensium vrbe conglobantes se mutuo, venerunt ad beatos martyres, & baptizari se fecerunt. Tunc Adria-*

Adrianus hoc audiens, furore accensus, mox eos gladio plecti fecit, & capita truncari. Romæ, sancti Cratonis martyris. † qui à Beato Valētino fidei documentis institutus, non multis post diebus, cum vxore & vniuersa domo, martyrio est consummatus. In Gallijs, ciuitate Vasionensi, sancti Quinidij episcopi. cuius mortem in conspectu Domini pretiosam crebra miracula testantur. *eiusque gesta habentur.* Ciuitate Interamnis, sanctę Agapes virginis. Antiochię, Ioseph diaconi. *Ipso die beati Seueri, presbyteri & confessoris. cuius meminit beatus Gregorius in libro dialogorum. Huius corpus attulit ex Italia Ropertus episcopus Treuirensis. Vexione in Dacia, sancti Sigfridi episcopi, præclaræ sanctitatis viri. qui Suetiam ad Dominum conuertit.*

Valentini Interam. gesta pag. 984 to. 1 Surij.

lib. 1 cap. 4.

¶ Constantinopoli, dedicatio ecclesiæ sanctæ Sophię. 1

ANNOTATIONES.

1 De ecclesia Sophiæ, Nicephorus lib. 17 Historiæ cap. 20, ex Procopio/& Euagrius lib. 4 cap. 30

Decimo quarto Calendas Martij, luna 16. Febr. E

29.11. 21. 3. 14/ 24.6.17.27.9/ 20.1.12. 22. 4/ 15.25.7.18

NAtalis beati Onesimi. de quo sanctus Paulus scribit Philemoni. Quem idem Apostolus episcopum ordinans, prædicationisque verbum ei committens, apud Ephesiorum ciuitatem reliquit. a *De quo & beatus Ignatius, Ephesijs scribens Epistolã, ita dicit, Ego suscepi multitudinem vestram in nomine Domini, in Onesimo dilecto præceptore nostro, vestro autem episcopo. Obsecro eum secundum Christum Iesum diligere vos,*

c. vnico De eodem Metaph.

Epist. 11

& vos omnes in concordia eius in ipso esse. Benedictus enim Deus, qui vobis talibus talem episcopum donauit habere in Christo. Hic Romam perductus, atque ibi pro fide Christi lapidatus: inde ad loca vbi fuerat ordinatus, corpus eius delatum est. Ciuitate Cumis, sanctæ Iulianæ virginis. quę post varia tormenta, & carceris custodiam, palam cum diabolo conflixit. Deinde flammas ignium & ollam superans feruentem, capitis decollatione martyrium consummauit. [b] *Quæ passa est quidem in Nicomedia, sed post paucum tempus Deo disponẽte in Campaniam est translata.*

De Iul. Metaph. pa. 1011

Apud Ægyptum, sancti Iuliani martyris, cum alijs numero quinque millibus. *Metis ciuitate, natalis sancti Simeonis, episcopi & confessoris. Ipso die, Ambianis, sancti Honesti martyris.*

17 Febr. F

Decimo tertio Calendas Martij, Iuna 1.12.22.4.15/25.7.18.28.10/21.2.13.23.5/16.26.8.19

IN Persidę, ciuitate Babylonia, natalis sancti Polycronij, episcopi & martyris. qui præsidente Decio persecutore, os lapidibus cæsus, manibus extensis, oculos ad cœlum leuans, emisit spiritum. [b] *Scriptum est in passione sancti Laurentij.* Apud vrbem Concordiam, passio sanctorum, Donati, Secundiani, Romuli, cum alijs octoginta sex. In Scotia, sancti Fintani, presbyteri & confessoris, magnę virtutis viri. Ipso die, *monasterio Sithu,* [p] *in pago Teruanensi,* sancti Siluini Teruanensis, episcopi *Tolosanæ ciuitatis.* [r] *Claromonte, sancti Lupiani confessoris.* [q] *Treueris sancti Bonosij, episcopi eiusdem vrbis.*

In initio, cum gestis Abdon.

g *Die decima septima, sancti martyris Theodori tironis.* 1

ANNOTATIO.

1 De Theodoro tirone Metaphrastes tomo quinto Aloysii, & ibidem Nectarius episcopus. Videndum tamen est num nonnulli diuersos Theodoros confundant.

Duodecimo Calendas Martij, luna 18 Febr. G
2.13.23.5.16/26.8.19.29.11/22.3.14.24.6/17.27.9.20

NAtalis beati Simeonis, episcopi & martyris. qui propinquus Saluatoris secundum carnem extitisse dinoscitur, ac filius Cléophæ, qui fuit frater Ioseph. Hic Hierosolymorum episcopus post Iacobum fratrem Domini ordinatus, persecutione Traiani multo tempore supplicijs affectus, martyrio consummatus est, omnibus qui aderant, & ipso iudice, mirantibus, vt centum viginti annorum senex crucis supplicium pertulisset. Ciuitate Ostia, sanctorum martyrum, Maximi, Claudij, & vxoris eius Præpedignæ, cum duobus filijs. qui cum essent præclarissimi generis, iubente Dioclitiano sunt tenti, atque in exilium deportati; deinde incendio concremati, odoriferum sacrificium martyrij Deo reddiderunt. a *Quorum reliquias in rheuma † iactatas, Christiani perquisitas, iuxta ciuitatem sepelierunt.* r *In Africa, Lucij, Siluani, & Maximi.* 1 *De his fusè Gesta Sussannæ.* *est fluxus aquarum.*

¶p *Coloniæ, commemoratio ossium sanctissimi Pantaleonis martyris. quando caput eiusdem martyris per Henricum de Vlmine militem, de Constantinopoli * translatum est.* *ad nos*

Pataris,

Metaph. de his. Pataris, sanctorum martyrum, Leonis & Paregorij †.

ANNOTATIO.

1 De Simeone Eusebius, & apud eum Egesippus, libro 3 hist. eccles. cap. 10. & 26: quæ sunt Rufini 11 & 32.

19. Febr. A Vndecimo Calendas Martij, Iuna 3.14.24.6.17/27.9.20.1.12/23.4.15.25.7/18.28.10.21

De Gab. Gesta Susannæ, 11 Augusti. ROmæ, natalis sancti Gabini, presbyteri & martyris. qui à Dioclitiano diu in custodia vinculis afflictus, pretiosa morte cœli gaudia comparauit. In Africa, sanctorum, Publij, Iuliani, & Marcelli. 1 *Eodem die, sancti Eustathij, patriarchæ ecclesiæ Constantinopolitanæ.* 9 *Treuiris, sancti Leguntij, episcopi & confessoris. Ciuitate Beneuento, sancti Barbati, episcopi & confessoris.*

¶ Item sancti & glorioſi admirabilium operum effectoris, patris Auxibij, archiepiscopi Solienſis. qui fuit discipulus sancti benedictique Apostoli & Euangelistæ Marci. Eodem die obijt Bonifacius, Lausanensis in Burgundia episcopus. qui Bruxellæ natus, in Camera monasterio Ordinis Cistertiensis, iuxta idem oppidum quieuit.

Metaph pag. 1018

20 Febr. B Decimo Calendas Martij, Iuna 4.15.25.7.18/28.10.21.2.13/24.5.16.26.8/19.29.11.22

1 APud Tyrum ciuitatem, beatorum martyrum, quorum numerum solius Dei scientia colligit. qui iubente Dioclitiano, multis tormentorum supplicijs sibi inuicem succedentibus, occisi sunt. Primo quidem flagris per omne corpus dilaniati, deinde diuersis bestiarum generibus traditi: sed ab his diuina virtute custoditi,

diti, pòst addita feritate ignis & ferri, martyrium consummauerunt. Horum glorioſam multitudinem incitabant ad victoriam Tyrannio & Siluanus: ſed & Peleus atque Nilus epiſcopi. Zenobius quoque presbyter, qui felici agone, vnâ cum eis, martyrij palmam adeptus eſt. In Cypro inſula, ſanctorum Pothamij & Nemeſij. *Tornaco ciuitate, depoſitio ſancti Eleutherij, epiſcopi & confeſſoris eccleſiæ eiuſdem.* 2

p *In Sarchinio, monaſterio ſancti Trudonis, depoſitio beati Eucherij. qui Aurelianenſium epiſcopus à Carolo* exilio eſt relegatus. quod tamen eum pro iuſtitia fuiſſe perpeſſum, crebra miracula, quæ per eius ſacra merita diuina fieri concedit clementia, ſunt indicio.* 3 *Martello.*

ꝑ *Die vigeſima, ſancti patris Leonis, epiſcopi Cátanes* q *in Sicilia.*

¶ Apud Perſidem, ſancti Sadoth † epiſcopi, & centum viginti octo. qui cum eo ſubiërē martyrium, in ſecundo anno perſecutionis Saporis. *Metaph. pag. 1024.*

ANNOTATIONES.

1 De martyribus Tyrijs ſcribit Euſebius lib. 8 hiſtoriæ eccleſiaſticæ cap. 7, & 25: ſed Rufini 14.

2 Eleutherij vita Ms. incipit, Temporibus Dioclitiani. Auctor citat de vita eius Audoneum diſcipulum: item miracula, quæ ipſi retulit Heidilo epiſcopus Tornacenſis. qui Anno 881 eleuauit corpus ſancti Eleutherij.

3 Eucherij vitam habet Surius mutato nonnihil ſtylo, pag. 1026. Meminit & Sigebertus, anno 723.

Nono Calendas Martij, luna 21 Febr. C

5.16.26.8.19/29.11.22.3.14/25.6.17.27.9/20.1.12.23

APud Siciliam, ſanctorum martyrum ſeptuaginta nouem, qui ſub Dioclitiano per

per diuersa tormenta confessionis suæ coronam, à Christo sibi paratam, accipere meruerunt. In Africa, ciuitate Adrumeto, sanctorum, Veroli, Secundini, Seruuli, & aliorum viginti. *Metis ciuitate, natalis sancti Felicis, episcopi & confessoris. qui sedit annos quadraginta duos & menses sex.* g *Die vigesima prima, sancti patris Timothei, qui fuit in Symbolis.*

¶ q *Mediolani,* p *festum sancti Ambrosij pro victoria, ipso inuocato adepta ad Parabiagum, anno Domini millesimo trecentesimo trigesimo octauo.*

Surius pag. 1030 ¶ P Eodem die, obitus sancti Pipini †, (&) vigiliæ dispersæ sancti Pipini / cuius corpus Niuellæ quiescit in tumba portatili, & circumfertur in Litanijs: sicut & Idubergæ, & nutricis sanctæ Gertrudis.

22 Febr. D

Octauo Calendas Martij, Iuna

6.17.27.9.20/ 1.12.23.4.15/ 26.7.18.28.10/ 21.2.13.24

1 APud Antiochiam, cathedra sancti PETRI. Eodem die, sancti Papiæ Hierapolitanæ ciuitatis episcopi. qui Ioannis Apostoli auditor, Polycarpi autem condiscipulus & sodalis fuit. Item sancti Aristionis. qui fuit

2 vnus de septuaginta duobus Christi discipulis.

2 Alexandriæ sancti Abilij episcopi. qui post beatum Marcum secundus episcopus, tredecim annis sacerdotium virtute conspicuus ministrauit. b *Viennæ, sancti Paschasij †, episcopi & confessoris,* q *admirandæ sanctitatis viri.*

Adò An. 208

¶ *Gandaui,* p *translatio corporis sancti Gudwali archiepiscopi.*

ANNOTATIONES.

1 In Cathedræ Petri festum & natalem diem, est apud Augusti-

Augustinum sermo diei. item Sermo vltimus Iuonis Carnotensis. Huc pertinent Leonis sermones in anniuersarium diem assumptionis suæ / 23 canon 2 synodi Turonensis, & alia.

2 De Papia, Aristione & Abilio mentionem ingerit Eusebius in tertio libro suæ historiæ, de primis cap. 33, Rufini 39: de tertio cap. 12 & 16/ apud Rufinum 13 & 21.

Anno bissextili in lectione diei 23, omittatur vigilia S. Matthiæ.

Septimo Calendas Martij, luna 23. Febr. E

7.18.28.10.21/2.13.24.5.16/27.8.19.29.11/22.3.14.25

APud * Sirmium, beati Sireni monachi & martyris. qui b *cum vnius ex Maximiani imperatoris domesticis vxorem, hora incongrua in horto quem ipse sibi excolebat, deambulantem, acrius increpando repulisset*, iubente Maximiano imperatore tentus, cum se Christianum esse confiteretur, capite cæsus est. Item natale * sexaginta duorum. qui martyrij certamen in præfata vrbe consummantes, regna permansura perceperunt. Ipso die, sancti Polycarpi, presbyteri & confessoris. †quicum beato Sebastiano plurimos ad fidem Christi conuertit, atque ad martyrij gloriam exhortando perduxit. r *Eodem die, vigilia beati Matthiæ Apostoli.* q *In Anglia, Milburgis virginis, filiæ regis Merciorum. Treueris, inuentio sancti Celsi episcopi & confessoris Christi. In territorio Aruernensi, sancti Syrenei, martyris egregij.*

Firmiũ Italiæ ciuitatem in Piceno.

al. septuaginta.

Scribitur fuse in gestis Sebast.

1

2

ANNOTATIONES.

1 De Milburge. Catalogus Scriptorum Brytanniæ habet Gotzelinum monachum sancti Bertini cripsisse vitam

vitam D. Milburgæ, Claruiſſe Anno 1110 / & ſanctum Odonem Bellenſem edidiſſe de inuētione librum, obijſſe anno 1160.

2 De Celſo, Tritthemius in chronicis Hirſaugiæ. Theodoricus monachus cœnobij ſancti Matthię prope Treuerim, ordinis Benedictini, ſcripſit de inuentione ſancti Celſi, librum vnum. Cl. anno Domini 1005. Eſt Ms. Coloniæ. ad Minores.

Lectio diei intercalaris.

24 Febr. F

Sexto Calendas Martij, luna

8.19.29.11.22/3.14.25.6.17/28.9.20.1.12/23.4.15.26

VIgilia ſancti Matthiæ apoſtoli. Et aliorum plurimorum ſanctorum martyrum, confeſſorum, atque virginum.

ANNOTATIO IN BISSEXTVM.

Quidam die intercalari repetunt totā lectionem diei 23. Parum etiam refert an luna vtroque die eadem legatur: an vero, vt diei, ſic & lunæ fiat in pronunciando acceſſio, quod legitimum eſt.

24 Febr. F vel 25.

Sexto Calendas Martij, luna

8.19.29.11.22/3.14.25.6.17/28.9.20.1.12/23.4.15.26

1 Act. 1 c.

NAtalis beati MATTHIÆ Apoſtoli. qui poſt aſcenſionem Domini ab Apoſtolis ſorte electus, apud Iudęam Euangelium Chriſti prædicauit. Item, inuentio capitis præcurſoris Domini, tempore Marciani principis: quando idem Præcurſor duobus monachis, primum vbi idem caput eius cælatum iacēret, reuelauit.

Forte de eo Turo. de glo. Mar. cap. 97

In Cæſarea Cappadociæ, ſancti Sergij † martyris. cuius geſta præclariſsima habentur.

2 *Treuiris, beati Modeſti epiſcopi. In Anglia Ethelberti regis Cantiorum, & confeſſoris. qui prædicatione*

dicatione ſancti Auguſtini, quem ſanctus papa Gregorius miſerat, conuerſus, fidei ampliandæ & eccleſijs extruendis, ſtudioſum cooperatorem ſe exhibuit.

¶ Eodem die annotatur † vita & martyrium ſancti Montani, & ſociorum eius, Lucij, Iuliani, Victorici, Flauiani, & cæterorum/ ſcriptum eleganti ſtylo, partim ab ipſis martyribus, partim ab eorum familiari, qui præſens aderat. *† Surio. Codex Ms. Lobijs, ponit 18 Maij.*

ANNOTATIONES.

1 De Matthia legitur in quibuſdam eccleſijs ſermo⁶ quem Vrbinas in milleloquio aſſcribit Auguſtino: Bedæ vero alij quidam. Meminit eiuſdem Clemens Alexandrinus, libris ſtromatum, 2, 3 & 7. quorum medium locum Euſebius citat lib. 3 hiſt. cap. 23/ Rufini 29/ rurſus de Matthia, Appendix Græca ad Hieronymi catalogum cap. 10 Treuericam hiſtoriam cum Pſeudoabdia edidit Lazius.

2 De Ethelberto rege confeſſore, Beda hiſtoriæ gentis ſuæ libro 1 cap. 25, 32, 33/ lib. 2 cap. 3 & 5.

Quinto Calendas Martij, Iuna 9. 20. 1. 12. 23/ 4. 15. 26. 7. 18/ 29. 10. 21. 2. 13/ 24. 5. 16. 27 — 25 Febr. ☾ vel 26.

APud Ægyptum, natalis ſanctorum Victorini, Victoris, Nicophori, Claudiani, Dioſcori, Serapionis, & Papiæ, ſub Numeriano imperatore. quorum primus, ſecundus, & tertius', pro confeſsione deitatis conſtanter exquiſita ſuppliciorum genera tolerantes: reliqui quatuor, Claudius & Dioſcorus, flammis incenſi: Serapion & Papias, gladio cæſi ſunt. Omnes ítaque celebre martyrium dedicauerunt.

Item ſanctæ Aldetrudis virginis, filiæ ſanctæ Vualdetrudis: quæ Malbodio monaſterio ſecunda præfuit. In Sicilia, ſancti Gerlandi, ex Burgundia, epiſcopi Agrigentini, tempore Rogerij comitis.

1 g *Die vigesima quinta, sancti patris Tarasij, archiepiscopi Constantinopolis.*

ANNOTATIO.

1 De Tarasio Suidas in dictionario; Ignatius diaconus, & vasorum custos magnæ Constantinopolitanæ ecclesiæ, metropolitanus Niceæ, grammaticus, scripsit vitas Tarasij † & Nicephori, sanctorum & beatorum patriarcharum.

pa. 1036 *Surij.*

26 Febr. A vel 27 Quarto Calendas Martij, luna 10.21.2.13.24/5.16.27.8.19/30.11.22.3.14/25.6.17.28

al. Pergen 1 IN ciuitate † Perge Pamphyliæ, natalis beati Nestoris episcopi. qui persecutione Decij, cum die noctuque orationi insisteret, postulans vt grex Christi custodiretur, comprehensus, nomen Domini mirabili libertate & alacritate confessus, equuleo crudelissime tortus est: exinde crucis suspendio victor migrauit.

2 Apud Alexandriam, sancti Alexandri episcopi, glorioſi senis. hic post beatum Petrum, Arium presbyterum suum, hæretica impietate deprauatum, & diuina veritate conuictum, de ecclesia eiecit: ac postea inter trecentos decem & octo patres in Niceno Concilio eundem damnauit. r *Item Fortunati, Felicis, cum alijs viginti septem.* q *In territorio Archiacensi,*

3 *sancti Victoris confessoris.* g *Die vigesima sexta,*

4 *sancti patris Porphyrij, archiepiscopi Gazæ.*

ANNOTATIONES.

1 De Nestore latius Beda in martyrologio, ex Gestis apud Surium, pag. 1055.

2 De Alexandro, Rufinus, lib. 1, siue 10, historiæ eccles.

clef. cap. 1/ Theodoritus lib. 1 capitibus primis.

3 De Victore Bernardus epistola 312 ad Guidonem abbatem Arremarensem. Seruata antiquorum veritate scriptorum, quæ tu mihi transmiseras, de vita sancti Victoris, cuius apud vos corpus sacratissimum requiescit, duos dictaui sermones † qualicunque sermone meo, illud quantum potui cauens, vt nec breuitas obscuros, nec prolixitas redderet onerosos. Deinde quod ad cantum spectat, hymnum composui, metri negligens, vt sensui non deessem. Responsoria duodecim, cum antiphonis viginti septem, suis in locis disposui &c. *Sunt inter Sermones.*

4 Porphyrij vitam Marcus eius discipulus & familiaris, satis prolixe scribit, apud Metaphrastem.

Tertio Calendas Martij, Iuna 11.22.3.14.25/6.17.28.9.20/1.12.23.4.15/26.7.18.29 — 27 Febr. B vel 28.

ALexandriæ, passio sancti Iuliani martyris †. is cum ita pódagra constrictus esset, vt neque incedere, neque stare posset, vna cum Euno ministro suo in sella iudici offertur. qui camelis impositi, per totam iubentur circumduci vrbem, & flagris hinc inde inspectante populo laniari, vsquequo finem ipsis verberibus sortirentur. In Hispanijs, ciuitate Hispali, natalis sancti Leandri, episcopi & confessoris. cuius prædicatione & industria, tota gens Gothorum, per Recharedum regem, ab Ariana impietate conuersa est. Lugduni, sancti Baldomeri viri Dei. cuius sepulchrum crebris miraculis illustratur. *Eodem die, in Nortmannia, beatæ Honorinæ, virginis & martyris.* *S. Dio. Alex. 6. hist. eccle. c. 34/ 31. Rufini.*

g *Die vigesima septima, sancti patris Procopij, Decapolitæ confessoris.*

¶ Item apud Metaphrastem, sanctorum Andronici & Athanasiæ. *pag. 1083*

ANNOTATIONES.

1 Leandri Gregorius meminit 3 dialogorum cap. 30/ & initio moralium / item S. Isidorus de viris illustribus cap. 28.

28 Febr. C vel 29. Pridie Calendas Martij, Iuna 12.23.4.15.26/ 7.18.29.10.21/ 2.13.24.5.16/ 27.8.19.30

al. Iurensibus 1 IN territorio Lugdunensi, locis † virentibus, depositio sancti Romani abbatis. qui primus illic eremiticam vitam duxit, & multis virtutibus ac miraculis clarus, plurimorum postea pater extitit monachorum. r *Eodem die sanctorũ Macarij, & Rufini, Iusti & Theophili.* g *Die vigesima octaua, sancti patris & confessoris Basilij, synascetæ sancti Procopij.*

P. diaconus l. 6 de Longob. c. 14 ¶ r *Papiæ, translatio † sancti patris Augustini, episcopi & confessoris.*

ANNOTATIO.

1 Lupicini & Romani vitam scribit sanctus Gregorius Turonicus, libro siue capite 1 de vita patrum.

MAR-

MARTIVS HABET DIES XXXI.

Calendis Martij, luna 1 Mart. D

15.24.5.16.27/8.19.30.11.22/3.14.25.6.17/28.9.20.1

OMÆ, Sanctorum ducentorum ſexaginta Martyrũ, quos iuſsit primo Clanudius pro Chriſti nomine damnatos, arenam fodere: deinde præcepit, vt foras muros portæ Salariæ mitterentur, & in amphiteatro eiuſdem ciuitatis, militum ſagittis interficerentur. Eodem die, ſancti Donati martyris, qui ſub * duce Vrſatio, & Marcellino tribuno, Carthagini paſſus eſt. Andegauis, ſancti Albini epiſcopi & confeſſoris, viri præclariſsimæ virtutis & ſanctitatis. *cuius vitam Fortunatus presbyter conſcripſit.* Ciuitate Maſsilia, ſanctorũ, Hermetis & Adriani. *Eodem die feſtiuitas ſanctorum Angelorum, cuſtodum ſingulorum hominum. Apud oppidum imperiale, quod Vuerda dicitur, natalis ſancti Suuitberti Vuerdenſis epiſcopi, & confeſſoris. qui temporibus Pipini vna cum ſancto Vuillibrordo verbum ſalutis gentibus prædicauit. Hic inter cæteragenera morbum, quem Phyſici ſquinantiam † nominant, ſolitus eſt curare. Eodem die Maſsiliæ, ſancti Adalongi epiſcopi.* g *Die prima, ſacroſanctæ martyris Eudociæ.* q *In territorio Cenomanenſi, natale ſancti Siuiardi abbatis. In Britannia, beati Dauid, Menenenſis archiepiſcopi, & confeſſoris.*

Paſsio Valentini preſbyt. to. 1 Surij pag. 981

al. iudice

1

2

Synanchen, & anginã, quod angat guttur.

3

4

Gesta Thyr. *Apud Antinoéum vrbem, passio beati Leonidis †.*

ANNOTATIONES.

1 De Albino. Greg. Turonensis de gloria confessorum cap. 96. Albini confessoris nuper vitæ liber conscriptus est à Fortunato presbytero: editus to. 2 Surij. pag. 1

2 De Suuitberto. Rixfridus septimus episcopus Traiectensis, in epistola ad S. Ludgerum. Habemus & reuerenter habemus, libellum continentem gesta & Legendam sancti Suuitbertj episcopi, & coëpiscopi sancti Vuillibrordi, editam mandato & auctoritate sancti patris Gregorij, episcopi Traiectensis ecclesiæ, à sancto Marcellino presbytero, consodali & confratre sanctorum Vuillibrordi & Suuitberti. S. Ludgerus cap. 1 libri de eleuatione, canonizatione & miraculis sancti Suuitberti ad Rixfridum. Expaueſco, & tremisco aliquid addere ad complementum illius libri, editi & conscripti à tam excellenti gentilium prædicatore, egregio presbytero sancto Marcellino. Est excusus cum Marcell. to. 2 Surij, & Coloniæ Anno 1508. Cap. 5 dicit Suuitbertum vbique terrarum appellari patronum pestis squinantiæ.

3 Siuiardi abbatis Anisolensis vita, habetur per coætaneum, breuiter scripta: pag. 44 Surij.

4 De Dauide, ex Catalogo Scriptorum Brytanniæ. Silvester Gyraldus Cambrensis scripsit vitam Dauid Menevensis, & Caradoci presbyteri. Cl. Anno 1210.

2 Mart. E

Sexto Nonas Martij, Iuna

14. 25. 6. 17. 28/ 9. 20. 1. 12. 23/ 4. 15. 26. 7. 18/ 29. 10. 21. 2

ROmæ via Latina, sanctorum martyrum Iouini & Basilei. qui passi sunt sub Gallieno & Valeriano imperatoribus. Item Romæ, martyrum plurimorum, quos diu cruciatos imperator Alexander capitali sententia in extremo damnauit. *Apud Vuerdam, natale sancti Vuilleici confessoris, presbyteri sancti Suuitberti episcopi.*

De Vuill. Marcell. vi-

episcopi. ¶ *Die secunda, sancti hieromartyris Theodoti, episcopi Cyreniæ.* ¶ *In Britannia, depositio sancti Ceaddæ, episcopi gentis Merciorum, & Lindisfarnorum. quem Beda prædicat timoris Domini plenum, & nouissimorũ suorum assiduè memorem. Hic aêre commoto in ecclesia solicitus orabat, donec serenitas aêris rediret. Mouet enim, aiebat, aêra Dominus, ventos excitat, fulgura iaculatur, de cœlo intonat, vt terrigenas ad timendum se suscitet, & corda eorum in memoriam futuri iudicij reuocet.* 1

ex Suuithberti. c. 26

¶ r *Item Lucij episcopi* b *in Cæsarea Cappadociæ. Et sanctorum martyrum,* r *Absoloni & * Lorgij,* b *& Heracli. Et Simplicij papæ. quisedit annos quindecim. Hic Petrum Alexandrinum episcopum, Eutychianum damnauit. In portu Romano, Pauli, Secundolæ, Ianuariæ.*

al. Largi.

Brugis obitus Caroli martyris, Comitis Flandriæ.

ANNOTATIO.

1 De Ceadda. Virtutes eius Beda commemorat lib. 3 Hist. Eccl. cap. 28/lib. 4 cap. 2 & 3. Vitam eius, testante id Catalogo Brytann. scripsit Daniel episcopus Vuentanus, siue Vintonienſis, qui obijt Anno 746.

Quinto nonas Martij, luna 15.26.7.18.29/10.21.2.13.24./5.16.27.8.19/30.11.22.3 — 3 Mart. F

APud Cæsaream Palæstinæ, sanctorum martyrum, Marini militis, & Asterij senatoris, sub persecutione Valeriani. quorum prior cum accusatus fuisset à commilitonibus quod esset Christianus, & ille clarissima voce Christianum se esse testaretur, martyrij coronam capitis abscisio-

Euſ. l. 7. c. 14 / Ruſin. 12, 13.

abscisione susceptit. Cumque sequens capite truncatum martyris corpus subiectis humeris, & substrata veste, qua induebatur, exciperet, honorem quem martyri detulit, continuo ipse martyr accepit. [b] *Scriptum est in historia ecclesiastica.* Eodem die, natalis sanctorum, Hemeterij & Cheledonij. qui primum apud Legionensem Galæciæ ciuitatem milites, exurgente persecutionis procella, pro confessione nominis Christi plurimis afflicti tormentis, Calagurrim vsque perducti, atque ibi coronati sunt martyrio. [b] *Scribit hæc Aurelius Clemens in libro Coronatorum.* Hymno 1 p *In Blandinio monasterio,* 1 *Vuinwaloci abbatis.* q *Babenbergæ, sanctæ Kunegundis virginis.* 2 g *Die tertia, sanctorum martyrum, Eutropij, & comitatus ipsius, Cleonici & Basilisci.*

ANNOTATIONES.

1 Vuinuualoci historiam paraphrasticôs habet Surius pag. 52/

2 Kunegundis imperatricis, pag. 60.

4 Mart. G Quarto Nonas Martij, luna 16.27.8.19.30/11.22.3.14.25/6.17.28.9.20/1.12.23.4

1 ROmæ via Appia, natalis beati Lucij, papæ & martyris. qui persecutione Valeriani & Gallieni ob Christi fidem exilio relegatus, & postmodum diuino nutu ad ecclesiam suam redire permissus, martyrium capitis obtruncatione compleuit. Item Romæ, via Appia, sanctorum martyrum nongentorum, qui positi

sunt

sunt in cœmeterio ad sanctam Cæciliam. Eodem die, Caij * Palatini in mare mersi: r & aliorum viginti septem. q Nicomediæ, sancti Adriani, cum alijs viginti tribus. cuius corpus Romæ translatum est, atque sepultum, sexto idus Septembris. vbi & eius passio est annotata. Treuiris, sancti Basini episcopi. g Die quarta, sancti patris Gerasini; qui fuit in Iordane.

r & Forte palatini, id est, aulici

¶ p Ipso die, eleuatio corporis beati Adriani martyris.

ANNOTATIO.

1 De Lucio, Pontificale cap. 23/ Cyprianus epist. 58, & 63/ & Breuiarium Daniæ.

Tertio Nonas Martij, Iuna 5 Mart. A

17.28.9.20.1/12.23.4.15.26/7.18.29.10.21/2.13.24.5

APud Antiochiam, natalis beati Phocæ martyris. † qui post multas quas pro redemptoris nomine passus est iniurias, qualiter de antiquo illo serpente triumphauerit, hodie quoque populis declaratur. Ipso die, passio sancti Eusebij Palatini, & aliorum nouem martyrum. *Suessionis, sancti Drausij, episcopi & confessoris.*

Greg. Tur. de gloria mar. c. 99

¶ Cæsaréæ Palæstinæ, sancti Adriani martyris. qui die festo quo natalitia fortunæ Cæsariensium (sic enim putabatur) celebrari solent, leoni primum ad discerpendum proiectus fuit: deinde gladio est iugulatus.

8. hist. eccl. c. 21 Eus.

Pridie Nonas Martij, Iuna 6 Mart. B

18.29.10.21.2/13.24.5.16.27/8.19.30.11.22/3.14.25.6

NIcomediæ, natalis sanctorum, Victoris & Victorini, qui per triennium cum Clau-

diano & Bassa vxore eius, tormentis multis afflicti, & retrusi in carcerem, ibidem vitæ suæ cursum impleuerunt. Ciuitate Toleto, depositio Iuliani * episcopi. qui apud eiusdem loci incolas famosissimus habetur. *In monte Carmelo, beati Cyrilli presbyteri, Carmeli eremicolæ perdeuoti. cui Deus, tanquam fideli amico de futuro mundi statu quam plura reuelauit. Treueris, sancti Quiriaci presbyteri. Seckingi, depositio Fridolini abbatis & confessoris.* g *Die sexta, sanctorum quadraginta duorum martyrum, recenter inuentorum in Ammorio.*

Pomerij, cuius prognosticon extat

1

2 ¶ Gandaui, obitus sanctæ memoriæ Coletæ de Corbeia, anno millesimo quadringentesimo quadragesimo septimo, quæ instituit Clarissas Coletanas. Metis, sancti Grodegandi †, archiepiscopi & confessoris.

Sig. c. 78 de vi. ill. & vita.

ANNOTATIONES.

1 De Fridolino Ægidius Tscudus in descriptione Rhætiæ Alpinæ, cap. 12. Descriptionis vitæ sancti Fridolini auctor fuit Noggerus, abbas sancti Galli, qui vixit ante 650 annos.

2 Coletæ Gandauensis vitam scripsit Stephanus Iuliacus, sacræ paginæ professor, Ms. cuius compendium Parisijs impressum est in 8.

7 Mart. C

Nonis Martij, Lunæ

19.30.11.22.3/14.25.6.17.28./9.20.1.12.23/4.15.26.7

1 IN Mauritania, ciuitate Thuburbitanorum, natalis sanctorum martyrum, Perpetuæ & Felicitatis, & cum eis, Reuocati, Saturnini, & Secundoli. quorum vltimus in carcere quieuit: reliqui omnes ad bestias sunt traditi, sub Seuero principe, b *die natalis eius. Quique*

dum

dum adhuc ſeruarentur in carcere, & Felicitas parturiret, omnium ſanctorum precibus impetratum eſt, vt octauo menſe páreret. Eodem die, in Tarracina Campaniæ ciuitate, monaſterio Foſſæ nouæ
1 *ſancti Thomæ Aquinatis, doctoris & confeſſo-* 2
ris. ¶qui de nobili genere Comitum Aquinorum claram originem ducens, patre inuito Ordinem ingreſſus eſt Prædicatorum, & literarum ſtudijs diligenter intendens, ſacræ Theologiæ cathedra ſublimatus, totum mundum claritate ſuæ ſcientiæ illuſtrauit: & anno milleſimo ducenteſimo, ſeptuageſimo quarto† vitæ vero ſuæ quinquageſimo inchoante, diem clauſit extremum. Apud Valeriam prouinciam, ſancti Equitij abbatis. cuius meminit beatus Gregorius, dialogorum libro primo. g *Die ſeptima, ſacroſanctorum martyrum epiſcoporum in Cherſone, Baſilei, Ephraim, Charitônis, Eugenij, & reliquorum.*

† nonis martij.

Cap. 4

¶ Ceſareæ Palæſtinæ, natalis ſancti Eubuli. qui glorioſam pro pietate mortem, caducæ vitæ præponens, poſt beſtiarum laniatus, gladio trucidatus fuit: omniaque martyrum certamina ſuo ſanguine poſtremus obſignauit. In Segenberge, ſancti Volkeri martyris.

8. *hiſt. eccleſ. cap. 21. Euſebij.*

ANNOTATIONES.

1 De Perpetuæ & Felicitatis natali, indicat Poſſidius in indiculo tractatus tres beati Auguſtini. qui ex Cambronenſi codice excudentur apud Plantinum. Meminit item Perpetuæ Tertullianus de anima, Capite de inferis / Auguſtinus de animæ origine libro 3 cap. 9 / in Pſalmum 47 verſus finem / & Perpetuæ, Felicitatis, ac ſociorum, de tempore barbarico cap. 5.

2 Thomas Toloſam eſt tranſlatus. Vitam eius ſcribunt Ioannes 22, & Antonius Pizamanus, cum opuſcu-

opusculis sancti Thomæ excusi Venetijs, anno 1490/ Ioannes Garzo libro 4 de illustribus viris Ordinis Prædicatorum: & Surius pag. 68. Item Græce Demetrius Cydoneus, teste Xysto Senensi, libro 4 bibliothecæ sacræ.

8 Mart. D

Octauo Idus Martij, luna

20.1.12.23.4/15.26.7.19.29/10.21.2.13.24/5.16.27.8

IN ciuitate Antinoe*tarum*, natalis sanctorum, Philémonis & Apollonij diaconi. qui tenti, & à iudice auditi, cum constanter sacrificare idolis noluissent, perforatis calcaneis per ciuitatem horribiliter tracti, nouissime gladio cæsi, martyrium compleuerunt. Eodem die, apud præfatam vrbem, passio sanctorum, Arriani, Theotici, & aliorum trium. quos iudex submersos in mare necauit: sed obsequio delphini corpora eorum littori sunt restituta. Carthagini, sancti Pontij, diaconi beati Cypriani epi-
Hier. de vi. ill. c. 78 scopi.* qui vsque ad diem passionis illius cum eo exilium sustinens, egregium volumen vitæ & passionis ipsius reliquit, ac clarus passionibus coronam vitæ promeruit. p *In pago Teruanensi, sancti Hunfridi, episcopi eiusdem ciuitatis, & abbatis Sithiensis.* q *cuius corpus deletis Morinis, Ipras est translatum. In Anglia, sancti Felicis* †, *episcopi & confessoris. qui de Burgundia veniens, nationi Anglorum Orientalium Christum annunciauit.* g *Die octaua, sancti patris & confessoris Theophylacti, episcopi Nicomediæ.*

Beda. lib. 2 cap. 15.

ANNOTATIO.

1 Philemonis, Apollonij, Arriani & aliorum quatuor, mart.

martyrium habet Metaphraſtes, in paſſione Thyrſi, die 14 Decembr.

Septimo Idus Martij, Iuna 9 Mart. ☽

21.2.13.24.5/16.27.8.19.30/11.22.3.14.25/6.17.28.9

APud Sebaſten Armeniæ minoris, natalis ſanctorum quadraginta militum. qui tempore Licinij regis, poſt vincula & carceres creberrimos, poſt facies cæſas lapidibus, miſsi ſunt in ſtagnum, & ſic demum crurifragio martyrium conſummauerunt. Erant autem nobiliores inter eos Quyrion & Candidus. 1

Apud Nyſſenam ciuitatem, depoſitio ſancti Gregorij epiſcopi, fratris beati Baſilij Cæſarienſis, tam vita quàm eloquentia clariſsimi. 2

Ciuitate Barcinona, ſancti Patiani epiſcopi. † qui, tempore Theodoſij principis, optima ſenectute finem vitæ ſortitus eſt. *Hier. de vi. ill. c.116*

ANNOTATIONES.

1 De quadraginta martyribus. Baſilius ſcripſit laudationem in hos martyres, homilia 20. Extant & fratris eius Gregorij Nyſſeni orationes duæ in laudem eorundem: & tomo quarto Aloyſij ſermo ſancti Gaudentij Brixienſis epiſcopi, habitus in die dedicationis Baſilicæ Concilij ſanctorum, vbi inter cætera ait, Habent plane idoneum ſuis meritis, digniſſimumque præconem, beatæ recordationis virum confeſſorem Baſilium, eccleſiæ Cæſarienſis antiſtitem, cuius eloquentia ſingularis, & ſermo Apoſtolico ſale conditus, paupertatem mei retundit ingenij. De iiſdem Metaphraſtes tomo 2 Surij/ Sozomenus lib. 9 cap. 2.

2 Gregorij Nyſſeni meminit Theodoritus lib. 4 hiſt. eccl. cap. 30 vel 28/ & Hieronymus de viris illuſtribus cap. 128. Extantque eius opera.

Sexto

10 Mart. F Sexto Idus Martij, luna

22.3.14.25.6/17.28.9.20.1/12.23.4.15.26/7.18.29.10

APud Apamiam, natalis ſanctorum Alexandri & Caij martyrum. qui, vt Apollinaris ſcribit Hierapolitanus epiſcopus, in libro contra Cataphrygas †, perſecutione Antonini Veri, glorioſo martyrio coronati ſunt. In Perſide, ſanctorum martyrum numero quadraginta duorum. Pariſijs, depoſitio ſancti Droctouei abbatis, diſcipuli beati Germani epiſcopi. Luxouio monaſterio, ſancti Attalæ abbatis. g *Die decima, ſanctorum martyrum, Codrati & ſociorum eius* †.

Apud Euſ. l.5.c15/16 Ruſini.

De his Metaph.

¶ In Viſſenaken iuxta Thenas in montibus, ſancti Himelini confeſſoris. qui natione Scotus, & beato Rumoldo carne propinquus, præfato loco, febre peſtilentiali tactus, diem obijt, mirificante Domino obitum eius multis ſignis & miraculis.

ANNOTATIO.

1 De Attala. Ionas Scotus, diſcipulus diſcipulorum Columbani, ſcripſit vitas ſanctorum, Columbani, & Attalæ †, ac Euſtathij, ſucceſſorum eius. Quæ manifeſto errore Bedæ tribuuntur, tomo 3 operum Bedæ.

Pag.92 Surij.

11 Mart. G Quinto Idus Martij, luna

23.4.15.26.7/18.29.10.21.2/13.24.5.16.27/8.19.30.11

IN Carthagine, *ſanctorum martyrum, Heraclij, Sozimi, & Candidi, Piperionis, & aliorum viginti. Ipſe die, Gorgoni & Firmi.* q *In territorio*

territorio Herbipolensi, sancti Gumberti confessoris.
In pago Atrebatensi, depositio sancti Vindiciani episcopi. Item Carthagine, sancti Constantini, clarissimi viri. ℣ *Die vndecima, sancti patris Sophronij, patriarchæ Hierosolymorum.*

¶ Cuius nomen inseri sanctis diptychis sanctarum ecclesiarum iudicauit sanctum Concilium sextum, Constantinopolitanum. Act. 13

ANNOTATIVNCVLA.

Hoc die Vsuardus solos habebat martyres 40: qui positi sunt die nona, iuxta Rom. eccl. obseruationem.

Quarto Idus Martij, Iuna 12 Mart. A

24.5.16.27.8/19.30.11.22.3/14.25.6.17.28/9.20.1.12

ROmæ, beati Pontificis Gregorij, doctoris & Apostoli Anglorum. Apud Nicomediam, passio sancti Petri martyris. Hic cum esset cubicularius Dioclitiani principis, & liberius caesaretur de immensis * martyrum supplicijs, iubente eodem in medium educitur, ac primo suspensus, diutissime flagris torquetur: deinde aceto & sale perfusus, ad vltimum in craticula assatur: ficque vere Petri extitit & fidei hæres, & nominis. Item Nicomediæ, sanctorum Egdunij presbyteri, & aliorum septem. qui diebus singulis suffocati sunt, vt cæteris metus incuteretur. *Romæ, sancti Mamiliani martyris.* ℣ *Die duodecima, sancti patris & confessoris Theophanis.* 1 Lib. 8 hist. eccl. c. 6. b *Sancti Nomæ* De Mamil. presb. Gesta Vrbani De Theoph. Metaph.

¶ Qui & Isaacius dictus est: magnaque animi constantia restitit iconomacho Leoni. In Britannia minori, Pauli Leonensis episcopi, tempore Iustini iunioris.

ANNO-

ANNOTATIO.

1 De Gregorio, Beda lib. 2 hist. Anglorum cap. 1. Paulus diaconus lib. 3 de gestis Langobardorum cap. 11. Ideo, inquit, de beato Gregorio plura dicere omittimus, quia iam ante annos aliquot eius vitam Deo auxiliante contexuimus. Habetur Ms. Sigebertus eiusdem meminit de viris illustribus cap. 80/ rursus cap. 107 librorum quatuor, quos Ioannes diaconus Romanæ ecclesiæ, vrbano stylo scripsit de vita Gregorij ad Ioannem papam. Hi excusi sunt cum operibus Gregorij, Parisijs, & tomo 2 Surij.

13 Mart. B

Tertio Idus Martij, Iuna

25.6.17.28.9/ 20. 1. 12. 23. 4/ 15. 26. 7. 18. 29/ 10. 21. 2. 13

APud Nicomediam, natalis sanctorum martyrum, Macedonij presbyteri, Patriciæ & Modestæ. Nicéa ciuitate, sanctorum martyrum, Theusetæ, Horris, Theodoræ, Nymphodoræ, Marci, Arabiæ. qui omnes igni traditi sunt. In Thebaide, depositio sanctæ
1 Euphrasiæ virginis.

¶ r *Ipso die, monasterio Cluniaco, translatio sanctæ Consortiæ.* g *Die decima tertia, reportatio*
2 *reliquiarum sancti Nicephori patriarchæ Constantinopolis.*

Qui vtilem sacrarum imaginum vsum aduersus impie-
De Sab. Metaph. tatem defendit. Hermopoli, sancti Sabini martyris.

ANNOTATIONES.

1 Euphrasiæ vitam habet Surius pag. 216. quæ etiam cum vitis patrum est impressa.

2 In Nicephori patriarchæ Constantinopolis exilium, & in translationem sanctarum ipsius reliquiarum, est apud Metaphrastem oratio Theophanis presbyteri & præpositi. Pag. Surij 227.

Pridie

Pridie Idus Martij, luna 14 Mart. ☾

26.7.18.29.10/21.2.13.24.5/16.27.8.19.30/11.22.3.14

ROmæ, passio sanctorum martyrum quadraginta & septem. Hi * baptizati sunt à beato Petro Apostolo, cum teneretur in custodia Mamortini, cum coapostolo suo Paulo, vbi nouem menses detenti sunt. Qui omnes sub deuotissima fidei confessione, Neroniano gladio consumpti sunt. In Africa, sancti Petri martyris. Item sancti Euphrosij. 1 *Eodem die, Zachariæ pontificis. qui sedit Romæ annos decem.* 2 *Hic quatuor libros dialogorum beati Gregorij transtulit in Græcum, & per Bonifacium Moguntinum episcopum, Pipinum patrem Caroli, in solium regni sublimauit, in Suessionum ciuitate. Eodem die Carnoti, sancti Leonini episcopi.* 3 *Et sancti martyris Alexandri in Pydne.*

* *Vt habet Processi passio 2 Iulij.*

1 *De Zach. pontificale c. 93 to. 3 Concil.*

¶ In Quindelingeborg monasterio, diœcesis Halberstadensis, dormitio Machtildis reginæ, matris Ottonis primi, imperatoris, cuius vita virtutis specular fuit. 1

ANNOTATIO.

1 De Mathilda, Vuitichindus Saxo ad Mathildam filiam Othonis, lib. 3 rerum gestarum ab Henrico & Othone / & Liutprandus Ticinensis lib. 4 cap. 7 rerum Europæ.

Idibus Martij, luna 15 Mart. ☽

27.8.19.30.11/22.3.14.25.6/17.28.9.20.1/12.23.4.15

IN Cæsarea Cappadociæ, passio sancti Longini. qui latus Domini lancea perforauit, vt in gestis eius inuenitur †. Apud Thessalo-

Apud Metaph. pag. 232.

L nicam

nicam ciuitatem, natalis sanctæ Matronæ martyris, quæ [a] *cum occulte Christum colens, quotidie furtiuis orationibus ecclesiam frequentaret,* deprehensa & multipliciter afflicta, nouissime robustis fustibus vsque ad mortem cæsa, in confessione Christi incorruptum Deo spiritum reddidit. [g] *Die decima quinta, sancti martyris Agapij, & sociorum eius.*

16 Mart. E Decimo Septimo Calendas Aprilis, Iuna 28 9. 20. 1. 12/23. 4. 15. 26. 7/ 18. 29. 10. 21. 2/13. 24. 5. 16

APud Aquileiam, natalis beati Hilarij episcopi, & Tatiani diaconi. qui sub Beronio præside, post equuleum, atque alia tormenta, vna cum Felice, Largo, & Dionysio, martyrium terminarunt. Romæ, passio sancti Cyriaci diaconi †. qui post longam carceris macerationem, reliquata pice pertusus, & in catasta extensus, attractus etiam neruis, & fustibus cæsus, ad vltimum cum Largo & Smaragdo, & alijs viginti, iubente Maximiano, capite truncatus est. Horum tamen festiuitas sexto Idus Augusti recolitur. quo die à beato Marcello papa, eorum corpora sunt leuata, ac venerabiliter tumulata. *Eodem die, natale sancti Heriberti archiepiscopi Colonienſis. Huius venerabile corpus in monasterio Tuicienſi ad Rhenum honorifice requieſcit: quod idem vir sanctus in honore sanctæ Dei genitricis à fundamento erexit. Reesæ, in territorio Cliuenſi, festum sancti Dentlini, pueri ſeptem annorum. Marcianis,* [p] *depositio sanctæ*

Gesta Marcelli to. 1 Surij, pag. 361

1

sanctæ Eusebiæ virginis. g *Die decima sexta,* 2
sanctorum martyrum, Sabini † *& Papæ.*

¶ Aruernis, depositio sancti Patricij, episcopi & confessoris. *De hoc forte Mera. 13 huius.*

ANNOTATIONES.

1 Hereberti vitam nouo stylo conscripsit Rupertus abbas Tuitiensis, pag. 246 Surij. Hanc, & miracula, antea libris duobus scripserat Lambertus Leodiensis, monachus Tuitiensis, mandante metropoli Agrippina. Sic enim habet præfatio inter alia, Matri ecclesiarum sanctæ Rom. Ecclesiæ, & in vniuerso orbe terrarum, filijs vniuersis vniuersalis ecclesiæ, Metropolis Agrippina Colonia: Curam scribendi communi consensu vni ipsius monasterij fratri commisimus, qui ministri obedientia nihil aliud scripsit, quam quod vidimus, aut à fidelibus audiuimus. Et in fine, Scripta sunt imperante Honorio tertio, Hermanno metropolis nostræ archiepiscopo, cœnobij ipsius in quo requiescit, abbate Vuerimboldo. Ne vero suppressio nomine dictantis, causetur muta pagina, tituletur obsecundantis nobis fratris nostri Lamberti, nomine & memoria.

2 De Eusebia, Chronicon Marcianense. Eusebiæ sanctæ virginis vitam, & actionum gesta, edidit quidam profundioris scientiæ, & prosa, & carmine. Habentur Ms. Marcenis, vbi auctore Marcianensi, Prosa incipit, Cum primum ad scribendum. Carmen vero.

Ordinibus varijs, quorum compagine vestis.

Decimo Sexto Calendas Aprilis, Iuna
29.10.21.2.13/24.5.16.27.8/19.30.11.22.3/14.25.6.17 17 Mart. F

IN Scotia, natale sancti Patricij, episcopi 1
& confessoris. qui primus ibidem Christum euangelizauit. Eodem die, monasterio Niuigella, p *transitus* sanctæ Gertrudis virginis, 2
filiæ Pipini ducis. cuius præclara gesta habentur.

Alexandriæ, natalis sancti Ambrosij, eiusdem
8 *ecclesiæ diaconi. Cabilone, natale sancti Agricolæ, episcopi & confessoris.*

¶ P *Lyræ, translatio sancti Gummari, præclari confessoris. Apud Dononium, eleuatio corporis sanctæ Reginæ.*

ANNOTATIONES.

1 Patricius Apostolus fuit Hibernorum, qui apud veteres Scotorum quoq. nomine comprehendebantur. Vita duobus libris habetur tomo 3 Bedæ, non per Bedam, sed per Hibernum Bedæ longe imparem, qui se in fine secundi Probum nominat, & fratri Paulino vtrumq. scripsisse indicat. Eiusdem vitam tribus libris scriptam esse à Guilh. Malmesburiæ Benedictino, testatur catalogus Scriptorum Brytanniæ.

2 Gertrudis vita tribus libris conscripta habetur Niuellæ, oppido Brabantiæ: & in eorum prologo, Vitam pijssimæ virginis scribere decreuimus, secundum quod veracissima ac fidelissima narratione, licet inculto sermone, nobis tradidit †, qui vitam & virtutes eius oculis suis vidit, quiq. sacras exequijs præsens fuit.

Libro vnico 10.2 Surij.

3 De Agricola. Annonius vel Aimonius de gestis Francorum lib. 3 cap. 42, Agricola vtiq. in vita beati Germani Parisiorum præsulis memoratur. Meminit eiusdem Gr. Turonicus lib. 5 historiæ Francorum, cap. 45.

18 Mart. G Decimo Quinto Calendas Aprilis, luna 30.11.22.3.14/ 25.6. 17. 28. 9/ 20. 1. 12. 23.4/ 15.26. 7.18

1 NAtalis beati Alexandri episcopi. qui de Cappadocia, ex propria ciuitate, sanctorum locorum desiderio, Hierosolymam veniens, b *cum Narcissus eiusdem vrbis episcopus, iam senex regeret ecclesiam*, diuina reuelatione eiusdem loci gubernaculum b *cum eo* susscepit. & post venerandam senectutem, ductus Cęsaream, perse-

perſecutione Decij, ob confeſsionem Chriſti martyrium compleuit. *Ipſo die, memoria venerabilis archangeli Gabrielis, noſtræ redemptionis paranymphi. Eodem die, reconditio ſancti Apiani, epiſcopi & confeſſoris. Item, ſanctæ Specioſæ virginis. In Britannia, paſsio ſancti Eduardi regis* †. g *Die decima octaua, ſancti patris Cyrilli, archiepiſcopi Hieroſolymorum.* Lucæ 1 Surius pag. 276 2

¶ Qui promptiſſimus defenſor Apoſtolicorum dogmatum, maximas ab Arianis paſſus eſt perſecutiones.

ANNOTATIONES.

1 De Alexandro epiſcopo, Euſebius libro 6 hiſtoriæ eccleſiaſticæ, capitibus apud Rufinum 7, 9, 16 & 29.

2 Cyrilli nunc extant Catecheſes. Grodecius autem interpres præpoſuit eis ex eccleſiaſticis hiſtorijs, De vita & ſcriptis Cyrilli.

Decimo Quarto Calendas Aprilis, luna 19 Mart. A 1.12.23.4.15/26.7.18.29.10/21.2.13.24.5/16.27.8.19 r

NAtale beati Ioſeph, ſponſi beatiſsimæ virginis Mariæ. *Item*, natalis beati Ioannis, magnæ ſanctitatis viri. qui de Syria oriundus, peruenit ad Italiam, ibique apud Penarenſem vrbem, multorum ſeruorum Dei, per quadraginta † annos pater exiſtens, multis clarus virtutibus, quieuit in pace. Eodem die, apud Surentum, ſanctorum, Quinti, Quintilli, Quartillæ, Marci, cum alijs nouem. Ciuitate Brixia, ſancti Caloceri martyris †. *In Cæſarea Cappadociæ, Theodori preſbyteri, & aliorum ſeptem. In portu Ganda*, p *depoſitio ſancti* 1 Matt. 1. 2. *quatuor addunt Beda & Ado* *Ado 15 cal. Iun. Mart.*

2 *Landoaldi confessoris* q *& archipresbyteri. Hic beatum Lambertum episcopum in pueritia nutriuit, & sacris literis erudiuit. Item, natale sanctorum sociorum eius, Amantij diaconi, Adriani internuncij, & reliquorum, qui cum eo honorifice quiescunt apud* al. monasterio *Gandauum, in* ecclesia sancti Bauonis.* r *Ipso die, sanctorum Apollonij & Leontij episcoporum.*

¶ q *Vercelliaco monasterio, translatio sanctæ Mariæ Magdalenæ.*

ANNOTATIONES.

3 De Ioseph, Bernardus homilia 2 super Missus est/Petrus de Aliaco Cameracensis Cardinalis in homilia de duodecim honoribus Ioseph/Scripsit & Ioannes Gerson Cancellarius nonnulla pro institutione festi. Testatur quoque abbas Tritthemius libro 2 epistolarum, se in laudem Ioseph scripsisse librum, & adiunxisse Rosarium ex præconijs meritorum eius. &c.

2 De Landoaldo. Nodgerus Leodiensis episcopus erudite scripsit Anno 930 historiam translationis Landoaldi archipresbyteri, & sociorum, ex Vuintershoue Gandauum. quę tunc contigit per Vuomarum abbatem, data à Papa Ioanne auctoritate, & imperatore consentiente. Habet eam Surius.

30 Mart. B Decimo tertio Calendas Aprilis, luna 2.13.24. 5.16./ 27.8.19.30. 11/ 22.3.14. 25.6/ 17.28.9.20

In Asia, natalis sancti Archippi, commilitonis beati Pauli. cuius meminit idem Apostolus in epistola sua, scribens Colossensibus. fol. 4

1 Apud Britanniam, depositio sancti Cuthberti. qui ex anachorita, ecclesiæ Lindisfarnensis antistes, totam ab infantia vsque ad senium vitam, miraculorum signis inclytam duxit. In Syria, sanctorum, Pauli Cyrilli, Eugenij, cum alijs quatuor,

quatuor. Ipso die, *ex* r *Fontanellæ monasterio*, p *in Blandinio monasterio*, sancti Vulfranni confessoris, p *Senonum archiepiscopi.* q *Item, sancti Ioachim* † *confessoris, patris beatæ Mariæ virginis.* g *Die vigesima, sanctorum qui nominantur patres in monasterio sancti Sabæ, interemptorum.* 2 *Epiph. hæres.* 79 *Damas.* l. 4. c. 15

¶ Coloniæ ad gradus, obitus Rixæ, reginæ Hungariæ, neptis sancti Annonis episcopi. Cuius non canonizatæ corpus, patet in magnis festis.

ANNOTATIONES.

1 De Cuthberto. Beda ad finem historiæ Anglorum. Vitam sancti patris, monachi, simul & antistitis, Cudberti, & prius heroico metro †, & postmodum plano sermone descripsi: tomo 3 Bedæ, 2 Surij. Idem in præfatione eiusdem historiæ gentis Anglorum, Ea quæ de sanctissimo patre nostro & antistite Cudberto, vel in hoc volumine *, vel in libello gestorum ipsius conscripsi. partim ex eis quæ de illo prius à fratribus ecclesiæ Lindisfarnensis ecclesiæ scripta reperi, assumpsi, simpliciter fidem historiæ quam legebam, accommodans, partim vero ea quæ certissima fidelium virorum attestatione per me ipsum cognoscere potui, solerter adijcere curaui. *Ms. capitibus* 46 *lib.* 4. *c.* 27. & 5 *sequenti.*

2 Vulfrannus archiepiscopus, & Fontanellensis monachus, obijt anno 720. cuius vitam scripsit grauiter Ionas, eiusdem temporis & loci monachus, ad sanctum Bainum episcopum Taruanensem, & Fontanellæ abbatem, pag 295 Surij.

Duodecimo Calendas Aprilis, Iuna 21 Mart. C

3.14.25.6.17/ 28.9.20. 1.12/ 23.4.15.26.7/ 18.29.10.21.2

APud castrum Casinum, natalis sancti Benedicti abbatis. huius vitam, virtutibus & miraculis glorioſam, beatus papa scribit Gregorius. Alexandriæ, beati Serapionis anachoritæ, magnarum virtutum viri. In territorio 1 *libro* 2. *dialogorum.* 2

3 Lugdunensi, sancti Lupicini abbatis. cuius vita sanctitatis & miraculorum gloria illustris fuit. 8 *Die vigesima prima, sancti patris & confessoris Iacobi episcopi.*

ANNOTATIONES.

1 De Benedicto. Paulus Varnefridus, diaconus Cassinensis, de gestis Langobardorum lib. 1 cap. 17. Benedictus primum in loco qui Sublaco dicitur, qui ab vrbe Roma quadraginta millibus abest, & postea in Cassino, & magnis vitæ meritis, & Apostolicis virtutibus effulsit. Cuius vitam, sicut notum est, beatissimus papa Gregorius in suis dialogis † suaui sermone composuit. Ego quoque pro paruitate ingenij mei, ad honorem tanti patris, singula eius miracula, per singula disticha, elegiaci metri modo contexui. Aimonius de gestis Francorum lib. 2 cap. 22. Sed & Odo venerabilis abbas Floriacensis cœnobij, in quo sæpius nominatus requieuit pater Benedictus, ipsius memoriam in quodam sermone mirificis extollit laudibus. Marcus quoque poëta, vt habet Sigebertus de viris illustribus cap. 33. familiaris Benedicti Cassinensis, vitam eius à Gregorio descriptã, defloruit heroico breuiloquio, & pauca superaddidit: & cap. 101 Adrealdus, qui & Adeuuertus, monachus Floriacensis, scripsit historiam miraculorum, quæ ostensa sunt per Gallias sancti Benedicti Cassinensium meritis, à tempore quo eius Corpus translatum est à monte Cassino, ad cœnobium Floriacense, vsque ad tempus Odonis regis Francorum. & iterum Sigebertus cap. 102, Aimonius monachus Floriacensis, historiam miraculorum sancti Benedicti, ab Adrealdo initiatam, perfecit, perducens vsque ad tempus Roberti regis Francorum. Paulus diaconus est Ms. Gemblaci/ Odo & Adrealdus ibidem, & in Villari. Dialogus deniq; an beatus Benedictus monachorum pater almificus fuerit sacerdos, extat in volumine Consiliorum Cardinalis Zarabellæ, interlocutoribus Michaële & Hieronymo monachis ordinis sancti Benedicti, congregationis sanctæ Iustinæ de Padua.

Lib. 2 capp. 34. ex relatu quatuor discipulorũ.

2 De Serapione mentio est 8 tripartitæ cap. 1. Nescio tamen an de hoc: quod quidam annotarunt.

3 Lupicini vitam scribit sanctus Gregorius Turonensis, de vita patrum cap. 1.

Vndecimo Calendas Aprilis, luna 22 Mart. D

4.15.26.7.18./29.10.21.2.13/24.5.16.27.8/19.30.11.22

APud Septimaniam, ciuitate Biterris, depositio sancti Aphrodisij, episcopi & cõfessoris. Hic à beato Paulo Narbonensi episcopo, eidem vrbi ordinatus antistes, fidei documentis præclarus, virtutumque meritis ornatus, quieuit in pace. r *In Africa, sancti Saturnini, & aliorum nouem.* q *Trecas, depositio sancti Cameliani antistitis.* g *Die vigesima secunda, sancti hieromartyris Basilei†, presbyteri Ancyranæ ecclesiæ.* *Sozo. l. 9. cap. 10*

¶ q *In monasterio, quod Eike dicitur, translatio sanctarum virginum, Herlindis & Relindis germanarum.*

Parthenopoli ciuitate, beatæ Margaretæ quæ contracta dicitur, virginis multæ patientiæ. de cuius vita liber extat†. *per Ioannem Dominicanũ Ms.*

Decimo Calendas Aprilis, luna 23 Mart. E

5.16.27.8.19/30.11.22.3.14/25.6.17.28.9/20.1.12.23

IN Africa, sanctorum martyrum, Victoriani, Frumentij, & alterius Frumentij, & duorum germanorum. qui persecutione Vuandalica, vt scribit Victor Africanus episcopus, sub Hu libro 3
nerico rege, pro constantia catholicę confessionis, immanissimis supplicijs excruciati, egregio martyrio coronati sunt. In Antiochia, sancti Theodori presbyteri. In ciuitate Cęsarea,

sancti Iuliani. g *Die vigesima tertia, sacrosancti martyris Nicónis, & ministrorum discipulorum eius, cum ipso martyrizatorum.*

¶ q *Bergis*, p *eleuatio sancti Vuinoci abbatis.*

24 Mart. F Nono Calendas Aprilis, Iuna 6.17.28.9.20/1.12.23.4.15/26.7.18.29.10/21.2.13.24

De Pigm. Iatius Beda ex Ms. gestis. ROmæ, passio beati Pigmenij presbyteri. hic Iulianum apostatam à puero nutriuit, & literis sacris erudiuit. à quo ipse postea in Tyberim pro fide Christi necatus est. In Mauritania, natalis sanctorum Romuli & Secundoli fratrum, qui pro Christo passi sunt.

1 Item in Phrygia, sancti Agapeti. Apud Syriam, sancti Seleuci. *Tridenti, passio beati*
2 *Simonis pueri. In monasterio Vuasteno, sanctæ*
3 *Catharinæ abbatissæ, filiæ beatæ Birgittæ.*

¶ g *Die vigesima quarta, præfestum euangelismi.*

De quibus li. 8 hist. eccle. c. 13 Eus. Cæsareæ, sanctorũ octo martyrum †, Timolai, Dionysij, Romuli, Pausæ, Alexandri, Alexandri: Agapij, & Dionysij. Dauentriæ obijt Florentius presbyter, qui fratres de communi vita instituit, cuius vitam scripsit Thomas de Kempis *.

* *editam in operib. Thomæ.*

ANNOTATIONES.

1 Agapito episcopo Sinadæ Phrygiæ, Suidas / & libro 11 tripartitæ cap. 3 ex Socrate lib. 7, cap. 3

2 Simon infans martyrium passus est à Iudæis anno 1475, quo eodem anno passionem eius descripsit Ioannes Matthias Tyberinus, ad Senatum & populum Brixianum. Excusus aliquot paginis, & to. 2 Surij.

3 Catharinæ vita viginti capp. impressa est Romæ, cum reuelationibus matris suæ Birgittæ.

25 Mart. G Octauo Calendas Aprilis, Iuna 7.18.29.10.21/2.13.24.5.16/27.8.19.30.11/22.3.14.25

Iesus

IEsus Christus Dominus noster passus est. *Aug. 4 de Trin. c. 5*
Apud Nazareth ciuitatem Galilææ, ANNVNCIATIO Dominica. In Sirmio, Lucæ 1
passio sancti Irenæi episcopi, tempore Maximiani imperatoris. qui primo tormentis acerrimis vexatus, deinde diebus plurimis in carcere cruciatus, nouissime abscisso capite consummatus est. Romæ, sancti Cirini martyris. qui à rege Claudio post facultatum amissionem, post carceris squalorem, post multorum verberum afflictionem, gladio interfectus est. *Scriptum est in passione beati Valentini* †. Nicomediæ, natalis Dulæ, ancillæ cuiusdam militis, quæ pro castitate occisa est. In Antro insula, sancti Hermelandi abbatis. cuius glorioſa conuersatio, miraculorum collaudatur præconio. *Presbyteri, 10. 1 Surij.* 1

p *Item ipso die, depositio sanctissimi Humberti, episcopi & confessoris Christi, virtutibus & miraculis glorioſi.*

¶ q *Eodem die, geneſis mundi. & immolatio Isaac.* Gen. 1. 22.
& transitus filiorum Israël per mare rubrum. Exod. 14.
victoria Michaëlis Archangeli contra draconem. Iudæ c Apoc. 12.

ANNOTATIO.

1 Hermelandus ex Fontanella assumptus est in primum abbatem Antrensem. cuius vitam pulchre descripsit cœnobita Antrensis, ex ijs quę visu, relationeque fratrum, didicit. Pag. 373 Surij.

Septimo Calendas Aprilis, luna 26 Mar. A
8.19.20.11.22/3.14.25.6.17/28.9.20.1.12/23.4.15.26

APud Pentapolim Libyæ, natalis sanctorum, Theodori episcopi, Irenæi diaconi, Serapionis, & Ammonis lectorum. Romæ, via Lauica-

Lauicana, sancti Castuli martyris. qui, vt in ge-
pag. 451 10. stis beati Sebastiani legitur, b *cum esset Zetarius*
1 Surij. *palatij, & hospes sanctorum*, à persecutoribus ter-
tio appensus, tertio auditus, in confessione Do-
mini perseuerans, missus est in foueam, & di-
missa super eum massa arenaria, martyrio mi-
grauit ad Christum. In Sirmio, sanctorum,
Montani presbyteri, & Maximæ, in mare mer-
1 sorum. *Item in Vuerdena, depositio sancti Lud-*
geri episcopi & confessoris. qui fuit episcopus primus
Monasterienſis, tempore Caroli magni imperatoris.
Eodem die, beati Felicis secundi, episcopi Treue-
rensis.

¶ p *Lobijs, eleuatio sancti Vrsmari episcopi. quæ*
agitur Dominica ante natalē sancti Ioannis Baptistæ.

ANNOTATIO.

1 Ludgeri sanctam vitam duobus libellis conscripse-
runt, Omnibus in Christo fidelibus, Dei Sanctorumq.
eius non fictis amatoribus, fratres in cœnobio sancti Sal-
uatoris, & sancti confessoris Ludgeri: quando sanctissimę
eius vitæ conscij adhuc aliquanti in corpore supererant:
pag. 384 Surij.

27 Mar. B Sexto Calendas Aprilis, luna

9.20.1.12.23/4.15.26.7.18/ 29.10.21.2.13/ 24.5.16.27

1 IN Ægypto, depositio sancti Ioannis eremi-
tæ. qui inter cætera virtutum insignia, etiam
prophetico spiritu plenus, Theodosio imperato-
ri Christianissimo victorias de tyranno prædi-
xit. In Pannonia, sancti Alexandri martyris.

b *Hierosolymæ, resurrectio Domini nostri Iesu*
Christi. q *Dertonæ, sancti Marciani, episcopi &*
marty-

martyris. Vuormaciæ, sancti Ruperti, episcopi & confessoris† qui temporibus Childeberti, in Bauaria, Austria, Styria, & toto Norico, doctrinam Christi propagauit. Surius pag. 412

¶ Constantinopoli, sancti Isaacij viri Dei†. Persidem, nouem martyrum. Metaph. 2

ANNOTATIONES.

1 De Ioanne, Rufinus lib. 11 historiæ eccles. cap. 19 / Augustinus de cura pro mortuis cap. 17 / De eodem Euagrius, sed ab Hieronymo reprehensus, & Palladius eius discipulus, cap. 43 historiæ Lausiacæ.

2 Nouem istorum martyrum passionem habet Metaphrastes die 29 Martij, in martyrio Ionæ.

Quinto Calendas Aprilis, Iuna 28 Mart. C

10. 21. 2. 12. 24 / 5. 16. 27. 8. 19 / 1. 11. 22. 3. 14 / 25. 6. 17. 28

IN Cæsarea Palæstinæ, sanctorum martyrum, Prisci, Malchi, Alexandri. † qui persecutione Valeriani, diuino fidei calore succensi, vltro iudicem adeuntes, cur tantum in sanguinem piorum desæuiat, obiurgant. Quos ille continuo pro Christi nomine bestijs tradidit deuorandos. Apud vrbem Cabilonem, depositio sancti Guntramni regis. qui ita se spiritualibus actionibus mancipauit, vt relictis sæculi pompis, thesauros suos ecclesijs & pauperibus erogaret. Tharso Ciliciæ, Castoris & Dorothei. *Apud Naxum, siue Nesum, Ciciliæ oppidum, sancti Cononis, Basiliani monachi, abstinentia & sanctitate clari, tempestate Rogerij secundi, anno millesimo, ducentesimo, trigesimo sexto.* g *Die vigesima octaua, sancti Stephani Thaumaturgi, & sancti Hilarionis iunioris.* 2

Euſ. 7 Hiſt. Eccl. cap. 11

¶ b Ro-

tertij, de quo Pontif. c. 46

¶ b *Romæ Sixti papæ *. qui sedit annos octo.*
q *Coloniæ, ex Tungris translatio corporis sancti Euergisli episcopi.*

ANNOTATIONES.

1 De Guntramno posuit Vsuardus verba Gregorij Turonensis ex libro de gloria martyrum cap. 76. Idem Gregorius sparsim de eo scribit lib. 4 historiæ vsq. ad caput 13 libri vndecimi. qui liber Gregorio in Basileensi editione accessit. tursus Paulus diaconus lib. 3 de gestis Langobardorum cap. 17.

2 De Hilarione, hoc fortassis, libro sexto historiæ tripartitæ, cap. 12 & 28.

29 Mar. D Quarto Calendas Aprilis, luna

11.22.3.14.25/6.17.28.9.20/2.12.23.4.15/26.7.18.29

1 APud Africam, natalis sanctorum confessorum, Armogastis, Archimini & Saturi. qui, tempore Vuandalicæ persecutionis, sub * Genserico rege, pro confessione veritatis multa & grauia perpessi supplicia, atque opprobria, cursum glorioſi certaminis impleuerunt. Ipso

* al. Geiserico.

2 die, sancti Eustasij, abbatis monasterij Luxouiensis. qui pater ferme sexcentorum extitit monachorum, & vitæ sanctitate conspicuus, etiam miraculis claruit. 1 *Ciuitate Nicomedia, passio sanctorum, Pastoris & Victorini,* q *Saturnini, Iulianæ, & aliorum quatuor. Ipso die, sancti Bertholdi, confessoris Ordinis Carmeli.* g *Die*

3 *vigesima nona, sancti patris Marci, episcopi Arethusij. & Cyrilli diaconi, & aliorum, qui sub Iuliano tyranno certauerunt.*

4

5 ¶ Eodem die, sanctorum Ionæ & Barachisij, martyrum sub Saporio Persarum rege.

ANNO-

ANNOTATIONES.

1 De Armogaſte & collegis, ſcribit Victor ſub finem libri primi, ſed Codices mendoſe habent, quendam archimimum, nomine Maſculan. Vera enim lectio, eaq. Martyrologijs conſentanea, eſt in peruetuſta & prima editione, cap. 13: quendam Archiminum nomine, Maſculinum. Hoc eſt, ex Maſcula ciuitate.

2 Euſtaſij vitam, diſcipulus eius Ionas Scotus ſcribit, to. 3 Bedæ / to. 2 Surij.

3 Marci Arethuſij martyrium late ſcribit Gregorius Nazianzenus, inuectiua prima in Iulianum / & Sozomenus lib. 5. cap. 19 / Theodoritus lib. 3 cap. 7, aliás 6 / Caſſiodorus lib. 6 tripartitæ cap. 12.

4 De reliquis martyribus ſub Iuliano tractatur iiſdem libris. De Cyrillo diacono à Theodorito lib. 3 cap citato / & ſexto tripartitæ cap. 15.

5 De Ionæ & Barachiſij martyrio hiſtoriam conſcripſit Eſaias Adami filius, eques regis Saporij, & auditor atque ſpectator eorum quæ fiebant. Eſt apud Metaphr. & Surium.

Tertio Calendas Aprilis, luna 30 Mar. E
12.23.4.15.26/7.18.29.10.21/3.13.24.5.16/27.8.19.30

ROmæ via Appia, natalis beati Quirini, martyris & tribuni. * qui ſub Aureliano *Comite vtriuſque militiæ, & Traiano* imperatore, poſt linguæ abſciſionem, & equulei ſuſpenſionem, manuumque ac pedum detruncationem, agonem martyrij gladio conſummauit. Theſſalonicæ, natalis ſanctorum, Domnini & Victoris. Apud caſtrum Siluanectenſium, depoſitio ſancti Reguli, epiſcopi & confeſſoris. *In pago Brachbantenſi, villa Lembeca*, p *tranſitus ſancti Veroni.* q *Apud ciuitatem Aſtenſem, ſancti Secundi martyris* †. 1 Ado 15. Cal. Martij.

Eodem

* Geſta Aemi. papa.

Eodem die, natalis ſanctæ Maxentiæ viduæ, matris ſancti Vigilij. 1 *Aurelianis, Paſtoris epiſcopi.*

2 ¶ g *Die trigeſima, ſancti patris Ioannis, qui ſcripſit ſcalam.*

ANNOTATIONES.

1 Veroni inuentionis hiſtoria Ms. incipit, Comiti Raginero Comitum nobiliſſimo Olbertus Gemblacenſis, nomine, non merito, abbas. Claruit anno 1048.

2 Ioannis Climaci vitam per Danielem monachum, habet Surius, & tomus operum Climaci.

31 Mart. F Pridie Calendas Aprilis, Iuna

13.24.5.16.27/8.19.30. 11. 22/4. 14. 25. 6. 17/28. 9. 20.1

Iſraël 1 AMos prophetæ. quem Ozias rex * vecte per tempora confixum necauit, ac poſtea ſemiuiuus ad patriam deuectus, ibique ſepultus eſt. Romæ, ſanctæ Balbinæ virginis, filiæ Quirini martyris. quæ poſt deuictum ſæculi huius curſum, ſepelitur via Appia, iuxta patrem ſuum. In Africa, ſanctorum Diodoli & Aneſi.

g *Die trigeſima prima, ſancti & miraculis clari Hypatij, epiſcopi Ancyræ.*

¶ r *Eodem die, Felicis papæ & martyris.* q *In Blandinio,* p *eleuatio & tranſlatio ſanctorum, Vuandregiſili abbatis, & Anſberti, atque Vulframni, archipræſulum.*

ANNOTATIO.

1 Amos. De temporibus eius per Oziam regem Iudæ confixis, meminit Hieronymus in principium Amos. item Epiphanius & Iſidorus, de vitis Prophetarum ſcribentes.

APRILIS

APRILIS HABET DIES XXX.

Calendis Aprilis, luna 1 Apr. G
14.25.6.17.28/9.20.1.12.23/5.15.26.7.18/29.10.21.2

Omæ, passio beatissimæ Theodoræ, sororis illustrissimi martyris Hermetis. Hæc sub Aureliano martyrizata, sepulta est iuxta fratrem suum via salaria, non longe ab vrbe Roma. Eodem die, sancti Venantij, episcopi & martyris. In Ægypto, sanctorum Victoris & Stephani. *Gratianopoli, beati Hugonis episcopi & confessoris. qui anachoriticam vitam exegit multis annis, & miraculorum gloria clarus migrauit ad Christum.* 1

De Theod. gesta Alex pa. 3 Maij.

¶ *Ipso die, translatio sancti Vualerici, confessoris.* b *cuius sepulchrum crebris miraculis illustratur.*

ANNOTATIO.

1 De Hugone. Petrus Sutor de vita Carthusiana lib. 2 cap. 7. Guigo de castro Valentinensis diœcesis, quintus post Brunonem maioris Carthusiæ Prior, vitam beati Hugonis Gratianopolitani antistitis, & vineæ Carthusianæ complantatoris, iubente Innocentio secundo, Pontifice summo, luculento sermone conscripsit, Pagina 434 Surij.

Quarto Nonas Aprilis, luna 2 Apr. A
15.26.7.18.29/10.21.2.13.24/6.16.27.8.19/1.11.22.3

APud Cæsaream Cappadociæ, passio sanctæ Theodosiæ, quæ Dioclitiani tempo-

re, vitro se confessoribus in custodia socians, tenta & nihilominus in equuleo cruciata, Dei virtute post de vinculis & bestijs eruta, nouissime martyrium capitis absciſione compleuit.

1 Eodem die, natalis beati Nicetij Lugdunensis episcopi. cuius & vita miraculis claruit, & pretiosa mors nihilominus miraculis commendatur. Apud Palestinam, depositio beatæ
2 Mariæ Ægyptiacæ, quæ peccatrix appellatur. *cuius actus valde mirabiles, & omni laude dignissimi inueniuntur.* r *Item apud Comum, sancti Abundij, episcopi & confessoris.* q *In Galliæ agro*
3 *Turonensi, sancti Franciſci, de Paula Calabriæ oppido, Ordinis Minimorum fundatoris.*

¶ *Lobijs,* p *commemoratio meritorum venerabilium Christi confessorum, Vrsmari, & Ermini, quando à Hungris liberati sunt Laubienses, per merita eorum.*

Lingonis, sancti Vrbani, episcopi & confessoris, magnarum virtutum viri, qui vineas precibus suis sæpius conseruauit. Apud Cæsaream Palestinæ, passio alterius Theodosiæ, virginis Tyriæ. quam libro octauo scribit
cap. 17 integra versio. Eusebius Cæsareensis †. Hoc die, transitus viri Dei Nodgeri episcopi Leodiensis. cuius præclara gesta habentur.

ANNOTATIONES.

1 De Nicetio Lugdunensi, Gregorius Turonicus de vita patrum Galliæ cap. 8 / de gloria confessorum capite 61 / Libro autem quarto historiæ, caput 36 de eo, nondum extat.

2 De Maria Ægyptiaca, quam quidam secundum historiam ponunt 9 Aprilis. Sigebertus de viris illustribus cap. 69. Paulus diaconus Neapolitanæ ecclesiæ, transtulit de Græco in Latinum, vitam sanctæ Mariæ Ægyptiacæ. Hanc scripsit Sophronius Hierosolymitanus episcopus teste

teste Nicephoro Callisto libro 17 capite 5. Allegatur in Nicæna synodo, & à Damasceno contra iconoclastas: edita cum vitis patrum Coloniæ excusis, aut potius pagina 698 Surij. Additio ad Sigebertum capite octauo. Hildebertus ex Cenomanensi episcopo archiepiscopus Turonensis, scripsit eleganti metro vitam Mariæ Ægyptiacæ. est Ms.

3 Franciscus Paulensis obijt An. 1507. cuius vitam scribit Leo decimus in bulla Canonizationis, quæ impressa est quaternionibus quatuor, & pag. 462 Surij.

Tertio Nonas Aprilis, luna 3 Apr. C

16. 27. 8. 19. 1/11. 22. 3. 14. 25/6. 17. 28. 9. 20/2. 12. 23. 4

IN Scythia, ciuitate Tomis, natalis sanctorum, Euagrij & Benigni. Thessalonicæ, passio sanctarum virginum Agapis & Chionię, 1
sub Dioclitiano. quæ primo in carcere maceratæ, post in ignem missæ, sed intactæ à flammis, post orationem ad Dominum fusam, animas reddiderũt. Apud Taurominium Siciliæ, depositio beati Pancratij *episcopi, ab Archagano pagano interfecti: cuius vitam scripsit Euagrius eius discipulus. In Anglia sancti Richardi, episcopi* 2
Cicestrienſis, & confessoris. In monasterio Alto villari, translatio corporis beati Madelupi sacerdotis. ¶ g. *Die tertia, sancti patris Nicetæ, ducis monasterij Medini.* 3

¶ Item, depositio beatæ Burgundofaræ, virginis, & 4
abbatissæ Euoriacensis. de qua in vita beati Columbani abbatis.

ANNOTATIONES.

1 Agapes, Chioniæ & Irenes martyrium, describitur in celeberrima passione matris istarum Anastasiæ, & apud Metaphrastem pag. 432 Surij. De eisdem S. Aldhelmus

libro 5 hiſtor. cap. 19.

lib. 2 de virginitate (cuius Beda meminit *) ſic canit,

Tres ſimul illuſtres ſumpſerunt ſorte ſorores
Splendida purpureis plectentes ſerta coronis.
Dum ſimul inregritas candens, & paſſio rubra,
Virginibus Chriſti cumulabant præmia dupla:

Proſa eſt in Orthodoxographis.

Quarum per proſam deſcripſi carmina dudum †.

2 Richardi Ciceſtrij vitam duobus libris ſcripſit circa Annum 1270 Radulphus Ciceſtrius Bockinge, Ordinis Prędicatorum, ad Iſabellam Arundeliæ Comitiſſam, ſiue Comitem. Ms. Louanij ad Martinenſes. Succincte autem Surius pag. 486, & Vrbanus papa in litera Canonizationis, apud Radulphum libro 2, cap. 15.

3 In Nicetam orationem funebrem ſcripſit Theoſtericus, illius beatiſſimi viri diſcipulus, apud Metaphraſtem, pag. 470.

4 Burgundoforæ vita titulo Bedæ habetur tomo 3 Bedæ: ſed Ionæ eſt, non Bedæ: Neque vita Burgundoforæ appellari debuit, cum nihil pœne habeat de Burgundofora, ſed obitus aliquot virginum commemoret, quæ in eius monaſterio vixere.

4 Apr. D

Pridie Nonas Aprilis, Iuna 17. 28. 9. 20. 2/ 12. 23. 4. 15. 26/ 8. 18. 29. 10. 21/ 3. 13. 24. 5

De Ambr. 7 Dec.

MEdiolani, depoſitio beati Ambroſij epiſcopi & confeſſoris. cuius ſtudio inter cætera doctrinæ & miraculorum inſignia, tempore Arianæ perfidiæ tota Italia ad catholicam fidem conuerſa eſt. Apud Hiſpalim, depoſi-

1 tio beati Iſidori epiſcopi. g *Die quarta, ſanctorum patrum, Ioſeph hymnographi, & Georgij, qui fuit in Malæo.*

ANNOTATIO.

1 De Iſidoro, Braulio Cæſarauguſtanus to. 2 Surij.

5 Apr. E

Nonis Aprilis, Iuna 18. 29. 10. 21. 3/ 13. 24. 5. 16. 27/ 9. 19. 1. 11. 22/ 4. 14. 25. 6

Apud

APud Ægyptum, natalis sanctorum martyrum, † Martiani, Nicánoris & Apollonij. *al.* Martianæ.

Thessalonicę, sanctę Irenis virginis. quæ post tolerantiam carceris, sagitta percussa est à Sisinnio comite: sub quo & sorores eius simul, Agapes & Chionia,* martyrizatæ sunt. Apud Cęsaream, sancti Amphiani. 1 *al.* Martyrizarunt.

Item apud Venetiam Britanniæ, beati Vincentij Valentini, cognomento Ferrarij, confessoris Ordinis Prædicatorum, sanctitate, doctrina, miraculisque clarissimi. 2 3

¶ *Hic supra triginta millia Iudæorum, ac Maurorum, ad Christum conuertit. In Scotia, sancti Tigernaci, episcopi & confessoris.* ‡ *Die quinta, sanctorum martyrum, Theodŭli & Agathópodis.** *Metaphr. 4 April.*

¶ *Lauduno clauato, prima translatio sanctæ Ciliniæ, matris sancti Remigij episcopi.*

Eodem die, sanctorum martyrum, sanctæ † Thermes, cũ sorore, & ancilla. Apud Leodiũ in monte Cornelion, obijt Iuliana virgo, & præfecta eiusdẽ loci. quæ tertio obitus sui die ad cœnobium Villarienſe translata, illic inter corpora sacra est sepulta. Vbi & eius vita habetur*. *Metaph. pag. 512.* *prolixe.*

ANNOTATIONES.

1 Eirenes martyrium & sororum eius, à quibus describatur, notatum est 3 die Aprilis.

2 De Amphiano Vsuardus habebat Apud Cesaream Lyciæ: sed expũxi (Lyciæ). Martyriũ enim Amphiani, seu Apphiani Lycienſis & Ædesij fratris eius, quod in Cæsarea Palestinæ pertulerunt, scribunt Eusebius lib. 8 histor. eccle. cap. 14 & 15 integræ versionis/& ex eo Metaphrastes 2 Aprilis tomo 7 Aloysij pag. 44.

3 De Vincẽtio, Leãder lib. 1 de illustribus viris Ordinis Prædicatorũ. Saluius Cassetta, generalis magister 32, edidit vitam D. Vincentij confessoris. Eandẽ scribit Ioannes Antonius Flaminius Foro Cornelienſis libro 5 de illust.

viris Ordinis Prædicatorum / & ante istos, Petrus Rausanus Panormitanus, libris quinque / quorum quatuor habet Surius. Scripsit hos libros anno 35 à morte Sancti, iubente Magistro Ordinis Martiale Auribello vt ea conscriberet, quæ apud Maximum Pontificem, vniuersamq. Romanam ecclesiam, claris veridicisq. testimonijs de eius mirabilibus factis comprobata sunt.

6 Apr. E Octauo Idus Aprilis, luna

19.1.11.22.4/14.25.6.17.28/10.20.2.12.23/5.15.26.7

1 ROmæ, natalis beati Sixti papæ & martyris. qui temporibus Adriani, vt sibi Christum lucrifaceret, libenter mortem sustinuit temporalem. In Macedonia, sanctorum Timothei & Diogenis. r *Item, sancti Cælestini*
2 *papæ.* q *Et beati Vuermebandi abbatis. In*
3 *Dacia, Vuilhelmi abbatis Roschildensis &*
4 *confessoris.* g *Die sexta, sancti patris Eutychij, archiepiscopi Constantinopolis.*

ANNOTATIONES.

1 De Xysto vel Sixto primo, pontificale cap. 8
2 De Cælestino, Prosper cõtra Collatorẽ cap. 41 Cyrillus epistola 10/Pontificale cap. 45/Socrates lib. 7 cap 11.
3 Vuilhelmi abbatis Roschildensis vitã discipulus eius conscripsit, Ms. in Rubea valle. Quam Surius habet pag. 576, in compendiũ redactã, & phrasi plerumq. mutata.
4 Eutychij vita apud Simeonem inscribitur Eustathio humili presbytero. pag. 546 Surij.

7 Apr. F Septimo Idus Aprilis, luna

20.2.12.23.5/15.26.7.18.29/11.21.3.13.24/6.16.27.8

1 APud Africam, natalis sanctorum martyrum, Epiphanij episcopi, Donati, & aliorum tredecim. Eodem die, Egesippi viri sanctissimi. qui vicinus Apostolorum temporum, à

passione

passione Domini vsque ad suam ætatem ecclesiasticorum Actuum texuit historias, sermone simplici: vt quorum vitam sectabatur, dicendi quoque exprimeret characterem. In Alexandria, sancti Pelusij presbyteri. g *Die septima, sancti patris Georgij, episcopi Melitines.*

¶ Crispinij, P obijt dominus Aibertus incluſus/cuius memoriã facit Crispiniũ in Litanijs monasterij. Festum vero in sacello vicino, in quo quiescit, postridie dedicationis eius oratorij: quod est, secunda die Maij. Pompeiopoli, sancti Calliopij martyris †. In Eiflia. monasterio Steinfelt, sanctæ memoriæ Hermanni, qui & Ioseph propter simplicitatem dictus est †. 2 *Metaphr. p. 386. Cuius vitæ habetur Ms. & impressa.*

ANNOTATIONES.

1 De Egesippo, Rufinus lib. 4 hist. eccles. capitibus 8, 11, & 22/apud Christophorsonum 8, 10 & 12/Hieronymus de viris illustribus cap. 32.

2 Aiberti vita incipit Crispinij, Ego Robertus Dei miseratione Ostrouandensis archidiaconus, humilis & indignus, opusculum quod de vita & moribus domini Aiberti, venerabilis presbyteri, Deo inspirante, composui. Est to. 2 Surij. sed deest ibi prior Prologus.

Sexto Idus Aprilis, luna 8 Apr. C.

21.3.13.24.6/16.27.8.19.1/12.22.4.14.25/7.17.28.9

APud Corinthum, beati Dionysij episcopi. 1 cuius eruditione & gratia quam habuit in verbo Dei, multi fruuntur vsque hodie. Claruit autem idem Christi electus temporibus Marci Antonini, & Lucij Aurelij. Turónis, sancti Perpetui episcopi, admirandæ sanctitatis viri. 2

Item beati Alberti, patris ordinis Carmeli, episcopi & confessoris Hierosolymitanæ ecclesiæ.

¶ P *Marchianis, eleuatio sancti Ionâti, confessoris Christi.* g *Die octaua, sanctorum Apostolorum, † Herodiõnis, * Agabi, † Rufi, & sociorum.* † Rom. 16. * Act. 11. 21.

Item, sancti Bademi archimandritæ & martyris. cuius
pag. 596 martyrium habet Metaphrastes Simeon †.

ANNOTATIO.

1 De Dionysio Corinthi episcopo, Eusebius lib. 4 hist cap. 22/23 Rufini/ Hieronymus de viris illustr. cap. 37.
2 De Perpetuo sexto Turonum episcopo, scribit sanctus Gregorius Turonicus lib. 2 historię Francorum cap. 14/ & lib. 10 cap. 31/item Sollius Sidonius lib. 4 epist. 18 ad Lucontium.

9 Apr. A Quinto Idus Aprilis, Luna

22. 4. 14. 25. 7/ 17. 28. 9. 20. 2/ 13. 23. 5. 15. 26/ 8. 18. 29. 10

Act. 6 NAtalis sancti Próchori. qui fuit vnus de septem diaconibus primis. hic fide & miraculis præclarus, apud Antiochiam martyrio consummatus est. In Sirmio, passio sanctarum septem virginum, quæ dato simul pretio sanguinis, vitam mercatæ sunt æternam.

p *In Gallijs ciuitate Rothomagensi, beati Hugonis, præfatæ vrbis archiepiscopi, & confessoris. Cuius corpus magna reuerentia asseruatur, & fulget, in Præpositura sancti Vedasti, Haspris dicta, in diœcesi Cameracensi.* q *In castro Monte,* p *transitus beatæ Vualdedrudis.* q *quæ ex Vincentio viro nobili genuit sanctas virgines, Aldedrudem & Madelbertam: deinde ab illo, seruata charitate, separata, in Castriloco ad exercitium spirituale multam sanctarum virginum militiam adunauit.*

g *Die nona, sancti martyris Eutychij.*

¶ q *Eodem die,* r *translatio corporis sanctæ Mo-*
1 *nicæ, matris sancti Augustini, ex Ostia Tiberina Romam, pontificatu Martini quinti papæ, anno decimo tertio sui pontificatus.*

Apud Palestinam, secundum historiam, depositio
sanctæ

ſanctæ Mariæ Ægyptiacæ. quæ à nonnullis hoc die recolitur, ab alijs quarto Nonarum Aprilis, vbi ab Vſuardo eſt annotata.

ANNOTATIO.

1 De Monicæ tranſlatione habetur bulla Martini Ms/ & in Breuiario Auguſtinenſium pars eius.

Quarto Idus Aprilis, luna 10 Apr. B

23.5.15.26.8/18.29.10.21.3/14.24.6.16.27/9.19.1.11

EZechielis Prophetæ. qui à iudice populi Iſraël apud Babyloniam interfectus, in ſepulchro Sem atque Arphaxat eſt ſepultus. 1

Romæ, beatorum martyrum, quos ſanctus Alexander papa baptizauit, cum teneretur in carcere. Hos omnes Aurelianus princeps naui † vetuſtæ impoſitos, in altũ mare deduci, & illic ligatis ad colla lapidibus, mergi in profundum maris, fecit. Alexandrię, ſancti Apollonij preſbyteri, & aliorum quinque. *In Gandauo, depoſitio beati Macarij, epiſcopi & confeſſoris.* g *Die decima, ſanctorum martyrum, Terentij, Pompeij, & ſociorum* †. *Geſta Alexandri, 3 Maij.* *al* vetuſta 2 *Metaph. pag. 609.*

ANNOTATIONES.

1 De Ezechiele, Epiphanius de vitis prophetarum cap. 9/ Iſidorus cap. 39 &c.

2 Macarij ſui, hiſtoriam vitæ & eleuationis, conſcriptam iuſſu Sigeri abbatis, habet Gandauũ, & Surius pag. 612. Obijt peſte 1012: eleuatus eſt ſub Sigero, Anno 1067.

Tertio Idus Aprilis, luna 11 Apr. C

24.6.16.27.9/19.1.11.22.4/15.25.7.17.28/10.20.2.12

ROmæ, natalis beati Leonis papæ. cuius temporibus extitit ſancta ſynodus Chalcedonenſis. 1

Apud Cretam, vrbe Gortyna, ſancti 2

Philippi episcopi. qui magnis virtutibus & optimis studijs præditus fuit. Floruit autem temporibus Antonini Veri & Lucij Aurelij imperatorum. In Dalmatia, ciuitate Salóna, sancti Domnionis episcopi, cum militibus octo.

Nicomediæ, sancti Eustorgij presbyteri. *In*

3 *Britannia, sancti Guthlaci, confessoris & anachoritæ. qui multis virtutibus fulgens, requieuit in pace.*

Nouioni, sanctæ Godobertæ virginis. Lugduno, Sicarij episcopi. Turonis, Agirici abbatis.

4 g *Die vndecima, sancti hieromartyris Antypæ, episcopi Pergami Asiæ.*

¶ p *In Bronio monasterio, aduentus sancti Leodegarij, episcopi & martyris.*

Item beatæ memoriæ Reineri solitarij. qui apud ecclesiam Osnaburgensem, vita & miraculis admodum effulsit.

ANNOTATIONES.

1 De Leone tersancto, Pontificale cap. 47/ Vita operibus præmissa, auctore, vt puto, Canisio. Pluraq. ex ipsius auctoris scriptis, de vita eius addi possent.

2 De Philippo Gortynensi, scribit Eusebius, ex S. Dionysio Corinthi episcopo, lib. 4 hist. eccl. cap. 22, apud Rufinum 23/ & Hieronymus de viris ill. cap. 40, ex citati Eusebij libro 4 cap. 24.

3 De Guthlaco. Catalogus Scriptorum Brytanniæ. Felix Crolandiensis Benedictinus, Ealfvvaldo Mecœnati suo, Orientalium Anglorum regi, dedicauit vitam Guthlaci recluſi. quæ incipit, Iussionibus tuis obtemperans. Miracula eiusdem, de trànslatione eiusdem, & epitomen vitæ eius. Quæ adhuc extant. Claruit An. 730. Guilhelmus Rameseye, ordinis sancti Benedicti in Crolandia, scripsit vitam D. Guthlaci carmine heroico, quam prius scripserat prosa Felix Crolandiensis. Petrus de Blesis in lucem emisit Guthlaci confessoris vitam libro vno. Is incipit, Quia gesta illustrium virorum. Claruit anno 1160. Substantia vitæ arbitror apud Surium esse, pag. 625.

4 De An-

4 De Antypę martyrio Apocalypsis 2/& Metaphraſtes.

Pridie Idus Aprilis, luna 12. Apr. D
25.7.17.28.10/20.2.12.23. 5/16.26. 8.18. 29/11.21. 3.13

ROmæ via Aurelia, natalis beati Iulij papæ. † qui ſub Conſtantio imperatore decem menſibus tribulationes & exilia perpeſſus, poſt eius mortem cum magna gloria ad ſuam ſedem reuerſus, quieuit in pace. Eodem die, ſancti Zenonis epiſcopi. qui inter procellas perſecutionis Veronenſem vrbem mirabiliter rexit. 1

Pontificale c. 36

b *De quo Gregorius in libro Dialogorum refert.* lib. 3 ca. 19.

Vapinco, depoſitio ſancti Conſtãtini epiſcopi.

p *Monaſterio Sithiu, depoſitio ſancti Erkenbodonis Morinorum epiſcopi, & abbatis Sithienſis.*

g *Die duodecima, ſancti patris & confeſſoris Baſilij, epiſcopi Parij.*

¶ Eo die, ſancti Sabę Gotthi martyris. hic cum Gotthię magiſtratus Chriſtianos cogeret edere idolis immolata, & gentiles quidam propinquis ſuis pro immolatis, non immolata proponeret, recognita proteſtatus eſt, Si quis ex carnibus illis comederit, Chriſtianus eſſe non poteſt. 2

ANNOTATIONES.

1 De Zenone ſuſtuli Vſuardi verba, ac tempore Gallieni martyrio coronatus eſt. Honorari enim eum vt confeſſorem, conſtat ex Romano Martyrologio, & Officio Mediolanenſis eccleſiæ die 8 Decembris, & aliunde. Extat q. Lobij narratio venerabilis Coronati Chriſtianiſſimi notarij de vita ſancti Zenonis epiſcopi & confeſſoris. Gregorius interim 3. dial. cap. 19 bis eum martyrem nominare maluit quàm confeſſorem, eo quod inter procellas perſecutionis multa viriliter pertulerit. qua eadem de cauſa Iuuenalem quoq. alibi martyrem nominat. *Hom. 37 Euang.*

2 Sabæ martyrium ſcribit apud Metaphraſtem eccleſia Dei quæ eſt in Gotthia, eccleſiæ in Cappadocia, & omnibus catholicæ eccleſiæ Chriſtianis. pag. 635 Surii.

Idibus

15 Apr. E

Idibus Aprilis, luna

26.8.18.29.11/21.3.13.24.6/17.27.9.19.1/12.22.4.14

1 APud Pergamum Asiæ vrbem, natalis sanctorum, Carpi episcopi, Papylij diaconi, & Agathonicæ optimæ fœminæ, aliarumque multarum, quæ pro beatis confessionibus martyrio coronatæ sunt, sub Antonino Vero & Aurelio Commodo. Cum quibus & vir mirabilis
2 Iustinus Philosophus, pro religione Christi plurimum laborans scripto, remunerationem linguæ fidelis martyrij munus accepit. In
Greg. 3 dial. c. 31. Hispania, sancti Hermenigildi *. qui ob catholicę fidei confessionem securi in capite percussus, regnum, cœleste pro terreno, rex & martyr intrauit.

ANNOTATIONES.

1 De Carpo & collegis, Eusebius ex epistola Smyrnensis ecclesiæ lib. 4 historiæ eccles. cap. 14/ 15 Rufini/ & Metaphrastes pag. 641 Surij.

2 De Iustino consequenter Eusebius per tria capita, & eodem 4 libro, capitibus 8. & 11. Vitam ex eius scriptis collegit Ioach. Perionius, pag. 658 Surij.

14 Apr. F

Decimo octauo Calendas Maij, luna

27.9.19.1.12/22.4.14.25.7/18.28.10.20.2/13.23.5.1[5]

De his Gesta Cæciliæ. ROmæ via Appia, natalis beatissimorum martyrum †, Tiburtij, & Valeriani, & Maximi, sub Almachio præfecto. quorum primi fustibus cæsi, & gladio percussi: vltimus tamdiu plumbatis est verberatus, donec exhalaret spiritum. Apud Alexandriam, sancti Frontonis abbatis, cuius vita sanctitate & miraculis extitit glorioſa. Interamnis, beati Proculi

marty-

martyris. item ſanctę Domninę virginis, cum ſocijs virginibus coronatæ.

¶ Lugduni, Lamberti epiſcopi & confeſſoris. In Hollandia, oppido Schiedamis, obitus Lijdvvijdt virginis, patientiæ ſingularis. 1 2

ANNOTATIONES.

1 De Lamberto. Angradus in vita ſancti Ansberti, Plurima de tanto patre (Lamberto abbate in Fontanella, & poſt pontifice in Lugduno) per eum, & ſub eius regimine geſta, dici poterant, quæ in eius geſtis olim plenius memoriæ tradidimus.

2 Lidvvidis vita extat Ms. per venerabilem Thomam Kempenſem, & impreſſa auctore Ioanne Brugman Minorita, Schiedamis anno 1498.

Decimo ſeptimo Calendas Maij, Iuna 15 Apr. ☾
28.10.20.2.13/23.5.15.26.8/19.29.11.21.3/14.24.6.16

APud Perſidem, ciuitate Corduba, natalis ſanctorum Olympiadis & Maximi nobilium. † qui iubente Decio fuſtibus cæſi, & deinde plumbatis: ad vltimum capita eorum ſecuribus ſunt tunſa, donec emitterent ſpiritum. In Italia, beatorum martyrum, Maronis, Eutychetis, & Victorini. * qui primo apud inſulam Pontiam in Chriſti confeſsione longum ducentes exilium, poſtmodum ſub principe Nerua [a] *traditi ſunt in ſeruitutem Aureliano ſponſo, quem Flauia Domitilla ob Chriſtum contempſerat. Quos iuſsit terram fodere per totum diem, ad veſperam vero cantabrum manducare: deinde* cum conuertiſſent plurimos ad fidem, iuſsi ſunt varijs interfici pœnis. *In Reomago cœnobio, depoſitio ſancti Silueſtri, diſcipuli ſancti Ioannis confeſſoris.* † *Geſta Laurētij, Abdon, & ſociorum.* * *Geſta Nerei, 12 Maij.*

¶ P *Ipſo*

¶ *Ipso die, Helnone monasterio, susceptio crucis geminæ, quæ duobus in locis de ligno Dominicæ crucis habens, à Vualterio Vuariniaco, nobili milite, de Hierusalem allata, & ibidem ecclesiæ oblata, ab abbate & conuentu cum solenni processione est recepta, cum gaudio & exultatione.*

Metaphr. to. 6. Aloy. ¶ Item, inchoatio Niceni primi Concilij †.

16. Apr. A Decimo sexto Calendas Maij, Iuna 29.11.21.3.14/24.6.16.27.9/ 20.1.12.22.4/15.25.7.17

el. Cęlesti APud Corinthum, natalis sanctorum, * Calixti, & Carisij, cum alijs septem, omnium in mare mersorum. Cæsaraugustæ, sanctorum
1 decem & octo martyrum, Quintiliani, Cassiani, Matutini, Publij, Vrbani, Martialis, Fausti, Successi, Felicis, Ianuarij, Primitiui, Euentij, Cæciliani, Optati, Frontonis, Luperci, Apodemi & Iulij. Hi omnes sub Daciano Hispaniarum præside pœnis affecti, atque interempti sunt. *Ibi-*
1 *dem Engratiæ siue Encratis, virginis ac martyris. & Caij, atque Crementij, qui secundo confessi, gustarunt saporem martyrij. Palentiæ in Hispanijs, natalis sancti Turibij, episcopi Astoricensis: ad*
Epist. 93 *quem scripsit Leo pontifex epistolam contra Priscillianistas. Hic innumeris clarus miraculis, Christianam religionem ac fidem catholicam quam maxime iuuit. Iuxta Valencenas, in pago Sebourch, quieścit sanctus Drogo confessor inclytus. qui miro modo calculosis & ruptis inuocatus subuenit. Depositio eius decima sexta Aprilis, anno Domini millesimo centesimo octuagesimo sexto.* ¶ *In Scicilia iuxta Castellum bonum, sub Marone monte ac gemellis*

mellis collibus, in cœnobio ſanctæ Mariæ à partu, depoſitio beati Guilelmi confeſſoris. In Dacia, ſancti Magni, Comitis Arcadiæ, & martyris, anno milleſimo centeſimo quarto.

¶ p *Coloniæ, tranſlatio ſancti* † *Albini martyris. huius Deo digni martyris reliquiæ de Britannia per beatum Germanum epiſcopum Antiſiodorenſem primo Romam, deinde per auguſtam Theophanium, Othonis ſecundi vxorem, Coloniam tranſlatæ, poſitæ ſunt in monaſterio ſanctiſſimi Pantaleonis martyris. vbi cunctis pie quærentibus opem conferunt ſalutarem. Zanthis,* p *feſtum martyris*, quem tranſtulit archiepiſcopus Philippus, inuentum in purpura & calceis, amputata ſummitate capitis. Nos qui floccellos ſanguinis cohærentes pilis in monumẽto eius vidimus, ſcripſimus hæc, vt vos credatis, & per annorum reuolutionem hoc die, & aſſidue, eum in veneratione habeatis. Nec conturbet quod nomen eius non habetur, cum Legenda Thebæorum vix duodecim martyrum nomina contineat.*

al. *Albani* *Hiſtoria Albani per Cõuentum S. Pãtaleonũ, Impreſſa Coloniæ.*

In pago Conſtantienſi, ſancti Paterni epiſcopi Aprinceniſis & confeſſoris, ex abbate Sciſciacenſi. *Surius pag. 654*

ANNOTATIO.

1 De octodecim martyribus Cæſarauguſtanis, necnon de Encrate, Caio & Crementio, extat hymnus quartus Aur. Prudentij, in libro peri ſtephanωn.

Decimo quinto Calendas Maij, luna 17. Apr. B
1.12.22.4.15/25. 7. 17. 28. 10/ 21. 2. 13. 23. 5/ 16. 26. 8. 18

APud Africam, natalis ſancti Mappalicimartyris. qui, vt beatus ſcribit Cyprianus, in epiſtola ad martyres & confeſſores, cum alijs pluribus martyrio coronatus eſt. Antiochiæ, 1

ſancto-

sanctorum martyrum, Petri diaconi, & Hermo-
al. Heliæ genis. Item Cordubæ, sanctorum † Helei presbyteri, Pauli & Isidori, monachorum.

Pontificale. r. 12 1. Cor. 12 1 *Item Romæ, Aniceti papæ & martyris.* b *hic constituit vt clericus comam non nutriret, secundum Apostoli præceptum.* q *In Oriente, beati Nicephori, sub Valeriano & Gallieno, ob Christum martyrio coronati. Dertonæ, sancti Innocentij, episcopi & confessoris. Sonegias,* p *natalis sancti Landrici, episcopi & confessoris.* g *Die decima septima, sancti Acacij, episcopi Melitines.*

ANNOTATIO.

1 De Mappalico, Cyprianus epistola 9, siue lib. 2 epist. sexta. De socijs epist. 22 apud eundem, quæ est Luciani ad clerum.

18 Apr. C Decimo quarto Calendas Maij, luna 2.13.23.5.16/26.8.18. 29.11/22. 3.14. 24.6/17.27.9.19

al. Messanam 1 g *Euathiæ* APud † Misenam Apuliæ ciuitatem, natalis sanctorum martyrum, Eleutherij episcopi & * Anthiæ matris eius. Qui cum esset & sanctimonia vitæ, & miraculorum virtute illustris, sub Adriano principe lectum ferreum ignitum, craticulam, & sartaginem, oleum, picem, ac resinam feruentem superans, leonibus quoque proiectus, sed ab his illæsus, nouissime vna cum matre iugulatur. Romæ, beati Apollonij se-

Euf. l. 5 cap. 20, 21 Rufini natoris †. qui sub Commodo principe, à seruo proditus quod Christianus esset, insigne volumen composuit, quod in Senatu legit, ac deinde sententia Senatus, pro Christo, capite truncatus est. Cordubæ, sancti Perfecti, presbyteri & marty-

martyris. Cœnobio Laubijs, *depositio* sanctiſſimi * Vrſmari, epiſcopi & confeſſoris. p *cuius geſta præclara habentur.* p: *Mediolani, depositio sancti Galdini. quæ semper celebratur in dominica secunda post Pascha.* g *Die decima octaua, sancti patris Ioannis, discipuli sancti Gregorij Decapolitæ.* q *Eodem die sancti Iubini episcopi & confessoris, cuius corpus requiescit Lugduni supra Rhodanum.*

p *patris nostri*

¶ *Antisiodori, dedicatio altaris senioris ecclesiæ sancti Stephani, protomartyris Christi. Nam antiqua dedicatio, quæ à beato Amatore celebrata est, quinto Nonas Octobris in antiquis Martyrologijs reperitur.*

In Montibus, Ayæ commitiſſæ Hannoniæ, tam ſanguine, quàm vita præclaræ. cuius memoriam facit eccleſia Montenſis in litanijs.

ANNOTATIONES.

1 Eleutherij & matris, paſſionem habet Metaphraſtes pag. 657 Surij. Petrus Equilinus lib. 2 catalogi cap. 20 vocat eum Latina voce Liberalem epiſcopum Cannenſem in Apulia.

2 De Vrſmaro Lobieſi, Fulquinus abbas Lobij in chronicis ſui monaſterij. Anno 776 fit abbas Lobijs Anſo, per quem conſcriptus extat libellus vitæ ſancti Vrſmari ad prædeceſſorem Theodulphum epiſcopum. item & ſancti Ermini alius. Ratherius Veronenſis epiſcopus, ſed Laubienſis monachus, libellum etiam vitæ ſancti Vrſmari, cum exularet reperit, quem ſolœciſmis refertiſſimum, emendauit, & nobis miſit habendum. Ex eo qui paulo poſt Fulquinum ſuppleuit. Fulquinus geſta abbatũ huius cœnobij vſq. ad ſeipſum annotauit, & miracula beati Vrſmari, quæ ſuis maxime fuere temporibus, deſcripſit. Obijt An. 990. Herigerus ſub Notgero ſucceſſor Fulcuini, ſcripſit geſta pontificum Leodienſium: ſcripſit metrico ſtylo vitam ſancti Vrſmari. Obijt Anno 1007.

Anſonem & Erminum non vidi Ratherius eſt Lobijs, & alibi Ms/ & to. 2 Surij maiori ex parte excuſus. Fulquinus capp. 31 eſt Lobij, cum itineratione ſancti Vrſmari, qua inter Flandrenſes eſt glorificatus. Herigeri carmina habentur Gemblaci.

19 Apr. D Decimo tertio Calendas Maij, Iuna 5. 14. 24. 6. 17/ 27. 9. 19. 1. 12/ 23. 4. 15. 25. 7/ 18. 28. 10. 20

Act. 6 BEati Timónis, diaconi de ſeptem primis, qui primum apud Beroeam doctor reſedit, ac deinde verbum Domini diſſeminans, venit Corinthum: ibique à Iudæis & Græcis, vt traditur, primo flammis iniectus, ſed nil læſus, deinde cruci affixus, martyrium ſuum impleuit. In Armenia, ciuitate Melitana, natalis ſanctorum martyrum, Hermogenis, Caij, Expediti, Ariſtonici, Ruſi, Galatæ, vna die coronatorum. Ciuitate Caucoliberi, paſsio beati Vincentij martyris. 1 *Ipſo die, ſancti Elphegi, epiſcopi Cantuarienſis, & martyris. Romæ, apud eccleſiam beati Petri,* 2 *depoſitio domini Leonis papæ noni. qui eccleſiam beati Remigij dedicauit.* g *Die decimanona, ſanſancti patris Ioannis de vetuſta Laura.*

¶ p *In Blandinio monaſterio, eleuatio corporis ſti Florberti, primi eiuſdem cœnobij abbatis.*

De Vuernh. Legēdæ pars 2. Apud Vueſaliā, paſſio Vuernheri pueri, qui in die paſcheues ſuſpēſus, flagellatus, & crudeli morte interēptus à perfidis Iudæis, multis poſtmodum miraculis claruit.

ANNOTATIONES.

1 De Elphego. Miratus eſt Lanfrancus, cur Angli Elphegum vt martyrem venerarentur: ſed reſponſo accepto ab Anſelmo, Firma ratione tua, inquit, edoctus, beatum Elphegum vt vere magnum martyrem, deinceps me colere & venerari ex corde, gratia Dei iuuāte cōfido.

Quod

Quod ipſe, vt refert Edinerus, poſtmodum deuote exe- *libro 1 vitæ*
cutus eſt. quin & hiſtoriam vitæ ac paſſionis eius dili- *Anſelmi.*
genti ſtudio fieri præcepit. quem etiam Muſico modulamine ad canendum à iucundæ memoriæ Osberno, Cantuarienſis eccleſiæ monacho, ad præceptum illius nobiliter editam, ipſe ſua prudentia pro amore illius martyris celſius inſigniuit. &c. Osbernum habet Surius pag. 667.

2 De Leone nono. Sigebertus de viris illuſtribus cap. 153. Anchelmus monachus Remenſis ſcripſit itinerarium noni Leonis papæ à Roma in Gallias, ad hoc maxime, vt notificaret, quanta auctoritate Remis, vel in alijs vrbibus, ſynodum celebrarit: quanta iuſtitia & ſubtilitate examinauerit cauſas eccleſiaſticas: qua diſcretione peccantes correxerit: quomodo ei virtus Dei cooperata ſit. In Geraldi monte ad S. Adrianum, eſt vita eiuſdem per contemporaneum, libris duobus. Habet duodecim Lectiones Remis, in archicœnobio ſancti Remigij.

Duodecimo Calendas Maij, Iuna 20 Aprilis

4.15.25.7.18/28.10.20.2.13/24.5.16.26.8/19.29.11.21

ROmæ ſanctorum martyrum, Sulpitij & Seruiliani.† qui prædicatione & miraculis Flauiæ Domitillæ virginis ad fidem Chriſti conuerſi, cum nollent idolis immolare, à præfecto vrbis Aniano capite cæſi ſunt. In Gallijs ciuitate Ebredunenſi, ſancti Marcellini eiuſdem vrbis epiſcopi & confeſſoris. qui diuino iuſſu, cum ſanctis ſocijs Vincentio & Domnino, ex Africa veniens, maximam partem Alpium maritimarum, verbo & ſignis admirandis, quibus vſque hodie refulget, ad fidem Chriſti conuertit. r *Antiſiodori, ſancti Martiani.* g *Die vigeſima, ſancti patris Theodori qui fuit in Trichine.* *Geſta Nerei & ſoc. circa finem Maij.* 12

¶ Sconaugiæ, obitus Hildegundis virginis, Ordinis Ciſtertienſis. quæ & Ioſepha dicta eſt. 2

ANNOTATIONES.

1 De Marcellino, Ado in Martyrologio / & Gregorius Turonenſis in gloriam confeſſorum cap. 69.

2 De Hildegunde, Trithemius in Chronicis Hirſaugię. Huius vitam Cęſarius monachus Heiſterbacenſis in prima dialogorum ſuorum diſtinctione diffuſe conſcripſit.

21 Apr. F Vndecimo Calendas Maij, luna 5.16.26. 8.19/29.11.21.3.14/25.6.17.27.9/20.1.12.22

1 APud Perſidem, natalis beati Simeonis epiſcopi & martyris. qui, iubente Sapore Perſarum rege, comprehenſus, ferroque onuſtus, cum de Domino Ieſu Chriſto libera voce & conſtantiſsime teſtaretur, primum carcerali ergaſtulo cum alijs centum, (è quibus alij epiſcopi, alij erant presbyteri, alij diuerſorum ordinum clerici,) maceratus; nouiſsime cum omnibus iuſſus eſt pariter decollari. Paſsi ſunt cum eo etiam clariſsimi quidam viri, Vſtazadis, Abdella, Ananias, & Puſitius, cum filia, quæ erat ſacra virgo. Alexandriæ, ſanctorum, Aratoris presbyteri, Fortunati, Felicis, Siluij, & Vitalis. qui
2 in carcere quieuerunt. *Eodem die, ſancti Anſelmi, epiſcopi Cantuarienſis, & confeſſoris.* g *Die vigeſima prima ſancti hieromartyris Ianuarij, & comitatus ipſius. & ſacroſancti martyris Theodori, qui fuit in Perge.*

¶ Apud Leodium, in eccleſia ſancti Laurentij P Dominus Vuolbodo Leodienſis pijſſimus epiſcopus, à ſęculo migrauit, qui huic loco res ſacras dedit, & in eo humari elegit.
3

ANNO-

ANNOTATIONES.

1 De Simeone & collegis, Sozomenus lib. 2 hiſtoriæ ſuæ cap. 8. 9. 10/ lib. 3 hiſtoriæ tripartitæ cap. 2.

2 Anſelmi vitam libris duobus ſcripſit Edinerus conuictor ipſius. Excuſus Antuerpiæ anno 51, Coloniæ cum operibus anno 60, & tomo 2 Surij. Additio ad Sigebertum cap. 7 Emundus monachus Cantuarienſis ſcripſit vitam ſancti Anſelmi, Cantuarienſis archiepiſcopi: item ſcripſit alium librum de diſcordia inter Vuilhelmum Anglorum regem, & eundem Anſelmum:

3 Vuolbodonis vitam ſcribit Reinerus monachus ad ſanctum Laurentium. Ibidem Ms.

Decimo Calendas Maij, luna 22 Apr. 6

6. 17. 27. 9. 20/ 1. 12. 22. 4. 15/ 26. 7. 18. 28. 10/ 21. 2. 13. 23

ROmæ via Appia, natalis beati Caij papæ. 1 qui cum eccleſiam vndecim annis, menſibus quatuor, diebus duodecim, rexiſſet, martyrio coronatus eſt ſub Dioclitiano principe.

1 *Ipſo die, ſancti Sotheris papæ, nationæ Campani.* 2

Apud Perſidem, ſanctorũ martyrum, qui pro 3 Chriſti nomine iugulati ſunt ſub rege Sapore. In quo fidei certamine, paſſus eſt Meliſius epiſcopus, ſanctitate & miraculorum gloria inſignis: Acepſimas quoque epiſcopus, cum preſbytero Iacobo: Mareas & Bicor, nihilominus epiſcopi, cum clericis fere ducentis quinquaginta, monachis etiam, & ſacratis virginibus plurimis. Inter quas & Simeonis epiſcopi ſoror, nomine Tarbua, cum pediſequa ſua, ſerra ſciſſa eſt. Ciuitate Corduba, natalis Parmenij, Helimenæ, & Chryſoteli presbyterorum, Luceę & Mutij diaconorum. Quorum triumphus

Abdon in initio

phus martyrij in passione beati Laurentij † habetur. Lugduni, sancti Epipodij. qui, per-
4 secutione Antonini Veri, post illata sibi grauia tormenta, martyrium capitis absciſione
5 compleuit. *Eodem die, sanctæ Oportunæ virginis.* r *Senonas, sancti Leonis episcopi, & confessoris.* q *Et alibi, depositio Abrunculi episco-*
6 *pi. Eodem die,* b *Agapeti pontificis. qui sedit Romæ menses vndecim. hic ingressus Constantinopolim ad Iustinianum imperatorem, Anthimum episcopum Constantinopolitanum, qui duas naturas in Christo negabat, deposuit: & in eius loco Menam catholicum consecrauit.* g *Die vigesima se-*
7 *cunda, sancti patris Theodori Sicei.*

¶ r *Item in monasterio sancti Georgij maioris Venetiarum, translatio sancti Eustathij patriarchæ Constantinopolitani, Anno Domini milleſimo ducenteſimo quadrageſimo ſexto.* q *Ipso die inuen-*
8 *tio beatorum corporum, Dionysij, Rustici & Eleutherij. quorum corpora requiescunt in cœnobio diui Dionysij, in Francia.*

In Hannonia, Dononio monasterio, obitus sancti Aldeberti, comitis Austrouandiæ & confessoris, non tamen canonizati. cuius corpus quieſcit in ſummo altari in tumba argentea. Eodem die, obijt beatus Vuolphelmus, abbas Bruvvilerensis.
9

ANNOTATIONES.

1 De Caio, Pontificale cap. 19/Gesta Sebastiani à folio 448 to. 1 Surij/& Gesta Susannæ, 11 Augusti.

2 De Sothere, Pontificale cap. 13/ Dionysius Corinthi episcopus lib. 4 hist. eccl. cap. 22, 23 Rufini.

3 De martyribus istis sub Sapore scribit Cassiodorus lib. 3 historiæ tripartitæ cap. 2/ex Sozomeno lib. 2 cap. 11, 12, 13. Item Metaphrastes pag. 718 Surij.

4 Epido-

4 Epipodij martyrium ex Ms. habet Surius pag. 715 De eo est homilia 49 apud Eusebium Gallum, qui Emisenus à Gagneio inscribitur. Meminit etiam Gregorius Turonensis de gloria martyrum cap. 64.

5 Opportunæ abbatissæ in Monasteriolo / & fratris eius Godegrandi Sagiensis episcopi, tam vitam, quam miracula conscripsit * Adelelmus episcopus Sagiensis, secundus, vt puto, Godegrandi successor. Ms. in Rubea valle / & pag. 770 Surij.

6 De Agapeto, Gregorius libro 3 dialogorum cap. 3 / & Pontificale cap. 59 to 2 Conciliorum.

7 Theodori archimandritæ vitam fuse scribit Georgius presbyter, eius discipulus, apud Metaphrastē & Surium.

8 De reuelatione Dionysij. Ludouicus imperator Hilduino abbati. Volumus vt reuelationem ostensam beato papæ Stephano in ecclesijs eiusdem sanctissimi Dionysij, sic vt ab eo dictata est: & gesta, quæ eidem subnexa sunt, vna cum hymnis de hoc glorioſissimo martyre atque Pontifice, & officiū nocturnale, subiūgas. Est Ms. in Parco, & citatur à Reginone in chronicis anno 753.

9 De Vuolfhelmo ex Trithemio in chronicis Hirsaugiæ. Vuolfhelmi abbatis in Bruvuiler vitam & miracula scripsit Conradus, monachus cœnobij Bruvuilerensis, ordinis sancti Benedicti, Colonensis diœcesis, Vuolfhelmi auditor, ad Euerardum & Hermannum abbates. Est pag. 781 Surij.

Nono Calendas Maij, Iuna 7.18.28.10.21/2.13.5.16/27.8.19.29.11/22.3.14.24 — 23 Apr. A

IN Perside, ciuitate Dioſpoli, paſsio ſancti Georgij martyris, g *glorioſi anteſignani, clariq́ue miraculis*. cuius geſta paſsionis etſi inter apocryphas connumerentur ſcripturas, tamen illuſtriſsimum eius martyrium, inter coronas martyrum Eccleſia Dei venerabiliter honorat. In Gallijs, ciuitate Valentia, natalis ſanctorum, Felicis presbyteri, Fortunati, & Achillei, diaconorum, qui cū maximam partē ſupra- 1 *Dist. 15 c. Sancta Romanaec.* 2

dictæ vrbis ad fidem Christi conuertissent, à duce Cornelio in carcerem trusi sunt: deinde diutissime verberati, cruribusque confractis, circa vertiginem rotarum astricti, fumum quoque in equulei suspensione perpessi, ad extremum gladio consummati sunt. r *Eodem die*

3 *Prussiæ, natalis sancti Adalberti, episcopi & martyris.* q *Tulli, sancti Gerardi, episcopi & confessoris. Ipso die, beatæ Pusinnæ virginis, quæ tempore Caroli magni Heruordiam est translata* †.

Historiam habet Legendæ 2 pars.

ANNOTATIONES.

1 De Georgio. Habet Surius vitam & martyrium magni martyris Georgij, per Simeonem Metaphrastem, rursus per Pasicratem seruum Georgij, & tertio, encomium in eundem. Aliam autem historiam à Gelasio papa reprobatam esse, pulchre demonstrat Aloysius. Item de Georgio Præfatio Ambrosiana/ distichon Fortunati, Turonensis de gloria martyrum cap. 101/ Nicephorus lib. 7 cap. 15. & alij. De basilica, Gregorius lib. 9 cap. 68 regisiri.

2 Felicis & diaconorū eius acta atq. martyrium habet Surius pag. 823, erudite conscripta à quodam, qui res non auditas, sed visas, se narrare subindicet.

3 Adalberti Pragensis historiam & martyrium, contemporaneus monachus bona fide conscripsit. cuius stylum modice correxit Surius. De eodē Cromerus lib. 3.

24 Apr. B Octauo Calendas Maij, luna

8. 19. 29. 11. 22/ 3. 14. 24. 6. 17/ 28. 9. 20. 1. 12/ 23. 4. 15. 25

1 LVgduno Galliæ, natalis sancti Alexandri martyris. qui persecutione Antonini Veri, post carceris custodiam, primo ita laniatus est crudelitate verberantium, vt crate soluta costarum, patefactisque viscеribus, interiora corporis

poris panderentur: deinde crucis afflixus patibulo, beatum spiritum exanimatus reddidit. Passi sunt cum eo & alij numero triginta quatuor. Eodem die, depositio Melliti, episcopi 2
in Britannia. In ciuitate Eliberri, sancti Gregorij, episcopi & confessoris. *Eodem die, natale sanctæ Coronæ virginis. Blesis, sancti Deodati, abbatis & leuitæ. Remis ciuitate, sanctarum virginum, Bonæ & Dodæ.* g *Die vigesima quarta, sancti martyris Sabbæ ducis exercitus, & sanctæ Elisabet thaumaturgæ.* q *In Hibernia, beati Egberti monachi, presbyteri & confessoris. In territorio Aruernensi, depositio beati Roberti, abbatis Casæ Dei, & confessoris.* 3 4

ANNOTATIONES.

1 Alexandri Lugdunēsis martyrium habet Surius pag. 841. De eo & Epipodio, est homilia Eusebij Emisseni, siue Galli.

2 De Mellito Beda lib. 1 historiæ Anglorum cap. 29 & 30/lib. 2 cap. 3 & quatuor sequentibus.

3 De Egberto. Idem eiusdem historiæ lib. 3 cap. 4, & 27/lib. 4 cap. 3/lib. 5 cap. 10 & 23. Egbertus autem episcopus ponitur 6 Maij.

4 Roberti vitam, qui primus fuit abbas Casæ Dei, est per auctorem fide dignum, pag. 844 Surij.

Septimo Calendas Maij, Iuna 25 Apr. ☾
9.20.1.12.23/4.15.25.7.18/29.10.21.2.13/24.5.16.26

ROmæ, litania maior ad sanctum Petrum. 1
Apud Alexandriam, natalis beati MARCI Euangelistæ. 2
Hic discipulus & interpres Apostoli Petri r *& in baptismate filius*, rogatus Romæ à fratribus, scripsit Euangelium: quo assumpto perrexit Ægyptum, primusque Alexā-

drię Christum annuncians, constituit ecclesiam: ac postea pro fide Christi tentus, & grauiter afflictus, primo angelica visitatione confortatus, ac deinde ipso Domino sibi apparente, ad cœlestia regna vocatus est. Mortuus est autem octauo Neronis anno. Ciuitate Syracusa, sanctorum Euodij & Hermogenis, *& Calisti martyrum.*

5 p *Laubijs, translatio sancti Ermini episcopi & confessoris.*

ANNOTATIONES.

1 De maiori Litania Gregorius papa initio libri 2 epistolarum, & libro 11 epistola secunda, Gregorius Turonensis in principio libri decimi historiæ Francorum/Ordo Romanus pag 81/Micrologus cap. 57.

2 Marci martyrium habet Metaphrastes/laudationem Procopius diaconus & Chartophylax, apud Surium. Hieronymus de viris illustribus capite 21. Philo Iudæus † de prima Marci Euangelistæ apud Alexandriam scripsit ecclesia, habitacula eorũ dicẽs monasteria. Item Eusebius lib. 2 cap. 15/ Petrus Damiani in duobus sermonibus historicis/ Hieronymus de viris illustr: cap. 18/ Isidorus de obitu patrum cap. 85/Beda in Martyrologio/&c.

Lib. 4 de vita contemplatiua.

3 Ermini gestorum liber est Lobijs Ms. per eius loci monachum, qui familiaris fuit Flaberto, vni ex discipulis Ermini.

26 Apr. D Sexto Calendas Maij, Iuna 10.21.2.13.24/ 5.16.26.8.19/ 30.11 22.3.14/25.6.17.27

Pontificale c. 3

ROmæ natalis sancti Cleti papæ. qui secundus post Apostolum Petrum, cum rexisset ecclesiam annis duodecim, persecutione Domitiani martyrio coronatus est. Item Romæ, sancti Marcellini pontificis. qui cum ecclesiam nouem annis, & mensibus quatuor rexisset, à Dioclitiano pro fide Christi, cum

1 Clau-

Claudio, Cyrino, & Antonino, capite truncatus est. Quo tempore fuit magna persecutio, ita vt intra vnum mensem decem & septem millia coronarentur. Monasterio Centula, sancti Richarij presbyteri & confessoris. p *Eodem die apud Legiam, sancti Floriberti, episcopi eiusdem loci, & confessoris.* b *Viennæ, sancti Clarentij † episcopi & confessoris.* q *Trecas, sanctæ Exuperantiæ virginis.* g *Die vigesima sexta, sancti martyris Basilei, episcopi Amaseæ.* 2 Ado. Ad. 641 3

¶ q *Parisijs, dedicatio sacræ Capellæ regiæ, sacris nostræ redemptionis insignijs mirifice à beato Ludouico rege ditatæ.*

ANNOTATIONES.

1 De Marcellino Pontificale cap. 30/ & Condemnatio Marcellini tomo 1 Concil.

2 Richarius abbas fuit Centulensis in Pontino. Eius vitã scripsit Albinus Flaccus Alcuinus abbas, ad Carolum imperatorem, petente id abbate Angilberto. Pag. 865 Surij.

3 Basilei martyrium habetur in Simeone per Ioannem presbyterum Nicomediæ. Pag. 857 Surij.

Quinto Calendas Maij, luna 27 Apr. E

11.22.3.14.25/6.17.27.9.20/1.12.23.4.15/26.7.18.28

ROmæ, depositio beati Anastasij papæ. de quo Hieronymus venerabili testatur eloquio, quod eius vita diuturna mundus immeritus sit frui. 1 Epist. 16 ad Principiã.

Apud Nicomediam, natalis sancti Anthimi episcopi & martyris. qui persecutione Dioclitiani ob confessionem Christi, vt in historia ecclesiastica descriptum est, martyrij gloriam capitis obtruncatione accepit. 2 Lib. 8 Cap. 6

Secuta est quoque illum vniuersa pœne gregis sui multi-

multitudo per eandem martyrij viam: quorum alios iudex, gladio obtruncari, alios ignibus concremari, alios nauiculis impositos pelago immergi fecit. Tarso Ciliciæ, sancti Castoris [1] *& Stephani martyrum.*

¶ Ciuitate Altinensi, sancti Liberalis confessoris, ab Heliodoro episcopo nutriti. qui ciuitate Altino destructa, Taruisium est translatus.

ANNOTATIONES.

1 De Anastasio primo, Hieronymus epistola 8, Demetriadi/16, Principiæ/78, Pammachio & Marcellæ/& in apologijs 2 & 3 contra Rufinum/Paulinus epist. 2 ad Delphinum/item Pontificale cap. 41.

2 De Anthimo succincte scribit Eusebius lib. 8. cap. 6/ fusius Metaphrastes pag. 871 Surij.

28 Apr. F Quarto Calendas Maij, luna

12.23.4.15.26/7.18.28.10.21/2.13.24.5.16/27.8.19.29

1 APud Rauennam, natalis sancti Vitalis martyris. qui cum corpus beati Vrsicini sublatum, honestate debita sepeliisset, tentus à Paulino Consulari, post equulei tormenta, iussus est deponi in foueam profundam, ac terra & lapidibus obrui. taliqúe martyrio ad Chri-
2 stum migrauit. Alexandriæ, sanctæ Theodoræ virginis. [b] *de qua beatus Ambrosius scribit.* Quæ sacrificare contemnens, cum esset in lupanar tradita, repente quidam è fratribus, nomine Didymus, miro Dei fauore illam eripuit, ac postea cum eadem percussus, simul coronatus est. Eodem die, Aphrodisij, Carilippi, Agapeti, & Eusebij, martyrum. In Pannonia,

sancti

sancti Pollionis martyris. *Ipso die, sanctæ Valeriæ martyris, coniugis sancti Vitalis.* 8 *In Hispanijs, sancti Prudentij, episcopi Tirasonensis & confessoris. Metis ciuitate, sancti Adelphi, episcopi* 4 *& confessoris.* ¶ *Die vigesima octaua, sanctorum martyrum, Dadæ, Maximi, & Quintiliani* †. Metaph. pag. 890

¶ p *In Leodio, translatio sancti Lamberti martyris.* q *Lauduno clauato, translatio sanctæ Probæ virginis. Eodem die Duaci,* p *eleuatio sancti Amati, episcopi & confessoris. Ad hanc eleuationem sacri corporis, quod perdiderant Dominus reddidit multis: sanitatem videlicet ægrotis, lumen & auditum cæcis & surdis: inde vero viri prius confracti redierunt nimium exultantes, vestigia pedum admirantes.* q *Item egressio Noë de arca.* Gen. 8

Eodem die, martyrium sancti Paphnutij abbatis, & quingentorum quadraginta sex. qui vna cum illo martyrium passi sunt †. Metaph. pag. 882

ANNOTATIONES.

1 De Vitale est sermo Petri Damiani apud Surium. De eodem late Beda in martyrologio: vterque ex epistola beati Ambrosij ad omnes per Italiam fratres de inuentione Gerualij & Prothasij, quæ est tomo 3 Surij.

2 De Theodora & Didymo, præter prolixiores Martyrologos, scribunt Ambrosius lib. 2 de virginibus, (vbi fortassis mendose legitur Antiochiæ pro Alexandriæ) & Simeon Metaphrastes Nonis Aprilis, nonnihil tamen ab alijs discrepans, vt D. Surius notauit pag. 512. De alia Theodora idem Simeon, 11 Septembris.

3 De Valeria, coniuge Vitalis, Ado hac die, ex citata Ambrosij epistola, item de vtroq. Ambrosiana præfatio in Liturgicis.

4 Adelphus corporaliter quieuit patronus in collegio Neouillarensi, in dominio Liechtenberg, diœcesis Argenti-

gentinenſis. Vita pulchre deſcripta eſt circa annum 1197, impreſſa in 4, An. 1506.

29 Apr. G Tertio Calendas Maij, Iuna 13.24.5.16.27/8.19.29.11.22/3.14.25.6.17/28.9.20.1

Ephes. 6 2 Tim. 4 † Col. 4

APud Paphum, Tychici diaconi, ſancti Pauli diſcipuli. Huius meminit in ſuis epiſtolis idem Apoſtolus †, pronuncians eum fratrem chariſsimum, ac conſeruum ſuum in Domino. In Numidia, apud Cirthenſem Coloniam, natalis ſanctorum martyrum, Agapij & Secundini, epiſcoporum. qui perſecutione Valeriani poſt longum exilium, apud præfatam vrbem, in qua tunc maxime gentilium rabies ad tentandam iuſtorum fidem inhiabat, ex illuſtri ſacerdotio, effecti ſunt glorioſi martyres. Paſsi ſunt in eorum collegio, Æmilianus miles, Tertulla & Antonia, ſacræ virgines, & quædam mulier cum ſuis geminis. r *Eodem die,*

2 *apud Mediolanum, ſancti Petri martyris, de Ordine fratrum Prædicatorum.* q *qui cum per partes Italiæ contra virus hæreticæ prauitatis, verbum Dei longe lateque, prædicaſſet, tandem gladijs hæreti-*

3 *corum eſt interemptus. Romæ, ſanctæ Catherinæ virginis. Hæc de ciuitate Senenſi oriunda, in adoleſcentia ſua habitum de pœnitentia ſancti Dominici aſſumens, ac crebris miraculis clarens, anno ſuo trigeſimo tertio, Romæ quieuit: ſepulta in eccleſia ſanctæ Mariæ ſuper Mineruam. Differtur autem eius feſtiuitas in Dominicam diem poſt inuentionem ſanctæ Crucis. In territorio Lin-*

4 *gonenſi, apud Moliſmum, beati Roberti confeſſoris,*

primi

primi abbatis Ciſtertij. 1 *Cœnobio Cluniaco, beatiſſimi Hugonis abbatis.* g *Die vigeſima nona,* 5 *ſanctorum nouem martyrum in Cyzico. & ſancti Memnonis thaumaturgi.*

¶ p *Eodem die * feſtiuitas ſanctæ Auæ virginis.* *al. commemoratio.*
Quæ in Dononio quieſcit, non canonizata. *Sicut pro defunctis.*

ANNOTATIONES.

1 De Agapio, Secundino, & reliquis, Geſta ſanctorum Mariani & Iacobi tomo 3 Surij pag. 1/è quibus Vſuardus quædam ad verbum deſcribit.

2 De Petro, Vincentius in ſpeculo hiſtoriali lib. 31 cap. 103. Innocentius quartus beati Petri Mediolanenſis actus in epiſtola canonizationis, quam per omnes eccleſias promulgari fecit, breuiter deſcripſit/ Latius autem Ioannes Garzo libro 2 de viris illuſtribus Ordinis Prædicatorum/ & Thomas Lentinus antiſtes Cuſantinus, poſtea patriarcha Hieroſolymitanus, qui contemporaneus fuit ſancti martyris. Hunc Surius habet pag. 905.

3 Caterinæ Senenſis legendam, ſeu hiſtoriam, ſcripſit Raimundus Capuanus, ſacræ Theologiæ Doctor, & Ordinis Prædicatorum magiſter generalis, atq. ſanctæ virginis Confeſſarius. Qui cum bulla Pij ſecundi excuſus eſt Coloniæ in Fol. an. 63. De eadem eſt Ms. epiſtola Stephani Senenſis, Prioris Carthuſiæ Ticinenſis. Quorum ſcripta in compendium redegit Surius pag. 915. De eiuſdem vita extat Ioannes Pinus in libro de claris mulieribus. Qui etiam aſſerit vitam huius virginis vernacule ſcripſiſſe Nicolaum Burgium Senenſem, poſtquam ſuperimpoſito ſibi ciliciolo, quo illa viuens vti ſolebat, & diligenti cultu adhuc aſſeruatur, iam ſemimortuus, velut repente collectis viribus, aſſurrexit.

4 Roberti vitam & miracula deſcribi curauit dominus Odo Moliſmenſis abbas, Extant pag. 898 Surij/integre Louanij ad Martinenſes.

5 Hugonis Cluniacenſis vitam multi ſcripſerunt, vt Gilo iuſſu Pōtij abbatis/ & Reinaldus abbas Viceliacēſis,

Manu-

Manuſcripti, & Hugo Cluniacenſis, eius æqualis, pag. 292 Surij. qui in præfatione ait, Non eis præiudico, qui ante me de ſancto eleganti ſcripſere calamo: ſed noſtris ſeruio, dum quædam ab eis omiſſa colligo, profuſius edita contraho: ne occupatos onerem, multa prætereo.

30 Apr. A

Pridie Calendas Maij, Iuna

14.25.6.17.28/9.20.1.12.23/4.15.26.7.18/29.10.21.2

1 APud Lambeſitanam vrbem, natalis ſanctorum martyrum, Mariani lectoris & Iacobi diaconi. quorum prior, cum iam pridem infeſtationes Decianæ perſecutionis in confeſsione Chriſti euiciſſet, iterum cum chariſsimo collega tentus eſt. Deinde poſt dira & exquiſita ſupplicia, diuinis reuelationibus mirabiliter ſecundo confortati, atque alleuati, nouiſsime cum multis alijs, gladio conſum-
2 mati ſunt. Santonas, beati Eutropij martyris. quem cum ſanctus Clemens pontificalis ordinis gratia conſecratum direxit in Gallias, peracta diu prædicatione, ob Chriſti teſtimonium illiſo capite victor occubuit. *Romæ, ſancti Quirini, tribuni & martyris. Huius Deo dilecti & pretioſi martyris paſsio, licet tertio Calendas Aprilis facta ſit, hic tamen feſtiue recolitur, quando ſacræ reliquiæ corporis eius ab vrbe Roma, ad ciuitatem Nuſsienſem ſupra Rhenum, tranſ-*
3 *latæ ſunt. In Britannia, ciuitate Londonia, ſancti Erconualdi, epiſcopi & confeſſoris. qui in actiua iam degens vita, totis viribus theoricam diligens, ſubditis ſibi plebibus, callem veritatis ver-*

De Quirino, Geſta Alexandri papæ.

tis verbis atque exemplis monſtrauit: multisque ornatus virtutibus, migrauit ad Chriſtum. Eodem die, natalis ſancti Maderniani Remenſis archiepiſcopi. qui ſextus rexit eandem eccleſiam.

Item, ſancti Maximi martyris, cuius geſta habentur†. pag. 941 Sur. *Eodem die, ſancti Laurentij, presbyteri Nouarienſis.*

ANNOTATIONES.

1 Mariani, Iacobi, & ſociorum, martyrium, grauiter deſcribit is qui eidem interfuit. Eſt tomo 3 Surij, pag. 1.

2 Eutropij meminit Greg. Turonicus de gloria martyrum cap. 56.

3 Erconvvaldi vita per Gotzelinum Morinenſem, incipit, Poſt paſſionem ac reſurrectionem, teſte catalogo Scriptorum Brytanniæ. De eodem Beda lib. 4. cap. 6.

1 Maij B Calendis Maij, Iuna

15.26.7.18.29/10.21.2.13.24/5.16.27.8.19/1.11.22.

Epiph. & Isid. de vita Proph.

IN Ægypto, Hieremiæ Prophetæ. qui à populo lapidibus obrutus, apud Taphnas occubuit. Item, natalis beatorum Apostolorum, PHILIPPI & IACOBI. Ex quibus Philippus, postquam pæne Scythiam ad fidem Christi conuertisset, b *diaconibus, presbyteris, & episcopis ibi constitutis, reuersus est ad Asiam: &* apud Hierapolim Asiæ ciuitatem, glorioso fine quieuit. Iacobus vero, qui & frater Domini legitur †, iuxta templum Hierosolymorum, vbi & præcipitatus b *de pinna templi, fullonis fuste in cerebro percussus* fuerat, sepultus est. b *Hic fixis genibus pro populo deprecabatur, in tantum vt camelorum duritiem eius genua traxisse viderentur.* In Gallijs, territorio Viuarienſi, beati Andeoli subdiaconi. quem misit ab Oriente sanctus Polycarpus, vnâ cum alijs, ad prædicandum verbum Dei, in Galliam. Cuius prædicatione Imperator Seuerus comperta, spinosis fustibus crudelissime flagellatum, in carcerem trudi præcepit: & sic demum ab ense ligneo in crucis modum caput eius scindi. Ciuitate Sedunensi, natalis sancti Sigismundi regis, b *filij Gundebaldi, regis Burgun-*

1
2

Matth. 13
Gal. 1

De Sig. Tu-

Burgundionum. qui cum se cerneret non posse Francis resistere, solus fugiens, coma deposita, habitum religionis suscepit: & ieiunijs, vigilijs, die noctéque vacans, captus est à Francis, cum vxore & filijs, in puteumque demersus occubuit. Postea vero cuidam abbati releuatus est: & ab eo reuerenter sepultus, etiam miraculis claruit. Apud ciuitatem Auscium, sancti * Orientis episcopi. qui virtutibus ornatus, sancto fine quieuisse scribitur. Item Antisiodori, sancti Amatoris, episcopi & confessoris. ¶ *In pago Laudunensi, sancti Marculphi confessoris* †. *Remis, depositio sancti Theodulphi presbyteri. In Britannia, sancti Chorentini, episcopi ciuitatis Aquilæ. Ambianis, beatorum martyrum, Acij & Acioli. qui religiosis fulgent miraculis. Ipso die, sancti Vltani confessoris, fratris sanctorum Fursei & Foïllani qui post excessum fratris sui Fursei, cum Foïllano sancta adeptus est sanctæ Gertrudis contubernia. cuius multa in ecclesia sanctitatis clarent monumenta. Quorum sancta virgo agnita sanctitate, per manus eorum obtulit Deo partem hæreditatis suæ, scilicet villam, quæ vulgo Fossis dicitur: quam ipsis tradidit in seruorum Dei alimoniam, vt in eo loco construerent monasterium ad perpetuale peregrinorum hospitium. In territorio Tungrensi, villa quæ Ruttis dicitur, sancti Euermari martyris. qui ab iniustis innocenter interemptus est. Huius mors pretiosa crebris miraculis illustratur.* ¶ *Item Bergomi Galliæ Cisalpinæ, Gratæ virginis. Ipso die, sanctæ Vualburgæ virginis.*

ronensis & hist. Franc. cap. 5 & 6

al. Orietij

De Ama. Constantius initio vitæ S. Germani.

† *Vita extat erudite Ms.*

De Vltano Beda lib. 5 cap. 19

¶ p *In Blandinio monasterio, translatio corporis sanctissimæ Amelbergæ virginis. In Blandinio, consecratio basilicæ primæ à beato Amando pontifice.* q

Vuandelb. *Maias prima sacrat Christi doctrina Calendas.*

In Hungaria, sanctorum eremitarum, Zoerardi confessoris, & Benedicti martyris, quorum historiam descripsit Maurus episcopus Quinqueecclesiensis †. Furnis, translatio reliquiarum, Vualburgis, Vuilibaldi, & Vuiliboldi, anno millesimo centesimo nono. In Scotia, Asaphi episcopi de cuius nomine nunc vocatur episcopatus sancti Asaph. In minori Britannia, sanctissimi Brioci, episcopi & confessoris.

tomo 3 Surij pag. 13

ANNOTATIONES.

1 De Philippo, Ioannis 1,6,12,14/Eusebius libro 3 hist. cap. 24,25/Rufini, 30 & 31/Isidorus de patribus vtriusque testamenti cap. 75/Appendix in Hieronymi catalogo cap. 6. & Simeon Metaphrastes.

2 De Iacobo fratre Domini, sacra Scriptura, potissimum 1 Cor. 15/Gal. 1, 2/Canonica ipsius/& Actuum liber/Egesippus libro 5 commentariorum apud Eusebium/& ipse Eusebius lib. 2. hist. eccl. cap. 22, Rufini 23/Epiphanius hæresi 78/Hieronymus de viris illustr. cap. 3/Simeon Metaphrastes/Chrysost. hom. 5 in Matthæum/Anacletus epist. 2/Hieronymus in 1 ad Galatas/Isidorus de patribus vtriusq. Testamenti, capite 74/Gregorius Turonensis de gloria martyrum cap. 27/Hesselius in resurrectionis historiam/Sixtus Senensis lib. 2 bibliothecæ sacræ. Quidam addunt secundam epistolam Ignatio inscriptam: quæque ex Clemente Alexandrino Eusebius habet initio libri secundi.

3 De Vualburge. Bibliotheca. Vuilibaldus primus episcopus Eistatēsis, natione Scotus, scripsit vitā, sancti Bonifacij episcopi, vitā Vualburgę sororis. Vixit anno 760.

2 Maij C Sexto Nonas Maij, luna

16. 27. 8. 19. 1/11. 22. 3. 14. 25/6. 17. 28. 9. 20/2. 12. 23. 4

Natalis

NAtalis ſancti * Athanaſij, Alexãdrię vrbis epiſcopi & confeſſoris. In huius perſecutione pæne vniuerſus coniurauit orbis, & commoti ſunt principes terræ. Gentes, regna, & exercitus, coierunt aduerſus eum: multaque perpeſſus Arianorum inſidijs, toto orbe profugus agitur: nec ei vllus tutus ad latendum ſupererat locus, dum ad inueſtigandum eum omnes mouerentur. Moritur autem quadrageſimo & ſexto anno ſacerdotij ſui, poſt multos agones, multasque patientiæ coronas, tempore Valentiniani & Valentis. Eodem die, ſanctorum Saturnini & Neopolis, qui in carcere requieuerunt. *In territorio Andegauenſi, ſancti Florentij, preſbyteri & cõfeſſoris. Apud vrbem Florentiam, natalis beati Antonini confeſſoris, de Ordine fratrum Prædicatorum, archiepiſcopi eiuſdem ciuitatis. In Alemannia, apud monaſterium ſancti Galli, natale ſanctæ Vuilberadæ virginis. Ipſo die, paſſio ſancti Sicharij martyris. Item, depoſitio ſancti Vualberti Comitis, & Luxouienſis abbatis, diſcipuli ſancti Columbani. Treuiris, ſancti Theodolphi, preſbyteri & monachi. In Eiſchel, Cunegundis virginis.*

* patris noſtri 1

2

De Vuilb. Bernardus, in initio vitæ S. Vlrici.

¶ g *Die ſecunda, reportatio reliquiarum ſancti patris Athanaſij magni.* P *Monaſterio Sithiu, glorioſa eleuatio corporis pretioſiſſimi confeſſoris Chriſti Bertini abbatis. quæ facta eſt anno Dominicæ incarnationis milleſimo quinquageſimo ſecundo.*

Merbeccæ, eleuatio ſanctæ Berlendis virginis, ¶ & *Celſæ atque Nonæ virginum.*

ANNOTATIONES.

1 De Athanasio. Sozomenus libro 3 tripartitæ capite 4 Athanasij persecutiones, fugas, cõtumelias, crebraq. pericula, Rufinus suo nobilitauit eloquio. Hieronymus de viris illustr. cap. 107. Gregorius Nazianzenus episcopus, vir eloquentissimus, composuit laudes Athanasij. De eodem Cassiodorus & Aloysius ex auctoribus tripartitæ historiæ: item Simeon Metaphrastes, & libri duo Luciferi Caralitani episcopi, pro sancto Athanasio, ad Constantium Imp. Quos Io. Tilius Meldensis episcopus Parisijs emisit, anno 68.

Ruf. lib. 10

2 Antonini vitam scripsit Franciscus Castellio, Canonicus sancti Laurentij in Florentia libro 3 de viris illustribus Ordinis Prædicatorum/ & post canonizationem per Adrianum sextum anno 1523, Vincentius Geminianensis, quem Surius ponit, Ei sic scribit Clemens septimus †. Dilecto filio fratri Vincentio de sancto Geminiano, Procuratori Ordinis Prædicatorum. Tibi, de cuius diligentia fiduciam pleniorem gerebamus, mandari curauimus, vt beati Antonini vitam & gesta, nec non officium nouem lectionum, cum Missa, pro gratia tibi cælitus data scriberes, componeres, & ordinares. Quæ tu omnia cum diligenter perfeceris, nostræ & Apostolicæ Sedis munimine duximus roboranda.

in Paris. edit. an. 26, pag. 31

3 Maij D

Quinto Nonas Maij, Iuna

17. 28. 9. 20. 2/ 12. 23. 4. 15. 26/ 7. 18. 29. 10. 21/ 3. 13. 24. 5

1 HIerosolymis, inuentio sanctæ CRVCIS ab Helena regina, sub Constantino principe. Romæ via Numentana, passio sancti

2 Alexandri papæ, Euentij & Theoduli presbyterorum, sub Aureliano principe. Quorum primus, post vincula, carceres, equuleum, vngulas, & ignes, punctis creberrimis per tota membra peremptus est. sequentes vero post longam carceris

carceris sustinentiam, ignibus examinati, ad vltimũ decollati sunt. Ipso die, sancti Iuuenalis episcopi & confessoris. *Apud Pontiseram, sancti Vualteri abbatis.* g *Die tertia, sanctorum martyrum, Timothei & Mauræ.*

¶ In Italia ciuitate Salsena, sancti Vrsij confessoris, filij regis Dalmatiæ, qui peregrinus veniens ad hanc ciuitatem, ibidem plenus virtutum, quieuit in Christo. Item sub Festo præside, martyrium Antoninæ virginis, & Alexandri militis.

de vtroq. Metaph.

ANNOTATIONES.

1 De inuentione sanctæ Crucis, & honore ei per Constantinum & Helenam exhibito, varij scribunt à Surio positi: vt, Ambrosius de obitu Theodosij/Rufinus lib. 10/ Paulinus epist. 11 ad Seuerum/& Cassiodorus, tripartitæ cap. 4, 5 & 9. Item in laudem sanctæ Crucis extant veterum scriptorum homiliæ, hymni, & libri. contra hæreses vero Copus dialogo 4, & alij.

2 Alexandri papæ & sociorum actus, quibus veteres Martyrologi † compluribus locis vsi sunt, extant pag. 64 Surij. Miror autem quorundam ab eis diuersitatem.

28 *Aug/30.* 31 *Mar/1,10* *Apr/3 Maij.*

3 Iuuenalis Narnienſis historiam non vidi, nisi breuiter in Romano Breuiario. Meminit Gregorius ipsius, homilia 37 Euangeliorum.

Quarto Nonas Maij, Iuna 4 Maij E

18. 29. 10. 21. 3/13. 24. 5. 16. 27/8. 19. 1. 11. 22/4. 14. 25. 6 r

APud Ostiam Tiberinam, *natale sanctæ Monicæ. cuius vita admiranda ex nono confessionis libro sancti Augustini episcopi colligitur.* In Palæstina, ciuitate Gaza, natalis beati Siluani, eiusdem vrbis episcopi. qui persecutione Dioclitiani, cum plurimis clericorum suorum, martyrio coronatus est. Hierosolymis, passio sancti * Quiriaci episcopi, r *qui*

1

2

inuenit Dominicam crucem. Item in metallo
3 Phanensi, sanctorum martyrum quadraginta, qui simul capite sunt cæsi. Nicomediæ, natalis sanctæ † Antoniæ martyris. quæ nimium
al. Antoninæ torta, & varijs cruciatibus afflicta, ab vno brachio tribus diebus suspensa, & in carcerem biennio detrusa, ad vltimum in confessione Domini flammis exusta est. In Norico Ripensi, b *loco Lauriaco*, sancti Floriani. † qui
to. 3 Surij pag. 78. præsidis iussu, ligato ad collum saxo, in flumen Anisi præcipitatus est. Antisiodori, sancti Curcodomi diaconi *. *In territorio Petragoricensi, sancti Sacerdotis, Lemouicensis episcopi. In Hildesheim, sancti Gothehardi, episcopi & confessoris. Turonis, beati Antonij confessoris. Coloniæ Agrippinæ, natalis sancti Paulini martyris. cuius caput malleo ferreo pro Christo contritum dinoscitur.* g *Die quarta, sanctæ hosiomartyris Pelagiæ.*

* *Constantius vitæ Germani c. 16*

De Pelagia, Metaph.

¶ q *Virduni, translatio eius loci episcoporum & confessorum, Pulchronij, Possessoris, ac Firmini.*

Londini, beatæ memoriæ Ioannis Houthon, Prioris Carthusiæ Londinensis. qui noluit regem Anglorum supremum caput in temporalibus & spiritualibus acceptare, credere, & affirmare. ideoq. crudelissime martyrizatur, primus inter octodecim martyres Carthusianos. Siquidem super vimicillum, vulgariter Ahyrdle dictum, resupinus alligatus, per milliare ad calces equorum trahitur ad locum bubali. Vbi suspensus est primum in patibulum: verū abscisso fune semiuiuus decidit in terram. Deinde cruentus lictor verenda eius abscidit, ventrem eius dirupit: cor, & omnia interiora euulsa, in ignē proiecit. Sic patientissimus martyr, migrauit anno trigesimo quinto supra sesquimillesimum, cum sanctis-

simis

simis collegis, Roberto Laurens, Priore Bellæ vallis, Augustino Vuebster, Priore domus visitationis beatæ Mariæ, & Reginaldo, Ordinis sanctæ Birgittæ. Quorum morticina in caldarijs aliquantulum lixa, per diuersa ciuitatis loca sunt suspensa. Scriptum est in passione octodecim Carthusianorum, à Mauritio Chamneij, professo domus Londinensis. *Cap. 10*

ANNOTATIONES.

1 Monicæ vitam collegit D. Aloysius Lipomanus, ex libro nono confessionum beati Augustini à cap. 8, & ex alijs eiusdem libris.

2 Siluani meminit Rufinus lib. 8 cap. 14/lib. 9 cap. 6/sed Eusebius, Christophorsono interprete, lib. 8, capitibus 17, 22, 25/lib. 9 cap. 5.

3 De martyribus ad metalla in Phenneso amandatis, scribit primas martyrum eius temporis, Petrus Alexandrinus episcopus, apud Theodoritum libro 4 cap. 20, (22 Camerarij) & Eusebius lib. 8 cap. 25, Rufini 14.

Tertio Nonas Maij, luna

19. 1. 11. 22. 4/14. 25. 6. 17. 28/9. 20. 2. 12. 23/5. 15. 26. 7 5 Maij F

APud Alexandriam, sancti Euthymij diaconi, in carcere quiescentis. Thessalonicæ, natalis sanctorum, Irenæi, Peregrini, & Irenes, ignibus combustorum. In Gallijs, ciuitate Arelatensi, beati Hilarij, episcopi & confessoris, præclarissimi viri, & nobilissimi. b *qui pro reficiendis pauperibus, etiam rusticationem contra vires suas, homo genere clarus, exercuit.* *Gennadius de viris ill. cap. 69*

Item Viennæ, sancti Nicetij episcopi, venerabilis sanctitatis viri †. Antisiodori, sancti Iouiniani lectoris, & martyris. *qui cum beato Peregrino episcopo & martyre, imperio Sixti papæ, Antisiodorum veniens, cum esset vir per omnia eloquens, & in diuinis Scripturis egregie eruditus, dum* *Præclarissimi in dogmate fidei. Ado anno 379.*

superstitionibus paganorum fortiter resisteret, tentus est, atque in Christi confessione perdurans, ab eis interemptus est. Scriptum est in passione sancti Peregrini. *In Sicilia, apud oppidum Leochatam, siue Achatem, natale sancti Angeli, presbyteri & martyris, qui de monte Carmeli, prædicationis causa diuino iussu veniens, cum multos ad pœnitentiam conuertisset, à quibusdam impijs hæreticis trucidatus est.* *Apud Cellas, sancti Fortunati, episcopi & confessoris.* ℘ *Ipso die, depositio sancti Mauronti abbatis. cuius suffragijs, si ad sepulcrum eius fuerint delati varijs languoribus ægroti, vere recipiunt præmia sospitatis. Cui sacer præsul Amatus, eo tempore quo Theodoricus rex tyrannidem exercebat, post excessum beati Vltani abbatis, traditus fuit in custodiam. Scriptum in vita ipsius.* ¶ *Eodem die, sancti Auertini, confessoris & diaconi. Treuiris, Britonis episcopi & confessoris.*

Angeli vita per Enoch Hierosoly. vendicxtat.

¶ *In monte Oliueti, ascensio Domini nostri Iesu Christi ad cælos.* ɪ *Mediolani, conuersio sancti Augustini, episcopi & confessoris, sub Ambrosio sancto, & episcopo eiusdem ciuitatis:* & * *ab eodem baptizati.*

*Lib. 5. cõfess. c. 13 & seq. * l. 9 cap. 6 Possidius. c. 1.*

6 Maij G

Pridie Nonas Maij, Iuna 20.2.12.23.5/15.26.7.18.29/10.21.3.13.24/6.16.27.8

NAtalis beati Ioannis Apostoli. quando ab Epheso iussu Domitiani Romam perductus, & præsente senatu ante portam Latinam in olei feruentis dolium missus est, sed minime læsus. Vbi festum eádem die concursum fi-

Hier. 3 cõtra Iouin. ex Tertull. de præscript.

sum fideles populi vsque hodie faciunt. Antiochiæ, sancti Euodij. qui, vt beatus Ignatius scribit, primus ibidem episcopus à sanctis Apostolis institutus est. quem in Actibus Apostolorum beatus Lucas commemorat. epist. 9 ad Antiochēses. Act. 13 a

In Africa, sanctorum martyrum, Heliodori, Venustij, cum alijs septuaginta quinque.

¶ In Anglia, sancti Eadbrechti, siue Edberti, episcopi Lindisfarnensis & confessoris, viri in diuinarum Scripturarum scientia, simul & præceptorum cælestium obseruantia, ac maxime eleemosynarum operatione insignis. 1

ANNOTATIO.

1 De Eadberto Beda lib. 4 historiæ Anglorum cap. 29 & 30/ in vita Cuthberti cap. 40, 42, & sequentibus.

Nonis Maij, luna 7 Maij A

21.3.13.24.6/16.27.8.19.30/11.22.4.14.25/7.17.28.9

APud Terracinam Campaniæ vrbem, natalis beatæ Flauiæ Domitillæ, virginis & martyris. quæ cum esset Flauij Clementis consulis ex sorore neptis, & à sancto Clemente sacro velamine consecrata, persecutione Domitiani, cum alijs plurimis, in insulam Pontiam exilio deportata, longum inibi martyrium duxit. Nouissime doctrina ac miraculis, cum conuertisset plurimos ad fidem Domini, incenso cubiculo à quodam iudice, in quo simul cum suis conuirginibus, Euphrósyna videlicet & Theodóra, clausa morabatur, cursum glorioſi martyrij sui consummauit. Eodem die, sancti Iuuenalis martyris. Nicomediæ, passio sanctorum, Flauij, Augusti, & Augustini, fratrum. Gesta Nereī to. 3 Surij.

fratrum. *Beuerlaci, depositio sancti Ioannis*
1 *episcopi Eboracensis, & confessoris, vita & miraculis clari. In ecclesia beatæ Mariæ,* P *in Hoyo, natalis sancti Domitiani, episcopi & confessoris. Qui sub Hildeberti glorioſissimi regis tempore Aurelianensi † legitur synodo interfuisse.* q *Angustoduni, depositio sancti Placiti episcopi.*

Quintæ, episcopus Tungrensis.

¶ *Trecas, translatio corporis sanctæ Maſtidiæ virginis.* g *Die septima, commemoratio signi crucis*
2 *apparentis in cælo Hierosolymis, circa horam diei tertiam, sub Constantio rege. quod quidem figurabatur per astra, à sancto caluariæ loco, vsque ad montem oliuarum. & memoria sancti martyris Acacij.*

De Acac. Metaph.

ANNOTATIONES.

1 De Ioanne Catalogus Brytanniæ. Folchardus Dorobernensis monachus, scripsit ad Aldredum episcopum Eboracensem, qui D. Ioannis corpus Beuerlaci transtulit, vitam Ioannis archiepiscopi, & miracula post mortem. Claruit anno 1060. Scripsit etiam vitam eius Alphredus, Beuerlacensis sacerdos. Claruit anno 1136.
Item de ipso, Beda lib. 5. historiæ cap. 2 & sequentibus quatuor.

2 De signo crucis, quod Hierosolymis apparuit, scribit Cyrillus episcopus Hierosolymorum apud Metaphrastem/ & Sozomenus lib. 4 cap. 4.

8. Maij B

Octauo Idus Maij, luna

22.4.14.25 7/17.28, 9.20. 1/12.23. 5.15.26/ 8.18.29.10

1 MEdiolani, sancti Victoris martyris. qui à primæua ætate Christianus, cum esset in castris imperialibus miles, compellente Maxi-

Maximiano vt ſacrificaret, in confeſsione Domini fortiſsime perſeuerans, primo grauiter fuſtibus cæſus, ſed Deo protegente, doloris expers; deinde liquenti plumbo perfuſus, ſed nihil penitus læſus, nouiſsime glorioſi martyrij curſum capitis abſciſione compleuit.

Apud Ægyptum, ſanctorum Stephani & Victoris. 1 *In finibus Apuliæ, monte Gargâno,* 2
apud Sipontum ciuitatem, apparitio beati Michaëlis Archangeli. Item, Eladij epiſcopi, q *& confeſſoris Antiſiodori. Cracouiæ, ſancti Staniſlai* 3
epiſcopi & martyris. Remis, depoſitio ſancti Gibriani † *confeſſoris, in eccleſia ſancti Remigij quieſcentis.* Sigeb. anno 509
In territorio Biſuntino, monaſterio Bellæ vallis, ſancti Petri, epiſcopi & confeſſoris. 4

p *Eodem Die, Vuironis epiſcopi, & confeſſoris, cuius reliquiæ habentur in eccleſia Traiectenſi.* Vuir. hiſtoriam habet Surius.
b *Viennæ ſancti Dionyſij* †, *ſexti vrbis epiſcopi.* Ado Annũ 181, 194

¶ Niuellæ p eodem die, commemoratio Ydubergæ.

ANNOTATIONES.

1 Victoris meminit Miſſa Ambroſij, & Turonenſis in laudem martyrum cap. 45. Martyrium vero ſcribit tomo 3 Surij, Maximianus notarius.

2 De apparitione Michaëlis in Gargâno, Ado tertio Calendas Octobris, & homiliarium Doctorum.

3 Staniſlai hiſtoriam habet tomus 2 Surij pag. 631, 11 Aprilis. Item Cromerus de geſtis Polonorum, in initio libri noni, & ſub finem quarti. qui atteſtatur Innocentium quartum in ipſius canonizatione de vita & meritis luculentum ſermonem habuiſſe.

4 Petri epiſcopi Tarentaſiæ vitam, ſcripſit Gaufridus abbas Altæ tubæ, iuſſu abbatum Ciſtertienſis & Clareuallenſis, quibus Lucius papa iniunxerat, vt vitam

vitam eius conscribi curarent. Est à Surio excusa.

9 Maij C Septimo Idus Maij, Iuna 23.5.15. 26.8/18. 29.10. 21.2/13. 24.6. 16. 27/9. 19.30.11

FEstiuitas beati Andreæ Apostoli. quando sacratissimum eius corpus, vna cum ossibus, *apud quæ dæmones rugiunt*, sanctorum Lucæ Euangelistæ, & Timóthei, discipuli sancti Pauli, sub * Constantino Imperatore, Constantinopolim trãslatum est. Romæ sancti * *Hermetis*. cuius Apostolus meminit Paulus, ad Romanos scribens. Hic digne semetipsum sacrificans, acceptabilisque Deo hostia factus, virtutibus clarificè fundatus, cæli regna petiuit.

Hier. contra Vigilantium

al. Constantio

Hermen Rom. 16

1 Apud Nazanzi oppidum, beati Gregorij episcopi, cognomento theologi. qui post multa documenta, in loco suo, vt Hieronymus ab eodem in diuinis libris instructus, perhibet, episcopum ordinans, ruri vitam monachi exercuit. In Perside, sanctorum martyrum trecentorum decem. Castro Vindecino, sancti Beati confessoris.

De viris ill. c. 107

127.

¶ *Eodem die, translatio corporis beatissimi Nicolai archiepiscopi, diuina dispensatione à Myrea, Lyciæ metropoli cis mare, ad Barensem Apuliæ regionis ciuitatem. vbi in sui honoris basilica, ac si viuens in corpore, diuersis coruscat miraculis.*

2

3 P *Gandaui, eleuatio sancti Macarij, Antiochienæ sedis archiepiscopi.*

ANNOTATIONES.

1 Gregorij Nazianzeni vita per Gregorium presbyterum cum operibus extat impressa: item de eodem apud Surium, Rufinus in Apologetico, & Simeon.

2 Nicolai

2 Nicolai translationem scripsit Nicephorus Varensis, aut, vt alij libri Ms. habent, Nicophorus Barensis. Item, teste Vincentio, Speculi lib. 25, cap. 83, ad Vrsionem Barensem archiepiscopum, Ioannes archidiaconus.

3 Macarij elevatio annotatur in natali, 9 Apr.

Sexto Idus Maij, Iuna 10 Maij ☽
24.6.16.27.9/19.30.11.22.3/14.25.7.17.28/10.20.1.12

IN terra Hus, *depositio* Iob prophetæ. Romæ via Latina, natalis sanctorum martyrum, Gordiani & Epimachi. quorum prior *à Ianuario presbytero, cum Marina vxore, & familia, baptizatus*, pro confessione nominis Christi, tempore Iuliani diu plumbatis cæditur, & in vltimo capite truncatur. Item Romæ, beati Calepodij presbyteri, sub Alexandro imperatore. qui fecit eum occidi gladio, & corpus per ciuitatem trahi, atque in Tyberim iactari. 1 *Gord. gesta extant pag. 151 Surij*

Decollatus est etiam Palmatius consul, cum vxore, & filijs, & alijs promiscui sexûs, quadraginta duobus. cum quibus & Simplicius senator, b *cum vxore & filijs, & familia sua, promiscui sexûs, sexaginta octo: & Felix similiter cum vxore sua Blanda, qui per doctrinam Calisti papæ, & Calepodij presbyteri, nuper fuerant baptizati.* Quorum capita iussa sunt suspendi per diuersas portas vrbis Romæ, ad exemplum Christianorum †. Item Romæ via Latina, ad centum aulas, natalis sanctorum, Quarti & Quinti. r *Item, sanctæ Christinæ, virginis & martyris.* q *cuius corpus Panormi in Sicilia, magna veneratione atque concursu, in maiori templo conditum, visitatur.* *In Sicilia apud Leontinos,* *Scriptum est in gestis Calisti papæ, in Octobri.*

sanctorum

Sanctorum, Alphij, Philadelphij, & Cyrini, fratrum martyrum, sub Licinio imperatore, ac Tertullo præside. In agro Biturico Galliarum, sancti Palladij, episcopi & confessoris.

Paulinus in vita Ambrosij / Præfatio Mediolan.

¶ *Mediolani, translatio † corporis beati Nazarij, ad basilicam Apostolorum.* 1 *Item translatio corporum sanctorum martyrum, Cosmæ & Damiani, ad ciuitatem Venetias, in monasterio sancti Georgij maioris, anno Domini millesimo centesimo quinquagesimo quarto, indictione secunda collocatorum.*

¶ Eodem die, depositio venerabilis Bedæ presbyteri.

2 Gemmulæ, obijt Beatrix Atheſtina.

ANNOTATIONES.

1 Iob patientis historia, satis ex ipsius libro, & commentarijs in eundem, colligitur.

2 Beatrix obijt anno 1229. Cuius vitam eo tempore scripsit Albertus, Prior Montis vinearum. Ex Scardeonio de Patauio.

11 Maij E

Quinto Idus Maij, luna

25.7.17.28.10/20.1.12.23.4/15.26.8.18.29/11.21.2.13

1 ROmæ via Salaria, natalis beati Anthimi presbyteri. qui post virtutum ac prædicationis insignia, in Tyberim præcipitatus, & ab Angelo exinde ereptus, oratorio restitutus est proprio: deinde capite punitus, victor migrauit
2 ad cœlos. Viennæ, sancti Mamerti, episcopi & confessoris. qui ob imminentem cladem, solennes ante Ascensionem Domini litanias in-
3 stituit. *Apud Siluiniacum, depositio* 1 *sancti Maioli abbatis.* 9 *cuius vita, præclara sanctis extitit meritis. Qui fastibus archidiaconi sublimatus, tractu*

diuino

diuino repente mutatus, monachorum pater, & multorum cœnobiorum fundator in pace quieuit.

r *Itē Varennas, sancti Gangulphi martyris.* b *Et passio sancti Euellij.* † *qui videns passionem sancti Torpetis martyris, & mirabilia quæ fecit, credidit Christo. qui antea consiliarius Neronis imperatoris fuit, qualiter Christiani martyrizarentur.* 4 *Gesta Torpetis ante medium 10.* 3 *Surij.*

¶ p *In Blandinio, dedicatio paradisi in honorem beati Andreæ Apostoli. Martianis, vigilia sanctæ Rictrudis.*

Eodem die, sancti Fremundi. qui quinto Calendas Aprilis eleuatus est per Birinum, redeuntem à Pontifice cum literis Apostolicis. g Die vndecima, genethlia Constantinopolis. 5

ANNOTATIONES.

1 Anthimi & sociorum gesta extant pag. 157 Surij. quæ etiam à Petro Damiani citantur, in sermone quem habuit de martyre Anthimo.

2 Mamertus Claudianus instituit triduanam litaniam, quæ etiam minor, & Gallicana, nuncupatur. de qua dignissima lectu scribunt, Ado Viennensis annis 396, 452, & Greg. Turonensis lib. 2 hist. Francorum cap. 34. Homilia autem de rogationibus per sanctum episcopum Alcimum Auitum habita, citatur ibidem à Gregorio, & excusa extat in Orthodoxographis. Extant præter ea in laudem Mamerti, Sidonij episcopi Aruernorum, epistolæ aliquot, quarta lib. 11 ad Petreium/ 14 lib. 5/ & 1 lib. 7 ad ipsum Mamertum.

3 Maioli historiam habet Surius, authore Odilone presbytero. Videndum, an is sit sanctus Odilo abbas.

4 Gangulphi martyris historia est pag. 163 Surij, ex fideli aliorum relatione. quam etiam Rosuida sanctimonialis in carmen pentametrum redegit, impressa Norinbergæ. Traiectenses memoriam eius celebrant 9 die huius: plures die 13. Quidam, 12 Octobris. quo die forte est eleuatus.

5 Fremundi eremitæ vitam Latino sermone composuit Burchardus Anglus, Dorcestrius, eremita. qui eam præsens nouit. Cl. anno 870, teste catalogo scriptorum Brytanniæ. Eleuationem eius per Birinum, cum literis Apostolicis redeuntem, habet legenda Sanctorum Angliæ.

12 Maij F Quarto Idus Maij, luna 26.8.18.29.11/ 21.2.13.24.5/16.27.9.19.30/12.22.3.14

ROmæ, via Ardeatina, natalis sanctorum
1 martyrum, Nerei & Archillei fratrum. qui primo apud insulam Pontiam, longum duxerunt exilium; & postmodum à quodam iudice
5 *attriti* verberibus grauissimis sunt † attrectati: deinde cùm equuleo & flammis compellerentur ad immolandum, & dicerent se à beato Petro Apostolo baptizatos, nulla ratione posse idólis
2 immolare, capite cæsi sunt. Item via Aurelia, sancti Pancratij martyris. qui cum esset annorum quatuordecim, sub Dioclitiano martyrium capitis obtruncatione compleuit. b *Cuius reuerendum corpus Octauilla, illustris fœmina, occulte noctu sublatum, aromatibus conditum, sepeliuit.* Eodem die, sancti Dionysij, patrui eiusdem Pancratij. † qui cum præmijs cælestibus, charus & dignus Deo, in pace diem vitæ huius claus[illegible]t. Apud Cyprum, sancti * Epiphanij, Salaminæ episcopi. *In Hispanijs, sancti Dominici Calciatensis, confessoris miræ sanctitatis.*

Gesta Pancratij.

3 * patris nostri

Eodem die Argyræ in Sicilia, sancti Philippi presbyteri. cuius in dæmonijs effugandis virtus, crebris apparet signis.
4 *Ipso die Treuiris, sancti Modoaldi, episcopi & confessoris.* p *Marcianis, depositio sanctæ Rictrudis.*
5

¶ Sues-

¶ Sueſſionis, tranſlatio beati Hippolyti martyris, quando eius piiſſimo corpore deportato, ceſſauit vaſtæ tempeſtas mortalitatis.

ANNOTATIONES.

1 De Nereo & Archilleo, quæ Vſuardus habet, ea deſumpſit ex epiſtola Eutychetis, Victorini, & Maronis, quæ eſt in eorum geſtis apud Surium, pag. 178.

2 Pancratij geſta Notarij Rom. Eccl. confecerunt pag. 180. Surij. Meminit quoq. Pancratij Gregorius Turonenſis, de gloria martyrum cap. 38. In ipſius & Nerei baſilicis, habuit Gregorius papa, in eorum natalibus, homilias Euangeliorum 18 & 19.

3 De Epiphanio epiſcopo Salaminæ (quæ nunc Conſtantia dicitur) ſcribunt Hieronymus epiſtola 27/ Socrates lib. 6 cap. 9. 11. 13/ Sozomenus lib. 6 cap. 32/ lib. 7 cap. 26/ lib. 8 cap. 14. 15/ tripartitæ, lib. 9 cap. 48/ lib. 10 cap. 11 & 12/ item apud Metaphraſtem quidam prolixe ex voce Ioannis, vnius ex eius diſcipulis: pag. 181 Surij.

4 Modoaldi hiſtoriam habet D. Surius tribus libellis conſcriptam, à Stephano abbate Leodienſi.

5 Riſtrudis, item & prolium, per Hucbaldum monachum Elnonenſem. quam ſcripſit anno 907 ad Stephanum epiſcopum Cameracenſem.

Tertio Idus Maij, Iuna 13 Maij ☾

27. 9. 19. 30. 12/ 22. 3. 14. 25. 6/ 17. 28. 10. 20. 1/ 13. 23. 4. 15

NAtalis ſanctæ Mariæ ad martyres. quando beatus Boniſacius papa eccleſiam in honorem ſemper virginis Mariæ, & omnium martyrum, dedicauit. Item, beati * Mutij, g *Mocij*
presbyteri & martyris. qui primo in Amphipoli vrbe, multis pœnis, atque cruciatibus, in confeſsione Chriſti affectus, poſtea Byzantium vſque perductus, capitali ſententia occubuit.

Ipſo die, ſancti Seruatij, Tungrenſis eccleſiæ 1
epiſcopi, & confeſſoris, b *qui tempore quo Hunni*

Germaniam vastabant, ne ciuitatis atque ecclesiæ suæ videret excidium, Domini reuelatione commonitus, transijt ad vicum Traiectensium: ibique defunctus, atque in medio publici aggeris est sepultus.

Ob cuius meritum omnibus demonstrandum, cum tempore hiemis omnia in circuitu nix repleret, nunquam sepulcrum eius operuit, donec industria ciuium basilica super ipsum
obiit anno ædificata est, b *à successore suo † sancto Monulpho episcopo.* q *Gerpiniæ, sanctæ Rolendæ virginis, quæ inuocari solet contra iliacam passionem, & calculum. Duaci ex Suessione,* p *depositio sancti Onesimi, episcopi & confessoris. quiin suis membris longum pertulit martyrium sine ferro. Ad eius vero tumulum venientes ægri optata conferunt remedia suæ sanitatis. Ipse igitur illa diuinæ maiestatis fruitur præsentia in cælesti curia, in qua vtraque, Cherubin scilicet & Seraphin, incessanter Sanctus, sanctus, sanctus, & quod sequitur, proclamant. Scriptum in*
De his tribus Metaphrastes. *gestis eius.* g *Die decima tertia, sanctæ martyris* * *Glyceriæ.*

¶ & * Laodicij, apud Traianopolim. Item sancti * Alexandri martyris, sub Maximiano imperatore. Et
2 Ioannis episcopi, postea silentiarij in Laura. Quibusdam hodie, Gengulphi martyris, qui positus est die vndecima huius.

ANNOTATIONES.

1 De Seruatio, Gregor. Turonensis lib. 2 historiæ cap. 5/de gloria confessorum cap. 72/Sulpitius lib. 2 sacræ historiæ / Athanasius in apologia ad Constantium/ Concilium contra Euphraten/& Caput vltimum vitæ Norberti, 6 Iunij.

2 Ioannis silentiarij nondum mortui vita, est apud Metaphrastem per contemporaneum Cyrillum.

Pridie

Pridie Idus Maij, luna 14 Maij A

28.10.20.1.13/23.4.15. 26. 7/18. 29. 11. 21. 2/14. 24.5.16

PAsio sancti Bonifacij martyris, sub Diocli- 1
tiano & Maximiano, apud Tarsum ciuitatem passi, sed Romæ in via, quæ Latina nuncupatur, sepulti. Hic cum diu in stupro miscereturtandem diuino nutu compunctus, non solum, cui subiacuit, vitium deseruit, verum per diuersa tormenta, ad palmam martyrij ardenter cucurrit. In Gallijs, ciuitate Cimella, natalis sancti Pontij martyris, cuius prædicatione & industria, postquam conuersi sunt duo Philippi imperatores ad fidem Christi, ipse quoque sub Valeriano & Gallieno principibus, martyrij palmam adeptus est. In Syria, sanctorum martyrum, Victoris & Coronæ, sub Antonino impe- 2
ratore. Quæ Corona, cum esset vxor cuiusdam militis, & cœpisset beatificare sanctum Victorem, ob martyrij constantiam, vidit duas coronas de cælo lapsas, vnam Victori, & alteram sibi missam. Cumque hoc cunctis audientibus protestaretur, ipsa quidem inter arbores sciſſa, Victor vero decollatus est. Eodem die, sancti 3
patris nostri Pachomij. * qui cum esset factis Apostolicæ gratiæ insignis, fundatorque Ægypti cœnobiorum, scripsit monachorum regulas, quas ab Angelo dictante didicerat. *Gennadius de vir. ill. cap. 7*

¶ *Mediolani, translatio sancti Victoris* †. *Præfatio Mediol.*

ANNOTATIONES.

1 Ex Bonifacij martyris gestis pulcherrimis, multa

desumpsit Ado in Martyrologio. Eadem fideliter habentur in Simeonis metaphrasi.

2 De Victore & Corona, plura apud Bedam ex eorum passione, quæ est in vetustis Ms. codicibus. cum quibus Metaphrastes consentit, pag. 257 Surij.

3 De Pachomio prolixe Metaphrastes hac die. Sigebertus de viris illustribus cap. 27. Dionysius abbas Romanus, cognomento Exiguus, transtulit de Græco in Latinum vitam Pachomij abbatis. Habetur cum regula ipsius, inter vitas patrum, alphabeto 5.

15 Maij B Idibus Maij, luna

29.11.21.2.14/24.5.16.27.8/19.30.12.22.3/15.25.6.17

1 NAtalis sanctorum confessorum, Torquati, Thesiphontis, Secundi, Indaletij, Cæcilij, Hesichij & * Eufragij. qui Romæ à sanctis Apostolis episcopi ordinati; & ad prædicandum verbum Dei ad Hispanias, tunc adhuc gentili errore implicatas, directi sunt. Cumque diuersis vrbibus euangelizassent, & innumeras multitudines Christi fidei ‖ subiugassent, Torquatus Acci: Thesiphon, Vergi: Secundus Abulæ: Indaletius, Vrci: Cæcilius Eliberri: Hesichius, Carthesæ: Eufragius, Eliturgi, quieuerunt. Apud insulam Chium, beati Isidori martyris. in cuius basilica extat puteus, † in quo & fertur iniectus. De cuius aqua energûmeni, febricitantesque vel reliqui infirmi sępius potati sanantur. Lámpsaci, passio sanctorum, Petri & Andreæ, Pauli, & Dionysiæ. *In Brabantia, villa quæ Ghele nuncupatur, sanctæ Dympnæ virginis & martyris. Hæc propter fidem, & amorem castitatis, decollata est à proprio genitore, rege Hyberniæ pagano. Apud*

al. Euphrasij

Turon. de marty. gl. cap. 102 pag. 297 Surij.

2

Bingam

Bingam, ſancti Roperti ducis Palatini Rheni, & 3
confeſſoris. Apud Aruernum, ſanctorum martyrum,† Caſſij, Victorini, Maximi, & ſociorum. Quo- Gr. Tur. l.
rum actus ſcripſit ſanctus Præiectus epiſcopus. 1 hiſt. c. 33

¶ *Hieroſolymis, aduẽtus Spiritus ſancti paracleti.*

ANNOTATIONES.

1 De ſeptem Hiſpaniæ epiſcopis Beda aliquanto fuſius Loca vbi quieuerũt, nũc dicũtur, Guadix, Almeria, Abula, Vnga vel Verga, Granada, Ventoſa depopulata, & Licurgi, vt eſt in feſtis Hiſpanię additis Romano Breuiario.

2 S. Dympnę martyrium habet Surius, ex hiſtoria eiuſdem ſanctiſſimæ virginis, quam edidit Petrus Canonicus ſancti Autberti Cameracenſis.

3 S. Ruperti vitam ſcripſit ſancta Hildegardis. Tritthemius in catalogo. Extat in fine operum S. Hildegardis, & Ms. plenius.

Decimo Septimo Calendas Iunij. Iuna 16 Maij C

30.11.22.3.15/25.6.17.28.9/20.1.13.23.4/16.26.7.18

IN Iſauria prouincia, ſanctorum, Aquilini, & Victoriani. quorum geſta habentur. Apud Antiſiodorum, beati Peregrini, martyris & epiſcopi, primi ipſius ciuitatis, qui capitali ſententia multatus, coronam meruit ſempiternam. In pago Foroiulienſi, ſanctæ Maximæ virginis, quæ multis clara virtutibus, in pace quieuit.

In Scotia, ſancti Brandani abbatis, cuius miri 1
actus leguntur. Cenomanis, ſancti Domnoli epiſcopi. 2
Ciuitate Burdegala, beati Simeonis Stock 3
Carmelitæ, Deiferæ virgini Mariæ ſingulariter denoti, ac miraculorum coruſcatione præglorioſi.

Ciuitate Sagienſi, beati Alnoberti, eiuſdem vrbis epiſcopi, & confeſſoris. Ipſo die, beati Renoberti, epiſcopi Baiocenſis, & confeſſoris, magnæ

4 *sanctitatis viri. In mõte Iouis, depositio sancti Ber-*
5 *nardi eremitæ. Eugubij, sancti Vbaldi, episcopi & cõfessoris. In Gallijs, ciuitate Ambianis, sancti Honorati, episcopi & confessoris. In pago Carnoteno passio sancti Emani martyris.* b *Et sanctorum,*
De his Anthimi passio, 11 Maij, apud Surium. *Dioclitiani & Florentij.*† r *Trecis, sancti Fidoli, episcopi & confessoris.* g *Die decima sexta, sancti patris Theodori sanctificati, discipuli sancti Pachomij.*

ANNOTATIONES.

1 De Brandano, Vincentius lib. 22 speculi hist. cap. 81. Huius peregrinationis historiam propter apocrypha quædam, quæ in ea contineri videntur, penitus ab opere isto resecaui.

2 De Domnolo, Greg. Turon. lib. 6 historiæ Francorum cap. 9, & historia eius ad Haduinum præsulem, per quendam familiarem Domnoli, descripta, pag. 303 Surij.

3 De Simeone Stockio, ex Catalogo Scriptorum Britanniæ. Vitam scripserunt Monaldus Rosarius Vasco, Rolandus Bouchier Hannoniús, & Nicolaus Harlemensis Batauus, viri suis temporibus clari. Officium edidit Robertus Bale, Carmelita Brunhauiæ.

4 Bernardi vitam nondum vidi, quam Henricus Glareanus Heluetius descripsit. Quieuit in monte Iouis, qui ab eo transnominatus est mons sancti Bernardi.

5 Vbaldi Eugubini vitam scripsit Stephanus Cremonensis, Ms.

17 Maij D

Decimo sexto Calendas Iunij, Iuna

1.13.25.4.16/26.7.18.29.10/21.2.14.24.5/17.27.8.19

1 IN Tuscia, sancti Torpetis martyris. Hic magnus in officio Neronis Cæsaris primum fuit, sed postea pro fide Christi, iubente eodem alapis ceditur, verberibus durissime afficitur, ac bestijs deuorãdus traditur, sed minime læditur.

tandem

tandem vero decollatione martyrium ſuum tertio Calendas Maij compleuit. ſed tamen eius feſtiuitas celebrius hîc recolitur. Ciuitate Niueduno, ſanctorum, Heraclij, Paulini, Aquilini, cum alijs duobus.

¶ *Lauduno clauato, tranſlatio corporis ſancti Montani monachi.* P *Ipſo die Elnone, illatio trium virginum Colonienſium.* 2

ANNOTATIONES.

1 Torpetis geſta paſſionis dictauit Artemius, qui omnibus interfuerat. Extant parte 2 Legendæ.

2 De Montano, Hincmarus in initio vitæ S. Remigij. to. 1 Surij. pag. 274

Decimo quinto Calendas Iunij, luna 18 Maij E
2. 14. 24. 5. 17/27. 8. 19. 30. 11/22. 3. 15. 25. 6/18. 28. 9. 20

IN Ægypto, ſancti Dioſcori lectoris. in quem præſes multa & varia tormenta exercuit, ita vt vnguibus carnes eius effoderet, & lampadibus eius latera inflammaret. Sed cæleſtis luminis fulgore territi, ceciderunt miniſtri. Nouiſsime laminis ardentibus aduſtus, martyrium conſummauit. Ipſo die, ſancti Felicis epiſcopi. qui apud * Spellatenſem vrbẽ, ſub Maximiano imperatore, palmam martyrij adeptus eſt. *al.* Spoletium

In Suetia, ciuitate Vſpalenſi, ſancti Erici, regis & martyris. *In ciuitate Camerina, ſancti Venantij, martyris ſub Decio. qui flagris, carcere, facibuſque ſuperatis, ac leonibus manſuefactis, obtruncatus Deo ſpiritum reddidit.* *Apud Quercetum,* p *eodem die, ſancti Quiniberti confeſſoris.* g *Die decima octaua, ſancti hieromartyris Theodoti Ancyrani, & cum eo virginum ſeptem.* *Magnul.* 19 1

ANNOTATIO.

1 De Venatio Macarius Mucius eques Camers. Exibit propediem Poliuchus. sic carmen inscribitur, quo diuum Venantium Camertem, cuius sub numine & tutela, iucundissima ac gratissima patria mea est, celebraui.

19 Maij

Decimo quarto Calendas Iunij, Iuna 3.15.25.6.18/28.9.20.1.12/23.4.16.26.7/19.29.10.21

ROmæ, via Appia, natalis sanctorum Calocerij & Partemij eunuchorum. quorum prior cum esset præpositus cubiculi imperatoris Decij, alter primicerius, nolentes sacrificare idolis, ab eodem interfecti sunt. Item Romæ, sanctæ Potentianæ virginis, quæ post multos agones, post multorum martyrum venerabiliter exhibitas sepulturas, post omnes facultates suas pauperibus pro Christo erogatas, tãdem de terris ad cælos migrauit. Eodem die, beati Pudentis †, patris supradictæ virginis. qui ab Apostolis Christo inuestitus baptismo, innocẽtem tunicam vsque ad coronam vitæ, immaculate custodiuit.

Beda plura habet ex gestis.

Quidam notant 1 Tim. 2

r *Eodem die, sancti Petri Cælestini de Morono. qui quoniã renunciauit summo pontificatui, canonizatus extitit ab ecclesia tantum pro simplici confessore.* P *Nobiliaco monasterio, depositio sancti Hadulphi, episcopi & confessoris,* q *apud Atrebatum in ecclesia* sancti Vedasti quiescentis.*

* incorporata monasterio

In Britannia minori, Trecorensi diœcesi, sancti Iuonis presbyteri & confessoris. qui pro Christi amore causas pupillorum, viduarum ac pauperum, defendere non desistebat. Ciuitate Doroberna, sancti Dũstani archiepiscopi. qui famosum monasterium

naſterium Glaſconienſe fabricauit, multorum aliorum exiſtens fundator cœnobiorum. Ad cuius ſarcophagum crebro manifeſtatur qualis nunc meriti maneat in cælis. Eodem die, ſancti Cyrilli epiſcopi Treuirenſis. g *Die decima nona, ſancti hieromartyris Patritij Pruſæ, & ſociorum eius.*

¶ b Depoſitio domini Alcuini.

ANNOTATIONES.

1 Petri Cæleſtini vita impreſſa eſt Pariſijs anno 1539, conſcripta à Clemẽte quinto, & fuſius à Petro de Aliaco Cardinali Cameracenſi. Quem etiã Surius habet pag 337

2 Iuonis vitam continet bulla Clementis ſexti, pag. 355 Surij, & proceſſus canonizationis, Ms.

3 Dunſtani archiepiſcopi vitam ſcribit Osbertus, Cantuarienſis monachus, pag. 309 Surij. Cl. teſte Trithemio Anno. 1020. Item Guilhelmus Malmesburenſis Benedictinus, qui obijt An. 1142.

Decimo tertio Calendas Iunij, Iuna 20 Maij G

4.16.26.7.19/29.10.21.2.13/24.5.17.27.8/20.30.11.22

ROmæ, via Salaria, natalis beatæ Baſillæ, virginis & martyris. quæ † cum eſſet ex regio genere, & haberet ſponſum illuſtriſsimũ, accuſata eſt ab eodem, quod eſſet Chriſtiana: decretum eſt autem à Gallieno Auguſto, vt aut ſponſum reciperet, aut gladio interiret. Conuẽta de hoc, & renuens aſſenſum præbere, gladio tranſuerberata eſt. *Vt habet paſſio Eugeniæ, 25 Decẽbris.*

In Gallijs, ciuitate Nemauſo, ſancti Baudelij martyris. qui comprehẽſus, cum ſacrificare nollet, & in fide Chriſti immobilis inter verba & tormenta perſiſteret, martyrij palmam pretioſa morte ſuſcepit. Bituricas, beati Auſtregiſili epiſcopi & confeſ- *De Baudelio Greg. Tu. in laudẽ martyrum. cap. 78*

confessoris. r *Papiæ, sancti Theodori, episcopi &*
a *confessoris. Eodem die, sancti Bernardini Senensis, confessoris Ordinis Minorum, in ciuitate Aquilana quiescentis. qui totam Italiam suo illustrauit verbo, atque exemplo.* q *Treuiris, sancti Maximini martyris, primi huius nominis Treuirensis episcopi. &*
in monasterio quod vulgariter Horreum nuncupa-
3 *tur, Basilissæ virginis. Herefordiæ, sancti Athelberti, regis Angliæ orientalis, & martyris.* g *Die vigesima, sancti martyris Thalalæi.*

De qua vita Bertulphi c. 30 & 11 sequentibus, to. 2 Surij.

¶ p *In Blandinio, translatio † corporum, sanctorum Gudvuali, Bertulphi, cum reliquijs sanctæ virginis Amelbergæ.*

ANNOTATIONES.

1 Austregisili vitam scripsit eius quidam æqualis, pag. 359 Surij.

2 Bernardini vita apud eundem est fideliter per eiusdem temporis & Ordinis anonymum auctorem scripta. Item bulla canonizationis per Nicolaum quintum, est in Horis Minorum antiquatis, 20, 21, & 22 Maij.

3 De Athelberto ex catalogo Brytannico. Osbertus de Stoke Clare, Londini monachus sancti Petri, scripsit vitam Ethelberti martyris, patris Eduardi, quæ incipit, Glorioſus Orientalium Anglorum rex. Claruit 1136. Simeon Dunelmensis scripsit de Ethelberto & Ethelredo martyribus. Claruit Anno 1164.

21 Maij A

Duodecima Calendas Iunij, Iuna

5.17.27.8.20/ 30.11.22.3.14/ 25. 6. 18. 28. 9 / 21. 1. 12. 23

Polij

IN Mauritania Cæsarienſi, natalis sanctorum Timothei, † r *Hippolyti*, & Eutychij diaconi. qui apud præfatam regionem verbum Domini disſeminantes, pariter coronari meruerunt. Item apud Cæsaream Cappadociæ, natalis

natalis sanctorum, Polyeucti, Victorij, & Donati. Cordubæ, sancti Secundini martyris.

Apud Aream, p *natalis sanctæ* * *Idabergæ virginis.* b *In ciuitate Antisiodorensi, beati Vualis presbyteri, & confessoris.* q *In Lusitania villa Miliana, passio sancti Mancij, à Iudæis perempti.* al. Itisbergæ

¶ r *Item translatio beati Pauli martyris è Constantinopoli, in ciuitatem Venetias, ad monasterium sancti Georgij maioris, anno Domini, millesimo ducentesimo vigesimo secundo, indictione decima.*

Eodem die, sanctorum, Synesij & * *Theopontij.* b *Et sancti Valentis, martyris & pontificis.* q *Augia quem lætis ducit per gaudia votis.* g *Die vigesima prima, sanctorum magnorum regum, & Apostolis æqualium, Constantini, & Helenes.* 1 al. Theopompi

Qui Constantinus Ecclesiam Dei maximis priuilegijs honorauit, fidem dilatauit, templa construxit, & plenus operibus bonis, in pace quieuit. Libellos accusationum contra episcopos sibi oblatos, conuocatis episcopis incendit, dicens, Vos dij estis, à vero Deo constituti. Ite, & inter vos causas vestras discutite. Apud Nicæam Galliæ, sancti Hospitij, confessoris & viri Dei. qui virtute abstinentiæ insignis, etiam prophetiæ spiritu claruit. In Anglia, depositio beati Godrici, eremitæ & confessoris. cuius actus clari extant †. Greg. l. 4. epist 31 ex Rafinic. 2 2 in Legenda Anglorum, late.

ANNOTATIONES.

1 Constantini vitam Eusebius historiographus libris quinque, & insigni oratione descripsit. Donatio ipsius ponitur dist. 96/& à Leone 9 in epistola 1 cap. 13, 14.

2 De Hospitio incluso. Paulus diaconus lib. 3 de gestis Langobardorum cap. 1. Per Hospitium Dominus magnas virtutes operari dignatus est. quæ scriptæ habentur in libris venerabilis viri Gregorij Turonensis episcopi/ libro 6 historiæ Francorum cap. 6 & 7/de gloria confessorum cap. 97

Vnde-

22 Maij B

Vndecimo Calendas Iunij, luna

6.18.28.9.21/1.12.23.4.15/26.7.19.29.10/22.2.13.24

Serm. 5

1 IN Africa, natalis sanctorum Casti & Æmilij: qui, vt scribit beatus Cyprianus in libro de lapsis, per ignem, passionis martyrium compleuerunt. Apud Córsicam, sanctæ Iuliæ, quæ crucis supplicio coronata est. Antisiodori, sanctæ Hélenæ virginis. *quæ sicut in gestis sancti Amatoris legitur, & multimoda meritorum virtute claruit, & miraculis effulsit. In Gallijs, monasterio quod vocatur Vallilias, sancti Romani † abbatis, alumni patris Benedicti. Eodem die, sancti Boni. In Gasconia, sanctæ Quiteriæ virginis, quæ cum alijs multis, egregium martyrium sustulit.* r *Romæ, sanctorum, Faustini & Timothei.* g *Die vigesima secunda, sancti martyris Basilisci.*

De Iul. Ado

De quo forte Greg. 2 dial. c. 1

¶ Romæ, sancti Gosuini, pueri & martyris.

ANNOTATIO.

1 De Casto & Æmilio Cyprianus sermone 5 de lapsis ante medium. Indicat Possidius de eorundem natali sermonem Augustini, qui non extat.

23 Maij C

Decimo Calendas Iunij, luna

7.19.29.10.22/2.13.24.5.16/27.8.20.30.11/23.3.14.25

APud Lingones, passio sancti Desiderij episcopi. Hic, cum plebem suam ab exercitu Vuandalorum vexari cerneret, pro ea supplicaturus exiens, statim iugulari est iussus. qui pro ouibus sibi creditis ceruicem libenter tetendit: & percussus gladio, migrauit ad Christum.

ſtum. Paſsi ſunt autem cum eo & alij plures, de numero gregis ſui, & apud eandem vrbem conditi. p *In Gemblaco monaſterio, natale ſancti Guiberti * fundatoris, confeſſoris præclari in miraculis.* 1 patris ne-

b *Item Viennæ, natale ſancti Deſiderij epiſcopi.* † *ſtri, ac qui paſſus eſt in territorio Lugdunenſi.* g *Die vigeſima tertia, ſancti patris & confeſſoris, Michaëlis, epiſcopi Sinadæ.* Ado Anno 582. Liber II hiſt. Franc. c. 24, 32.

¶ r *In Hiſpanijs, * Epitacij epiſcopi, & Baſilei.* q Epifleti

Ipſo die, ſancti Mercurialis, epiſcopi & confeſſoris.

In Anglia, ciuitate Roffenſi, paſſio ſancti Guilelmi. 2

ANNOTATIONES.

1 De Guiberto. Sigebertus Gemblacenſis de viris illuſtribus capite vltimo. Scripſi vitam † ſancti Guiberti confeſſoris, fundatoris eccleſiæ noſtræ Gemblacenſis. de qua excerpſi lectiones competenti ordine in eius depoſitione. Arte autem muſica, antiphônas & reſponſoria, de ſanctis Maclouio & Guiberto melificaui. eſt à Surio edita.

2 De Guilhelmo. Catalogus Scriptorum Brytanniæ. Thomas Monemutenſis monachus ſcripſi tad Guilhelmum Nordouicẽſem epiſcopum, vitam Guilhelmi martyris libris ſeptem. Reuerendæ ſanctitatis patri ac dom. Miracula eiuſdem. Claruit Anno 1160.

Nono Calendas Iunij, Iuna 24 Maij B

8.20.30.11.23/3.14. 25. 6.17/28.9.21.1.12/24.4.15.26

NAtalis Manahen, Herodis tetrarchæ collactanei, doctoris & prophetæ ſub gratia noui teſtamenti, apud Antiochiam in Chriſto quieſcentis. Item, beatiſsimæ Ioannæ, vxoris Chuſæ procuratoris Herodis, quã cõmemorant Euangeliſtæ. In portu Romano, natalis ſancti Vincẽtij martyris. In Gallijs, ciuitate Nãnetis beatorũ martyrũ, Donatiani & Rogatiani fratrũ. Act. 13 a Luc. 8. 24 a

qui pro

qui pro constantia fidei in carcerem missi, & in equulei catasta suspensi, ac laniati; deinde lancea militari perfossi, nouissime capita eorum præcisa sunt. Apud Hiſtriam, sanctorum martyrum, * Zoelli, Seruilij, Felicis, Siluani, & Dioclis.

Zoili

¶ *Leodij, p translatio sancti Lamberti.* 1 *Item Bononiæ, translatio beati Dominici confessoris. in qua ex corpore eius virgineo tanta emanauit odoris fragrantia, vt omnium aromatum suauitatem superaret. Quæ anno decimo tertio ab eius felici obitu, de mandato domini papæ Gregorij noni, celebrata fuit ab archiepiscopo Rauennate, & multis alijs episcopis.*

ANNOTATIO.

1 Donatiani & Rogatiani meminit Gr. Turonensis de gloria martyrum cap. 50. Passionem habet tomus tertius Surij, pag. 385.

25 Maij E

Octauo Calendas Iunij, Iuna 9.21.1.12.24/4.15.26.7.18/29.10.22.2.13/25.5.16.27

1 ROmæ via Numentana, natalis beati Vrbani, papæ & martyris. cuius doctrina sub persecutione Alexandri, multi martyrio coronati sunt. Mediolani, sancti Dionysij † episcopi & confessoris. qui apud Cappadociam damnatus exilio, ibidem primo quieuit: postea vero reliquias corporis eius per sanctum Basilium, præfatæ vrbis episcopum, receptas, beatus Ambrosius condigno honore condidit.

Ambr. ep. 82 ad Vercell. & in Missa.

Apud Mesiam, ciuitate Doroſtoro, sanctorum martyrum, Pasicratis, Valentionis, & aliorum duorum simul coronatorum. In territorio

torio Trecaſsino, ſancti Leonis confeſſoris.

In Britannia, monaſterio Maldubienſi, ſancti Aldelmi, epiſcopi & confeſſoris. 1 *Apud Florentiam Tuſciæ, natalis ſancti iſſimi Zenobij, eiuſdem ciuitatis epiſcopi.* 2

¶ *Eodem die, ſancti Bonifacij papæ. Item tranſlatio ſanctiſſimi Stephani martyris, è Conſtantinopoli in Venetias, ad monaſterium ſancti Georgij maioris, anno milleſimo centeſimo decimo. Apud Aſsiſium, tranſlatio ſancti patris Franciſci.* q *inſtitutoris fratrum Minorum. cuius venerabile corpus, Crucifixi ſtigmatibus, velut pretioſiſſimis margaritis, ornatum, anno Domini milleſimo ducenteſimo trigeſimo, fratribus ad generale capitulum Aſsiſij congregatis, ab eccleſia ſancti Georgij, in qua primum locum quietis acceperat, ad baſilicam in honore ipſius conſtructam, octauo Calendas Iunij tranſlatum, condigno honore ibidem ſituatur.* g *Die vigeſima quinta, inuentio tertia pretioſi capitis præcurſoris.* Bonauentura c. 15 vitæ Franciſci

Eodem die, ſancti Aurelij, Redicianæ ciuitatis epiſcopi. qui cum Dionyſio Mediolanenſi epiſcopo ſepultus eſt: ac tandem in Hirſaugienſe cœnobium tranſlatus, à Nottingo epiſcopo, eius fundatore. 4

ANNOTATIONES.

1 De Vrbano, Pontificale cap 18/ geſta Cæciliæ, & ipſius Vrbani geſta Ms. per Metaphraſtem, ſecundum Onuphrij citationem, initio Chronici eccleſiaſtici.

2 De Aldhelmo, Beda lib. 5. hiſtoriæ cap. 19/ & epitome vitæ eius pag. 401 Surij. Ex catalogo Brytannico. Sanctus Eguinus (ſunt qui Eugenium vocent) Vuicciorum epiſcopus, ſeu, vt nunc vocant, Vigornienſium, compoſuit vitam Aldhelmi epiſcopi Schireburnēſis, quæ nunc Salisburia dicitur. Obijt An. 716. Sāctus Oſmundus

Neuſtrius, epiſcopus Sarisburienſis, ſcripſit eiuſdem vitam. Deceſſit anno 1099. Faritius Thuſcus victuris chartis commendauit Aldhelmi vitam. Claruiſſe fertur Anno 1110. & Guilhelmus Malmesburiæ Benedictinus, ſcripſit vitam Aldhelmi Durotelli, ſeu Bladunij, (Malmeſburiam oppidum nunc vocant) epiſcopi Sarisburienſis, quæ incipit, Beatus Aldhelmus Saxonica.

3 Zenobij meminit Paulinus ſub finem vitæ Ambroſij. Vitam deſcripſit Ioannes Aretinus archipresbyter, tempore Concilij Florentini: excuſus pag. 387 Surij.

4 De Aurelio, Tritthemius in chronico Hirſaugiæ multa ſcribit, & inter alia, Huius exequias beatus Ambroſius cum multis lacrymis proſecutus, illum ſermonem inſignem fecit ad populum, qui incipit, Amiſimus fratrem, & paſtorem dulciſſimum, imo præmiſimus aduocatum. in quo laudes & præconia ipſius ſancti præſulis Aurelij, magnis eloquentiæ viribus effert.

26 Maij F

Septimo Calendas Iunij, luna

10. 22. 2. 13. 25/ 5. 16. 27. 8. 19/ 1. 11. 23. 3. 14/ 26. 6. 17. 28

1 APud Athenas, natalis beati Quadrati Apoſtolorum diſcipuli. qui perſecutione Adriani eccleſiam grandi terrore diſperſam, fide & induſtria ſua congregans, etiam librum pro Chriſtianæ religionis defenſione edidit, plenum fide, & Apoſtolica doctrina dignum.

Romæ, ſanctorum martyrum, Simitrij preſbyteri, & aliorum viginti duorum *. Ipſo die, ſancti Quadrati martyris. in cuius ſolennitate ſancti Auguſtini ſermones † habiti inueniuntur. Tuderti Tuſciæ, natalis ſanctorum, Felicisſimi, Heraclij, Paulini. In territorio Antiſiodorenſi, paſsio ſancti Priſci martyris, cum ingenti multitudine. In Britannijs,

2 ſancti Auguſtini, epiſcopi & confeſſoris, qui miſſus à beato papa Gregorio, primus genti Anglo-

* *quos ſepelinit Praxedis.*

† *vnius meminit Poſſidius.*

Anglorum Christi Euangelium prædicauit.

r *Eodem die, sancti Eleutherij, papæ (& martyris).* b *Viennæ, passio sancti Zachariæ,* † *secundi, eiusdem vrbis episcopi.* 3 *Ado Vsuard* 101.

¶ Itē, depositio Bedę presbyteri, doctoris gentis Anglorū. 4

ANNOTATIONES.

1 Quadrati Athenienſis, meminit Hieronymus de viris illuſtribus cap. 29/& Euſebius lib. 3 hiſt. cap. 31, Rufini 37/ lib. 4. cap. 3 & 22, Rufini 23.

2 De Auguſtino Beda in Anglorum hiſtoria per multa capita. ite teſte catalogo Brytāniæ, Nothelmus Londinēſis, & Gotzelinus Morinēſis, monachus ſancti Bertini. qui Cantuariæ habitans, ſcripſit de S. Auguſtini vita, libros duos: de miraculis, librum: de tranſlatione eiuſdem ac ſociorum, librū. Claruit An. 1160. ſed Nothelmus 7:9.

3 De Eleutherio, Pontificale cap. 14/ Beda lib. 1. hiſt. Anglorum cap 4/ Euſeb. lib. 5.

4 De Beda ex catalogo Scriptorum Brytanniæ. Cuthbertus Girvvicenſis cœnobij monachus, compoſuit de Bedæ vita & obitu librum, cuius initium eſt, Dilectiſſimo in Chriſto Lectori. Cl. an. 740. Obijt Beda Anno 734. Giruuici ſepultus, Dunelmum poſtea tranſlatus: ſed abſque Romanorum Pontificum canonizatione.

Sexto Calendas Iunij, Iuna 27 Maij G
11. 23. 3. 14. 26/ 6. 17. 28. 9. 20/ 2. 12. 24. 4. 15/ 27. 7. 18. 29

ROmæ, natalis beati Ioannis papæ. quem refert ſanctus Gregorius, ob orthodoxam fidem primo in cuſtodia tentum, ac deinde ad mortem vſque perductum, cum alijs æque catholicis viris. Apud Mœſiam, ciuitate Doroſtorenſi, natalis beati Iulij. qui tempore perſecutionis, cum eſſet veteranus & emeritæ militiæ, comprehēſus ab officialibus, iudici oblatus eſt. Quo præſente, cū idola execraretur, & nomen Chriſti confiteretur conſtantiſsime, capitali ſententia punitus eſt. In Gallijs, ciuitate 1 *de Iulio Ado tius Beda.*

Araufica, ſancti Eutropij epiſcopi. cuius vitam illuſtrem virtutibus ac miraculis, Verus epiſcopus luculento ſermone deſcribit. ¶ *Die vigeſima ſeptima, ſancti hieromartyris Therapontis.*

al. Atrebatenſi * *nos*

¶ In territorio * Adartenſi, ſancti Ranulfi martyris. ℘ *Eodem die, aduentus ſancti Adriani martyris apud * Geraldi montem, anno milleſimo centeſimo decimo.*

ANNOTATIO.

1 De Ioanne papa Gregorius magnus lib. 4 dial. cap. 30/lib. 3 cap. 2/ Pontificale cap. 55.

28 Maij A

Quinto Calendas Iunij, Iuna 12.24.4.15.27/7.18.29.10.21/3.13.25.5.16/28.8.19.30

PAriſijs ciuitate, tranſitus ſancti Germani confeſſoris. qui beatus eiuſdem vrbis epiſcopus, quantæ ſanctitatis, quantique fuerit meriti, quibus etiam claruerit miraculis, ſanctus Fortunatus epiſcopus veraci ſtylo digeſsit.

Excuſum à Surio. Reliqua 25 Iulij.

In Sardinia, ſanctorũ, Æmilij, Felicis, Priami, Luciani. Eodẽ die, ſancti Carauni maryris. qui apud Carnotum ciuitatẽ, capite amputato, martyriũ ſumpſit. ¶ *Die vigeſima octaua, ſancti patris Nicetæ. & ſancti hieromartyris Helladij.*

1 ¶ *Padebornæ, tranſlatio ſancti Liborij, epiſcopi Cenomanenſis & confeſſoris. Item tranſlatio ſanctarum reliquiarum beatæ Birgittæ de Roma, ad monaſterium Vuaſtzenenſe, regni Suuetiæ.*

ANNOTATIO.

1 De Liborij tranſlatione, Albertus Crantz libro 1 metropolis cap. 28. Ido Paderburnenſis clericus, & Erconredus Cenomanenſis eccleſiæ archidiaconus, ſcribunt miracula, quę per ſanctum Liborium epiſcopum Cenomanis, & in tranſlatione, & poſtea in loco quietis ſuæ, dignatus eſt Dominus operari.

Quarto

Quarto Calendas Iunij, Iuna 29 Maij E

13.25.5.16.28/ 8.19. 30. 11. 22/ 4. 14. 26. 6. 17/29. 9. 20. 1

APud Iconium, ciuitatem Isauriæ, sub Aureliano imperatore, passio sancti Cononis & filij eius. qui primum ignito ferro superpositi, deinde craticulam prunis suppositis, & oleo subinfuso, constanter superauerunt. Postea vero tam frixorij, quam suspensionis in equuleo, ac ignis pœnam passi, malleo ad extremum ligneo manibus eorum contritis, in laudem omnipotentis Dei spiritum emiserunt. Eodem die, *Mediolani*, sanctorum martyrum, Sisinij, Martyrij, atque Alexandri. qui in Anauniæ partibus, vt scribit sanctus Paulinus, persequentibus gentilibus viris, martyrij coronam adepti sunt. 1 *in vita Ambros.*

Treueris, beati Maximini, episcopi & confessoris. à quo Athanasius antistes persecutione Constantij fugiens, honorificè susceptus est. 2

Romæ, via Aurelia, natalis sancti Restituti. Via Tiburtina, septem germanorum.

¶ Quorum martyrium exprimitur die 27 Iunij.

ANNOTATIONES.

1 Sisinij & duorum, martyrium, scribit S. Vigilius episcopus Tridentinus, to. 2 Aloysij/ & alius explicatiùs hac die, apud Surium.

2 Maximini historiam scripsit Lupus Vualdoni, anno 839, pag. 427 Surij. Ab eo Athanasium receptum esse, habet Hieronymus in Chronicis an. 246

Tertio Calendas Iunij, Iuna 30 Maij C

14.26.6.17 29/9.20. 1.12. 23/ 5. 15. 27.7. 18/30. 10.21.2

ROmę via Aurelia, natalis beati Felicis† papæ. qui cum annis quinque rexisset eccle- *primi. pontificatec. 27*

fiam ſub Claudio principe, & *Aureliano*, martyrio coronatus eſt. Turribus Sardiniæ, ſanctorum martyrum, Gabini & Criſpoli. *Centula, depoſitio ſancti Madelgiſili confeſſoris.* r *In Antiochia, ſanctorum Syci & Palatini. qui multa tormenta paſſi ſunt.* g *Die trigeſima, ſancti patris Iſaacij, manſionis Dalmatiæ.*

Hucberti *Vide 3 Nouemb.*

¶ Ipſo die, ſancti * Huberti, epiſcopi p *Tungrenſis eccleſiæ*, & confeſſoris.

31 Maij D

Pridie Calendas Iunij, Iuna 15.27.7.18.30/10.21.2.13.24/6.16.28.8.19/1.11.22.3

1 ROmæ, ſanctæ Petronillæ virginis. quæ poſt multa miracula ſanitatum cum eam quidam Comes ſuo vellet coniugio ſociare, tridui inducias poſtulans, ieiunijs atque orationibus vacans, tertio die mox vt Chriſti ſacramentum accepit, emiſit ſpiritum. Apud vrbem Aquileiam, natalis ſanctorum martyrum,

2 Cantij, Cantiani, & Cantianillæ, fratrum. qui cum duceret proſapiam de genere Aniciorum, ob Chriſtianæ fidei cõſtantiam, vna cum pædagogo ſuo Protho, capite plexi ſunt. Turribus Sardiniæ, ſancti Creſcentiani martyris.

Rom. 16

¶ g *Die trigeſima prima, ſancti Apoſtoli Hermij, & ſacroſancti martyris Hermæi.*

ANNOTATIONES.

1 De Petronilla ponit Vſuardus verba ſancti Marcelli, diſcipuli ſancti Petri, qui vnicâ epiſtolâ dictæ Petronillæ, Feliculæ, & Nicomedis, hiſtorias deſcripſit to. 3. Surij pag. 176. De eadem Auguſtinus contra Adimantum cap. 19/& Platina in Paulo 1.

2 De Cantianis eſt ſermo ſancti Maximi epiſcopi, inter Ambroſianos, 75.

IVNIVS HABET

DIES XXX.

Calendis Iunij, Iuna 1 Iun. E

16.28.8.19.1/11.22.3.14.25/7.17.29.9.20/2.12.23.4

Omæ, dedicatio * *basilicæ* *altaris*
ſancti Nicomedis, presbyteri
& martyris. r *cuius martyrium*
celebratur decimo ſeptimo Calen-
das Octobris. Apud Cęſaream
Palæſtinæ, ſub perſecutione
Maximini, beati Pamphili, presbyteri & mar- 1
tyris. cuius vitam Euſebius Cæſarienſis epiſco-
pus, tribus libris cõprehendit. Sed & Hieronymus *De vir. ill. cap. 85.*
ſcribit quædam volumina manu eius exarata ſe reperiſſe, quæ tanto, inquit, amplector & ſeruo gaudio, vt Crœſi opes habere me credam. Auguſtoduni, ſanctorum Reueriani, epiſcopi, & Pauli presbyteri, cum alijs decem. qui ſub Aureliano principe martyrio coronati ſunt. Ipſo die, ſancti Capraſij, abbatis monaſterij Lirinenſis. *Pictauis, ſancti Iouini abba-*
tis. Treuiris ciuitate, depoſitio beati Simeonis 2
monachi. qui profectus ex monaſterio in monte Si-
nai conſtituto, inque memoratam metropolin deue-
niens, non paucis annis remotiorem vitam ſtrenue
exercuit, ibidemque vocante Domino ad cæleſtia
migrauit. vbi ſe feliciter viuere, miraculorum
creberrima teſtatur exhibitione. Ipſo die, Fili-
ni & Gratiniani, martyrum ſub Decio Cæſare.
Aruernis, ſancti Medulphi confeſſoris,

magnæ sanctitatis viri. b *Viennæ, sancti Claudij*
Ado Anno 822. **vndecimi episcopi.*

¶ r *Item, sancti Viviani martyris. Romæ, sancti Viuentij martyris.* s *Die prima, sancti martyris*
s *Iustini philosophi. & alterius Iustini, & sociorum.*
nostrò p *Ipso die, translatio corporis sancti patris * Giseni, & sancti Sulpitij episcopi & confessoris, & beatæ Leocadiæ virginis.*

Rothornaci, trãslatio reliquiarũ diui Cypriani. Suessionis, eleuatio sanctorum episcoporum, Principij & Lupi confessorum, Gandini martyris, & Agricolæ presbyteri confessoris. Monasterio Fontanella, translatio sanctorum Maximi & Venerandi martyrum, Vulfranni & Eremberti episcoporum, & Condedi presbyteri & confessoris. Item Doleiæ, Cunonis, siue Conradi, Præpositi ecclesiæ Agrippinæ Coloniæ. qui anno millesimo sexagesimo sexto, ter de altissimo monte præcipitatus, manstit illæsus, ac paulo post gladijs interfectus, miraculis claruit.

De Cuno. Her. Cõtractus in fine Chronic. & Lambertus Scafnaburg.

ANNOTATIONES.

1 De Pamphilo & collegis, Eusebius lib. 8 historiæ cap. 17 & 21 nouæ ac integræ versionis. Item Metaphrastes tomo 3 Surij. Eusebij libri ab Vsuardo citati, nõ extant, quos & Hieronymus citat apologia prima in Rufinum/ & ipse Eusebius lib. 7 historiæ cap. vlt / lib. 8. cap. 21.

2 De Simeone. Tritthemius in chronico Hirsaugiæ. Euerbinus abbas Doleiensis, scripsit ad Popponem archiepiscopum vitam sancti Simeonis monachi Treuerensis. Fuerunt synchroni, vt vita declarat, à Surio edita.

3 Iustinus philosophus ponitur mẽse Aprili in Latinis martyrologijs. de altero Iustino, Charitone, & socijs Simeon Metaphrastes 12 Iunij, pag. 605 Surij.

2 Iun. F

Quarto Nonas Iunij, Iuna

17.29.9.20.2/12.23.4.15.26/8.18.30.10.21/5.13.24.5

1 ROmæ, sanctorum martyrum Marcellini presbyteri, & Petri exorcistæ, qui multos in car-

in carcere ad fidem erudiẽtes, poſt dira vincula, & plurima tormenta, decollati ſunt ſub iudice Sereno. Lugduni, ſancti Photini, eiuſdẽ vrbis epiſcopi, Zachariæ presbyteri, Sancti diaconi, 2
Pagati, Maturi, Attali, Albinæ, Gratæ, cum alijs quadraginta. Hi omnes famuli Chriſti, ſicut in hiſtoria eccleſiaſtica ſcribitur, pariter coronati *initio libri 5.*
ſunt. Paſſa eſt quoque ſancta Blandina ex eorum collegio, quæ primo, ſecundo & tertio die pulſata cruciatibus, cum non ſuperaretur, quarto verberibus acta, craticulis exuſta, & multa alia perpeſſa, ad vltimum gladio iugulatur. b *Tunc & Ponticus, puer annorum quindecim, per omnia tormentorum genera cum ipſa circumactus, & materna eius cohortatione roboratus, ante illam martyrium conſummauit.* In Campania, natalis ſancti Eraſmi, epiſcopi & martyris. Hic ſub Dioclitiano Auguſto primo plumbatis, deinde fuſtibus grauiter maceratus: poſt, reſina, ſulphure, pice, plumbo, cera, oleoque perfuſus, illeſus apparuit. deinde ſub Maximiano diuerſis atque immaniſsimis ſupplicijs excruciatus, tandem vocante Domino, ſancto fine quieuit. g *Die ſecunda, ſancti patris Nicephori, patriarchæ Conſtantinopolis, confeſſoris.*

¶ In territorio Laudunenſi, depoſitio beati Algiſi, 3
presbyteri & confeſſoris. Sendomiriæ, anniuerſaria celebritas ſtragis martyrum Chriſti per excurſionem Tar- *Cromerus de*
tarorum, quę magno populi concurſu recolitur, multum *geſtis Polo-*
Alexandri quarti, pontificis indulgentiâ, cumulata & de- *norũ, lib. 9.*
dicata. Monaſterio Latiniaco, tranſlatio ſanctorum, Deodati epiſcopi, Maldegarij, Fulberti, Amſilionis, Lamberti, ac vnius Innocentium.

ANNOTATIONES.

1 Marcellini & Petri gesta extant apud Surium, etiam cum carminibus Damasi papæ. Reliquiæ eorum Gandauum translatæ sunt: ad quas quæ & quanta miracula cõtigerint, testantur libri aliquot, de his manuscripti, ab Einardo abbate, Caroli magni Cancellario.

2 De Photino, Blandina, & alijs, Eusebius libro quinto historiæ ecclesiasticę in initio, ex epistola seruorũ Christi apud Viennã & Lugdunũ. Est etiam vndecima homilia Eusebij Emisseni Galli de sancta Blandina Lugdunensi.

3 Algisi vita habetur libris duobus, Ms. Rhodij. Prior complectitur fideliter antea scripta: alter, non scripta.

g Iun. G

Tertio Nonas Iunij, luna

18.30.10.21.3/13.24.5.16.27/9.19.1.11.22/4.14.25.6

Surius pag. 457

APud Aretium ciuitatem Tusciæ, sanctorũ martyrum Pergentini & Laurẽtini † fratrum, qui persecutione Decij, cum essent pueri, post dira supplicia tolerata, & magna miracula ostensa, gladio cæsi sunt. Ciuitate Corduba, sancti Isaac monachi. qui cum esset annorum viginti & septem, gladio pro fide Christi necatus est. In territorio Aurelianensium, sancti Liphardi presbyteri *. *Ipso die, sancti Morandi confessoris, discipuli beati Hugonis. & sanctæ Crotildis reginæ.* g *Die tertia, sancti martyris Lucilliani.*

Surius pag. 459

1

ANNOTATIO.

1 De Crotilde, vxore Clodouei regis, Gregorius Turonicus lib. 2, 3, & 4 historiæ Francorum/ & vita in libro de claris mulieribus, edita Parisijs anno 21.

4 Iun. A

Pridie Nonas Iunij, luna

19.1.11.22.4/14.25.6.17.28/10.20.2.12.23/5.15.26.7

Apud

APud Illyricum, ciuitate Sciscia, natalis sancti Quirini episcopi, qui pro fide Christi, 1
vt Prudentius scribit, ligato ad manum molari *peri stepha. hymno 7*
saxo, in flumen præcipitatus est: & cum circunstantibus diu collocutus, ne eius terrerentur exemplo, vix precibus, vt mergeretur obtinuit.

1 *Itē Romæ, Aretij & Daciani.* g *Die quarta, sancti patris Metrophanis, patriarchæ Cōstātinopolis.*

ANNOTATIO.

1 Quirini Laureacensis episcopi antiqua hist oria citatur à Lazio rerum Viennensium lib. 2 cap. 2/ Brusc ius de Laureaco & Patauia lib. 1. Quomodo vero corpus post annos à martyrio 400, tempore Pipini regis in Bauariam ad Tegorinum monasterium translatum sit, ex eius loci annalibus præclare patet. Habentur in eius cœnobij bibliotheca Quirinalia Metello auctore, qui Tegorinus monachus anno 1160, Lyricis carminibus non innenustis, totam fere huius diui vitam, elegantissime descripsit.

Nonis Iunij, Iuna 5 Iun. B

20.2.12.23.5/15.26.7.18.29/11.21.3.13.24/6.16.27.8

APud Ægyptum, natalis sanctorū martyrum, Martiani, Nicandri, & Apollonij: quorum gesta habētur. Item sancti Bonifacij 1
P *Traiectensis* episcopi. qui de Britannijs veniens & fidem Christi gentilibus euangelizans, cum maximam multitudinem in Frisia Christianæ religioni subiugasset, nouissime gladio peremptus, martyrium consummauit, cum Eobano coëpiscopo, & alijs seruis Dei. g *Die quinta, sancti hieromartyris Dorothei, episcopi Tyri.*

¶ Bruxellę P cōmemoratio beatę Marię semper virginis, instituta ob glorioſam victoriam, quam hac die apud

Vuoe-

Vuoerong habuit Ioannes, huius nominis primus, Locharingiæ, Brabantiæ & Lemburgiæ dux.

ANNOTATIO.

1 Bonifacij historia non extat excusa quam scripsit sanctus Vuilibaldus episcopus, eius discipulus. cuius meminerũt Trithemi⁹ in catalogo & Vuiceli⁹ in hagiologio. Sed extat apud Surium, anonymus, qui iussu Fuldensiũ, post sanctum Vuilibaldum, historiam eius libris duobus descripsit. Trithemius in Chronico Hirsaugiæ meminit Ruthardi, discipuli Rabani & Mauri. qui monachus Hirsaugiensis, scripsit passionem Bonifacij carmine heroico, libris duobus. Moritur anno 865. Extant etiam sancti Radbodi laudes, & alia quædam, Ms.

6 Iun. C

Octauo Idus Iunij, luna

21.3.13.24.6/16.27.8.19.1/12.22.4.14.25/7.17.28.9

Act. 6

1 NAtalis sancti Philippi. qui fuit vnus de septẽ diaconibus. Hic signis & prodigijs inclytus apud Cæsaréam requieuit. iuxta quẽ tres virgines, filiæ ipsius prophetissæ, tumulatæ iacẽt. Apud Tarsum Ciliciæ, sanctorũ martyrũ
2 viginti, tẽporib⁹ Dioclitiani & Maximiani. qui per diuersa supplicia glorificauerũt Deũ in corporibus suis. Romę, sancti Artemij, cũ vxore
3 sua Candida, & filia Paulina. qui Artemius gladio percussus: vxor vero eius & filia, lapidibus sunt obrutę. Ciuitate Niueduno, sanctorum Amãtij & Alexãdri. p *In Blandinio, sancti Gudvuali, archiepiscopi & confessoris.* r *Apud Mantuam, inuentio beati Cælestini martyris.* *Ipso die,*
5 *Claudij confessoris, archiepiscopi Bisuntinensis.*
6 s *Die sexta, sancti patris Bessarionis, miraculis clari.*

¶ q *Malbodij, ostensio corporis beatæ Aldegundis virginis.*

Octauus

Octauas idus Ceratus episcopus ornat,
Vrbem qui fulsit Gratiano à principe dictam.

Præmonstrati, commemoratio domini Norberti primi patris Præmonstratensis, & archiepiscopi Magdeburgensis ecclesiæ. 8

ANNOTATIONES.

1 Philippi diaconi mentio est Act. 8 & 21 / apud Eusebium lib. 2 hist. eccles. cap. 1 / lib. 3 cap. 25, Rufini 31 / apud Hieronymum ad Eustochium epist. 27.

2 De viginti martyribus Tarsensibus, Augustinus lib. 22 de ciuit. Dei cap. 8 / & gesta Bonifacij Tarsensis manu scripta.

3 De Artemio, Candida & Paulina, gesta Marcellini & Petri, to. 3. Surij, pag. 454.

4 De Guduualo. author vitæ & translati onis sancti Bertulphi, qui vixit anno 1073, cap. 27. Beatus Guduualus confessor pariter & pontifex, vt spreta parentum celsitudine, & hæreditarij iuris amplitudine, vel in monasterio, vel in episcopatu Deo seruierit, & post plurima ac inaudita seculis miracula, ex hoc mundo ad Deũ transierit, liber qui de eius vita & virtutibus plenissime conscriptus est, liquido pandit. Corpus vero illius, qua de causa cum corpore sancti Bertulphi translatum sit, ex libello, qui de eorũ aduentu scriptus est, lector agnoscere poterit. Historiam habet Surius pag. 509

5 Claudij vita incipit Ms. In nomine sanctæ & indiuiduæ Trinitatis, laudabili fratrum Iurensium instantia cõmoniti, vitam beati Claudij, & eius miracula, summatim declarare decernimus.

6 De Bessarione. Platina panegyrico in Bessarionem Cardinalem. Sancti Bessarionis, vnde ipse nomen accepit, patriæ parentis, ac patroni, vitam diligenter ac copiose scripsit.

7 Norberti sanctissimam vitam eius æqualis fideliter conscripsit, pag. 517 Surij.

Septimo Idus Iunij, Iuna 7 Iun.
22. 4. 14. 25. 7 / 17. 28. 9. 20. 2 / 13. 23. 5. 15. 26 / 8. 18. 29. 10

Constan-

1 CONstantinopoli, natalis beati Pauli, eiusdem ciuitatis episcopi. qui à Constantio imperatore apud ciuitatulam quandam Cappadociæ, nomine Cucusam, ob catholicam fidem pulsus exilio, Arianorum insidijs crudeliter strãgulatus, ad cęlestia regna migrauit. Item Cordubę, sanctorum, Petri presbyteri, Auentij, Hieremiæ, & aliorũ triũ. *Eodem die, sancti Godoaldi,*
2 *episcopi & confessoris. Aruernis, sancti Illidij, eiusdẽ ciuitatis episcopi & confessoris.* g *Die septima, sancti hieromartyris Theodosij, episcopi Ancyræ.*

¶ p *Item in Traiecto, translatio sancti Seruatij. Monasterio Sithiu, translatio beati Folquini, Morinorum episcopi.*

Bunius pag. 551 Item, depositio Roberti †, abbatis Ordinis Cistertiensis, in Anglia.

ANNOTATIONES.

1 Pauli historiam habet Simeon Metaphrastes. De eodem, Athanasius/Socrates lib. 2 cap. 4 vsq. ad 22/Theodoritus lib. 2/Sozomenus lib. 3 & 7/Cassiodorus lib. 4. tripartitæ.

2 Illidij vitam scribit Gregorius præsul Turonensis, de vita patrum cap. 2.

8 Iun. E Sexto Idus Iunij, Iuna

23.5.15.26.8/18.29.10.21.3/14.24.6.16.27/9.19.1.11

1 IN Gallijs, Suessionis ciuitate, natalis beati Medardi, episcopi Nouiomensis. qui quanti fuerit meriti, ostensum est, cum in eius obitu cæli aperti sunt, atque ante eum diuina micuerunt luminaria. b *Eius vita virtutibus plena,*
2 *conscripta est.* Eodem die, sancti Gildardi, Rothomagensis episcopi. Item Senonis, sancti Heraclij

Heraclij episcopi & confessoris. In Sardinia, sancti Salustiani. Cordubæ, sancti Abundij, presbyteri & martyris. *In territorio Trecassinensi, beatæ Siriæ matronæ.* 1 *Metis ciuitate, sancti Clodulphi, episcopi & confessoris.*

¶ p *Monasterio Sithiu, relatio, siue translatio, sancti Audomari episcopi. quando sanctus Folquinus corpus eius fugato Hugone abbate à Lisbourch, retulit anno octingentesimo quadragesimo tertio, & in Sithiu iuxta corpus beati Bertini sub terra recondidit. Vbi per multos annos homines quidem latuit. at reuelatus est, vbi Dominus voluit.*

In Anglia, Vuilhelmi archiepiscopi Eboracensis, & confessoris. In Gallijs, ciuitate Aquensi, depositio beati Maximini, primi ciuitatis episcopi, & confessoris.

ANNOTATIONES.

1 De Medardo, Greg. Turo. lib. 4 hist. cap. 19/de gloria confessorum cap. 95/ & historia vitæ, quam primùm scripsit Fortunatus presbyter, vt testatur anonymus scriptor vitæ S. Gildardi, sed posterior quidam, vir doctus, nonnulla admiscuit. pag. 553 Surij.

2 De Gildardo. Auctor vitæ Ms. Visu non didici, quæ dictare statui de vita beati ac venerabilis patroni nostri, sanctæ sedis Rothomagensis ecclesiæ archiepiscopi, Gildardi. Allegat de Gildardo metrum sancti Audoëni, & antiphonam Gregorij Turonensis, quæ Surius posuit pag. 565.

Quinto Idus Iunij, luna 9 Iun. ♃

24.6.16.27.9/19.1.11.22.4/15.25.7.17.28/10.20.2.12

ROmæ, in mõte Cælio, natalis sanctorũ, Primi & Feliciani, sub Dioclitiano & Maximiano imperatoribus. hi glorioſissimi martyres longæuã in Domino vitã ducentes, & nũc simul 1

paria,

al. singulatim

paria, nunc * singillatim diuersa, & exquisita ferentes tormenta, tandem felicis pugnæ cursum gladio animaduersi, consummauerunt. In
2 Gallijs, ciuitate Agenno, passio beati Vincentij
3 leuitæ & martyris. Item in Scotia, beati Columbæ presbyteri & confessoris, magnæ & admirandæ virtutis viri. Niceæ, sancti Diome-
4 dis. *Item, Maximiani Syracusani episcopi. qui tempore Gregorij papæ claruit.*
5 ¶ Eodem die, sanctæ Pelagiæ virginis & martyris Antiochenæ. quæ se ex tecto præcipitauit, ne in illusorum manus incideret.

ANNOTATIONES.

1 De Primo & Feliciano plura habent Beda & Ado, ex eorum passione. pag. 566 Surij.

2 Vincentij Agennensis historiam passionis, ab incolis retineri, scribit Greg. Turonensis de gloria martyrum cap. 105. Lege etiam caput 35 lib. 7. hist. Francorum.

3 De Columba Hyberno, Beda lib. 3 cap. 4/lib. 5 cap. 10/ Vitam prolixe describit Adomnanus abbas, cuius initium est, Beati patris nostri, Christo suffragante, vitam descripturus. Ms. ad S. Gisslenum.

4 De Maximiano episcopo Syracusano, Gregorius lib. 3 dialogorum cap. 36/ homilia euang. 34/ epist. 4 lib. 2/ epist. 19 lib. 4.

5 De Pelagia Antiochena, Aloysius lectori to. 3. Surij pag. 569. Hanc virginem deinceps duabus orationibus diuinus pater Ioannes Chrysostomus, suo eloquio ornaturus est: Ambrosius quoque antistes epistola 7, virginem hāc summopere cōmendat: itēque libro 3 de virginibus.

10 Iun. G

Quarto Idus Iunij, luna

25.7.17.28.10/20.2.12.23.5/16.26.8.18.29/11.21.3.13

ROmæ, via Aurelia, natalis sanctorum, Basilidis, Tripodis, & Mandalis, sub Aureliano imperatore, præside Platone, & aliorum viginti

marty-

martyrum. Eodem die, via Salaria, paſsio beati Getulij, clariſsimi & doctiſsimi viri, ſo- 1
ciorumque eius, Cerealis, Amantij, & Primitiui. qui iuſſu Adriani imperatoris primo cæſi, deinde in carcerem recluſi, poſtremò incendio ſunt traditi. Apud Nicomediam, ſancti Zachariæ. Antiſiodori, ſancti Cenſurij, epiſcopi & confeſſoris. *Pariſijs, depoſitio ſancti Landerici, epiſcopi & confeſſoris. qui eiuſdem vrbis antiſtes, licet minus plene miraculorum ſignis fulgeat in terris, tamen cum Domino creditur regnare in cælis.* p *In Colonia Agrippina, paſsio ſanctiſsimi Maurini, abbatis & martyris. Huius fortiſsimi* 2
crucis ſuæ ſigniferi, Chriſtus, chara ſibi merita, per crebra virtutum opera, mundo declarauit, quando eius ſacrum corpus reuelare dignatus eſt. g *Die decima, ſacroſancti martyris Timothei, epiſcopi Pruſæ.*

¶ q *Eodem die, tranſlatio ſancti Iuonis epiſcopi, de* 3
Perſide.

In Scotia, ſanctæ Margaretæ reginæ. 4

ANNOTATIONES.

1 Getulij, Cerealis, Amantij, & Primitiui martyrium habet Surius mutato ſtylo.

2 Maurini hiſtoria paſſionis, & potiſſimum inuentionis, eſt Ms. auctore Stephano quodam, ad D. Chriſtianum, Anno 990.

3 De Iuone ex catalogo Brytannico. Andreas Leucander, abbas Rameſienſis, ſcripſit elaborate vitam Iuonis epiſcopi Perſarum in Anglia ſepulti, poſt eius tranſlationem per Ailvvinum comitem Oſtroanglorum. quam poſtea Gotzelinus Bertinianus elegantiorem aliquanto reddidit.

4 De Margareta Surius, & qui notantur à nobis 16 Nouembris.

11 Iun. A

Tertio Idus Iunij, Iuna

26.8.18.29.11/21.3.13.24.6/17.27.9.19.1/12.22.4.14

1 NAtalis ſancti Barnabæ Apoſtoli. qui cum eſſet Cyprius, cum Paulo gentium Apoſtolus ordinatus eſt. Huius corpus, tempore Zenonis imperatoris, ipſo reuelante repertum eſt.

In Aquileia, paſsio ſanctorum Felicis & Fortunati, ſub perſecutione Dioclitiani & Maximiani. qui cum eſſent duo germani fratres, equuleo ſunt ſuſpenſi, atque ardentes lampades circa eorum latera appoſitæ. Quibus mox Dei virtute extinctis, per ventrem feruēti oleo ſunt perfuſi, atque ad vltimum in confeſsione
2 Chriſti capite truncati. *Bremæ, ſancti Remberti, archiepiſcopi & confeſſoris.*

¶ p *Eodem die, relatio corporis ſanctæ Ragenfredis virginis.*

ANNOTATIONES.

1 De Barnaba Act. 11 & ſequentibus capitibus / apud Metaphraſtem, laudatio Alexandri monachi / Hiero. de viris ill. cap. 16 / Iſidorus de patribus vtriuſque teſtamēti / Beda libro retract. in 4 Actorum / Præfatio Ambroſiana / & Sixtus Senenſis libro 2 bibliothecæ ſanctæ / Quidam addunt etiam Ioannem Marcum, miniſtrum Pauli, Ms.

2 De Remberto, Albertus Crantzius, metropolis lib. 2 cap. 10 & 11. Bauo Corbeienſis abbas de ſui temporis mirabilibus actis memorabile quid in laudem ſancti Remberti perſcribit. Sunt & alia multa, quæ de ſancto viro copioſe in eius vita ſunt exarata / per contemporaneum to. 1 Surij, pag. 830.

12 Iun. B

Pridie Idus Iunij, Iuna

27.9.19.1.12/22.4.14.25.7/18.28.10.20.2/13.23.5.15

Medio-

MEdiolani, natalis beati Nazarij martyris. *Sed festiuitas martyrij agitur quinto Calendas Augusti.* Item *Romæ*, sanctorũ martyrum Basilidis, Cyrini, & Naboris, b *& Nazarij. Quorũ Naborẽ & Nazariũ, simul cũ Gorgonio martyre, transtulit à Roma in Galliam Grodegandus Metẽsis episcopus, permittẽte Paulo papa Romano, anno Dominicæ incarnationis septingentesimo sexagesimo quinto; & collocauit prædictus episcopus sanctum Gorgonium, in monasterio quod dicitur Gorzia: sanctum vero Naborẽ in monasterio, quod dicitur Nona cella* †: *sanctum quoque Nazarium, in monasterio, quod dicitur Loreshaim. vbi signa & miracula in sanitate infirmorum & debilium, sæpius fiunt.* 1

S. Hilarij in Lotharingia, vbi nunc est oppidum S. Naborij

p *Ipso die, sancti Odulphi, presbyteri & cõfessoris, cuius reliquiæ habentur apud sanctum Saluatorem Traiecti.* q *In oppido Rhenẽsi, eleuatio sanctæ Cuneræ, virginis & martyris.* g *Die duodecima, sancti patris Onuphrij. & sancti patris Petri Athoniti.* 2 3

ANNOTATIONES.

1 Basilidis, & trium collegarum martyrium, breuiter habent Romanę lectiones. è quibus, & ex Beda, loco verborum Vsuardi [apud præfatam vrbem] posui [Romę].

2 Odulphi historia ante aliquot sæcula conscripta, est apud Surium pag. 602.

3 Honofrij eremitę & aliorum patrum vita, per Paphnutium anachoritam, habetur in Simeone Metaphraste 11 Iunij, & in vitis patrum.

Idibus Iunij, Iuna 13 Iun. C

22.10.20.2.13/23.5.15.26.8/19.29.11.21.3/14.24.6.16

ROmæ, via Ardeatina, natalis sanctę Felicitatis virginis & martyris, quæ nolẽs nubere, 1

neque idólis immolare, tradita eſt cuidam vicario, qui fecit eam perſeuerantem in confeſſione Chriſti, poſt tenebroſam cuſtodiam, & famis inopiam, leuari in equuleo, & ſic demum deponi & præcipitari in cloacam. Eodem die, ſancti Fandilæ presbyteri. qui apud Cordubam ciuitatem capite amputato, martyrium ſumpſit. [2] r *In ciuitate Padua, beati Antonij Luſitani, Vlyſbonenſis, illuſtris confeſſoris, Minoritæ. qui celeberrimus extitit vita, miraculis, & doctrina. In Africa, ſanctorũ martyrũ, Fortunati, Luciani, et Creſcẽtiniani.* [3] g *Die decima tertia, ſanctæ martyris Acylines. & ſancti Triphillij † epiſcopi Leucoſiæ in Cypro.*

Sozom. l. 1 c. 11

¶ p *Gandaui, eleuatio ſancti Landoaldi, ſociorúmque eius.*

In Claraualle, obitus Gerardi monachi. de quo Bernardus ſermone ſuper Cantica vigeſimo ſexto. Item ſancti Peregrini ſiue Cetæi, Aternenſis epiſcopi, & martyris, in Hadrienſi ciuitate in fluuium Piſcariæ merſi, tempore ſancti Gregorij papæ.

ANNOTATIONES.

1 Feliculæ martyrium ſcribit ſanctus Marcellus S. Petri diſcipulus, ad ſanctos, Nereum & Archilleum in eorum geſtis, 12 Maij. pag. 177. Surij.

2 Antonij Vlysbonenſis vita, grauiter & fideliter deſcripta eſt à Franciſcano quodam. quam Surius habet nonnullis omiſſis, abſque tamen hiſtoriæ detrimento. Vulgo à Padua vocatur, antea dictus eſt Ferdinandus.

3 Aquilinæ hiſtoriam habet Metaphraſtes.

14 Iun. D Decimo Octauo Calendas Iulij, luna 29.11.21.3.14/24.6.16.27.9/20.1.12.22.4/15.25.7.17

1 ELiſei prophetæ. qui apud Samariam Palæſtinæ, vt ſcribit beatus Hieronymus, conditus

ditus est; vbi & Abdias propheta quiescit.

Apud Cæsaream Cappadociæ, natalis sancti Basilij episcopi. qui tempore Valentis, doctrina & sapientia insignis, omnibusque virtutibus fundatus, mirabiliter effulsit. In territorio Suessionis ciuitatis, sanctorum martyrum, Rufini & Valerij. qui à præside Rictiouaro, post illata sibi tormenta, iussi sunt decollari. Ipso die, sancti Quintiani, presbyteri & confessoris. b *Viennæ, sancti Etherij episcopi* †. q *Syracusis, sancti Martiani episcopi. qui ab Apostolo missus Seleucum, ibi & Gordium, & magnam multitudinem conuertit.* g *Die decima quarta, sancti patris Methodij, patriarchæ Constantinopolis.* *viri in omnibus eximij. Ado an. 604.*

¶ Aurelianis, translatio sanctorum Aniani, Monitoris, & Flosculi, ciuitatis eius episcoporum, Eusipicij abbatis Miciacensis primi, Baudelij & Scubilij martyrum, & Agiæ matris sancti Lupi episcopi. & liberatio ciuitatis ab Hunis, per sanctum Anianum episcopum.

ANNOTATIONES.

1 Elisei laudationem per Basilium Seleuciæ episcopum, habet Metaphrastes. Vt scribit Hieronymus] in epitaphio Paulæ, & tomo 6, initio commentariorum in Abdiam.

2 De Basilio magno, sanctus Amphilochius, Iconij episcopus, in præfatione vitæ eius. Cum tres admirabiles & sacratissimi viri, Gregorius Theologus eximius, Gregorius Nyssę episcopus memorabilis, atque Ephrem beatissimus, diuersis epitaphijs illustrarint, patrem & præceptorem nostrum Basilium, visum est & mihi, tanquam abortiuo, quæ ab ijs venerabilibus patribus prætermissa sunt, adijcere. Extat to. 1 Surij pag. 4. Nazianzenus & Nyssenus de Basilio in eorum operibus. Tilmannus etiam alia quædam, huc pertinentia, Basilio præmisit, ex Hieronymo, Suida, Philostorgio, & Theodorito.

15 Iun. E Decimo septimo Calendas Iulij, luna 1.12.22.4.15/25.7.17.28.10/21.2.13.23.5/16.26.8.18

1 IN Cicilia, natalis sanctorum, Viti, Modesti, & Crescentiæ. qui sub Dioclitiano imperatore, post ollam plumbi feruentis, post bestias & catastas diuina virtute superatas, cursum glorioſi certaminis peregerunt. Apud Mesiam, ciuitate Doroſtoro, sancti Esichij militaris, qui cum beato Iulio comprehensus, sub præside Maximo, postea martyrio coronatus est. *Aruernis,*
2 *sancti Abrahæ confessoris. Apud Vuentanam ci-*
3 *uitatem, sanctæ Eadburgæ. In territorio Valencenensi, P in villa quæ dicitur Crispinium, super fluuium Hon, transitus sanctissimi ac beatissimi pa-*
nostri *tris * Landelini. Hic à beato Autberto eruditus,*
4 *sed pòst malorum suasione deceptus, viam veritatis deseruit, sed precibus eiusdem, & angelica visitatione territus, postea reuocatus, & à beato Martino papa officium prædicationis susciepiens, & efficaciter complens, plurimorumque fundator cœnobiorum existens, quieuit in pace.*

¶ *Item ipso die, translatio corporis eiusdem sancti Landelini, à Godefrido Cameracensi episcopo.*

In Hoyo, translatio sancti Domitiani, episcopi & confessoris. Eodem die, translatio beati Mengoldi, ducis & martyris.

De Dula Metaph. In Cilicia, sancti Dulæ martyris.

ANNOTATIONES.

1 Viti, Modesti, & Crescentiæ certamen habet Surius ex antiquissimis Ms. codicibus.

2 De Abrahã Gr. Turonensis lib. 2 historiæ Francorum cap. 21.

cap. 21. Fuit in monasterio beati Cyriaci vrbis Aruernæ, abbas Abraham nomine, qui fide atque operibus Abrahæ illius prioris refulgebat, sicut in libro vitæ eius scripsimus. Hoc est, Capite 3 de Patribus Galliæ. Eiusdem epitaphium scribit Sidonius lib. 2 epist. penultima ad S. Volusianum Turonorum episcopum.

3 Edburgæ vitam scripsit Osbertus de Stoke. quæ incipit, Fidelibus in Christo sororibus. Claruit anno 1136. Ex catalogo Brytannico.

4 Landelini breuem historiã habet Surius. Quæ Crispinij extat Ms. ea est auctore Philippo, abbate Bonę spei.

Decimo Sexto Calendas Iulij, luna 16 Iun. ♐
2.13.23.5.16/26.8.18.29.11/22.3.14.24.6/17.27.9.19

IN Gallijs, apud vrbem Vesontionem, sanctorum martyrum, Ferreoli presbyteri, & Ferrutionis diaconi. qui à beato Irenæo episcopo ad prædicandum verbum Dei missi, postea sub Claudio iudice excruciati pœnis, gladio feriuntur. Apud Antiochiam, natalis sanctorum martyrum, Cyrici, & Iulittæ matris eius. 1
qui post dira verbera, & grauia tormenta, martyrij sui cursum obtruncatione capitis impleuerunt. b *Passi sunt cum eis & alij, quadringenti quatuor.* Lugduni, depositio beati Aureliani, episcopi Arelatensis. Ciuitate Namnetis, sancti Similiani, episcopi & confessoris. b *Et in ciuitate Maguntiaco, passio sanctorum Aurei & Iustinæ sororis eius. qui ab Hunis vastãtibus Germaniam, in ecclesia occisi sunt.* ḡ *Die decima sexta, sancti clariq; miraculis, Tychonis Amathontæi.* 2

¶ q *In Eischel Constantiensis diœcesis, eleuatio sanctarum virginum, Cunegundis, Mechtundis & Vnibrandis. Bergis,* p *trãslatio sanctæ Lewinnæ,* 3

virginis & martyris. Monasterio Sithiu, inuentio pretiosissimi corporis sancti Bertini. quod repertum est sub capitaneo altaris sancti Martini. vbi olim à beato Folquino translatum, & reconditum fuerat, anno octingentesimo quadragesimo sexto. Iacuit autem ducentis & sex ferme annis, cum primitus in sepulcro suo quieuisset, centum & quadraginta nouem annis.

Turpinus c. 21 & seq.

In Gallijs, Rolandi comitis Cenomanensis, Oliuerij, & sociorum. qui iuxta Pompelonem sub Pyreneis montibus pro Christo pugnantes, Carolo magno imperante occubuerunt. 4 In Aquiria monasterio Brabantiæ, obijt Lutgardis, abbatissa, magnæ deuotionis virgo.

ANNOTATIONES.

1 Quirici & Iulittę, martyriū habet Simeon Metaphrastes. Gelasius inter apocrypha numerat passionem Cyrici & Iulittæ, quæ ab hæreticis perhibetur composita. Sed Aloysius notat canonem hunc non de Græca hac, sed de Latina historia mentionem facere, quæ ab ista lōge diuersa est. Incipit Latina in Ms. Domino fratri & coëpiscopo Sozimo Theodorus. Chronicon Elnonense anno 930.

Hucbaldus famam cuius per climata mundi
Edita Sanctorum modulamina, gestaque, clamant:
Hic Cyrici membra pretiosa, reperta Niuernis,
Nostris inuexit oris, scripsitque triumphum.

2 De Auræo (vel Aureo potius) & Iustina, breuiter Breuiarium Moguntinum, & Cochleus in catalogo de episcopis Moguntię. quem Vualafrido subiunxit. Annotatum est ad dictum Breuiarium, quod feratur libellus perscriptus de miraculis Auræi, ad Adelbertum episcopum circa annum 1137.

3 Cunegundis, Mechtundis, Vuibrandis, & Christiana trāslatę sunt & eleuatę anno 1504, iam antea canonizatę. Processus eleuationis extat excusus, circa eundē annum.

4 Lutgardis historiam conscripserunt, Guilelmus Affligienensis, Ms. & Thomas Cantipratensis Louanij Dominicanus, libris tribus, quos habet Surius.

Decimo

Decimo quinto Calendas Iulij, luna 17 Iun.
3.14.24.6.17/27.9.19.1.12/23.4.15.25.7/18.28.10.20

ROmæ, natalis sanctorum martyrum ducentorum sexaginta duorũ. qui positi sunt via Salaria veteri ad cliuũ cucumeris. Eodem 1
diæ, sancti Vulmari confessoris, admirandę sanctitatis, & religionis, viri. Aurelianis, sancti Auiti, presbyteri & cõfessoris. b *cuius vita miraculis coruscabat. Hic inter alia facta quendam monachum defunctum in ecclesia, cæteris fratribus somno grauatis, oratione fusa ad Dominum, à morte suscitauit. Apud Viennam sancti Domnoli episcopi* †. q *In pago Biturico, sancti Gundolphi, episcopi & confessoris. Eodem die, sancti Possemij sacerdotis, miræ simplicitatis viri. In monasterio, quod Harea nuncupatur, sancti Iuliani confessoris. Eodem die, Botulphi abbatis. Cremonæ, sancti Himerij episcopi Æmiliæ, & confessoris.* g *Die decima septima, sanctorum martyrum, Manuelis, Sabelis & Ismaëlis.* 2

in redimendis captiuis piissimi. Ado Vien. Annus 604

de his tribus Meta.

¶ q *In Constantiensi diœcesi, eleuatio Christianæ virginis.*

Item Pisis, sancti Ranerij nobilis ac postmodum peregrini. qui cũ Hierosolyma visitasset, abstinentia & pietate clarus, obijt anno salutis millesimo centesimo sexagesimo primo. In Arabia, raptus in cælum sancti Eliæ, prophetæ Domini, & Carmelitanæ religionis patriarchæ; qui tantam inuenit coram Domino gratiam. vt verbo clauderet & aperiret cælum. Item Fulconis † martyris, Remensis episcopi. qui pro libertatis ecclesiasticæ defensione est interemptus.

Acta Eliæ habẽtur à 3 Regũ 17 vsq. 4 Reg. 2.

† *Regino anno 903*

ANNOTATIONES.

1 De Vulmaro partem historiæ habet Surius.

r De Auito vero Gregorius Turo. de gloria confessorum cap. 99: & apud Surium mutato fere stylo historia contexta à quodam, sancti viri prope æquali.

Die Dominica ante natalem Baptistæ. p *In Foresto, sanctæ* * *Helenæ virginis & martyris.* al. Halenæ *quæ Leuoldi regis gentilis filia vnica, iussu patris martyrium tulit: post mortem tot clarens miraculis, vt illis excitatus Leuoldus pater eius, fidem Christi, baptismi gratiam, simul & peccatorum veniam, acceperit. Huius sacræ virginis corpus, in monasterio Forestensi, Ordinis sancti Benedicti, prope Bruxellam quiescit.*

18 Iun. A Decimo quarto Calendas Iulij, Iuna 4. 15. 25. 7. 18/28. 10. 20. 2. 13/24. 5. 16. 26. 8/19. 29. 11. 21

ROmæ, via Ardeatina, natalis sanctorum martyrum Marci & Marcelliani fratrum. qui à duce Fabiano tenti, & ad stipitem ligati, in pedibus acutos acceperunt clauos. Cumque demum non cessassent laudare Christum, lancea per latera transfixi, cum Christum etiam in pœnis confiterentur, tam diu cruciati sunt, quo ad vsque per coronam martyrij ad siderea regna migrauerunt. In Hispanijs, ciuitate Malaca, Cyria. sanctorum martyrum, * Siriaci & Paulæ virginis. qui post multa tormenta sibi illata, lapidibus obruti, inter saxa animas cælo reddiderunt.

Cesta Sebastiani 10. 1 pag. 434.

In territorio Senonensi apud Cellas, depositio beati Fortunati, episcopi & confessoris. qui Vercellis ciuitate oriundus, & à primæuæ ætatis flore peritiæ literarum traditus, micante studio Longobardorum philosophus, deinde vero à beato Germano Parisiorum

rum episcopo cognitus, vitam sancti Marcelli, prædictæ vrbis antistitis, totius mũdi gyramini, indubitanter patefecit. In Lipara, Calogeri monachi sanctissimi. de quo videtur Gregorius in quarto dialogorum mentionem facere. cap. 30.

§ *Die decima octaua, sancti martyris Leontij.* 1

Ciuitate Burdegala, sancti Amandi, episcopi & confessoris. Sconaugiæ obijt Elisabeth, virgo sanctimonialis, cui multa secreta à Domino sunt reuelata. 2

ANNOTATIONES.

1 De Leontij martyrio commentaria conscripsit Cyrus quidam scriba in tabulis plumbeis, & apud sancti martyris monumentum ea deposuit, vt ijs qui postea futuri sunt, optimum relinqueret exemplum in Christo Iesu Domino nostro. *apud Metaphrastem.*

2 Elisabeth vita per Ecbertum cœnobitam Sconaugię, edita est à Fabro, in libro trium virorum, & trium spiritualium mulierum. Tritthemius de scriptoribus Germaniæ testatur Einichonem abbatem Sconaugiæ multa scripsisse prosa & metro. è quibus legit tantum, de laudibus diuæ virginis Elizabeth Sconaugiensis.

Decimo tertio Calendas Iulij, luna 19 Iun. B

5.16.26.8.19/29.11.21.3.14/25.6.17.27.9/20.1.12.22

MEdiolani, natalis sanctorum, Geruasij & Protasij fratrum, ex quibus priorem tãdiu iussit Astasius Comes plumbatis cædi, quousque exhalaret spiritum: sequentem vero fustibus cæsum capite truncari. Horum sepulcra sanctus Ambrosius Domino reuelante reperit, & ita incorrupta eorum corpora, ac si eodem die fuissent interempti. Apud Rauennam, sancti Vrsicini martyris. qui sub iudice Paulino, post nimia tormenta, in confessione Domini 1

immo-

Immobilis permanẽs, capitis abſciſione martyrium cõpleuit. r *Item ſancti Romoaldi cõfeſſoris.*

¶ q *Biſontij, commemoratio ſancti Stephani.*

¶ Cum enim protomartyris brachium auro & gẽmis præparatum, à furibus eſſet ſublatum, populus lamentabatur vitam ſuam perditã eſſe in brachio patroni. Quem tumultum piſcatores audientes, monſtrarunt populo ſanctum brachium nudum, cum lumine in ſicco inter aquas poſitum: & omnes ſimul videntes, indubitatam fidem eius miraculi poſteris reliquerunt. In vrbe Cononenſium, ſancti Sozimi martyris.

De Sozimo Metaphr.

ANNOTATIONES.

1 De Geruaſio & Protaſio habet Surius Metaphraſtem / Ambroſij epiſtolam ad fratres per omnem Italiam / eiuſdem epiſtolam 85 ad ſororem, & ſermonem 91. Meminerunt etiam Auguſtinus ſermone 108 de diuerſis / & lib. 22 de ciuit. Dei cap. 8 / Paulinus in vita Ambroſij circa initium / & Greg. Turonicus in laudem martyrum cap. 4. vbi citat epiſtolam beati Paulini.

2 Romualdi confeſſoris vitam deſcripſit luculento ſermone eloquentiſſimus vir Petrus Damianus, epiſcopus & Cardinalis, vt ſcribit S. Antoninus parte ſecunda tit. 15 cap. 15. Habet eum Surius. Tranſlatio autem corporis ſancti patris Romualdi, ſacræ eremi Ordinis Camaldulenſis inſtitutoris, excuſa eſt Florentiæ, in 8. anno 62.

20 Iul. C

Duodecimo Calendas Iulij, luna 6.17.27.9.20/1.12.22.4.15/26.7.18.28.10/21.2.13.23

ROmæ, depoſitio ſancti Nouati, fratris Timothei presbyteri. qui ab Apoſtolis in fide eruditi ſunt. Horum ſorores fuerunt beata Potentiana & Praxedis, ſacræ virgines Chriſti. b *in quarum geſtis de eo ſcribit Paſtor*, 2 *ad prædictum Timotheum germanum eius*. Ciuitate Tomis, ſanctorum Pauli & Cyriaci. *Ciuitate Sagienſi, beatã*

Apud Adonem.

beati Latuini, præfatæ vrbis episcopi, & confessoris.

Fontanellensi cœnobio, natale sancti Baini, episcopi & confessoris. Truncinij, p *depositio sanctæ Aldegundis virginis, filiæ beati Basini, regis & martyris.* r *Ipso die, sancti Siluerij, papæ & martyris. Eodem die, sanctæ Florentiæ virginis.* g *Die vigesima, sacrosancti martyris Methodij, episcopi Pateræ.* s

¶ q *Bergis,* p *gloriosa translatio sancti Osualdi regis, & sanctæ Idabergæ virginis.*

ANNOTATIO.

r De Siluerio, Pontificale cap. 60/ ipse ad Amatorem/ & Liberatus breuiarij cap. 22 tomo 2 Concil.

Vndecimo Calendas Iulij, luna 21 Iun. D

7.18.28.10.21/2.13.23.5.16/27.8.19.29.11/22.3.14.24

APud Siciliam ciuitate Syracusana, natalis sanctorum martyrum, Rufini & Martiæ.

Romæ, sanctæ Demetriæ virginis. Hæc cum ante impium Iulianum pro fide Christi introduceretur, in confessione spiritum emisit. In pago Madriacensi, sancti Leutfredi confessoris. qui in monumentum eximiæ sanctitatis, orationibus suis fontem produxisse fertur de terra. *De Deme. gesta Pigmenij.*

In Africa, sanctorum Quiriaci & Apollinaris. *Eodem die, sancti Martini, Tungrensis ecclesiæ episcopi, & confessoris. qui conuertit Hasbanos, & multis claruit miraculis.* b *In Moguntia, natale sancti Albani martyris.* g *Die vigesima secunda, sacrosancti martyris Iuliani Tarsi.* t

¶ Palæstinæ, sancti Eusebij episcopi & confessoris, u

soris, viri excellentissimi ingenij, & historiographi.

ANNOTATIONES.

1 De Albano. Trithemius in chronicis Hirsaugiæ. Rupertus monachus in monasterio sancti Albani, scholæ præsidens, vitam & passionem sancti Albani metrice descripsit, circa annum 892. Idem in epistola ad Albertum archiepiscopum Moguntinum, refert Sigehardum monachum S. Albani, scripsisse eius vitam, anno 1297. Ad huius distinctionem, Colonienses Albanum ex Britannia ad se allatum, vsitatius Albinum nuncupant.

2 De Eusebio ex Socrate lib. 2 cap. 3. & lib. 4 tripartitæ c. 3. Eusebius cognomento Pamphilus, Cæsariæ Palæstinæ episcopus, mortem obit, & Acacius eius discipulus in illum successit episcopatum: qui librum de vita præceptoris sui Eusebij, conscripsit. Fidem Nicenam approbat apud Socratem lib. 1. cap. 5/ lib. 2. cap. 17.

22 Iun. R Decimo Calendas Iulij, Iuna 8.19.29.11.22/3.14.24.6.17/28.9.20.1.12/23.4.15.25

1 IN Britannia, sancti Albani martyris. qui tempore Dioclitiani, in Verolamio ciuitate post verba & tormenta acerba, capite plexus est. Passus est etiam cum illo vnus de militibus, eo quod eum iussus ferire, noluerit.

hoc est, in Brytannia, a *Quo in tempore persecutio crudelis Oceani littus transgressa, etiam Aaron & Iulium † Brytanniæ, cum alijs pluribus viris ac fœminis, felici morte damnauit.* Apud Nolam Campaniæ, natalis

2 beati Paulini, episcopi & confessoris. cuius meminit sanctus Gregorius in libro dialogorum. Claruit autem non solum eruditione, & copiosa vitæ sanctitate, sed etiam potentia aduersus dæmones. Ipso die, depositio sancti Niceæ,

† Roma-

† Romatianæ ciuitatis episcopi. p *In pago Hainnocensi, super fluuium Hagnam, depositio sancti Domitiani confessoris. qui beato Landelino in peregrinatione sua comes individuus existens, & ab eodem in loco eodem eremita constitutus, multis clarus virtutibus, migrauit ad Christum, & modo cum suo magistro felix requiescit Crispinio.* r *Apud Alexandriam, in monte qui vocatur Ararath, passio sanctorum martyrum decem millium crucifixorum. Eodem die, sanctæ Consortiæ virginis,* q *in Cluniaco cœnobio. In monasterio Sithiu,* P *sanctæ* * *Ortrudis virginis.* g *Die vigesima secunda, sancti hieromartyris Eusebij, episcopi Mosatensium.* Gemadtus de vi. ill. cap. 22. 3 q Rotrudis

¶ In Frisia iuxta Groningam, translatio Vualtfridi martyris, Theraſiæ vxoris eius, & Ratfridi filij. Item beatæ memoriæ Ioannis Phisceri, episcopi Roffensis & martyris. qui verum egit episcopum vitæ sanctimonia, assiduitate docendi, voce & scriptis, liberalitate & benignitate in egenos ac studiosos. Mancipatus est diutissimo carceri propter adulterij detestationem, & tandem propter vnitatem fidei & ecclesiæ, quam tuebatur, ceruice securim excepit, anno supra sesquimillesimum trigesimo quinto. Thomas autem Morus in gloria martyrij paucis diebus eum præcessit.

ANNOTATIONES.

1 De Albano Gildas in excidio Britanniæ, & post eum fusius Beda lib. 1 historiæ gentis suæ cap. 6. 7/ Surius quoque pag. 532/ Item ex catalogo Brytannico. Albani martyris vitam, quæ incipit, Quisquis beatorum martyrum glorioſa/ scripsit anonymus scriptor Brytannus; cuius floridum opus, imo luculentum ac venustum, viuit, perpetuoque viuet per exemplaria, quam diu mundus durauerit. Claruit anno 590. Vnvvonus presbyter scripsit vitam Albani martyris. Claruit An. 970.

2 De Paulino, Ambrosius epist. 36/ Hieronymus epist. 13 Paulino/ Augustin' lib. 1 de ciu. Dei cap. 10/ epist. 34 & 35/ Prosper

Prosper de vita contempl. cap. 9 / Gregorius papa lib. 3 dial. cap. 1 & 2/ Greg. Turonensis de gloria confessorum cap. 107/ Paulus diaconus & alij/ item Vranius presbyter pag. 733 Surij.

3 Decem millium passio Ms. inscribitur quo ad versionem Anastasio bibliothecario. doctis tamen quędam displicent in ea.

03 Iun. F Nono Calendas Iulij, Iunâ

9.20.1.12.23/4.15.25.7.18/29.10.21.2.13/24.5.16.26

VIgilia sancti Ioannis Baptistæ. Eodem die, sancti Ioannis presbyteri.† quem Iulianus inauditum, via Salaria veteri ante simulacrum solis, decollari præcepit. b *eiusque corpus à beato Cõcordio presbytero collectum, & sepultum est, iuxta cõcilia martyrũ.* In Tuscia ciuitate Sutrina, sancti Felicis † presbyteri. cuius os tãdiu iussit Turcius præfectus lapide contũdi, donec emitteret spiritũ. In Britannia, natalis sanctæ Ediltrudis, virginis & reginæ. cuius corpus cum vndecim annis esset sepultum, incorruptum inuẽtum est. p *Laubijs, Hidulphi ducis, & confessoris.* g *Die vigesima tertia, sanctæ martyris Agrippinæ.*

Gesta Pigmenij.

de quo passio Mustiolæ.

1

2 ¶ Ogniaci, trãsitus beatę Mariæ, ibidem recluſæ. Cameraci obijt anno millesimo septuagesimo sexto in monasterio sancti sepulcri, p dominus Lietbertus episcopus Cameracensis.

ANNOTATIONES.

1 Ediltrudis siue Edildridæ vitam, scribit venerabilis Beda, libro 4 historiæ gentis Anglorum, cap. 19.

2 Mariæ Ogniacensis vitam sanctissimam, libris duobus conscripsit, doctissimus episcopus & Cardinalis Iacobus de Vitriaco, qui in Belgio crucem Legatus prædicauit contra Albigenses, Extant pag. 741 Surij.

24 Iun. G Octauo Calendas Iulij, Iuna

10.21.2.13.24/5.16.26.8.19/30.11.22.3.14/25.6.17.27

Natiui-

NAtiuitas beati IOANNIS, Baptiſtæ & præcurſoris Domini. *Cuius natiuitatem, vitæ auſteritatem, prædicationem, & paſsionem, ſacra Euangelica pandit hiſtoria.* In territorio Pari- *al.* Criſiacenſi, vico * Criſtoilo, paſsio ſanctorũ, Agoadi ſtolio & † Agliberti, cum alijs innumeris, promiſcui *al.* Glib. ſexus. Auguſtoduno, depoſitio ſancti Simplicij 2 epiſcopi. *Antiſiodori, ſancti Heiri, viri ſanctiſsimi. In pago Pictauenſi, ſanctæ Pecinnæ virginis. Hugardiæ, natalis ſancti Oduini, preſbyteri & martyris.* 1

ANNOTATIONES.

1 De Baptiſta multa collegit Aloyſius. quæ habentur partei / & apud Surium. De eodem Bernardi ſermo in illud Ioan. 3. Ille erat lucerna ardens ac lucens. Cyrillus Hieroſolym. catecheſi 3 &c. Item liber primus D. Caniſij, de verbi Dei corruptelis.

2 De Simplicio, Gr. Turonẽſis cap. 74, 76, 77. de conf.

Septimo Calendas Iulij, Iuna 25 Iun. A
11.22.3.14.25/6.17.27.9.20/1.12.23.4.15/26.7.18.28

APud Pyrrhi Beræam, ſancti Soſipatris, Act. 20 diſcipuli beati Pauli Apoſtoli. In Alexandria, ſancti Gallicani martyris. qui, cum triũphalibus infulis ſublimatus, acceptus eſſet Auguſto Conſtantino, & charus, per ipſius filiam, nomine Conſtantiam, ac Chriſti martyres, Ioannem & Paulum, ad fidem conuerſus eſt. Huius ſacræ opinionis fama, poſtmodum in toto orbe in tantum excreuit, vt ab oriente & occidente venientes, videret virum ex patricio & conſule, lauantem pedes pauperum, ponentem menſam, aquam manibus effundẽtem, lan- 1

guentibus ſolicite miniſtrãtem, & cætera ſanctæ ſeruitutis officia exhibentem. Ipſe vero poſtea cum ſacrificare cogeretur ſub Iuliano, & contemneret, percuſſus gladio in corpore, Chriſti martyrem ſe fecit. Romæ, ſanctæ Luciæ virginis, cum alijs viginti duobus, b & Acciæ regis.

p *Laubijs, beati Theodulphi, epiſcopi & confeſſoris.* r *In Taurino, ſancti Maximi, epiſcopi & confeſſoris.* 2 *Item, ſancti Proſperi epiſcopi.* p: *In* 3 *Egmunda, partium Hollandiæ, ſancti Adelberti, confeſſoris & leuitæ.* q *Biſontij, ſancti Antidij, epiſcopi & martyris. qui à Vuandalorum rege ob fidem Chriſti eſt occiſus. In Gemelnico, natalis ſanctorum Amandi & Domnoleni confeſſorum.*

g *Die vigeſima quinta, ſanctæ hoſionartyris* 4 *Febroniæ.*

¶ r *Eodem die, in baſilica ſancti Marci euangeliſtæ Venetijs, apparitio eiuſdem. Eodem die, tranſlatio ſancti Eligij, epiſcopi & confeſſoris.* p: *item in Dauentria, ſanctorum confeſſorum Lebuini & Radbodi.* q *Truncinij* p *tranſlatio corporis ſancti Gerulphi martyris.* q *In Stabuleto monaſterio* p *trãſlatio ſancti Remacli. Eodem die ſancti Vindiciani Cameracenſis epiſcopi.*

ANNOTATIONES.

1 Gallicani martyrium ſcribit Terentianus, in paſſione Ioannis & Pauli, 26 Iunij.

2 Proſperi vitam habet Surius, authore Ioanne Antonio Flaminio Imolenſi.

3 Adalberti vero per cœnobitas Medelocenſes, qui eam conſcripſerunt iuſſu Egberti epiſcopi Treuirenſis, filij Theodorici iunioris, Comitis Hollandiæ, circa annum 990. Eſt & altera Adalberti hiſtoria Ms. per monachum Hæcmundæ.

4 Febro-

4 Febroniæ vitam & martyrium scripsit Thomais sanctimonialis, apud Metaphrastem die 15 Iunij.

Sexto Calendas Iulij, luna 26 Iun. B

12.13.4.15.26/7.18.28.10.21/2.13.24.5.16/27.8.19.29

ROmæ, natalis sanctorum Ioannis & Pauli 1
fratrum. quorum primus, præpositus: secundus, primicerius Constantiæ virginis, filiæ Constantini, fuit. Qui postea sub Iuliano, martyrij palmam gladio cædente perceperunt; b *missio Terentiano campi ductore, intra domum propriam decollati. qui tamen postea Christianus factus est.* a *Et ab ipso Terentiano descripta est passio horum martyrum.* Apud Tridentinam vrbem, sancti Vigilij episcopi. qui sub Stilicone consule pro Christi nomine magno imbre lapidum percussus, martyrium compleuit. In pago Pictauensi, sancti Maxentij, presbyteri & confessoris, glorioſi in miraculis. Eodem die, sanctæ Perseuerandæ virginis. *Legionensi ciuitate, sancti Pelagij martyris.* In † portu Valencianas, sancti 2
Saluij martyris, P *& episcopi. qui ab Abbia ciuitate* al. *fisco*
sua, in Gallias cum vno comite ad prædicandum ve- 3
niens, & in villa illa quæ dicitur Beuiticum, à Vui-
negardo filio Genardi, clam comprehensus, & in
capite securi percussus, vna cum supradicto comite
martyrium suscepit. Qui ambo in stabulo recon-
diti, ibique ab Angelis honorifice custoditi, sicut
*in libro de passione eorum * inuenitur, post tres * apud nos*
annos reuelatione diuina ab imperatore Carolo
magno inuenti, & in loco vbi nunc iacent se-
pulti, vsque hodie signis & miraculis coruscant.

Sexto Calendas Iulij, ſancti Baboleni abbatis & confeſſoris. g *Die vigeſima ſexta, ſancti patris Dauid Theſſalonicæ.*

4 ¶ Item, obitus ſanctæ memoriæ Anthelmi, epiſcopi Bellicenſis, & confeſſoris, ordinis Carthuſienſis.

ANNOTATIONES.

1 De Iohanne & Paulo martyrij geſta habet Surius authore Terentiano cāpi ductore, qui decollationi præfuit.

2 De Pelagio. Roſuitha Saxo ſanctimonialis Gandersheimenſis, Norimbergæ impreſſa anno 1501, in epilogo carminum. Seriem martyrij ſancti Pelagij quidā qui eiuſdem ciuitatis eſt indigena, mihi expoſuit, qui ipſum pulcherrimum virorum ſe vidiſſe, & exitum rei veraciter atteſtatus eſt cognouiſſe. Incipit ipſa authore,

Inclyte Pelagi martyr fortiſſime Chriſti,

3 Saluij hiſtoria, & ſocij, extat Ms. & vetuſto ſtylo, & recentiori.

4 Anthelmus Prior fuit maioris Carthuſiæ / poſtmodum epiſcopus. cuius vitam habet Surius per eius æqualem, & familiarem.

27 Iun. C Quinto Calendas Iulij, Iuna 13.24.5.16.27/8.19.29.11.22/3.14.25.6.17/28.9.20.1

1 APud Galatiam, beati Creſcentis, diſcipuli ſancti Pauli Apoſtoli. qui in Gallias tranſitum faciens, verbo prædicationis multos ad fidē Chriſti conuertit. Rediens vero ad gentem, cui ſpecialiter epiſcopus fuerat datus, Galatas vſque ad beatum finem vitæ ſuæ, in opere Domini confortauit. Cordubæ, ſancti Zoili martyris, cum alijs decem & nouem: cuius corpus, cum longo tempore vbi nam ſepultum fuerit, latuiſſet, venerabili epiſcopo eiuſdem loci, nomine Agapio, ex diuina reuelatione manifeſtatum eſt. 1 *In Hungaria, ciuitate Varadienſi, ſancti Ladiſlai,*

Ladislai, regis & confessoris. qui clarissimis miraculis vsque in hodiernum diem coruscat. q *Cathalaunis, sanctæ Pomæ virginis, sororis sanctissimi Memmij.*

Crispinij, p *depositio beatissimi Adelini confessoris Christi. Hic à beato Landelino, super fluuium Hon cõstitutus, vt Christi athleta vitam virtutibus adornatam sedulo ducens, migrauit ad Christum. In quo loco sepultus fuisse creditur, vt miracula crebra monstrauerunt. Sed postea Crispinio translatus, cum magistro suo adesse monstratur.* g *Die vigesima septima sancti patris Sampsonis, hospitum exceptoris.* De Samsone Metaphr.

¶b *In Epheso cinitate, festiuitas celebratur septẽ fratrum dormientium, hoc est, Maximiani, Malchi, Marciani, Dionysij, Ioannis, Serapionis, Constantini.* q † *Hoia insula, translatio sancti Florentij confessoris.* p *In Gandauo, eleuatio sancti Liuini martyris, & translatio secunda corporis ipsius.* Oia monasterio,

ANNOTATIO.

1 Crescentis mentio fit 2 Tim. 4/3 hist. eccl. c. 4/ ab Adone Viennensi anno 59, & 101/ à Grutero præfatione in Clementem.

Quarto Calendas Iulij, Iuna 28 Iun. D

14.25.6.17.28/9.20.1.12. 23/4.15.26.7.18/29.10.21.2

VIgilia Apostolorum Petri & Pauli. & natalis beati Leonis papæ & † r *confessoris* doctoris. b *qui sedit Romæ menses decem: Hic eloquentissimus, & Græca Latinaq; lingua eruditus, sanctam sextam synodum fecit, quæ in regia vrbe celebrata est: vbi* De Leone 2. Pontificale c. 82 *dãnati sunt Cyrus, Sergius, Pyrrhus, Paulus, Petrus, Macarius, Stephanus, & Polychronius, nouus Simõ, qui vnam voluntatem & operationẽ in Domino Iesu*

Christo prædicabant. Apud Lugdunum Galliæ,
1 sancti Irenęi, episcopi & martyris. quem constat
beati Polycarpi sacerdotis & martyris fuisse dis-
De vir ill. cap. 45 cipulũ, vt scribit Hieronymus, & Apostolicorũ
temporum vicinum. Postea vero persecutione
Seueri, cum omni fere ciuitatis suæ populo, glo-
rioso coronatus est martyrio. Alexandriæ,
sanctorum martyrum, Plutarchi, Sereni, Hera-
clidis, Herois, b *item Sereni*; Potamiœnæ, Mar-
cellæ, cum alijs tribus. Inter quos pręcipue emi-
cuit Potamiœna virgo. quæ primo immensos &
innumeros agones pro virginitate desudãs, de-
inde etiam pro martyrio exquisita & inaudita
tormenta perpessa, ad vltimũ igni cõsumpta est.

¶ g *Die vigesima octaua, reportatio reliquiarum sanctorum Cyri & Ioannis, qui miraculis claruerunt.*

p: *Item Traiecti, Benigni martyris, atq; pontificis.*

ANNOTATIONES.

1 De Irenæo Eusebius lib. 5 historiæ cap. 4. 7. 8/ Rufini etiam tertio.

2 De Plutarcho & collegis, Eusebius lib. 6 cap. 4/ de Plutarcho etiam cap. 3 / Rufinus c. 4. 5. 3.

29 Iun. E Tertio Calendas Iulij, Iuna 15.26 6.17.28/10.21.2. 13.24/5.16.27.8.19/30.11.22.3

1 ROmæ, natalis beatorum Apostolorum PETRI & PAVLI. qui passi sunt sub Nerone Cæsare. quorum prior in eadem vrbe, iuxta viam triumphalem, totius orbis veneratione celebratur: sequens vero in Ostiensi sepulcus, pari habetur honore. Eodem die, sancti Marcelli martyris. qui apud castrum Argentoma-

tomacum, pro fide Christi, vna cum Anastasio militari viro, capite plexus est. In territorio Senonico, † beatæ Benedictæ virginis. *al.* Beatæ virginis.

ANNOTATIO.

1 De Petro & Paulo multa habent Aloysius parte 1/ & Surius tomo 3. quæ alterutro loco requirantur.

Mirum autem placere Iacobo Fabro, Lini nomine, de passione beati Petri scriptum, matronas Romanas à virorum toris pudicitiæ prætextu abducentis. Claudius Espencæus lib. 6 de continentia cap. 2. Habent autem Vsuardi exemplaria, quæcunq; consului, Basso & Tusco (aliâs Fusco) consulibus/ sed manifesto errore: ijs enim consulibus passus est Laurentius. Neque Vsuardi esse hoc somnium, inde colligo, quod is putarit Petrum & Paulum diuersis annis passos esse. de quo die sequenti. Errorem itaque sustuli.

Pridie Calendas Iulij, Iuna 30 Iun. F

16.27.8.19.30/11.22.3.14.25/6.17.28.9.20/1.12.23.4

COmmemoratio sancti Pauli Apostoli. quẽ cum beato Petro cruce appenso, cælum gladio necatum excepit vna *eademque die, iuxta traditionem beatorum pontificũ, Anacleti & Gelasij.* 1 *Anacl. epist.* 3/ *Gelas. de apocryphis.*

Romæ, beatissimæ Lucinæ, discipulæ Apostolorum. Lemouicas ciuitate, sancti Martialis episcopi. cum duobus presbyteris, Alpiniano & Austriclíniano. quorum vita miraculorum signis admodum effulsit. Ipso die, sancti Corsici presbyteri, & Leonis subdiaconi. In territorio Viuarien si, sancti Ostiani, presbyteri & confessoris. *Eodem die, sancti Odonis, episcopi Vrgellensis. Orpij, sanctæ Adiliæ virginis.* 2 3

¶ g *Die trigesima, congregatio sanctorum & beneditorum duodecim Apostolorum.* p *Eodem die, sanctæ Clothsendis virginis.*

Quæ non eſt canonizata. In Brabantia, tranſitus fratris Arnulphi de Bruxella, conuerſi monaſterij Villarienſis. vbi miranda ſanctitatis eius geſta habentur †.

per Coſuinũ ſanctorum.

ANNOTATIONES.

1 Commemorationis feſtum inſtituit Gregorius 1. vt eſt cap. 42 Micrologi. Quod ad lectionem attinet, vetuſtus Vſuardi codex habet [vna, non tamen eâdem die, ſed euoluto anni tempore, vt virdiſertus Arator ſcribit.] Sed maiores noſtri, præter vocem vnâ, totam hanc ſententiam, velut improbabilem, deleuiſſe videntur. quidam etiam aliam repoſuerunt.

In Act. ad finem.

2 De Lucina, Ado, ex paſsione Proceſſi & Martiniani.

3 Martialis hiſtoria eſt excuſa Lutetiæ anno 66 cum Pſeudoabdia, nomine Aureliani epiſcopi, qui Martiali ſucceſſit.

IVLIVS

IVLIVS HABET DIES XXXI.

Calendis Iulij, luna 1 Iul. G

17.28.9.20.1/12.23.4.15.26/7.18.29.10.21/2.13.24.5†

Octaua sancti Ioannis Baptistæ.

P † *Machliniæ, passio sancti Rumoldi, glorioſiſſimi martyris atque pontificis, Scotorum regis filij, ſignis & doctrina mirabilis. qui regalis celſitudinis ſolium, & pontificalis dignitatis reſpuens honorem, Machliniam petijt, ſibi diuinitus reuelatam: quam octauo Calendas Iulij conſecrauit martyrio. Sed quia eadem die ſanctiſſimi Baptiſtæ & præcurſoris Domini celebratur natiuitas, Romanus pontifex Alexander quartus paſſionem * martyris in natiuitatis noſtri prædictæ octauis inſtituit ſolennizari.* In monte Hor, depoſitio Aaron, ſacerdotis primi. In territorio Lugdunenſi, depoſitio beati Domitiani abbatis. qui primus illic eremiticâ vitam exercuit, & plurimos ſibi in Dei ſeruitio aggregans, magnis virtutibus, & glorioſis miraculis valde clarus, collectus eſt ad patres, in ſenectute bona.

9 *Apud Malinas* 1

Num. 20, 28 2

Ciuitate Engoliſma, ſancti Eparchij, monachi & confeſſoris. † Aniſolæ monaſterio, ſancti Carilephi presbyteri. In territorio Remenſi, ſancti Theodorici presbyteri, *diſcipuli ſancti Remigij. qui eiuſdem magiſtri ſui meritis ſuffragantibus, à mortuis ſuſcitaſſe aſſeritur filiam regis Francorum Theodorici: idemq; rex ſanctum defuncti corpus*

3 *al.* Aninſulæ 4

Theo. vita pag. 27 Surij.

proprijs humeris ad sepulcrum euexit. p *Eodem die, solennitas sanctæ Reginæ,* q *quæ quieſcit apud Valencenas, in Dononio, monaſterio. In territorio Pruuino, ſancti Theobaldi confeſſoris. In Britannia ſancti Leonorij, epiſcopi & confeſſoris. Aruernis, depoſitio beati Galli, epiſcopi & confeſſoris.*

ANNOTATIONES.

1 De Rumoldo. Sigebertus de viris illuſtribus cap. penultimo. Theodoricus monachus & abbas ſancti Trudonis, vitam ſancti Rumoldi vrbaniori ſtylo meliorauit. Eſt capp. 10 manuſcripta / & capp. 24 per ſcriptorem paulò recentiorem. Eandem ex Teutonico emiſit Ioannes Domijns paſtor Vuavrianus, impreſſam Bruxell. An. 69. Maiora tamen his depoſcerent magna Rumoldi merita.

2 Aaronis acta leguntur in Exodo, Leuitico, Numeris/ Eccleſiaſtici 45/ ad Hebr. 9/

3 De Eparchio reclauſo, Gregorius Turonicus lib 6 *hiſtoriæ Francorum*, cap. 8 / & vita per fere æqualem, pag. 29 Surij.

4 Carilephi presbyteri & monachi vita grauiter & erudite conſcripta, eſt hac die apud Surium.

5 De Gallo epiſcopo, idem Gregorius, lib. 4 hiſtoriæ cap. 5/ & de vita patrum cap. 6/ pag. 23 Surij.

2 Iul. A

Sexto nonas Iulij, Iuna 18.29.10.21.2/ 13.24.5.16.27/ 8.19.30.11.22/ 3.14.25.6.r

Luc. 1 d

VISITATIO *glorioſæ virginis* MARIÆ *ad Elizabeth, à domino Vrbano cum multis indulgentijs inſtituta.*

1

Romæ via Aurelia, natalis ſanctorum, Proceſsi & Martiniani. qui à beato Petro Apoſtolo baptizati; ſub Nerone autem oris contuſionem, equuleum, neruos, fuſtes, flammas, ſcorpionesq; perpeſsi, nouiſsime gladio cæſi, martyrio coronantur. Ipſo die, ſanctorum trium militum, qui cum beato Apoſtolo

2

Paulo

Paulo pasi sunt. Item, sanctorum martyrum, Aristonis, Crescẽtiani, Eutychiani, Vrbani, Vitalis, Iusti, Felicissimi, Felicis, Martiæ, & Symphorosæ. qui omnes apud Campaniam glorioso martyrio coronati sunt. Turonis, depositio sanctæ Monegundis († virginis). *In Britannia ciuitate Vintonia, depositio sancti Suuithuni, episcopi & confessoris. cuius merita vsque hodie miraculis coruscant. Babenbergæ, sancti Ottonis episcopi & confessoris* †.

¶ g *Die secunda, depositio stolæ sanctissimæ dominæ nostræ Deiparæ in Blachernis* †.

p *Dominica secunda post festum Ioannis, Binchij, translatio sanctorum, Vrsmari, Ermini, Theodulphi, Vlgisi, Amoluini, Abel, Hydulphi, & Amalbergæ, de ecclesia Lobiensi, in oppidum Binchiense, facta Anno millesimo quadringentesimo nono.*

1 Visitationis beatæ Mariæ Euangelicum festum, à Romanis pontificibus institutum est, vt visitatione Deiparæ Ecclesia libera sit à scissura, & incursione hostili. Extantque bullæ, Vrbani VI, & Bonifacij IX, parte 2 Legendæ.

2 De Processo & Martiniano, ipsorum per Rom. Eccl. Notarios Gesta. Eosdem celebrat Gregorius papa, Euangeliorum homilia 32. pag. 42 Surij.

3 Ariston & reliqui, quos Vsuardus nominat, conuertuntur, & dant nomina Polycarpo, in Gestis Sebastiani to. 1 Surij pag. 442/ in Campania martyrio exilij coronantur, in eiusdem gestis, per Liuinum editis, pag. F. 8.

4 Monegundis vidua fuit, sed sanctimonialis: & ob id virginis nomenclatura honorátur ab Vsuardo. scribit de ea Greg. Turonensis de gloria confessorum cap. 24. remittens lectorem ad librum quem de eius vita conscripsit Hoc est, ad Caput decimũ nonũ libri de vita patrum.

5 De Svvithuno, ex catalogo Scriptorum Britanniæ. Lanfridus monachus Vintoniæ, scripsit vitã Svvithuni episcopi,

8

4 ¶ religiosæ

5

Vide 30 Sept. & Surium hic. Zenarus to. 3 pag. 42.

episcopi,lib.1/ miracula lib.1.Claruit Anno 980. Vuolfanus Vintonienſis monachus, alumnus Ethelvvoldi episcopi,ſcripſit Svvithuni trãſlationem,per Ethelvvoldum factam, An. 970 / De miraculis eiuſdem/ Gotzelinus Morinenſis ſcripſit vitam Svvithuni episcopi. Cuius initium eſt,Glorioſo rege Anglorum Egberto. Cl. An. 1110. Extat, aut epitome eius,apud Surium.

8 Iul. B Quinto nonas Iulij, luna

19.30.11.22.3/14.25.6.17.28/ 9.20.1.12.23/ 4.15.26.7

APud Edeſſam Meſopotamiæ, tranſlatio corporis ſanctæ Thomæ Apoſtoli. Ciuitate Cluſina, ſanctorum martyrum, Irenæi diaconi,& Muſtiolæ nobiliſsimæ matronæ.qui paſsi ſunt ſub Aureliano principe. In Laodicia Syriæ, ſancti Anatholij episcopi. qui non ſolum religioſis viris, ſed & philoſophis, admiranda ſcripta dereliquit. Alexandriæ, ſancti martyris Tryphonis, & aliorum duodecim.

Item Conſtantinopoli, ſancti Eulogij. *In Ooſtkercka, burgo Flandriæ, ſancti Guthagoni confeſſoris, regis Scotiæ. qui ibi peregrinus pro Chriſto, in pace quieſcit.* g *Die tertia, ſancti martyris Hiacynthi. & ſancti patris Anatholij, episcopi Conſtantinopolis.* q *Eodem die, Vuibrandis & Mechtundis virginum, quæ in Eiſchel quieſcunt.*

¶ Ipſo die,apud Neocæſaream Ponti, natalis beati Gregorij episcopi.

Quem Romana eccleſia & Græcanica ponunt menſe Nouembri. Item,beati Heliodori,episcopi Altinenſis.

ANNOTATIONES.

1 De Irenæo,Muſtiola, & Felice,extant geſta martyrij, quod in Tuſcia pertulerunt. pag.76 Surij.

2 De Ana-

2 De Anatholio, Eusebius lib. 7 hist. ecclesiasticæ, cap. 26 / Rufini 28.

Quarto nonas Iulij, luna 4 Iul. ☾
20.1.12.23.4/15.26.7.18.29/10.21.2.13.24/5.16.27.8

OSeæ prophetæ r & *Aggæi prophetæ.* Turonis, translatio beati Martini episcopi 1
& confessoris: & ordinatio episcopatus eius:
r & *dedicatio basilicæ ipsius.* In Africa, sancti Iucundiani martyris in mare mersi. Apud Sirmium, sanctorum martyrum Innocentij & Sebastiæ, cum alijs triginta. In territorio Biturice ciuitatis, sancti Lauriani episcopi. cuius caput Hispalim ad Hispanias deportatum est. *Apud prouinciam Rhetiam, ciuitate Augustana, natalis beati Vdalrici, episcopi & cõfessoris. qui multis & in-* 2
auditis miraculis claruit. Apud Blanciacum, depositio sanctæ Bertæ pijssimæ abbatissæ. quæ ibidẽ vitam finiuit in pace, multis in eodem loco virtutum signis vsque hodie refulgens. g *Die quarta, sancti patris Andreæ Cretensis, Hierosolymitani.*

ANNOTATIONES.

1 De Martini translatione, ordinatione, & basilica, Gregorius Turonensis lib. 2 hist. cap. 14 / Capitulum castri noui epist. 2 cap. 10. Guibertus abbas Gemblacensis in epistola de scriptoribus signipotentis Martini. Odo (primus abbas Cluniacensis) historiam translationis corporis sancti Martini in Burgundiam, & relationis in Turoniam, inauditis eatenus & incomparabilibus plenam miraculis, ad Fulconem, cognomẽto bonum, Andegauorum Comitẽ, luculẽto sermone descripsit / Adelbaudus, Vltraiectẽsis episcopus, cantũ nocturnalẽ in eius laudem composuit: triumphum quoq; ipsius de Danis & Sueuis,

Turo-

Turoniam infringere volentibus, etsi non multo sermonis cultu, magno tamen pietatis affectu conscripsit. Habentur Ms. Louanij ad S. Martinum.

2 De Vdalrico siue Vlrico. Berno siue Bernardus, Augiæ abbas, cultiori stylo reddidit vitam sancti Vdalrici ad reuerendissimum patrem Frideboldum. Extat in Surio. Obijt An 1048. Idem negotium, ait Berno, corrigēdi studio attentauit venerādæ memoriæ Gebehardus, qui post beatum virum quartus eiusdē Augustæ ecclesiam rexit, nulli modernorum doctorum secundus, sed morte præuentus dereliquit infectum. Id est, imperfectum.

5 Iul. D **Tertio Nonas Iulij, Iuna**

21.2.13.24.5/16.27.8.19.30/11.22.3.14.25/6.17.28.9

1 APud Syriam, natalis sancti Domitij martyris, qui virtutibus suis multa incolis beneficia præstat. Romæ, sanctæ Zoæ martyris.
2 quæ dum ad confessionē Petri Apostoli oraret, à persecutoribus arctata, [b] *ducta est ad patronū naumachiæ*, & in custodiam obscurissimam trusa, deinde à collo, & à capillis in arbore suspensa. adhibito subter horribili fumo, in confessione Domini emisit spiritum. *Treuiris, depositio sancti Numeriani archiepiscopi.* [g] *Die quinta, sanctæ Marthæ, matris sancti Simeonis, in mirabili monte. & sancti deiferi patris Athanasij, qui fuit in Atho. & sancti Lampadi.*

ANNOTATIONES.

1 De Domitio Gr. Turonensis de gloria martyrum cap. 100.

2 Zoæ conuersionem scribunt Notarii Romani in Gestis Sebastiani to. 1 Surij pag. 439/ passionem pag. 450.

4 Iul. E **pridie Nonas Iulij, Iuna**

22.3.14.25.6/17.28.9.20.1/12.23.4.15.26/7.18.29.10

Apud

APud Iudæam, Isaiæ prophetæ. qui sectus 1
in duas partes occubuit, sepultusque est sub quercu Rogel, iuxta transitum aquarum.

Item octauæ † Apostolorum. & primus † Leonis serm. de Ss. Ap.
Apostoli Pauli ingressus in vrbem Romam, anno secundo Neronis imperij. Romæ, natalis sancti Tranquillini martyris. qui r *ad prædicationem sancti Sebastiani martyris conuersus ad Christum, à sancto Polycarpo presbytero baptizatus, & à sancto Caio presbyter ordinatus est. Hic* dum ad beati Pauli confessionem oraret, tentus à paganis, ac lapidatus, martyrium consummauit. *In pago Treuirensi, sancti Goaris, presbyteri & confessoris.* b *qui in prouincia Aquitaniæ ortus, temporibus Hildeberti regis Francorum, patriam parentesq; deseruit: & in prouincia quæ ripi Rheni fluminis contigua, Trigoria nuncupatur, atque ad diœcesim pertinet Treuirorum, Deo libere inseruire delegit, vsque in finem vitæ suæ. In territorio Gestellensi, passio beatæ Godoleuæ martyris. In Britannia, depositio sanctæ Sexburgæ viduæ †. In Campania, sub Dioclitiano, sanctæ Dominicæ virginis & martyris. quæ idolis fractis, igne, bestijsque, superatis, decollata migrauit ad Dominum. cuius corpus Tropeæ quieuit in Calabria.* g *Die sexta, sancti patris Sisoæ magni.* Gesta Sebastiani ss. 1 Surij. 2 3 Beda l. 4. cap. 19.

¶ Rotornaci, translatio sancti Hermetis, martyris sub Hadriano principe, ex Indensi monasterio.

ANNOTATIONES.

1 De Isaia Epiphanius & Isidorus de vitis prophetarum: & varia patrum fragmenta.

2 De Goare. Tritthemius. Vuandelbertus diaconus & monachus Prumiensis cœnobij, Ordinis sancti Benedicti Treui-

Treuirensis diœcesis, scripsit ad Marcuardum abbatem vitam sancti Goaris presbyteri, libro 1/ miracula, lib. 1/ Vixit anno 850.] Vtrumque librum edidit Surius.

3 De Godoleua. Iac. Meierus in commentario rerum Flandriæ anno 1070. Godoleuæ vitam luculenter perscribit ad Ratbodonem episcopum Drogo monachus, sacerdos id temporis Gestellensis. Extat pag. 111 Surij.

Nonis Iulij, luna

7 Iul. F

23.4.15.26.7/18.29.10.21.2/13.24.5.16.27/8.19.30.11

1 APud Alexandriam natalis sancti Pantæni, viri Apostolici, & omni sapientia adornati. Cui tantum studij & amoris erga verbū Dei fuit, vt etiam ad prædicandum Christi Euangelium omnibus gentibus, quę in Orientis vltimis secessibus reconduntur, fidei & deuotionis calore succensus, profectus sit. Romæ, sanctorum martyrum, Nicostrati [b] *primiscrinij*, Claudij, Castorij, Victorini, Symphoriani. [b] *Hos beatus Sebastianus credere Christum docuit, & sanctus Polycarpus presbyter baptizauit. Qui cum corpora sanctorum per ora Tyberina requirunt, tenti sunt.* Quos Fabianus iudex per decem dies minis & blanditijs agens, cum in nullo penitus posset commouere, iussit eos tertio torqueri, ac postea in mare præcipites dari. [r] *Eodem die, sancti Vuilibaldi, episcopi & confessoris.* [q] *Treuiris, natalis sancti Nauiti, episcopi & martyris.* [g] *Die septima, sancti patris Thomæ in Malæo. & sanctæ megalomartyris Cyriacæ.*

Notarij in gestis Sebastiani.

2

¶ [q] *Apud Cantuariam, translatio sancti Thomæ, episcopi & martyris. Andennæ, translatio sanctæ Beggæ viduæ.*

ANNO-

ANNOTATIONES.

1 De Pantæno Eusebius lib. 5 historiæ eccl. cap. 10/ Origenes apud eundem lib. 6 cap. 13 / Rufini 15.

2 De Vuilibaldo episcopo primo Aeistetēsi, Bruschius de episcopatibus. Reginoldus 11 episcopus Aeistetensis, tribus Othonibus longe chariſſimus, scripsit vitas Vuilibaldi ac Vuiniboldi fratrum : obijt anno 989.

Octauo Idus Iulij, luna 8 Iul. ☾

24.5.16.27.8/19.30.11. 22.3/14.25. 6.17. 28/9. 20. 1. 12

APud Asiam minorem, sancti Aquilæ, & Priscillę vxoris eius. de quibus in Actibus Apostolorum scribitur. In Palæstina, natalis beati Procopij martyris. qui ab Nicopoli ductus Cæsaream, ad primam responsionum eius confidentiam, à iudice Fabiano capite cæsus est. Rom. 16 1 Cor. 16 Act. 18 1

b *In pago Austriæ, & castro nomine Vuirciburg, iuxta Mœnum fluuiū sito, natale sancti Kiliani martyris, & duorum sociorum eius. qui de Hybernia Scotorum insula venientes, nomen Christi in prædictis locis prædicauerunt: ibiq; ob veritatis confessionem, sub quodā iudice Gosberto, trucidati sunt: et multis postea signis veri Christi martyres esse claruerunt.* r *Item sancti Pauli, martyris Constantinopolitani.* p *Item monasterio Belisia, sanctæ Landradæ virginis.* 2

Vuintonia ciuitate, depositio beati Grimbaldi abbatis, & monachi Sithiensis cœnobij. q *In pago Pinciacensi, sancti Nomij confessoris. Treuiris, sancti Auspicij episcopi. In pago Treuerico, sancti Disebodi episcopi & confessoris.* 3 4

Kiliani historiam habet Surius.

¶ *Augusta Viromandorum, inuentio corporis sancti Quintini martyris.* P *In Gemblaco, aduentus corporis sancti Exuperij, signiferi Thebææ legionis, & martyris glorioſi.*

6 In Anglia, ſanctæ Vuiteburgæ virginis.

ANNOTATIONES.

1 Procopij martyrium citat ſeptima Synodus actione 4. quod in ſua metaphraſi habet Simeon, 8 die Iulij. De eodem Euſebius lib. 8 hiſt. ec. c. 12. quod in Rufino abeſt.

2 Landradæ hiſtoriam ſcripſit Theodoricus abbas. Quam edidit D. Surius hac die.

3 Grimbaldi vitam, vt habet Catalogus Brytanniæ, ſcripſit Gotzelinus Morinenſis, monachus ſancti Bertini. Incipit, Vrbs Morinorum quondam ampla. Claruit Anno 1110.

4 De Diſebodo S. Hildegardis abbatiſſa Bingenſis libro 3 vitę ſuæ per Theodoricum cap. 25. Vitam & merita ſancti Diſebodi conſcripſi, ab abbate meo & fratribus humillima inſtantia & deuotione coacta. Eſt tomo 4 Surij, pag. 141.

5 De Exuperio, S. Eucherius cap. 6 vitæ Thebæorum.

6 Vuiteburgæ vitam ſupradictus ſcripſit Gotzelinus. vt notat auctor Catalogi Britannici.

9 Iul. A Septimo Idus Iulij, Iuna 25. 6. 17. 28. 9/ 20. 1. 12. 23. 4/ 15. 26. 7. 18. 29/ 10. 21. 2. 13

ROmæ ad Guttam iugiter manantem, *quæ aliâs dicitur, eccleſia ſanctæ Mariæ, fontis olei trans Tyberim*, natalis ſancti Zenonis martyris, & aliorum, decem millium ducentorum trium.

S. Cyrilli martyrium eſt to. 4 Surij.

Eodem die, ſancti Cyrilli epiſcopi. qui flamis iniectus, cum illæſus euaſiſſet, ac ſtupore tanti miraculi à iudice eſſet dimiſſus, rurſus pro inſtanti & alacri prædicatione facta de Chriſto, ab eodem capite plexus eſt. In ciuitate Thyro,

1 paſsio ſanctorum, Anatholiæ & Audacis, ſub Decio imperatore. quorum Anatholia Chriſti virgo diuerſis generibus plagarum vexata, nouiſsime gladio tranſuerberata eſt in oratione. Audax quoq; in cuſtodiam datus. Nec mora, capitali

pitali ſententia coronatur. Ciuitate Martula, ſancti Brixij epiſcopi & confeſſoris. qui pro confeſsione Domini, poſtquam eſt multa perpeſſus, & ab angelo ſancto, & à beato Petro Apoſtolo confortatus, magnas populorum credentium multitudines omnipotenti Deo lucrifaciens, quieuit in pace. *Coloniæ, ſancti Agilolphi, eiuſdem vrbis archiepiſcopi, & martyris.* 2

ANNOTATIONES.

1 Anatholiam laudat ſanctus Aldhelmus epiſcopus, & proſa & carmine in libris de virginibus. Locum paſſionis Vſuardus Thyrum nominat: alij, Thurium, aut numero plurali Thyre. Martyrium ex Ms. codicibus deſcripſit Surius. *Metro vltimo.*

2 De Agilolpho. Guil. Eiſengrenius Spirenſis dicit ſanctum Brunonem Coloniēſem archiepiſcopū deſcripſiſſe vitas, Euergiſli, Proculi Suſatenſis, Eliphij, Gregorij Spoletani, & Agilolphi. Quod vnde habeat, ignoro.

Sexto Idus Iulij, Iuna 10 Iul. B

26.7.18.29.10/21.2.13.24.5/16.27.8.19.30/11.22.3.14

ROmæ, ſeptem fratrum filiorum ſanctæ Felicitatis, id eſt, Ianuarij, Felicis, Philippi, Siluani, Alexandri, Vitalis, Martialis. E quibus Ianuarius, tempore Antonini, poſt verbera virgarum, & carceres, ad plumbatas, occiſus eſt. Felix & Philippus fuſtibus mactati. Siluanus præcipitio interemptus eſt. Alexander, Vitalis, & Martialis, capitali ſententia puniti. In Africa, natalis ſanctorum, Ianuarij, Marini: Naboris & Felicis, decollatorum. [b] *quorum corpora Mediolanum tranſlata ſunt.* Item Romæ, ſanctarum virginum, Rufinæ & Secundæ. 2 quæ ſub perſecutione Valeriani & Gallieni

T 2 tormen-

tormentis ſubactæ, ad vltimum, vna capiti illiſo gladio, altera cæſa ceruice, migrauerunt. *In portu Gandauo*, P *in monte Blandinium dicto, ſanctiſſimæ virginis Chriſti Amelbergæ. Eodem die,* 3 *Laubaco cœnobio, depoſitio ſanctæ Amelbergæ* electæ.* q *quæ ſignis clara, mira veneratione fidelium colitur. Ciuitate Ottonienſi, ſancti Canuti regis,* & *protomartyris Danorum, qui anno milleſimo octuageſimo ſexto in baſilica ſancti Albani martyris, manibus in modum crucis ſolo tenus expanſis, orans, mortem pro Chriſto paſſus eſt à ſuo familiari. Paſſi ſunt cum eo Benedictus frater,* & *alij ſeptemdecim. Lætijs ex Fiſciaco*, P *natale ſancti Ettonis, epiſcopi* & *confeſſoris.* g *Die decima, ſanctorum quadraginta quinque martyrum in Nicopoli Armeniæ.*

Surius, pag. 170.

De hoc Canuto, Saxo lib. 11

¶ In Arteſia oppido Lens, obijt Pacificus, primus miniſter frater Minorum in Francia. cuius meminit Bonauentura.

cap. 4 vitæ Franc.

ANNOTATIONES.

1 Septẽ fratrũ & Felicitatis matris, extãt martyrij geſta, grauiter per Notarios Rom. eccl. collecta, pag. 155 Surij.

2 De Rufina & Secunda, Ado in martyrologio/Aldelmus in proſaico libro, & in metrico de virginibus/item Romanum Breuiarium ex plenioribus geſtis, quę Surius habet pag. 158.

Metro penult.

3 Amelbergæ virginis hiſtoria extat Ms. quæ in Camera, ac alibi, titulum habet Theodorici abbatis; vt ſuſpicor, ſancti Trudonis. Hic enim circa annum 1100 vitas ſanctorum conſcripſit. Videtur tamen, prout eam legi, nonnihil vitiata. Habetur præterea ſermo ſancti Radbodi, Vltraiectenſis epiſcopi, de vita & meritis paradoxæ virginis Chriſti Amelbergæ.

11 Iul. C

Quinto Idus Iulij, Iuna

27.8.19.30.11/22.3.14.25.6/17.28.9.20.1/12.23.4.15

Tranſla-

TRanslatio sancti Benedicti abbatis *de Italia, in Floriacum Galliarum monasterium: & sanctæ Scholasticæ sororis eius, in partes Cenomanensium.* Apud Armeniam minorem, ciuitate Nicopoli, natalis sanctorum martyrum, Ianuarij & Pelagiæ. qui equuleo, vngulis, & testarum fragmentis, diebus quatuor cruciati, martyrium impleuerunt. In territorio Senonico, beati Sidronij martyris. Item in territorio Pictauensi, sancti Sabini cõfessoris. r *Romæ, beati Pij papæ (& martyris.)* q *Treuiris, sancti Hidulphi, episcopi & cõfessoris egregij. Vuibergæ in Dacia, sancti Ketilli confessoris.* 1

De Pio Pontificale c. 11

ANNOTATIO.

1 De Benedicti translatione notatus est Adrealdus die 21 Martij. Historia, quæ hoc die passim legitur, & incipit, Cum diu gens Langobardorum, scripta est, teste Tritthemio, à Theodorico Teutonico, Ordinis sancti Benedicti. Qui claruit An. M. C. XL. Idem scripsit & secundam trãslationem, cuius initiũ est, Cum cælestium.

Quarto Idus Iulij, luna 12 Iul. D

28.9.20.1.12/23.4.15.26.7/18.29.10.21.2/13.24.5.16

APud Cyprum, beati Iásonis, antiqui Christi discipuli. In Aquileia, natalis sancti Hermagorę episcopi, discipuli beati Marci Euãgelistæ. qui inter miracula sanitatum, & prædicationis instantiam, ac populorum conuersionem, plurima pœnarum genera expertus, ad vltimum cum Fortunato archidiacono suo, capitali supplicio perpetuum meruit triumphum. 1

r *Mediolani, sanctorum martyrum, Naboris & Felicis. In Tuscia, ciuitate Luca, beati Paulini,* 2.

eiusdem ciuitatis primi episcopi. qui sub Nerone in
radice montis Pisani, post multos agones, martyrium
3 *suum consummauit. Item, sancti Ioannis Gual-*
berti. q *Lugduno Galliæ, depositio sancti Viuen-*
cioli episcopi. In Pompeia ciuitate, sancti Vin-
centij martyris. cuius passio habetur. In territorio
Bituricensi, beati Meinulphi præsulis. g *Die duo-*
decima, sanctorum martyrum, Procli & Hilarij.
& sancti patris Michaëlis Malæni.

ANNOTATIONES.

1 De Iasone Act. 21 c/17 b/ Rom. 16. Permulti libri habent mendose Nasonis.

2 De Nabore & Felice Præfatio Ambrosiana in Liturgicis/ Paulinus circa finem vitæ Ambrosij/ basilicæ meminit Ambr. epistola 85.

3 Ioānes Gualberti instituit Ordinem vallis vmbrosæ. Eius vitam edidit Blasius Melanesius, generalis eiusdem Ordinis. Quam D. Surius videtur edidisse.

13 Iul. E

Tertio Idus Iulij, luna

29.10.21.2.13/24.5.16.27.8/19.30.11.22.3/14.25.6.17

Pontificale cap. 5.

1 * Apostoli

IOël & Esdræ prophetarum. Romæ, depositio Anacleti papæ, (r *& martyris*) Apud Macedoniam, natalis sancti Silæ * r *episcopi.* qui cum esset vnus de primis fratribus, & ab Apostolis ad ecclesias gentium destinatus, prædicationis officium, gratia Domini plenus, instanter consummauit, atque in passionibus suis Christum clarificans, postmodum requieuit. In

2 Africa, sanctorum confessorum, Eugenij Carthaginensis, episcopi fide ac virtutibus glorioſi, & vniuersi cleri ecclesiæ eiusdem. qui cæde, inediaque macerati, fere quingenti vel eo amplius,

inter

inter quos plurimi erant lectores infantuli, gaudétes in Domino, procul exilio crudeli extrusi sunt. Erant autem in eis nobilissimi, archidiaconus, nomine Salutaris, & Murita, secundus in officio ministrorum †. Qui tertio confessores effecti, gloriosæ in Christo perseuerantiæ titulo illustrati sunt. *Hic Murita frementi Elpidophoro ostendit sabana, quibus eum dudum texerat, suscipiens de alueo fontis: totamque ciuitatem ad fletum commouisse dicitur, his pluribusque verbis: Hæc sunt minister erroris linteamina, quæ te accusabunt dum Maiestas venerit iudicantis, custodiente diligentia mea ad testimonium tuæ perditionis. Hæc te acrius persequentur, flammantem gehennam cum cæperis possidere.* In Britannia minori, sancti Turiani episcopi & confessoris, miræ simplicitatis, & innocentiæ, viri. p: *Item in Cantia, sanctæ Mildradæ virginis, iam in Dauentriam translatæ.* g *Die decima tertia, memoria sancti patris Ioseph, confessoris Thessalonicæ* †. 2 *siue diaconorum.*

Zonaras to. 3 pag. 102

¶ Eodem die apud multos, festum beatæ Margaritæ. Dominica die proxime sequenti, Bruxellæ, festiuitas CORPORIS CHRISTI, miraculis clarissimi. 3

ANNOTATIONES.

1 De Sila, Actuum 15, 16, 17, 18. Hieronymus Damaso, epist. 143.

2 De Eugenio & clero eius, Victor lib. 3 Vuandalicæ persecutionis. De Eugenio quoq. libro 2/ & Greg. Turonensis lib. 2 historiæ cap. 3. Puto autem infantulos siue pueros, à Victore lectores dici, non ab Ordine susceptо, sed quia discebant modum legendi & psallendi ecclesiasticum officium. Habuerat enim eos, discipulos Teucharius exlector, id est, lector apostata.

3 De Corpore Christi miraculoso Bruxellæ. Acta Iudaicæ persecutionis anno 1369, atque miracula

quæ post contigerunt, impressa sunt Coloniæ Anno 32.

14 Iul. F Pridie Idus Iulij, luna

30.11.22.3.14/25.6.17.28.9/20.1.12.23.4/15.26.7.18 r

1 *Vgduni, depositio sancti Bonauenturæ, Cardinalis & episcopi Albanensis, Ordinis Minorum.* Apud Pontum, natalis beati Phocæ, episcopi ciuitatis Sinopis. qui sub Traiano imperatore, carcerem, vincula, ferrum, ignem etiam, pro Christo superauit. b *Cuius reliquiæ in basilica Apostolorum, in Vienna ciuitate Galliæ habentur.* Alexandriæ, sancti Heraclæ antistitis. ob cuius opinionem celeberrimam, memorat se Africanus historiographus ad eum properasse.

2 *Ado Vien. An. 101*

3

4 *Apud Babenberge, sancti Henrici secundi, Romanorum imperatoris & confessoris. qui obijt Anno Domini millesimo vigesimo quarto.* p *Apud Sonegias, depositio beati Vincentij confessoris Christi.* q *qui in monasterio quod Altus mons dicitur, tonso capite vixit plurimis annis sub sancta regula, seruata charitate separatus à sancta Vualdetrude coniuge sua.* *In Hasbania,* p *eodem die,* * *inuentio sancti Liberti martyris,* q *vita & meritis glorioſi. quem inclytus martyr, beatissimus Rumoldus, triduo extinctum submergio, diuina suscitauit virtute, fideque imbuit & doctrina. Illo autem tempore quo Nortmanni, Dani, & Hunni, Brabantiam & adiacentes Prouincias igne vastabant, & gladio, ante sancti Trudonis aram, vitam glorioso consummauit martyrio.*

* passio S. Lietberti Rumoldi vita

5 *Dauentriæ, sancti Marcelmi, presbyteri & confessoris, discipuli sancti Vuillibrordi episcopi. qui partes Transiselanas, locum Oudenzeel, Trentam*

Trentam ac Tuentam, Couordiam, ac Dauentriam rexit, & Dei prouidentia totum ferme populum, Christo prædicando est lucratus. Truncinio monasterio, p *passio sancti Basini regis & martyris.* q *In Aicuria, sanctæ Ragenuflæ virginis. Apud Treuerim, sancti Iusti confessoris.*

ANNOTATIONES.

1 Eustathij Bonauenturæ vitam scribit succincte Sixtus quartus in literis canonizationis. quæ extant tomo secundo opusculorum Bonauenturæ. Habetur ibidem relatio Ioannis Francisci de Pauinis ad Pontificem, pro Canonizatione / & tum ibi, tum apud Surium, oratio Octauiani Suessani, aduocati sacratissimi consistorij.

2 De Phoca. Narratio Asterij episcopi Amaseæ, in sanctum Christi martyrem & Mystam, Phocam Sinopensem, habetur in Metaphr. in qua pulchre disseritur quomodo sit nautis conuiua. Eiusdem gesta citat Vincentius libro vndecimo Speculi cap. 62 & tribus sequentibus. Videndum autem num Vsuardus diuersos Phocas confundat.

3 De Heracla. Eusebius lib. 6 historiæ, Capitibus apud Rufinum 12, 15, 19, 23.

4 De Henrico. Sigebertus Gemblacensis de viris ill. cap. 139. Adelbodus, ex clerico Lobiensi episcopus Vltraiectensis, scripsit vitam secundi Henrici imperatoris. Idem in chronicis notat, Anno 1024.

5 Marcelmi, vel Marcellini, loca prædicationis ab ipsomet nominantur, vitæ Suuitberti cap. 14/ De eodem S. Ludgerus cap. 1 vitæ Suuitberti.

Idibus Iulij, Iuna 15 Iul. ●

1.12.23.4.15/ 26.7.18. 29. 10/21.2. 13. 24. 5/16. 27. 8.19

NIsibi, natalis sancti Iacobi episcopi, magnę virtutis viri, b *ita vt ad eius preces sæpe vrbs discrimine sit liberata.* Hic vnus fuit ex numero 1

confessorum sub persecutione Maximini, & eorum qui in Nicena synodo, peruersitatem Arij homousij oppositione damnauerũt. Romę in portu, natalis sanctorum, Eutropij, Sozimæ, & Bonosæ, sororum. Apud Carthaginem, sanctorum, Catulini diaconi, Ianuarij, Florentij, Iuliæ, & Iustæ. qui sunt positi in basilica Fausti.

2 Alexandriæ, sanctorum, Philippi, Zenonis, Narsei, & decem infantum.

3 *Eodem die, festiuitas omnium Apostolorum, hoc est, quando diuisi sunt abinuicem. quod, vt Beda scribit, anno à passione Domini duodecimo, factũ est.* Beda lib. 3. c. 20. l. 5. c. 1. *Cantuariæ, depositio sancti Deusdedit* †, *sexti archiepiscopi, & confessoris.*

Ciuitate Oudensele, natale sancti Plechelmi episcopi. r *Papiæ, sancti Felicis, episcopi & martyris.*

Brusch. in 7 episcopo Herbipol. b *Eodem die, sanctæ Reginsuuindæ virginis* †.

¶ q *Atrebati*, p *anno Dominicæ incarnationis octingentesimo nonagesimo tertio, relatio corporis sancti Vedasti à Bellouago ad proprium locum, post annos duodecim, menses nouem, dies viginti quatuor.*

q *In Anglia, translatio Suithuni episcopi, & sociorum eius, episcoporum & confessorum.*

Ipso die Hierosolyma ab exercitu Christianorum capta est, anno milleno cum centesimo minus vno. In Raezburg, Ansueri monachi, cum suis, lapidati. de quibus Helmoldus in historia Slauorum. Cap. 22.

ANNOTATIONES.

1 De Iacobo. Theodoretus lib. 1 hist. cap. 7. Constat Iacobum episcopum Antiochiæ in Mygdonia, quam vocant Syri & Assyrij Nisibin, mortuos suscitasse, & vitæ restituisse, aliaque fecisse innumerabilia miracula, quibus in historia, quæ Philotheos inscribitur, separatim expositis, non putaui hac in narratione locum futurum. Cap. 1.

Scribit

Scribit de eodem lib. 2 cap. 30 / & Gennadius cap. 1 catalogi.

2 Per Catulini natale sermonem Augustini notat Possidius in indiculo. sed non extat.

3 De Apostolorum diuisione scribit Rufinus, circa initium expositionis symboli Apostolorum. Item, Chrysostomus 30 Iulij. Plura adfert Vuicelius in hagiologio.

Decimo septimo Calendas Augusti, Iuna 16 Iul. A
2.13.24.5.16/ 27.8.19.30.11/ 22.3.14.25.6/ 17.28.9.20

APud Antiochiam Syriæ, natalis beati Eustachij, episcopi & confessoris, sub Constantio imperatore. qui ob Catholicam fidem in Traianopolim ciuitatem Thracię pulsus exilio, ibidem requieuit. 1 In Ostia, passio sancti Hilarini monachi. qui cum nollet sub persecutione Iuliani sacrificare, fustibus cæsus, martyriū sumpsit. 2 p: *Traiecti. sanctorum confessorum, Monulphi & Gondulphi* q *episcoporum Tungrensis ecclesiæ.*

Treuiris, sancti Valentini, episcopi & martyris.

Sanctis, sanctæ Raineldis virginis & martyris, sororis beatæ Gudilæ. quæ cum Grimoaldo subdiacono & Gōdulpho familiari, ab Hunis pro fide Christi palmam martyrij accepit. De Raineldæ Surius ex Ms.

g *Die decima sexta, sancti hieromartyris Athenogenis* †, *& decem eius discipulorum.* De Athen. Metaphr.

¶ q *Item, canonizatio beati patris Francisci.*

Monasterio Sithiu p *sancti patris* * *Bertini corpus, à beato Folquino trāsfertur, & recōditur anno octingentesimo quadragesimo sexto.* noſtri q *In Hispanijs, triumphus sanctæ Crucis, ob præclaram victoriam, quæ per symbolum Crucis contra Mauros habita est.*

ANNOTATIONES.

1 De Eustachio, vel Eustathio, Theodoritus lib. 1. hist. eccl. cap.

eccl.cap.7 & 20/ Cassiodorus tripartitæ lib.1 cap.4/& libro 2,ex Theodorito. Nicephorus libro vnico,anno 486 scribit de glorioſa corporis ipſius allatione.

2 De Hilarino ſanctus Terentianus in paſſione Ioannis & Pauli/ item Ado Treuerenſis ex Ms.annotatione Geſtorum S.Donati martyris.

17 Iul. B Decimo ſexto Calendas Auguſti, luna 3.14.25.6.17/28.9.20.1.12/23.4.15.26.7/18.29.10.21

1 IN Carthagine, natalis ſanctorum martyrum, Scillitanorum. id eſt, Sperati, Nartali, Cythini, Beturij, Felicis, Aquilini, Letatij, † Ianuarij, Generoſæ, Beſsiæ, Secundæ, Donatæ, ſub Saturnino præfecto. qui poſt primam confeſsionem in carcere miſsi, & in ligno confixi, deinde gladio decollati ſunt. b *Horum reliquiæ, cum oſsibus beati Cypriani, & capite ſancti Pantaleonis martyris, ex Africa in Gallias tranſlatæ, venerantur Lugduni, in baſilica beati Ioannis Baptiſtæ.* 1 *Eodem die, ſancti* 2 *Alexij confeſſoris. qui poſt vitam glorioſam atque laudabilem, ſepultus eſt Romæ, in monaſterio ſancti Bonifacij papæ.* q *Ticini, ſancti Enodij, epiſcopi & confeſſoris. Mediolani, depoſitio ſanctæ virgi-* 3 *nis Marcellinæ. In Anglia, ſancti Kenelmi pueri, regis Merciorum, & martyris. In monaſterio Argenton,* p : *ipſo die, ſancti Fredegandi confeſſoris.*

al. Ianuariæ

ANNOTATIONES.

1 Per Scillitanorum natalem Auguſtinus ſermonem habuit, teſte Poſſidio. Reliquiarum tranſlatarum meminit in Cypricanicis Pamelij, metrum Agobardi, quem Ado Viennenſis nominat chorepiſcopum Lugdunenſem.

2 Alexij.

2 Alexij, siue Alexis, vulgatam historiam diserte scribit Simeon metaphrastes, pag. 220 Surij.

3 Marcellinæ sororis meminit Ambrosius initio tertij libri de virginibus / in fine de excessu fratris / epist. 33 / & præfatio inter Ambrosianas.

Decimo quinto Calendas Augusti, luna 4.15.26.7.18/ 29.10.21. 2.15/ 24.5.16. 27.8/ 19.30.11.22 — 18 Iul. C

APud Tiburtinam vrbem Italiæ, sanctæ Symphorosæ, cum septem filijs, Crescente, Iuliano, Nemesio, Primitiuo, Iustino, Stacteo, Eugenio. Quorum mater sub Adriano principe ob insuperabilem constantiam, palmis diu cæsa, deinde crinibus suspensa, nouissime saxo † alligata, in flumen est præcipitata. Filij autem stipitibus ad trochleas extensi, diuerso mortis exitu martyrium compleuerunt. — Ex Gestis uondũ editũ. — al. alliga-to

b *Altera autem die, Adrianus præcepit corpora eorum in foueam altam proijci. & pontifices templorum posuerunt nomen loci illius, Ad septem † biothanatos.* Apud Carthaginem, sanctæ Guddenes virginis. quæ iussu Rufini proconsulis, ob Christi confessionem, quater diuersis temporibus equulei extensione vexata, & vngularum horrenda laceratione cruciata, carceris etiam squalore diutissime afflicta, nouissime gladio cæsa est. — * violenter mortuos. — al. Guddenis

Ciuitate Dorostoro, sancti Æmiliani g *martyris. & sancti martyris* — c

Hiacynthi in Anastride. r *Apud ciuitatem Metensium, sancti Arnulphi episcopi. qui sanctitate & miraculorum gratia illustris, eremiticam vitam ducens, beato fine quieuit.* — De Aru. 16 Aug.

Ipso die, sancti Materni, episcopi & confessoris q *in Mediolano. In pago Castrensi, in sylua quæ Aquilina dicitur,*

dicitur, ſancti Arnulphi, epiſcopi & martyris Turonenſis. qui contemporalis & diſcipulus noſcitur fuiſſe beati Remigij. ℙ: Item Traiecti, Frederici, eiuſdem loci epiſcopi & martyris. ¶ qui innocens à nocentibus pro veritate occiſus eſt ante ſanctum altare Dei, poſt Miſſæ celebrationem, ſepultus eodem loco. 2 Brixiæ, depoſitio ſancti Philaſtrij, ipſius ciuitatis epiſcopi, qui contra omnes pæne hæreſes, & maxime contra Arianam perfidiam, quæ tunc nimiùm prævalebat, fidei vigore pugnauit, & ob hoc verberibus caſtigatus, ſtigmata Domini noſtri Ieſu Chriſti ſuo portabat in corpore.

Pred. paſſio extat pagina 233 Suuij.

¶ ℙ Apud ciuitatem Huienſem, tranſlatio corporis gloriosæ virginis Odiliæ,

ex ſocietate vndecim millium virginum. In territorio Iuliacenſi, pago Arns Vuilre, natale beati Arnoldi, cytharœdi Caroli magni, & confeſſoris, multæ erga pauperes pietatis viri. Eodem die, natalis beati Theodorici Metenſis epiſcopi, conſobrini Othonis primi. 3 In Nortmannia, ſancti Clari, monachi, & martyris.

ANNOTATIONES.

1 De Æmiliano, 6 tripartitæ cap. 16/ Proſper in chronicis An. 396.

2 De Philaſtrio fuſius Ado in martyrologio. Tranſlationem ſcribit B. Rambertus, 40 Brixiæ epiſcopus, & in ea citat ſermonem vitæ beatiſſimi Philaſtrij pontificis, editum à præſule Gaudentio, qui Philaſtrio immediatè ſucceſſit. Vterq. extat tomo 4 Aloyſij, & Surij. Meminit & rhythmici hymni, quem in eius honorem Gaudentium compoſuiſſe ferunt.

3 De Theodorico. Sigebertus de viris ill. cap. vlt. Metis poſitus in eccleſia ſancti Vincentij, ad inſtruendos pueros, ſcripſi vitam ſancti Theodorici epiſcopi, conditoris ipſius eccleſiæ.

Decimo

Decimo quarto Calendas Augusti, Iuna 19 Iul. D
5.16.27.8.19/30.11.22.3.14/25.6.17.28.9/20.1.12.23

NAtalis sancti Epaphræ. qui à beato Paulo Colossis ordinatus episcopus, clarus virtutibus, ibidem martyrij palmam, pro ouibus Christi sibi commendatis, virili agone percepit. Apud Thebaidem, sancti Arsenij, de quo in verbis seniorum refertur, quia propter redundantiam lacrymarum tergẽdam, sudarium semper in sinu, vel in manu, habuerit. In Hispanijs, ciuitate Hispali, passio sanctarum, Iustæ & Rufinæ †. quæ *vendentes vasa fictilia*, à præside Diogeniano cõprehensæ, primo equulei extensione, & vngularũ laniatione vexatæ sunt: pòst, carcere, inedia, & tortionibus afflictæ; tandem Iusta in carcere spiritum exhalauit: Rufinæ vero ceruix confracta est in confessione Domini.

Col. 1.4/ ad Philemonem

1 *In vitis Patrũ, alphabeto 20 H.*

Officiũ Sanctorum Hispaniæ / & inde Maldonatus & Surius.

Treuiris, beati Martini, decimi eiusdem vrbis episcopi, & martyris. Eodem die, Symmachi papæ. 2

g *Die decima nona, sancti patris Dij. & sanctæ matris Macrinæ, sororis magni Basilij.* 3

ANNOTATIONES.

1 De Arsenio Metaphrastes in vnum collegit quæ sparsim & seperatim habebant libri patrum: quoniam ne inuenta est quidem vita illius ab vllo composita, forte quod nollet se, ne post mortem quidem, fieri manifestum.

2 De Symmacho, Pontificale cap. 53/Diaconus in Anastasio lib. 17, siue ad Eutropium 7.

3 Macrinæ vitam scribit frater eius, Gregorius Nyssenus episcopus.

Decimo tertio Calendas Augusti, Iuna 20 Iul. Z
6.17.28.9.20/1.12.23.4.15/26.7.18.29.10/21.2.13.24

Natalis

Act. 1 NAtalis beati Ioseph, qui cognominatus est Iustus. Hic prædicationis & sanctitatis officio seruiens, multamque pro fide Christi persecutionem à Iudæis sustinens, victoriosissimo fine in Iudæa quieuit. De quo refertur * quod venenum biberit, & nihil ex hoc triste pertulerit, propter Domini fidem. Apud Damascum, sanctorum, Iuliani, Sabini, Maximi, Macrobij, Casij, Paulæ, cum alijs decem. Ciuitate Corduba, sancti Pauli diaconi & martyris. *Apud Antiochiam, passio beatæ * Margaritæ virginis & martyris.* b *quæ per Olybrium præfectum, multa tormenta passa est pro Christi nomine, vincula, carceres, flagella, equuleum. quam & diabolus in draconis specie, similiter & in Æthiopis tentauit, sed per signum sanctæ Crucis superatus est. Nouissime vero per prædictum præfectum decollata, sacro martyrio vitam finiuit.* Eodem die, *in Gallia, pago Bononiensi,* 2 sancti Vulmari confessoris, admirandæ sanctitatis 3 viri. *Treuiris, sanctæ Seueræ virginis, sororis sancti Modoaldi, eiusdem loci episcopi. In Portugallia, natalis sanctæ Vuilgefortis* †, *virginis & martyris, quæ amore castitatis, & Christianæ fidei, in cruce moriens, feliciter transiuit ad Dominum.*

à Papia 3 hist. eccl. cap. vlt.

al. Marinæ. 1

Ontkommera agnominatur Teutonice.

ANNOTATIONES.

1 De Margarita habet Vsuardus 18 Iunij, Alexandriæ, passio sanctæ Marinæ virginis. vbi fortassis incuria scriptoris vitiose irrepsit Alexandriæ: nam Beda eo die secundum historiam habet, In Antiochia. Pulchrè autem historiam habet Metaphrastes. Est & alia Ms. titulo Theotimi, qui se scribit ei panem & aquam in carcere ministrasse,

ministrasse, & omne certamen considerasse. sed hæc apocrypha videtur, & eam ipsam puto, quam Metaphrastes in præfatione de Marina reijcit, & narrationem nominat ab initio adulteratam. Hispani in Lectionibus 18 Iunij, habent Marinam fuisse ex Antiochia Galleciæ.

2 De Vulmari vita habet quædam Surius tomo 3, die 17 Iunij. vnde Vsuardi verba huc transtulimus, vt lectio Martyrologij consentiat, cum natalis eius celebratione, in nostris ecclesijs. Bononia autem nunc vsitatius dicitur Bolonia.

3 De Seuera, Stephanus abbas in vita Modoaldi, lib. 2. cap. 13 & 14, to. 3 Surij.

Duodecimo Calendas Augusti, Iuna 21 Iul. F

7.18.29.10.21/2.13.24.5.16/27.8.19.30.11/22.3.14.25

DAniëlis prophetæ. Romæ sanctæ Praxedis virginis. Hæc in omni castitate & 1 2
lege diuina erudita, vigilijs & orationibus atq; ieiunijs assidue vacans, quieuit in Christo, sepultaque est iuxta sororem suam Potentianam, via Salaria. In Gallijs, ciuitate Massilia, natalis sancti Victoris. qui cum esset miles, & nec militare, nec idólis sacrificare vellet, primo in carcerem trusus, ibique ab Angelis visitatus, deinde varijs excruciatus pœnis, nouissime contritus in mola pistoria, martyrium consummauit. Passi sunt cum eo & tres milites, Alexander, Felicianus & Longinus. Trecas, sanctæ Iuliæ virginis & martyris. *cuius sacrum corpus in territorio Meldorum in ecclesia beatæ virginis Mariæ Iodarensis monasterij est translatum. vbi & honorifice veneratur humatum. Ibidem, passio sancti Claudij imperatoris barbarorum, Iusti, Iucundini, cum alijs quinque, sub Aureliano imperatore.*

3 *Eodem die, ſancti Arbogaſti, Argentinenſis epiſcopi, & confeſſoris.* g *Die vigeſima prima, ſanctorum patrum, Simeonis, qui propter Chriſtum dictus*
4 *ſiulitus eſt Salus* †, *& Ioannis ſynaſcetæ ipſius.*

¶ p *Eodem die in Cellenſi monaſterio, tranſlatio ſancti Sulpitij epiſcopi, & ſanctæ Leocadiæ virginis.*

ANNOTATIONES.

1 De Daniële, liber Danielis/ & Simeon Metaphraſtes.

2 Praxedis & Potentianæ ſororum geſta, extant Ms. quæ Paſtor presbyter conſcripſiſſe fertur, qui eas ſepeliuit. Sed doctis diſplicent.

3 De Arbogaſto. Ex Guil Eiſengrenij catalogo teſtium veritatis, Vtho, trigeſimus nonus epiſcopus Argentoratum, vitas ſanctorum, Arbogaſti atque Amandi, doctiſſimis libris complexus eſt, circa annum 965.

4 De Simeone Synodus Nicena 2 actione 4. Leõtius in vrbe Cypri Neapoli epiſcopus, ſcripſit beati Simeonis ſali vitã, pag. 1 Surij. De eodẽ Euagr. lib. 4. hiſt. eccl. cap. 33.

a2 Iul. G Vndecimo Calendas Auguſti, luna 8.19.30.11.22/ 3.14.25.6.17/ 28.9.20.1.12/ 23.4.15.26

1 ANcyra Galatiæ, natalis ſancti Platonis martyris, cuius geſta habentur. Eodem
2 die, ſanctæ Mariæ MAGDALENÆ. b *de qua, vt*
Marc. 16. *Euangelium refert, ſeptem dæmonia eiecit Dominus:*
Ioan. 19. 20 *quæ etiam inter alia dona inſignia, Chriſtum à mortuis reſurgentem prima videre meruit.* & Syntyches beatæ, quæ Philippis dormit ſepulta. de qua
Phil. 4. Apoſtolus Paulus ſcribit. In territorio Aruernenſi, ſancti Menelei abbatis. p *In Blandinio,*
noſtri, 3 *ſanctiſſimi patris* * *Vuandregiſili, primi fundatoris cœnobij Fontanellenſis.* q *cuius geſta habentur. Papiæ, ſancti Hieronymi epiſcopi.*

¶ g *Die vigeſima ſecunda, reportatio lipſani ſancti hieromartyris Phocæ.*

ANNO-

ANNOTATIONES.

1 Platonis martyrium scribit Metaphrastes. Septima synodus, actione 4. citat de eius miraculis epistolã Nili.
2 De Magdalene, Lu. 7/ Matt. 26/ Ioan. 12/ Concordia Euangelica D. Iansenij cap. 109/ Augusti. hom. 23 inter 50/ Gregorius hom. euang. 32/ apud Surium sermo Petri Damiani, sermo Siluestri Prieratis Pedemontani/ item sermo Bernardi. &c.
3 Vuandregisili gesta per eius fere æqualem, habet Surius pag 313. Miracula eiusdem, Ms. capp. 37, collecta sunt circa An 895.

Decimo Calendas Augusti, luna 23 Iul. A
9.20.1.12.23/ 4.15. 26.7. 18/ 29. 10. 21.2.13/ 24.5.16.27

APud Rauennam, natalis beati Apollinaris 1
episcopi. qui à beato Petro Romæ ordinatus, & Rauennam missus, postea pro fide Christi diuersas & multiplices cædes perpessus est: tandem autem sub Vespasiano Cæsare, inter ipsa vicissim succedentia sibi tormenta, glorioſum martyrium consummauit. 1 *Eodem die, sancti Rasiphi martyris.* 9 *Romæ, natalis sanctæ Birgittæ viduæ. quæ in vita terram sanctam,* 2
& alia diuersa loca visitabat: & sub papa Gregorio vndecimo, anno Domini milleſimo trecenteſimo ſeptuageſimo tertio, anno ætatis ſuæ ſeptuageſimo, ſumptis ſacramentis beato fine quieuit. Cenomanis, depoſitio ſanctorum, Pauacij & Liborij, epiſcoporum & confeſſorum. 3

¶ *Apud Coloniam Agrippinam, tranſlatio trium regum magorum. qui in Euangelio leguntur,* Matt. 2
nato in Bethlehem Saluatori aurum, thus, & myrrham, obtuliſſe. Quorum pignora, vna cum corporibus ſanctorum martyrum, Felicis & Naboris, Reinoldus archiepiſcopus Colonienſis, à

Frederico imperatore postulata, de Mediolano Coloniam honorifice transtulit.

ANNOTATIONES.

1 De Apollinari, Beda, & multo latius Ado, in martyrologijs/ Vita à Lazio edita cum Abdia/Petrus Chrysologus serm. 128/Petrus Damiani, sermonibus tribus/Surius pagina 323.

2 Birgittæ, quæ vulgo Brigida, sanctissimam vitam summatim perstringit Bonifacius nonus, in bulla canonizationis. Quæ impressa est cum confirmatione Martini quinti, & reuelationibus Birgittæ. Fusius vitã descripserunt, Surius pag. 344/& Iacobus, episcopus Lincolniẽsis.

3 Liborij historia grauiter & docte scripta, circa annum 900, extat tomo 4 Surij. Reliqua vide 27 Maij.

24 Iul. B Nono Calendas Augusti, Iuna 10.21.2.13.24/5.16.27.8.19/1.11.22.3.14/25.6.17.28 r

VIgilia *sancti Iacobi Apostoli.* Romæ, via Tyburtina, natalis sancti Vincẽtij. Apud Emeritam, Hispaniæ ciuitatem, sancti Victoris militaris. qui cum duobus fratribus Stercatio & Antinogeno, diuersis examinatus supplicijs, martyrium consummauit. In Italia, ciuitate
1 Tyro, sanctæ Christinæ virginis. quæ in Christũ credens, primo sub duobus iudicibus tormenta constanter perferens, nouissime per successorem eorum, abscisione linguæ, & sagittarum infixione, cursum martyrij sui compleuit.

Eodem die, natalis sanctarum, Nicetæ & Aquilinæ. quæ beati Christophori martyris prædicatione ad Christum conuersæ, martyrij palmam, capitis abscisione sumpserunt.

Ciuitate Amiternina, militum octoginta
2 triũ. *Bergis, ex Anglia, p passio sanctæ Lewinnæ.*

quæ

quæ multis decorata virtutibus, floruit ſub rege Anglorum, Euberto nuncupato: quæ poſtmodum ſub eiuſdem regis tempore, martyrio vitam finiuit, archipræſule viuente nomine Theodoro. g *Die vigeſima quarta, ſanctæ hoſiomartyris Chriſti Pa-* 3
raſceues.

ANNOTATIONES.

1 Chriſtinæ Tyriæ meminit Auguſtinus in Pſalmum 120/ Vincentius lib. 12 ſpeculi cap. 86 & ſeqq. ex Geſtis, quæ tribus libris ſunt Ms. Rhodij ad S. Foillanum.

2 De Levvinna. Meierus in commentarijs de Flandria. Anno 1058 Balgerus, monachus Bergenſis, attulit ex monaſterio diui Andreæ, in Anglia iuxta portum Zeuordienſem, corpus D. Leuuinnæ martyris ad cœnobium Bergenſe. Eodem tempore monachi Bergenſes, corpus D. Leuuinnæ, per vicos caſtellaq. Flandriæ maritimæ, circumtulerunt. Quo in itinere permulta ad honorem virginis edidit Deus miracula: quæ Drogo, per eos dies Morinorum epiſcopus, literis mandata, poſteritati tranſmiſit. Habentur Bergis ſancti Vuinoci, libris duobus.

3 De Paraſceue. Theodorus Balſamon in 63 canonem Trulli. Sanctiſſimus ille patriarcha dominus Nicolaus Muzalon, cum vitam ſanctæ Paraſceues, quæ in quodam Caluariæ vico colebatur, à quodam vicano inepte ac indocte compoſitam inueniſſet, eam igni mandari iuſſit, & diacono illi Baſilico mandauit, Deo gratiam & acceptam eius vitam conſcribere.

Octauo Calendas Auguſti, Iuna 25 Iul. C
11.22.3.14.25/6.17.28.9.20/2.12.23.4.15/26.7.18.29

NAtalis beati IACOBI Apoſtoli, fratris 1
Ioannis Euangeliſtæ. qui ab Herode re- Act. 12
ge decollatus eſt. Huius ſacratiſsima oſſa ab Hieroſolymis ad Hiſpanias tranſlata, & in vltimis earum finibus condita, celeberrima illarum

gentium veneratione excoluntur. In Lycia,
2 ciuitate Samo, ſancti Chriſtophori. qui virgis ferreis attritus, & à flammis æſtuantis incendij Chriſti virtute ſaluatus, & ad vltimum ſagittarum ictibus confoſſus, martyrium capitis obtruncatione compleuit. Ciuitate Barcinona,
3 natalis beati Cucuphatis martyris. qui pro nomine Domini atrociſsima tormentorum genera ſub tribus expertus iudicibus, nouiſsime gladio victor migrauit. *Ipſo die, Metis, natalis*
4 *ſanctæ Glodeſindis virginis. Treuiris, ſancti Ma-*
5 *gnerici epiſcopi. In pago Meldenſi, depoſitio beati Vrſi, Trecorum epiſcopi, & confeſſoris.* g *Die vigeſima quinta, memoria ſanctarum mulierum, Olympiadis & Eufraxiæ.*

6 ¶ q *Ciuitate Pariſijs, tranſlatio ſancti Germani, epiſcopi & confeſſoris.*

In Palæſtina, ciuitate Gaza, ſanctarum mulierum, Valentinæ, & collegæ eius. quas Firmilianus præſes, cui, animi magnitudine plane viri, liberrime contradicebant, ad extremum flammarum incendio abſumendas addicit. Ibidem, ſancti Pauli martyris. qui oratione fuſa pro iudice, carnifice, & omnibus in errore verſantibus, ceruicem gladio feriendam libenter ſubmiſit.

De hiſ Euſeb. l. 8. c. 18 noua verſione.

ANNOTATIONES.

1 De Iacobo Zebedæi, Act. 12/ Matt. 4, 20, 17. 26/ Marci 1, 3, 5/ Lucæ 8, 9/ Ioan. 21/ Euſeb. 2 hiſt. eccl. cap. 8, ſed 9 Rufini/ Appendix Græci ad Hieron. cap. 5/ Iſidorus de patribus cap. 73/ &c. Quidam citant etiam tranſlationem nomine Leonis ſecundi/ & miracula nomine Caliſti ſecundi.

2 Chriſtophori paſsio paſſim habetur Ms. item Vuicelius de eo, ex Ruggero Fuldenſi/ & Surius ex diuerſis.

3 Cucufas non fuit incluſus, laternam Chriſtiphoro feren-

ferens, vt à plebeijs fertur, sed insignis in Hispania martyr. de quo latius Ado & Beda, hoc die: item Beda 12 Februarij/ Vincentius in Speculo lib. 12. cap. 90 & sequentibus, ex Gestis: quæ Surius habet hoc die/ Prudentius hymno 4 de coronatis, Barcinon claro Cucuphate freta Surget.

4 Glodesindis abbatissæ vitam habet D. Surius. Cuius authorem quidam codices habent Bernardum abbatem quendam: alij, Albertum monachum.

5 De Magnerico. Bruschius de monasterijs Germaniæ. Eberuuinus abbas sancti Martini Treuiris anno 995, scripsit vitas sancti Magnerici archiepiscopi, & Simeonis monachi. Magnerici excusa est, saltem ex parte, Legendæ tomo 2, cum poemate Fortunati de eodem episcopo.

6 Germani historiam translationis & miraculorum describi petijt sereniſſimus Carolus Caluus, ab Ebroino Pictauorum episcopo: ad quorum petitionem duo fratres congregationis sancti Germani id effecerunt, singuli singulis opusculis, quæ idem antistes approbauit: vt habet præfatio Haimoni monachi. qui etiam ad Gosslinum abbatem alia adiecit miracula.

Septimo Calendas Augusti, luna 26 Iul. D
12.23. 4.15.26/7.18. 29.10.21/3.13. 24.5.16/27.8.19.1

IN ciuitate Aconensi, r † *natale sanctæ Annæ, matris virginis Mariæ.* Item natalis sancti Herasti. qui Philippis à beato Paulo episcopus relictus, ibidem martyrio coronatus, quieuit. Romæ in portu, sancti Hyacinthi † martyris. qui primo in ignem missus, inde in validissimum torrentem præcipitatus, illæsus euasit. Post hæc à consulari Leontio gladio percussus, vitam finiuit. Via Latina, sanctorum Symphronij, Olympij, Theoduli, & Exuperiæ. qui ignibus conflagrati, vt in gestis sancti Stephani papæ legitur, martyrij palmam adepti sunt.

1 g *dormitio* Act. 19/ Rom. 16/ 2 Tim. 4 *Latius Surius ex Ms.*

circa medium.

r *Eodē die, sancti Pastoris, presbyteri & cōfessoris.*

Monaſterio ſancti Benedicti, in agro Mãtuano, ſancti Simeonis, monachi & eremitæ. qui multis miraculis clarus, in ſenectute bona quieuit. ℙ *In ciuitate Tenremundæ, beatæ Chriſtianæ virginis. Hanc regis Anglorum Migranimi filiam vnicam, omnipotens Deus aſpiciens, de cælo illi angelum ſub ſpecie pauperis trãſmiſit, qui eam catechizaret, atque in Chriſti nomine baptizari præcepit. cuius etiam ductu Dicliuẽne peruenit.* ℚ *In Carthuſia prope Confluentiam, ſancti Beati, preſbyteri Treuirenſis, & confeſſoris.*

¶ *Pariſijs, tranſlatio magnæ laudis & eximij viri, Marcelli, eiuſdem loci paſtoris. cuius corpus requieſcit in alma eccleſia beatæ Mariæ virginis.*

ANNOTATIO.

1 Annæ caput Duręoppido Iuliacenſi honorifice aſſeruatur. De ea eſt ſermo Fulberti Carnotenſis epiſcopi parte 2 Legendæ. Scribunt etiam de beata Anna Damaſcenus lib. 4 de fide cap. 15 / Epiphan. hæreſi 79 / Auctor libelli de ortu virginis apud Hieronymum / & Roſuita ſanctimonialis in carminibus. quæ tamen nonnullis deſumpta videntur ex apocryphis ſcriptis de ortu beatæ Mariæ. De laudibus Annæ extat carmen Rodophi Agricolæ. De miraculis eiuſdem ſcripſit Tritthemius, Maguntiæ excuſus An. 1494 / Iuſtinianus imper. in regione vrbis ſecunda, diuæ Annæ magnificum atque admirandum conſtituit templum, vt habet Procopius lib. 1 de ædificijs Iuſtiniani / Radulphus de Riuo in Calendario. Plures hodie ex Conſtantinopoli, Annæ auiæ Domini noſtri. Aliqui 9 lectiones: alij tres.

27. Iul. E

Sexto Calendas Auguſti, luna

13.24.5.16.27/8.19.30.11.22/4.14.25.6.17/28.9.20.2

1

℣ *Panteleemónis.*

APud Nicomediam, paſsio beati * Pantaleonis ℙ *martyris glorioſi. Hic ſacratus adoleſcens,*

leſcens, & athleta Chriſti, cum artem medicinæ diſceret ab Hermolao preſbytero, ad fidem Chriſti conuerſus, multa miracula fecit. Qui tentus pro fide Chriſti à Maximiano, & equulei pœna, & lampadarum exuſtione cruciatus, ſed inter hęc Domino ſibi apparente refrigeratus, tandem ictu gladij martyriũ cõſummauit. Apud Epheſum natalis ſanctorũ *ſeptem dormientium*, Maximiani, 2
Malchi, Martiniani, Dionyſij, Ioãnis, Serapionis, Conſtantini. quorũ geſta habentur. Nicomediæ, beatorum martyrũ, Hermolai presbyteri, Hermippi, & Hermocratis, fratrum. † qui poſt multas pœnas ſibi illatas, à Maximiano imperatore, capitali ſentẽtia puniti ſunt. Eodem die, in Sicilia, beati Simeonis monachi. Antiſiodoro, depoſitio Ætherij epiſcopi. *Metis depoſitio ſancti Frominij, epiſcopi & confeſſoris.*

Paſſio Pantaleonis. hac die.

¶ *Aquiſgrani*, P *tranſlatio ſancti Karoli.*

ANNOTATIONES.

1 Pantaleonis martyrium paſſim eſt Ms. & apud Metaphraſtem, vbi Pãteleemon nominatur, Græcorum more.

2 Dormientiũ Geſta extant Ms/ & apud Metaphraſtẽ/ Gregorius Turonẽſis in laudem martyrũ cap. 95. Septem germanorum, qui apud Epheſum requieſcunt, hæc eſt hiſtoria: eaq. enarrata concludit. Quod paſſio eorum, quam Syro quodam interpretãte tranſtulimus, plenius pandit. Meminit eorundẽ Nicephorus libro vnico, dicens, Anno 430 terribile miraculum ſanctorum ſeptem puerorum Epheſi factum eſt, reſurgentibus eis poſt clxxxi annos.

Quinto Calendas Auguſti, luna 28 Iul. ☽
14.25.6.17.28/9.20.1.12.23/5.15.26.7.18/29.10.21.3

IN Britannia minori, Dolo monaſterio, ſancti Samſonis, epiſcopi & confeſſoris. Eodem 1

die, Lugduni, ſancti Peregrini presbyteri. cuius beatitudinem miraculorum gloria teſtatur.

2 Mediolani, natalis beati Nazarij martyris. quē Anolinus ſub rabie perſecutionis, quæ per Neronem excitata eſt, diu maceratum & afflictum in carcere, & cum eo ſanctiſsimum puerum Celſum, quem idem ipſe nutriebat, gladio feriri iuſsit. Horum corpora, vt ſcribit beatus Paulinus, cum vſque ad tempora Honorij & Arcadij imperatorum, latuiſſent, beatus Ambroſius Domino reuelante reperit. Romæ, natalis ſancti

In vita Ambr. vltra medium

3 Victoris papæ. qui poſt beatum Petrum quintus decimus, rexit eccleſiam annis decem, & ſub Seuero principe martyrio coronatur. Item

4 Romæ, beati Innocentij, pontificis (r *& martyris*).

5 *Luchas caſtro, ſancti Vrſi confeſſoris.*

ANNOTATIONES.

1 Samſonis Dolenſis archiepiſcopi vitam, ſcripſit Baldricus, eiuſdem ſedis antiſtes. Catalogus Scriptorum Brytanniæ.

2 De Nazario & Celſo latius Ado, pridie Idus Iunij/ ipſe Ambroſius ſerm. vltimo / & Præfatio in Liturgicis.

3 De Victore Pontificale cap. 15/ Scribit etiam Euſebius lib. 5. hiſt. cap. 24. ſed contra Victorem, nimium fauens Quartodecimanis, vt latè tractat præceptor meus D. Heſſelius in libro de communione ſub vna ſpecie.

4 De Innocentio confeſſore, Pontificale cap. 42/ Hieronymus Demetriadi epiſt. 8/ Oroſius lib. 7 cap. 39/ item Baſilij ad eum epiſtolæ, Ms. in Vaticano. Martyris titulo in Romano martyrologio inſignitur, ſiue propter conſtantiam, ait Maurolycus, ſiue ob aliud laboris meritum. Dicitur enim anathemate damnaſſe Arcadium, quod Chryſoſtomum epiſcopum qui Eudoxiam Auguſtam idololatriæ increpauerat, relegari paſſus eſſet.

5 Vrſi & Leubatij abbatum vitam, ſcribit Gregorius Turonenſis, de vita patrum cap. 18.

Quarto

Quarto Calendas Augusti, Iuna 29 Iul. G
15.26.7.18.29/10.21.2 13.24/6.16.27.8.19/1.11.22.4

ROmæ, via Aurelia, natalis sancti Felicis. 1
Item via Portuensi, sanctorum martyrum, Simplicij, Faustini & Beatricis. quorũ duo, post multa ac diuersa supplicia, iussi sunt capitalem subire sententiam, tempore Dioclitiani. Beatrix vero † soror eorum, in Christi cõfessione præfocata est in carcere. Item beatæ Marthæ, sororis beati Lazari. quorum venerabilem memoriam extructa ecclesia non longe à Bethania, vbi è vicino domus eorum fuit, conseruat. *Gesta S. Anthimi, to. 3 Surij.* 2

Ciuitate Trecas, sancti Lupi confessoris. qui cum beato Germano in Britanniam directus venit. Hic quinquaginta duobus annis sacerdotio venerabiliter functus est, b *& tempore regis Attilæ, qui Galliam vastabat, sicut in eius hymno canitur, dum bella cuncta perderent, orando Trecas muniyt.* ¶ *Aurelianis, depositio beati Prosperi episcopi. In Norwegia, passio sancti Olaui regis, & martyris, anno millesimo vigesimo octauo. Ciuitate Briocensi, sancti Guilelmi episcopi & confessoris.* r *In Mamiensi ciuitate, sanctæ Seraphinæ.* 3

g *Die vigesima nona, sancti martyris Callinici.* 4 *De Callinico Metaph.*

¶ Romæ, sanctarum virginum, Floræ & Lucillæ martyrum, cum aliis multis. quarum passio habetur. & extat de eis sermo Petri Damiani †. Item, reuelatio capitis beati Ioannis Baptistæ, Pipino regi facta in Aquitania, de qua est tractatus apud martyrem Cyprianum. *Ser. 20 Mr. To. 3 Cypr.*

ANNOTATIONES.

b De Felice scribit Põtificale cap. 37. Omisi tamẽ quę in Vsuardo

Vſuardo ſequebantur [papæ.qui à Conſtantio Auguſto ob catholicę fidei defenſionem,à ſede ſua deiectus,& gladio necatus,glorioſe occubuit]. Quæ omiſi ob Onuphrij ad Platinam de eo annotationem: & quia in recognito Romano Breuiario martyr tantum nominatur.

Lucæ 10. 2 A Martha ſedula Chriſti miniſtra famulas Teutonice Marthas nuncupamus, vt eius diligentiam officioſe exprimant,cuius nomen ſortiuntur. Eius vitam & geſta, ſunt qui ſcribant, Marcillam eius pediſequam conſcripſiſſe, inter quos Petrus Natalis, lib. 6 catalogi cap. 152. Robertus Gaguineus lib. 3 refert Clodoueum ad ſepulcrum Marthæ ſanatum.

3 De Lupo Trecenſi,hiſtoria pag.390 Surij/Turonenſis de gloria Confeſſorum cap. 67, 68/ Sidonius lib. 6 epiſt.1/lib.7,epiſt.13 ad Sulpicium/Beda lib.1 hiſt.cap.17/ Catalogus item Brytanniæ notat Gildam Albanium, ex regio Brytannorum ſtemmate prognatum,ſcripſiſſe acta Germani & Lupi: obiiſſe anno Domini 512.

4 Guilelmi Briocenſis vitam ſcribunt Innocentius quartus eum Sanctis aſſcribens,& tomo 4 Surij Godofridus Caluus archiepiſcopus Bituricenſis,eius familiaris.

30 Iul. A

Tertio Calendas Auguſti, luna 16.27.8.19.1/11.22.3.14.25/7.17.28.9.20/2.12.23.5

al. Sennen

Geſta Laurentij & ſociorum.

ROmæ, natalis ſanctorum Abdon & * Sennis ſubregulorum.qui,cum in Corduba ciuitate Perſarum,vincula paterentur à Decio,ad vltimum duxit eos Romam,catenis obligatos, & diuerſis pœnis maceratos: vbi primo plumbatis cæſi, & deinde gladio interfecti ſunt.

Latium Ado, apud Aloyſium & Surium.

Apud Africam,ciuitate Lucernaria,ſanctarum virginum,Maximę,Donatillæ,& Secundę.quę perſecutione Gallieni,aceto & fellæ primũ potatæ, deinde plagis acerrimis cæſæ, & equulei extenſione cruciatæ,poſtmodũ etiam craticulis exuſtæ,nec nõ ad beſtias proiectæ,ſed ab his intactæ,

tacte, nouissime gladio iugulatę sunt. r *Antisiodori, sancti Vrsi episcopi.* q *In Suetia, sancti Brunolphi, episcopi Scharensis, & confessoris. Item in Suetia, beatæ Helenæ.*

¶ Assisij, natalis sancti Rufini martyris. s

ANNOTATIO.

r In Rufini natali sermonem habuit Petrus Damiani, in quo nonnulla miraculorum eius perstringit. Habet & hymnum de eo/to. 8 Aloysii/4 Surij.

Pridie Calendas Augusti, luna 31 Iul. B

17.28.9.20.2/12.23.4.15.26/8.18.29.10.21/3.13.24.6

APud Cæsaream, passio beati Fabij martyris. qui cum ferre vexilla præsidialia recusaret, primum diebus aliquot in carcerem trusus, deinde interrogatus semel & iterum, in Christi confessione perdurat: & mox à iudice capitali sententia condemnatur. Rauennæ, transitus sancti Germani Antisiodorensis episcopi, genere, fide, & doctrina, ac miraculorum gloria, clarissimi. Ciuitate Sinnada, sanctorum, Democriti, Secundi, & Dionysij. *Mediolani, natiuitas sancti Calimeri, pontificis & martyris* †. *In Anglia, beati Neoti sacerdotis, meritis ac miraculis insignis. Treuiris, sancti Bantonis, confessoris Christi. In Calabria, oppido Tabritano, sancti Fantini confessoris Syracusani. cuius parentes, Fantius ac Deodata, Syracusis plumbatis cæsi, cum dijs litare nollent, decollati sunt.* g *Die trigesima prima, sancti & iusti Eudocimi.*

Latius Ado Trenirensis. t

Ambr. in Missa. 2

De Eudoc. Metaph. 29

¶ Romæ, obijt beatissimus Ignatius Loiola, fundator Societatis Iesu. quā toto propemodū terrarū orbe multiplicatam *Iulij.* 3

plicatam vidit; Multa quoque barbarorum millia, per eandem, è summa barbarie, ac suaue Christi iugum subeundum, reuocata esse cognouit. Omnia enim eius consilia & studia spectabant, ad conseruandam, reuocandam, & multiplicandam, per se & suos, fidei catholicæ synceritatem.

ANNOTATIONES.

1 De Germano. Isidorus Hispalensis episcopus de viris illustribus cap. 4. Constantius episcopus Germani vitam contexuit. Libris duobus ad Patiētem episcopum. Quos habet Surius. Sigebertus de viris ill. cap. 105. Hericus monachus vitam Germani, Altisiodorensis episcopi, metrico stylo luculēter sex libellis descripsit. Idem in Chronicis Anno 877, & Carolo imperatori obtulit. Sunt excusi Parisijs an. 43. Idem Hericus in præfatione sex libellorum ad Carolum Caluum. Confeci præterea ex miraculis præcellētissimi Germani, aliud opusculum, geminis distinctum libris, in quo quia tui tum nominis, tum temporis, mentio frequentius agitur, tuæ nihilominus illud malui Celsitudini dedicatum.

2 De Neoto ex catalogo Scriptorum Brytanniæ. Guilelmus Rameſienſis Ordinis ſancti Benedicti in Crolandia, ſcripſit Neoti vitam, carmine. Incipit, Anglia quæ toto / eiuſdem, proſa. Incipit, Beati Neoti confeſſoris vitam. De tranſlatione eiuſdem. Claruit An. 1178.

3 Ignatij Loiolæ viram, fundatoris Societatis Ieſu, libris quinque comprehendit Petrus Ribadeneira, ſacerdos Societatis eiuſdem. Excuſus Neapoli Anno 72.

AVGV-

AVGVSTVS HABET

DIES XXXI.

Calendis Auguſti, Iuna 1 Aug. ☾
28.29.10.21.3/13.24.5.16.27/9.19.1.11.22/4.14.25.7

ANtiochiæ, natalis ſanctorum Machabæorum r *ſeptem fratrum, cum matre ſua. qui paſſi ſunt ſub Antiocho rege.* g *& præceptoris ipſorum Eleazarij.* Romę ad ſanctum Petrum, r *ſancti Petri* ad vincula. Vercellis, beati Euſebij, epiſcopi *& confeſſoris.* qui ob confeſsionem fidei à Conſtãtio Scythopolim, & inde Cappadociam relegatus, poſt ad eccleſiam ſuam reuerſus eſt. 1 2. Mach. 7 2. Mach. 6 2 3

Item Romæ, paſsio ſanctarũ virginum, *Elpis, Piſtis, & Agapæ, ideſt*, Spei, Fidei, & Charitatis, & matris earum *Sophiæ, ideſt*, Sapientię; quæ *fuerunt natione Mediolanenſes, &* ſub Adriano principe martyrij coronam adeptæ ſunt. Via Latina, ſanctorum martyrum, Boni presbyteri, Fauſti, Mauri, cum alijs ſeptem. qui in Stephani papæ actibus deſcribuntur. In Hiſpanijs, ciuitate Gerunda, natalis ſancti Felicis. quem iuſsit Dacianus iudex, poſt illata tormentorum genera, vngulis detrahi, ac deinde vſque ad oſſa laniari, & tam diu vulnera * verberibus inſtaurari, vſque dum inuictum Chriſto ſpiritum reddidit. Apud Arabiam, ciuitate Philadelphia, ſanctorum martyrum, Cyrilli, Aquilæ, Petri, Domitiani, Rufi, Menandri, 4 *Vltra mediũ Auguſti.* 5 * *al.* vulneribus

vno

vno die coronatorum. In territorio Parisiacensi, Iustini martyris. *cuius corpus requieſcit in magna eccleſia beatæ Mariæ virginis Pariſijs.* In pago Liſuino, ſancti Nemeſij confeſſoris. *Caſtro Corboilo, ſancti Exuperij, epiſcopi & confeſſoris. cuius corpus perſecutione Danorum à Redonis ciuitate fugatum, atque à Galliarum incolis honorifice ſuſceptum, in prædicto loco affectu magnæ deuotionis*
6 *colitur. Item, Friardi & Secundelli. In Britan-*
7 *nia, natalis ſancti Etheluuoldi, epiſcopi Vuintonienſis, & confeſſoris.* p *Marcianis, depoſitio ſancti Ionâti abbatis.*

¶ *Gandaui, eleuatio ſancti Bauonis, pij confeſſoris. In Blandinio, tranſlatio ſancti Vuinualoci abbatis.* b *Romæ, dedicatio † primæ eccleſiæ à beato Petro conſtructæ & conſecratæ.* g *Die prima, proceſſio venerabilium lignorum venerandæ & viuificatricis crucis.*

Leo vetat natalem eccleſiæ in ferm. dici.

ANNOTATIONES.

1 De Machabæis. Hieronymus de viris ill. cap. 23. Liber Ioſephi περὶ αὐτοκράτορος λογισμοῦ valde elegans habetur, in quo Machabæorum ſunt digeſta martyria. Eſt ab Eraſmo tranſlatus, de dominatrice potentia. Extant in eorundem laudem Nazianzeni oratio 21 / Chryſoſtomi homilia in eorum natali / ſermo Leonis / Ambroſij Præfatio, & caput vndecimum libro 2 de Iacob & beata vita / Euſebij Emiſeni homilia. 7 / Bern. ep. 98 / Marij Victorini elegia / & alia.

2 De vinculis Petri, ſermo Bedæ in homiliario doctorum / encomium catenarum & gladij Petri apud Metaphraſtem, Chryſoſtomo inſcriptum / Item Geſta Alexandri papæ / Gregorius lib. 1 regiſtri epiſt. 30 / & lib. 2 cap. 72 / & tomo 4 Hieronymi, epiſtola ad Euſtochium de vinculis Petri.

3 De Euſebio Gennadius in catalogo. Maximus Taurinenſis eccleſiæ epiſcopus, fecit duos de ſancti Euſebij,

Vercel-

Vercellensis episcopi, & confessoris vita, tractatus. His Aloysius adiungit epistolam ipsius Eusebij, quam scripsit in exilio, ad presbyteros & plebes quasdam Italiæ: quam & Surius habet. Meminerunt eiusdem confessoris, Hilarius/Ambrosius epist. 82, & in præfatione/ Hieronymus de viris ill. cap. 106/ Rufinus lib. 10 cap. 30/ item Turonensis, Cassiodorus, & sequaces. In Vsuardo sustuli ea verba (nouissime persequentibus Arianis martyrium passus). Sunt enim manifeste extra historicam veritatem Ambrosij, & aliorum quos citaui. etsi Pseudoambrosius serm. 69 martyrium ponat; in quod forte Vsuardus humano errore incidit.

4 Sapientiæ & trium filiarum eius gesta martyrij, habentur Legendæ parte 2/ & apud Metaphrastē to. 4 Surij.

5 De Felice, Ado in Martyrologio / Greg. Turonensis de gloria martyrum cap. 92/ Vincentius in speculo lib. 13 cap. 134, 135, ex Gestis, quę inscribuntur humillimo leuitæ inspectori passionis ipsius.

6 De Friardo recluso, & Secundello diacono, Gregorius Turonensis de vita patrum cap. 10.

7 De Ethelvvoldo ex Catalogo Scriptorum Brytannię. Vuolstanus Vintonienſis monachus, alumnus Ethelvvoldi episcopi, scripsit eius vitam, ac translationem Svvithuni, per ipsum factam, Anno 970. Epitomen habet Surius.

Quarto nonas Augusti, luna 19. 1. 11. 22. 4/ 14. 25. 6. 17. 28/ 10. 20. 2. 12. 23/ 5. 15. 26. 8 2 Aug. D

ROmæ in cœmeterio Calixti, natalis beati Stephani papę, qui persecutione Valeriani, cum insequeretur ob Christi martyrium, & staret intrepidus ante altaris solennia, ac iugiter cœpta perficeret, in eodem loco, sic in sua decollatus est sede. In prouincia Bithynia, vrbe Nicæa, sanctæ Theodoræ, cum tribus filijs suis. E quibus primogenitum, nomine Euodium, Christum fiducialiter cōfitentem, primum fecit consularis Bithynię fustibus cædi, deinde ipsam 8

cum omnibus filijs igni consumi. b *Scriptum est*
* *Circa medii*, 25 Dec. *in passione sanctæ Anastasiæ* *. r *Ciuitate Padua,*
† *Scard. l. 2 classe 6* *sancti Maximi* †, *eiusdem ciuitatis episcopi. qui miraculis clarus, beato fine quieuit.* q *Carnoti, sancti Betharij, eiusdem ciuitatis episcopi, sanctitate & miraculis clari.*

¶ r *Eodē die, consecratio basilicæ sanctæ Mariæ de Portiūcula apud Assisium, in qua beatus pater Franciscus obtinuit à Deo, & à papa, maximā indulgentiā.*

ANNOTATIO.

1 Stephani papæ actus, quos Romani Notarij collegerunt, multorum martyrum illustres agones continent. Nam quicquid Beda, Vsuardus, Ado, habent de sanctis, Nemesio & Lucilla / Sympronio creditario / Olympio, Exuperio & Theodulo / Bono, Fausto, & collegis / Tertullino / & Tharsitio / id transcripserunt ex actis Stephani. Vnde & Metaphrastes sua hausit, to. 4 Surij. De eodem scribit Damasus capite siue pontifice 4 / Vincentius Lirinensis contra hæreses cap. 9 / Cyprianus ad eum epist. 67, 72.

8 Aug. E

Tertio Nonas Augusti, luna

20.2.12.23.5/15.26.7.18.29/11.21.3.13.24/6.16.27.9

1 Hierosolymis, inuentio corporis beatissimi Stephani protomartyris, & sanctorum, † Gamalielis, * Nicodemi, & Abibon. Hæc septimo Honorij principis anno reuelata, atque à beato Luciano presbytero scripta ad totius Ecclesiæ personam, omnibus fere gentibus declaratur. Constantinopoli, sancti Hermelli martyris. r *Augustoduni, depositio sancti Euphronij episcopi. Apud Nouariam, sancti Gaudentij episcopi.* g *Die tertia, sanctorum patrum Isaacij, Dalmati, & Fausti.*

† Act. 5. 22
* Ioan. 3. 19
Gennadius cap. 46

De Euph. G. Tur. 2 hist. c. 15

ANNO

ANNOTATIO.

1 De inuentione Stephani papæ relatio Luciani presbyteri, quam Vsuardus citat, passim in ecclesijs legitur, ac nuperrime excusa est inter Sermones Augustini de diuersis, operâ Vlimmerij. Ibidem multa habentur Augustini de Stephani miraculis, & duo libelli Euodij Vsalensis episcopi. Horum sic meminit Sigebertus anno 418, Orosius presbyter rediens à Hieronymo, ad quem missus fuerat ab Augustino, pro discenda quæstione de origine animæ, reliquias protomartyris Stephani ad Africam detulit, cum historia inuentionis eius; quam gratia miraculorum prosequente, vbique Deus mirificauit. Vnde plura Augustinus, multo plura scripsit Euodius.

Pridie Nonas Augusti, luna 4 Aug. 7

21.3.13.24.6/16.27.8 19.1/12.22.4.14 25/7.17.28.10 r

C *Iuitate Bononia, sancti Dominici confessoris, fundatoris Ordinis fratrum Prædicatorum, viri sanctitate & doctrina clarissimi. Quem ob singularem meritorum gratiam, tres mortuos suscitasse dum viueret, & virginitatem perpetuo illibatam conseruasse, perspicuum est. Item,* natalis beati Aristarchi, discipuli sancti Pauli Apostoli. b *de quo beatus Apostolus scribit Colossensibus, Salutat vos Aristarchus concaptiuus meus. Qui comes indiuiduus permansit vsque ad eius confessionem: quique constitutus Thessalonicensium episcopus, post longos ac beatissimos agones, à Christo coronatus quieuit.* Romæ, *in crypta arenaria* via Latina, passio Tertullini martyris. * qui sub Aureliano imperatore post impiam fustium mactationem, & ignium

1 * apud alios die 5

Col. 4. Act. 19, 20, 27. ad Phil. d

Actus Stephani pp.

2 Augusti. & ignium circa latera exustionem, ac oris quassationem, atque equulei extensionem, neruorumque cæsionem, data sententia, capitis amputatione martyrium consummauit. b *Quem beatus Stephanus baptizatum, in Albis presbyterum consecrauit: & ab eodem Pontifice sepultus est, postquam martyrium promeruit.* Romæ via Tyburtina, natalis sancti Iustini presbyteri (1 *& martyris*). * qui persecutione Decij, Galli, & Volusiani, confessionis gloria insignissimus fuit. b *Quem beatus Sixtus ordinauit. Hic beatos, Hippolytum & Concordiam, Irenæum, Abundium, & Cyrillam filiam Decij Cæsaris, martyres, & alios plurimos, sepulturis condidit.* q *Romæ, beatæ & sanctæ Perpetuæ* †, *matris sancti Nazarij. Item sanctæ Vualburgis virginis. cuius reliquiæ sacræ Furnis habentur. Turonis, sancti Euphronij, episcopi & confessoris.*

Gesta Laurentij & sociorum, 10 Augusti.

Ambrosiana Missa.

2

ANNOTATIONES.

1 De Dominico Constantinus Vrbeuetanus præsul, iussu Ioannis Teutonici, quarti Ordinis magistri, egregie edidit officium D. Dominici, cum ipsius vita, mediocri tamen stylo/ Ioannes Garzo ad 36 Magistrum editus est in libro de illustribus Prædic. & Louanij parte secunda Aloysij. Surius ponit octo libros Theodorici de Appoldia Teutoni, scriptos iussu septimi Magistri Ordinis. Ex quarum præfatione constat qui præterea de beatissimo Dominico scripserint.

2 De Euphronio, Gregorius Turonensis eius proximus successor, lib. 10 historiæ Francorum cap. 31/ de gloria confessorum Capp. 18, 19, 20.

3 Aug. G Nonis Augusti, Iuna

22. 4. 14. 25. 7/ 17. 28. 9. 20. 2/ 13. 23. 5. 15. 26/ 8. 18. 29. 11 f

Romæ,

Romæ, sanctæ † Mariæ matris Dei ad niues. Breuiar. Romanum
Apud prouinciam Rhætiæ, natalis sanctæ Afræ martyris. quę cum esset pagana & meretrix, per doctrinam sancti Narcisi episcopi ad Christum conuersa, & cum omni domo sua baptizata, pro cõfessione Domini igni tradita est. 1

Eodem die, sancti Osualdi, regis Anglorum. cuius actus cõmemorat venerabilis Beda presbyter, in gestis eiusdem gentis. p *narrans inter cætera de eo, quod cum quadã die sederet ad prandium, discum argẽteum, qui erat positus ante eum, confringi præcepit minutatim, alimoniamq; pauperibus dari.* 2 lib. 3 cap. 6

Augustoduni, beati Cassiani, episcopi & confessoris. Catalaunis, sancti Memmij †, episcopi & confessoris, b *primi illi ciuitati ab vrbe directi: qui inter alia innumera miracula, mortuum suscitauit. Castro Corboilo sancti Ionij martyris.* p *Laubijs, natalis sancti Abel, archiepiscopi & confessoris.* 3 Turo. de cõf. cap. 66

g *Die quinta, sancti Eusignij martyris.*

¶ *& præfestum metamorphosis Domini nostri Iesu Christi.* q *Bergis,* p *aduentus sanctæ Leuuinnæ, virginis & martyris.*

Apud Asculum, sancti Emygdij, episcopi & martyris, tempore Marcelli papæ.

ANNOTATIONES.

1 Afræ gesta extant ex parte apud Vuicelium in hagiologio/Legendæ parte 2/& ex Ms. apud Surium.

2 De Osualdo, Beda libro 3 historiæ Anglorum vsque ad caput 14/lib. 4. cap. 14/Drogo ex monacho Bergensi præsul Morinorum, libro vno, & sermonibus duobus, Ms. Bergis sancti Vuinoci.

3 Cassiani memit Turonensis de gloria confessorũ cap. 74/Vita habetur Ms. capp. 18/Item translatio capp. 17.

facta An. 840 de finibus Eduorum ad noſtrũm (Viromandorum) & miracula partim noſtris conſpecta viſibus, inquit Auctor, partim eorum relatione comperta, qui ſæpius adeſſe potuerunt.

6 Aug. A Octauo Idus Auguſti, Iuna 25.5.15.26.8/18.29.10.21.3/14.24.6.16.27/9.19.1.12.

1 IN *monte Thabor, transfiguratio Domini noſtri Ieſu Chriſti.* Romæ via Appia, natalis beati
2 Sixti, papę & martyris. & in cœmeterio Præte-
3 xtati, ſanctorum Feliciſsimi & Agapeti diaconorum eiuſdem. qui cum eo ſub Decio pariter decollati ſunt. b *Noctu vero venerunt clerici, & maxima pars Chriſtianorum, qui ſepelierunt ſanctorum corpora condigno honore.* Decollati ſunt cum eo & alij quatuor, Ianuarius, Magnus,† Vincentius, & Stephanus * diaconi, vt in geſtis Pontificalibus legitur. Paſſus eſt cum eis & beatus Quartus, vt ſcribit ſanctus Cyprianus. In Hiſpanijs, ciuitate Compluto, Iuſti & Paſtoris fratrum. qui cum adhuc pueri literis imbuerentur, proiectis in ſchola tabulis, ſponte ad martyrium cucurrerunt. Et mox à Daciano teneri iuſſi, cum ſe mutuis exhortationibus conſtantiſsime roborarent, extra ciuitatem producti & à carnificibus iugulati ſunt.

al. Innocentius

* ſubdiaconi

Pont. c. 25

Cypr. ep. 82

¶ b *Romæ in eccleſia beati Petri, natale beati*
3 *Hormiſdæ papæ. qui compoſuit clerum & pſalmis eruditit. Sub huius tempore Anaſtaſius imperator hæreticus, percuſſus fulmine interijt.*

4 Item beatæ memoriæ Gezelini confeſſoris. qui quieſcit in Ducatu Montenſi.

ANNO

ANNOTATIONES.

1 Transfigurationis Domini festum Breuiario Romano insertum est à Calixto III. ob victoriam de Machomete Turca ad Belgradum eo die accepta. De quo eius bulla prostat Ms. Cum longe antea in Græcis ecclesijs multa celebritate obseruaretur, testantibus, Metaphraste, & apud eundem, Basilio episcopo Seleuciæ, Andrea episcopo Cretensi, Cyrillo episcopo Alexandrino, Ephræm diacono Edessено. quorum orationes illic leguntur.

Erat & in Gallijs antea notum. nam Belethus scribit de hoc festo cap. 144 Rationalis: & Vuandelbertus Prumiensis eiusdem hoc die meminit, dicens,

Idibus octauis mortem passura, crucemque,
Christi sancta caro ætheream dedit ante figuram.

Festum est Euangelicum ex 17 cap. Matt. 9 Marci & Lucæ. Platina notat ipsum Calixtum officium transfigurationis Domini composuisse.

2 De Sixto, aut Xysto, secundo, Gesta Laurentij celeberrima die 10 Augusti/& ex eis Ambrosius lib. 1 officiorum cap. 41/Gesta pontificalia cap. siue pontifice 25/Cyprianus epist. 82. De Felicissimo & Agapito diaconis Xysti, vtraque Gesta, Laurentij & Pontificalia.

3 De Hormisda, Pontificale cap. 54, & Paulus diaconus lib. 17 historiæ Romanæ, hoc est septimo ad Eutropium addito, in Anastasio.

4 Gezelini vitam scripsit Archardus, discipulus sancti Bernardi.

Septimo Idus Augusti, Iuna 7 Aug. B

24.6.16.27.9/19.1.11.22.4/15.25.7.17.28/10.20.2.13

APud Tusciam, ciuitate Aretio, natalis beati Donati, episcopi & martyris, sub Iuliano imperatore. qui, vt Gregorius papa in libris dialogorũ meminit, fractum à paganis calicem sanctum, ad Missas orando, instaurauit. Romæ, sanctorum martyrum, Petri, Iuliani, cum 1 Lib. 1c. 7

alijs decem & octo. Apud Mediolanum, natalis sancti Faustini, tempore Aurelij Commodi martyrizati. *Ciuitate Messana in freto Siculo,*
2 *depositio beatissimi Alberti de monte Drépano, presbyteri & confessoris, sacriq́ue Ordinis Carmeli per Siciliam Prioris prouincialis. qui genere, moribus, doctrina, sanctimonia, & miraculis clarissimus, decessit anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimo secundo. In Gallijs, ciuitate*
3 *Rothomagensi, depositio beati Victricij, præfatæ vrbis episcopi & confessoris. Catalaunis ciuitate, depositio sancti Donatiani, episcopi & confessoris.*
g *Die septima, sacrosancti martyris Dometij.*
¶ Ciuitate Nouaria, sancti Godscalci martyris, eiusdem ciuitatis episcopi. cuius passio habetur.

ANNOTATIONES.

1 De Donato gesta martyrij, quod pertulit à Quadratiano Augustali, extant: vnde & Adopartem transcripsit hac die. Item Gregorius ab Vsuardo citatus.

2 Alberti vitam habet Surius, quā teste Catalogo Brytannico, Ioannes Maria Politianus scripsit. Eundem & Andreā nouiter canonizatos, heroicis versibus salutauit Nicolaus Kenton Carmelita, qui Londini obijt An. 1468 Baptista vero Mantuanus vitā scripsit carmine sapphico.

3 Victricio Rothomagensi episcopo scribunt Innocentius primus epist. secunda/ & Paulinus epistolis duabus. quarum posterior, magnam partem sanctissimæ eius vitæ complectitur.

8 Aug. C Sexto Idus Augusti, Iuna
25.7.17.28.10/20.2.12.23.5/16.26.8.18.29/11.21.3.14

ROmæ via Ostiensi, natalis beati Cyriaci diaconi, & sanctorum martyrum, Largi & Smaragdi, cum alijs viginti, tempore Dioclitia-
16 Martij, ni. a *Quorum passiones suis locis in præsenti Calen-*
dario

dario notatæ ſunt. Apud Viennam Galliæ vrbem, ſancti Seueri, presbyteri & confeſſoris. qui, vt eius geſta teſtantur, cauſa Euangelij prædicandi laborioſam peregrinationem ſuſcepit, & ad præfatam vrbem deueniens, ingentem paganorum multitudinem verbo & miraculis † ad fidem Chriſti conuertit. *Bourdegalis, depoſitio Mommoli, abbatis Floriacenſis cœnobij.* *ex geſtis Marcelli papæ.* *Ado An. 452*

Item, ſanctæ Agapæ virginis. g *Die octaua, ſancti Æmiliani confeſſoris in Cyzico.*

Quinto Idus Auguſti, luna 9 Aug. D
26.8.18.29.11/21.3.13.24.6/17.27.9.19.1/12.22.4.15

VIgilia ſancti Laurentij martyris. Apud Coloniam Tuſciæ, natalis ſanctorum, Secundiani, Marcelliani, & Veriani †. qui tempore Decij, ſub cõſulari Promotio primum cæſi ſunt, deinde in equuleo ſuſpenſi, & vngulis abraſi, atque igne lateribus appoſito aſſati, triumphalem martyrij palmam capite cæſi meruerunt. *Geſta habet Surius*

Romæ, ſancti Romani militis. qui * confeſſione beati Laurentij compunctus, petijt ab eo baptizari, & mox iubente Decio, cum fuſtibus exhibitus, ac decollatus eſt. r *Eodem die, Veronæ, ſanctorum martyrum, Ruſtici & Firmi.* *vt habet paſſio S. Laurentij,*

q *Catalaunis ciuitate, ſancti Domitiani, epiſcopi & confeſſoris.*

Quarto Idus Auguſti, luna 10 Aug. E
27.9.19.1.12/22.4.14.25.7/18.28.10.20.2/13.23.5.16

ROmæ, via Tyburtina, natalis beati LAVRENTII archidiaconi. qui præſente 1

Decio imperatore, poſt plurima tormenta carceris, verberum diuerſorum, laminarum ardentium, ad vltimum in craticula ferrea aſſatus, martyrium compleuit. Eodem die, Romæ, militum centum ſexaginta quinque. *Metis, depoſitio ſancti Auctoris epiſcopi.*

ANNOTATIO.

1 Laurentij archileuitæ Geſta per Notarios collecta, habet Surius. vnde multa pluribus locis habent Martyrologia, & Ambroſius lib. officiorum primo cap. 41. Fere tamen Ms. in quatuor aut quinque partes ſecta ſunt, in paſſionem Polycronij cum clero/Abdon & Sennis/Xyſti ſecundi cum collegis/Laurentij/& Hippolyti cum alijs. Rurſus de Laurentio, Ambroſius lib. 2 officiorum cap. 28, & alibi/Auguſtinus tract. 27 in Ioannem/ Prudentius hymno ſecundo de Stephanis Sanctorum/ Gregorius papa lib. 3. regiſtri epiſtola 30/ Greg. Turonenſis de gloria martyrum cap. 42, 46/ Metaphraſtes/ Leo, Auguſtinus, Chryſologus, & alij, in homilijs diei.

13 Aug. F

Tertio Idus Auguſti, luna

28.10.20.2.13/23.5.15.26.8/19.29.11.21.3/14.24.6.17

Geſta Sebaſtiani ſe. 1 Surij.

ROmæ inter duas lauros, natalis ſancti Tiburtij martyris. † qui ſub iudice Fabiano, cum, nudis plantis ſuper carbones ardentes ingreſſus, Chriſtum maiori confiteretur conſtantia, duci in tertium ab vrbe milliarium, atque ibidem gladio animaduerti, iubetur. Item

1 Romæ, ſanctæ Suſannæ virginis. quæ cum eſſet nobili proſapia orta, & beati Caij pontificis neptis, martyrij palmam, tempore Dioclitiani, capitis obtruncatione promeruit. a *Eius corpus collegit Serena Auguſta noctu, & manibus ſuis cum lin-*

eum linteaminibus & aromatibus ornauit: sanguinem vero martyris, qui effusus fuerat, velamine detersit, & posuit in capsa argentea in palatio suo: vbi die noctuque furtiuis orationibus semetipsam Domino effundebat. In ciuitate Cameraco, sancti Gaugerici, episcopi & confessoris. p *qui & vitae sanctitate conspicuus exticit, & clarus miraculis, in pace quieuit.* 2

Apud castellum Ebroas, sancti Taurini episcopi. *quem beatus Dionysius ordinauit, & eidem vrbi episcopum destinauit.* 3

¶ *Parisijs, susceptio sacrae spineae coronae Domini ab infidelibus, per beatum Ludouicum Francorum regem fœliciter ereptae. quae honoratur in sacrosancta capella palatij Parisij.* 4

p *In Sarchinio, translatio † corporum sanctorum Trudonis, & Eucherij, confessorum Christi.* de qua ser mo Ms. abbatis Theodorici.

Ipso die, eleuatio eorundem sanctorum. quae facta est solenniter à domino Rodulpho Leodiensi episcopo.

ANNOTATIONES.

1 Susannæ celeberrima per Notarios gesta extant, pag. 597 Surii. E quibus veteres Martyrologi sua transcripserunt de Susanna/ Gabino / Caio/ Claudio, Prepedigna cum filijs atque Maximo/ & de Serena.

2 Gaugérici historia, quam Cameracenses habent, extat etiam tomo 4 Surij. Alicubi legi eius historiam Rotgerum scripsisse: sed quo tempore, & an hanc, nondum comperi.

3 De Taurino Ebroicensi, habet Vincentius in speculo historiali, Capita aliquot, libro 10, siue 11, iuxta alia exemplaria. Sed cuius ea sint authoritatis, & an Deodato filio vere tribuantur, examinandum foret. cap. 78, 79.

4 De corona Domini. Rodulphus Noviomagus vitæ Alberti parti 2, cap. 10. Composuit item Albertus officium ecclasiasticũ de spinea corona Domini Saluatoris, quod

quod non solum in Ordine Prædicatorum, sed etiam in Galliarum ecclesijs decantatur.

12 Aug. G Pridie Idus Augusti, Iuna 29.11.21.3.14/24.6.16.27.9/20.1.12.22.4/15.25.7.18 ‡

1 IN ciuitate *Assisio, sanctæ Claræ virginis, primæ plantæ Ordinis pauperum dominarum, quæ vita & miraculis claruit.* In Sicilia, ciuitate Cátina,
2 natalis sancti Eupli diaconi, sub Dioclitiano & Maximiano Augustis. qui cum diutissime pro confessione Domini torqueretur, tandem martyrij palmam gladio cædente percepit. Apud Augustanam vrbem, sanctæ Hilariæ, matris sanctæ Afræ martyris. quę † cum ad sepulcrum eius excubaret, ibidem pro fide Christi à persecutoribus igni tradita est, cum Digna, & Eumenia, & Euprepia. Passi sunt item eodem die in præfata ciuitate, Quiriacus, Largio, Crescentianus, Nimmia, Iuliana, cum alijs viginti. Item vrbe Phalari, passio Graciliani & Felicissimæ virginis. quorum primum ora pro Christo lapidibus contusa, dehinc gladio percussi, optatam martyrij suscepere palmam. In Syria, sanctorum, Macarij & Iuliani. *Eodem die, Porcarij,*
3 *abbatis monasterij Lirinensis, & martyris. Iotro monasterio, sanctæ Aglibertæ abbatissæ.* g *Die duodecima, sanctorum martyrum, Photij & Aniceti.*

vt habent Gesta Afræ, 5 Augusti.

¶ q *Montibus Hannoniæ*, p *translatio sanctæ Vualdedrudis.*

ANNOTATIONES.

1 Claræ vitam qui conscripsit, is nomen suum suppressit: sed scribit se mandante Alexandro papa eam conscripsisse.

pſiſſe, poſtquam ab eo ſanctis virginibus erat aſſcripta. pag. 609 Surij.

2 Euplus martyrium paſſus eſt Catinæ, quæ & Cátana. quod contracte ponit Vſuardus, fuſius Ado, fuſiſſime Simeon.

3 Porcarius cum monachis quingentis, ſub Genſerico Vuandalorum rege, pro fidei veritate coronatur. Quorum paſſionis hiſtoria publice in ſancta Dei eccleſia legitur die natalis eorum. Vita Honorati lib. 3 cap. 23 & 20.

Idibus Auguſti, Iuna 13 Aug. A

1.12.22.4.15/25.7.17.28.10/21.2.13.23.5/16.26.8.19

ROmæ, beati Hippolyti martyris. qui pro cõfeſsionis gloria, iubẽte Valeriano *præſide, ligatus pedes ad colla indomitorum equorum, ſic per carduetum & tribulos tractus, emiſit ſpiritum. Paſſa eſt etiam Concordia nutrix eius, quæ ante ipſum plumbatis cæſa, † martyrizauit. Decollati ſunt ſimul & alij decem & nouem de domo eius. Eodem die, Foro Syllæ, natalis ſancti Caſsiani. qui cum adorare idóla noluiſſet, vocatis pueris, quibus docẽdo exoſus factus fuerat, data eſt facultas perimendi eum. Quorum quanto infirmior erat manus, tanto grauiorem martyrij pœnam dilata morte faciebat. a *Scribit hoc Prudentius poëta.* Pictauis, depoſitio ſanctæ Radegundis reginæ. cuius vita *à Fortunato preſbytero deſcripta*, virtutibus & miraculis late claruit. *Ipſo die, ſancti Laudulphi, epiſcopi Ebroicenſis. Mediolani,* 1 *depoſitio ſancti Simpliciani, epiſcopi & confeſſoris.* b *In Germania prouincia, natale ſancti Vuigberti, preſbyteri & confeſſoris.* g *Die decima tertia, ſancti patris & confeſſoris Maximi.*

1 *al.* principe

1 *al.* martyrizata eſt.

2 *Prud. hymno 9 peri ſteph.*

8

4

5

¶ Eodem

8 ¶ Eodem die, sancti Hariolphi, primi abbatis Elvvangensis, & episcopi Lingonensis.

ANNOTATIONES.

1 De Hippolyti martyrio, & Concordiæ, & nouendecim eius domus martyrum, late Notarij Romani in Gestis Laurentij. Scribit etiam Prudentius Hippolyto hymnum vndecimum: commiscens tamen cum eo alterum Hippolytum martyrem, vt facilis est in eiusce modi lapsus.

2 De Cassiano Imolensi. Beda initio vitæ sancti Felicis dicit quēdam martyrium beati Cassiani de metrico opere Prudentij in commune apertumque omnibus eloquium transtulisse. / pag. 628 Surij.

3 De Radegunde, Gr. Turonensis lib. 9 hist Frācorum cap. 2, 39, & deinceps. Vitæ eius librum primum scripsit Fortunatus presbyter, post episcopus Pictauorum, secundum, *Bandomina sanctimonialis à sancta Radegunde enutrita. Non ea, ait in prologo, quæ vir Apostolicus Fortunatus episcopus de beatæ vita composuit iterando, sed ea scribere tentando, quæ præ prolixitate omisit. Vtrunque habet Surius.

4 De Simpliciano, Augustinus de prædestinatione sanctorum cap. 4/ lib. 8 confess. cap. 1 & sequentibus/ Paulinus sub finem vitæ Ambrosij / Officium Ambrosianæ Ecclesiæ.

5 De Vuigberto, hoc, vt arbitror, est sermo primus inter varios, tomo 7 Bedæ.

6 De Hariolpho. Gaspar Bruschius de monasterijs Germaniæ. Ermenricus septimus abbas Elvvangensis, composuit dialogum de vita & miraculis S. Hariolphi. Idem Guil. Eisengrenius tribuit Adalberoni, Comiti à Dilingen, duodecimo abbati Elvvangensi. qui obijt anno 922.

14 Aug. B Decimo nono Calendas Septembris, luna

2.13.23.5.16/26.8.18.29.11/22.3.14.24.6/17.27.9.20

VIgilia assumptionis Dei genitricis Mariæ. Romæ via Appia, natalis beati Eusebij, presby-

presbyteri & confessoris. qui à Constantio Augusto, ob catholicæ fidei defensionem, in quodam cubiculo domûs suæ inclusus, ibique in oratione constanter perseuerans, dormitionem accepit. b *Cuius corpus collegerunt Gregorius & Orosius presbyteri, & sepelierunt in crypta, iuxta corpus Sixti, episcopi & martyris, via Appia. Quod audiens Constantius, in eadem crypta præcepit viuum includi Gregorium. Hunc semiuiuum nocte Orosius excepit inde, & post paululum defunctum, iuxta corpus sancti Eusebij sepeliuit. Factaque est grauissima persecutio in catholica ecclesia ab Arianis, sedem Apostolicam tenente Liberio.* r *In Africa, sancti Demetrij.* ℘ *Item, Vuerenfridi presbyteri, & confessoris. cuius corpus in Ducatu Gheldriæ, in vico qui dicitur Elste, requiescit.*

¶ † Hic prædicator egregius, versus Batuam missus, nouellum Christi populum in Elst & Vuestervoirt, & in finibus illis feliciter rexit. Item sanctæ matris Athanasiæ. 1 *S. Marcell. vita Suiberti, c. 14*

ANNOTATIO.

1 Athanasiæ vita, institutio, & miracula, habentur in Simeonis Metaphrasi, à quodam viro pio narrata, qui partim ea vidit, partim à mulieribus ipsius matris familiaribus audiuit.

Decimo octauo Calendas Septembris, luna 15 Aug. ☾
3 14.24.6.17/27.9.19.1.12/23.4.15.25.7/18.28.10.21

DORMITIO sanctæ Dei genitricis MARIÆ. Cuius sacratissimum corpus, etsi non inuenitur super terram, tamen pia mater Ecclesia eius venerabilem memoriam sic festi- 1 r *Assumptio*

BIBLIOTECA PROVINCIAL SORIA

sic festiuam agit, vt pro conditione carnis eam migrasse non dubitet. Quo autem venerabile illud Spiritus sancti templum nutu & consilio diuino occultatum sit, plus elegit sobrietas Ecclesiæ cum pietate nescire, quam aliquid friuolum & apocryphum inde tenendo docere.

Romæ via Appia, sancti Tharsitij, acolyti & martyris. * qui cum quodam die deferret Christi Corporis sacramenta, nec vellet ea discutientibus prodere paganis, b *indignum iudicans porcis prodere margaritas*, tam diu est fustibus ac lapidibus maceratus ab eis, quousque exhalaret spiritum. b *Et reuoluto eius corpore, sacrilegi discussores nihil inuenire potuerunt sacramentorum Christi. In Nicomedia, sanctorum, Stratonis, Philippi, & Eutychiani, cum eorum socijs.*

Acta Stephani papæ sub finem, 2 Augusti

2 ¶ Aldenburgi, depositio sancti Arnulphi Flandrensis, episcopi Suessionum, & confessoris. qui plenus bonis operibus, quieuit anno millesimo octuagesimo septimo. Eodem die, sancti Iacici, siue Iacincti, Ordinis Prædicatorum. qui post multos labores in Polonia & Russia pro religione Christiana toleratos, moritur Anno millesimo ducentesimo quinquagesimo septimo. & multis post interiectis annis propter sanctimoniam vitæ actæ & miracula, nostra memoria in numerum Sanctorum relatus est.

Cromerus lib. 9.

ANNOTATIONES.

1 De Assumptione Mariæ, Athanasius sermone de Deipara/Bernardi sermones aliquot, & posteriorum auctorum/apud Augustinum de Sanctis sermones 34, 35/apud Hieronymum to. 4 ad Paulam & Eustochium sermo Sophronij, vt suspicatur Erasmus/ item Metaphrastes/ qui etiam addit encomia Andreæ Cretēsis, archiepiscopi Hieroso-

Hierosolymorum, & Ioannis Damasceni. Plura adfert Nicephorus Callistus lib. 2 historiæ, sed ab Ecclesia non perinde recepta, atque à vulgo. Apocrypha sane hic vitanda esse, monuerunt etiam ante Vsuardum, Gelasius in concilio 70 episcoporum, & Beda libro retractationum in Acta ad cap. ita 8, & 13. Exequijs virginis fuisse interfuisse scribit Dionysius Areopagita de diuinis nomimbus cap. 3. interpretibus posterioribus. de quo loco vide Matthæi Galeni Areopagitica. cap. 21, 22, 23

2 Arnulphi vitam scribit Lisiardus, post eum tertius episcopus Suessionensis ecclesiæ. tomo 4 Surij.

Decimo sexto Calendas Septembris, luna 16 Aug. D
4.15.25.7.18/28.10.20.2.13/14.5.16.26.8/19.29.11.22

IN Nicea Bithyniæ, natalis beati Vrsatij confessoris. qui sub Licinio persecutore militia relicta, solitariam vitam agens, tantis claruit virtutibus, vt & dæmones expulisse, & ingentem draconem orando interemisse legatur. *Scriptum est in libro quinto Ecclesiasticæ historiæ tripartitæ.* Cap. 33 ex Soz. l. 4 c. 154

Apud ciuitatem Metensium, r *translatio* sancti Arnulphi, episcopi & confessoris. qui sanctitate vitæ, & miraculorum gloria illustris, eremiticam vitam diligens, beato fine quieuit. Romæ, sanctæ Serenæ, vxoris quondam Diocletiani Augusti. *In Gallijs, depositio beati Rochi confessoris, contra pestilentiam adiutoris. Apud castrum Ramerudem, natale beati Balsemij, glorioſi martyris, sociorumque eius. Eodem die, Theodoli confessoris, episcopi Sedunensis.* g *Die decima sexta, sancti Mandelij, & sancti martyris Diomedis* †. r De Ser. gest. Susanne 2 Zonar. tit. 9

¶ *& deportatio ab vrbe Edessa non manufactæ*

8 *imaginis Domini nostri Iesu Christi.* q *Morinis, ostensio sancti Hunfridi, episcopi & confessoris.*

Mediolani in monasterio Coronatæ, Ordinis fratrum eremitarum beati Augustini, depositio beati Georgij Cremonensis. qui vitæ, sanctitatis, & miraculorum gratia, insignis fuit.

ANNOTATIONES.

1 De Arnulpho. Paulus diaconus lib. 6 de gestis Longobardorum cap. 5. De Arnulphi mirabilibus apud Metensem ecclesiam, vbi episcopatum gessit, liber extat, eiusdem miracula & vitæ abstinentiam continens. Sed *pagina 729 Surij.* & ego † in libro, quem de episcopis eiusdem ciuitatis conscripsi, flagitante Agelramo præfatæ ecclesiæ archiepiscopo, de hoc sanctissimo viro Arnulpho, quædam miranda scripsi; Manuscripta. Liber autem quem extare dicit, extat per familiarem to. 4 Surii/ & 3 Bedæ, Non est tamen Bedæ, nam auctor circa initium dicit se laudabilia facta Arnolfi episcopi, quæ gessit, nonnulla familiaribus illius narrantibus, pleraque per semetipsum agnoscere.

2 Rochi historiam scripsit Franciscus Diedus Venetus.

3 De imagine Christi non manu facta est apud Metaphrastem Constantini Porphyrogeniti imperatoris narratio, collecta ex diuersis historijs.

17 Aug. E Decimo sexto Calendas Septembris, Iuna 5.16.26.8.19/29.11.21.3.14/25.6.17.27.9/20.1.12.23

APud Africam, sanctorum martyrum, Liberati abbatis, Bonifacij diaconi, Seruij & Rustici subdiaconorum, Rogati & Septimi monachorum, & Maximi pueri. qui persecutione Vuandalica, iussu Hunerici regis pro confessione catholicæ fidei, & vnici baptismatis defensione, speciosum cursum certaminis sui, coronante Domino perfecerunt. a

Scribit

Scribit beatus Victor Africanus episcopus in historia eiusdem Vuandalicæ persecutionis, quam & ipse cum cæteris sustinuit, & fideli atque illustri stylo digessit. In Cæsarea Cappadociæ, natalis sancti Mammetis martyris. qui passus est imperante Aureliano, sub Alexandro præside. 1

Post finem lib. 3 & libro 3.

Ipso die, octauæ sancti Laurentij martyris.

In pago Hollandiæ, Egmonda monasterio, sancti Ieronis, presbyteri & martyris. g *Die decima septima, sancti martyris Myronis.*

¶ Apud vrbem Ptolemaidem, sanctorum martyrum Pauli & Iulianæ †.

De hist. Metaphrast.

ANNOTATIO.

1 De Mammete, siue Mamante, martyre Cæsariensi, Metaphrastes to. 4 Surij/ Basilius Cæsariensis hom. 26/ Greg. Nazianzenus in fine orationis aut tractatus 45/ Præfatio in Ambrosio/ Gregorius papa habuit homiliam 35 in basilica sancti Mammæ, die natalis eius. Nescio tamen an hæc omnia in vnum conueniant, an diuersos.

Decimo quinto Calendas Septembris, Iuna 18 Aug. F
6.17.27.9.20/1.12.22.4.15/26.7.18.28.10/21.2.13.24

APud Prænestinam ciuitatem, milliario ab Vrbe trigesimo tertio, natalis sancti Agapiti. qui cum esset annorũ quindecim, & amore Christi feruret, iussu * *Aureliani* imperatoris tentus est, ac primo neruis cæsus, deinde à præside Antiocho grauia patitur supplicia. Exinde cum ex præcepto imperatoris leonibus subijceretur, & minime esset læsus, gladio ministrorum coronãdus percutitur. Eodẽ die Romæ, beatorum presbyterorum Ioannis & Crispi. qui persecutione Dioclitiani multa sanctorũ corpora 1

al. Aurelij

officiosissime sepelierunt. quorum meritis & ipsi postmodum sociati, gaudia vitæ æternæ
2 meruerunt. Via Lauicana, sanctæ Hélenæ, matris Constantini imperatoris. *Metis ciuitate, depositio sancti Firminiepiscopi & confessoris.*

g *Die decima octaua, sanctorum martyrum Phlori & Lauri.*

¶ p *In Bronio, translatio corporis sancti Eugenij, archiepiscopi & martyris.*

ANNOTATIONES.

1 Agapitus Prænestæ passus est sub Aureliano, quem Vsuardus Aurelium nominat, si syncera est lectio plurium codicum, Gesta eius Ms. Notarij Romani collegerunt: è quibus plura ponit Ado Treuerensis.

2 De Helena. Eusebius libro 3 vitæ Constantini cap. 41 & sequentibus/ Cassiodorus 2 tripart. cap. 18/ Theodor. lib. 1. cap. 18.

19 Aug. G Decimo quarto Calendas Septembris, Iuna 7.18. 28. 10.21/ 2.13.23.5.16/ 27.8.19.29.11/ 22.3.14.25

1 NAtalis sancti Magni, seu sancti Andreæ martyris, cũ socijs duobus millibus, quingentis nonaginta septem. In Gallijs, pago Si-
de Don. latius Ado gisterico, beati Donati presbyteri, qui ab ipsis infantiæ rudimentis mira Dei gratia præditus, anachoriticam vitam exegit multis annis, &
al. gloria miraculorum † gratia clarus, migrauit ad Chri-
2 stum. Romę, sancti Iulij senatoris & martyris. qui iubente Commodo imperatore, tam diu fustibus est cæsus, donec emitteret spiritum.

3 In territorio Bituricensi, sancti Mariani confessoris. r *Eodem die, in Prouincia, castro*
4 *Brincola, depositio sancti Ludouici, episcopi & confes-*

confessoris. quiinde Marsiliam deportatus, in ecclesia fratrum Minorum ibidem honorifice conditus est. Apud Mantuam, sancti Rufini confessoris.

q Bobio monasterio, sancti Bertulphi abbatis. 5

Eodem die, sancti Elaphij †, Catalaunis epi- Turo. l. 5 hist. c. 40
scopi & confessoris. Nurenberga ciuitate, depositio sancti Sebaldi confessoris, filij regis Daciæ.

ANNOTATIONES.

1 Andreæ ducis exercitus, & sociorum eius, martyria scribit hac die Simeon Metaphrastes.

2 De Iulio latius Beda, & Gesta Eusebij ac sociorum, quæ Vincentius citat 10 Speculi cap. 120.

3 De Mariano recluso Greg. Turonensis in libro de gloria Confessorum cap. 81.

4 Ludouici vitam scribit Ioannes 22 in antiquo Minorum Breuiario, & 4 tomo Surij / item Anonymus, eiusdem tamen Ordinis & temporis scriptor. Vnde quædam habet Surius.

5 Bertulphi Bobiensis vita est tomo 3 Bedæ. quæ est Ionæ abbatis, eius discipuli, vt alibi notauimus. item tomo 4 Surij.

Decimo tertio Calendas Septembris, luna 20 Aug. A
1.19. 29. 11.22/ 3.14. 24.6.17/ 28.9. 20.1.12/ 23.4.15. 26

SAmuelis prophetæ. cuius sacra ossa, vt *in libro contra Vigilantium beatus* Hieronymus *paulo post principium.* scribit, Augustus Arcadius de Iudæa transtulit Thraciam, [a] *portantibus episcopis: & omnium ecclesiarum populis tanta lætitia occurrentibus, quasi viuentem susciperent: vt de Palæstina vsque Chalcedonem iungerentur populorum examina, & in Christi laudes vna voce resonarent.* [r] *In territorio Lingonensi, depositio beati Bernardi, primi Clareuallis abbatis: viri vita, doctrina, & miraculis glorioſi.* Eodem die, beati Por- 1

Gesta Agapiti 18 Aug. Ms. phyrij viri Dei. † qui sanctum martyrem Agapitum eruditum in fide & doctrina Christi.

2 Herio insula, sancti Philiberti abbatis. qui post militiam temporalem, Christi tirocinio mancipatus, monasteriorum extitit fundator deuotus. Ciuitate Corduba, sanctorum monachorum, Leonigildi & Christophori. quorum corpora post absciſionem capitis, igni tradita sunt. r *In Hungaria, ciuitate regia, Alba regali,*

3 *sancti Stephani regis. qui primus Hungaros ad fidem*

4 *conuertit. Caiuone castro, sancti Maximi confessoris.* q *Ipso die, sancti Auctoris, Treuirorum epi-*

Beda lib. 3 cap. 14 *scopi. In Anglia, sancti Osuini martyris, regis Deirorum. cuius instantem obitum cum sanctus Aidanus episcopus prædiceret, Non est inquit, digna gens hæc talem habere rectorem.*

5 ¶ Danetriæ, obitus beati Gerardi cognomẽto magni.

6 qui initium dedit fratribus de communi vita. Villario monasterio, obitus Goberti, ex Comite Asperi montis,

7 egregiæ sanctitatis monachi. Vuormatiæ obitus Burchardi episcopi.

ANNOTATIONES.

1 Bernardi vita libris quinq. descripta est ab eius familiaribus discipulis: liber primus à Guilhelmo abbate: secundus, ab Arnoldo abbate Bonævallis: tres sequentes à Gofrido monacho Clarævallensi. Suntque excusi cum mellifluis auctoris operibus, & 20 Augusti.

** Coschino* 2 Philiberti vita scripta est iubente * Ioschino abbate Gemetico. Nam & eius loci extitit fundator deuotus. Extat tomo 4 hac die.

3 Stephani regis vitam scribit Chartuitius episcopus ad Colomannũ regem Hungarorum octauũ/pag. 856 Surij.

4 De Maximo Greg. Turonensis de gloria confessorum cap. 22. Fuit quidam religiosus, & virtutibus, & nomine Maximus, & vt liber vitæ eius docet, quam versu conscriptam legimus, nostri fuit Martini discipulus. &c.

5 Gerardi

5 Gerardi magni vita edita est cum operibus Thomæ Kempensis.
6 Goberti vitam tribus libellis habet Villaria.
7 Burchardus monachus fuit Lobijs in Hannonia. Post ea in Vuormatiensem præsulem assumptus, scripsit decretorum libros viginti. Quibus eius vita adiuncta est per eiusdem temporis auctorem, qui nomen suppressit.

Duodecimo Calendas Septembris, luna 21 Aug. E

9.20.1.12.23/4.15.25.7.18/29.10.21.2.13/24.5.16.27 r

Natale sanctorum martyrum, Lusorij, Ciselli, & Camerini. In territorio ciuitatis Gaualitanę, passio sancti Priuati episcopi & martyris. qui passus est sub persecutione Valeriani & Gallieni. Eodem die, sanctorum martyrum Bonosi & Maximiani. quorum actus habentur. 1

Et ciuitate Salona, sancti Anastasij martyris. † qui pro confessione nominis Christi, iubente Aureliano imperatore interemptus est. r *Item Quadrati episcopi.* s *& sanctæ martyris Bassæ.* *Gesta Agapeti, 18. Augusti.*

q *Romæ in agro Verano, sanctæ Cyriacæ martyris. quæ in Vuestalia, translata quieuit.* *De Cyr. gesta Laurentij, 10 Augusti.*

ANNOTATIO.

1 Priuati martyrium habet Gregorius Turonensis lib. 1 historiæ Francorum cap. 34/& gestorum eius nonnulla Vincentius, in Speculo lib. 1 cap. 75/plura Surius.

Vndecimo Calendas Septembris, luna 22 Aug. C

10.21.2.13.24/5.16.26.8.19/30.11.22.3.14/25.6.17.28 r

Octaua assumptionis Virginis Mariæ. Romæ via Ostiensi, natalis beati Timóthei martyris. qui tentus ab vrbis præfecto Tarquinio, & longa carceris custodia maceratus, cum

sacrificare idolis noluisset, tertio cæsus, & grauissimis supplicijs attrectatus, ad vltimum de-
libro 1. collatus est. a *Scriptum inuenitur in historia sancti Siluestri.* In portu vrbis Romæ, san-
1 ctorum Hippolyti, *qui dicitur Nonnus, & sociorum. In Ostia, natalis sanctorum*, Quyriaci & Archelai. Eodem die Augustoduni; sancti
g Symphoriani, tempore Aurelij imperatoris, qui cum idolis sacrificare nollet, primo verberibus affectus, deinde carceri mancipatus, ad vltimum cæso capite martyrium consummauit.

In portu Romano, sanctorum peregrinorum martyrum, Martialis, Epicteti, Saturnini, Aprilis, & Felicis, cum socijs eorum. Item
Gesta Eusebij & sociorum, 25 Augusti. Romæ, sancti Antonini martyris. † qui b *cum esset carnifex, vidit stantem iuuenem cum spongia, & detergentem latera sanctorum martyrum, Eusebij, Pontiani, Peregrini, atque Vincentij, cum suspensi in equuleo cæderentur: & mox exclamare cœpit, Vere Deus est Christus: & fugiens, occulte à Rufino presbytero baptizatus est: & reuersus*, cum se libere fateretur Christianum, iubente Vitellio iudice, capitali sententia est damnatus, viaque Aurelia sepultus. *Remis ciuitate Galliæ*, p *natalis sancti Mauri martyris cum socijs suis. Qui à Roma cum beato Timotheo Remos veniens, postquam verbum Dei ibidem disseminans, Apollinarem cum alijs pluribus baptizasset, à Lampadio præfecto cum socijs sanctis, quos baptizauerat, decollatus est.* g *Die vigesima secunda, sancti martyris Agathonici.*

ANNO-

ANNOTATIONES.

1 De Hippolyto. Lobijs Ms. extat martyrium Aureæ virginis & ſociorum, nempe Hippolyti, qui eam ſepeliuit, Cyriaci epiſcopi Oſtienſis, Archelai diaconi, & reliquorum.

2 De Symphoriano Greg. Turonenſis de gloria martyrum cap. 51/ & de gloria confeſſorum cap. 77. vbi paſſionem eius citat. quam Surius edidit.

Decimo Calendas Septembris, luna 23 Aug. D
11.22.3.14.25/6.17.27.9.20/1.12.23.4.15/26.7.18.29

NAtalis ſanctorum martyrum, Donati, Reſtituti, Valeriani, Fructuoſæ, cum alijs duodecim. qui præclariſsimo confeſsionis honore apud Antiochiam coronati ſunt. Eodem die, beati Zachæi † epiſcopi. qui quartus à Iacobo, Hieroſolymorum eccleſiam clariſsime rexit. Apud Lyciam, ciuitate Ægæa, ſanctorum, Claudij, Aſterij, & Neonis. qui poſt acerba tormenta, cruci affixi ſunt. Alexandriæ, ſancti Theonæ † epiſcopi, venerabilis, & vere Deo digni. Item, natalis ſanctorum, Timothei & Apollinaris *. qui apud Remenſium vrbem conſummato martyrio, cæleſtia regna meruerunt. Lugduni Galliæ, ſanctorum martyrum, Minerui, & Eleazari, cum filijs octo.

Euſ. l. 4 cap. 5.

Euſ. l. 7 cap. vlt.

* Turo. de glo. mar. cap. 55.

1 *Eodem die, ſancti Flauiani, epiſcopi* q *Auguſtoduni. Aruernis, natalis ſancti Sidonij epiſcopi. Cenomanis, beati Fraubaldi abbatis & confeſſoris.* g *Die vigeſima tertia, ſancti Luppi martyris.* 1 *Item, vigilia ſancti Bartholomæi Apoſtoli.*

1

ANNOTATIO.

1 De Sidonio, Gregorius Turonenſis lib. 2 hiſtoriæ

Francorum, cap. 21 & deinceps. Extant etiam epistolæ eius, & metra.

24 Aug. E Nono Calendas Septembris, luna 12. 23. 4. 15. 26/7. 18. 28. 10. 21/2. 13. 24. 5. 16/27. 8. 19. 1

1 NAtalis beati BARTHOLOMÆI Apostoli. qui apud Indiam Christi Euangelium prædicans, b *viuens à barbaris deuoratus est, atque iussu regis Astiagis*, decollatione martyrium compleuit. Huius Apostoli sacratissimum corpus primum ad insulam Liparis, deinde Beneuentum translatum, pia fidelium veneratione honoratur. Eodem die, apud
2 Carthaginem, trecentorum martyrum. qui passi sunt tempore Valeriani & Gallieni. Denique post supplicia sibi illata, Christum Dei filium Deum fatentes, in clibanum calcis accensum demersi sunt. Ex quo etiam ille candidatus exercitus beatorum, Massa candida meruit nuncupari. *In quorum laudibus extant homiliæ sancti Augustini episcopi.* Ciuitate Rothomago,
3 sancti Audoëni episcopi & confessoris. qui sæculum salubriter despiciens, sanctitatis merito episcopi adeptus est honorem. Niuernis, sancti Patricij abbatis. *In pago Cenomanico, sancti Rigomari confessoris. In Gladbach, diœceſi Agrippina, sancti Sanderadi, eiusdem cœnobij primi abbatis.* g *Die vigesima quarta, sancti hieromartyris Eutychis, discipuli sancti Ioannis Theologi.*

¶ Andaino monasterio, obiit Theodoricus abbas, anno millesimo octuagesimo quinto. qui viuus & defunctus multis claruit signis ac virtutib⁹. Eius corpus humo leuatum

leuatum, Hugoniſtarum immanitate redactum eſt in cineres & fauillas.

ANNOTATIONES.

1 Bartholomæi mentionem ingerunt, Areopagita de myſtica theologia cap. 1/Euſebius lib. 5 hiſt. cap. 10/Rufinus lib. 3 hiſt. eccl. cap. 1/ Præfatio Ambroſiana/ Iſidorus de obitu Sanctorum cap. 77 / Appendix Græci ad Hieronymi catalogũ cap. 7/Turonenſis de gloria martyrũ cap. 77/ Vuicelius in hagiologio/ Metaphraſtes addit Ioſephum quendam. Sunt qui eundem Nathanaelem ſuſpicentur, vt Ferus in 1 Ioan. De quo etiam Ianſenius in cap. 17 Euangeliorum. Tranſlationis ad Liparim hiſtoria eſt Ms. per Theodorum Studitem, abbatem Conſtantinopolitanum, interprete Anaſtaſio bibliothecario. Hiſtoriam quæ eſt in pſeudoabdia, Eccleſia ignorat. Vnde Radulphus Riuius Tungrenſis abhinc fere ducentis annis præclare ſcripſit, Paſſiones ſanctorum, Bartholomæi, Matthæi, Simonis & Iudæ, quas ſub quadam deuotione indiſcreta colligunt ſacerdotes, periculoſe in officio diuino leguntur. De feſti celebratione dubietas oritur apud quoſdam: ſed conſuetudinem tuæ regionis obſerues, reſcripſit Innocentius tertius: cap. conſilium noſtrum: De obſeruatione ieiuniorum. *de canonum obſeruantia Propoſitione 11.*

2 Maſſæ candidæ trecentorum martyrum meminit Prudentius hymno 13 peri ſtephanon/ & Actus paſſionis Cypriani fol. ß. 2. Poſſidius indicat homiliam Auguſtini per natale martyrum Maſſę candidę. Quam Plantino dabimus, excudendam cum operibus Auguſtini.

3 Audoënus tribus libris ſcripſit vitam Eligij. Eius meminit Aimonius lib. 4 hiſt. Francorum cap. 41/Fridegodus autem diaconus ſancti Odonis, dicitur vitam ſancti Audoeni ſcripſiſſe. Cuius reliquias ſanctus Odo epiſcopus Cantuariam tranſtulit, Anno 956. Edidit eam Surius, correcto nonnihil ſtylo.

Octauo Calendas Septembris, luna 18.24.5.16.27/8.19.29.11.22/3.14.25.6.17/28.9.20.2 — 25 Aug. F

ROmæ, natalis ſanctorum martyrum, Euſebij, Pontiani, Vincentij, & Peregrini, ſub Commo- — 1

Commodo imperatore. qui primo in equuleum leuati, neruis quoque distenti, ac deinde fustibus cæsi sunt, flammis circa latera eorum appositis: sed dum in laude Christi fideliſsimi permanerent, plumbatis vsque ad emisſionem spiritus, mactati sunt. Item Romæ, sancti Genesij, martyris tempore Dioclitiani Augusti, qui [b] *fuit primum sub gentilitate mimus, thymelicæ artis magister.* [a] *Et cum vellet Dioclitianus de mysterijs Christianæ obseruantiæ ludum exhiberi, huius rei gratia in medio theatri quasi ægrotus, poscens se baptizari, mimum proposuit. Euocato autem presbytero & exorcista, repente à Deo inspiratus credidit. Cumque sacramentorum mysteria complesſent, & indutus esſet vestibus albis, veluti per ludum à militibus raptus, & ad similitudinem sanctorum martyrum de Christi nomine discutiendus, imperatori fuisſet exhibitus, stans in editiori loco, ita concionatus est. Audi imperator, & omnis exercitus: sapientes, & populi huius vrbis. In tanta derisione Christianos habui, vt ex eorum sanctificatione ludum vobis exhibere vellem. At vbi me aqua nudum tetigit, & interrogatus, credere me respondi, vidi super me manum cælitus venientem, & angelos Dei radiantes iuxta me stetisſe, qui omnia peccata, quæ ab infantia feci, recitarunt de libro: quæ mox in ipsa aqua lauerunt: & me candidiorem niue postmodum ostenderunt. Nunc igitur inclyte Imperator, & vos omnes populi, credite verum Deum esſe Christum, & per ipsum nos ad indulgentiam posſe pertingere. Ad hæc cum Dioclitianus vehementisſime indignaretur, traditus Plutiano præfecto,*

primo

primo fustibus crudelissime cæsus, deinde equuleo suspensus, & vngularum diutissima laceratione vexatus, lampadibus etiam inflammatus, cum in fide persisteret, dicens, Non est rex præter Christum, pro quo si millies occidar, ipsum mihi de ore, ipsum mihi de corde, auferre non poteritis, martyrij palmam capitis obtruncatione promeruit. Eodem die, beati Genesij Arelatensis. qui exceptoris functus officio, cum impia, quibus Christiani puniri iubebantur, edicta, nollet excipere, comprehensus atque decollatus, martyrij gloriam, proprio cruore baptizatus, accepit. In Hispanijs, ciuitate Italica, sancti Geruntij episcopi, in carcere quiescentis. r *In prouincia Syriæ, sancti Iuliani martyris. Item Parisijs, sancti Ludouici confessoris, regis Franciæ* q *illustrissimi atque glorioſissimi. cuius corpus requiescit in cœnobio diui Dionysij in Francia, & caput eius honoratur & colitur in sacrosancta capella palatij. Quem dominus Bonifacius octauus sanctorum catalogo adscripsit, eius mortem pretiosam Deo per crebra miracula contestante. In pago Viromandensi, natale sanctæ Hunegundis, pretiosæ virginis Christi.* s

In pago Lemouicensi, sancti Aredij confessoris. t

p *Item, sancti Gregorij episcopi Traiectensis, atque confessoris. qui fuit instructor sancti Ludgeri, episcopi Monasterienſis.* v

¶g *Die vigesima quinta, reuersio lipsani sancti Bartholomæi Apostoli.*

Eodem die fuit incendium oppidi Tuitiensis. in quo corpus Dominicum à flamma circũfusa intactũ remãsit. x

ANNO.

ANNOTATIONES.

1 De Eusebio, Pontiano, Vincentio, & Peregrino, latius ex Gestis Ms. Ado in Martyrologio, & Vincentius in Speculo lib. 10. cap. 119 & quatuor sequentibus.

2 Genesij Romani gesta martyrij pulcherrime Romanos Notarios annotasse, ea ipsa satis testantur, quæ ex eis Ado transcripsit. Extant pagina 895 Surij.

3 Genesius Arelatensis martyr ab eo diuersus est. cuius passionem habet D. Surius auctore Paulino Nolano episcopo/ & miraculum per S. Hilarium Arelatensem/ Habuit & Galliæ Doctor, qui Eusebius Emisenus inscribitur, in eius natali homiliam historicam, & eruditam.

Hom. 50 Rursus de eo Gregorius Turonensis in laudem martyrum cap. 67, cum tribus sequentibus.

4 Ludouici regis vitam perstringit Bonifacius octauus. Scripsit eandem Iudocus Clichtouæus anno 1516, potissimum, vt ait, ex opusculo Godofridi de bello loco, Ordinis Prædicatorum, qui viginti annis confessionum sancti Ludouici fuit auditor. Clichtouæus cum bulla excusus est Parisijs. Item de eo Surius pag. 906.

5 Hunegundis vita per episcopum, vt apparet scripta ante annos 600, extat hac die.

6 De Aredio Greg. Turonensis lib. 10 historiæ Francorum cap. 29/ de gloria confessorum cap. 9/ de vita patrum cap. 17 in vita Nicetij episcopi Treuirorum.

7 Gregorij episcopi vita, Vltraiecti ad sanctum Saluatorem, vbi quiescit, habetur, scripta per discipulum, qui in prologo vocat Gregorium, abbatem & præceptorem suum ab infantia. Hunc autem esse sanctum Ludgerum episcopum, ipsius vita loquitur cap. 31.

8 De incendio Tuitiensi est liber Ruperti abbatis, editus Coloniæ anno 72.

26 Aug. G Septimo Calendas Septembris, luna 14. 25. 6. 17. 28/ 9. 20. 1. 12. 23/ 4. 15. 26 7. 18/ 29. 10. 21. 3

De Zeph. ca. 16 pontificalis. vbi agitur de

ROmæ, natalis sancti Zepherini papæ I & martyris. Et sanctorum martyrum, Irenęi & Abundij. qui in passione beati Laurentij leguntur †. Apud Victimilium castrum Italiæ, natalis

natalis beati Secundi martyris, viri ſpectabilis, & ducis ex legione ſanctorum Thebæorum. *Concordia.*

Item ciuitate Pergamis, ſancti Alexandri martyris. qui & ipſe vnus extitit ex legione Thebæorum, & cum nomen Domini Ieſu conſtantiſsime fateretur, martyrium capitis abſciſione compleuit. Antiſiodoro, Eleutherij epiſcopi. *Ado plura habet.*

Ceresani, oppido Hiſpaniæ, beati Victoris martyris. qui à Mauris eſt martyrij corona donatus.

Sexto Calendas Septembris, luna 27 Aug. A.

15.26.7.18.29/10.21.2.13.24/5.16.27.8.19/30.11.22.4

APud Capuam, natalis ſancti Rufi martyris. quem docuit Apollinaris, Petri Apoſtoli diſcipulus, cum eſſet idem Rufus patricię dignitatis. Tomis ciuitate, ſanctorum martyrum, Marcellini tribuni, & vxoris eius Manneæ, Ioannis, Serapionis, & Petri. Eodem die, natalis ſanctorum, Georgij diaconi, Aurelij, Felicis, Nathaliæ, & Lilioſæ. quorum primus, miræ abſtinentiæ monachus, ab Hieroſolymis Cordubam adueniens, cum reliquis ex eadem vrbe, claro germine ortis, diu optatum, ſibiq́ue à Domino præmonſtratum meruit aſſequi martyrium. Ciuitate Arelatenſi, ſancti Cæſarij epiſcopi, miræ ſanctitatis, & pietatis, & ſtudij viri. Auguſtoduni, ſancti Siagrij †, epiſcopi & confeſſoris. g *Die vigeſima ſeptima, ſancti patris ſanctitatis. Paſtoris.* q *Ciuitate Conſtantia, natalis ſancti Gebehardi, epiſcopi & confeſſoris.* *De Rufo vita Apollinaris, 23 Iulij.* 1 2 *viri ſummæ* *Ado an. 575.*

¶ p *Item, tranſlatio ſancti Lamberti, de crypta, in altare ſanctæ Crucis.*

ANNO-

ANNOTATIONES.

1 Georgij diaconi, & collegarum eius gesta habet Surius per Eulogium eorum contemporaneum, quem presbyterum sentit fuisse, & martyrem.

2 Cæsarij meminit Gennadij catalogus cap. 86/ Vitam scripsit Cyprianus eius discipulus ad Cæsaream abbatissam, sororem sancti Cæsarij, pag. 923 Surij.

28 Aug. B Quinto Calendas Septembris, luna 16.27.8.19.30/11.22.3.14.25/6.17.28.9.20/1.12.23.§

1 IN Africa, depositio sancti Augustini episcopi. qui [a] *per acceptissimum Deo sacerdotem Ambrosium, diuina præstante opitulatione, & doctrinam salutarem, & diuina percepit sacramenta. Moxque ex intimis cordis medullis, spem omnem, quam habebat in sæculo, dereliquit. Verbum Dei vsque ad extremam ægritudinem impræmisse, sana mente, sanoque consilio in Ecclesia prædicauit. Testamentum nullum fecit, quia vnde faceret pauper Dei non habebat.* Hic primo de sua ciuitate propter barbaros Sardiniam translatus, nuper † à rege
An. 718 Ado Vien. Longobardorum Ticinum relatus, & honorifice conditus est. Romæ, natalis beati Hermetis, viri illustris. qui, vt in actibus
to. 3 Surij, 3 die Maij. Alexandri papæ legitur, [b] *à beato papa baptizatur, cum vxore, & filijs, ac sorore Theodora: & cum eo pariter mille ducenti quinquaginta serui eius: vxores quoque, & filij eorum, prius ingenuitate illis concessa: ac non multo post ab Aureliano* primò carcerali custodiæ mancipatus, deinde gladio cædente martyrium adeptus
2 est. Constantinopoli, sancti Alexandri, episcopi & confessoris, glorioſi senis. cuius virtute

virtute orationis, Arius diuino iudicio condemnatus est. Ipso die, *Briuate*, natalis sancti Iuliani martyris. qui tempore persecutionis, hortatu beati Ferreoli ex Viennensi vrbe, clandestino discessu ad territorium vrbis Aruernæ commigrauit: vbi tandem defecto gutture, morte horribili necatus est. Apud Santonas, sancti * Bibiani episcopi & confessoris. *Buchouiæ in Sueuia, sanctæ Adelindis abbatissæ.* 3 4 *al.* Viuiani

8 *Die vigesima octaua, sancti patris Moysis Æthiopis.*

¶ *Vrbis Alemannorum recolit Constantia sanctum Hac quoque Pelagium, fuso pro sanguine clarum.* *Vuand.*

ANNOTATIONES.

1 De Augustino, Africa, quo pastore: orbis, doctore coruscat. Isidorus de viris ill. cap. 8. Possidius Africanæ prouinciæ episcopus, stylo prosecutus est vitam sancti Augustini: cui etiam operi subiecit indiculum scriptorum eius, enumerans quanta idem beatissimus doctor scripserit. Extant nunc ante opera Augustini. Fragmenta aliorum de hoc Doctore multa sunt: quæ longum foret recensere. Vitam scripsit quoque inter recentiores, Gerardus Moringus.

2 De Alexandro, vide Rufinum lib. 10 hist. eccles. cap. 12, 13/tripartitam historiam lib. 1 cap. 12/lib. 2 cap. 4/lib. 3 cap. 10/Epiph. hær 68.

3 De Iuliano. Sigebertus de viris illustr. cap. 49. Gregorius Turonensis episcopus, scripsit de miraculis Iuliani martyris, librum vnum. Habet Capita 50, tomo 4 Surij. De eius & Ferreoli translatione per S. Mamertum, meminit Sidonius lib. 7 epist. 1.

4 De Bibiano. Greg. Turonensis de gloria confessorum cap. 58. Eius virtutum præstantiam liber, qui iam de eius vita scriptus tenetur, enarrat.

Quarto Calendas Septembris, Iuna 17. 28. 9. 20. 1/ 12. 13. 4. 15. 26/ 7. 18. 29. 10. 21/ 2. 13. 24. 6 29 Aug. C

1 DEcollatio, vel potius inuentio capitis, beatiſsimi Ioannis Baptiſtæ. Siquidem decollationem eius circa ſolennitatem Paſcha-
Ioan. 6 a lem eueniſſe, ex Euangelica comprobatur lectione. quæ tamen hic feſtiua recolitur, quando caput eius repertum eſt ſecundò, in Emeſa ciuitate, atque in eccleſia conditum. Romæ,
2 natalis ſanctæ & illuſtriſsimæ Sabinæ martyris. quæ ſub Adriano imperatore gladio percuſſa, martyrij palmam adepta eſt. In pago Trecaſsino, ſanctæ Sabinæ virginis; quæ pro Chriſti amore, laborioſiſsima peregrinatione ſuſcepta, etiam virtutibus ac miraculis glorioſa, quieuit in pace. Pariſijs, depoſitio Mederici, presbyteri *abbatis*. Ipſo die, ſanctæ
3 Candidæ virginis. ¶ *Item, ſancti Elizei prophe-*
4. Reg. 13 *tæ.* ¶ *Cuius ſacrum corpus etiam mortuum, mortui reſuſcitatione peculiariter glorioſum, Rauennæ trãſlatum, honore condigno honoratur. Apud vrbem Louanium, natalis Veronæ virginis beatæ, in eccleſia ſanctæ Crucis.*

¶ *Eodem die, tranſlatio ſancti Adelphi Metenſis epiſcopi, & confeſſoris, ad nouum Villare monaſterium, petitione Lantfridi, coëpiſcopi Drogonis Metenſis, tempore Ludouici Pij.*

ANNOTATIONES.

1 De decollatione Ioannis, Matt. 14 / Marci 6 / Lucæ 9 / de inuẽtione capitis, Ado 11 cal. Martij, & hac die. Rurſus de hac feſtiuitate Ioannis ſunt varij veterum ſermones: inter quos eſt & ſermo 10. 7 Bedæ inter varios, in quo allegantur Ioſephus lib. 18 antiq. cap. 10 / Euſebius lib. 1 hiſt. / Rufinus lib. 11 cap. 18 / & tripartita hiſtoria lib. 9 cap. 43. Beda capite 26 in 6 Marci allegat etiam chronicon

nicon Marcellini. Est etiam apud Cyprianum incerti auctoris tractatus, de reuelatione capitis beati Ioannis.

Hieronymus in fine 3 apologiæ contra Rufinum, Herodias, ait, linguam veridicam discriminali acu confodit. Item Gelasius dist. 15/ & Metaphrastes tomo 4 Surij.

2 De Sabina martyre, latius Ado ex Gestis.

3 De Elizeo, 3 regum 19. vsq. ad 13 caput libri sequentis/ Eccl. 48/ Nicephorus anno 463.

Tertio Calendas Septembris, Iuna 30 Aug. D

18.29.10.21.2/13.24.5.16.27/8.19.30.11.22/3.14.25.7

ROmæ via Ostiensi, beati Felicis presbyteri, sub Dioclitiano & Maximiano imperatoribus. qui post equulei vexationem, data sententia cum ad decollandum duceretur, obuius ei fuit quidam Christianus. Hic dum se Christianum sponte profiteretur, mox cum eodem pariter decollatus est. Huius nomen ignorantes Christiani, Adauctum eum appellauerūt, eo quod sancto Felici auctus sit ad coronam. *Latius Ado, tomo 4 Surij.*

Item Romæ, sanctæ Gaudentiæ virginis.

Resbaco monasterio, cognomento Hierusalem, sancti Agili, qui eiusdem abbas cœnobij, multis virtutibus claruit. In territorio Meldensi, sancti Fiacrij confessoris, magnæ virtutis viri.

¶ *Brugis, translatio sancti Donatiani, Remensis episcopi.*

Pridie Calendas Septembris, Iuna 31 Aug. E

19.30.11.22.3/14.25.6.17.28/9.20.1.12.23/4.15.26.8

TReueris, natalis sancti Paulini, episcopi & confessoris. qui à Constantio imperatore relegatus exilio, & vsque ad mortem etiam extra Christianum nomen mutādo exilia 1

fatigatus, ad vltimum apud Phrygiam defunctus, beatæ paſsionis coronam percepit à Domino. Eodem die apud Athenas, beati Ariſtidis, fide ſapientiaque clariſsimi †. qui Adriano principi de religione Chriſtiana libros obtulit, & quod Chriſtus Ieſus ſolus eſſet Deus, præſente imperatore, luculentiſsime perorauit.

Euſ. lib. 4 cap. 4 c. 3/ Hier. c. 30 de vi. ill.

Antiſiodoro, ſancti Optati, epiſcopi & confeſſoris. r *Item, ſanctorum martyrum, Robuſtiani & Marci.* q *Iotro monaſterio, ſancti Ebraiſili, epi-*
2 *ſcopi & confeſſoris. Eodem die, ſancti Aidani epiſcopi. Cuius animam ſanctus Cuthbertus in cælum ab Angelis ferri vidit. In Anglia, ſanctæ Cuthburgis, virginis & reginæ. Ibidem, depoſitio ſanctæ Eanſuuidæ, virginis & abbatiſſæ.*

¶ *Atrebati,* p *tranſlatio ſancti Hadulphi epiſcopi & confeſſoris. In loco Blandinium dicto, dedicatio & conſecratio baſilicæ beatiſsimorum Apoſtolorum, Petri & Pauli.* g *Die trigeſima prima, depoſitio*
3 *venerandæ zonæ ſanctiſsimæ Deiparæ,*

in anniuerſario die dedicationis templi, in Chalcopratijs.

ANNOTATIONES.

1 De Paulino Treuerenſi, libro 5 hiſt. tripart. cap. 15 & 16/ Athanaſius & Hilarius contra Conſtantium ſcribentes/ Sulpitius lib. 2 ſacræ hiſtoriæ.

2 De Aidano, Beda in vita Cuthberti, cap. 4/ in hiſtoria gentis ſuæ lib. 3. cap. 3, 5, 14, & tribus ſequentibus.

3 De Zonæ Deiparę depoſitione, ſunt apud Metaphraſtem encomia Germani epiſcopi Conſtantinopolitani, & Euthymij monachi, tomo 4 Surij.

Huc vſq. nobis hæc edentibus, peruenit Reuerēdus & religioſiſſimus Pater, Dominus Laur. Surius, Carthuſianus Agrippinæ Coloniæ, in probatis Sanctorum hiſtorijs; ſingulis tomis duos menſes complectens.

SEPTEM-

SEPTEMBER HABET DIES XXX.

Calendis Septembris, luna 1 Sept. F

20.1.12.23.4/15.26.7.18. 29/10.21. 2. 13.24/ 5.16.27. 9

Eſu Naue, & Gedeon prophetarum. Item, natalis beatiſsimæ Annæ prophetiſſæ. cuius ſanctitatem Euangelicus ſermo prodit. Apud Capuã, via Aquaria, ſancti Priſci martyris. qui vnus fuit de antiquis Chriſti diſcipulis. Remis, depoſitio ſancti Sixti, epiſcopi primi ciuitatis ipſius. *& beati Siniciy, eiuſdem ſucceſſoris.* Senonis, beati Lupi, epiſcopi & confeſſoris. de quo refertur †, quia quodam die, dum aſtaret, præſente clero, ſacris altaribus, lapſa eſt cælitus gemma in eius calice ſancto. Cenomanis, ſancti Victoris epiſcopi. *cuius geſta habentur, præclara in ſanctitate, & miraculis. Item in Prouincia,* r *ſancti Egidij abbatis. Eodem die Beneuenti, ſanctorum martyrum duodecim fratrum.* q *In Alto Villari, depoſitio ſancti Niuardi, epiſcopi Remenſis. Ambianis tranſitus ſancti Firmini, epiſcopi & confeſſoris. In territorio Conſtantienſi,* b *ad Aquas duras, natale ſanctæ Verenæ virginis.* g *In die prima, ſancti martyris Aithalæ †. & ſanctarum martyrum quadraginta mulierum, & Ammonis diaconi, atque didaſcali ipſarum. & ſanctorum martyrum, Calliſtes, Euodi & Hermogenis, fratrum.*

1 Luc. 2. *in hiſt. Ms. vltra med.* 2 3 4 *3. trip. cap. 2.*

¶ *& principium indictionis, nouique anni. & commemoratio superbene dictæ Dei genitricis in Masinis. Treuiris, translatio sancti Matthiæ Apostoli de Roma.*

Dominica die prima mensis Septembris, Louanij in basilica sancti Petri, solennitas recollectionis festorum beatissimæ Virginis, Dei genitricis Mariæ. quæ cum totius vrbis lætitia, festiue celebratur.

ANNOTATIONES.

1 De Iosue, Exodi 17, 24, 32/ Num. 12, 13, 14/ Deut. 1/ Eccl. 46/ & toto libro Iosue. De Gedeone, Iudicum 6, 7 & 8.

2 De Victore aut Victorio Cenomanensi, Gr. Turon. de confess. cap. 56/ & historia eius, Ms. Lobijs.

Ægidij 3 * Egidij vita passim extat Ms. quæ in quibusdam codicibus asscribitur Fulberto, Carnotensi episcopo.

4 Duodecim martyrum Beneuentanorum martyrium habet tomus 4 Aloysij, heroico carmine, auctore Alphano, qui ex Cassinensi monacho assumptus est in archiepiscopum Salernitanum, circa annum M. C. VIII.

2 Sept. G Quarto Nonas Septembris, Iuna 21.2.13.24.5/16.27.8.19.30/ 11. 22. 3. 14. 25/ 6. 17. 28. 10

1 LVgduno Galliæ, natalis sancti Iusti, episcopi & confessoris. qui in eremum secedens, cum aliquot annis proximam angelis egisset vitam, & dignus adesset finis tantis laboribus, regnum scandere cœlorum beato lucro promeruit. Huius sanctum corpusculum, cum ossibus beati Viatoris ministri eius, Lugdunum postea relatum est. Eodem die apud præfatam vrbem, sancti Helpidij, episcopi & confessoris.

In Apamia, sancti Antonini martyris. r *Item sancti Cosmæ, confessoris & eremitæ.* q *cuius corpus ex Creta Venetias est translatum. Eodem die,*

beati

beati Brocardi presbyteri, & Carmeli Prioris generalis, magnæ sanctitatis viri. g *Die secunda, sancti patris Ioannis ieiunatoris* †. 2

Zonaras in Tiberio pag. 59. 62.

¶ q *Eodem die in Traiecto, translatio Agnetis virginis. Apud Dononium, eleuatio corporis sanctæ Ragenfredis virginis.*

ANNOTATIONES.

1 De Iusto scribens Vsuardus, seruauit verba historiæ Ms. De eodem Ado Treuerensis hac die, & idibus Octobris / Ado Viennensis Anno 379.

2 Brocardi vita eo anno cœpta est scribi, quo obijt, vt habet initium historiæ eius.

Tertio Nonas Septembris, luna 3 Sept. A

22.3.14.25.6/17.28.9.20.1/12.23.4.15.26/7.18.29.11

NAtalis sanctæ * Phœbes. de qua beatus Apostolus Romanis scribit. Romæ, * beatæ Serapiæ virginis, sub Adriano principe quæ cum esset duobus lasciuis viris tradita, & minime potuisset illudi, nec postmodum ardentibus lampadibus inflammari, iussu præsidis fustibus est cæsa, sicque gladio decollata. Huius dies passionis quarto Calendas Augusti: sepulturæ vero eiusdem, in præsenti habetur, quando & memoria ipsius celebrior agitur. In Capua, sanctorum martyrum, Antonini, * annorum viginti, & Aristei episcopi. quorum gesta habentur. *Ciuitate Sais, sancti Godegrandi, episcopi & martyris. Eodem die, sancti Aigulphi, abbatis monasterij Lirinensis, glorioſi martyris. In territorio Leodiensi, in Ardenna, monasterio Stabuleto,* P *depositio sancti Remacli,* 4

al. Phœbē

Rom. 16

* passio 1

* pueri

2

3

Z 4 *episcopi*

episcopi & confessoris. r *Tullo ciuitate, sancti Mansueti, episcopi & confessoris. Eodem die, Papiæ, sancti Marini.* q *Apud Aquileiam, sanctarum,*
Rubeus l. 1 hist. Rauen. *Euphemiæ* †, *Dorotheæ, Teclæ, & Erasmæ. quæ tempore Neronis post grauissima, multipliciaque tormenta, capite plexæ sunt; & ab Hermagora sepultæ.* g *Die tertia, sancti patris Theoctisti, synaxis*
de quo vita Euth. to. 1 Surij. *cetæ magni Euthymij* †.

¶ r *Ordinatio summi pontificatus incomparabilis viri Gregorij papæ.* p *In monte Blandinio, Gandaui territorij, aduentus sanctorum corporum, Vuandregisili abbatis, Ansberti & Vulfranni archipræsulum. Fossis, translatio corporis beati Foillani martyris.*

ANNOTATIONES.

1 De Serapia fusius Ado ex Gestis.

2 Godegrandi martyrium scribit Adelelinus episcopus Sagiensis, in vita Opportunę, sororis Godograndi, tomo 2 Surij pag. 773.

3 Aigulphi vita originalis extat, nondum excusa.

4 Remacli vita & miracula habentur Ms. per Thietmarum abbatem Helmarduicensem/ Notgerum episcopum Leodiensem ad Vuerenfridum abbatem/ per fratres Stabulenses/ & Herigerum abbatem Lobiensem, in libro de gestis pontificum Leodiensium, à cap. 40 vsque ad 55.

4 Sept. B Pridie Nonas Septembris, luna 23. 4. 15. 26. 7/ 18. 29. 10. 21. 2/ 13. 24. 5. 16. 27/ 8. 19. 30. 12

1 MOysi prophetæ g *& Dei spectatoris.* Apud Ancyram Galatiæ, natalis sanctorum martyrum, trium puerorum, Rufini, Sil-
2 uani, & Vitalici. Cabilonis, sancti Marcelli martyris.

martyris. qui à præside Prisco, cum ad prophanum conuiuium fuisset inuitatus, & huiusmodi epulas execrans, omnes qui aderant, cur idolis deseruirét, libera increpatione corriperet, inaudito crudelitatis genere défodi eum, cingulo tenus erectum, præses iussit. Sicque sanctus Dei martyr tertio die, in Dei timore & laudibus perseuerans, incontaminatum reddidit spiritum. Ipso die, sanctorum, Magni & Casti, r & *Maximi. & sancti Mauri confessoris.* q *Treuiris, sancti Marcelli, episcopi & martyris. In territorio Monasterien si, supra Lippiam fluuium, depositio beatæ Idæ, viduæ magnæ sanctitatis.*

Idæ historia est to. 2 Legendæ.

¶ Coloniæ in maiori ecclesia, Irmgardis virginis. in cuius præfesto ibidem campanæ pulsantur, sicut in præfestis Sanctorum, licet non sit canonizata.

ANNOTATIONES.

1 Moyses nascitur Exodi 2. cuius acta consequenter describuntur. Moritur Deut. vlt.

2 De Marcello, plura Ado. De eodem Gr. Turonensis, de gloria martyrum cap. 53.

Nonis Septembris, luna 5 Sept. C

24.5.16.27.8/19.30.11.22.3/14.25.6.17.28/9.20.1.13

ROmæ, beati Victorini martyris. qui sanctitate & miraculis præclarus, sacerdotium Amiterninæ vrbis, totius populi electione adipiscitur: inde postmodum sub imperatore Nerua iussus est suspendi capite deorsum, in loco vbi putentes & sulphureæ emanant aquæ. Quod cum per triduum pro nomine Christi passus fuisset, glorioſe coronatus, victor

De Vict. gesta Nerv.

migrauit ad Dominum. Item Romæ in portu, sancti Herculani. Capuæ, sanctorum martyrum, Quinti, Arcontij & Donati. Eodem die, p *in pago Teruanensi, monasterio dicto Sithiu*
1 *depositio* sancti Bertini abbatis, p *almi patris* *,
* *nostri* *& confessoris. qui vita & miraculis insignis, anno ab incarnatione Domini sexcentesimo nonagesimo octauo, migrauit ad Dominum. Vbi dum dies caniculares finem faciunt, sicut venerabilis Gregorius Turonensis episcopus scribit, fine vltimæ diei mutati sunt viri sancti inuicti labores. quoniam dum diem clausit vltimum, in regeneratione viua diem accepit perpetuum, Iesum Christum Dominum*
2 *nostrum.* q *Lauduno clauato, sancti Genebaldi, episcopi & confessoris. & sanctæ Probæ virginis.*

¶ *In Gallijs ciuitate Vesontionum, inuentio beatorum martyrum, Ferreoli & Ferrutionis, à beato Aniano, tempore Iuliani imperatoris. vbi operante Domino multæ virtutes factæ sunt.*

Eodem die, sanctorum martyrum, Eudoxi, qui & Marianus, Romuli, Zenonis, & Macarij. qui sub Traiano martyrio coronantur.

De his Metaphr.

ANNOTATIONES.

1 Bertini Sithiuensis vitam scribit Folchardus, eiusdem loci monachus. Ms. ibidem, in oppido sancti Audomari.

2 De Genebaldo, Hincmarus episcopus, in vita Remigij, to. 1 Surij, pag. 291 & seq.

6 Sept. D Octauo Idus Septembris, Iuna

25. 6. 17. 28. 9 / 20. 1. 12. 23. 4 / 15. 26. 7. 18. 29 / 10. 21. 2. 14

Zacha-

ZAchariæ prophetæ, qui de Chaldæa ſenex in patriam reuerſus, iuxta Aggæum prophetam iacet conditus. In Africa, beatorum confeſſorum & epiſcoporum, Donatiani, Præſidij, Manſueti, Germani, Fuſcoli; qui † pro aſſertione catholicæ veritatis, duriſsimè cæſi, & exilio eliminati ſunt. Inter quos etiam epiſcopus, nomine Lætus, ſtrenuus atque doctiſſimus vir, poſt diuturnos ſqualores carceris, incendio concrematus eſt. b *Tunc etiam epiſcopis, quaſi ad concilium congregatis Carthagini, vna die vniuerſæ Africæ eccleſias clauſit Hunericus, rex Arianus, vniuerſamque ſubſtantiam epiſcoporum & eccleſiarum, ſuis epiſcopis condonauit.* Item, Cappadociæ vrbe, † Reate, ſancti Cottidi diaconi. *Eodem die, ad Fauces, ſancti Magni confeſſoris.* b *Et natale beati Oneſiphori, Apoſtolorum diſcipuli. de quo ait Apoſtolus, Det miſericordiam Dominus Oneſiphori domui.*

¶ p *Eodem die, tranſlatio corporis beatiſſimi confeſſoris Chriſti, Humberti, virtutibus & miraculis clari.* g *Die ſexta, commemoratio miraculi facti ab archiſtratego, Michaële, in Colaſsis, ſiue in Chonis.*

1 *Vt ſcribit Victor lib. ſecundo.*

al. Reatē 2

2 Tim. 1 *quia ſæpe me &c.*

Metaphr. 10. 6 *Aloy.*

ANNOTATIONES.

1 De Zacharia, Epiphanius & Iſidorus de vitis prophetarum / Sozomenus lib. 9 cap. 17.

2 De Magno. Gaſpar Bruſchius de epiſcopatibus Germaniæ. Lantho, aliàs Dancho, & iterum alijs Lancho dictus, decimus ſextus epiſcopus Auguſtanæ vrbis, anno Domini octingenteſimo ſeptuageſimo, canonizauit cum conſenſu Romani pontificis ſanctum Magnum. Cuius vitam etiam Emerico, monacho Elefancenſi

eximie

eximie docto, describendam & posteritati commendandam commisit.

7 Sept. E

Septimo Idus Septembris, Iuna 26.7.18.29.10/21.2.13.24.5/16.27.8.19.30/11.22.3.15

Euſ. lib. 8 cap. 5.

APud Nicomediam, natalis beati Ioannis martyris.* hic nimio calore fidei ignitus, librum in quo continebantur crudelia edicta aduersus Christianos, iniecta manu detraxit, ac discerpsit. Cumque hoc relatum esset Dioclitiano & Maximiano Augustis, in eadem vrbe constitutis, nimia crudelitate sæuientes, omnia suppliciorum genera, iusserunt expendi in eum. Quæ vir nobilissimus cum tanta alacritate vultus ac spiritus pertulit, vt ne quidem tristis pro his videri potuisset. Ciuitate Aurelianis, de-

1 positio sancti Euurtij, episcopi & confessoris. qui, vt eius gesta testantur, primo sanctæ Romanæ ecclesiæ subdiaconus, dehinc diuino munere per columbam est designatus pontifex præfatæ vrbis. In territorio Augustodunensi,

2 sanctæ Reginæ virginis. quæ sub proconsule Olibrio, equulei, carceris, ac lampadarum perpessa supplicia, tandem capitali sententia finiri est iussa. Item in territorio Parisiacensi, san-

De Clo. Turon. 3 hist. c. 18. cti Clodoaldi, presbyteri & confessoris, tam generis, quàm mentis nobilitate conspicui. *Cuius corpus requieſcit in eccleſia beati Clodoaldi, prope Pariſios.* p *In ciuitate Tenremondæ, beati Hildewardi, epiſcopi & confeſſoris. qui ſub duce Magriptio, primo diuerſis tormentorum cruciatibus affectus, ſed fidei conſtantia in aduerſis velut in proſperis*

prosperis lætus, fidelem populum ad agnitionem veritatis admonuit, fidemque catholicam constantissime prædicauit. Tandem ipse Magriptium oppositoveritatis speculo ita deuicit, vt reiecto incredulitatis erroneo, Iesum Christum Dei filium assereret, & se suosque velle baptizari acclamaret. Quo facto, vir Dei Dicliuennæ oratorium construxit, in quo post huius labilis vitæ decessum, glorioso fine quieuit. Quo de loco, viri Tenremondenses, veneranda eius ossa, omni virtute famata, cum summo exultationis iubilo, Tenremondæ transtulerunt.

Item in Leodio, beatæ Madelbertæ virginis. q *quæ post amitam Aldegundem, & sororem Aldetrudem, Malbodiense cœnobium tertia rexit.*

Eodem die, beati Viuentij, Remorum archiepiscopi. In Aquileia, natalis sancti Anastasij martyris. hic fullo fuit. sed pro fidei merito in martyrum numerum annumeratus est. Arelati, sancti Augustalis episcopi. In territorio Trecassino, beati Memorij, archidiaconi glorioſi Lupi præsulis. quem Attila rex Hunnorum, cum socijs suis interfecit.

Ipso die, depositio sancti Grati confessoris, Augustensis episcopi, miræ sanctitatis, ac miraculorum, viri. g *Die septima, sancti martyris Sozontis.* *De Sozon. Metaphr. Radulphus.*

¶ *& præfestum natiuitatis sanctissimæ Dei genitricis Mariæ.* q *In portu Valencianas,* p *translatio sancti Saluij martyris, ac Ancolismæ ciuitatis episcopi, & Superij discipuli eius. Item eodem die apud Tenræmondam, aduentus corporis beatæ Christianæ virginis.* *Vigilia ex constitutione Greg. 11*

ANNOTATIONES.

1 Euurtij gesta habentur. è quibus Vincentius transcripsit sex

pſit ſex capita Speculi hiſtorialis lib. 13, aliàs 14.
2 De Regina habetur Theophilus quidam.

8 Sept. F Sexto Idus Septembris, luna

27.8.19.30.11/22.3.14.55.6/17.28.9.20.1/12.23.4.16

1 NATIVITAS beatiſsimæ Dei genitricis Mariæ, perpetuæ virginis. Apud Nico-
2 mediam, natalis ſancti Adriani martyris, cum aliis viginti tribus. qui omnes poſt multa ſupplicia, martyrium crurifragio conſummauerũt, ſub Dioclitiano Auguſto. Alexandriæ, ſanctorũ, Ammonis, Theophili, Neotherij, & aliorũ viginti duorũ. Ité Antiochiæ, Timothei &
3 Fauſti. *Friſingæ, depoſitio ſancti Corbiniani epiſcopi. cuius vita virtutibus inclyta, in Baioaria claruit.*

ANNOTATIONES.

1 De natiuitate Mariæ. Fulbertus Carnotenſis epiſcopus in ſerm. diei. Hac die peculiariter in eccleſia recitandus eſſe videbatur ille liber, qui de ortu atque vita Mariæ ſcriptus inueniebatur, ſi non iudicaſſent eum Patres inter apocrypha numerandum. At quoniam magnis ac ſapientibus viris ita viſum eſt, nos alia quædam, ſed non aliena legentes, eccleſiaſticum morem debitis officijs proſequamur. Orationes tres de hoc feſto habet Pe-
» trus Damiani, tomo 8 Aloyſij.
2 Adriani martyris geſta extant prolixe Ms.
3 Corbiniani vitam ſcripſit Aribus, eius in epiſcopatu ſucceſſor Ms. Coloniæ.

9 Sept. G Quinto Idus Septembris, luna

28.9.20.1.12/23.4.15.26.7/18.29.10.21.2/13.24.5.17

1 APud Nicomediam, paſsio ſanctorum martyrum, Dorothei & Gorgonij. qui præſente Dioclitiano, cum perſecutionem, quam Chriſtia-

Christianis inferebat, detestarētur, iussi sunt primō suspēdi, & flagris toto corpore laniari, exinde visceribus pelle nudatis, aceto & sale perfundi, sicq; in craticula assari, atque ad vltimum laqueo necari. Interiecto autē tēpore beatus Gorgonius Romā translatus est, positusq; via Latina. In Sabinis, milliario ab vrbe tricesimo, sanctorū, Hyacinthi, Alexādri, & Tiburtij. In territorio Teruanēsi, sancti Audomari, episcopi & 2
cōfessoris. p *qui obijt anno Verbi incarnati sexcētesimo nonagesimo quinto.* In Scotia sancti Querani abbatis. g *Die nona, sancti martyris Seueriani.* 3

q *In Bethnei, quam villam recentiores Stadford nominant, sancti Bertellini, eremitæ & confessoris.* 4

¶ *Alto monte* p *inuentio sancti Marcelli, papæ* 5
& martyris. Merbeccæ, translatio Berlendis, Celsæ, atque Nonæ, virginum. b *Romæ, Sergij papæ.* 6
qui inuēnit miræ magnitudinis portionem ligni salutaris Dominicæ Crucis, in sacrario beati Petri. Hic constituit vt in diebus annunciationis Domini, dormitionis & natiuitatis sanctæ Dei genitricis Mariæ, ac sancti Simeonis, quod hypanti Græce dicitur, litaniæ exeant à sancto Adriano, & ad sanctam Mariam populus occurrat.

ANNOTATIONES.

1 De Dorotheo & Gorgonio Eusebius lib. 8 cap. 6/ & Milo episcopus ad Gorzienses: ad quos translatæ sunt Gorgonij sacræ reliquiæ.

2 Audomari vitam Morinorū episcopi, scribit Folchardus monachus ad sanctū Bertinū in Sithiu vico, qui nunc est percelebre oppidum sancti Audomari. Ms. ibidem.

3 Seuerianus quadraginta martyribus in Sebaste præcipua causa tolerantiæ fuit, vt in vita eius scribit Metaphrastes.

4 De Ber-

4 De Bertellino, ex Catalogo Scriptorum Brytanniæ. Alexander Eſſebienſis Prior Regularium, ſcripſit vitam Bertellini eremitæ lib. 1. Incipit, Quoniam quantum intellectui noſtro.

5 Marcelli papæ narratio manifeſtationis contigit ſub Vrſione primo abbate poſt vaſtationem Hũgarorum: & tunc temporis deſcripta eſt per eum, & Altimontenſes.

6 De Sergio papa Ado Viennenſis an. 686/Anaſtaſius Ms. cap. 86 Pontificalis.

10 Sept. A Quarto Idus Septembris, luna 29.10.21.2.13/24.5.16.27.8/19.30.11.22.3/14.25.6.18

De Hilaro Pontificale cap. 48.

ROmæ, beati Hilarij papæ. Apud Africam, natalis ſanctorum epiſcoporum, Nemeſiani, Felicis, Lucij, item Felicis, Litei, Poliani, Victoris, Iaderis, & Datiui. qui ſub Decio & Valeriano, exurgente perſecutionis rabie, ad primam confeſsionis Chriſti conſtantiam grauiter fuſtibus cæſi, deinde compedibus vincti, & ad fodienda metalla deputati, glorioſe confeſsionis agonem conſummauerunt. Extat epiſtola ſancti Cypriani ad ipſos, & de ipſis ſcripta.

epiſt. 77/ Lib. 3, 25.

† *Geſta Euphemiæ*

Eodem die, in Chalcedonia, ſanctorum, Soſthenis & Victoris †. qui ob fidei catholicæ confeſsionem, ſub Priſco conſule, carcerem, vincula, & beſtias ſuperantes, tandem in oratione vocati de cælo, ſpiritum emiſerunt. r *Tolentini, depoſitio ſanctiſſimi Nicolai confeſſoris, Ordinis fratrum eremitarum ſancti Auguſtini. Eodem die, ſancti Petri archiepiſcopi. qui multis virtutibus & miraculis claruit.* p *Item Leodienſi ciuitate, natalis ſancti Theodardi, epiſcopi & martyris.* q *Hic beati Remácli ſucceſſor, ſanctiſque Lamberti eruditor, requieſcit in Legia, in baſilica ſancti Lamberti.*

1

2

Ciuitate

Ciuitate Albienſi, [b] *depoſitio Saluij epiſcopi. de* [3]
cuius ſanctitate Gregorius Turonis epiſcopus ſcripſit, lib. 5 hiſt. cap. vlt.
narrans quod per reuelationem vidiſſet diuinæ vocis
euaginatum gladium imminere ſuper tegulum, quod
Chilpericus rex præcepit conſtrui. Cui viſioni veri-
tas ſtatim ſubſecuta eſt: nam poſt dies viginti duo
filij regis mortui ſunt. p: *Item, ſancti Otgeri con-*
feſſoris, q *& diaconi. qui ex Brytannia comes pere-*
grinationis fuit ſanctis epiſcopis, Vuironi & Ple-
chelmo, atque poſt multa pietatis exercitia, ſepul-
turam accepit in eccleſia Montis Petri, iuxta Ruræ-
mondam. Eodem die, ſancti Eunucij, epiſcopi No-
uiomenſis, & confeſſoris. s *Die decima, ſanctarum*
martyrum, Menodoræ, Metrodoræ, & Nympho- de his Meta-
doræ †. phraſtes.

ANNOTATIONES.

1 Nicolai Tolentini vitam ſcribit Eugenius quartus, eum ſanctis aſſcribens. Eſt in Breuiario Auguſtinenſium, Nonis Iunij, & alibi.

2 Theodardi vita paſſim apud nos extat. quam ſe vrbaniori ſtylo melioraſſe ſcribit Sigebertus Gemblacenſis, cap. vltimo catalogi virorum illuſtrium.

3 De Saluio Albienſi epiſcopo, Gregorius Turonenſis lib. 5 hiſtoriæ cap. 44 & 50/ lib. 6. cap. 29/ & potiſſimum lib. 7 cap. 1/

Tertio Idus Septembris, Iuna 11 Sept. ℞
30.11.22.3.14/ 25.6.17.28.9/ 20.1.12.23.4/ 15.26.7.19

ROmæ, via Salaria veteri, natalis ſanctorum martyrum, Proti & Hyacinthi eunuchorum. * qui ſub Gallieno imperatore quod Chriſtiani eſſent, deprehenſi, coguntur ſacrifi- Paſſio Eugeniæ 25 Dec. cembr.
care. Sed non conſentientes, primo duriſsime

verberantur, tuncque pariter decollantur.

1 r *Lugduno, depositio sancti Patientis episcopi.* ¶ *cuius hortatu Constantius presbyter vitã beati Germani episcopi, virtutibus plenam, descripsit. Vercellis, sancti Æmiliani, episcopi & confessoris. Turego, natale sanctorum, Felicis & Regulæ. In portu Ganda, sanctæ Vincianæ virginis.* g *Die undecima, sanctæ matris Theodoræ Alexandrinæ.*

De Theodora Metaph.

¶ Itẽ. Bodonis cõfessoris, episcopi Tullensis, qui Lugdunum translatus, mira fidelium deuotione veneratur.

ANNOTATIO.

1 De Patientis beneficio, quod in ipsa fame populis præstitit, scribit Gregorius Turonensis lib. secundo historiæ Francorum cap. 24. & subdit ibidem. Extat hodieque apud nos beati Sidonij epistola, in qua eum declamatorie collaudauit. / Est decima ad Hesperium libro secundo / & vltima lib. 6 ad dominum papam Patientem.

12 Sept. C Pridie Idus Septembris, Iuna

1.12.23.4.15/26.7.18.29.10/21.2.13.24.15/16.27.8.20

De Syro Liutprand. Ticinensis lib. 3. c. 2.

APud vrbem Ticinum, sanctorum confessorum, Syri & Iuentij, qui à beato Hermagora ad præfatam vrbem directi, primo illic Christi Euangelium prædicantes, & magnis virtutibus ac miraculis coruscantes, etiam vicinas vrbes diuinis operibus illustrarunt: sicque in pontificali honore, glorioso fine quieuerunt in pace. r *Lugduno Galliæ, sancti Sacerdotis episcopi.* p *Apud* * *Anderlacum, depositio sancti Guidonis confessoris. qui post septennem ac laboriosam peregrinationem, hunc locum suæ quietis elegit: vbi sui sacri corporis reliquiæ sub frequen-*

p nos Vita & miracula Anderlaci leguntur.

frequentia miraculorum frequentantur. q *In Aquitania, natale ſancti Maximini, Treuerorum archiepiſcopi. qui quarto Calendas Iunij Treuerim relatus eſt. Eodem die, Baiocas, beati Reuerentij, preſbyteri & confeſſoris. In Gallijs, ciuitate Auguſtoduno, depoſitio beati Euanti epiſcopi.* s *Die duodecima, ſacroſancti martyris Autonomi.*

De Autonomi Metaph.

Idibus Septembris, Iuna 13 Sept. D

8.13.24.5.16/27.8.19.30.11/22.3.14.25.6/17.28.9.21

APud Ægyptum, ciuitate Alexandria, beati Philippi epiſcopi, patris ſanctæ Eugeniæ virginis. Hic * dignitatem præfecturæ deſerens, & baptiſmi gratiam adipiſcens, epiſcopij honorem poſtmodum aſſecutus eſt. Quem in oratione conſtitutum iuſsit Perennius præfectus gladio iugulari, tempore Voluſiani & Gallieni imperatorum. Eodem die, ſancti Amati, presbyteri & abbatis monaſterij Romarici. qui miræ abſtinentiæ, & anachoriticæ vitæ ſectator, virtutum & miraculorum gratia, illuſtrem conuerſationem duxit. Andegauis, ſancti Maurilionis, epiſcopi & confeſſoris. *Duaci, ex* p *Broylo, depoſitio ſancti Amati, epiſcopi & confeſſoris. cuius virtutem Saluator omnium pius magnificauit in temporali vita, ſuorum gratia meritorum.* r *Ipſo die, ſancti Venerij confeſſoris, admirandæ ſanctitatis viri.* q *Turonis, ſancti Lidorij* †, *epiſcopi & confeſſoris. Auguſtoduno, depoſitio ſancti Neſtarij epiſcopi.*

Vt habet paſſio Eugeniæ, 25 Decemb.

Tur. 10 hiſtor. c. 31

¶ g *Die decima tertia, dedicatio templi ſanctæ Chriſti & Dei noſtri reſurrectionis. & præfeſtum viuificæ Crucis.*

ANNOTATIO.

1 Maurilij Andegauenſis vitam ſcripſit Fortunatus epiſcopus Pictauorum, vt habet Vincentius epiſcopus Beluacenſis, lib. 21 ſpeculi hiſtorialis cap. 126.

14 Sept. E Decimo Octauo Calendas Octobris, Iuna 3.14.25.6.17/28.9.20.1.12/23.4.15.26.7/18.29.10.21

1 EXaltatio ſanctæ Crucis, quando Heraclius imperator eam de Perſide Hierolymam reportauit. Sed & procurrentibus annis papa Sergius miræ magnitudinis portionem eiuſdem ligni, in ſacrario beati Petri Domino reuelante reperit. quæ annis omnibus, ipſo die exaltationis eius, ab omni oſculatur atque adoratur populo. Romæ, via Appia, beati Cornelij papæ. In Africa, ſancti Cypriani. *quorum natales transferuntur in diem perendinum.* p: *Treueris, ſancti Materni epiſcopi,* q *diſcipuli ſancti Petri qui ſimul Tungrenſi, Colonienſi, & Treuirenſi eccleſijs præfuit archiepiſcopus, & Coloniæ ſpiritum Deo reddidit, atque in eccleſia ſancti patris Eucharij, quæ nunc ad ſanctum Matthiam appellatur, ſimul cum eiſdem requieſcit.*

¶ *Bruxellæ,* p *dedicatio eccleſiæ, & ad illam trãſlatio corporis beatæ Gudilæ virginis. In Blandinio, tranſlatio ſancti Anſberti, Rothomagenſis eccleſiæ archiepiſcopi.* q *In Mareolo, eleuatio beatæ Bertiliæ.*

Quarta feria poſt decimum octauum diem Calendarũ Octo-

Octobrium, triduanum ieiunium autumnale/ siue septimi mensis. de quo extant beati Leonis papæ primi homiliæ nouem.

ANNOTATIO.

1 Exaltatæ crucis historiam scribunt Ado Treuerensis in martyrologio/ Andreas Cretensis episcopus apud Metaphrasten/ Idē Metaphrastes in vita Anastasij Persæ to. 1 Surij, festi meminit.

Decimo septimo Calendas Septembris, Iuna 15 Sept.

4.15.26.7.18/29.10.21.2.13/24.5.16.27.8/19.30.11.23

ROmæ via Numentana, natalis beati Nicomedis, presbyteri & martyris, sub Domitiano imperatore. qui cum diceret compellentibus se sacrificare, Ego non sacrifico nisi Deo omnipotenti, qui regnat in cęlis, plumbatis diutissime cæsus migrauit ad Dominum. Eodem die, in territorio Cabilonensi, sancti Valeriani martyris. quem Priscus prędes suspensum, & graui vngularum laceratione cruciatum, cum in Christi confessione videret immobilem, ac læto animo in eius laudibus permanentē, gladio animaduerti fecit. Tullo, sancti Apri episcopi & cōfessoris. Itē Carnoto, sancti Leobini episcopi. r *Eodem die, octaua natiuitatis Virginis Mariæ.* b *Lugduno, depositio sancti Albini episcopi.* p *Eodē die, depositio sancti Aichadri abbatis.* g *Die decima quinta, sancti martyris Niceta.* De Niceta Metaph.

¶ In Cliuia, Luthardi comitis & confessoris. qui fundauit claustrum Vuischelense, & Nussiense.

1

2

3

4

ANNOTATIONES.

1 De Nicomede plura habet Ado ex epistola sancti Marcelli, discipuli sancti Petri, ad Nereum & Achilleum. quæ extat in eorum gestis, 12 Maij.

2 De Valeriano, Ado in martyrologio / Greg. Turonenſis de gloria martyrum cap. 54.

3 Aïchadrus poſt ſanctum Philibertum abbas Gemeticenſis, quieſcit Haſpris inter Cameracum & Valencenas. Vita incipit, Dominis ſuis, Gemeticenſibus fratribus, Fulbertus peccator.

4 Luthardi vita rhythmo ſcripta, eſt Legendę parte 2.

16 Sept. G Decimo ſexto Calendas Octobris, Iuna 5.16.27.8.19.30.11.22.3.14/25.6.17.28.9/20.1.12.24

1 ROmæ via Appia, beati Cornelij papæ. cuius os, poſt exilij relegationem, iuſsit Decius plumbatis cædi, & ſic cum alijs viginti & vno promiſcui ſexus, decollari. Sed & Cerealis miles, cum vxore ſua Saluſtia, quos idem Cornelius fide inſtruxerat, ſub eodem die, ca-

2 pite plexus eſt. In Africa, ſancti Cypriani epiſcopi. qui ſub Valeriano principe, poſt longum exilium, detruncatione capitis martyrium conſummauit, ſexto milliario à Carthagine iuxta mare. Referuntur cum eo paſsi Creſcentianus, Victor, Roſula, & Generalis. Apud ciuitatem Chalcedoniam, natalis ſanctæ Eu-

3 phemiæ, virginis & martyris. quæ ſub proconſule Priſco, tormenta & carceres, verbera, & *Argumentum pro ingenioſo opere.* argumenta rotarum, ignes & ponderalapidum angularium, beſtias & plagas virgarum, ſecures, & ſartagines igneas, rurſum morſum beſtiæ, pro Chriſto ſuperauit. Romæ, ſanctorum

4 martyrum, Luciæ nobiliſsimæ matronæ, & Geminiani. quos Dioclitianus pœnis grauiſsime afflictos, diuque tortos, tandem poſt laudabilem martyrij victoriam, gladio

animad-

animaduerti præcepit. *In Anglia, sanctæ Edithæ virginis, filiæ Edgari regis. In territorio Argentinensi, sanctæ Einbeth virginis, præclaræ sanctitatis.*

¶ In Scotia, Niniani † episcopi Candidæ casę, & confessoris. Item obitus Agnetis de mōte Policiano, cuius vitam scripsit Raimundus, Magister Ordinis Prædicatorum. *De Nin. Beda l. 3 c. 4*

ANNOTATIONES.

1 De Cornelio, Pontificale cap. 22/ Cyprianus lib. 4. epist. 2/ lib. 1. epist. 1 & 6/ Eusebius lib. 6 cap. 35 interprete Christophorsono/ Paulus diaconus ante Cyprianum fol. 6. 5/ item passio S. Cornelij Ms.

2 De Cypriano. Historia per sanctum Pontium ipsius diaconum, per Augustinum/ Paulum diaconum, Iacobum Pamelium, & alia complura huc pertinentia, habentur in Prologomenis Pamelij apud opera Cypriani.

3 Euphemiæ virginis passio habetur Ms. & in Simeone Metaphraste hac die. De eiusdem corpore Zonaras in Copronymo/ de templo in Chalcedone. Euagrius lib. 2. cap. 3./ Item de ea Præfatio Ambros. Asterius in Euphemiam citatur in 7 synodo actione 4/ Constantini autem episcopi Tij oratio, de inuentione pretiosissimarum reliquiarum sanctæ & in primis benedictæ Euphemiæ, habetur in Metaphraste, die 11 Iulij.

4 De Lucia & Geminiano plenius ex Gestis, Beda & Ado.

Decimo quinto Calendas Octobris, Iuna 17 Sept. ♎
6.17.28.9.20/1.12.23.4.15/26.7.18.29.10/21.2.13.25

APud Leodium, [b] *villam publicam diœcesi Tungrensi*, beati Lamberti, episcopi Tungrensis. qui [b] *dum regiam domum zelo religionis increpasset, cum rediens orationi incumberet*, à nocentibus, [b] *& iniquissimis viris de palatio regio missis, ex improuiso conclusus, intra domum* 1

ecclesiæ innocenter occisus, aulam cælestis regni perpetuo intrauit victurus. b *Cuius sepulchrum creberrimis illustratur miraculis.* Romæ, sanctorum martyrum, Narcisi & Crescentionis †.

quibus de suo thesauro dedit Laurentius. Gesta Laurent.

In Britannijs, sanctorum, Socratis & Stephani. Niueduno, sanctorum martyrum, Valeriani, Macrini, & Gordiani. Item Cordubæ, sanctorum, Æmiliani diaconi. & Hieremiæ, decollatorum. r *Ipso die, sancti Flocelli, martyris egregij.* ¶ *Apud Bingam, sanctæ Hildegardis virginis. quæ tempore sancti Bernardi abbatis, odorem suæ sanctitatis late sparsit.*

2

¶ *In monte, qui dicitur Aluernæ, prope Assisium, impressio sacrorum stigmatum in corpore beatissimi patris Francisci. Lætijs,* p *ipso die, eleuatio sanctæ Hiltrudis virginis.*

3

ANNOTATIONES.

1 De Lamberto. Vitam & passionem sancti Lamberti primo scripsit Godescalcus diaconus ecclesiæ Leodiensis, tempore Caroli primi, & Adalrici sui episcopi. secundo, Stephanus ex clerico Metensi episcopus Leodiensis, decimus sancti Lamberti successor. Idem scripsit quoque cantum nocturnum de eodem martyre. Horum mentio est apud Sigebertum, de viris illustribus cap. 116, & in chronicis, anno 903 / Item in præfatione Nicolai. Postmodum eiusdem martyris historiam scripserunt, Sigebertus Gemblacensis, Nicolaus Canonicus sancti Lamberti, iam nominati, & Reinerus monachus sancti Laurentij. Ex his, passim apud nos extant, Stephanus & Nicolaus.

2 Hildegardis opus epistolarum, cum vita eius per Theodoricum abbatem, prodijt Coloniæ, An. 66.

3 De stigmatibus Francisci, Bonauentura cap. 13/ & bulla Alexandri papæ impressa cum Bonauentura Parisijs in 8. Officium teste Tritthemio composuit Gerardus Odonis, 18 Minister generalis.

Decimo

Decimo quarto Calendas Octobris, luna 7.18.29.10.21/2.13.24.5.16/27.8.19.30.11/22.3.14.26 18 Sept. B

NAtalis beati Methodij, Olympi Lyciæ, & postea Tyri episcopi. qui sub Diocletiano in Chalcide Græciæ, vt scribit sanctus Hieronymus, martyrio coronatus est. Viennæ, sancti Ferreoli †. qui cum esset tribunitiæ potestatis, iussu præsidis tentus, & primo crudelissime verberatus, deinde graui catenarum onustus pondere, in teterrimum carcerem trusus est. Postea vero martyrij palmam capitis obtruncatione percepit. *Mediolani,* r *eodem die, sancti Eustorgij, episcopi & confessoris.* *De viris ill. c.93* *Sidonius lib. 7 epist. 1* 1

Mediolani, depositio sancti Satyri confessoris, q *ac germani præclarissimi doctoris ac episcopi Ambrosij. Qui in libro quem de fratris obitu compositit, in eius laudem inter cætera dixit, Nihil quidem habui, fratres charissimi, in rebus humanis tanto fratre pretiosius, nihil charius. Bos frequenti mugitu pium testatur affectum, si forte defecerit, cum quo ducere collo aratra consueuit. Et ego te frater non requiram? aut possim vnquam obliuisci tui, cum quo vitæ huius semper aratra sustinui? Labore enim inferior, sed amore coniunctior. Latus enim meum tuo latere sepiebas, charitate, vt frater: cura, vt pater: solicitudine, vt senior: reuerentia, vt iunior. Apud Abrincas, depositio sancti Sinerij, eiusdem ciuitatis episcopi & confessoris. In Germania, monasterio Andelaha, depositio sanctæ Richardis imperatricis, coniugis Caroli Crassi, & virginis.* g *Die* *Tomo 3. initio orationis.*

decima octaua, sancti patris Eumenij, episcopi Gortynæ, thaumaturgi.

¶ q *Bergis,* p *glorioſæ translatio corporis sanctiſſimi patris* *, *Vuinoci abbatis.*

nostri

ANNOTATIO.

post epistol. 82. 1 Eustorgij meminit Ambrosius ad Auxentium de nō tradendis basilicis: vbi eum ob multa quę fidei causa passus est, confessoris nomine honorat. Tunc enim confessoris nomen strictius accipiebatur, quàm modò.

Decimo tertio Calendas Octobris, luna

19. Sept. C. 8.19.30.11.22/3.14.25.6.17/28.9.20.1.12/23.4.15.27

IN Neapoli Campaniæ, sanctorum, Ianuarij, Beneuētanæ ciuitatis episcopi, Festi & Proclidiaconorū, Desiderij, Eutychi & * Acuti. qui

al. *Achatij* post vincula & carceres, capite cæsi sunt in ciuitate Puteolana, sub Dioclitiano principe. Ité

1 in Palæstina, sanctorum martyrum Pelei & Nili episcoporum. qui tempore persecutionis, cum plurimis clericis, pro Christo igne consumpti sunt. Apud Nuceriam, natalis sanctorū martyrum, Felicis & Constantiæ. qui sub Nerone

al. Sigonis. passi sunt. In territorio Lingonicæ ciuitatis, † Sequani presbyteri. *Treueris, sancti Mileti episcopi.*

Turon. de conf. c. 88 *Messanæ in freto Siculo, sanctorum Nicādri abbatis, & sodalium, Gregorij, Petri, Demetrij, & Elisabethæ. qui sub quodā specu solitarij vixere, inediam, sitim, æstum, & algorem, pro Christo tolerantes, vbi pariter in pace quieuerunt.* r *Turonis, sancti Eustochij* † *episcopi, magnarum virtutum viri.*

Gr. Tu. libro 2. hist. cap. 1/ lib. 10. cap. 31. g *Die decima nona, sanctorum martyrum, Trophimi, Sabbatij, & Dorymedōtis.* q *Ciuitate Metis, sancti Goerici, episcopi & confessoris.* * *qui vitæ sanctitate*

sanctitate fuit admirabilis, & omnibus sibi commissis amabilis. *Vita Arnulfi to. 3 Bedæ.*

ANNOTATIO.

1 De Peleo & Nilo, Eusebius lib. 8. historiæ eccl. cap. 25 & 22 interprete Christophorsono/cap. 14 Rufini.

Duodecimo Calendas Octobris, Iuna 20 Sept. D
9.20.1.12.23/4.15.26.7.18/29.10.21.2.13/24.5.16.28

ROmæ, temporibus Adriani imperatoris, passio sanctorum Eustachij, cognomento 1
Placidi, & vxoris eius, cum filijs. quorum miri actus leguntur. In Cyzico, natalis sanctorum martyrũ, Faustæ virginis & Euilasij, sub Maximiano imperatore. quam idem Euilasius, cum esset primus palatij, iussit primo dehonestari, suspendi, torqueri, ac quasi lignum secari mediam. Sed postea credens & ipse in Christum, simul cum Fausta agonizatus est. Ciuitate Corduba, beati Eulogij presbyteri, ob Christi martyrium decollati. In Phrygia, sanctorum, Dionysij & Priuati. r *Item eodem die, vigilia sancti Matthæi, Apostoli & Euangelistæ.* 2

¶ q *Ipso die in cœnobio Sonegias,* p *translatio beati Vincentij. Elnone, eleuatio corporis sancti Amandi episcopi & confessoris. Cuius corpus, post centum quinquaginta annos à transitu, integrum inuentum est: atque de ore eius geminis ab inuentore dentibus ablatis, stillæ scribuntur fluxisse cruoris.*

ANNOTATIONES.

1 De Eustathio verba Vsuardi ex 3 die Nouembris huc transtuli propter vsum Romanum. Omisi etiam, Romanum martyrologiũ insecutus, nomina vxoris & proliũ.

Vsuardus

Vſuardus enim habebat (vxoris eius Theoſpis, cum filijs, Agapio & Theoſpito) Sed Metaphraſtes nominat vxorem, Theopiſten: filium, Theopiſtum. Vnde colligo nomina hæc eos in baptiſmo accepiſſe, & in Vſuardo corrupte legi. Porro ex miris actibus Euſtathij Placidi, citat Damaſcenus lib. 3 de imaginibus, ipſius conuerſionem per imaginem crucifixi inter cornua cerui. Et parum à Ms. actibus differt Metaphraſis Simeonis, 20 Septembris.

a De Fauſta & Euelaſio plenius Beda / pleniſſime Metaphraſtes, die 6 Februarij, to. 1 Surij.

21 Sept. E Vndecimo Calendas Octobris, luna 10.21.2.13.24/5.16.27.8.19/1.11.22.3.14/25.6.17.29

a NAtalis beati MATTHÆI Apoſtoli & Euangeliſtæ. qui apud Æthiopiam prædicans, martyrium paſſus eſt. Huius Euãgelium Hebræo ſermone conſcriptum, ipſo reuelante, tempore Zenonis imperatoris inuentum eſt.

Eodem die, via Claudia, viceſimo milliario ab Vrbe, paſsio ſancti Alexandri epiſcopi. qui pro fide Chriſti ſub Antonino imperatore, vincula, fuſtes, equuleum, lampades ardentes, vngularum laniationem, beſtias, ac fornacis flammas ſuperans, tandem gladio vitam adeptus eſt glorioſam. *Cui papa Damaſus condignam faciens cryptam, illic eum ſexto Calendas Decembris trãſpoſuit; quando & feſtiuitatem ei indixit. Vbi & paſsio eius annotata eſt* †. Item Romæ, ſancti Pamphili martyris. *Apud Conſtantias, inferioris Normanniæ, beati* Laudi, primi præfatæ vrbis epiſcopi. cuius vita miraculis floruit: & mors ipſius nihilominus pretioſa in conſpectu Domini fuit. Truncinij iuxta Gandauũ, p paſsio ſancti Gerulphi martyris.* g Die vigeſi-

Apud Adonem late ex geſtis.

† *Laudonis*

vigesima prima, sancti Apostoli Codrati in Magnesia.

¶ q *Crispinij*, p *eleuatio & remotio corporis beatissimi patris* * *Landelini*, *ab Odone Cameracensi* *nostri* *episcopo.*

ANNOTATIO.

1 De Matthæo, Matt. 9/Mar. 2/ Lucæ 5/ Hier. de viris illustribus cap. 4/Eusebius lib. 3 cap. vlt. & 18/quod est in Rufino 24/item lib. 5 cap. 8. & 10/ Isidorus de patribus/ Ado in martyrologio/ Metaphrastes tomo 5 & 7 Aloysij. Clemens Alex. lib. 2 pædagogi cap. 1/ Eckius in homil. de S. Matthæo scribit Nicolaum quintum quinq. millia ducatorum ei promisisse qui Euangelium Matthæi in Hebræo sibi adferret.

Decimo Calendas Octobris, Iuna 22 Sept. F

11.22.3.14.25/6.17.28.9.20/2.12.23.4.15/26.7.18. I

IN Gallijs, ciuitate Seduno, loco Agauno, natalis sanctorũ martyrum Thebæorum, Mauritij, Exuperij, Candidi, Victoris, cum socijs eorum, sex millibus sexcentis sexaginta sex. qui sub Maximiano passi pro Christo, glorioſissime coronati sunt. b *Victor vero martyr, nec legionis eiusdem fuit, neque miles, sed emeritæ iam militiæ veteranus. Hic cum iter agens, incidisset in hos qui passim epulabantur, læti martyrum spolijs, atque ab his ad conuescendum inuitatus, detestatus conuiuas, ab eis iugulatus est, ac cæteris martyribus honore coniunctus. At vero beatissimorum martyrum corpora, post multos passionis annos, sancto Theodolo episcopo reuelantur, & in honore eorum basilica honeste componitur.* Apud Baioariam, sancti † Emmerami, episcopi & martyris. b *Cui singulariter omnia membra abscisa sunt.* r *Huic crimen stupri imputatum est*, ac proinde mortis

1 Eucherius cap. 12

r *Antrãni.*

2

mortis discrimen patienter pertulit. In pago Pictauensi, sancti Florentij, presbyteri & confessoris. In territorio Bituricensi, sancti Siluani confessoris. *Ciuitate Lauduno clauato, depositio sanctæ Salabergæ abbatissæ. quæ in lege diuina erudita, vigilijs, & orationibus, atque ieiunijs, assidue vacans, virtutum & miraculorum gratia illustrem conuersationem duxit. In pago Tornodorensi, beati Ioannis abbatis.*

De Ioan. Cr. Tur. de glo. conf. cap. 87

ANNOTATIONES.

1 De Mauritio & Thebæis. Sigebertus Gemblacensis de viris illustribus cap. 159. Marbodus, Redonensis episcopus, scripsit metrice passionem Thebæorum, quasi pedibus vadens in sententiam Eucherij Lugdunensis episcopi. qui eam vrbana prosa scripserat ad Siluium episcopum. Vterq. est Gemblaci. Ibidem extant etiam libri tres Sigeberti Gemblacensis. quorum initium est, Martyribus roseas Thebæis ferre coronas.
Hymnus Fortunati in eosdem, est inter poëtas ecclesiasticos.

2 De Emmeramo, verba Vsuardi omisit Romanum Martyrologium, clariora substituens. Nisi enim benigne interpreteris, crudius aut durius dictum est, Hic crimen stupri à quodam commissum, sibi causa Christi imputari suasit.

23 Sept. G

Nono Calendas Octobris, Iuna 12. 23. 4. 15. 26/ 7. 18. 29. 10. 21/ 3. 13. 24. 5. 16/ 27. 8. 19. 2

Pontificale cap. 2

NAtalis beati Lini papæ. qui post beatum Petrum Apostolum Romanam ecclesiam tenuit annis duodecim, & martyrio coronatus, sepultus est in Vaticano. In Campania, natalis beati Sosij, diaconi Mesenatæ ciuitatis. Hic cum tempore quodam Euangelium legeret in ecclesia præfatæ vrbis, præsente episcopo

Ianuario, vidit subito idem episcopus de capite eius flammam exurgere, & pronunciauit eum martyrem futurum. Et non post multos dies, cum esset annorum triginta, martyrium cum eodem episcopo, capitis detruncatione suscepit. Eodem die, sanctæ Theclæ virginis, 1
g *primæ martyris*, de Iconio ciuitate. quæ in confessione Christi ignes ac bestias deuicit, ac post multa certamina, ad doctrinam multorum veniens Seleuciam, b *cum duplici corona, virginitatis & martyrij*, requieuit in pace. In territorio ciuitatis Constantiæ, sancti Paterni, episcopi & confessoris. *Item Romæ, sancti Liberij, papæ & confessoris.* ¶ *Eodem die, Paxentij martyris. cuius corpus honoratur & colitur in conuentu diui Martini de campis, Parisijs.* 2

¶ ℙ *In Gemblaco, eleuatio corporis sancti patroni* * *Guiberti, confessoris Christi, in miraculis præclari.* * nostri 3

b Secunda assumptio sanctæ Mariæ Virginis. 4

ANNOTATIONES.

1 Theclæ primæ martyris multi meminerunt. vt, Ambrosius lib. 2 de virginibus/epist. 7 & 82/Chrysost. hom. 35. in Acta/ Nazianzenus oratione 30. 14. & 13/ Epiphanius hæresi 78/ Seuerus vitæ Martini lib. 2 cap. 16/ Augustinus lib. 30 contra Faustum cap. 4/ Fortunatus pluribus locis/Cyprianus in precibus fusis in die martyrij/, Nicephorus libro vnico Anno 492/ & alij. Liber autem qui appellatur actus Theclæ & Pauli, inter apocryphos numeratur, à Gelasio & 70 episcopis, ac antea ab Hieronymo.

2 De Liberio Pontificale cap. 37/ & recentiores. vt, D. Cardinalis Hosius contra Brentium lib. 2/ Onuphrius in Platinam/ Copus dialogorum lib. 1 cap. 8. *In catalogo cap. de Luca.*

3 De Gui-

3 De Guiberto. Habet Gemblacum relationem miraculorum ſancti Guiberti à deceſſu eius vſque ad eleuationem, & canonizationem. quæ contigit circa Annum 1099.

4 De ſecunda illa aſſumptione, ſcribit Ioannes Beletus in Rationali diuinorum Officiorum, cap. 146. Mulier quædam religioſiſſima, appellata Eliſabeth, quæ etiam
lib. 4 cap. 1 nunc in viuis eſt, habitatq. in finibus Saxoniæ, ait † ſibi eſſe reuelatum, quod circiter dies quadraginta aſſumptum fuerit corpus poſt aſſumptionem animæ. De qua re opuſculum quoddam compoſuit; ſed non eſt in Romana eccleſia comprobatum. Ex hac igitur, aut ſimili annotatione, cuidam placuit Bedæ adijcere ſecundam aſſumptionem Virginis Mariæ.

24 Sept. A Octauo Calendas Octobris, luna
13. 24. 5. 16. 27/ 8. 19. 30. 11. 22/ 4. 14. 25. 6. 17/ 28. 9. 20. 3

Luc. 1 COnceptio ſancti Ioannis Baptiſtæ, *& glorioſi prophetæ, & præcurſoris.* Et in Auguſtoduno, ſancti Andochij presbyteri, Thyrſi diaconi, & Felicis. qui à beato Polycarpo epiſcopo ab Oriente directi ad docendam Galliam, ſub Aureliano principe ſunt glorioſiſsime coronati. Siquidem flagelllis cæſi, in vltimo tota die inuerſis manibus ſuſpenſi, & in ignem miſsi, ſed non combuſti, tandem vectibus colla feriuntur. r *Aruernis, depoſitio ſancti Ruſtici*
Baron. lib. 2 epiſcopi †. *Item in Hungaria, ſancti Gerardi, epi-*
liſt. cap. 13 ſcopi & martyris. q *In territorio Beluacenſi, ſancti Germari abbatis.*

¶ p *Cameraci, eleuatio ſancti Gaugerici, epiſcopi & confeſſoris.*

25 Sept. B Septimo Calendas Octobris, luna
14. 25. 6. 17. 28/ 9. 20. 1. 12. 23/ 5. 15. 26. 7. 18/ 29. 10. 21. 4

Natalis

NAtalis beati Cléophæ. quem tradunt apud caſtellum Emmaus, in eadem domo, in qua menſam Domino præparauerat, pro confeſsione illius à Iudæis occiſum, & glorioſa memoria ſepultum. In ciuitate Ambianenſium, beati Firmini epiſcopi. qui ſub præſide Rictiouaro, poſt varia tormenta, capitis decollatione martyrium ſumpſit. Apud Lugdunum, depoſitio ſancti Lupi epiſcopi, ex anachorita. Ipſo die, ſancti Herculani militis. qui in paſsione Alexandri epiſcopi legitur †. Luc. 24.

Antiſiodori, ſancti Aunarij epiſcopi, & confeſſoris. r *Item Bleſis, ſancti Solennis epiſcopi.* b *Hic hominem à natiuitate cæcum & ſurdum, oſculatus eſt, & ſtatim ſanum reddidit. Hic etiam Carnotenſium epiſcopus, Ludouicum regem, cum trecentis ſeptuaginta nobilibus, ſacro fonte regenerauit. ſicque Dei ſanctus, tres olympiades gerens in epiſcopatu, migrauit ad Dominum.* *Apud Adonem 6 Idus Dec.*

q *Eodem die, ſancti Principij, Sueſſionenſis epiſcopi, fratris beati Remigij. Cuſantiæ in territorio Biſontino, depoſitio beati Hermenfredi, abbatis & confeſſoris. In Glaſconia, depoſitio ſancti Ceolfridi, abbatis & confeſſoris.* 1

ANNOTATIO.

1 De Ceolfrido, ex catalogo ſcriptorum Brytanniæ. Vuichbertus Deirus ex Angloſaxonia natus, ſcripſit vitam Ceolfridi abbatis ad Gregorium ſecundum Pontificem maximum. Vixit An. 724. Beda poſt finem hiſt. eccl. Scripſi hiſtoriam abbatum monaſterij, in quo ſupernæ pietati deſeruire gaudeo, Benedicti, Ceolfridi, & Vuertberti, in libellis duobus.

26 Sept. C Sexto Calendas Octobris Iuna

15.26.7.18.29/10.21.2.13.24/6.16.27.8.19/30.11.22.5

1 NAtale sanctorum martyrum, Cypriani epiſcopi, & Iuſtinæ virginis. quorum Iuſtina multa pro Chriſto perpeſſa, ipſum quoque Cyprianum, cum eſſet magus, & magicis ſuis artibus eam dementare conaretur, conuertit ad Chriſtum. cum quo poſtea iam epiſcopo & nobili doctore facto, martyrium ſumpſit. Horum corpora poſtmodum à Chriſtianis Romam delata ſunt. Ciuitate Albano, Sancti Senatoris. 1 *Romæ, ſancti Euſebij, epiſcopi & confeſſoris.*

De Euſ. Pontificale c.32

¶ 2 *Die vigeſima ſexta, tranſitus ſancti Apoſtoli & Euangeliſtæ Ioannis theologi.*

ANNOTATIO.

1 Cypriani & Iuſtinæ geſta extant Ms. & apud Metaphraſten.

27 Sept. D Quinto Calendas Octobris, Iuna

16.27.8.19.30/11.22.3.14.25/7.17.28.9.20/1.12.23.6

1 APud ciuitatem Ægeam, natalis ſanctorum martyrum Coſmæ & Damiani. qui 2 *pecuniæ abſtinentia & miraculis clari*, ſub perſecutione Dioclitiani poſt multa tormenta, vincula, & carceres, poſt mare, & ignes, crucem, lapidationes, & ſagittas, diuinitus ſuperatas, capite plectuntur. Referuntur etiam paſsi in eorum collegio tres fratres, germani eorundem: id eſt, Anthimus, Leontius, & Euprepius. Eodem die, ſanctorum fratrum, Adulphi & Ioannis. qui apud Cordubam ciuitatem

pro

pro Christo coronati sunt. Castro Seduno, sancti Florentini. qui vna cum beato Hilario, post abscisionem linguæ, gladio iussus est ferири. *Parisijs* 1 *eodem die, sancti Elzearij confessoris, de tertio Ordine sancti patris Francisci.* ¶ *Eodem die, sancti Ceranni confessoris, & episcopi Parisiorum ciuitatis. Lætijs,* P *natale sanctæ Hiltrudis virginis. quæ amore Christi sponsum in terris fugiens, ei quem elegerat, viriliter adhæsit, bonumque propositum laudabili fine concluſit.* g *Die vigesima septima, sancti martyris Callistrati, & sociorum eius.* De Callist. Metaph.

¶ ¶ *Ciuitate Sagiensi, dedicatio basilicæ præfatæ vrbis, per diœcesim vbilibet celebranda.*

ANNOTATIO.

1 De Cosma ac Damiano latius Ado Treuerensis/ librum miraculorum citat Septima synodus, actione 4/ Metaphrastes habet Nicetæ philosophi encomium sanctorum & mirabilium rerum effectorum, Cosmę & Damiani. qui dicuntur Anárgyri/ quia gratis & sine argento medebantur. / De eisdem Gr. Turonensis in gloriam martyrum cap. 98/ & Procopius libro 1 de ædificijs Iustiniani.

Quarto Calendas Octobris, Iuna 28 Sept. ☽
17.28.9.20.1/12.23.4.15.26/8.18.29.10.21/2.13.24.7

APud Tolosam, sancti Exuperij episcopi & confessoris. qui beatus vir, quantum sibi extiterit parcus, quantumque alijs largus, sanctus Hieronymus memorabili prosecutus est relatu. Romæ, natalis sancti Stactei. 1

Ciuitate Ianuis, sancti Saloni, episcopi & confessoris. 1 *Eodem die, sancti Vuenceslai*

martyris, regis Bohemorum, sanctitate & miraculis glorioſi. ¶ *Qui valde in Chriſti religione deuotus extitit, adeo vt oblitus dignitatis ſui primatus, tempore meſsis & vindemiæ ipſe meteret, & vindemiaret, quod in ſacrificiales hoſtias ſacerdotum manibus offerretur. Antiſiodoro, depoſitio ſanc-*
2 *ti Alodij epiſcopi.* b *In Germania, ſanctæ Liobæ virginis. quæ de Britannia à ſancto Bonifacio archiepiſcopo aduocata, vt famulas Dei in monaſterijs Germaniæ diuinis Scripturis inſtrueret, multa miracula viuens fecit: imo poſt obitum, in monaſterio Fulda, iuxta decretum ſancti Bonifacij ſepulta, non paucis miraculis claret.* g *Die vigeſima octaua, ſanctipatris & con-*
De Charitone Metaph. *feſſoris Charitônis.*

ANNOTATIONES.

1 De Exuperio, Hieronymus presbyter epiſtola 4 ad Ruſticum / 11 ad Ageruchiam / & initio libri 1 & 2 in Zachariam : Scribit ei Innocentius primus epiſtolam 2.

2 De Lioba. Mogo monachus & presbyter in ſchedulis collegerat vitam Liobæ, ex relatu quatuor eius diſcipularum. Quo morte præuento, quidam iubente Rabano, eandem ex huius ſchedulis ornate conſcripſit. Eſt Ms.

29 Sep. F Tertio Calendas Octobris, luna

18.29.10.21.2/13.24.5.16.27/9.19.1.11.22/3.14.25.8

1 IN monte Gargáno, venerabilis memoria beati archangeli MICHAELIS. vbi ipſius cõſecrata nomine habetur eccleſia †, vili facta ſchemate, ſed cæleſti prædita virtute. b *Romano ſiquidem Pontifice, & Sipontino epiſcopo*

copo de consecratione loci ipsius quærentibus, ac propterea triduanum ieiunium cum ciuibus celebrantibus, nocte ieiunij suprema sanctus Michaël episcopo Sipontino per visionem apparens monuit, vt intrarent ecclesiam, quam ipse dedicauit, & Missas ibi iuxta morem agerent. Innumera quoque ibi præstantur beneficia per sanctorum archangelorum merita. In Thracia, sanctorum, Eutychi, Plauti, & Heracleæ. Antisiodoro, sancti Fraterni, episcopi & confessoris. *Eodem die, in Mediolacensi monasterio iuxta Treuirim, natale sancti Loutvvini, archiepiscopi & confessoris eiusdem antedictæ ciuitatis. Trecas, beati Vrsionis monachi.* g *Die vigesima nona, sancti patris Cyriaci anachoritæ.* De Cyriaco Metaph.

¶ p *Ipso die, inuentio corporis sancti Gisleni, episcopi & confessoris.*

ANNOTATIO.

1 De Michaële, Dan. 10, 12/ Iudæ b/ Apoc. 12/ item sermones Bernardi, Damiani, &c. Historia dedicationis est, in Adone, & homiliario Doctorum/ De Michaëlij miraculis Sozom. lib. 2. cap. 2. Habet & Metaphrastes quædam, & apud eum Pantaleon. De Angelis præclare scripserunt multi recentiores.

Pridie Calendas Octobris, luna 30 Sept. ☾

19. 1. 11. 22. 3/14. 25. 6. 17. 28/ 10. 20. 2. 12. 23/4. 15. 26. 9

IN Gallijs castro Solodoro, passio sanctorum martyrum, Victoris & Vrsi, ex gloriosa legione Thebæorum. qui primo diris supplicijs excruciati, sed cælesti super eos lumine coruscante, ruentibus in terram ministris, erepti 1

sunt. Deinde in ignem missi, sed in nullo penitus læsi, nouissime gladio consummati sunt.

Eodem die, apud Bethlehem Iudæ, depo-
2 sitio beati Hieronymi presbyteri. qui r *omnium literarum studia adeptus, atque probatorum monachorum imitator factus*, obijt anno ætatis suæ nonagesimo octauo, mense sexto. Ciuitate Placentia, sancti Antonini confessoris. r *Eodem die, sanctæ Sophiæ viduæ.* q *Babenbergæ,*
3 *sancti Othonis, episcopi & confessoris. qui con-*
4 *uertit Pomeranos. In Anglia, sancti Honorij, archiepiscopi Cantuarienſis. Catalaunis, depositio sancti Leudomiri, episcopi & confessoris. de*
Responsorio 9. *quo canitur, Leudomire pater, famulis succurre potenter, Vt sani viuant, æternaque munera quærant. Aquisgrani,* p *eodem die, festiuitas sancti Leopardi martyris.* g *Die trigesima, sa-*
De Gregorio Metaph. *crosancti martyris Gregorij, in magna Armenia.*

¶ q *Parisijs, solennitas sanctarum nostræ redemptionis reliquiarum, ibidem in sacra capella regia, à beatissimo Ludouico honorifice reconditarum. Atrebati,* p *translatio corporis sancti Vedasti, de loco sepulturæ eius, in eum quo nunc requieſcit. Transtulerunt autem eum beati confessores Autbertus & Audomarus. In Andaino monasterio, translatio corporis beatissimi Huberti, Tungrensis episcopi, & confessoris. quando à beatæ memoriæ Vulcando episcopo, eius sacra ossa à Leodio ad locum Andainum sunt translata, anno Dominicæ incarnationis octingentesimo vicesimo quinto. Vbi miraculorum gloriâ eius declarantur*

merita,

merita, & fidelium devotione ipsius celebrantur beneficia.

ANNOTATIONES.

1 De Victore & Vrso, sanctus Eucherius episcopus Lugdunensis, vitæ Thebæorum cap. 13/ & liber 11 historiæ Francorum, Greg. Turonensi adiunctus, cap. 22.

2 Hieronymi vitam falso antea ab Erasmo, alijsque relatam, & maiori ex parte ignoratam, ex eius scriptis fideliter collectam, primus edidit Marianus Victorius Reatinus, Romæ excusus, cum epistolis Hieronymi.

3 De Othone, ex Bruschio de monasterijs Germaniæ. Vitam Othonis quatuor libris conscripsit Andreas, abbas extra Babembergam, ad Boguslaum principem Pomeranorum, circa annum 1500.

4 De Honorio Beda lib. 2. historiæ cap. 18/ & obiter in præcedentibus/ lib. 3. cap. 20.

1 Oct. A Calendis Octobris, luna

20.2.12.23.4/15.26.7.18.29/11.21.3.13.24/5.16.27.10

Omę, natalis beati Aretę martyris, & aliorum quingentorum quatuor. Tomis ciuitatæ, ſanctorum, Priſci, Creſcentis, & Euagrij. Apud prouinciam Luſitaniam, ciuitate † Oliſepona, ſanctorum martyrum Veriſſimi, Maximæ & Iuliæ ſororum. Eodem die, tranſlatio ſanctorum confeſſorum, Germani & Remigij. quorum prior Antiſiodorenſem: alter vero Remenſem gubernauit eccleſiam. Ciuitate Tornaco, paſsio ſancti Piatonis presbyteri. Dionyſio qui cum beato † *Quintino*, eiusque ſocijs, ab vrbe Roma Galliam prædicationis cauſa expetijt, ac poſtea, conſummato martyrio migrauit ad Dominum. In portu Ganda, ſancti Bauonis confeſſoris. *cuius geſta habentur.* Ciuitate Treuiris, ſancti Nicetij epiſcopi, totius ſanctitatis viri. [b] *qui ab ipſo ortus ſui tempore mirabiliter clericus deſignatus eſt.* [q] *Condato, ſancti Vuaſnulphi confeſſoris.* [b] *Item ſancti Fronti epiſcopi. cuius geſta miraculis plena conſcripta habentur.* [g] *Die prima, ſancti Romani melodi.*

al. Vlyſbona,

1

2

3

ANNOTATIONES.

1 Remigij natalis eſt 13 Ianuarij: hic tamen vitæ eius auctores

auctores indico propter Romanum Breuiarium. Sigebertus itaque Gemblacensis in Chronicis Anno 857. Hincmarus, ait, Remorũ archiepiscopus, in Frãcia claret, qui vitam sancti Remigij scripsit: Item, de viris illustribus cap. 100: Et secundum legẽ historiæ nec illa prætermisit, quę vulgata relatione didicit Est to. 1 Surij Extat etiã Ms. vita eius, per Fortunatum episcopum Pictauensem, quã scripsit iussu Egidij, episcopi quarti post Remigium. Cuius Hincmarus meminit in præfatione. De Remigio multa quoque scribit Albinus in vita sancti Vedasti, vbi vocatur Remedius/& Gr. Turonẽsis lib. 2 hist. cap. 31 &c. De translatione hodierna Hincmarus to. 1 Surij, pag. 300 & seq.

2 Bauo valde celebris est apud nostrates, Gandensium & Harlemensium patronus. Vitã habemus, quam Theodoricum sancti Trudonis abbatem, tempore S. Bernardi, vrbaniori stylo melioraſſe, scribit eorundem contemporaneus Sigebertus, de viris illustribus, cap. penultimo. Pandectæ notant etiam de Bauone cantum nocturnalem Remigij. Sed & nuperrime historia sancti Bauonis pulchre conscripta est primis octo diebus Octobris, & ipsis Calẽdis Augusti, in Officio † de Sãctis Gandẽsis ecclesię. *impresso anno 72*

3 Nicetij Treuirensis vitam scribit Gregorius Turonẽsis de vita patrum cap. 17/de gloria confessorum cap. 94.

Sexto Nonas Octobris, luna 2 Oct. B

21. 3. 13. 24. 5/ 16. 27. 8. 19. 1/ 12. 22. 4. 14. 25/ 6. 17. 28. 11

APud Nicomediam, natalis sancti Eleutherij, cum alijs innumeris. quorum iubente Dioclitiano sæuissimo imperatore, alij gladijs obtruncabantur, alij ignibus concremabantur. Sed horum primus Eleutherius, cum cruciatus diu per tormenta singula, validior redderetur, martyrium victoriæ suæ ignibus, velut aurum examinatus, compleuit. In territorio † Atre- *al.* Adarbatensi, *villa Siricinio*, passio sancti Leodegarij Augustodunensis episcopi. quem varijs iniurijs, & di- *Lege Eusebiũ l. 8 hist. cap. 5. 6.*

& diuersis supplicijs, afflictum, Ebroinus maior domus regiæ, interfecit. r *Eodem die, sancti Gerini martyris* †, *fratris beati Leodegarij. In Antiochia, Primi, Quirilli & Secundarij.* p *Andaino monasterio, natalis beati Beregisi abbatis. Hic ex Condustropago Austrasiorum oriundus, Hasbanij intra monasterium sancti Trudonis literis est eruditus. Cumque sublimatus in comitatu Pipini iunioris, solitariam vitam desiderabat attentius, contigit Plectrudem eiusdem principis coniugem, transitum habuisse per saltum Arduennensem: & ecce chartulam inter saxa decidentem respicit, in qua continebatur locum illum à Deo electum, multasque inde animas fidelium dirigendas in cælum. Beregisus vltro se offerens, locum suscipit, stirpat, monasterium construit, & multos suo exemplo ad bene viuendum ibidem collegit.* q *Eodem die, sancti Sereni confessoris. In Anglia, sancti Thomæ, Herefordensis episcopi & confessoris.*

Anno 696. Vrsinus in vita Leodegarij.

¶ *Assisij, translatio sanctæ Claræ virginis. Morinis, ostensio sancti Maximi episcopi Rhegiensis, & confessoris.*

ANNOTATIO.

r Leodegarij vitam, passionem & translationem, descripsit Vrsinus ad Ansoaldum Pictauorum episcopum/ & alius iussu Erminarij Augustodunensis episcopi, secundi post Leodegarium. Extant Ms. Portio corporis quiescit in Bronio.

3 Oct. C Quinto Nonas Octobris, Iuna

22.4.14.25.6/17.28.9.20.2/13.23.5.15.26/7.18.29.12

Apud

APud antiquos Sáxones, ſanctorum martyrum duorum Evvaldorum. † qui cum eſſent presbyteri, & prædicare ibi Chriſtum cæpiſſent, comprehenſi ſunt à paganis, & occiſi. Ad quorum corpora noctu, multa diu lux apparens, & vbi eſſent, & cuius eſſent meriti, declarauit. Romę ad vrſum pileatum, ſancti Candidi martyris. p *Et in Bronio monaſterio, natale & tranſlatio ſancti Gerardi abbatis.* 1 *qui poſt militiam temporalem Chriſti tirocinio mancipatus, huius monaſterij extitit fundator deuotus, iuſſione beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli. Hic poſtea auctore Chriſto fuit pater & abbas ter ſex cœnobiorum.* q *In pago Dulcrimenſi, ſancti Iuuini confeſſoris. Moſonij, feſtiuitas beati Arnulphi martyris.*

Beda l. 5. hiſt. Angl. cap. 11

¶ Natalis beati Dionyſij g *Areopagitæ.* qui poſt clariſſimam confeſsionem fidei, poſt grauiſſima tormentorum genera, glorioſo martyrio coronatus eſt, vt teſtatur Ariſtides, ſide vir ſapientiaque mirabilis, in eo opere, quod de Chriſtiana religione compoſuit.

ANNOTATIO.

1 Gerardi vita habetur, ſcripta ad Gonterum abbatem Bronij, in patria Namurcenſi.

Quarto Nonas Octobris, luna 4 Oct. D

23.5.15.26.7/18.29.10.21.3/14.24.6.16.27/8.19.1.13.r

IN ciuitate *Aſſiſio, natale beati Franciſci confeſſoris, fundatoris Ordinis Minorum. Hic poſt multiplicationem mirabilem Ordinis, quem fundauit vbique terrarum diffuſus, in eodem viginti* 1

annis

forte cæli-tem annis * cœlibem vitam ducens, de huius mundi miseræ carnis ergastulo, ad cœlestem patriam est deductus, q anno Dominicæ incarnationis millesimo ducentesimo vigesimo sexto. Cuius vitam inclytam, miraculis plenam, describit Bonauentura. Apud Corinthũ, natalis sanctorum, Crispi & Caij. quorum meminit sanctus Apostolus, Corinthijs scribens. b *Cuius Caij meminit idem Apostolus ad Romanos. Salutat vos, inquit, Caius hospes, meus & vniuersæ ecclesiæ. Cuius & beatus Ioannes epistolam scribens, meminit ita, Senior Caio charissimo, quem ego diligo in veritate.* In Ægypto, sanctorum Marci & Martiani fratrum, & aliorum cum eis innumerabilium †, non inferioris gloriæ vtriusque sexus, atque ætatis. Quorum alij post verba, & diuersi generis horribiles cruciatus, flammis traditi sunt, alij in mare præcipitati, nonnulli etiam capite cæsi, plurimi inedia consumpti, alij patibulis affixi, quidam etiam capite deorsum * presso, & pedibus in sublime sublatis, beatissimam passionis coronam meruerunt. Ciuitate Parisijs, sanctæ Aureæ virginis. *cuius corpus requiescit in ecclesia sancti Eligij prope palatium Parisijs. Item Treuiris, Thyrsi, & sociorum eius, sub Rictiouaro præside. Bononiæ, sancti Petronij, episcopi & confessoris. In pago Turonico, sancti Quintini martyris. Virduni, sancti Magdaluei, episcopi & confessoris eximij.* § *Die quarta, sancti patris Hierothei, episcopi Athenarum.*

Act. 18 b
1 Cor. 1
Rom. 16
3 Ioan.
De quibus 8 hist. eccles. cap. 8
al. verso
2

ANNOTATIONES.

1 Francisci vita per sanctum Bonauenturam omnibus obuia est. Præter eum, vitam Francisci conscripserunt Leo,

Leo, Rufinus, & Angelus, socij beati Francisci, anno 1247 ad Crescentium generalem ministrum. Est Ms. Alexander in bulla de stigmatibus dicit Gregorium nonum in bulla Canonizationis multa miracula recensere, diligenter examinata.

2 De Aurea, sanctus Audoënus in vita Eligij lib. 1. cap. 17 / lib. 2. cap. 53.

Tertio Nonas Octobris. Iuna 5 Oct. E

24.6.16.27.8/19.1.11.22.4/15.25.7.17.28/9.20.2.14

APud Siciliam *Messanæ*, natalis sanctorum martyrum, Placidi r *monachi*, *beatissimi Benedicti abbatis discipuli*, Eutychij, *Victorini*, & *Flauiæ eorum germanæ*, *Donati*, *Faustini*, *Firmati*, & aliorum triginta. *qui à Manucha pyrata*, *quem Abdala barbarus Hispaniæ rex miserat*, *cruciati & peremptisunt*, *anno salutis quingentesimo quadragesimo primo*. *Gordianus autem socius*, *qui paulò fuerat*, *eorum passionem scripsit*. In Eumenia, beati Thraseæ episcopi, apud Smyrnã martyrio consummati. *cuius meminit quintus liber ecclesiasticus*. In Gallijs, ciuitate Valentia, sancti Apollinaris episcopi. cuius & vita virtutibus insignis fuit, & mors nihilominus signis & prodigijs decoratur. Antisiodoro, depositio sanctorum germanorum, Firmati diaconi, & Flauianæ virginis, *Deo sacratæ*. *Item Treuiris*, *sanctorum martyrum*, *Palmatij*, *& sociorum eius*, *sub Rictiouaro præside*. *Budicæ*, *monasterio diœcesis Padebornensis*, *sancti Meinulphi*, *diaconi & confessoris*. *Zamoræ*, *natalis sancti Attilani episcopi*. *quem Vrbanus secundus in Sanctorum numerum retulit*. 8 *Die quinta*, *sanctæ martyris Charitines*. 1 *Polycrates cap. 23 Eusseb/ 24 Rufini.* 2

ANNO-

ANNOTATIONES.

1 Placidi & ſociorum martyrium ſcripſit Gordianus eiuſdem martyris famulus, iuſſu Iuſtiniani imperatoris, to. 4 Aloyſij. De eiſdem habet Leo Oſtienſis, in hiſtoria Caſſinenſis cœnobij, epiſtolam Siculorum.

2 Meinulphi hiſtoria habetur, quam Gobelinum ſcripſiſſe in indice quodam aſſeritur.

4 Oct. F Pridie Nonas Octobris, Iuna 25.7.17.28.9/20.2.12.23.5/16.26.8.18.29/10.21.3.13

1 IN *Calabria, depoſitio ſancti Brunonis confeſſoris, primi inſtitutoris Ordinis Cartuſienſis.* Apud Capuam, natalis ſanctorum martyrum, Marcelli, Caſti, Æmilij, & Saturnini. Eodem die,
2 beati Sagaris martyris, & epiſcopi Laodicenſis. qui vnus fuit de antiquis Pauli Apoſtoli diſcipulis. In Gallijs, ciuitate Agẽno, natalis ſanctæ Fidis virginis & martyris. cuius exemplo beatus Capraſius ad agonem martyrij animatus eſt.

Eodem die ſancti Romani, Antiſiodorenſis epiſcopi. 1 *Romæ, ſanctæ Balbinæ virginis.* 2 *In Gallijs, ſanctæ Emmiæ virginis, filiæ Clodouei regis, eximiæ ſanctitatis. Treuiris, innumerabilium martyrum ſub Rictiouaro. qui à Chriſtianis ſepulti, immenſæ capacitatis puteum impleuerunt: ſuper quem poſtea ædificatum eſt ſancti Maximini monaſterium.*

ANNOTATIONES.

1 De Brunone Petrus Sutor de vita Carthuſiana lib. 2 cap. 7. Vitam beatiſſimi patris noſtri Brunonis aperto ſermone edidit Franciſcus de Puteo Lugdunenſis, Iuris vtriuſq. Doctor præſtantiſſimus, Prior maioris Carthuſiæ iij.

impreſſam cum operibus

fiæ 33. Cuius diligentia beatus pater Bruno in Sanctorum numerum per Apostolicam Sedem repositus est. *Brunus.*

2 Sagaris aliqua fit mentio lib. 5. hist. eccl. cap. 23, Rufini 24/ lib. 4 cap. 25, Rufini 26.

Nonis Octobris, luna 7 Oct. G

26.8.18.29.10/21.3.13.24.6/17.27.9.19.1/11.22.4.16

ROmæ via Appia, depositio sancti Marci papæ. Apud prouinciam, quæ nuncupatur Augusta Euphratesia, sanctorum martyrum Sergij & Bacchi, sub Maximiano imperatore. Quorum Bacchus [b] *primicerius scholæ gentilium*, tamdiu est neruis crudis cæsus, quo adusque totus corpore discissus, in confessione Christi emitteret spiritum. Sergius vero [b] *secundicerius eiusdem scholæ*, clauatis cothurnis pedibus indutus, cum in fide fixus maneret, data sententia iussus est decollari. Item apud eandem prouinciam, sanctæ Iuliæ virginis. quæ sub Martiano præside martyrium consummauit. Eodem die, sanctorum martyrum, Marcelli & Apuleij. qui per Apostolum Petrum relicto Simone, Apostolicæ doctrinæ se tradiderunt, ac postmodum sub Aureliano consulari, martyrij coronam reportauerunt, sepulti non longe ab vrbe Roma. [r] *Apud Paduam ciuitatem, sanctæ Iustinæ virginis & martyris* †. [q] *In pago Remẽsi, vico qui vocatur Buxiolus, depositio sancti Helani, presbyteri & confessoris. Bituricas, Augusti presbyteri, & confessoris.* *Pontificale cap. 35* 1 *Scarden. pag. 117*

¶ *Carnoti, inuentio corporis sancti Caletrici ipsius ciuitatis episcopi. Romæ, in ecclesia sancti Petri canonizatio beatæ Birgittæ viduæ, per Bonifacium nonum,*

nonum pontificatus sui anno secundo. Qui solennem edidit libellum †, quo dictam Christi sponsam, tanquam viduam sanctam, in ecclesia Christi, auctoritate Apostolica perpetuis temporibus præcepit venerari.

Impressum eum reuelatum. Birgitta.

Tolozæ, inuentio sanctorum confessorum, Siluij, Hilarij, & Honorati episcoporum, & Pappoli episcopi & martyris.

ANNOTATIO.

1 Sergij & Bacchi Gesta extant annotata, Legendæ parte 2. & apud Metaphrastem. Item de Sergio, Euagrius hist. eccl. lib. 4. cap. 27/ lib. 6 cap. 20.

8 Oct. A Octauo Idus Octobris, Iuna 27.9.19.1.11/22.4.14.25.7/18.28.10.20.2/12.23.5.17

Luc. 2 d NAtalis beatissimi Simeonis. qui in Euangelio legitur Dominum suis susceptisse in

1 vlnis. Apud Thessalonicam, passio sancti Demetrij martyris. Item ciuitate Hispali, sancti Petri martyris. In territorio Laudunensi, sanctæ Benedictæ, virginis & martyris. Ipso die,

2 sanctæ Pelagiæ, quæ † peccatrix appellatur.

r *pœnitens* p: *Et in Humulcurt, sanctæ Valeriæ virginis.*

3 *Item, depositio sancti Amoris confessoris.* q *qui quiescit in Belisia monasterio. In territorio Senonico, sanctæ Porcariæ, virginis & martyris. Apud Rothomagum, beati Euodij, præfatæ vrbis episcopi, & confessoris. In pago Blionensi, sanctæ Susannæ virginis. Treuiris, sancti Metropoli, episcopi & martyris.* r *Item, sanctæ Reparatæ virginis.*

De Reparata Beda in Martyr. p *Apud Dononium, solennitas sanctæ Ragenfredis virginis.*

¶ r *Eodem*

¶ r *Eodem die, dedicatio ecclesiæ sancti Marci Euangelistæ Venetijs.* q *In Vualciodoro, translatio sancti Eloquij, presbyteri & confessoris. Truncinij ex Merendra,* p *aduentus sancti Gerulphi martyris.*

ANNOTATIONES.

1 Demetrij huius vitam Anastasius de Græco in Latinum transtulit, & imperatori Carolo obtulit, vt scribit Vincentius speculi historialis lib. 12 cap. 150. Est in Rubra valle Ms. ad Carolum tertium. Habet eam Metaphrastes quoque 26 Octobris.

2 Pelagiæ vitam scribit Iacobus diaconus Heliopoleos, tomo. 2 Aloysij/ in vitis patrum, Alphabeto 17.

3 Amoris Aquitani vitam scripsit Egebertus diaconus, Ms. ad sanctum Laurentium extra muros Leodienses.

Septimo Idus Octobris, luna 9 Oct. B

28.10.20.2.12/23.5.15.26.8/19.29.11.21.3/13.24.6.18

ABraham patriarchę. Apud Parisium, natalis sanctorum martyrum, Dionysij episcopi, Rustici presbyteri, & Eleutherij diaconi. 1 2 qui beatus episcopus à pontifice Romano in Gallias prædicandi gratia directus, ad præfatam vrbem deuenit, vbi per aliquot annos commissum sibi opus fideliter prosequens, tandem à præfecto Fescennino, vna cum socijs, gladio animaduersus, martyrium compleuit. *Quorum corpora requiescunt in cœnobio beati Dionysij in Francia.* Apud Iuliam, via Claudia, sancti Domnini martyris, sub Maximiano. qui cum vellet persecutionis rabiem declinare, protinus insecutus, & nihilominus gladio transverberatus, glorioſe occubuit. r *Item, natale sancti*

Giſlerij confeſſoris. ¶ *Eodem die Cameraci, via Atrebatenſi, feſtiuitas ſanctæ Ollæ virginis.* p *In pago Hainau, in loco qui tunc à circummanentibus pagenſibus nominabatur Vrſidongus, nunc Cella vo-*
8 *catur, natale ſancti Giſleni epiſcopi, miræ ſanctitatis viri. Qui Athenienſium epiſcopus fuit, & pro Chriſto ipſum apicem terreni honoris relinquens, pauper fieri voluit, Romamque veniens cauſa viſendi principum Apoſtolorum limina, Petri & Pauli, ibi voce diuina iuſſus eſt, vt in Gallias properaret, ibidemque oratorium conſtrueret Apoſtolorum Petri & Pauli, ac finem iſtius ærumnoſi, exilij præſtolaretur. Item eodem die, eleuatio corporis ipſius.* g *Die nona, ſancti patris Andronici.*

4 ¶ Aquiſcincti, obitus Goſuini, abbatis beati. Qui rumores nec audiebat, nec referebat libenter.

ANNOTATIONES.

1 Abrahæ acta leguntur à Geneſi 11. vſque ad 25.

2 Dionyſij Areopagitæ vitam & agonem ſcripſerunt Michaël ſyngelus/ incertus auctor Perionio interprete/ Simeon Metaphraſtes citatam in Concilio Florentino/ breuiter Ado in Martyrologio 5 Nonas Octobris/ & Suidas in Dictionario/ Præcipue autem Hilduinus abbas circa annum 824, ex Visbio Dionyſij diſcipulo. Vnde Sigebertus de viris illuſtribus cap. 82. Hilduinus abbas ſancti Dionyſij Pariſienſis, ſcripſit ad Ludouicum imperatorem, vtroque ſtylo, id eſt, proſaico & metrico, vitam ſancti Dionyſij. Proſam, cum quibuſdam alijs eo pertinentibus, habemus in Areopagiticis D. Matthæi Galeni Vueſtcapellij, Coloniæ Anno 63. Metro autem habentur Gemblaci libri quatuor de Dionyſij paſſione quos Hilduini eſſe non dubito. Item de Areopagita, Xyſtus lib. 2 bibliothecæ ſacræ/ & duæ epiſtolæ Ms: vna Hincmari epiſcopi Remenſis, altera Anaſtaſij bibliothecarij, contra aſſerentes Dionyſium primum

mum Parisiorum episcopum, non esse Areopagitam. In vtraque fit mentio passionis Dionysij à Methodio Græce dictatæ, quam Anastasius Latine conscripsit.

3 Gisleni vita primaria est anonymi auctoris, Ms. cap. 10. in Cella, siue sancti Gisleni oppido. Ibidem habentur de vita Gisleni Rounerus vel Reinerus ad Radbodum abbatem / Philippus abbas Bonæ spei / & duo diuersi metrici scriptores.

4 Gosuini abbatis historiam habet Aquiscinctum per Alexandrum successorem, & per aliquanto posteriorem.

Sexto Idus Octobris, luna 10 Oct. C

29.11.21.3.13/24.6.16.27.9/20.1.12.22.4/14.25.7.19

LOth *prophetæ*. Apud Cretam, beati Pinyti, inter episcopos nobilissimi. qui in scriptis suis, velut in quodam speculo, viuentem sui dereliquit imaginem. 1 2 Ciuitate Agrippinensi, sancti Gereonis martyris, cum alijs trecentis decem & octo: qui persecutione Maximiani tyranni, pro vera pietate colla patienter gladijs subdiderunt. 3 Item in territorio eiusdem vrbis, *loco qui Xanthis dicitur*, sancti Victoris martyris, & p *sociorum eius*. 3 Item *apud Veronam, quæ vulgo Bonna dicitur*, sanctorum martyrum, Casij & Florentij, cum alijs pluribus. In Britannia *Eboraci*, sancti Paulini, episcopi & confessoris. 4 [b] *qui eam nationem Anglorum, quæ ad Aquilonē Hubri fluminis habitabat, cū rege suo Hedwino, prædicando verbū fidei cōuertit ad Dominū.* [r] *Eodē die, sancti Cerbonij, episcopi & confessoris* [q] *Populoniēsis. cuius reliquias attulit ad Gallias frater Robertus Pisanus. Trecas, passio sanctæ Tanchæ virginis.* De Cerbonio Gre. 3 dial. c. 11.

Iotro monasterio, sanctæ Telechildis, virginis & abbatissæ. In Anglia, monasterio Bridlingtonie, depositio sancti Ioannis confessoris, & Prioris eiusdem monasterij, de Ordine Regularium. In Gallijs, iuxta Aream, sancti Venantij, martyris vere nobilis. In Hasteria, sancti Nuncij confessoris.

g *Die decima, sanctorum martyrum, Eulampij & Eulampiæ.*

De Eulampijs, Metaphrastes.

¶ ¶ *Ipso die, dedicatio Ordinis Cœlestinorũ, vbique locorũ præfati Ordinis vna die solenniter celebranda.*

ANNOTATIONES.

1 De Loth, Gen. 11, 13, 19/ Deuter. 2.

2 Pinyti meminit Eusebius lib. 4 hist. eccles. cap. 20, 22, 23/ Rufini 21, 23, 24/ Hieron. de viris ill. cap. 38.

3 Gereonis & sociorum. Docti auctoris sunt quæ de his martyribus habet Colonienſis ecclesia. Citat de eis Vincentius Helinaldum historicum. Vide Adonem in Martyrologio/ Adonem Vien. anno 288/ & vitam Norberti cap. 21. Vsuardus videtur in historia minus exactus fuisse. Dicit enim, Gereonis martyris, cognomento Mallosi, item, Victoris martyris & aliorum decem & septem. Sed historia Mallosum distinguit à Gereone, sicut & Ado Treuirensis. item, Victoris socios numerat trecentos triginta, sicut etiam habet antiquissima Xanthensium traditio, Ijsdemq; constat præterea ex reliquiarum fragmentis, plures fuisse quam septemdecim. Ideoq. ex contextu huc tranſtuli, quæ Vsuardus videtur cum his minus consentanea posuisse.

4 De Paulino, Beda in historia gentis suæ, lib. 2 cap. 9, 14, 16, 17, 20/ lib. 3 cap. 14.

11 Oct. D Quinto Idus Octobris, Iuna

1. 12. 22. 4. 14/ 25. 7. 17. 28. 10/ 21 2. 13. 23. 5/ 15. 26. 8. 20

1 APud Tarsum, metropolim Ciliciæ, beatissimorum martyrum, Tharaci, Probi, & Andronici. qui persecutione Dioclitiani longo tempore

tempore carcerali ſqualore afflicti, & tertiò diuerſis tormentis & ſupplicijs examinati, in confeſsione Chriſti triumphum gloriæ adepti ſunt. In pago Vilcaſsino, paſsio ſanctorum, Nicaſij presbyteri, & ſociorum eius, Quirini & Pientiæ. In Scotia, ſancti † Canici abbatis. *cl. Kenici*

Ciuitate Vzetia, ſancti Firmini, epiſcopi & confeſſoris. p *Lyræ, depoſitio ſancti Gummari, præclari confeſſoris. qui inter cætera virtutum ſuarum inſignia, ictu baculi ſui fontem de terra produxit: arborem quoque ſuccisam & terræ proſtratam, diuino auxilio erexit, ac ita in integrum ſolidauit, vt nullum ſignum læſionis in ea appareret. quæ in teſtimonium tantæ virtutis, per annos plurimos incolumis permãſit.* 2

r *Redonis ciuitate, ſancti Æmiliani cõfeſſoris.* q *Virduni, beati Sãctini, eiuſdẽ loci epiſcopi, & cõfeſſoris. Biſontij, ſancti Germani, epiſcopi & martyris. In Anglia, ſanctæ Ethelburgæ, virginis & abbatiſſæ.* 3

g *Die vndecima, ſancti patris Theophanis, ſcriptoris & poëtæ, epiſcopi Niceæ.*

¶ r *Papiæ, tranſlatio & reconditio corporis beatiſsimi patris Auguſtini, epiſcopi & confeſſoris.*

p *Eodem die, depoſitio beati Brunonis, Agrippinæ eccleſiæ archiepiſcopi. qui inter cætera laudabilis vitæ inſignia, quæ liber geſtorum eius plenius enumerat, etiam † monaſterium ſancti Pantaleonis à fundamentis erexit; & rebus, quæ inibi Deo ſeruientibus ſufficerent, abundanter locupletauit.* 4 P *locum iſtum*

Hoc die obiit beatus Iacobus Alemannus, Ordinis Prædicatorum. Coloniæ, ad ſanctum Pantaleonem, P obiit Dominus Bruno, pius paſtor ſanctæ Colonienſis eccleſiæ, ac fundator † dicti monaſterij. 5 P *noſtræ*

ANNOTATIONES.

1 Tharaci, Probi, & Andronici, agonem scribunt Pamphilus, Martianus, & cæteri, fratribus in Iconio, Ms/item Metaphrastes.

2 Gummari vitam scripsit Theobaldus ad Sigerum Lirensem Præpositum, prosa capp. 16, & metro heroico.

3 De Ethelburga, Beda lib. 3 cap. 8 historiæ Anglorum.

4 De Brunone. Sigebertus in Chronicis An. 953. Qui quantus, qualisue fuerit apud Deum & homines, lector ediscat in vita ipsius, quam Rogerus luculenter descripsit. Colitur in propria Ecclesia, sed vt non canonizatus. Tornaci autem habet festum nouem Lectionum, 16 cal. Augusti. Vnde colligo eum ab episcopo quopiam esse Sanctis asscriptum: non autem à Romana Sede.

5 Iacobi Alemanni vitam, vt habet Leander de illustribus Prædicatoribus, vernacule scripsit Ambrosius Soncinas, pluribus capitibus distinctam: ex qua Siluester & Isidorus Mediolanensis, & postremo Ioannes Antonius Flaminius, suas Latinas deduxere.

6 *Dominica proxime sequenti vndecimam huius mensis, psallitur in commemorationem sanctæ & vniuersalis septimæ synodi, in vrbe Nicea secundo congregatæ, Anno Christi octingentesimo octuagesimo primo, ad abroganda subuertendaque impia dogmata inimicorum Christi, quos dicunt iconomachos, hoc est, imaginum oppugnatores. Qui fuerunt Copronymus, & miseri eius sectatores.*

12 Oct. Quarto Idus Octobris, luna

2. 13. 23. 5. 15/26. 8. 18. 29. 11/22. 3. 14. 24. 6/16. 27. 9. 21

APud Rauennam, via Laurentina, natalis sancti Ediſtij martyris. In Africa, sanctorum confessorum & martyrum, quatuor millium, nongentorum, septuaginta sex, sub Hunerico rege. qui cum essent ecclesiarum Dei

Victor lib. 2

episcopi,

episcopi, presbyteri, diaconi, associatis sibi turbis fidelium populorum, pro defensione catholicæ veritatis, in horribilis eremi exilium trusi, ad extremum varie excruciati, martyrium celebrarunt. Inter quos erant Cyprianus & Felix præcipui Domini sacerdotes. In Syria, sancti Eustachij presbyteri. *Biturigis, Opionis presbyteri. Mediolani, translatio, sancti Monæ archiepiscopi. In Anglia, natalis sancti Vuilfridi,* 1 *episcopi Eboracensis, & confessoris. Celenæ in Pannonia, Maximiliani Laureacensis episcopi, &* 2 *confessoris. cuius corpus Laureacum translulit sanctus Rupertus Bauarorum Apostolus, qui plurimas ecclesias ad eius honorem dedicauit. Tandem vero Patauiam reliquias transtulit Henricus secundus imperator.* de persec. Vuandal.

¶ Papiæ, sanctorum martyrum, Amelij & Amici. quos rex Desiderius occidit in bello contra Carolum magnum.

ANNOTATIONES.

1 De Vuilfrido. Beda lib. 4 hist. eccles. gentis suæ cap. 12/lib. 5 cap. 20/lib. 3 cap. 28. Vitæ eius complures auctores indicantur in Catalogo Britannico. Heddius Stephanus monachus apud Cantios, adhortante Acca episcopo Hagulstaldi, circa annum 720/Odo Seuerus Cantuariæ archiepiscopus, & Fridegodus Cantuariæ diaconus. qui claruerunt Anno 959. Denique Petrus de Blesis Anno 1160

2 De Maximiliano. Bruscius in historia de Laureaco. Maximiliani vita eleganter descripta extat in bibliotheca Forbacensi, ex qua aliquam huius historiæ partem excerpsimus. Vide etiam Lazium de genealogia Austriaca.

Tertio Idus Octobris, luna 13 Oct. ℞

3.14.24.6.16./27.9.19.1.12/23.4.15.25.7/17.28.10.22

De Carpo Dio. ep. 8

APud Troadem, natalis beati Carpi, discipuli Pauli Apostoli. In Hispanijs, ciuitate Corduba, passio sanctorum, Fausti, Ianuarij, & Martialis. qui primo equulei pœna cruciati, deinde supercilijs rasis, auribus quoque & naribus præcisis, dentibus etiam superioribus euulsis, ad vltimum ignis passione martyrium
1 consummauerunt. Antiochiæ, sancti Theophili. qui sextus ab Apostolo Petro ecclesię pō-
2 tificatum tenuit. Turonis, sancti Venantij abbatis. *Apud Septam, Sarracenorum ciuitatem, sanctorum martyrum, Danielis, Samuelis, Angeli, Donuli, Leonis, Nicolai, Hugolini, de Ordine fratrum Minorum. qui desiderio martyrij flagrantes, fidem catholicam imperterrita mente ibidem constantissime prædicauerunt: tandem post illata opprobria, post contumelias, irrisiones, flagella, & vincula, capitis obtruncatione martyrio coronati sunt, Anno Domini millesimo ducentesimo vigesimo primo, anno sexto ante obitum beati patris Francisci. In Gal-*
3 *lijs, sancti Geraldi confessoris. Treuiris, sancti Lupentij presbyteri. Augustæ Vindelicorum, san-*
4 *cti Simperti, episcopi & confessoris.*

¶ p *Eodem die, triumphus sancti Lamberti in Steps. Coloniæ, in monasterio sanctorum, Pantaleonis, Cosmæ, & Damiani, medicorum Dei, in-*
Stephanus in historia Maurini Ms. *uentio corporis sancti Maurini, abbatis & martyris. Quod anno Dominicæ incarnationis nongentesimo sexagesimo quarto, dum fundamentum eiusdem ecclesiæ effoderetur, cum huiusmodi inscriptione repertum est, Hic requiescunt ossa bonæ memoriæ Maurini. qui in atrio ec-*

clesiæ

eclesiæ martyrium pertulit, sub die quarto Idus Iunij.

Item sancti Gerbrandi confessoris, & primi abbatis in Floricampo, Ordinis Cistertiensis.

ANNOTATIONES.

1 De Theophilo, Eusebius lib. 4 hist. cap. 19 & 23/ Rufini 20, & 24/ Hieronymus de viris illustr. cap. 35/ epistola 15 ad Algasiam, quæstione 6.

2 De Venantio. Gregorius Turonensis de gloria confessorum cap. 25. Venantij vitam nos scripsimus. De vita patrum cap. 16.

3 De Gerardo. Suspicor hunc esse eum Gerardum, cuius vitam scripsit teste Tritthemio, sanctus Odo abbas Cluniacensis. Habet enim Cluniaci 12 lectiones.

4 Simpertus eleuatus est imperante Maximiliano primo. Quo tempore Agilbertus Prior cœnobij sanctorum Vdalrici & Afiæ, in quo requieſcit, eius historiam, vitæ ac potissimum miraculorum, conscripsit. Louanij Ms. & alicubi excusam in 4.

Pridie Idus Octobris, luna 14 Oct. G

4.15.25.7.17/28.10.20.2.13/24.5.16.26.8/18.29.11.23

ROmæ via Aurelia, natalis beati Calixti, papæ & martyris. Hunc Alexander imperator sub diutina custodia, fame cruciari, & quotidie fustibus cædi iussit: tandem vero per fenestram domus, in qua custodiebatur, præcipitatus, victoriæ triumphum promeruit. Ciuitate Tudertina, sancti Fortunatiepiscopi. † qui in effugandis spiritibus emundis, immensæ virtutis gratia emicuit. r *Item sanctorum, Saturnini & Lupi.* q *Herbipoli, sancti Burchardi, episcopi & confessoris.* p *Brugis, natale sancti Donatiani, Remensis archiepiscopi.* q *Treuiris, sancti Rusticij, secundi* 1 *Greg. li. 1 dial. c. 10* 2

eius nominis episcopi, & confessoris. In territorio Catalaunensi, sanctæ Manegildis virginis. In territorio Beluacensi, sanctæ Andragisinæ virginis.

De Andrag. vita Anspert. to. 1 Surij.

2 *Et sancti patris Cosmæ Hagiopolitani, & poetæ, episcopi Maiumæ.*

3 ¶ Eodem die obijt venerabilis Dominicus Loricatus.

ANNOTATIONES.

1 De Calixto, Gesta ipsius/ & Pontificale cap. 17

2 De Donatiano suo habet Brugensis ecclesia variorum tractatus: vt, literas Ebonis archiepiscopi/ epistolam Geruasij archiepiscopi 41 Remensis ad dilectissimum filium Balduinum Flandrensium Comitem, de vita Donatiani/ rescriptum Hugonis archiepiscopi ad fortissimum Francorum comitem D. Arnulphum/ pauca de vita & actibus Donatiani per Ratherium Lobiensem, episcopum Veronæ/ rursus, per clericum Bruggensem ad patrem dilectissimum R: R. Id est, vt ex præfatione, & primis carminum literis colligo, ad Riquardum, siue Richardum, Remorum 64 præsulem: & alia complura, potissimum miraculorum.

3 Dominici Loricati vitam scribit Petrus Damiani, tomo 8 Aloysij.

15 Oct. A

Idibus Octobris, luna

5. 16. 26. 8. 18/ 29. 11. 21. 3. 14/ 25. 6. 17. 27. 9/ 19. 1. 12. 24

1

Gr. Turo. de marty. cap. 26

APud Coloniam Agrippinam, natalis sanctorum [b] *Maurorum*, trecentorum sexaginta martyrum. qui apud eandem vrbem cursum sui agonis compleuerunt, [b] *conditi in basilica, quæ admirabili opere ex musiuo quodammodo deaurata resplendet. Vnde & incolæ ad Sanctos aureos vocitare consueuerunt.* Romæ, via Aurelia, sancti Fortunati. Lugduni, sancti Antiochi episcopi. qui strenue administrato pontificij

De Antiocho, latius Ado.

ficij culmine, ad quod assumptus fuerat, regnum cæleste adeptus est. *Eodem die, Osualdi, episcopi Vuigornienſis, & confessoris.* 2 *Ipso die, sancti Seueri, episcopi Treuirensis. Cracouiæ, sanctæ Hedvuigis, Ducissæ Poloniæ.* *Argentinæ,* 3 *sanctæ Aureliæ virginis. Ipso die, sancti Theodorici, confessoris Ordinis Carmeli. Apud Veronam, sanctæ Placidiæ virginis sanctissimæ, Valentiniani imperatoris filiæ.*

¶ *In territorio Remensi, translatio sancti Basoli confessoris. quæ facta est ab Hincmaro archiepiscopo, viro venerabili.* P *In portu Valencianas, elevatio pretiosissimi corporis beati Saluij martyris, ac Ancolismæ ciuitatis episcopi.*

ANNOTATIONES.

1 Mauri cum duce suo Gregorio, non erant ex legione Thebæorum, sed ex Mauritania Africæ: ideoq. sustuli Vsuardi verba, cum essent ex legione Thebæorum.

2 Osualdi episcopi vitam scripsit Senatus Brauonius Vuigorniæ monachus. qui claruit Anno 1170, iuxta Catalogum Brytannicum.

3 Hedvvigis historia habetur, quam scripsit Engelbertus abbas. De eadem Cromerus de gestis Polonorum, lib. 15 sparsim.

Decimo septimo Calendas Nouembris, luna 16 Oct. E

6.17.27.9.19/1.12.22.4.15/26.7.18.28.10/20.2.13.25

IN Africa, sanctorum martyrum ducentorum septuaginta, pariter coronatorum. & sanctorum martyrum, Martiani & Satyriani, cum alijs duobus fratribus suis. † qui pro constantia fidei Catholicæ, primum nodosis fustibus cæsi, & vsque ad ossa laniati, cum multo tempore

Victor Africanus lib. 1

talia

talia paterentur, ſequenti ſemper incolumes reddebantur. Nouiſsime in exilij relegatione, vinctis pedibus poſt terga currentium quadrigarum, inter ſpinoſa loca ſiluarum, pariter iuſsi ſunt interire. Paſſa eſt autem Maxima virgo cum eis. In territorio Bituricenſi, ſancti Ambroſij confeſſoris, *epiſcopi*
1 *Caturcenſis.* Alemannia, ſancti Galli presbyteri & confeſſoris, *miræſanctitatis viri. Qui Scotus natus, cum Suenis collocat artus.* b *Eius vita virtutibus plena, conſcripta habetur.* r *Item Saturnini, Nerei, & aliorum trecentorum ſexaginta quinque.* q *Carnotis, Iothro monaſterio, natalis ſancti Priſci martyris. Ipſo die, in Derno monaſterio, ſancti Bercharij, abbatis & martyris. In monte Falconis, beatiſsimi Baldrici confeſſoris. cuius vita crebris miraculis declaratur.*
2 *Coloniæ, Eliphij martyris. qui cumferuenter ea quæ ſunt Chriſtianæ fideigentibus prædicaſſet, tandem ſub Iuliano apoſtata, apud ciuitatem Grandenſem capite truncatus, gloria & honore præcelſi martyrij coronatur. Moguntiæ, natalis ſancti Lulli, archiepiſcopi & confeſſoris. qui Bonifacio martyri digne ſuccedere meruit. Andegauis, ſancti Magnobodi, epiſcopi & confeſſoris. qui tempore Dagoberti vita & ſignis late claruit.*

Ciuitate Nouioma, ſancti Nummolini, epiſcopi
q *Gordanij* *& confeſſoris. Duaci* p *eo die, tranſitus ſancti* * *Gurdielli confeſſoris.*

¶ q *In territorio Aprincenſi, apparitio beati Michaëlis archangeli in procella maris, id eſt, in monte Tumba.*

ANNO

ANNOTATIONES.

1 De Gallo Sigebertus de viris illuſtribus cap. 71. Vualafridus abbas † vitam & miracula ſancti Galli abbatis primo proſaice, deinde metrice compoſuit. Proſa extat libris duobus ad Gosbertum abbatem cellæ ſancti Galli/ claruit anno 840. *diuitis Aug. An. 842.*

2 De Eliphio. Rupertus Tuitienſis, initio vitæ eius. Qui primis noſtrisque temporibus longe anterior martyrium ſcripſit pretioſi martyris Eliphij, fundamentum poſuit. Vos autem fratres chariſſimi (Coloniæ ad S. Martinum), tu pater Albane, paruitatem meam ſuperædificare compellitis.

Decimo ſexto Calendas Nouembris, Iuna 17 Oct. e
7.18 28. 10.20/2.13. 23.5 16/27.8.19. 29.11/21.3.14 26

IN Antiochia, natalis ſancti Heronis, diſcipuli beati Ignatij epiſcopi. qui poſt eum epiſcopus factus, viam magiſtri pius imitator ſequitur, & pro commendato grege amator Chriſti occubuit. In Gallijs, ciuitate Arauſica, ſancti Florentini epiſcopi. qui multis clarus virtutibus, quieuit in pace. r *Item, Victoris, Alexandri, & Mariani.* q *Carnoti, ſanctæ Solinæ virginis. Treuiris, ſancti Florẽtini epiſcopi & martyris. Itẽ, beati Eutychij confeſſoris magnæ ſanctitatis viri, Ordinis Carmeli. Lauduno clauato, natale ſanctæ & illuſtriſſimæ Auſtrudis, virginis & abbatiſſæ. quæ ab ipſis infantiæ rudimentis, mira Dei gratia prædita, etiam virtutibus, ac miraculis glorioſa, migrauit ad Chriſtum.* s

§ *Die decimaſeptima, ſancti martyris Andreæ in Criſi.* *De Andrea Metaph.*

¶ Qui propter adorationem ſacrarum imaginum glorioſe

glorioſe coronatus eſt, ſub improbo Conſtantino.

ANNOTATIO.

1 Heroni ſcribit Ignatius epiſtolam 10. Meminit eius Euſebius lib. 3. cap. 30/ Rufini 37.

18 Oct. D Decimo quinto Calendas Nouembris, luna 8.19.29.11.21/3.14.24.6.17/28.9.20.1.12/22.4.15.27

1 al. ſeptuaginta

NAtalis beati LVCÆ Euangeliſtæ. qui cum eſſet † octoginta & trium annorum, obijt in Bithynia plenus ſpiritu ſancto. Cuius oſſa viceſimo Conſtantij anno Conſtantinopolim tranſlata ſunt. b *Hic fuit arte medicus, Paulum † ſecutus vſque ad confeſſionem eius.*

Col. 4 d † 2 Cor. 8 2. Tim. 4 * 6 hiſt. eccleſ. cap. 9

Eodem die, ſancti Aſclepiadis Antiocheni epiſcopi. * qui vnus fuit ex præclaro confeſſorum numero, qui ſub Decio glorioſe paſsi ſunt. Item Romæ, ſanctæ Tryphoniæ, vxoris Decij Cæſaris. b *quæ viroſuo, poſt interfectionem beatorum, Sixti, Laurentij & Hippolyti, diuinitus punito, ſe petijt baptizari, cum filia Decij Cyrilla, à Iuſtino preſbytero, & alia die orans defuncta eſt, & iuxta ſanctum Hippolytum in crypta ſepulta.* In territorio Beluacenſi, ſancti Iuſti martyris.

Geſta Laur. & Hippolyti, 10 Auguſti.

2 *Andegauis, ſancti Herblandi abbatis. In Naſſonia, natalis beati Mononis martyris. qui angelico monitu de Scotia Arduennam deuenit: ibique ſoli Deo multo tempore ſeruiens, à ſicarijs latronibus confoſſus, feliciter occubuit, ſepultus in ea eccleſia, quam ipſe conſtruxerat.*

¶ p *In Machlinia, tranſlatio beati Rumoldi, martyris atque pontificis.*

ANNO

ANNOTATIONES.

1 De Luca mentio nonnulla est in sacris literis / Eusebio lib. 3 cap. 4 & 18, Rufini 24 / Hieronymo de viris illustribus cap. 17 / Isidoro de sanctis Testamenti cap. 80. De eius, Andreæ & Timothei translatione, vide 9 Maij, & Procopium de ædificijs Iustiniani.

2 Iusti huius, siue Iustini, martyrium, extat Ms. & in rhythmum translatum, tomo 3 Bedæ.

Decimo quarto Calendas Nouembris, luna 19 Oct. ☽
9.20.1.12. 22/4.15.25.7.18/29.10.21.2.13/23.5.16.28

APud Alexandriam, Ægypti metropolim, natalis sanctorum martyrum, Ptolomæi & Lucij, sub Antonino cognomento Pio; quorum prior multo tempore squalore carceris maceratus, & ad vltimum, cum de Christi magisterio publica confessione testaretur, iussus est duci ad mortem. Sequens quoque, cum se Christianum liberrime fateretur, similem sententiam excepit. In Antiochia Syriæ, sanctorum martyrum, Beronici, Pelagiæ, & aliorum, quadraginta & nouem. *Ebroicas, sancti Aquilini, episcopi & confessoris.* *Oxoniæ, sanctæ Fredesuuidæ virginis.* g *Die decima nona, sancti Vari martyris.*

1

2

De Varo & socijs, Metaphr.

¶ q *Senonis, sanctorum martyrum Sauiniani & Potentiani, sociorumque eius. Horum festiuitas, dum ab antiquis temporibus pridie Calendarum Ianuarij ageretur, transmutata est quarto decimo Calendarum Nouembris, eo quod ipso die, translata sunt corpora eorum, & angelicæ voces sunt auditæ, sicut in translatione eorum legitur* †.

Lib. 9 Spec. hist. c. 41

p *Duaco, translatio sancti Amati, episcopi & confessoris. qui postquam execrabiliussu Theodorici regis*

gregi

gregi suo condolens, sed commendans sanctæ Trinitati, episcopatum dereliquit, carnem suam macerando, multas passiones pro Christo sustinuit.

In Britannia, sancti Etbini, abbatis Nectensis.

ANNOTATIONES.

1 Ptolomæi, Lucij, & tertij martyrium scribit Iustinus philosophus, in defensione pro Christianis ad Senatum Romanum: & inde Eusebius, lib. 4 historiæ cap. 16, Rufini 17.

2 Aquilini Ebroicæ vrbis episcopi historia incipit. In corpore nostræ congregationis honesto valde & vtili membro, domino Audoëno, inter cæteros fere vltimus, frater N.

2 Oct. F Decimo tertio Calendas Nouembris, Iuna 10.21.2.13.23/5.16. 26. 8.19/30. 11. 22. 3.14/24.6.17.29

APud Auiensem prouinciam, natalis beati Maximi, leuitæ & martyris. qui patiendi desiderio inquirentibus se persecutoribus palam ostendit, & post responsionis constantiam, equuleo suspensus & tortus, deinde fustibus cæsus, & ad vltimum obrutus, occubuit. In Gallijs ciuitate Agenno, sancti Caprasij martyris. qui cum rabiem persecutionis declinans, lateret in spelunca, tandem [r] *audiens qualiter beata Fides virgo pro Christo agonizabat,* animatus ad tolerantiam passionis, [r] *orauit ad Dominum, vt si eum gloria martyrij dignum iudicaret, ex lapide speluncæ aqua lympidissima emanaret. Quod præstante Domino,* securus ad aream certaminis properauit, *& palmam martyrij feliciter dimicando promeruit.* Ciuitate Colonia, passio sanctarum virginum, Marthæ & Saulæ, cum

Passio Caprasij & Fidei est Ms.

cum alijs pluribus. *In pago Remensi, depositio Sindulphi confessoris. cuius vita, quam fuerit Deo accepta, testantur ipsius miracula. Trecas ciuitate, natalis sancti Araldi, confessoris & archidiaconi.* 1

Item, sancti Neonis martyris. Et transitus sancti Vendelini confessoris. Apud Mindam, natalis sancti Feliciani episcopi & martyris. g *Die vigesima, sancti magni martyris Artemij.* De Arte. Metaph.

¶ q *Ipso die Parisijs, exceptio sanctorum martyrum, Georgij diaconi, & Aurelij.*

ANNOTATIO.

Sindulphi vitam scribit Almannus Altuillarensis, vt testatur Sigebertus cap. 99 de viris illustribus.

Duodecimo Calendas Nouembris, Iuna 11.22.3.14.24/6.17.27.9.20/1.12.23.4.15/25.7.18.30 21 Oct. G

APud Nicomediam, natalis sanctorum martyrum, Dasij, Zotici, Caij, cum duodecim militibus. Eodem die, sancti patris nostri Hilarionis. cuius vitam virtutibus plenam Hieronymus scribit. In ciuitate Ostia, sancti Asterij presbyteri. qui in passione beati Calixi papæ legitur. Ipso die, sancti Viatoris, ministri beati Iusti, Lugdunensis episcopi. 1 sub finem

r *Eodem die, in Colonia Agrippinensi, natale sanctarum vndecim millium virginum, quæ pro virginitatis constantia, martyrio vitam consummauerunt.* 2

q *Item in castro Laudunensi, sanctæ Ciliniæ, matris beati Remigij, Francorum Apostoli. Meldis ciuitate, sanctæ Celiniæ virginis.* 3

¶ *In Sithiu,* p *inuentio sancti Audomari, episcopi Morinensis.* 4

Birtæ, beati Vuimonis Bremenſis epiſcopi. qui Gothis verbum Dei prædicauit.

ANNOTATIONES.

1 Hilarionis vitam ſcribit Hieronymus tomo 1. De eodem Metaphraſtes, & Sozomenus lib. 3 cap. 13/lib. 5 cap. 9/Epiphanij epiſtola, quam Hieronymus citat, nunc non extat.

2 Vndecim millia virginum ſplendidiſſima habent Coloniæ monumenta. Neque recenter aſſcriptæ ſunt ſanctis martyribus. Vuandelbertus enim Prumienſis, qui vixit An. 850, earum in Martyrologio ita meminit,

Tunc numeroſa ſimul Rheni per littora fulgent
Chriſto virgineis erecta trophæa maniplis
Agrippinæ vrbi, quarum furor impius olim
Millia mactauit ductricibus inclyta ſanctis.

De eis ſcripſerunt circa annum 1160, Rogerius Ciſtertienſis/Richardus Præmonſtratenſis, in Legenda Angliæ excuſus / & Eliſabeth Sconaugienſis lib. 4 Viarum Dei, cap. 2. Primariam hiſtoriam expectamus in tomis D. Surij.

3 De Cilinia. Chronicõ Elnonenſe. Hucbaldus ſcripſit hiſtoriam ſanctæ Cilinię, matris beati Remigij: Officium & cantum de eadem. Meierus in Flandriæ commentarijs Anno 850. Hucbaldus monachus Elnonenſis, Ciliniam pulchro celebrauit carmine.

4 Celiniæ Meldenſis meminit vita Genouefæ, tomo Surij 1, pag. 105.

5 De Vuimone. Tritthemius in chronico Hirſaugiæ. Sigebertus monachus Corbeienſis, diſcipulus ſanctiſſimi Vuimonis, & ſocius in Gothia, gemino ſtylo vitam eius deſcripſit, id eſt, metrico & proſaico. Claruit Anno 905.

22 Oct. A Vndecimo Calendas Nouembris, Iuna 12. 23. 4. 15. 25/ 7. 18. 28. 10. 21/ 2. 13. 24. 5. 16/ 26. 8. 19. 1

APud Adrianopolim Thraciæ, natalis ſanctorũ martyrũ, Philippi epiſcopi, Euſebij, & Hermetis. *b qui eccleſias claudere & ſpoliare iuſſu Iuliani per iniquos præſides, contradicebant, & ob hoc multis*

multis tormentis afficiebantur: hoc est, carceribus, vinculis, flagellis, ad vltimum vero flammarum incendio: sed Domini virtute roborati vsque in finem, in confessione nominis eius perseuerauerunt.

Item beati Marci, episcopi clarissimi, & doctissimi viri. qui primus ex gentibus ecclesiam Hierosolymorum susceptit regendam, ac non multo post martyrij meruit palmam. Item sanctæ Salômæ. quæ in Euangelio legitur circa Domini sepulturam solicita. In ciuitate Osca, sanctarum virginum, Numilonis & Elodiæ. quæ pro confessione Christi diutina custodia maceratæ, ac capitali sententia punitæ, martyrium celebrauerunt. 1 *In Gallijs, ciuitate Rothomago, natalis sancti Meloni. qui eiusdem vrbis primus ecclesiam archiepiscopus rexit, ibidemque sepultus, glorioſissime quieuit.* q *In vrbe Gabalitana, sancti Lupentij, abbatis basilicæ sancti Priuati, & martyris. Coloniæ, Cordulæ virginis, & martyris.* g *Die vigesima secunda, sancti Abercij, episcopi Hierapolis. qui claruit miraculis tempore Apostolorum.* q *In Oesterhout, natalis sancti Oelberti martyris.*

4 *hist. eccle. cap. 7*

Mar. 15. 16

1

2

3

De Abercio Metaph.

¶ q *Eodem die, translatio sancti Seueri confessoris, episcopi Rauennatis, cum vxore, & filia, ad diœcesim Moguntinam.*

ANNOTATIONES.

1 Melloni gesta citat Vincentius lib. 11 Speculi cap 74.

2 De Lupentio Gre. Turonensis lib. 6 historiæ cap. 37. item historia, cuius initium tantum legi in Breuiario Catalaunensi: sed inde à contemporaneo scriptam didici. Lectione enim 2, Brunichildis, quę eum martyrem fecit, vocatur Iesabel nostri temporis.

3 Cordulam tranſtulit Albertus magnus, vt ſcribit Rodulphus, vitæ Alberti parte 2, cap. 9

23 Oct. B Decimo Calendas Nouembris, Iuna 13.24.5.16.26/8.19.29.11.22/3.14.25.6.17/27.9.20.2

1 al. Theodori APud Antiochiam Syriæ, natalis ſancti Theodoriti presbyteri, qui tépore perſecutionis impij Iuliani, poſt equulei pœnam, & multos ac duriſsimos cruciatus, etiam lampadibus circa latera appoſitis inflammatus, cum in confeſsione Chriſti perſiſteret, occiſione gladij martyrium conſummauit. In Hiſpanijs, ſanctorum Seruandi ac Germani. qui poſt verbera, ſqualorem, carceres, ſitis ac famis iniuriam, & longiſsimi itineris laborem, nouiſsime martyrij ſui curſum, ferro cæſis ceruicibus, impleuerunt. Ex quibus Germanus Emeritæ, Seruandus vero Hiſpali conditus eſt. Ciuitate

2 Colonia, ſancti Seuerini epiſcopi & confeſſoris. *Cuius catholica fide, maximoque ſudore, ac ſana doctrina, Colonienſium, Burdegalenſium, Tungrenſium, vicinorumque eccleſiæ, ab infeſtatione Arianæ hæreſis ſunt defenſæ. Qui & in tranſitu beati Martini audire meruit voces pſallentium angelorum.* In pago Pictauenſi, ſancti Benedicti confeſſoris.

r *In territorio Ambianenſium, ſancti Domitij,* ¶ *preſbyteri & cõfeſſoris: & ſancti Gratiani, glorioſi martyris. Ciuitate Rothomagenſi, ſancti Romani, epiſcopi & cõfeſſoris. cuius vita miraculis claruit, & mors pretioſa in domo Domini quotidie demonſtratur. In villa Amania, ſuper fluuium Moſæ, natalis ſanctæ Odæ viduæ, amitæ ſancti Huberti.*

¶ p *Helno-*

¶ p *Helnone, reſtitutio corporis ſancti Amandi, epiſcopi & confeſſoris.*

Apud Mantuam, depoſitio ſancti Ioannis Boni, confeſſoris, Ordinis fratrum eremitarum ſancti Auguſtini. cuius vita ſanctitatis & miraculorum gloria illuſtris fuit.

ANNOTATIONES.

1 De Theodorico vel Theodorito, Finis geſtorũ eius. Nos qui Antiochiæ in palatio eramus, & cum eo in Perſida fuimus, licet peccatores ſerui Dei, hæc quæ geſta ſunt circa Dei famulum Theodoritum, 10 Cal. Nouembr. vera conſcripſimus. De eodem Sozomenus lib. 5 cap. 7.

2 De Seuerino Colonienſi, qui Burdegalis obijt, Gr. Turonenſis de gloria confeſſorum cap. 45. Vitam huius, poſtquam hæc ſcripſimus, à Fortunato presbytero conſcriptam cognouimus.

Nono Calendas Nouembris, luna 24 Oct. C 14.25.6.17.27/9.20.1.12.23/4.15.26.7.18/28.10.21.3

IN Venuſia, ciuitate Apuliæ, natalis ſanctorum, Felicis epiſcopi, Audacti & Ianuarij, presbyterorum, Fortunati, & Septimi, lectorum. qui temporibus Dioclitiani, multis diu vinculis & carceribus macerati, in Africa, & in Sicilia, tandem in occiſione gladij conſummati ſunt. Felix quinquageſimo & ſexto anno virgo obijt. Vertano monaſterio, ſancti Martini abbatis. *Ipſo die in Britannia, tranſitus beati Maglorij, epiſcopi & confeſſoris. cuius corpus honoratur & colitur in cœnobio diui Maglorij, ciuitate Pariſijs. In territorio Turonico caſtro Lucas, ſancti Senoch confeſſoris. Item, ſancti Euergiſli, epiſcopi Colonienſis & martyris, archidiaconi*

& successoris sancti Seuerini episcopi. Hic Tungris natus, martyr fuit, & tumulatus. r *Item sancti Vitalis.* g *Die vigesima quarta, sanctorum martyrum, Arethæ & sociorum.*

De hũ Metaphrastes.

ANNOTATIO.

1 De Senoch. Greg. Turonensis de gloria confessorum, cap. 25. Senoch abbatis vita dudum à nobis scripta fuit. De vita patrum cap. 15.

25 Oct. D

Octauo Calendas Nouembris, Iuna 15.26.7.18.28/10.21.2.13.24/5.16.27.8.19/29.11.22.4

1 ROmæ, natalis sanctorum martyrum, Chrysanti & Dariæ virginis. qui post multas, quas pro Christo lucrati fuerũt, passiones, iussi sunt à Numeriano imperatore via Salaria in arenario deponi, ac illic viuentes terra & lapidibus obrui. Item Romæ, sanctorum martyrum, Diodori presbyteri, & Mariani diaconi, cum alijs pluribus. qui iubente præfato principe, martyrij gloriam celebrarunt. Romæ, natalis quadraginta sex militum. qui simul baptizati à Dionysio papa, mox iubente Claudio imperatore decollati, ac via Salaria sepulti *sunt*. Vbi & alij martyres, centum viginti & vnus, positi sunt: inter quos fuerunt quatuor milites Christi, Theodosius, Lucius, Marcus, & Petrus. *Hi videntes ad se venire armatos, rogabant vt primi decollarentur. Scriptum est in passione sanctorum, Sixti, Laurentij, Hippolyti.* Eodem die, Petragoricas ciuitate, sancti Frontonis, qui Romæ à beato Petro episcopus ordinatus, cum Georgio presbytero,

2 *sub finem.*

10 *Augusti*

tero, quem per Apoſtoli baculum in itinere ſocium de morte recepit, ad prædictam ciuitatem veniens, magnam gentis illius multitudinem ad Chriſtum conuertit, & multis miraculis clarus, in pace quieuit. Apud vrbem Sueſſionem, ſanctorum Criſpini & Criſpiniani, qui perſecutione Dioclitiani, poſt immania tormenta ſibi illata, gladio trucidati, martyrij coronam conſecuti ſunt. Ciuitate Florentia, paſsio beati Miniatis, ſub Decio principe. Item ciuitate Gaualis, ſancti Hilarij, epiſcopi & confeſſoris. *Eodem die, Benigni & Beati, cum ſocijs eorum. Interritorio Turonico, ſancti Spati martyris. Remis, ſancti Celſini confeſſoris, & preſbyteri, diſcipuli beati Remigij. Corboilo, ſancti Lupi, Baiocenſis epiſcopi, & confeſſoris. Biturigæ, Ambiliaco monaſterio, beati Dulcardi confeſſoris.* g *Die vigeſima quinta, ſanctorũ martyrum & notatorum Martiani & Martyrij.* 3

¶ b *Romæ via Salaria, Bonifacij papæ* †. *Pontificale c. 44*

ANNOTATIONES.

1 Chryſanti & Darij paſſio Ms. ita finitur, Hæc autem omnia, ſicut geſta ſunt, ſcripſimus Varinus & Armenus fratres, à ſancto Stephano in Sede Apoſtolica facti preſbyteri, & direximus ad omnes eccleſias per Orientem & Occidentem. Nec multum aliter apud Metaphraſtem. Gr. Turonenſis de gloria martyrũ capite 38. dicit Damaſum papam verſibus locum ſepulturæ eorum decoraſſe.

2 De Diodoro, Mariano, & alijs pluribus, citata Cryſanti geſta. Inuentio iſtorum anno 888, grauiter & erudite ſub id tempus ſcripta eſt. Quam D. Surius habet tomo 1, 17 Ian.

3 De Martiano & Martyrio, Simeon Metaphraſtes. Item Sozomenus lib. 4, cap. 2.

26 Oct. E Septimo Calendas Nouembris, luna 16.27.8.19.29/11.22.3.14.25/6.17.28.9.20/1.12.23.5

APud Africam, natalis sanctorum martyrum, Rogatiani presbyteri, & Felicissimi. qui persecutione Decij & Valeriani illustri sunt martyrio coronati. De quibus etiam scribit beatus Cyprianus, in epistola ad confessores. *Epi.31/Li.4 ep.1.*

Ciuitate Narbona, sancti Rustici, episcopi & confessoris. r *Ipso die, Luciani & Florij. Romæ, sancti Euaristi, papæ & martyris* †. *Ad Rusticum Leo ep. 92.*

¶ p *Traiecti, ordinatio episcopatus sancti Amandi: & Elnone cœnobio, translatio corporis ipsius ab ecclesia sancti Petri & Pauli, in basilicam sancti Stephani protomartyris, agente beato Eligio pontifice: atque dedicatio eiusdem basilicæ. Laubijs, eleuatio sancti Ermini episcopi.* g *Die vigesima sexta, commemoratio magni terræmotus.* *Pontificale 8.6*

27 Oct. F Sexto Calendas Nouembris, luna 17.28.9.20.1/12.23.4.15.26/7.18.29.10.21/2.13.24.6

IN Hispanijs, ciuitate Abula, passio sanctorum, Vincentij, Sabini, & Cristetæ. qui primo adeo in equuleo sunt extensi, vt omnes compages membrorum eorum laxarentur: deinde capita eorum lapidibus superposita, vsque ad excussionem cerebri validis vectibus sunt contusa: atque ita martyrium compleuerunt, agente præside Daciano. Eodem die, apud Tile castrum, sancti Florentij martyris. r *Item eodem die, vigilia Apostolorum Simonis & Iudæ.*

¶ q *In Britannia, translatio sancti Iuonis confessoris,*

feſſoris, in vtroque Iure Doctoris, de Ordine pœnitentium beati Franciſci. Elnone, p *commemoratio ordinationis beati Amandi. quæ licet die præcedenti, ſicut & tranſlatio corporis, & eccleſiæ dedicatio, facta fuiſſe credatur, tamen hac die ſpecialius recolitur. In Mechlinia, relatio beati Rumoldi, epiſcopi & martyris. Eodem die, eleuatio corporum ſanctarum, Euſebiæ atque Gertrudis. In Blandinio, aduentus corporis ſanctiſſimæ virginis Chriſti Amelbergæ.*

Ipſo die, inuentio corporis ſancti Vincentij, leuitæ & martyris. 1

ANNOTATIO.

1 Inuentio ſiue tranſlatio ſancti Vincentij leuitæ & martyris, ad ſextum Cal. Nouemb. eſt Ms. Lobijs, auctore Haimoneo monacho Pariſijs ad ſanctum Germanum, ad Bernonem abbatem, & conuentum eius, in pago Albienſi.

Quinto Calendas Nouembris, luna 28 Oct. ☾

18.29.10.21.2/13.24.5.16.27/8.19.30.11.22/3.14.25.7

NAtalis beatiſsimorum Apoſtolorum, SIMONIS Cananæi, b *qui & Zelotes ſcribitur* †: & THADDAEI, qui & Iudas dicitur. 1 Luc. 6 Act. 1 2 Ex quibus Thaddæus apud Meſopotamiam: Simon vero apud Ægyptum, traditur prædicaſſe. Inde ſimul Perſidem ingreſsi, cum innumeram multitudinem Chriſto ſubdidiſſent, martyrium conſummauerunt. Romæ, ſanctæ Cyrillæ, filiæ Decij Cæſaris.† quæ ſub Claudio principe pro Chriſto iugulata eſt, atque necata gladio. Ciuitate Meldis, ſancti Faronis, epiſcopi & confeſſoris. 3 *Paſſio SS. Laur. & Hippolyti.* 3 r *Ciuitate Cumis, ſancti Fidelis*

martyris. p: *Item, sanctæ Cuneræ virginis. quæ martyrium consummauit in oppido Renensi.* q *Eo-*
5 *dem die, commemoratio sancti Ferrutij martyris. quem Lullus Moguntinus archiepiscopus, motus creberrimis miraculis, in Lætantium cœnobium, quod Bleidenstadt vocant, magno cum honore transtulit.*

Faniæ, depositio beati Dodonis monachi, discipuli sancti Vrsmari episcopi. Metis ciuitate, sancti Terentij, episcopi & confessoris. g *Die vigesima octaua, sanctorum martyrum Terentij & Neonilis. & sancti patris Stephani, Sabæ, & poëtæ.*

¶ q *Parisijs, translatio sanctæ Genouefæ virginis. Leodij,* p *dedicatio basilicæ sancti Lamberti martyris. Facta est autem hæc dedicatio sexto anno*
nostri *episcopatus Baldrici* episcopi, à sanctissimo viro Dei Hereberto, Colonienſi archiepiscopo.*

ANNOTATIONES.

1 De Simone nonnihil habet Isidorus de patribus Testamenti cap. 79. Ado vero in Martyrologio, Quod quidam putant, ait, Simonem Apostolum vnum de duodecim, ipsum esse qui sub Traiano crucem passus sit, omnino falsum est. Nam & Beda, sanctus presbyter, qui hoc
† *de patrib. cap. 79* super Acta Apostolorū sentit, Isidorū † secutus, in libro retractionū *, se hoc nō bene sensisse, reprehendit. Sed &
* *in 1 Act.* historia ecclesiastica nō de Apostolo, sed de alio Simone gesta narrat. Lib. 3 cap. 26, Rufini 32. Quidā citāt etiam Abdiam & Dorotheum. quos studiose prætermitto.

2 De Iuda Thaddæo, Matth. 10, 13/ Ioan. 14/ Iudæ 1/ Hieronymus de viris illustribus cap. 14/ Isidorus cap. 77/ Vita Bernardi libro 5 cap. 2/ Quod vero Eusebius refert de Thaddæo & Abagaro, habet censuram Gelasij & 70 episcoporum, apud Gratianum dist. 15. Pauca in speciali videtur Spiritus sanctus reliquisse posteritati de Apostolis, magnis Ecclesiæ columnis, vt ea magis admiremur quæ generatim in eorum laudem dicuntur à Scriptura sacra, & Patribus.

3 Faronis vitam carmine scripsit Fulcuinus scholasticus Meldensis. Ms. Gemblaci.

4 De Fideli martyre est sermo P. Damiani & hymnus. Sed non potui animaduertere, an de hoc agat martyre Cumensi, an de alio.

5 Ferrutij passionem conscripsit Meginhardus monachus, ad Adalgerum abbatem.

Quarto Calendas Nouembris, Iuna 19.30.11.22.3/14.25.6.17.28/9.20.1.12.23/4.15.26.8 — 29 Oct. A

HIerosolymis, natalis beati Narcissi episcopi. quem sanctitate, patientia ac fide laudabilem fuisse, historia narrat Ecclesiastica *. * lib. 6. ca. 8. 9. 10/ Ruf. 7. 8. 9 † 8 hist. ecc. cap. 25/ Rufini 14.

Ipso die, apud Sidonem vrbem, beati Zenobij presbyteri. † qui sub nouissimæ persecutionis acerbitate, martyrio coronatus est. In Lucania prouincia, sanctorum martyrum, Hyacinthi, Quinti, Feliciani, & Lucij. p: *Villa Meldricis, sanctæ Ermelindis virginis.* q *In castro quod Lensis appellatur, sancti Vulgani episcopi & confessoris. In Gallia, Vienna ciuitate, depositio sancti Theodarij, abbatis & confessoris.* g *Die vigesima nona, sancti patris Abramij.* 1

¶ q *In cœnobio Sonegiacas,* p *eodem die, translatio secunda beati Vincentij confessoris.*

In ciuitate Patauiensi, triumphus sanctorum episcoporum, Maximiliani martyris, & Valentini confessoris.

ANNOTATIO.

1 De Abrahamio & Maria nepte eius S. Ephræm Syrus, in vitis patrũ alphabeto 18, & tomo 2 Aloysij. item Simeon Metaphrastes to. 2 Surij. qui eam ex S. Ephræm videtur interdum fusius, plærunque comprehensius, scripsisse. Estq. hæc historia multo elegantius Latine conuersa, quam illa, cuius auctor fertur sanctus Ephræm.

Tertio Calendas Nouembris, Iuna 20.1.12.23.4/15.26.7.18.29/10.21.2.13.24/5.16.27.9 — 30 Oct. B

Apud

APud Africam, natalis ſanctorum martyrum, numero ducẽtorum viginti. Ciuitate Tingitana, paſsio ſancti Marcelli centurionis. qui capitis abſciſione martyrium conſummauit ſub † Agricolano, agente vices præfectorum prætorio. Antiochiæ, ſancti Serapionis epiſcopi, eruditione clariſsimi. *Pariſijs, feſtiuitas ſancti Lucani martyris. Apud Calarim, Sardiniæ prouinciæ oppidum, natale beati Saturniui martyris. qui ſub perſecutione Dioclitiani, gladio eſt trũcatus.* r *Eodem die, ſancti Germani, epiſcopi Capuani, magnæ ſanctitatis viri.* q *Apud Altinum, natalis Theoneſti martyris & pontificis. qui Moguntiæ fidei rectæ prædicationem exorſus eſt, & Albanum ab Arianis trucidatũ vidit. In Dania, ſancti Theodgari confeſſoris. qui verbum vitæ prædicando: Horas, Miſſas, ceteraq; officia deuote celebrando pro Olauo rege terreno, cæleſti regi ſeruiebat.* g *Die trigeſima, ſanctorum martyrum, Zenobij & Zenobiæ.* ¶ q *Xanthis,* p *tranſlatio ſancti Victoris* *.

al. Agricolao

1

2

De Zenobijs Metaph.

* patroni noſtri

ANNOTATIONES.

1 Serapionis meminit Euſebius lib. 5 hiſtoriæ eccleſiaſticæ, cap. 18 & 21, Rufini 19 & 22/ lib. 6 cap. 10.

2 De Germano Capuano, Gregorius lib. 2 dialogorum cap. 35/ & lib. 4 cap. 40/ Regino Anno 871/ Paulus diaconus lib. 7 ſiue 17, rerum Romanarum cap. 2.

31 Oct. C

Pridie Calendas Nouembris, luna 21. 2. 13. 24. 5/ 16. 27. 8. 19. 30/ 11. 22. 3. 14. 25/ 6. 17. 28. 10

VIgilia omnium Sanctorum. Romæ, natalis beati Nemeſij diaconi, & Lucillæ filiæ eius. † qui cum à fide Chriſti flecti nequaquam poſſent, iubente Valeriano & Gallieno

Feſta Stephani pp.

decol-

decollati ſunt, ſub octauo Calendarum Septembrium die. Hic autem venerabilior habetur ſolennitas ipſorum, quando à beato Sixto corpora eorum via Appia honeſtius ſunt tumulata. In Gallijs, oppido Viromandenſi, ſancti Quintini, qui ſub Maximiano imperatore martyriũ paſſus eſt. cuius corpus, poſt annos quinquaginta quinque, reuelante angelo inuentum eſt. *Foſſis, natalis ſancti Foïllani epiſcopi. qui de Hibernia venit ad Vltanum germanum ſuum, qui Foſſenſem regebat eccleſiam. Et in ſaltu qui ruſtica lingua Carbonarias nuncupatur, martyrizatus eſt. Cuius vita virtutibus glorioſis, & miraculis copioſiſſimis, illuſtratur. Apud Ratiſponam, ſancti Vuolfgangi, epiſcopi & confeſſoris. Coloniæ, ſanctæ Noitburgis virginis. quæ tranſlata quieſcit prope Confluentiã, in monte ſancti Beati. Itẽ, ſancti Euſebij martyris.*

Die trigeſima prima, ſanctorũ Apoſtolorũ, Stachys, Amplij, & ſociorum. & ſancti martyris Epimachi.

ante medias 2 Auguſti. 1 2 3 Rom. 16 De Epim. Metaph.

ANNOTATIONES.

1 De Quintino, ipſius hiſtoria/& Turonenſis de gloria martyrum cap. 27.

2 S. Foillani & ſociorum martyrium habetur, carmine ad ſanctum Foillanum, extra Rhodium. cuius auctor ſe Hillinum vocari tali initio indicat.

His ita literulis libet inſinuare notatis
Veraci ſpecie, quo nomine cenſear ipſe,
Si primos apices ex partibus octo retractes.

Ibidem in Nocturnis leguntur Geſta miraculorum ſancti Foillani, quæ idem Hillinus ſcripſit ad magiſtrum Sigebertum. Paſſionem carmine ſcriptam alius poſtmodum in proſam vertit.

3 Vuolfgangi vitæ hiſtoria habetur Ms. per eiuſdem temporis auctorem.

NOVEM-

NOVEMBER HABET DIES XXX.

1 Nou. D Calendis Nouembris, Iuna 22.3.14.25.6/17.28.9.20.1/12.23.4.15.26/7.18.29.11

1 ESTIVITAS beatæ Dei genitricis, & omnium martyrum. Quam Bonifacius papa *quartus*, celebrem & generalem instituit agi, omnibus annis in vrbe Roma. Sed & Gregorius pontifex *quartus*, postmodum decreuit eandem in honore omnium SANCTORVM solenniter obseruari, perpetuo ab omni ecclesia. Apud castrum Diuionem, sancti
2 Benigni presbyteri. qui missus à beato Polycarpo ad prædicandum in Galliam, postquam est à Terentio Comite grauissime tormentis multipliciter afflictus, tandem collum eius vecte ferreo tundi, & corpus lancea forari, iubetur. In Campania, ciuitate Terracina,
3 sanctorum, Cæsarij diaconi, & Iuliani presbyteri. Qui Cæsarius, tempore Claudij, diebus multis in custodia est maceratus, & postea cum eodem Iuliano in saccum missus, sicque in mare præcipitatus. Ciuitate Parisijs, depo-
4 sitio beati Marcelli confessoris. qui vt dignus monstraretur futurus antistes, eius meritis nunc aqua in vinum, nunc vero mutatur in balsamum. *Cuius corpus requieſcit in alma eccleſia beatæ Mariæ virginis. Huius vitam illuſtrem virtutibus*

ac mi-

ac miraculis, Fortunatus episcopus egregiè describit. Item, sancti Seuerini monachi, de Tyburtina ciuitate. Et natale sanctæ Mariæ virginis. quæ b *cum esset ancilla cuiusdam Tertulli præclari viri, & nollet in natali filij eius prandijs domini sui interesse, sed magis, Christianorum more, ieiunijs operam dare,* diris verberibus afflicta, equulei extensione, & vngularum laceratione vexata, martyrium consummauit. Ciuitate Baiocas, sancti Vigoris episcopi. In pago Vuastinensi, sancti Maturini confessoris. *cuius corpus honoratur & colitur in territorio Senonensis diœcesis.* p *In Blandinio, depositio sanctissimi patris * Florberti, primi abbatis cœnobij Blandinensis.* q *Aruernis, sancti Austremonij, primi Aruernorum episcopi.* *nostri* 5

¶ *Pictauis, translatio sancti Hilarij episcopi, & confessoris.* r *Eodem die, sancti Cæsarij martyris.*

In Hispanijs, sancti Ermegaudi, episcopi Vrgellensis.

ANNOTATIONES.

1 In festum omnium Sanctorum extant sermones aliquot apud Augustinum, & in homiliario Doctorum/ item Bernardi / & recentiorum.

2 De Benigno, Beda in Martyrologio/Greg Turon. in laudem martyrum cap. 51/ Gesta Tergeminorum, tomo 1 Surij, pag. 376.

3 De Cesario aliquãto plura habet Beda ex passione Ms.

4 Marcelli episcopi Parisiensis historiam scribit Fortunatus, episcopus Senonensis. Meminit & Gregorius episcopus, de gloria confessorum cap. 89.

5 De Austremonio. Greg. Turonicus lib. 1 historiæ, cap. 30/ de gloria confessorum similiter cap. 30. Historia Præiecti to. 1 Surij, habet sanctum Præiectum certamina Austremonij luculento conscripsisse stylo,

Quarto

2 Nou. E Quarto Nonas Nouembris, luna

23.4.15.26.7/18.29.10.21.2/13.24.5.16. 27/8.19. 30.12 f

Commemoratio omnium fidelium defunctorum. *Item*, natiuitas ſancti Victorini Pictauionenſis epiſcopi. qui poſt multa documenta, vt ſanctus Hieronymus teſtatur, perſecutione Dioclitiani martyrio coronatus eſt. Apud Laodiciam, ſancti Theodoti epiſcopi. qui non ſolum verbis, ſed rebus & virtutibus, extitit ornatus. Eodem die, ſancti Ambroſij, abbatis monaſterij Agaunenſis. qui magnis vitæ atque ſanctitatis virtutibus clarus, beato fine in Domino quieuit. r *Ipſo die, paſſio beati Iuſti martyris. qui apud Trigeſtinam ciuitatem coronatus eſt.*

De vir. ill. c. 84/ epiſt. 13 Paulino. De The. Euſ. lib. 7. c. vlt. De Ambroſio latius Ado.

b *Viennæ, ſancti Georgij, eiuſdem vrbis epiſcopi & confeſſoris* †: g *Die ſecunda, ſanctorum martyrum, Acindymi, Pegaſij, Aphthonij, Elpidephori, & Anempodiſti* *.

*magnæ virtutis. Ado. Ann. 699. * de quib. Metaph.*

¶ q *Montibus Hannoniæ*, p *tranſlatio ſanctæ Vualdedrudis.*

1 Nou. F Tertio Nonas Nouembris, luna

24.5.16.27.8/19.30.11.22. 3/14. 25. 6.17.28/9.20.1.13

Rom. 16 NAtalis beati Quarti, Apoſtolorum diſcipuli. Apud Cæſaréam Cappadociæ, ſanctorum martyrum, Germani, Theòphili, Cæſarij, & Vitalis. qui ſub perſecutione Deciana optime duxerunt martyrium. Cæſarauguſtæ, ſanctorum innumerabilium martyrum. qui ſub Daciano Hiſpaniarum prę ſide mirabiliter occubuerunt pro Chriſto. p *Andaino monaſterio,*

nasterio, natale beatissimi Huberti, Tungrensis ec- 1
clesiæ pontificis, & confessoris. Qui beato Lamberto martyri in episcopatu succedens, anno duodecimo suæ ordinationis, oraculo diuino admonitus, sacra ossa eiusdem martyris, sedemque episcopatus à Traiecto Leodium, vbi passus fuerat, transtulit. Deinde multis accrescens virtutibus, multos de idololatria ad Christi fidem conuertit, plures dæmoniacos viuens, plurimos post decessum suum, liberauit. Transijt autem idem pretiosus Domini pontifex, & egregius athleta, tertio Nonas Nouembris, sepultus in ecclesia beati Petri Apostolorum principis. Nonagesimo vero anno translatus est ad Andainum, à Vulcando beatæ memoriæ Leodiensi episcopo, annuente Ludouico imperatore pijssimo. Vbi, quid viuens eius spiritus gesserit, virtutibus innumeris, & glorioſis prodigijs, necnon miraculis assiduis, vsque hodie ad laudem & gloriam Dominimirabiliter attestatur.

b *Eodem die, depositio sancti Pirminij, episcopi* 2
& confessoris. q *In pago Turonico, sancti Aduentij confessoris. Castro Corboilo, depositio beati Guinali, abbatis & confessoris. cuius vita & miracula habentur. In districtu Maestandiæ, villa Alem, sanctæ Odradæ virginis. Castro Viterbiensium, passio sanctorum martyrum, Valentini presbyteri, & Hilarij diaconi, qui in Tyberim mersi, sed ab Angelo erepti, capitis abscisione martyrium compleuerunt. In Anglia, sanctæ Vuenefridæ, virginis & martyris. quam Cadocus, filius Alani regis, occidit pro castitate. Glasconiæ, sancti Benigni, episcopi & confessoris.* g *Die tertia,* 3

4 *Sanctorum martyrũ, Acepſimæ, Aithalæ, & Ioſeph.*
¶ *& encœnia diuini templi ſancti magni martyris Georgij in Lydia, & depoſitio ſancti corporis ipſius.*
p *In vico Florinenſi, exceptio corporis ſancti Mauri, egregij martyris. Leodij in monte publico, dedicatio cœnobij ſancti Laurentij.*

ANNOTATIONES.

1 De Huberto. Auctor Legẽdæ, quæ in vſu eſt Andaini, ignoratur: ipſum tamen de clientela & diſcipulis ſancti Huberti fuiſſe, non vno in loco eluceſcit. Ionas etiam geſta hæc citans, nomen auctoris ſubticuit, in hiſtoria tranſlationis, quam ſcripſit tempore Vualcandi epiſcopi, qui ſanctum corpus tranſtulit Andainum.

2 De Pirminio fundatore Augienſis cœnobij. Catalogus teſtiũ veritatis per Eiſengreniũ. Vuarmannus comes à Dilingen, epiſcopus Conſtantienſis, vitam ſancti Pirminij, Meldenſis epiſcopi, docto volumine proſecutus eſt. Obijt Anno 1034. Eiuſdem vitam ſcripſit Henricus Comes à Calvve, Augienſis abbas, circa annum 1210.

3 De Vuenefrida. Catalogus Scriptorum Brytanniæ. Ropertus abbas Salopienſis, aliàs Schrevvisberij, ſcripſit de vita Vuenefridæ virginis, ad Guarinum Vuigorniæ abbatem. Claruit An. 1140. Elerius Cambrius, circa annum 660, contexuiſſe creditur vitam ſanctæ Vuenefridæ, quæ vixit in monaſterio quod ipſe extruxit.

4 De Acepſima, Ioſeph. & alijs, Metaphraſtes. Item de Acepſima & Aithala, lib. 3 tripartitæ cap. 2.

4 Nouembris G

Pridie Nonas Nouembris, Iuna 25.6.17.28.9/20.1.12.23.4/15.26.7.18.29/10.21.2.14

1 APud Bononienſem vrbem, natalis ſanctorum, Agricolæ & Vitalis. quorum poſterior prioris ſeruus fuit antea, nunc conſors & collega martyrij. Denique cum cogeretur idem à perſecutoribus vt Chriſtum negaret, & ille amplius

amplius profiteretur Dominũ Ieſum Chriſtum, omnium tormentorum genera exercuerunt in eum. Nouiſsime beatum Agricolam interemerunt, cruci affigentes. Apud Alexandriam, beati Pierij presbyteri. † qui in diuinis Scripturis nobiliter eruditus, vita puriſsimus, atque ad Chriſtianam philoſophiam nudus penitus, & expeditus, doctor eccleſiæ incomparabilis fuit. Quieuit autem Philippi imperatoris tempore. In Gallijs ciuitate * Rotenis, ſancti Amantij epiſcopi, cuius vita ſanctitate & miraculis extitit glorioſa. In pago Vilcaſsino, ſancti Clari, presbyteri & martyris. Auguſtoduni, ſancti Proculi martyris. r *In Hungaria apud Albam regalem, depoſitio beati Emerici confeſſoris, filij ſancti regis Stephani.* p: *Item in Dionanto, ſancti Perpetui, epiſcopi & confeſſoris* q *eccleſiæ Leodienſis.* *Eodem die, natale ſanctæ Perpetuæ, coniugis beati Petri Apoſtoli. Iuxta Aquiſgranum, in Porceto, tranſitus ſancti Gregorij abbatis. Item Biturigis, depoſitio ſancti Luſoris, pueri & confeſſoris. qui filius cuiuſdam ſenatoris, fertur in albis migraſſe. Scriptum eſt in libro miraculorum, Gregorij Turonenſis epiſcopi. Eodem die Treuiris, ſanctæ Modeſtæ virginis †. Velauuij, depoſitio ſancti Flori, epiſcopi & confeſſoris. Cuius epiſcopatus de ipſius nomine nunc appellatur.*

† *Euſ. li. 7 cap. vlt. Hier. de vi. ill. c. 86.*

al. Redonis,

2

Cap. 92 de gloria conf.

† *vita Gertrudis lib. 2 cap. 1*

g *Die quarta, ſancti martyris Nicandri, epiſcopi Myreorum. & ſancti patris Ioannicij magni.*

De Ioan. Metaphr.

ANNOTATIONES.

1 Agricolæ & Vitalis martyrium notat Vſuardus ex

Ambroſio de exhortatione ad virgines. De ijſdem Greg. Turonenſis, de gloria martyrum cap. 43.

2 Perpetuæ meminit Euſebius lib. 3 hiſtoriæ eccleſiaſticæ cap. 24, 30 Rufini, ex libro 7 ſtromatum Clementis Alexandrini.

5 Nou. A

Nonis Nouembris, Iuna

26.7.18.29.10/21.2.13.24. 5/16.27.8.19.30/11.22.3.15

ZAchariæ prophetæ, patris beati Ioannis Baptiſtæ. In Tarracina, ciuitate Campaniæ, natalis ſanctorum martyrum, Felicis presbyteri, & Euſebij monachi, temporibus Claudij imperatoris. † Qui Euſebius, cum ſepeliſſet ſanctos martyres, Iulianum & Cæſarium, & conuerteret multos ad fidem, quos Felix presbyter baptizabat, tenti ſunt ambo, & ad forum iudicis ducti, nec ſuperati. Inde carcere recluſi, & nocte eádem, cum ſacrificare nollent, decollati ſunt. In territorio Aurelianenſi, ſancti Læti presbyteri. *In territorio Lingonenſi, monaſterio*

Paſſio Cæſarij

1 *Claræuallis, r ſancti Malachiæ epiſcopi. qui magnis virtutibus tempore ſuo claruit. q Cuius vitam beatus Bernardus deſcripſit, miraculis glorioſam.*

Eodem die, ſancti Fibitij, epiſcopi Treuerenſis.

g Die quinta, ſanctorum martyrum, Galactionis & Epiſtemes †.

De iſtis Metaph.

ANNOTATIO.

r Malachias Claræuallis obijt 2 die Nouembris, ſed propter animarum memoriam, huc transfertur à Ciſtertienſibus. Vita eius ſanctiſſima Bernardo auctore, & eiuſdem de eo Sermo, habentur in tomo operum Bernardi.

Octauo

Octauo Idus Nouembris, Iuna 6 Nouembris. B
27.8.19.30.11/22.3.14. 25.6/17. 28. 9. 20.1/12. 23. 4.16

TOniza Africæ, natalis sancti Felicis. In huius solennitate quendam psalmum beatus Augustinus videtur exponere ad populum. Psal. 107

In Oriente, ciuitate Theopoli, sanctorum decem martyrum. qui sub Saracenis passi leguntur, in gestis sanctorum quadraginta. In Phrygia, sancti Attici. r *Eodem die, sancti Leonardi confessoris*, q *discipuli sancti Remigij episcopi. qui mira operatur, maxime in captiuis. In territorio Turonico, beati Lupantij confessoris. Apud Bergas*, p *in territorio, quod vocatur Voromholt, depositio sancti Vuinoci abbatis, egregij Christi confessoris. cuius vita, virtutibus & miraculis plena, refulsit. Qui in prædicto loco, multo tempore in Dei opere perseuerans, & plurimos in Dei seruitio aggregans, magnisque virtutibus & gloriosis miraculis valde clarus, collectus est ad patres suos, in senectute bona.* q *Barcinone, natalis sancte Seueri, episcopi & martyris. qui à Gothis clauo in capite est confossus.* 1

¶ *Cella monasterio*, p *ipso die, restitutio sancti patris* * *Gisleni.* *nostri*

ANNOTATIO.

1 Vuinoci vitę librum primum scripsit incertus auctor, secundum & tertium composuit venerabilis dominus Drogo, monachus eius loci. Habentur Ms. Bergis sancti Vuinoci. De alio Vuinoco videtur loqui Gregorius Turonensis lib. 4 historiæ Francorũ cap. 21/ & lib. 8. cap. 34.

Septimo Idus Nouembris, Iuna 7 Nou. C
28.9.20.1.12/23.4.15. 26.7/18. 29. 10. 21. 2/13. 24. 5. 17

1 IN Alexandria, beati Achillæ episcopi. qui in eruditione, fide, conuersatione, & moribus insignis fuit. Apud Perusinam Italiæ vrbem, natalis sancti Herculani episcopi. cuius corpus post absciſionem capitis, ita vnitum atq; sanum die quadragesimo, vt scribit beatus Gregorius papa, repertum est, ac si nulla hoc inciſio ferri tetigisset. Eodem die, beati Amaranti martyris. † qui apud Albigensem vrbem, exacto agonis fidelis cursu, sepultus viuit in gloria.

lib. 3 dial. cap. 13

Turo. de glor. mar. cap. 57.

2 In Frisia, depositio sancti Vuillibrordi episcopi *Traiecti inferioris*, & confessoris. *Cuius actus Beda presbyter in gestis Anglorum describit. Hic à Sergio papa Romæ ordinatus est, & in Germaniam ad prædicandum destinatus: ibi denique requieſcit in monasterio Ephternaco, diœceſis Treuirenſis.* b *Item sancti Rufi, Metensis vrbis episcopi, & confessoris. qui consentiente Drogone præsule, translatus est in pagum Vuormatiensem, in villam Otenheim, temporibus Lotharij imperatoris, & Lodouici regis. Vbi etiam sanctitas eius multis virtutibus claruit.* r *Apud Paduam ciuitatem, depositio* 3 *sancti Prosdocimi, primi episcopi ciuitatis ipsius. Qui à beato Petro Apostolo episcopus ordinatus, ad prædictam ciuitatem Paduam, ad prædicandum Dei verbum missus est. vbi multis prodigijs & virtutibus coruscando, beato fine quieuit.* q *Apud Argentinam, sancti Florentij, episcopi & confessoris. qui Scotorum indigena, in flore adolescentiæ patriam parentesque deseruit, & accitis sibi eiusdem propositi socijs, Arbogasto, Theodato ac Hildulpho, Domino duce fines attigit Alsatiæ, temporibus Dagoberti, &*

lib. 5. c. 12

Arbo-

Arbogaſto in cathedra ſuccedens, multis virtutũ floribus glorioſe refulſit. In territorio Turonico, ſancti Baldi confeſſoris, & archiepiſcopi Turonenſis. Aruernis, ſancti Amãdini confeſſoris. g *Die ſeptima, ſanctorum triginta & trium martyrum, in Melitene* †. *& ſancti patris ac thaumaturgi Lazari. qui exercuit ſe in monte lacteo.* *Hieronis & ſociorum. de quibus Metaphraſt.*

¶ Item depoſitio ſancti Reſtituti, primi epiſcopi Tricaſtrenſis cuius corpus Aurelianus, in monaſterio ſancti Euurtij, præcipuo colitur honore. Ipſo die, ſanctæ memoriæ Engelberti, archiepiſcopi Agrippinenſis Coloniæ, & martyris qui ob defenſionem oppreſſorum feliciter occubuit, anno gratiæ milleſimo ducenteſimo viceſimo quinto. 4

ANNOTATIONES.

1 De Achilla Euſebius lib. 7 hiſt. cap. vlt/ Beda die 25 Nouembris/ Tripartita lib. 1. cap. 12.

2 De Vuillibrordo. Chronologia monaſteriorum Germaniæ. Eſt Epternaci liber argento & auro in punicei coloris membrana ſcriptus, continens vitam ſancti Vuillibrordi Traiectenſis archiepiſcopi, primi huius monaſticæ cogregationis auctoris & gubernatoris. Hunc edidit Alcuinus verſificator eximius proſa & ligata oratione ad Beonradum archiepiſcopum Senenſem, tertium abbatem Epternacenſem, qui deceſſit anno 796. Eſt etiã Vltraiecti ac alibi. Sanctus Marcel. in vita Suuiberti cap. 6 Hiſtoriam ſancti Vuillibrordi conſcripſi. Ms. Egmundæ, niſi perierit. Alcuinus in præfatione ad Beonradum. Vnam quoque priori libro ſuperaddidi homiliam, quæ vtinam digna eſſet tuo venerando ore prædicari. Item adieci ſermoni (ſiue libro) ſecundo, elegiacum carmen de viro venerabili Vulgiſo, patre ſanctiſſimi pontificis Vuillibrordi. Pandectæ vniuerſales indicant etiam ſancti Vuillibrordi flores, vel laudes, per Radbodum, epiſcopum. Alibi additur Thietfridus in geſtis Treuirorum.

3 De Proſdocimo, Bernardinus Scardeonius lib. 2 de

antiquitate vrbis Patauij, classe sexta, Diuus Maximus, secundus episcopus Patauinus, scripsit historiam de vita B. Prosdocimi, quam postea in incendio vrbis periisse conijcio. Hæc autem, quæ nunc habetur, ab alio postea condita fuisse, ex stylo ipso & dictione cognoscitur.

4 Engelberti actus, passionem, & miracula, tribus libris conscripsit Cæsarius, monachus in valle sancti Petri, ad Heinricum succesſorem Engelberti in Colonienſi archiepiscopatu. Ms. Non est Canonizatus. Pridie tamē in eius honorem pulsatur, vt in vigilijs Sanctorum.

8 Nou. D Sexto Idus Nouembris, luna

29.10.21.2.13/24.5.16.27.8/19.30.11.22.3/14.25.6.18

1 ROmæ via Lauicana, passio sanctorum martyrum, Claudij, Nicostrati, Symphoriani, Castorij, atque Simplicij. Qui [b] *cum essent insignes artifices, & in lapidibus marmoreis imagines sculpere super omnes artifices nossent, eo quod falsos deos adorare renuerant*, primo in carcerem missi, deinde scorpionibus grauissime sunt cæsi: sed cum à fide Christi mutari non possent, iussi sunt à Dioclitiano in medio mari præcipites dari. Item via Lauicana, natalis quatuor

1 coronatorum, Seueri, Seueriani, Carpophori, & Victorini. qui iubēte Dioclitiano ictibus plumbatarum vsque ad mortem cæsi sunt. Horum nomina cum minime potuissent reperiri, quæ Domino reuelante interiectis annis postea ostēsa sunt, statutum est, vt anniuersaria dies ipsorum sub nominibus supra dictorum quinque martyrum recoleretur. [r] *Item Octaua omnium Sanctorum.* [q] *Bremæ, depositio sancti Vuillehadi, primi eius vrbis episcopi & confessoris. Virduni, sancti Mauri, episcopi eiusdem ciuitatis, & confessoris.*

¶ 8 *Die*

¶ g *Die octaua, commemoratio archistrategi Michaëlis, & reliquarum incorporearum virtutum.*

Ambianis, sancti Godefridi, episcopi & confessoris. 2

ANNOTATIONES.

1 De quinque martyribus & quatuor coronatis, latius Beda, & Ado, ex eorum Ms. Gestis.

2 Godefridi vitam tribus libris conscribit Nicolaus Suessionis ad S. Crispinum monachus, ad Rohardum Decanum Suesionensem.

Quinto Idus Nouembris, Iuna 9 Nou. E

30.11.22.3.14/25.6.17.28.9/20.1.12.23.4/15.26.7.19

APud Amaseam, ciuitatem Marmaritanorum, natalis sancti Theodori martyris. qui temporibus Maximiani & Maximini imperatorum, pro confessione Christianæ fidei fortiter cæsus, ac in carcerem missus, deinde Domino Saluatore sibi apparante, & monente vt constãter & viriliter ageret, releuatus est: Nouissime postquam equuleo suspensus, & vngulis est corrosus, ita vt eius interiora nuda apparerent, ardentibus traditur ignibus. 1

Eodem die ciuitate Bituricas, sancti Vrsini confessoris.* qui Romæ ordinatus à successoribus Apostolorum, primus eidem vrbi destinatur episcopus. *Gr. Turo. de conf. c. 80*

Romæ r dedicatio basilicæ Saluatoris q in palatio Constantini apud Lateranum, à beato papa Siluestro facta. 2

Eodem die, crucifixio imaginis Domini nostri Iesu Christi à Iudæis, in Syria ciuitate Beritho. 3

p *In pago Atrebatensi, passio sancti Ragnulfi martyris.* q *qui positus est in basilica sancti Vedasti.*

Virduni, depositio beati Vitoni, episcopi & confessoris eiusdem vrbis. g *Die nona, sanctorum*

martyrum, Oneſiphori & Porphyrij. & ſanctæ ma-
De Matr. in Perge, Metaph. *tris Matronæ.*

ANNOTATIONES.

1 De Theodoro in Euchaitis latius Ado, ex ipſius paſſione. quam circunſtantes notauerunt / & pæne tota impreſſa eſt Legendæ parte 2. Item Metaphraſtes 17 Februarij / & apud eum Nectarius Conſtantinopolitanus epiſcopus / item 7 Februarij Augarus ſcriba & inſpector martyrij, ſi modo non ſint diuerſi Theodori. Rurſus Zonaras tomo 3, fol. 171. In eundem eſt etiam oratio Gregorij Nyſſeni.

2 De dedicatione baſilicæ Saluatoris, Damaſus Pontificalis cap. 34 / Ordo Romanus ad dedicandam eccleſiam habetur pag. 129. Sermo Iuonis de ſacramentis dedicationis pag. 478. Item Bernardus, &c

3 De hac crucifixione imaginis Chriſti, extat libellus Athanaſij epiſcopi Alexandrini, inter opera & in Aloyſio, citatus Actione 4 ſeptimæ Synodi.

10 Nou. F Quarto Idus Nouembris, Iuna

1.12.23.4.15/ 26.7.18.29.10/ 21.2.13.24.5/ 16.27.8.20 r.

1 N*Atale ſanctorum martyrum, Tryphonis, Reſpicij, & Nymphæ virginis.* In territorio Agathenſi, ſanctorum martyrum, Tiberij, Modeſti, & Florentiæ, qui tempore Diocletiani varijs tormentis cruciati, martyrium compleuerunt. Antiochiæ, ſanctorum Demetrij epiſcopi, Aniani diaconi, Euſtoſij, &
2 aliorum viginti. *In Britannia, ſancti Iuſti epiſcopi & confeſſoris. quem illuc Gregorius papa direxit, cum alijs, ad Euangelij opus. Eodem die, ſancti Probi, Rhauennatis pontificis, in æde ipſi di-*
*r Notarij *cata ſepulti.* b *Aurelianis, depoſitio ſancti* * *Monitoris epiſcopi.*

¶ g *Die*

¶g *Die decima, sanctorum Apostolorum Erasti, Olympæ, & sociorum.* Rom. 16.

Item, sanctæ Theoctistes Lesbiæ. *De Theoc. Metaph.*

ANNOTATIONES.

1 De Nympha, hac vel alia, Thomas Fazellus de rebus Siculis decade 1, lib. 8. Panormus maxime insignis facta est ortu Oliuæ & Nymphæ virginum. Quarum clara gesta habentur.

2 De Iusto Beda lib. 1 historiæ Anglorum cap. 29/lib. 2 cap. 3. 5. 6. 8. & 18.

Tertio Idus Nouembris, Iuna 2. 13. 24. 5. 16/ 27. 8. 19. 30. 11/ 22. 3. 14. 25. 6/ 17. 28. 9. 21 — 11 Nou. ☾

IN Gallijs, ciuitate Turonis, natalis beati MARTINI, episcopi & confessoris. Cuius vita tantis extitit miraculis glorioſa, vt trium mortuorum meruerit esse suscitator. 1

b *Huius vitam Sulpitius manifeste luculento sermone descripsit: nec non & Gregorius eiusdem vrbis episcopus, in miraculorum libris plenissime disseruit.*

In Scythia, metropoli Phrygię Salutarię, passio sancti Mennæ martyris. qui persecutione Dioclitiani, postquam meruit cælesti regi secreta conuersatione in eremo militare, procedens ad publicum, ac se Christianum libera voce declarans, primo diris cruciatibus examinatur, nouissime fixis genibus, & Domino Iesu Christo gratias agens, gladio cæsus est. Item Lugduni, sancti Verani episcopi, cuius vita, fidei & virtutum meritis illustris fuit. 2

Apud Namurcum p in Malonia, sancti Bertuini, episcopi & confessoris. q *qui de Hibernia insula veniens in saltum qui vulgo appellatur Marli-*

Marlignia, condidit oratorium in ſupra dicta villa Malonia, ſuper Sambram, in honorem ſemper virginis Mariæ. Vbi diu Deo militans, curſum ſuum feliciter impleuit. ℣ *Die vndecima, ſanctæ martyris Stephanidis. & ſancti patris & confeſſoris Theodori Studitæ* †.

Zonaras to. 3. pag. 102.

ANNOTATIONES.

99. 1 De Martino. Gregorius Turonenſis initio librorum de miraculis Martini. Multi ſunt qui virtutes ſancti Martini, vel ſtante verſu, vel ſtylo proſaico conſcripſerunt. De quibus primus ille Seuerus Sulpitius, cui tantus feruor amoris fuit in ſanctum Dei, vt eo adhuc degente in ſeculo, vnum librum de mirabilibus vitæ eius ſcriberet: exinde poſt tranſitum beati viri, duos libros ſcripſit, quos dialogos voluit vocitari. Paulinus quoque Nolanę vrbis epiſcopus, poſt ſcriptos de virtutibus eius, quas Seuerus complexus eſt, quinque. libros, illa comprehendit miracula, accepto à ſancto Perpetuo de his indiculo, quæ poſt eius tranſitum geſta ſunt, id eſt, in ſexto operis libro. Sed & Fortunatus presbyter omne opus vitæ eius, in quatuor libris verſu conſcripſit. His nos illecti, etſi imperiti, tentabimus aliqua de virtutibus beatiſſimi viri poſt eius obitum, quantum inuenire poſſumus, memoriæ repliçare. Hęc Gregorius. Cuius libros, & Fortunati de Martino, habet Aloyſius tomo 3. Conſcripſerunt & poſteriores nonnulla de ſancto Martino. vt ſanctus Odo, primus abbas Cluniacenſis, impreſſus Pariſijs cum Seuero Anno 1511. & Herbernus ex abbate Maioris monaſterij epiſcopus Turonenſis / Richerius abbas ſancti Martini iuxta Metim / Guibertus abbas Gemblacenſis, &c. Ms. Louanij ad S. Martinum. Inter Græcos de eo Sozomenes li. 3 cap. 13 / Niceph. li. 9. cap. 16

2 De Menna plenius Beda, & Ado, item Metaphraſtes to. 7 Aloyſij, & apud eundem Metaphraſtem, Theodorus epiſcopus Alexandrinus.

Pridie Idus Nouembris, Iuna

12 Nou. A

8. 14. 25. 6, 17 / 28. 9. 20. 1, 12 / 23. 4. 15. 26. 7 / 18. 29. 10. 22

Natalis

NAtalis beati Martini papæ. qui ob Catholicam fidem ab imperatore Constantio hæretico de eccleſia captus, ac perductus Conſtantinopolim, relegatus apud Cherſonam Lyciæ prouinciæ, ibidem vitam finiuit, multis in eodem loco virtutum ſignis vſque hodie refulgens. 1

Apud prouinciam Tarraconenſem, ciuitate Tiraſſona, beati Æmiliani, presbyteri & confeſſoris. Cuius admirabilem vitam Braulio Cæſarauguſtanus epiſcopus ſimplici ſermone deſcripſit. 2

In territorio Senonico, ſancti Paterni martyris. Ciuitate Agrippinenſi, depoſitio ſancti Cuniberti epiſcopi. Caſtello Mileduno, ſancti Leonij confeſſoris. 3

P *In portu Gandenſi, depoſitio ſancti Liuini, epiſcopi & martyris.* 4

q *Eodem die apud Iſelam fluuium, oppido Dauentriæ, ſancti Lebuini, preſbyteri & confeſſoris. Item, ſancti Renati, epiſcopi Andegauenſis, & confeſſoris.* 5

b *Viennæ, ſancti Iſicij epiſcopi* †.

Ado annis 452. 564.

¶ Item beatæ Craphaildis, & Brixij pueri, martyrum cum ſancto Liuino. quorum corpora Gandaui habentur in tumbis portabilibus. Pragæ, natalis quinque eremitarum. † qui martyrium pertulerunt in ſolitudine maioris Poloniæ, vbi nunc eſt Cazimiria oppidum.

Cromerus lib. 3 hiſtoriæ Polonorum.

ANNOTATIONES.

1 De Martino papa, Pontificale cap. 76 / Ado Viennenſis An. 641.

2 Æmiliani hiſtoriam per Braulionem, puto in Hiſpanijs haberi. Sic enim habet lectio 1 in ſanctuario Burgenſi. Æmiliani oratione fauente, & conatus noſtros adiuuante, ſumamus exordium qualis extitit à viceſimo fere ætatis ſuæ anno. Venerabilis namq. * Citonatus ſanctæ puriſſimæque vitæ, Suffronius & Gerontius presbyteri, quibus

quibus non modicam fidem habet ecclesia, nobis quæ ipsi viderunt, fideli ratione narrarunt.

3 Leonij miracula diligenter collegit quidam Galterius, ad dominos & fratres sancti Petri, iuxta castellum Miledunum, Ms.

4 De Liuino Meierus in Commentarijs Flandriæ anno 633. Scripsit, vt tradunt, Liuini eminentissimi martyris vitam Bonifacius episcopus Moguntiacensis. Ms. Metro eius passionem scripserunt Henricus Lacius Latinus, Togatu Letteri / & Ægidius Houcarius presbyter; quem Ascensius impressit Anno 11.

5 Lebuini historiam conscripsit Hugbaldus monachus sancti Amandi, siue Elnonensis, ad Baldricum episcopum Traiectensem. Eiusdem vitam laudauit sanctus Radbodus encomiastica oratione, & carmine. Ms. Vltraiecti.

13 Nou. B

Idibus Nouembris, Iuna 4. 15. 26. 7. 18/ 29. 10. 21. 2 13/ 24. 5. 16. 27. 8/ 19. 1. 11. 23

RAuennæ, natalis sanctorum martyrum, Valentini, Solutoris, & Victoris. In
1 prouincia, apud ciuitatem Aquis, beati Mitrij clarissimi martyris. In Africa, sanctorum
Prosper in Chron. An. 441 martyrum, † Arcadij, Paschasij, Probi, & Eutychiani. qui cum in Arianam fidem nullatenus declinari paterentur, primum proscripti, deinde in exilium acti, atque atrocissimis supplicijs excruciati, postremo diuersis mortibus interempti sunt. b *Puer autem Paulillus fustibus cæsus, & ad infimam seruitutem damnatus est: ideo vt apparet non occisus, vt de superata sæuitia inimici etiam illa ætas gloriaretur.* Turonis, sanc-
2 ti Brictij, episcopi & confessoris. *Parisijs, transitus sancti Gendulphi episcopi, à beato Sixto ordinati. cuius iussu mortuum gentilis suscitauit filium. Eius caput requiescit in magna ecclesia beatæ Mariæ virginis, Parisijs. Aruerniæ,*

ternis, depositio sancti Quintiani, episcopi & 3
confessoris. Albiniaci, in territorio Atrebatensi, sancti Kiliani, episcopi & confessoris.

In pago Cameracensi, p *natale sanctæ Maxellendis, virginis & martyris.* r *In Italia, ciuitate Cremona, sancti Homoboni, cuius sanctitas* 4
crebris claret miraculis. Ciuitate Toleto, sancti Eugenij, episcopi & confessoris.

¶ q *Placentiæ, releuatio sancti Antonini martyris. Malbodio monasterio, trãslatio sanctæ Aldegũdis virginis.* p *In monasterio dicto Sithiu, eleuatio prima, & translatio corporis sancti Folquini, Morinorum episcopi, anno nongentesimo vigesimo octauo.*

In Palæstina, sanctorum martyrum, Antonij presbyteri, Zebinæ, & Germani †. quos Firmilianus præses vltro se offerentes, absque vllo alio supplicij genere, capite mulctandos tradidit. Eodem die, sanctæ Ennathæ ‡ virginis. quæ ad eundem iudicem tracta, post graues cruciatus, igne concrematur. *De his 2, Euſ. li. 8. c. 19 nouæ versionis.*

ANNOTATIONES.

1 De Mitria, Aquis confessore, scribit Gr. Turonensis, de gloria confess. cap. 71.

2 De Brictio; Seuerus lib. 3 dial. / Fortunatus sub finem lib. 4 vitæ Martini / Greg. Turon. lib. 2 hist. Francorum cap. 1, & lib. 10 cap. 31 / Ecclesia Turonensis epist. 2 ad Philippum Colonienſem episcopum, cap. 8.

3 De Quintiano. Greg. Turonensis lib. 2 historiæ Francorum cap. 36. Tam insidiæ, quas pertulit sanctus Quintianus, quam illa quæ per eum Dominus operari dignatus est, scripta sunt in libro vitæ eius. Hoc est, capite quarto de vita patrum, eodem auctore.

4 Homóbono siue Homini bono hymnũ scripsit Hieronymus Vida Cremonẽsis. Historia est Cremonæ typis excusa, cuius stylum mutarunt Canonici Cremonenses.

Decimo octauo Calendas Decembris, luna 14 Nou. C
5.16.27.8.19/30.11.22.3.14/25.6.17.28.9/20.2.12.24

Apud

APud Thraciam, ciuitate Heracléa, natalis ſanctorum martyrum, Clementini, Theodoti, & Philomini. Alexandriæ, ſancti Serapionis. † quem perſecutores, ſub Decio principe, crudeliſsimis affecerunt ſupplicijs, ita vt omnes ei iuncturas membrorum prius ſoluentes, de ſuperioribus eum præcipitarent. ac ſic Chriſti martyr * efficitur. *Apud Rothomagum, beati Laurentij, Dublinenſis epiſcopi, & confeſſoris.* 1

S. Dio. Alex. 6 hiſt eccl. c. 34/ Ruſini 31.

al. efficeretur

ANNOTATIO.

1 Laurentius Hyberniæ primas, canonizatus eſt ab Honorio. Eius vitam ſcripſit Anonymus, qui ſe præfatur ſancto Augenſi collegio fraterna ſocietate coniunctum.

15 Nou. D Decimo ſeptimo Calendas Decembris, luna 6.17.28.9.20/ 1.12.23.4.15/ 26.7.18.29.10/ 21.3.13.25

APud Nolam Campaniæ vrbem, beati Felicis epiſcopi. qui à quinto decimo ætatis ſuæ anno, miraculorum gloria illuſtris fuit, & ſub Martiano præſide, cum alijs triginta, martyrium compleuit. Ipſo die, ſancti Eugenij, P *archiepiſcopi & martyris Toletanæ ſedis.* qui *à beato Dionyſio ordinatus, & directus fuit ad prædicandum Trinitatem ſanctam gentibus: &* apud * Parienſem pagum conſummato martyrij curſu, beatæ paſsionis coronam percepit à Domino. P *Cuius corpus modo quieſcit Bronias, in pago Lomacenſi. Ipſo die Santonas ciuitate, depoſitio ſancti* * *Macloui, epiſcopi, & confeſſoris,* q *in Britannia, vrbe Alethis. qui à primæuo ætatis tirocinio, innumerabilibus miraculis ſplendide emicuit. Argentinæ, ſancti Amandi, epiſcopi & confeſſoris. Eodem die, beati* 1

al. Pariſiacenſem

2

*r Machuti

die, beati Iuniani confessoris. quem beatus Remigius baptismate lauit. In Austria, sancti Leopoldi eiusdem prouinciæ Marchionis, & confessoris eximij, quem Innocentius octauus Sanctorum numero asscripsit. g *Die decima quinta, sanctorum martyrum, & confessorum, Guriæ, Samonæ & Abibi.*

¶ Coloniæ obijt Albertus Magnus, episcopus Ratisponensis, vita & eruditione in Ordine Prædicatorum clarissimus. Cuius merita & gloriam Dominus per miracula multa declarauit.

ANNOTATIONES.

1 De Eugenij translatione, habet vita sancti Gerardi, ad Gonterum abbatem Bronij, capp. 11. 12. 13 & 14. Quo postremo capite scribitur in plenaria synodo Stephani Leodiensis episcopi, procurante beato Gerardo, lectam fuisse passionem martyris, vt episcopali auctoritate roboraretur: communique consilio totius cleri decretum fuisse, vt & martyr digna cum veneratione colatur, & eius passio rata acceptabilisque, in ecclesia deinceps recitetur. Hæc autem ad Bronium translatio intelligenda est de portione corporis & reliquiarum eius: nam altera portio corporis ex æde sancti Dionysij delata est ex Gallijs Toletum, anno millesimo quingentesimo sexagesimo quinto: magnifico sane spectaculorum apparatu, in quo Catholicus Rex Hispaniarum Philippus secundus, sanctum corpus proprijs humeris ad antiquam sedem deferebat.

2 Maclouij historiam scribit Capitibus 27 Sigebertus Gemblacensis, ad Thietmarum abbatem. in qua scribit vitam piissimi confessoris Christi Maclouij, qui etiam Machutes dictus est, diligenter, quantum ad veritatem historiæ attinet, antiquorum stylo fuisse exaratam: eiusque corpus, siue reliquias, Gemblaci haberi.

3 De Leopoldo ex epitome Bibliothecæ. Franciſci Patani I. C. atque aduocati consistorialis, oratio de laudibus diui Leopoldi, habita Anno Domini 1484, sedente

Innocentio octauo, Frederico tertio Imper. suadente, impressa est in Italia quatern. tribus.

4 Guriæ, Samónis, & Abibi, martyrium, describunt Arethas & Metaphrastes, tomis Aloysij, 3 & 5.

5 Alberti magni vitam tribus libellis scripsit Rodulphus de Nouimago, Coloniæ impressus An. 1490. quos Capitulum approbauit. Item Ioannes Antonius Flaminius Forocornelienſis, lib. 3 de viris illustribus Ordinis Prædicatorum.

16 Nou. E Decimo sexto Calendas Decembris, luna 7.18.29.10.21/2.13.24.5.16/27.8.19.30.11/22.4.14.26

1 LVgduni, natalis sancti Eucherij, episcopi & confessoris. qui ex nobilissimo senatorum ordine ad religiosam vitam habitumque conuersus, diu inter septa speluncæ sponte clausus, Christo seruiuit: deinde apud præfatam vrbem, a *cùm, vniuersa ecclesia, defuncto Pontifice Lugdunensi, iuxta morem antiquitus à se obseruatum, triduanis ieiunijs & obsecrationibus, qui gubernationem eiusdem ecclesiæ susciperet, sibi poscere à Domino reuelari*, reuelante angelo in pontificali cathedra solenniter collocatus est.

1 *In Africa, sanctorum martyrum, Rufini, Marci, & Valerij. Eodem die, sancti Fidentij, episcopi & confessoris, tertij episcopi Paduani.* ¶ *In territorio Antisiodorensi, monasterio Pontiniacensi,*

2 *depositio sancti Edmundi, Cantuariensis episcopi, & confessoris. Apud Viennam, depositio sancti Leoniani abbatis. qui fuit germanus Aniani episcopi.*

In Vuestphalia, depositio beati Vualdgeri confessoris, fundatoris ecclesiæ nostræ Dominæ in Heruordia. In Alemannia b *depositio sancti Othmari abbatis. In Capua, natalis sancti Augustini.*

3

4 ¶ In Scotia, sanctæ Margaretæ reginæ.

ANNO.

ANNOTATIONES.

1 De Eucherio plura Ado in Martyrologio/S.Mamertus lib. 2 de ſtatu animæ cap. 9/ Sixtus in bibliotheca lib.2.

2 De Edmundo ex catalogo Brytann. Robertus Richius Abindonenſis ſcripſit vitam fratris ſui Eadmundi, quem Innocentius quartus canonizauit/ de tranſlatione ejuſdem. Robertus Baconus ſacræ Theologiæ profeſſor,ſcripſit etiam vitam Eadmundi præceptoris ſui/obijt anno 1248. Vincentius citat geſta lib. 31 Speculi cap. 67 & ſequentibus.

3 De Othmaro. Gaſpar Bruſchius de monaſterijs Germaniæ. Vualafridus, cognomento Strabo,à vitio oculorum,abbas diuitis Augiæ,duobus libris ſcripſit vitas ſanctorum Galli & Othmari Sangallenſium abbatum, à Gosberto abbate Sangallenſi rogatus. Obijt Vualafridus anno 840, vt ſcribit Hermannus Contractus Sangallenſis.

4 De Margareta. Hiſtoria ſancti Ealredi,abbatis Rhieuallis. Scripſit(Ealredus) vitam D.Eduardi regis & confeſſoris,vitam Dauid regis Scotiæ, vitam ſanctæ Margaretæ reginæ Scotiæ. Hector Deidonatus lib.12 hiſtoriæ Scotorum. Turgotus Prior Dunelmenſis, & poſt aliquantulum temporis ſancti Andreæ factus epiſcopus,vitam D. Margaritæ & Malcolmi regis, conſcripſit, vernacula quidam lingua,ſed non minori elegantia,quam pietate, veritateque, vt qui illis familiariſſimus, dum viuerent, fuerit, optimusq. teſtis vtriq. ſuarum virtutum extiterit. Compendium ponit Surius 10 Iunij,tomo 3.

Decimo quinto Calendas Decembris, luna 17 Nou. F
8.19.30.11.22/3.14.25.6.17/28.9.20.1.12/23.5 15.27

APud Neoceſaréam Ponti, natalis beati Gregorij, epiſcopi & † cõfeſſoris. qui magna ſignorũ ac miraculorũ gloria prẽditus,inter cætera *riurgantibus duobus fratribus de quodam ſtagno, facta oratione aquâ lacum ſubduxit, & pacem ipſis diuino nutu reſtituit, & virentem campum* 1 *al.* martyris *Ruffinus 7 hiſt. eccleſ.6. 25*

germanis concordibus dereliquit. sed & quodam tempore, vt eccleſiæ faciendæ locus ſufficeret, montem precibus mouit. Apud Alexan-
2 driam, beati Dionyſij epiſcopi. Hic in multis confeſsionibus ſæpe ſatis clarus, & pro paſsio-
al. meri- num, * tormentorumque diuerſitate, magnifi-
torumq. cus exiſtens, quieuit Valeriani & Gallieni imperatorum temporibus. Ciuitate Corduba, paſsio ſanctorum martyrum, Aſciſcli & Victoriæ. vbi ob commendationem pretioſæ mortis eorum, eodem die roſæ ortæ diuinitus colli-
3 guntur. Aurelianis, ſancti Aniani, epiſcopi & confeſſoris. cuius mortem in conſpectu Domini pretioſam crebra miracula teſtantur. *In*
4 *Britannijs, ciuitate Lincolnienſi, beati Hugonis, epiſcopi & confeſſoris. In Nicomedia, ſancti Ammo-*
5 *nis. Item Turonis, ſancti Gregorij, archiepiſcopi & confeſſoris, miraculorum librifactoris. Ipſo die, apud Churiam, ſancti Florini.*

¶ In Palæſtina, natalis ſanctorum, Alphæi & Zachæi.
lib. 8. hiſt. eccl. c. 12 Euſebij, nouæ verſionis. † qui poſt verbera, & nouaculas, poſt diuerſas in tormentis quæſtiones, poſt pedes dies noctesque compedibus ligneis quatuor foraminum interuallo interpoſitos, diſtentos, diſtractosque, capitibus abſciſſis ex hac luce diſcedunt.

ANNOTATIONES.

1 De Gregorio thaumaturgo, Suidas; Gregorius Nyſſenus epiſcopus, ſcripſit vitam Gregorij qui miraculis claruit. Habetur inter opera. De eodem Nicephorus lib. vnico An. 499/ Socrates lib. 4. cap. 22/ Alanus Copus dialogo 1 cap. 2. Vſuardus eum martyrem nominat, Rufinum ſecutus. ſed nec nouum eſt, nec ſingulare, eum martyrem nuncupare, qui in fidei confeſſione multa paſſus ſit.

2 De Dio-

2 De Dionysio Alexandrino episcopo, Eusebius lib. 6 hist. eccles. à cap. 33 vsq. ad 11 septimi libri: & à capite 15 deinceps vsq. ad 22. Hoc est, in Rufino lib. 6 cap. 30 vsq. ad cap. 11 libri sequentis, & deinceps cap. 19 vsque ad 25.

3 De Aniano, Gregorius Turonensis lib. 2 historiæ Francorum cap. 7. Aniani, eximiæ prudentiæ & sanctitatis viri, virtutum gesta nobiscum fideliter retinentur. De eodem Sidonius lib. 8 epist. penultima.

4 De Hugonis Carthusiani vita duo Scriptores nominantur in Catalogo Brytannico: Silucster Giraldus Cambrensis, qui claruit Anno 1210 / & Adamus Carthusianus Doctor Theologus, qui claruisse fertur An. 1340. Magna legenda Hugonis libris quinq. Ms. incipit, Dominis & amicis in Christo charissimis, Q. Priori, & qui cum eo sunt, Vuithaunienſibus monachis, minimus frater A. Et infra, Quæ de beatissimo Hugone Lincolnienſi præsule vidi, audiui, & certius cognoui, ad subsidium memoriæ aliqua seculis tradam. Horum librorum compendium passim habetur apud Carthusianos. Petrus Sutor de vita Carthusiana lib. 2 cap. 5. Admirabilis viri gesta continentur passimq. habentur, præsertim in eo opere quod archidiaconus Lincolnienſis de sanctis mirandisque actibus, ac miraculis eius, conscripsit.

5 Gregorij Turonensis archiepiscopi vitam conscripserunt Clerici Turonenses, tomo 3 Aloysij. Cuius breuiarium præponitur historiæ Francorum, in 8 excusæ.

Decimo quarto Calendas Decembris, Iuna 18 Nou. G

9.20.1.12.23/4.15.26.7.18/29.10.21.2.13/24.6.16.28

APud Antiochiam, natalis sancti Romani. 1 qui tempore Dioclitiani, cum quidam præfectus ecclesiam irrumpere *vellet*, eamque funditus conaretur euertere, cæteros Christianos hortatus est, vt ei contradicerent. Vnde vna cum puerulo, nomine Barula, celebri

martyrio coronatus est. Item in eadem vrbe, sancti Esichij. qui cum esset miles, & præceptum audisset, vt quisquis non sacrificaret idólis, cingulum militiæ deponeret, repente cingulum soluit. ob quam causam ligato in dextera eius saxo ingenti, in fluuium præcipitari iussus est. 1 *Romæ, dedicatio basilicarum Apostolorum, Petri & Pauli. Item, transitus beati Odonis abbatis. Eodem die, sancti Fridiani, episcopi & confessoris.* 2 *Apud Confluentiam, sancti Florini confessoris. Apud Constantias inferioris Normanniæ, beati Rumpharij præfatæ vrbis episcopi, & confessoris. Ipso die, beati Oricoli martyris, sociorumque eius, qui sub Vuandalica persecutione passi sunt. Parisijs, natalis sanctæ Audæ. Item in Gallijs, sancti Momboli abbatis.*

De Fridiano Greg. 3 dial. c. 9

¶ *Antisiodori, dedicatio basilicæ sancti Germani cum superioribus cryptis.*

Insula Lyrino, sancti Anselmi abbatis.†

Vita Honoratii. 3 c. 19

ANNOTATIONES.

1 Romani, Baralæ & Esichij, martyrium, extat Ms. De Romano quoq. fuse tractant Eusebius lib. 8. cap. 12 integræ versionis / Ioannes Chrysostomus apud Metaphrastem tomo 5 Aloysij / Prudentius peri stephanon hymno 10 / & Eusebius Emisenus. qui inscribitur, homilia 51.

2 Odonis vita, Ms. Villariæ, incipit, Dominis & in Christo fratribus dilectissimis, Salernien sibus, seruus Christi Ioannes. Godscalcum discipulum de eius vita nondum vidi, quem tamen in Carthusia Antuerpiensi fuisse index edocet, qui ex vastatione Liræ superest.

19 Nou. A Decimo tertio Calendas Decembris, luna 10. 21. 2. 13. 24/ 5. 16. 27. 8. 19/ 1. 11. 22. 3. 14/ 25. 7. 17. 29

Romæ,

ROmæ, natale beati Pontiani papæ. qui Maximino aduersus eccleſiarum ſacerdotes perſecutionem commouente, cum * *Philippo* Hyppopresbytero, Sardiniam deportatus, ibique fuſtibus mactatus, martyrium conſummauit. Corpus vero eius a beato Fabiano papa relatum, atque in cœmeterio Calixti ſepultum eſt. 1 * Philippo Hyppolyto

r *Eodem die, in oppido Alemanniæ, nomine Marſburg, depoſitio ſanctæ Eliſabeth, Andreæ regis Hungarorum filiæ.* q *Hæc conſtruxit xenodochium, vbi vidua pedes lauabat pauperum, manibus proprijs abſtergens ſaniem abominabilium infirmorum.* 2

Romæ via Appia, natalis ſancti Maximi, presbyteri & martyris. qui perſecutione Maximiani paſſus, poſitus eſt adſanctũ Sixtũ. Eodẽ die, beati Criſpini epiſcopi. qui in ciuitate Aſtiagenſi, capite amputato, martyrij gloriam adeptus eſt. 3

Apud Viennam, ſanctorum, Seuerini, Exuperij, & Feliciani. quorum corpora, poſt multa annorum curricula ipſis reuelantibus inuenta, & à pontifice vrbis, clero, populoque, honorifice ſublata, ac condigno honore condita ſunt.

Item, Fauſti diaconi.* hic grandæuus & plenus dierum confeſſor perdurans, perfecto martyrio capitis obtruncatione conſummatus eſt. *S. Dion. Alex. 7 hiſt. eccleſ. c. 10.*

In territorio Aruernenſi, ſancti Patrocli, confeſſoris egregij. Item ſancti Gelaſij papæ. qui ſedit in Pontificatu annos quatuor. g *Die decima nona, ſancti martyris Barlaam.* 4 *De Gelaſio cap. 51 Pontificalis.* 5

ANNOTATIONES.

1 De Pontiano papa, Pontificale cap. 19/& Mancinellus ſermonum lib. 5. titulo 6.

2 De Eliſabeth. Examinationem vitæ & miraculorum eius ſcribunt ad ſanctiſſimum papam Gregorium Sifridus epiſcopus Moguntinus, Remundus abbas Eberbacenſis,& Magiſter Conradus. Extant & alia de proceſſu & ordine Canonizationis. Ms. in Viridi valle. Epitomen vitæ ſcripſit Theodoricus de Turingia, Ordinis Prædicatorum, ex libris magiſtri Conradi, concionatoris ſanctæ Eliſabeth. De eiuſdem vita excudit Ceruicornus Iacobum Montanum Spirenſem, Colonię An. 21.

3 De Maximo, conſule Pamelium in Cypriani epiſtolam 16, 44, 46 & 50. Forte de eodem Geſta Anthimi martyris, 11 Maij.

4 De Patroclo. Gr. Turon. lib. 5 hiſtoriæ Francorum cap. 10. Fuit in Biturico termino reclauſus, nomine Patroclus, presbyterij honore præditus, miræ ſanctitatis ac religionis. de cuius vita libellum ſcripſimus. Libellum, ſiue caput, nonum de vita patrum.

5 Barlaã martyrẽ celebrat Baſilius magnus, homilia 18.

20 Nou. B Duodecimo Calendas Decembris, luna 11. 22. 3. 14. 25/ 6. 17. 28. 9. 20/ 2. 12. 23. 4. 15/ 26. 8. 18. 30

CAbilone, ſancti Silueſtri, epiſcopi & confeſſoris.† Hic quadrageſimo ſecundo anno ſacerdotij ſui, plenus dierum atque virtutum, migrauit ad Dominum. Apud Siciliam, ciuitate Meſſana, ſanctorum, Ampelij & Caij.

Greg. Turo. deglo. conf. cap. 85

1 Ipſo die, ciuitate Taurinis, Octauij, Solutoris,& Aduentoris.

2 *In Anglia, ſancti Eadmundi regis & martyris. Item feſtiuitas beati Raphaëlis archangeli. Mediolani, Benigni epiſcopi, & confeſſoris.*

Tobiæ 3 & ſeq.

3 *Ciuitate Hildeshemenſi, ſancti Bertualdi, epiſcopi & confeſſoris. qui tempore Othonis tertij, præfatam eccleſiam verbo paſcens & exemplo, miraculis clarus quieuit.* 8 *Die vigeſima, ſancti patris Procli, archiepiſcopi Conſtantinopolis. & ſancti Gregorij Decapolitæ.*

¶ &

¶ *& præfestum introitus in templum sanctissimæ Deiparæ.* ¶ *Ambianis, inuentio & translatio glorioſorum corporum ſanctorum confeſſorum, Vuærleſij & Luxoris.*

Cæſareæ Palæſtinæ, natalis ſancti Agapij. qui in die natali Maximini tyranni, cum homicida in ſtadium raptus, cùm homicidam, domini ſui interfectorem, ad ſimilitudinem Barrabæ liberari vidiſſet, ipſe vrſo datur deuorandus: deinde adhuc ſuperſtes, in mare demergitur. *De Agap. Euſ. li. 8 hiſt. cap. 16 & 13 plenè verſionis.*

ANNOTATIONES.

1 De Octauio & collegis, eſt ſermo Ambroſij 77 /aut ſancti Maximi epiſcopi Taurinenſis.

2 De Eadmundo ex Catalogo Brytanniæ. Abbo Floriacēſis abbas, qui per multa Anglorum cœnobia publicas ſcholas aperuit, præcipiēte Dunſtano archiepiſcopo, ſcripſit vitam Eadmundi martyris, libris duobus Ms. Coloniæ, cum Officio & cantu. Confoſſus eſt hic Abbo lancea anno 1004. eiuſque vitam ad Heruæum ſcripſit Haymo Eboracenſis. Osbertus de Stoke Clare ſcripſit miracula martyris Eadmundi. Cl. An. 1136.

3 De Bertualdo. Crantzius lib. 3 metropolis cap. 49. Scripta ſunt de eius vita non contemnenda miracula, quæ apud eccleſiam conſeruantur.

Vndecimo Calendas Decembris, luna 12.23.4.15.26/7.18.29.10.21/3.13.24.5.16/27.9.19.1.1 — 21 Nou. ☾

1 Hieroſolymis, *præſentatio beatæ Dei genitricis virginis Mariæ in templo.* ¶ *quam Pius & Paulus pontifices Romani cum indulgentijs inſtituerunt. Item*, natalis beatiſsimi Rufi. de quo Apoſtolus Paulus ad Romanos ſcribit. In Ita- Rom. 16
2 lia, monaſterio Bobio, depoſitio ſancti Columbani abbatis. qui multorum cœnobiorum fundator, & innumerabilium pater extitit mona-

chorum, multisque virtutibus clarus, quieuit in senectute bona. Item in Historia, passio sancti Mauri martyris. *Laudumo clauato, transitus sancti Authodi.*

¶ Ipso die, apud ciuitatem Remensem, vir miræ sanctitatis Albertus episcopus Leodiensis, frater Heinrici magni Lotharingiæ ac Brabantiæ Ducis, ob custodiam ecclesiasticæ libertatis, demandato Heinrici imperatoris interemptus, occubuit.

ANNOTATIONES.

1 Præsentationis festum in orientali ecclesia iam pridem celeberrimum fuit. vnde de eo orationes extant apud Metaphrastem, Germani episcopi Constantinopolis/Gregorij Nicomediensis/& Gr. Nysseni. Inde in Gallicanis ecclesijs receptum est, ex deuotione potissimum Caroli V. Francorum regis, vt testatur epistola eius data ad Nicolaum Antisiodor. episcopum, anno 1375. Rursus, à Saxonibus. De quo Bulla Pauli, Legendæ parte 2.

2 Columbani vita extat fere integra tomo 3 Bedæ, vbi manifesto errore ei asscribitur, cum constet Ionam eiusdem temporis scriptorem, eam scripsisse. Hoc enim inter alia, liquet ex præfatione Ionæ, quæ in tomis Bedæ abest, & ex Sigeberto de viris illustribus cap. 61. De eodem pulchre in hæc verba scripsit auctor historiæ sancti Vualerici. Si quis plenius scire voluerit, qualis & quantus in virtutibus miraculorum beatus Columbanus extiterit, vel in scientia, & doctrina diuinarum, humanarumque scripturarum, aut præsagio futurorum: sed & quot, & quales gentes, ad fidem acquisierit, monasteria vtriusque sexus construxerit, & in dictandi peritia, vel exponendi, qualis fuerit, facillime hoc poterit inuenire, si opuscula perquirat, quæ eruditus discipulorum discipulus Ionas abbas, vir magnus, eloquentiæ plenus & dictandi peritus, polito & limato satis sermone, de vita ipsius composuit.

22 Nou. D Decimo Calendas Decembris, Iuna 13.24.5.16.27/ 8.19.1.11.22/ 4.14.25.6.17/ 28.10.20.2

Romæ,

ROmæ, natalis ſanctæ Cæciliæ virginis. 1
quæ ſponſum ſuum Valerianum, & fratrem eius Tiburtium ad credendum Chriſtum, ac martyrium perdocuit, & ipſa deinde r *poſt eorum martyrium, ab Almachio* martyrizata eſt, ignem quidem ſuperans, ſed ferro occiſa. Paſſa eſt autem Marci Aurelij *Alexandri* temporibus.

Item Romæ, ſancti Mauri martyris. qui ſub Celerino præfecto agonizauit. Auguſtoduni, ſancti Pragmatij epiſcopi.

ANNOTATIO.

1 Cæciliæ geſta, Notarij diligenter confecerunt. è quibus ſua deſumpſit Simeon Metaphraſtes. Expunxi autem Vſuardi verba (& Commodi imperatorum) ac pro eis poſui (Alexandri). Paſſa eſt enim tempore Vrbani papæ.

Nono Calendas Decembris, luna 23 Nou. ☽
14.25.6.17.28/9.20.2.12.23/5.15.26.7.18/29.11.21.3

NAtalis ſancti Clementis epiſcopi. qui 1
quartus à beato Petro Apoſtolo Romanæ eccleſiæ pontificatum tenuit, & ſub perſecutione Traiani, in mare præcipitatus b *ligata ad collum eius anchora*, martyrio coronatur. b *Hic ſeptem regiones diuiſit notarijs fidelibus, qui geſta martyrum ſolicite perquirerent.* Eodem die, ſanctæ Felicitatis, matris ſeptem filiorum martyrum. 2
quæ iubente Antonino, decollata eſt pro Chriſto. In pago Hasbanio, p *in Sarchinio, depoſitio* ſancti Trudonis, presbyteri & con- 3
feſſoris, p *admirandæ ſanctitatis viri.* Pariſijs, depoſitio ſancti Seuerini, monachi & ſolitarij. In ciuitate Emerita, ſanctæ Lucretiæ virginis.

p *Came-*

p *Cameraci, in eccleſia Dei genitricis beatæ Mariæ, beati Sarij, preſbyteri & confeſſoris.* q *Ciuitate Metis, ſancti Clementis, patrui Clementis papæ, primi Metenſium epiſcopi. In territorio Remenſi, ſancti Goberti confeſſoris.* s *Die vigeſima tertia, ſancti*
4 *patris Gregorij Agrigantini. & Amphilochij, epi-*
4 *ſcopi Iconij.*

ANNOTATIONES.

1 De Clemente, Pontificale cap. 4 / Geſta apud Metaphraſtem, & cum Abdia excuſa / Irenæus lib. 3 cap. 3 / Gr. Turonenſis de gloria martyrum capp. 35, 36, 37 / Bernardi homilia / Sixtus lib. 2 bibliothecæ ſacræ / Opera Clemētis Coloniæ excuſa. &c. Sigebertus de viris ill. cap. 107. Ioannes diaconus Romanæ eccleſiæ, ſcripſit ad Ioannem ſeptimum libros quatuor de primo Gregorio. Idem petente Gauderico Veliternenſi epiſcopo, ſcripſit geſta Cle-
Phil. 4 mentis papæ. Paulus annumerat eum ſuis cooperatoribus, quorum nomina ſunt in libro vitæ.

2 De Felicitate. Quæ de ea & ſeptem prolibus leguntur in veterum Martyrologiis, ea verbatim ſumpſerunt ex Geſtis Ms. quæ Romani Notarij fideliter & grauiter collegerunt. Laudat eandem matrem, octies martyrem, Gregorius magnus, homilia tertia Euangeliorum, & Petrus Rauennas, cognomento Chryſologus ſermone 134.

3 Trudonis, vitam libris duobus ſcripſit Donatus ad Angilramnum archiepiſcopum / Metenſem, ni fallor, circa annum 800, cui Adrianus primus tradidit Capitula, ex diuerſis ſynodis & canonibus collecta. Fuit enim Trudo diſcipulus ſancti Clodulphi, epiſcopi Metenſis. Acceſſit per poſteriorem, forte per Stephelinum, de miraculis eius liber tertius. Sigebertus de viris illuſtribus cap. 171. Theodoricus monachus & abbas ſancti Trudonis, vitam ſancti Trudonis vrbaniori ſtylo meliorauit. Incipit, Domino, dignitate patri, charitate fratri, Gerardo, Theodoricus ſalutem. Et infra.

Cogitis

cogitis, vt beatissimum summi illius capitis membrum, Trudonem, quem ante Donatus diaconus, & postea Guikardus abbas, vtriusque linguæ vsque ad interpretem periti, Latinitati tradiderunt, mea quoque operâ & stylo librarijs tradam. Idem scripsit sermonem de translatione Trudonis & Eucherij. Gerardus Moringus sub finem vitæ sancti Trudonis, impressæ Louanij, Anno 40. Incredibile memoratu, quot quantaque ad imploratam opem sanctissimi patris prodita sint miracula, idque cum aliâs, tum vero præside monasterij huius, Alardo, abbate eius nominis secundo, ab Anno 1055 vsque ad 82. Qua tempestate ne monasterium quidem omnibus sufficiebat; sed nec ipsum oppidum. Foris passim videre erat fixa tentoria, perinde atq. in iusta oppidi obsidione. Quæ omnia quidem olim copiose, clareq. satis commemorarunt, præsertim Stephelinus quidam, sub Gumtranno, & Adelardo secundo, abbatibus.

4 Gregorij Agrigentini, & Amphilochij Iconiensis, historias, habet Metaphrastes. De Amphilochio, scribit quoque. Sozom. lib. 7. cap. 6.

Octauo Calendas Decembris, luna 24 Nou. F
15.26.7.18.29/10.21.3.13.24/6.16.27.8.19/1.12.22.4

ROmæ, natalis beati Chrysogoni martyris, qui post * longa vincula, & carceres, pro constantissima Christi confessione toleratos, iubente Dioclitiano capite cæsus, & in mare proiectus, martyrium consummauit. 1 *al.* multa

Item Romæ, sancti Crescentiani martyris, qui in passione beati Marcelli papæ legitur †.

Mediolani, Prothasij episcopi, & confessoris. †. *vltra medium, 10. Surij* 2

Castro Blauio, sancti Romani, presbyteri & confessoris. cuius sanctitatis præconium, miraculorum gloria declarat. Ciuitate Corduba, sanctarum virginum, Floræ & Mariæ.

quæ

quæ post diuturnos carceres, pro Christo gladio interemptæ sunt. Apud Perusiam, ciuitatem Tusciæ, sancti Felicissimi. *In territo-*
3 *rio Aruernensi, sancti Portiani, abbatis & confessoris.* g *Die vigesima quarta, sancti martyris*
De Mercurio Metaph. *Mercurij.*

ANNOTATIONES.

1 Chrysogoni martyrium continetur in gestis Anastasiæ martyris, paginis primis. vbi & epistolæ illius ad eam leguntur

2 Romanum, vt scripta vitæ eius edocent, Martinus noster sepulturæ locauit. Greg. Turonensis de gloria confessorum cap. 46.

3 Portiani vitam scribit Gregorius, iam dictus episcopus, de vita patrum cap. 5.

25 Nou. G Septimo Calendas Decembris, luna

16.27.8.19.1/11.22.4.14.25/7.17.28.9.20/2.13.23.5.

1 *IN monte Sinai, sanctissimæ* * CATHERI-
g *Æcate-* NÆ *martyris, filiæ Costi regis in ciuitate Ale-*
rinæ *xandria. quæ à Maxentio imperatore ob fidei Christianæ confessionem in carcerem clausa, & postmodum scorpionibus diutissime cæsa, tandem capitis obtruncatione martyrium compleuit. De cuius corpore lac pro sanguine emanauit. Post mortem autem eius, venerunt angeli, & tulerunt corpus eius, & portauerunt illud in montem Sinai, & in eodem loco honorifice sepelierunt. De sepulcro vero eius emanat oleum, quod languidorum corpora sanat.* Item Antiochiæ, sancti Erasmi martyris. r *Eodem die, apud Æmiliam, sanctæ Iucundæ virginis.*

ANNOTATIO.

Catherinæ passionis series, quæ passim habetur, Tradunt

Tradunt annales &c. extat penes me, impressa nomine Rabbani abbatis. Scripsit etiam Ægaterinæ huius martyrium hac die Simeon Metaphrastes. Euthymius in Psalmum 44, ad versum, Ex quibus delectauerunt te filiæ regum in honore tuo, subdit, Qualis fuit sapientissima Caterina.

Est etiam hodie natalis Petri Alexandrini; quem iure dixerim primatem martyrum Alexandriæ. In sæuissima enim persecutione Maximini, octo integris annis, ipsam martyrum messem, velut verus pastor, animauit, eamq. fidei confessionem suo sanguine etiam inter postremos obsignauit. Propter quem natalem, in Græcorum Horologio transponitur Ægaterina, in diem præcedentem. Contra verò Latini, quibus in expeditione terræ sanctæ, Caterina, antea fere eis incognita, multum per peculiaria patrocinia innotuit, eam summo honore celebrant, in die depositionis. & propterea Petrum plerique in diem 26. reponunt.

Sexto Calendas Decembris, Iuna 26 Nou. A

17.28.9.20.2/12.23.5. 15. 26/8,18. 29. 10. 21/3, 14. 24. 6

NAtalis beati Petri episcopi Alexandriæ. 1
qui cum esset omnibus adornatus virtutibus, in Scripturis quoq; diuinis nulli priorum inferior, & sacerdos, & hostia Dei, subito rapitur atq; ex Maximini præcepto capite obtruncatur. Cum quo simul & plures ex Ægypto episcopi trucidantur, fere cum clericis & laicis, sexcenti & sexaginta. b *Aduersus eum cognita Maximini sententia, Arius infelix, qui ab ipso excommunicatus & degradatus propter dogma erroris habebatur, festine peruenit ad ecclesiam, obsecrans vt pro eo clerus & populus apud episcopum intercederet, putans quod post discessum eius ipse leuaretur episcopus. Quibus sanctus episcopus cum magno suspirio respondit, quia*

quia iam Arius Deo mortuus, à facie Dei proiectus esset. Et apprehendens duos presbyteros de turba seorsum, ait illis, Ego et si peccator sum, tamen scio me cœlesti vocatione ad agonem martyrij vocatum. Vos post martyrium meum, sedem & episcopatum meum consecuturi estis, & tu quidem primus Achilla, post te vero Alexander. In hac hora noctis, vt vobis totum de Ario aperiam, cum solenni consuetudine Deo sacrificium orationum consummassem, ecce subito apparuit mihi Christus Dominus indutus colobio candido, quod consciſſum à summo vsque deorsum, coniungebat circa pectus, quodammodo cooperiens nuditatem suam. Quem vt vidi, aio, Quid est Domine quod video tunicam tuam sciſſam, à summo vsque deorsum? Qui dixit. Arius hoc fecit, qui separauit à me populum hæreditatis meæ, comparatum sanguine meo. Præcipio nunc & moneo, ne eum recipias in communionem, ne rogantibus his qui vēturi sunt ad te, quos ille direxerit. Hæc quæ tibi manifestaui, duobus presbyteris tu nota facias, vt ipsi post te eum anathematizando abijciant, ne populus illius errore decipiatur.

Apud Alexandriam, sanctorum martyrum, Fausti presbyteri, Dij & Ammonij. qui cum beato Petro eiusdem vrbis episcopo, iubente Maximino trucidati sunt. Augustoduni, sancti Amatoris. *Eodem die, translatus sancti Basoli confessoris. qui in territorio Remensi vitam eremiticam viriliter est executus: tam in vita, quàm etiam post obitum, miraculorum inbare diuinitus illustratus. Item, depositio sancti Conradi confessoris, episcopi Constantiensis. Treuiris, sancti Sebaudi, episcopi & cōfessoris.* b *Romæ, Siricij episcopi.* g *Die vigesima*

8 *hist. eccl. c. 25 / Rufini 14*

De Siricio Pont. c. 40

vigesima sexta, sancti patris Alipij Cionitæ. 1 *Ve-* De Alipio Metaph. 2
dopera monasterio, sancti Leonardi cõfessoris. Eo-
dem die, sancti Bellini martyris, episcopi Paduani.

¶ quem immaniter interemit anno millesimo centesimo quadragesimo nono, vir nobilis, sed auarus, Thomas Capiuacius, a Bellino iuste conuictus, atque iudicatus ad soluendas decimas agrorum, quas sub diœcesi Patauina latius possidebat. Hic cum cœpisset post mortem miraculis supra modum nitere, ab Eugenio quarto, biennium post mortem, in catalogo martyrum honorifice asscriptus est.

q *Eodem die, sanctæ Genouefæ & sancti Marcelli, de miraculo ardentium, facto in ecclesia beatæ Mariæ Parisiensis.*

ANNOTATIONES.

1 De Petro Alexandrino, Eusebius lib. 9 hist. eccl. cap. 5, apud Rufinum 6/lib. 7 cap. vltimo/lib. 8 cap. 25, apud Rufinum 14./Auctores tripartitę historiæ/Nazianzenus orat. 23. 24. Anastasius bibliothecarius in præfatione passionis decem millium, dicit se transtulisse passionem præcipui doctoris & martyris Petri, Alexandriæ vrbis patriarchæ.

2 De Bellino Scardeonius lib. 3 de Padua classe 13/Lud. Cœlius lib. 17 cap. 28.

Quinto Calendas Decembris, Iuna 27 Nou. B
18. 29. 10. 21. 3/13. 24. 6. 16. 27/9. 19. 1. 11. 22/4. 15. 25. 7

IN Gallijs ciuitate * Regiensi, sancti Maximi confessoris. qui à primæua ætate virtutum omnium gratia præditus, primum Lirinensis cœnobij pater, deinde Regiensis ecclesiæ episcopus, signis & prodigijs inclytus, extitit. *al.* Regensi. 1

1 *In Antiochia, sancti Basilei episcopi. & sancti Saturnini. Item sancti Iacobi interciſi, martyris conspicui.* q *In Gallecia, iuxta fluuium Ceiam,*

natalis sanctorum Facundi & Primitiui martyrum, quibus, post multa supplicia superata, duæ coronæ ab Angelis delatæ sunt. Quod Atticus prætor accipiens, Capita, inquit, amputentur, ne sit locus coronis.

Eodem die, depositio sanctæ Odæ virginis, filiæ, vt fertur, regis Scotorum. quæ apud Rhodium in Taxandria Brabantiæ, corporaliter patrona requiescit. Moguntiæ, natalis sanctæ Bilhildis viduæ sanctimonialis. quæ à clero & populo Moguntino sepulta est in basilica, quam suis ipsa sumptibus exædificari curauerat. Ipso die, sancti Acharij, episcopi Nouiomensis & confessoris.

2 ¶ Eodem die apud Græcos, sancti Simeonis, qui Metaphrastæ cognomen obtinuit.

ANNOTATIONES.

1 Maximi vitam scribit Dinamius patricius, domino beatissimo patri Vrbico papæ. Item de eo est eruditissima homilia, inter eas quæ titulum habent Eusebij Emisseni. Constat autem eius auctorem discipulum fuisse Maximi, & vitæ eius testem: De eodem, Greg. Turon. de gloria confessorum cap. 83.

2 In Simeonem encomiasticam orationem scripsit Psellus, tomo 5 Aloysij.

Andreæ festo vicinior ordine quouis
Aduentum Domini feria prima notat.

28 Nou. C Quarto Calendas Decembris, Iuna

19. 1 11. 22. 4/ 14 25. 7. 17. 28/ 10. 20. 2. 12. 23/ 5. 16. 26. 7

Act. 18. d 1. Cor. 1 APud Corinthum, natalis beati Sosthenes, discipuli sancti Pauli. cuius mētionem facit idem Apostolus scribens Corinthijs. Eodem die, apud Africam, sanctorum martyrum,

Papinij

Papinij & Manſueti epiſcoporum. qui tempore Vuandalicæ perſecutionis, pro fidei Catholicæ defenſione, candentibus ferri laminis toto corpore aduſti, glorioſum agonem conſummauerunt. [b] *Quo in tempore etiam alij ſancti epiſcopi, id eſt, Quod vult Deus Carthaginenſis, Valerianus, Vrbanus, Creſcens, & qui vocatur Habet Deum, & Euſtathius, Creſconius, & Creſcentianus, & Felix, & Hortulanus, & Florentianus, damnati exilio, curſum vitæ ſuæ conſummauerunt.* Romæ, ſancti Rufi, quem cum omni domo ſua Dioclitianus punitum, Chriſti martyrem fecit. [b] *Romæ, beati Gregorij * papæ. qui rexit eccleſiam annis decem. Sepultus in eccleſia beati Petri Apoſtoli.* [g] *Die vigeſima octaua, ſancti hoſiomartyris Stephani iunioris,* [1]

Scribit de hũ Victor lib. 1 & 3

tertij. de quo Pont. cap. 92.

¶ incluſi apud ſanctum Auxentium. Cuius pedem rudente ligantes duxerunt vſque ad ea quæ ſunt Pelagia, à prætorio. Vbi & diſcerpentes eum, proiecerunt honorabiles ipſius reliquias in biothanatorum locum, eo quod multos monuerit & adduxerit ad monaſticam vitam, atque contemnere regias dignitates, atque pecunias, perſuaſerit.

ANNOTATIO.

1 De Stephano ſcribit citata Nicephorus lib. 22 rerum Romanarum. De eodem Zonaras in Copronymo.

Tertio Calendas Decembris, luna 29 Nou. D

20.2.12.23.5/15.26.8.18.29/11.21.3.13.24/6.17.27.9

VIgilia ſancti Andreæ Apoſtoli †. Romæ via Salaria, natalis ſancti Saturnini martyris, & ſancti Siſinnij diaconi, ſub Maximiano principe. * quos diu in carcere macera-

Vide ſermo. Bernardi Geſta Marcelli to. 1 Surij, ante medium.

Surij, ante medium. maceratos, iussit præfectus vrbis in equuleo leuari, & attrahi neruis, & fustibus ac scorpionibus cœdi, deinde iussit eis flammas ad latera apponi, & depositos de equuleo capite truncari. *Scriptum est in gestis Marcelli papæ.* Eo-

1 dem die, apud Tholosam, beati Saturnini episcopi. qui in capitolio eiusdem vrbis à paganis tentus, atque à summa capitolij arce per omnes gradus præcipitatus, capite collisso, excussoque cerebro, omni corpore dilaniato, dignam Christo animam exhalauit. p: *Item in Dauentria, sancti Radbodi, Traiectensis episcopi, & confessoris.*

g *Die vigesima nona, sanctorum martyrum, Paramoni & Philumeni. & sancti Acacij, qui fuit in gradu.*

¶ Item obitus venerabilis Idæ de Niuella, monialis cœnobij Rameiæ Ordinis Cistertiensis, in patria Namurcensi.

ANNOTATIO.

1 De Saturnini Tholosani certamine & miraculis scripsit Fortunatus aliquot carmina. Meminit etiam Gr. Turonensis de gloria martyrum cap. 48.

30 Nou. E Pridie Calendas Decembris, luna 21.3.13.24.6/16.27.9.19.1/12.22.4.14.25/7.18.28.10

1 IN ciuitate Patras, prouinciæ Achaiæ, natalis sancti ANDREÆ Apostoli. qui etiam apud Scythiam prædicauit. Hic beatissimus, ab Ægea proconsule comprehensus, primo in carcere est clausus, ac deinde grauissime cæsus: ad vltimum vero in cruce appensus, biduo inibi supervixit. Apud Santonas, sancti Troiani episcopi, magnæ virtutis viri. † qui sepultus terris,

terris, cæloſe viuere multis virtutibus manifeſtat. 1 *Eodem die, paſſio ſanctæ Iuſtinæ virginis.* ¶ p *Et baptiſmus ſancti Ambroſij.* *Greg. Tur. de glo. confeſſ. cap. 59*

ANNOTATIO.

1 De Andrea. Paſſionem ſancti Andreæ Apoſtoli, quam vidimus oculis noſtris, omnes presbyteri & diacones eccleſiarum Achaiæ, ſcribimus vniuerſis eccleſijs. Ex hac nonnulla citant Remigius Antiſiodorenſis, in Pſalmum 21 & 40 / Bernardus in ſermonibus de ſancto Andrea / Lanfrancus contra Berengarium / liber de vera & falſa pœnitentia cap. 8. apud Auguſtinum / Iuo Carnotenſis de conuenientia veteris & noui ſacrificii / & Vuolphelmus in epiſt. contra Berengarium. Qui plura cupit, inueniet ea ſimul collecta in Aloyſio Louanij edito. Beleth. capite 164. De Andrea officium fecit Gregorius primus. Idem habuit in eius natali homiliam euangeliorum 5. Lib. 7 regiſtri cap. 38 ſcribit de miraculis monaſterij ſancti Andreæ. Catalogus ſcriptorum Brytanniæ indicat Bedam ſcripſiſſe librum, de ſancti Andreę memoria apud Scotos. Citant nonnulli & miracula eius, quæ capp. 38 impreſſa ſunt in Rhapſodijs Anonymi Philalæthi Euſebiani. Tranſlatio notata eſt 9 die Maij. & poſtremo, vt ſcribit Palmerius anno 1464, Pius ſecundus Apoſtoli Andreæ caput à Thoma Palæologo ſuſcepit: & Beſſarion, Conſtantinopolitanus patriarcha, ac Cardinalis Sabinenſis, luculentam orationem habuit. Cuius poſtea celebritatis pontifex ipſe elegans volumen edidit †. *Andreidem*

Alemannis dicitur menſis Chriſti, Leoni decimus menſis.

1 Dec. F Calendis Decembris, luna 22.4.14.25.7/ 17. 28.10. 20.2/ 13.23.5. 15.26/ 8.19. 29.11

1 Iuitate Nouiomo, ſancti Eligij epiſcopi & confeſſoris. cuius vitam admirandam multiplex ſignorum numerus commendat. *Hic vir beatus inter cætera bonorum operum inſignia, multa ſanctorum auro argentoque & gemmis fabricauit ſepulchra. Præterea, paſtoris cura ſolicitus, multum in Flandris laborauit: iugi inſtantia Andouerpis pugnauit: multosque erroneos Sueuos conuertit. Fana nonnulla, Chriſti clypeo protectus, cum Apoſtolica auctoritate deſtruxit: idola quoque diuerſi generis, vbicunque inuenit, funditus ſubruit.* Ipſo die, natale ſanctæ Nathaliæ, vxoris ſancti Adriani martyris. Ciuitate Narnia, ſancti Proculi presbyteri. r *Ipſo die, ſancti Euaſij, epiſcopi & confeſſoris.* q *Mediolani, ſancti Caſtriciani, epiſcopi & confeſſoris. Caſtro Ambaſio, ſancti Florentini, preſbyteri & confeſſoris, miræ virtutis viri. Apud Senas, ſancti Anſani martyris, tempore*
2 *Dioclitiani. Virduni, tranſitus ſancti Agerici, epiſcopi eiuſdem ciuitatis.* g *Die prima, ſancti prophetæ Naum.*

S. Audoënus l. 1 c. 32

lib. 2 cap. 3 & 8

De Natalia paſſio Adriani.

¶ r *Eodem die, tranſlatio ſancti Mauri martyris.*
q *Floriaco monaſterio, ſuſceptio reliquiarũ ſancti Martia-*

Martialis episcopi. In villa Vuintershoue p *trãslatio Landoaldi confessoris,* q *& sociorum. quæ facta est à sancto Floriberto, episcopo Leodiensi. Lætijs,* P *aduentus reliquiarum sanctarum ab vrbe Constantinopolitana.*

ANNOTATIONES.

1 De Eligio. Sigebertus de viris illustribus cap. 58. Audoënus, qui & Dado, Rothomagensis episcopus, scripsit ad Robertum Parisiorum episcopum vitam Eligij Nouiomensis episcopi, duobus libris explicans miracula, quæ vel in vita vel post mortem eius gesta sunt per eum: tertio libro rhetorice & commatice totam vitam eius recapitulans. Fuit contemporaneus Eligio Flandrorum Apostolo. Eiusdem vita abbreuiata ex libris sancti Audoëni habetur in Breuiario Nouiomensis ecclesiæ.

2 De Agirico Gr. Turonensis lib. 9 historiæ cap. 10, 12, 13. & districha Fortunati Ms.

Quarto Nonas Decembris, Iuna 2 Dec. G

23. 5. 15. 26. 8/ 18. 29. 11. 21. 3/ 14. 24. 6. 16. 27/ 9. 20. 1. 12

NAtalis sanctorum Veri & Securi fratrum. qui apud Africam martyrio coronati sunt.

Romæ, passio sanctæ Bibianæ martyris. quæ iubente Iuliano imperatore sacrilego tam diu plumbatis cæsa est, donec spiritum redderet. r *Item Romæ, sancti Pontiani martyris.* *De Bibianæ gesta Pigmentij cum suis.*

q *Foro Cornelij, beati Petri Chrysologi Rauennatis episcopi, moribus, doctrina & miraculis clari.* 1

¶ *Niuellæ,* p *cõsecratio sanctæ Gertrudis virginis.*

In India, Cantana ciuitate Chinensium, obitus Fracisci Zauierii. qui euangelizantium in India antesignanus, multis virtutibus, populorum conuersione, ac varijs miraculis in vita & post mortem clarissimus, incorruptum spiritum Domino reddidit. Scriptum est in epistolis Indicis. In Viridi valle, obitus domini Ioannis de *Epistol.* 10, 11, 12/ &

vitæ Ignatij lib. 4. Ruysbroeck, primi Prioris, doctrina & sanctitate clari. Cuius vita habetur †.

† *cum operibus eius excusa.*

ANNOTATIO.

1 Petri Chrysologi sermones extant. quibus aliquid de vita eius præmittitur.

3 Dec. A Tertio Nonas Decembris, luna 24. 6. 16. 27. 9/ 19. 1. 12. 22. 4/ 15 25. 7. 17. 28/ 10. 21. 2. 13

ROmæ, natalis sanctorum martyrum, Claudij tribuni, & vxoris eius Hilariæ, ac filiorum, Iasonis & Mauri, cum septuaginta militibus. ex quibus Claudium iussit Numerianus imperator cum ingenti saxo alligatum, in medio mari præcipitem dari: milites vero, & filios ipsius Claudij, capitali sententia puniri. b *Erat autem in loco vbi decollati sunt, cuniculus antiquus. hunc emundantes nocte Christiani, simul in vnum omnia corpora sepelierunt via Salaria. Corpora autem Iasonis & Mauri, collegit sancta Hilaria, relicta martyris. Vbi dum assiduis orationibus vacaret, migrauit ad Dominum.* Tingi metropoli, passio sancti Cassiani. qui exceptoris diu gerens officium, tandem cælitus inspiratus, execrabile duxit Christianorum neci deseruire *. vnde renuncians eidem officio, sub Christiana confessione triumphum meruit obtinere martyrij. *Mediolani, Miroeletis archiepiscopi, & confessoris. In Anglia sancti Birini, episcopi Dorcestrienſis. In territorio Eistensi, Solæ presbyteri, & abbatis.* g *Die tertia, sancti prophetæ Sophoniæ.* q *Vualchiodori, natalis sancti Eloquij, presbyteri & confessoris. Ciuitate Argentina, sanctæ Attalæ virginis.*

cruentus

1 *de Sola apud Vuicelium.*

¶ p *In*

¶ p *In monaſterio Blandinienſi, Gandaui caſtri, aduẽtus corporũ ſanctorũ, Gudwvali & Bertulphi* †. In Friſia, Radfridi & Vualdefridi, à Normannis iuxta Groningam martyrizatorum. *de quo vita Bertulfi cap. 30*

ANNOTATIO.

1 De Birino Beda lib. 3 hiſt. Anglorum cap. 7/ Honorius papa in legenda Sanctorum Angliæ / & teſte Catalogo Brytanniæ, Guilelmus Rameſeye Ordinis S. Benedicti. qui claruit An. 1178.

Pridie Nonas Decembris, luna 25.7.17.28.10/20.2.13.23.5/16.26.8.18.29/11.22.3.14 4 Dec. B

APud Pontum, beati Miletij, epiſcopi & confeſſoris. † qui cum eſſet eruditionum prærogatiua magnificus, virtus tamen animi, & vitę ſynceritas, longe in eo magnificẽtior extitit. In † Tuſcia, paſsio ſanctæ Barbaræ virginis, ſub Maximiano imperatore. Hæc poſt diram carceris macerationem, & neruorum cæſionem, & lampadarum aduſtionem, mamillarumque præciſionem, atque aliorum tormentorum cruciationem, ad extremum gladio data, martyrium conſummauit. Item Alexandriæ, ſancti Clementis presbyteri. qui in diuinarum eruditionum ſcholis quam maxime effloruit. *Euſ. l. 7 hiſt. eccl. cap. vlt.* 1 † r *Nicomedia* 2

r *Eodem die, ſanctorum, Symphronij & Olympij* † b *martyrum Romæ, temporibus Valeriani & Gallieni.* q *Item, ſancti Bernardi, epiſcopi Parmenſis. In pago Bituricenſi, ſancti Sigiranni abbatis* †. *In Anglia, ſancti Oſmundi epiſcopi & confeſſoris, vita & miraculorum gloria illuſtris. Coloniæ, depoſitio ſancti Annonis, eiuſdem vrbis epiſcopi.* *de his actus Stephani papæ, 2 Aug.* † *cui filius ſucceſſit S. Siuardus, 10. 2 Surij.* 3 4

g *Die quarta, ſancti patris Ioannis Damaſceni.*

¶ q *Apud Floriacum monaſterium, tranſlatio ſancti Benedicti abbatis.*

ANNOTATIONES.

1 De Barbara, hac die Metaphraſtes/ Latinorum veterum Martyrologia 17 cal. Ianuarij. Vnde Vſuardi verba huc retuli.

2 De Clemente Alexandrino Euſebius lib. 5 hiſt. cap. 11/ lib. 6 cap. 9 & 11/ Hier. de viris illuſt. cap. 48. Gelaſius autem eius opera inter apocrypha recenſet.

3 De Annone ſcribit contemporaneus eius Lambertus Schafnaburgenſis in Chronico Hirſfeldenſi, anno 1075. Late autem vita eius ſcripta eſt, iuſſu Reginhardi, Procuratoris cœnobij Sibergenſis.

4 Ioannis Damaſceni vitam ſcribit Ioannes patriarcha Hieroſolymitanus, in frontiſpicio operum Damaſceni, & alibi.

5 Dec. C

Nonis Decembris, Iuna

26. 8. 18. 29. 11/ 21. 3. 14. 24. 6/ 17. 27. 9. 19. 1/ 12. 23. 4. 15.

IN Africa, apud Coloniam Thebeſtinam, natalis ſanctæ Criſpinæ martyris. quæ temporibus Dioclitiani & Maximiani, cum ſacrificare noluiſſet, iuſſu Anulini proconſulis decollata eſt. Eodem die *Pedonæ* in Italia, ſancti Dalmatij martyris. Item ciuitate Thagora, ſanctorum, Iulij & Potamiæ. 1 *Item ciuitate Mutalaſij, prouinciæ Cappadociæ, ſancti Sabbæ, abbatis & confeſſoris.*

1 2 3

ANNOTATIONES.

1 In Criſpinę ſolennitate expoſuit Auguſtinus Pſalmū 137/ Meminit eiuſdem de verbis Domini ſermone 53.

2 Dalmatio hymnum ſcripſit Vida, & Præfationem de eo habet Mediolanenſis eccleſia.

3 Sabbæ geſta ſcripſit tempore quintæ Synodi Cyrillus quidam Lauræ monachus, vt patet in fine vitæ Euthymij abbatis: Extat hac die apud Metaphraſtem.

Octauo

Octauo Idus Decembris, Iuna 6. Dec. D

27.9.19.1.12/22.4. 15. 25. 7/ 18. 28. 10. 20. 2/ 13. 24. 5. 16

NAtalis beati NICOLAI, episcopi Myreorum Lyciæ. de quo inter plura miraculorum insignia, illud memorabile fertur, quod imperatorem Constantinum, ab interitu quorundam longe constitutus, ad misericordiam per visum monitis deflexit, & minis. In Africa, sanctorum, Dionysiæ, Datiuæ, Leontiæ, & religiosi viri, nomine Tertij, & Æmiliani, & Bonifacij, cum alijs tribus. qui omnes pro confessione catholicæ fidei, grauissimis & innumeris supplicijs excruciati, confessorum Christi numero sociari meruerunt. p *Marcianis, natale sanctæ Gertrudis.* 1

Debis Victor Africanus lib. 3

ANNOTATIO.

1 Nicolai vitam scripit Ioannes diaconus sancti Ianuarij, ex Methodio, apud Aloysium. Item Metaphrastes interprete Leonardo Iustiniano, & Suidas. De eo sic legitur in Chrysostomi Liturgia, interprete Leone Tusco. Quinta autem feria in laudem sancti Nicolai. Regulam fidei, mansuetudinis imaginem, continentiæ magistrum, te tuo gregi monstrauit rerum veritas. Ideo adeptus es humilitate sublimia, paupertate opulenta. Pater Nicolae, fungere legatione apud Christum Deum, vt animæ nostræ salutem consequamur. Translatio eius notatur 9 die Maij.

Septimo Idus Decembris, Iuna 7 Dec. E

28.10.20.2.13/ 23.5.16.26.8/ 19.29.11. 21.3/ 14.25. 6. 17 1

M*Ediolani, ordinatio Ambrosij episcopi & cõfessoris, cuius sanctitate vniuersalis ecclesia decoratur.*

Apud

Apud Alexandriam, natalis beati Agathonis, martyris ſub Decio imperatore. * qui cum eſſet militaris, & prohiberet quoſdam, volentes illudere mortuis cadaueribus martyrum, clamor repente totius vulgi aduerſus eum extollitur: oblatus autem iudici, cum in confeſsione perſiſteret, capite pro pietate damnatus eſt. In pago Meldicenſi, ſanctæ Pharæ virginis. Ciuitate Santonas, ſancti Martini abbatis. † ad cuius tumulum creberrima diuinitus fiunt miracula. *Apud Baiocas, in monaſterio Liberiaco, depoſitio beati Gerebaldi, præfatæ vrbis epiſcopi, & confeſſoris. Eodem die, ſancti Giralai epiſcopi Veliterni, & confeſſoris.*

S. Dio. Alex. 6. hiſto. ec. ca. 34/ Rufini 31.

Gr. Turo. de glo. confeſſ. c. 57

ANNOTATIO.

1 De Ambroſio. Iſidorus de viris illuſtribus cap. 4. Paulinus presbyter petente Auguſtino conſcripſit Ambroſij vitã, ſignis florẽtem, & doctrinis, atq. meritis Apoſtolorum non imparẽ. Sic & Honorius Auguſtodunenſis poſt Paulinum Nolanum, interiectis aliquot Capitibus, ſubdit, Paulinus presbyter ſcripſit vitam Ambroſij, petente Auguſtino. Quidam † tamen defendunt hunc eſſe Nolanum epiſcopum. De eodem ſcribunt Rufinus lib. 11 hiſt. eccl./ Auctores hiſtoriæ tripartitæ/ Baſilius epiſt. 55/ Metaphraſtes 7 Decembris/ Ioannes Coſterius in vita Ambroſij, quam ex ſcriptis eius potiſſimum collegit/ Vrbinas ante Milleloquium Ambroſij & alij. De ordinatione neophyti Ambroſij ſcribunt Rufinus lib. 11 cap. 11/ Paulinus in vita Ambroſij/ ipſe Ambroſius epiſt. 82 ad Vercellenſes/ & ex his poſteriores.

Aloyſius in præfatione 2 tomi.

3 Dec. F

Sexto Idus Decembris, Iuna 29.11.21.3.14/24.6.17.27.9/20.1.12. 22. 4/ 15. 26. 7. 18 ſ

1 CONCEPTIO *ſacratiſſimæ virginis* MARIÆ, *genitricis Dei & Domini noſtri Ieſu Chriſti.*

Christi. Romæ, beati Eutychiani papæ. qui rexit ecclesiam anno vno, & sub Aureliano martyrio coronatus, sepultus est in cœmeterio Calisti. qui & ipse per diuersa loca trecentos quadraginta duos martyres manu sua sepeliuit. *De Euty. Pontificale cap. 28*

Ipso die, apud Alexandriam, sancti Macarij martyris. † qui tempore Decij à iudice cum multis verbis ad negandum suaderetur, & eo maiori constantia fidem suam profiteretur, viuus ad vltimum iubetur exuri. *Treueris, depositio sancti Eucharij, episcopi & confessoris.* & *natalis sanctæ Anastasiæ. Eodem die, sancti Romarici confessoris. In territorio Dunensi, sancti Leonardi presbyteri.* 1 *Eodem die, apud Veronam, sancti Zenonis, episcopi & confessoris.* 2 *Die octaua, sancti patris Patapij.* *S. Dion. 6 hist. eccl. c. 34 / Ruf. 31* 2 *De Zenone 12 April. De Patapio Metaph.*

ANNOTATIONES.

1 Institutionem festi de beatæ Mariæ immaculatæ virginis mira conceptione, habet Sixti quarti extrauagans communis, titulo de reliquijs & veneratione sanctorum. Cap. Cum præexcelsa. Quam etiam Synodus Tridentina & Pius quintus obseruandam esse constituerunt.

2 De Euchario, Valerio, & Materno quædam collegit Golscherus, monachus sancti Matthiæ circa Annum 1..., quæ extant. Pandectæ indicant de ijsdem episcopis cantum & homiliam Remigij.

Quinto Idus Decembris, luna 9 Dec. G

1.12.22.4.15 / 25.7.18.28.10 / 21.2.13.23.5 / 16.27.8.19

NAtalis sanctæ Leocadiæ virginis. quæ à præfecto Hispaniarum apud Toletum, dira carceris custodia macerata, cum grauissimos beatæ Eulaliæ, & reliquorum martyrum audisset

audisset cruciatus, genibus in oratione positis, impollutum spiritum Christo reddidit. Ipso die, sancti Cypriani abbatis Petracorici †, magnificę sanctitatis, & clarissimi in miraculis viri.

Gr. Turo. de gl. conf. cap. 100

r *In Africa, sanctorum, Petri, Succesi, Bassiani.*

De Syro, Præfatio Ecc. Ambr.

Eodem die, beati Syri, Papiensis episcopi. q *Iotro monasterio, sanctæ Baldæ abbatissæ.*

10 Dec. A

Quarto Idus Decembris, luna 2.13.23.5.16/26.8.19.29.11/22.3.14.24.6/17.28.9.20

* Spoleta.

APud ciuitatem * Hispolitanam, sanctorum martyrum, Carpophori presbyteri, & Abundij diaconi. qui persecutione Dioclitiani primo fustibus crudelissime cæsi, deinde in carcere negato cibo & potu retrusi, rursum equuleo torti, & post hæc diu in carcere macerati, nouissime sunt gladio percussi. In Hispania, ciui-

1 tate Emerita, passio sanctę Eulaliæ virginis. quę cum esset annorum tredecim, pro confessione Christi, iussu Daciani præsidis, plurima torméta perpessa est. Nouissime in equuleo suspensa, & exungulata, faculis ardentibus ex vtroque latere appositis, hausto igne spiritum reddidit.

Eodem die, apud præfatam vrbem, sanctæ Iuliæ martyris. quæ fuit conuirginalis beatæ Eulaliæ, & comes indiuidua ad passionem prope-

2 ranti. r *Romæ, sancti Melchiadis papæ (& martyris).* b *Viennæ, sancti Sindulphi, episcopi & confessoris.*

3 q *Lemouicas, sanctæ Valeriæ, virginis & martyris. Apud Leontinos in Sicilia, sanctorum militum viginti martyrum, quorum vnus Mercurius dicebatur, sub Tertyllo præside, Licinio imperante;*

qui 4

qui à ſanctis Alphio, Philadelphio, & Cyrino, conuerſi ſ erant. g *Die decima, ſanctorum martyrum, Menæ, Hermogenis, & Eugraphi* †. *de quibus Metaph.*

ANNOTATIONES.

1 Eulaliæ Emeritenſi ſcripſit Prudentius hymnum 3 peri ſtephanôn.

2 De Melchiade, vel Miltiade, Pontificale cap. 33 / & geſta in cauſa Cæciliani.

3 De Valeria Martialis epiſt. 2 ad Toloſanos, cap. 8

Tertio Idus Decembris, Iuna 11 Dec. B

3.14.24.6.17/27.9.20.1.12/23.4.15.25.7/18.29.10.21

ROmæ, natalis beati Damaſi papæ. b *qui rexit eccleſiam annos decem & octo, mẽſes tres, dies vndecim. Hic conſtituit vt Pſalmi die noctuque canerentur per omnes eccleſias. Hic multa corpora ſanctorum requiſiuit & inuenit: quorum memoriam etiam verſibus declarauit.* Et paſsio ſancti Thraſonis martyris.† qui cum eſſet Chriſtianus b *potens & locuples, de facultatibus ſuis ſanctis martyribus, in carceribus & metallis damnatis, victum miniſtrabat per Siſinnium & Cyriacum. Non multo poſt & ipſe* iubente Maximino tentus eſt, ac cum alijs duobus, Pontiano & Prætexato, martyrio coronatus. Ciuitate Ambianis, ſanctorum martyrum, Victorici & Fuſciani. in horum naribus & auribus iuſsit iudex immitti tarincas †, & clauis ardẽtibus capita tranſſigi, deinde oculos euelli, ac poſtremo per eorum corpora iaculari. ſicque vna cum ſancto Gentiano hoſpite ſuo, capitibus amputatis, migrauerũt ad Dominum. In Hiſpanijs, ſancti Eutychij, cuius geſta haben- 1 *Geſta papæ Marcelli, to. 1 Surij in initio.* *id eſt, ſudes ferreas.*

De Dani. Metaph. habentur. g *Die vndecima, ſancti patris Danielis ſtylitæ.*

ANNOTATIO.

1 De Damaſo, Ambroſius epiſt. 30/ Pontificale cap. 39/ Eccleſiaſticæ hiſtoriæ auctores, Rufinus lib. 11 cap. 10/ Theodoritus lib. 2 cap. 22/ & lib. 5 cap. 9. 10. & 11/ Caſſiodorus tripartitæ lib. 5 cap. 28/ lib. 8 cap. 10/ lib. 9. cap. 2 & 7/

12 Dec. C Pridie Idus Decembris, luna 4. 15. 25. 7. 18/ 28. 10. 21. 2. 13/ 24. 5. 16. 26. 8/ 19. 30. 11. 22

APud Narbonam, natalis ſancti Pauli epiſcopi & confeſſoris. quem beatus Paulus Apoſtolus ordinatum eidem vrbi deſtinauit antiſtitem: cumque eodem Apoſtolo ad Hiſpanias prædicandi cauſa pergens, ibidem relictus eſt. Vbi prædicationis officio non ſegniter impleto, clarus miraculis, coronatus quieuit. In Alexandria, ſanctorum martyrum, Epimachi & Alexandri. † qui cum eſſent multo tempore in vinculis, & diuerſis ſupplicijs confecti, perduraſſent in fide, ignibus ad poſtremum cõſumi iubentur. Item Alexandriæ, ſanctarum mulierum, Ammonariæ & Mercuriæ,* Dionyſiæ, & iterum Ammonariæ: quæ b *dum nimia conſtantia vterentur apud iudicem, & ille erubeſceret vinci à fœminis*, inauditis tormentorum generibus toleratis ac ſuperatis, finem omnium ferro cædente ſuſcipiunt. a *Scribit beatus Dionyſius in libro de martyribus* †. Item, ſanctorum martyrum, Hermogenis, Donati & aliorum viginti duorum. In pago Vimacenſi, ſancti Vualerici, presbyteri & confeſſoris.

S. Dio. Alex. 6 hiſt. eccl. c 34 / Ruſtini 31.

al. cũ alijs duabus

Ibidem

3

¶ p *In*

¶ p *In Gallijs iuxta Tornacum, in monaſterio Ciſonienſi, tranſlatio ſancti Euerardi, ducis Foroiulienſis.*

ANNOTATIO.

1 De Vualerico. Ragimbertus abbas in vita Vualerici. Vitam ipſius, vel ſuas virtutes, quas per eum Dominus geſſit, vel quotidie fiunt, à nobis enumerari vix queunt: ſed illas tantummodo in hac paginula breuiſſimo & compendioſo, planoque ſtylo deſcripſimus, quas à veridicis & bene compertis viris audiuimus, quos ipſe edocuit vel nutriuit: & quoſdam ex ipſis de diuerſis languoribus ſanitati reſtituit. Anonymus ad Theoduinum abbatem, Ms. Hugo archiepiſcopus noſter, iuſſerat, vt mediocritas mea vitam ſancti Vualerici, quam ante annos aliquot Ragimbertus abbas ſummo quidem ſtudio, ſed nimis prolixo & ſimplici ſermone dictauerat, quaſi apertius ac luculentius vobis conſcriberem. Idem fecit Surius tomo 2, pag. 447.

Idibus Decembris, luna 13 Dec. D
5.16.26.8.19/29.11.22.3.14/25.6.17.27.9/20.1.12.23

APud Syracuſas, Siciliæ ciuitatem, natalis ſanctæ Luciæ, virginis & martyris, ſub perſecutione Dioclitiani. quam cum lenones, iubente Paſchaſio conſulari, corrumpere vellet, nullatenus eam mouere potuerunt, nec funibus additis, nec boum paribus plurimis. Picem, reſinam, feruens oleum, nil læſa ſuſcepit: ſed tandem gladio in viſcera merſo percuſſa eſt, 1 *nec tamen mortua, donec venientibus ſacerdotibus communionem Dominici Corporis & ſanguinis accepit.* Ipſo die, ſancti Autberti, Cameracenſis epiſcopi, p *ſignis virtutum & doctrinis clari. In cuius diebus eccleſia ſibi credita fœliciter floruit.* 1

q *In pago Pontino, ſancti Iudoci confeſſoris, filij* 2

regis Britonum, peregrini. In territorio Argen-
2 *tinensi, sanctæ Othiliæ virginis.* g *Die decima*
tertia, sanctorum martyrum, Eustratij, Auxentij,
De his Si-meon Me-taphr. *Eugenij, Mardarij, & Oresti.*

Niceæ, sancti Bassi, qui duobus clauis transfixus, interijt sub Decio. Feria quarta post natalem Luciæ, tenuium triduanum hiemale, siue decimi mensis. de quo octo habentur homiliæ Leonis, papæ primi.

ANNOTATIONES.

1 Luciæ celeberrimi actus passim extant Ms. Item Sigebertus de viris illustribus cap. vltimo, Scripsi, ait, passionem sanctæ Luciæ, quæ Metis in ecclesia sancti Vincentij requiescit, alchaico metro. Quibusdam etiam reprehendentibus illam sanctæ Luciæ prophetiam, Annuncio vobis pacem, ecclesiæ Dei datam, Diocletiano ejecto de regno suo, & Maximiano hodie mortuo: respondi, diligenter considerata temporum ratione, & rerum veritate. Scripsi nihilominus sermonem in laudem ipsius virginis, in quo translationes ipsius à Sicilia in Corsinum ciuitatem Italiæ, & à Corsino in Metim vrbem Galliæ, ordinata temporum consequentia digessi. Habentur Gembla ci.

2 Iudoci vita extat Ms. auctore Florentio abbate.

14 Dec. E Decimo nono Calendas Ianuarij, luna 6. 17. 27. 9. 20/ 1. 12. 23. 4. 15/ 26. 7. 18. 28. 10/ 21. 2. 13. 24

1 APud Cyprum, natalis sancti Spiridonis episcopi. qui fuit vnus ex illis confessoribus †, quos Maximianus dextris oculis effossis, & sinistro poplite succiso, per metalla damnauerat: quique, cum propheticam duceret vitam, etiam signorum gloria inclytus fuit. Alexandriæ, sanctorum martyrum, Heronis, Arsenij, Isidori, & Dioscori pueri. † quos iudex, sub persecutione Deciana, varijs tormentis dilanians,

de quibus 8. hist. eccle. c. 17, 18, 19, & 20 integræ versionn.

S. Dio. Alex. 6 hist eccl c. 34 / Rufini 31.

dilanians, cum pari modo constantia fidei videret armatos, tradi ignibus iubet. Dioscorus vero multipliciter flagellatus, diuino nutu ad consolationem fidelium est dimissus.

In Antiochia, sanctorum martyrum, Drusi, Sozimi, Theodori. Item Remis, passio sancti Nichasij episcopi. *qui Missarum solennitatibus peractis, à Vuandalis intra ecclesiam Remensem pro fide Christi est decollatus. Et sanctæ Eutropiæ virginis, sororis eiusdem.* p *Monasterio Sithiu, transitus beati Folquini, Morinorum* 2 *episcopi. cuius vitæ & sanctitatis meritum commendat abyssus vehemens aquarum, vna nocte flante austro congelata, ad eius corporis transitum.*

b *Item beati Lupicini, Viennensis ecclesiæ octaui episcopi.*

¶ Ascaloni, sanctorum martyrum, Aris, Promi, & Eliæ. quorum primus ob fidei confessionem in rogum coniectus fuit, reliquis duobus capita sunt amputata. 8. *hist. eccl. c.* 20 *nouæ versionis.*

Leodij ad sanctum Ægidium, obitus beatæ Odiliæ viduæ recluſæ. 3

ANNOTATIONES.

1 De Spiridone scribunt Rufinus lib. 10 hist. eccl. cap. 5 (In quem locum est 11 obseruatio Laurentij à Villa vicentio de ratione studij theologici lib. 4 cap. 1) Simeon in Decembri / & Cassiodorus lib. 1 tripartitæ cap. 10.

Suidas in voce Triphyllius, Triphyllius, ait, episcopus, discipulus Spiridonis Cyprij, miraculis clari, eius sancti patris miracula descripsit, vt scriptum est in vita eius, versibus Iambicis.

2 Folquini Morinensis episcopi vitam scripsit ad Sithienses, Folquinus abbas Lobiensis, circa annum 990.

3 Odiliæ recluſæ vita est Ms. libris tribus.

Decimo octauo Calendas Ianuarij, Iuna 15 Dec. ☽
7.18, 28.10.21/ 2.13. 24.5.16/ 27. 8.19. 29.11/ 22.3. 14. 25

Victor Africanus lib. 1

APud Africam, beati Valeriani episcopi & confessoris.† qui cum esset annorum plus quam octuaginta b *tempore Vuandalicæ persecutionis, cum ex præcepto Genscerici regis Ariani ad tradendum diuina * mysteria, & libros, arctaretur cuncti Domini sacerdotes, ita vt ijdem impij Ariani de ipsis pallis altaris camisias sibi & femoralia facerent, viriliter ne sacramenta diuina traderet, diimicans*, extra ciuitatem singularis expelli iussus est: & ita præceptum vt nullus eum neque in domo, neque in agro, dimitteret habitare. Sicque in strata publica, multo tempore † nudus sub aëre iacens, in confessione catholicę veritatis, & defensione sanctimonij, cursum beatę vitæ cõpleuit. In territorio Aurelianensi, sancti Maximini confessoris. g *Die decima quinta, sancti patris Pauli, qui fuit in occultõ.*

al. miniſteria

Camisia pro linea veste militari. de qua Hier. ad Fabiolam de vestibus sacerd.

al. nudo

16 Dec. G Decimo septimo Calendas Ianuarij, luna

8.19.29.11.22/ 3.14.25.6.17/ 28.9.20.1.12/ 23.4.15.26

Dan. 3/Isid. de patribus test. c 58

TRium puerorum, Ananiæ, Azariæ, & Misaëlis. † quorum corpora apud Babyloniam sub quodam specu sunt posita. Rauennæ sanctorũ, Valentini,† Naualis & Agricolæ.

al. Noua.

b *Viennæ, beati Adonis episcopi.* p *In Gallijs, apud Tornacum, monasterio Cisonienſi, depositio Evrardi, ducis Foroiulienſis.* q *Item, depositio*

1 *sanctæ Adelheidis imperatricis. In Hybernia, natalis Beani, primi episcopi Aberdonenſis, & confessoris.*

¶ *Ambianis, receptio faciei beati Ioannis Baptistæ.*

ptiſtæ. In Hiſpanijs, ex conſtitutione decimi Concilij Toletani, feſtum annunciationis beatæ Mariæ. cap. 1

ANNOTATIO.

1 De Adelheide. Lupoldus Bebenburgenſis in libro de veterum principum Germanorum fide & religione, capite 13. Si quis Adelheidis in diuino cultu vigilantiam, ac aliarum virtutum eius merita, nec non quot eccleſias conſtruxerit vel reparauerit, ſcire voluerit, de his ex ipſius vita quam venerabilis Odilo abbas Cluniacenſis plene deſcripſit, quæ in quibuſdam Germaniæ ac Burgundiæ eccleſijs reperitur, plenius poterit informari. Eſt Ms. Marcenis.

Decimo ſexto Calendas Ianuarij, luna 17 Dec. A

9.20.1.12.23/ 4.15.26.7.18/ 29.10. 21.2.13/ 24.5.16.27

TRanſlatio † ſancti Ignatij, epiſcopi & martyris. qui[1] *tertius poſt beatum Petrum Antiochenam rexit eccleſiam. Hic Romæ dentibus beſtiarum paſſus*, ab vrbe Roma Antiochiam delatus, iacet extra portam Daphniticam, in cœmeterio eccleſiæ. Eodem die beati Lazari. quem Dominus Ieſus in Euangelio legitur reſuſcitaſſe à mortuis. In Oriente, apud Eleutheropolim ciuitatem, ſanctorum martyrum quinquaginta, qui ſub Saracenis paſsi ſunt. *De qua Euagr. l. 3 cap. 16* Ioan. 11

Andanij, p: *apud ſeptem eccleſias, tranſitus beatæ Begghæ viduæ*, q *ſororis ſanctæ Gertrudis.* p *Ipſo die Bigardis, beatæ Viuinæ virginis. quæ quanti apud Dominum ſit meriti, ſurdi, contracti dæmoniaci, priſtinam ſoſpitatem adepti, fideliter proteſtantur.*

18 Dec. B Decimo quinto Calendas Ianuarij, Iuna

10.21.2.13.24/5.16.27.8.19/30.11.22.3.14/25.6.17.28

for. Ro.16 APud Macedoniam, ciuitate Philippis, natalis beatorum martyrum, Rufi † & Sozimi. Hi ex eorum numero discipulorum fuerunt, per quos primitiua ecclesia in Iudæis & Græcis fundata est. De quorum etiam felici agone scribit beatus Polycarpus, in epistola ad epist. vnica

1 Philippenses. In Africa, passio sancti Moysetis. Turonis, sancti Gatiani, episcopi & confessoris. qui ab vrbe Roma eidem ciuitati primum directus, multis clarus miraculis, quieuit in pace.

De Gati. Gr. Tur. 10. hist. c. 31

ANNOTATIO.

1 De Moysete, hoc fortè, sanctus Cornelius papa, apud Eusebium lib. 6 cap. 35 interprete Christophorsono / & Pamelius in Cypriani epistolam 16.

19 Dec. C Decimo quarto Calendas Ianuarij, Iuna

11.22.3.14.25/6.17.28.9.20/1.12.23.4.15/26.7.18.29

S. Dionys. Alex. 6. hist. eccl. c. 34/ Rufi. 31 APud Ægyptum, beati Nemesij martyris. † qui b *primo per calumniam quasi latro iudici delatus est Æmiliano: quo crimine absoluto, postea quod Christianus esset defertur. In hoc verò nulla miseratio reseruatur: sed* ab Æmiliano iudice geminatis supplicijs excruciatus, cum latronibus iussus est incendi, Saluatoris perferens similitudinem, qui vna cum latronibus pertulit crucem. Ciuitate Nicéa, sancti Darij martyris.

Item Antisiodoro, sancti Gregorij episcopi, *& confessoris.*

¶ p: *Eodem*

¶ p : *Eodem die repoſitum eſt corpus ſancti Huberti, in crypta.*

Decimo tertio Calendas Ianuarij, Iuna 20 Dec. D
12.23.4.15 26/ 7.18.29.10.21/ 2.13 24.5. 16 /27.8.19. 30

APud Alexandriam, beatiſsimorum martyrum, Ammonis, Zenonis, Ptolomæi, Ingenui, & Theophili.* qui tribunalibus aſtantes, cum quidam Chriſtianus in ſupplicijs poſitus trepidaret, & iam pœne ad negandum declinaret, vultu, oculis ac nutibus, conabantur illum erigere. Cumque hac de cauſa clamor totius vulgi in eos proſiliret, prorumpentes in medium, Chriſtianos ſe eſſe teſtantur: per quorum victoriam Chriſtus ilico victorioſiſsime triumphauit, ſuisque animi conſtantiam dedit. In Thracia, ciuitate Gelduba, ſancti Iulij martyris. In Amphitrea, ſancti Liberati. *S. Dion. 6 biſt. eccl. c. 34 / Ruffini 31.*

r *Item eodem die, vigilia ſancti Thomæ Apoſtoli.* q *In Hiſpanijs, Silenſi monaſterio, ſancti Dominici abbatis. qui vitæ ſanctitate, ac miraculorum frequentia clarus, migrauit anno milleſimo ſeptuageſimo quarto.*

¶ Item beati Philogonij, qui ex patrono cauſarum factus fuit epiſcopus. cuius memoriam inſigni homilia celebrauit Ioannes Conſtantinopolitanus, cognomento Chryſoſtomus, quinto die ante natalem Chriſti. *in fine to. 3.*

Duodecimo Calendas Ianuarij, Iuna 21 Dec. E
13.24. 5 16. 27/ 8.19. 30. 11. 22/ 3. 14. 25. 6.17/ 28. 9. 20. 1

NAtalis beati THOMÆ Apoſtoli. qui Parthis & Medis Euangeliũ prędicans, paſſus t

eſt in India, ac non multo poſt tranſlatus eſt ad Ediſſam vrbem. Eodem die, in Tuſcia, natalis ſanctorum, Ioannis & Feſti. *Eodem die, ſancti Seuerini ſecundi, epiſcopi Treuirenſis.*

ANNOTATIO.

1 De S. Thoma nonnulla habemus Ioan. 20, 11, 14. 21/apud Euſebium lib. 3 hiſt. eccl. cap. 1/Rufinum lib. 11. cap. 5/Chryſoſtomum homilia 26 in epiſtolam ad Hebræos/auctorem operis imperfecti in Matthæum, hom. 2/Sophronium de viris illuſtribus cap. 8/ex ſynopſi Dorothei/Caſſiodorum lib. 10 tripartitæ cap. 28/Metaphraſtem 14 Nouembris/Gregorium Turonenſem de gloria Martyrum capite 31/& Martyrologos 3 Iulij. Item apud D. Lindanum Dubitantij dialogo primo, & alibi/Sixtum Senenſem bibliothecæ ſacræ lib. 2/Ioannem Heze in itinerario/epiſtola 5 inter Indicas/9 & 10 inter Iapanicas. Neque mirandum eſt pauca tantum de hoc Apoſtolo apud prædictos legi, & inter ea quædam non omnino certa: quia, vt annotat Melchior Canus, libro
cap. 3 11 de locis Theologicis, hiſtoria Thomæ Apoſtoli apocrypha eſt, & commentitia, non ſolum Gelaſio, diſtinctione 15 cap. Sancta Romana eccleſia, ſed etiam Auguſtino lib. 22 contra Fauſtum, cap. 79/& libro aduerſus Adimantum cap. 17/& libro 1 De ſermone Domini in monte cap. 38.

22 Dec. F Vndecimo Calendas Ianuarij, luna 14. 25. 6. 17. 28/9. 29. 1. 12. 23/4. 15. 26. 7. 18/29. 10. 21. 2

ROmæ via Lauicana inter duas lauros, natalis triginta martyrum. qui omnes vna die perſecutione Dioclitiani coronati ſunt.

Hiſt. eccl. lib. 6 c. 34/Rufini 31. Alexandriæ, beati Schirionis martyris. † Is cum ad ſacrificandum blanditijs atque iniurijs cogeretur, & contemneret, præacuta ſude per media viſcera tranſuerberatus, neci traditur.

Ciuitate Oſtia, ſanctorũ, Demetrij, Honorati, & Flori.

& Flori. b *Ipso die, aliorum quam plurimorum martyrum, qui in desertis & montibus apud Ægyptum oberrantes, fame, siti, frigore, languore, latronibus, bestijsque consumpti sunt. Qui omnes imitati electos Dei prophetas, gloria martyrij coronati sunt. inter quos & venerandus senex Chæremon. Hic episcopus vrbis Ægypti, quæ dicitur Nilopolis, cum ad Arabicum montem, vna cum grandæua coniuge, discessisset, nulli vltra apparuit.* b *Scribit ibidē S. Dio. Alex. episcopus.*

Decimo Calendas Ianuarij, Iuna 23 Dec. G

15.26.7.18.29/10.21.2.13.24/5.16.27.8.19/30.11.22.3

APud Nicomediam, sanctorum martyrum viginti *. quos Dioclitiana persecutio grauissimis cruciatos tormētis, martyres Christi fecit, & beatos sanctorum numero in cælis coniunxit. Romæ, natalis sanctæ Victoriæ virginis, sub persecutione Decij imperatoris. quæ cum esset desponsata à quodam pagano, & nec nubere vellet, nec sacrificare, post multa facta miracula, inter quæ plurimas Domino virgines aggregauerat, percussa est gladio in corde à carnifice, rogatu sui sponsi. Item Romæ, sancti Seruuli. de quo beatus Gregorius scribit, quod à primæua ætate vsque ad finem vitæ paralyticus iacebat: ad cuius tumbam miracula creberrime fiunt. g *Die vigesima tertia, sanctorum decem martyrum in Creta.* 1 g *millium* 2 4 *dial. c. 14. & homil. 15 euang.* g *de 10 martyribus Metaphrastes.*

¶ p *Eodem die translatio beati Lamberti, ab ecclesia sanctæ Mariæ in cryptam, & eiusdem cryptæ dedicatio in honore omnium sanctorum.* q *Parisijs, dedicatio* † *basilicæ in honore sanctæ Crucis,* *Annonius de gestis Franc. l. 2. c. 18. 19*

& sancti Vincentij martyris. & depositio dominæ
8 *Childeberti regis. Eodem die, Dagoberti regis Francorum.*

Ciuitate Brixinensi, depositio beati Hermanni confessoris, eiusdem ciuitatis episcopi, præclari in miraculis.

ANNOTATIONES.

1 De martyribus Nicomediæ sub Dioclitiano scribit Eusebius lib. 8. hist. eccl. cap. 5 & 6.

2 Victoriæ passio breuiter est ab Adone annotata. De eádem est metrum vltimum sancti Aldhelmi episcopi lib. 2 De virginibus.

3 De Dagoberto. Annonius vel Aimonius de gestis Francorum lib. 4 cap. 17. Dagoberti actus, licet à nonnullis separatim digesti habeantur, ne eos facta eius lateant, apud quos præfata nõn inuenitur scriptura, ea nos libuit perstringere. / vsque ad caput 35.

24 Dec. A Nono Calendas Ianuarij, luna

16.27.8.19.30/11.22.3.14.25/6.17.28.9.20/1.12.23.4

In vigiliam sunt Bernardi sermones 6.

VIgilia natalis Domini. Apud Antiochiã Syriæ, natalis sanctarum virginum quadraginta, quæ sub Deciana persecutione per diuersa tormenta martyrium consummauerunt.

Greg. passio habetur Legendæ to. 2.

Apud Spoletum, ciuitatẽ Tusciæ, sancti Gregorij presbyteri & martyris, tẽporibus Dioclitiani & Maximiani imperatorum, qui primo fustibus nodosis cæsus, ac deinde post craticulam & carcerẽ, carduis ferreis in genibus percussus, sed & ardentibus lampadibus per latera incensus, tandem decollatus est. Ciuitate Tripoli, sancti Luciani. *Treueris, Horreo monasterio, depositio sanctæ Irminæ virginis, filiæ Dagoberti regis. quem locum præfatus rex de horreo suo construxerat, multisque reditibus dotauerat.*

ANNO-

ANNOTATIO.

1 Irminæ caput quieſcit in Spanheim. qua occaſione loci eius abbas Ioannes Tritthemius, vitam virginis conſcripſit.

Octauo Calendas Ianuarij, luna 25 Dec. B

17.28.9.20.1/12.23.4.15.26/7.18.29.10.21/2.13.24.5 1

ANno à creatione mundi, quando in principio Deus creauit cælum & terram, quinto milleſimo centeſimo nonageſimo nono: qui annorum numerus complebatur in proximo ſequente menſe Martij, eiuſdem menſis die vigeſimo: in illa enim creatus eſt mundus. A diluuio vero anno ſecundo milleſimo nongenteſimo quinquageſimo ſeptimo: qui numerus complebatur decimo ſeptimo die ſequentis Aprilis. A natiuitate Abrahæ anno ſecundo milleſimo quinto decimo: A Moyſe & egreſſu populi Iſraël de Ægypto, anno milleſimo quingenteſimo decimo: Ab vnctione Dauid in regem, anno milleſimo trigeſimo ſecundo: A prima autem olympiade, anno octingenteſimo: Ab vrbe Roma condita anno ſeptingenteſimo quinquageſimo ſecundo: Hebdomada ſexageſima tertia, iuxta Danielis prophetiam, ſcilicet anno quadringenteſimo quadrageſimo, vel circa: ſexta mundi ætate, ianuis clauſis, toto orbe in pace compoſito †, æternus Deus, æternique Patris filius, mundum volens ſuo aduētu piiſſimo conſecrare, de Spiritu ſancto conceptus, nouemque poſt conceptionem decurſis menſibus, 1 Daniel. 9 Oroſius l. 6 cap. 20, 22/ lib. 9 cap. 2 & 3.

† Hic dicitur alta voce.

IESVS CHRISTVS FILIVS DEI IN BETHLEHEM IVDÆ NASCITVR, anno Cæſaris Auguſti quadrageſimo ſecundo, olym- Luc. 2 Bernardus ſer. 1 & 6 vigiliæ.

a olympiadis centesimæ nonagesimæ quartæ.

Eodem die, natalis sanctę Anastasię, sub Diocletiano imperatore, quæ pro confessione Domini diutina custodia macerata, deinde cum ducentis viris, & septingentis fœminis, ad insulas Palmarias delata, ipsa quidem igni: cæteri vero varijs interfectionibus, martyrium celebrarunt. Romę, in cœmeterio Aproniani, passio beatæ Eugeniæ virginis. quæ tempore Gallieni imperatoris, post virtutum insignia, post sacros virginum choros, sub Nicetio vrbis præfecto, pro Christo diu agonizans, nouissime gladio iugulata est. *Gordana castro, sancti Romuli confessoris.*

3

ANNOTATIONES.

1 Octauo Calendas Ianuarij carnibus propter festi excellentiam vti licet, secundum consuetudinem ecclesiæ generalis: nec tamen hi reprehendendi sunt, qui ob deuotionem voluerint abstinere. Scribit Honorius tertius Pragensi episcopo, De obseruatione ieiuniorum. Cap. Explicari. In quibusdam etiam ecclesijs vsque ad diem Purificationis permissum est sabbathis diebus vesci carnibus, ob gaudium Dominicæ natiuitatis. Ab hoc autem festo, nonnulli nominantur Natales & Christiani.

2 Anastasię celeberrima passio, quę etiam Chrysogoni, & aliorum certamina continet, Ms. habetur, cum præfatione Anastasij bibliothecarij. Ex ea Suidas in suum Lexicon transposuit epistolas Chrysogoni & Anastasiæ, in litera χ.

3 Eugenię gesta habentur cum vitis patrum, alphabeto 14/ & apud Metaphrastem.

26 Dec. C Septimo Calendas Ianuarij, luna 18.29.10.21.2/13.24.5.16.27/8.19.30.11.22/3.14.25.6

id est, villa Gamalielis. 1 APud Hierosolymam, b *Caphar Gamala* †, natalis beati STEPHANI protomartyris.

tyris. qui à Iudæis non longe poſt paſsionem Chriſti lapidatus eſt, eodem ſcilicet anno aſcenſionis ipſius. Huius venerabile corpus, tempore Honorij principis, diuina reuelatione repertum eſt. Romæ, via Appia, depoſitio ſancti Dionyſij papæ †. qui fidei documentis, ſub Claudio imperatore, clarus effulſit. Eodem die, ſancti Marini, clariſsimi viri, qui martyrij triumphum ſub Martiano Romæ adeptus eſt. Act. 6. 7. 8. Pontificale cap. 26 2

Eodem die, Zoſimi papæ. hic poſt beatum Petrum quadrageſimus tertius, conſtituit cæreum benedici in ſabbatho ſancto. g *Die vigeſima ſexta, ſancti martyris Euthymij, epiſcopi Sardeorum.* 3 De Euthy. Zonaras tom 3

ANNOTATIONES.

1 De Stephano, Actuum 6, 7, 8. Beati Luciani libellus, de eius reuelatione, allegatur à Beda libro retractationum in Acta, ad cap. 8/ & ab Vſuardo, tertia die Auguſti: vbi indicauimus eum Louanij excuſum eſſe inter ſermones Auguſtini. Ibidem adiuncti ſunt duo libri Euodij, epiſcopi Vzalenſis, de miraculis beatiſſimi Protomartyris. Item ſancti Auguſtini de beato Stephano plurimi ſermones, & quod de miraculis eius ſcribit libro 22 de ciuitate Dei cap. 8. Extat etiam Gregorij Nyſſeni epiſcopi, vt Suidæ verbis dicam, nunquam ſatis laudata protomartyris Stephani prædicatio. Et homiliæ aliorū.

2 Marini geſta citat Vincentius Speculi hiſtorialis lib. 13 cap. 38. 39 & 40. Vſuardus habebat (ſub imperatore Martiano) ſed Vincentius cap. 40. Nullum ait imperatorum, qui eccleſiam perſecuti ſunt, Martianum appellari reperi. Sed forte ipſe fuit Martianus præſes, ſub quo paſſus eſt ſanctus.

3 De Zozimo Proſper in Chronicis An. 420/ & Anaſtaſius cap. 43 Pontificalis. Onuphrius addit Baſilij ad Innocentium papam Ms. epiſtolam. Quomodo cæreum Paſchalem inſtituerit benedici, pulchre explicat Thomas Vualdenſis, tomo 1, cap. 166. Nam antea eius cærei vſum

quoque

quoque fuiſſe, indicat Prudentij hymnus 5 Cathemerinon, & Nazianzeni ſermo de ſancto Paſcha.

27 Dec. D Sexto Calendas Ianuarij, Iuna 19.30.11.22.3/14.25.6.17.28/9.20.1.12.23/4.15.26.7

1 APud Epheſum, natalis beati IOANNIS Apoſtoli & Euangeliſtæ. qui ob exilij relegationem, poſt Apocalypſis diuinam reuelationem, poſt Euangelij deſcriptionem, vſque ad Traiani principis tempora perſeuerans, totius Aſiæ fundauit, rexitque eccleſias; & confectus ſenio, ſexageſimo octauo poſt paſsionem Domini anno, ætatis autem ſuę nonageſimo nono, mortuus eſt, ac iuxta eandem vrbem ſepultus.

2 Alexandriæ, ſancti Maximi epiſcopi. qui ſatis clarus & inſignis titulo confeſsionis effectus eſt. *In partibus Aquileiæ, ſancti Zoëli, preſbyteri & confeſſoris. qui in paſsione beati Chryſogoni* † *legitur.* § *Eodem die, ſancti patris & confeſſoris, Theodori ſcriptoris, & fratris eius Theophanis poëtæ.*

imprimenda

de vtroq. Metaph.

ANNOTATIONES.

1 De Ioanne Euangeliſta, ſacra Scriptura, potiſſimum Matth. 4/ Ioan. 21, 13, 19/ Lu. 8, 22/ Act. 3, 4, 8/ Gal. 2/ & ipſius ſacra volumina/ Item Euſebius lib. 3 hiſtoriæ cap. 17, & 18/ apud Rufinum 23, 24/ Hieronymus in cap. 6 ad Galatas, de viris illuſtribus cap. 19. & lib. 1 contra Iouinianum/ Iſidorus de patribus noui Teſtamenti cap. 74/ Auguſtinus tractatu vltimo in Ioannem/ Sermones P. Damiani/ Homilia Bedæ & ſimilia. Ioannes diaconus vitæ Gregorij lib. 3 cap. 58, 59/ Irenæus lib. 3 cap. 3 refert zelum eius contra hæreticum/ Chryſoſtomus ad Theodorum lapſum, inſignem illam de latrone hiſtoriam, celebriter commemorat/ Caſſianus colla-

collatione 24 cap. 21, addit de auicula, & quod arcus non possit semper esse intensus. Aliqui addunt Prochorum, Melitonem, Abdiam, sed scriptores vitæ eius, apud ecclesiam ignotos.

2 De Maximo scribit Eusebius lib. 7 historiæ cap. 10: item in noua versione cap. 22, & 24, apud Rufinum cap. 25.

Quinto Calendas Ianuarij, Iuna 28 Dec. ☽
28.1.12.23.4/15.26.7.18.29/10.21.2.13.24/5.16.27.8

BEthlehem Iudæ, natalis sanctorum INNOCENTIVM. qui ab Herode rege interfecti sunt [b] *trigesimo quinto anno regni sui: qui anno trigesimo sexto morbo intercutis aquæ & scatentibus toto corpore vermibus miserabiliter, & digne, mortuus est.* Ancyra Galatiæ, sanctorum Eutychij presbyteri, & Domitiani diaconi. Matt. 2 c. Euſ. 1 hiſt. eccl. 6. 8

[r] *In Africa, natale sanctorum, Castoris, Victoris, & Rogatiani.*

Quarto Calendas Ianuarij, Iuna 29 Dec. ☽
21.2.13.24.5/16.27.8.19.30/11.22.3.14.25/6.17.28.9

HIerosolymis, Dauid regis. [r] *In Anglia, ciuitate Cantuaria, sancti Thomæ archiepiscopi & martyris. qui ob defensionem iustitiæ, in basilica sua gladio percussus, migrauit ad Christum.* Apud Arelatem, natale sancti Trophimi. cuius meminit Paulus scribens ad Timotheum. qui ab eodem episcopus ordinatus, præfatæ vrbi primus, ob Christi Euangelium prædicandum, directus est. Ex cuius fonte, vt papa Zosimus scribit, tota Gallia fidei riuulos accepit. In pago Oxinensi, sancti Ebrulphi confessoris. *cuius gesta habeñ-* 1 2 Act. 20. 2 Tim. 4 8

habentur. ℗ *Item natalis beati Ealdevuardi, Tullensis episcopi.*

De Marcello Metaph. ¶ Eodem die, sancti patris Marcelli, archimandritæ monasterij Non dormientium.

ANNOTATIONES.

1 Dauidis acta habentur à 1 Regum 13, vsque ad 2 Regum 2.

2 Thomæ Cantuariensis vitam, & martyrium, conscripserunt contemporanei eius, & familiares, Herbertus de Hoscham, eius indiuiduus comes, postmodum Cardinalis, & archiepiscopus Beneuentanus / Ioannes Salisberiensis, episcopus Carnoti / Guilelmus Cantuariensis / Alanus abbas Tenkesbyriæ / & Benedictus abbas sancti Petri de Burgo / E quibus omnibus extat concatenata eius vita, cum processu super ecclesiastica libertate, Parisijs impressa, Anno 1495.

3 De Trophimo, Zosimi verba non extant in eius decretalibus. sed citantur quoq. à Beda die 28 Nou. & Petro Cluniacensi cap. 8 contra Henricianos.

30 Dec. G

Tertio Calendas Ianuarij, luna 22.3.14.25.6/17.28.9.20.1/12.23.4.15.26/7.18.29.10

De his latius Beda, & ijsdem verbis Ado.

APud Spoletum, natalis beati Sabini episcopi, Exuperantij & Marcelli, diaconorum, & Venustiani, cum vxore sua, & filijs, sub Maximiano imperatore. Ex quibus Marcellus & Exuperantius, primo equuleo suspensi, deinde fustibus grauiter macerati, pòst vngulis abrasi, & laterum adustione assati, martyrium compleuerunt. Venustianus autem non multo post, vna cum vxore & filijs, necatus est: sanctus vero Sabinus, post manuum detruncationem, & diutinam carceris releuationem, ad mortem vsque cæsus est. Horum itaque martyrium, licet diuerso extiterit tempore, vno tamen recolitur die.

die. Alexandriæ, ſancti Manſueti martyris, cum alijs decem. *Mediolani, Eugenij archiepiſcopi.* g *Die trigeſima, ſanctæ martyris Anyſiæ. & Zotici preſbyteri, orphanorum altoris.* De *Anyſia* Metap.

¶ r *Romæ, ſancti Felicis epiſcopi.* q *Compoſtellæ in Gallecia, aduentus corporis ſancti Iacobi Apoſtoli. qui, quod viua voce non potuit, cadauere trunco, Chriſtianam pietatem mentibus Hiſpanorum ingeſſit. Ipſo die,* p *aduentus corporis ſancti Vuinnoci in Bergas, anno ab incarnatione Domini nongenteſimo, indictione tertia.*

Pridie Calendas Ianuarij, luna 31 Dec. A
23.4.15.26.7/18.29.10.21.2/13.24.5.16.27/8.19.30.11

ROmæ, natalis ſancti Silueſtri papæ. cuius 1
actus clari habentur. Apud Senones, beatorum, Sabiniani epiſcopi, & Potentiani. qui à Pontifice Romano ad prædicandum directi, eandem Metropolim martyrij ſui confeſsione illuſtrem fecerunt. Et in eadem vrbe, ſanctæ virginis Columbæ. † quæ ſuperato *Paſſio Columbæ. Legendæ 10. 2.* igne, gladio cæſa eſt. Retiariæ, ſancti Hermetis exorciſtæ. *Eodem die, ſancti Barbatiani confeſſoris.* 2

¶ g *Die trigeſima prima, ſanctæ Melanæ Romanæ.* r *Et aliorum plurimorum ſanctorum, martyrum, confeſſorum, atque virginum.* 3

Reſpondetur. Deo gratias.

ANNOTATIONES.

1 De Silueſtro Pontificale cap. 34/ & Metaphraſtes. Actus extant Ms. libris duobus. De quibus ſic ſcribit Gelaſius diſtinctione 15. Item actus beati Silueſtri Apoſtolicæ ſedis præſulis, licet eius qui ſcripſit nomẽ ignoremus, à

multis tamen in vrbe Romana Catholicis, legi cognouimus: & pro antiquo vſu, multæ hoc imitantur eccleſiæ. Ab hoc baptizatum eſſe Conſtantinum, tractat, inter cæteros, Reginaldus Polus, cum actis Concilij Tridentini Louanij excuſus. Donationem contra Laurentium Vallenſem duobus libris defendit Auguſtinus Steuchus Eugubinus. Dies autem Silueſtri apud maiores feſtus fuit, vt conſtat ex Concilio Lugdunenſi, de conſecratione diſt. 3, & ex Gregorio 9 tit. de feriis. Cui feſto cauſam dediſſe puto ſplendorem illum, & nouam eccleſiæ faciem, ipſiuſque Conſtantini donationem, vere munificam.

2 Barbatiani vitam ſcribit Petrus Damiani ſermone hiſtorico, tomo 8 Aloyſij.

3 Melanæ Romanæ hiſtoria per Simeonem Metaphraſten, eſt to. 1 Surij pag. 741.

Index

Index festorum mobilium.

Anno Dñi.	*Litera Dñica.*	*Septuag. initium.*	*Feria 4. Cinerum.*	*Pascha Domini.*	*Festum Pentecostes.*
1571	g	11 Febr.	28 Febr.	15 Apr.	3 Iun.
1572	f e	3	20	6	25 Maij.
1573	d	18 Ian.	4	22 Mar.	10
1574	c	7 Febr.	24	11 Apr.	30
1575	b	30 Ian.	16	3	22
1576	a g	19	7 Mart.	22	10 Iun.
1577	f	3 Febr.	20 Febr.	7	26 Maij.
1578	e	26 Ian.	12	30 Mart.	18
1579	d	15 Feb.	4 Mart.	19 Apr.	7 Iun.
1580	c b	31 Ian.	17 Febr.	3	22 Maij.
1581	a	22	8	26 Mart.	14
1582	g	11. Febr.	28	15 Apr.	3 Iun.
1583	f	27 Ian.	13	31 Mart.	19 Maij.
1584	e d	16 Febr.	4 Mart.	19 Apr.	7 Iun.
1585	c	7	24 Febr.	11	30 Maij.
1586	b	30 Ian.	16	3	22
1587	a	12 Febr.	1 Mart.	16	4 Iun.
1588	g f	4	25 Feb.	7	26 Maij.
1589	e	26 Ian.	12	30 Mart.	18
1590	d	15 Febr.	4 Mart.	19 Apr.	7 Iun.
1591	c	31 Ian.	17 Feb.	4	25 Maij.
1592	b a	23	9	26 Mart.	14
1593	g	11 Feb.	28	15 Apr.	3 Iun.
1594	f	27 Ian.	13	31 Mart.	19 Maij.
1595	e	16 Febr.	5 Mart.	20 Apr.	8 Iun.
1596	d c	8	25 Febr.	11	30 Maij.
1597	b	23 Ian.	9	27 Mart.	15
1598	a	12 Feb.	1 Mart.	16 Apr.	4 Iun.
1599	g	4	21 Febr.	8	27 Maij.
1600	f e	20 Ian.	6	23 Mart.	11.

ADDITIO DE FESTIS ALIQVOT MOBILIBVS, quæ ſuis locis à nonnullis leguntur.

De his feſtis Ordo Romanus, pag. 24 & ſequentibus.

Dominicæ eſt Septuageſima, in qua deponitur Alleluia, quia recolit ſancta mater Eccleſia tempus deuiationis. Vnde & nunc legitur Geneſis, in qua ponitur deuiatio primorum parentum.

Dominica eſt Sexageſima.

Dominica eſt Quinquageſima.

Feria quarta, dies cinerum, & initium ſacratiſſimorum dierum Quadrageſimæ. † per quorum obſeruantiam omnes præteritæ deſidiæ caſtigantur: omnes negligentiæ diluuntur. Initium quoque, ſecundum moderationem Concilij Tridentini, clauſi temporis, vſque in Octauas Paſchatis incluſiue.

Leo de 40 ſermone 1.

Seſſ. 24 cap. 10 de refor. matrim.

Dominica ſexta Quadrageſimæ, feſtum Palmarum. quando Dominus noſter Ieſus Chriſtus ſedens ſuper pullum aſinæ venit Hieroſolymam. cui turba cum ramis palmarum venit obuiam.

Triduo ſequenti non legitur Martyrologium ad Primã.

† Feria quinta, cœna Domini, quando Dominus noſter Ieſus Chriſtus lauit pedes diſcipulorũ, et extersit: & tradidit eis Corporis & Sanguinis ſui myſteria.

Feria ſexta, paſſio & crucifixio Domini noſtri IESV *Chriſti, Hieroſolymis, in loco Caluariæ.*

Sabbatho, vigilia Paſchæ, & ſabbathum ſanctum, quo Chriſtus quieuit in ſepulcro.

Dominica die, ſolennitas ſolennitatum, & apud vrbem ſanctam Hieroſolymam RESVRRECTIO *Domini*

Domini noſtri IESV *Chriſti, Saluatoris mundi, qui Paſcha noſtrum immolatus eſt Chriſtus. Qui ſecundum Prophetarum voces, triumphata morte, ac ſpoliato inferno, tertia die, hoc eſt, Dominica die Paſchæ, monumento clauſo ſurrexit. Cuius ſanctum ſepulcrum, vt Eſaias Propheta prædixit, glorioſum* Eſaiæ 11. *eſſe cunctis gentibus demonſtratur.*

Sabbathum in albis

Dominica in albis.

Feria ſexta poſt octauas Paſchæ, feſtum lanceæ Chriſti & clauorum, inſtitutum anno ſalutis ſupra milleſimum, trecenteſimo quinquageſimo tertio, ab Innocentio ſexto, petente Carolo imperatore, huius nominis quarto.

Ferijs tribus ante ſolennitatem Aſcenſionis Dominicæ, litania minor, quam beatus Mamertus inſtituit, ſiue dies rogationum, in quibus nonnullis locis ieiunatur, alijs verò à carnibus & ientaculo abſtinetur: omnibus autem Litaniæ & Rogationes in compunctione cordis, & contritione ſpiritus celebrantur, pro peccatis, pro pace, pro peſte, pro conſeruatione frugum, pro rabie luporum, non tantum viſibilium, ſed & inuiſibilium, & pro cæteris neceſſitatibus.

Feria quinta, feſtum ASCENSIONIS *Domini noſtri Ieſu Chriſti, quando de monte Oliueti, corporaliter ſupra omnes cælos, aſcendit.* 1

Sabbatho, vigilia Pentecoſtes.

Dominica die, feſtum PENTECOSTES. *quãdo ſpiritus ſanctus ſuper diſcipulos Chriſti deſcendit.*

Quarta ſabbathi, intra ſolennitatem Pentecoſtes, ieiuniũ triduanũ æſtiuale, quod & Pẽtecoſtes dicitur. de quo ſunt ſermones quatuor beatiſſimi Leonis.

2 *Dominica die, Octaua Pentecostes, & festum sanctæ* TRINITATIS. *quando incipit tempus peregrinationis, quod terminatur in Aduentu.*

De ferijs, 2 decretal. tit. 9.

3 *Feria quinta, festum* SACRAMENTI, *id est, Corporis Domini nostri Iesu Christi. quod Vrbanus quartus instituit, & magnis indulgentijs dotauit.*

Syn. Trid. sess. 13 6. 5.

* Quo die hoc præcelsum Sacramentum in processionibus reuerenter & honorifice, per vias & publica loca circumfertur, vt veritatis aduersarij in conspectu tanti splendoris, & in tanta vniuersæ Ecclesiæ lætitia positi, vel debilitati & fracti tabescant, vel pudore affecti & confusi, aliquando respiscant.

Dominica quarta ante Natalem Domini, initiũ Aduentus Domini nostri Iesu Christi: & solennium nuptiarũ prohibitio, vsque in diem Epiphaniæ.

ANNOTATIONES.

1 De Ascensione Domini, Act. 1/Mar. 16/ locum describit Beda ex Adamanno lib. 5 historiæ cap. 18. vbi testatur locum eum seruare impressionem vestigiorum Christi. Quod etiam Seuerus habet lib. 2 sacræ historiæ, & Paulinus Nolanus epist. 11 ad eundem Seuerum.

2 De sancta Trinitate Franciscus Titelmannus scripsit expositionem Officij, quod Romana Ecclesia cantat, authore Ioanne Pechano archiepiscopo Cantuariæ. Quæ excusa est cum eiusdem expositione in Canonem Missæ. Tritthemius autem notat Stephanum, episcopum Leodiensem, composuisse cantum de sancta Trinitate, ex Alcuino, quo in octauis Pentecostes vtimur.

3 De venerabili Sacramento Corporis Christi sunt opuscula sancti Thomæ, 57, 58, 59. De indulgentijs autem in hoc festo collatis, per Vrbanum quartum, Martinum quintum, & alios Romanos Pontifices, (teste Sixto quarto, Cap. Cum præexcelsa) vide Concilium Viennense, in Clementinis lib. 3 tit. 16, & Eugenium quartum, tomo 4 Conciliorum.

APPEN-

APPENDIX AD VSVARDI MARTYROLOGIVM,

Complectens aliquot Sanctos ordine literarum, qui in eius aucto Martyrologio absunt: cum annotatione auctorum qui de eis meminerunt.

A.

Brilij, Alexionis, & Alaphionis, festi dies quotannis ab indigenis celebrantur. qui monasticum viuendi genus excolendo, Christianam religionem in Palæstina multum amplificarunt. Sozomenus lib. 3. cap. 13.

Abundius, mansionarius ecclesiæ sancti Petri, auctoritate beatissimi Apostoli paralytică curauit, vir magnæ humilitatis, & grauitatis. Gr. li. 3 dial. c. 25.

Acacius, Amydæ episcopus, conflauit multa vasa aurea & argentea, quæ ecclesia eius ex oblatione Christianorum habebat: quibus redemit exercitum captiuorum Persarum, ad septem millia, qui à Romanis militibus capti, fame consumebantur. Libro 11 tripartitæ cap. 16, ex Socrate lib. 77 cap. 21.

Acacij Beroeæ episcopi domus semper patebat, vt à peregrinis & ciuibus, quibuscunq. placeret, & cibi, & somni capiendi tempore, conspiceretur. Sozom. lib. 7 cap. 27.

Abel primus iustus occiditur, Geneſis 4. Inuocatur in litanijs Romanæ ecclesiæ, pro commendatione animæ.

Adæ saluti qui contradicunt, mētiuntur omnes. Irenæus lib. 3 cap. 39. Sapientia illum qui primus formatus est à Deo, pater orbis terrarum, cum solus esset creatus, custodiuit, & eduxit illum à delicto suo. Sap. 10.

Adamānus abbas, plurimā partem Scotorūm in Hibernia, & nōnullam etiam de Britonibus, ad catholicam Paschalis temporis obseruantiam sua prædicatione correxit. Scripsit idem librū de locis sanctis. Beda lib. 5 historiæ, cap. 16, & 22.

Ædesius apud Cæsaream Palæstinæ post vitæ rationem, quam pallio vestitus more philosophi sanctissime traduxerat, post latam à præside sententiam, qua ad metalla erat damnatus, iudicem coarguens, ad extremum in mare proijcitur. Eusebius lib. 8 hist. eccl. cap. 15 nouæ & integræ versionis.

Æmiliana & Tarsilla, amitæ Gregorij papæ, vno ardore conuersæ, sub districtione regulæ viuentes, in domo propria socialem vitam ducebant, & in amorem conditoris succrescentes, quotidie ad æterna transibant. Gregorius homilia 38 Euang.

Agilegi martyris benedictionem à vobis transmissam, percepimus. Gregorius Dominico Carthag. lib. 10 regist. epist. 1.

Aiax à paganis sæpe immaniter vexatus est. Fertur ter modo cũ vxore sua congressus, tres sustulisse proles: deinde solitariam duxisse vitam, & postmodum præclare Botolianam gubernasse ecclesiam. Sozom. lib. 7 cap. 27.

Alexander religiosus, tumulum habet Aruernis, de quo frequens infirmorum necessitas eraso puluere consequitur sospitatem. Gr. Turonensis in gloriam confessorum cap. 36.

Amabilis, vici Ricomagensis presbyter, virtutibus magnis præcellens, sæpe serpentibus dicitur imperasse. Ibidem cap. 33.

Amantius, presbyter Tudertinæ ecclesiæ, Apostolorum more manum super ægros imponens, salutem restituit: signo crucis serpentes extinxit: & mente captum, quem Medici phreneticum appellant, curauit. Gregor. lib. 3 dial. cap. 35.

Anastasius magi filius, & paternis sacrilegijs institutus, contritus est malleo prædicationis, & transfusus in membra corporis Christi. Ad iudicem tractus, carceres horrificos pertulit: famis, frigoris, sitis, omniumque necessitatum inopiam tolerauit: verbera contempsit; tandemq. in flumine necatus, eodem elemento vitam carnis amisit, quo vitæ æternæ sacramenta perceperat. Petrus Damiani sermone de ipso.

Anastasius, vir sanctissimus, notarius fuit Romanæ ecclesiæ. Sed soli Deo vacare desiderans, serinium deseruit, &

Suppen-

Suppentoniam monasterium elegit, cui solerti custodia præfuit. Greg. lib. 1 dial. cap. 8 & 7.

Anastasius, Antiochenus episcopus, commendatur ab Euagrio lib. 4, cap. 39/ lib. 5. cap. 5.

Andream monachum, qui Calibytes vocabatur, virum sanctum, Constantinus Copronymus, quod ab eo reprehensus & impius dictus fuerat: Iulianum item & Valentem, flagris occidit. Zonaras to. 3. Ibidem de eiusdem sæuitia in monachos & proceres.

Apollo Alexandrinus, vir eloquens, potens in Scripturis, hic erat edoctus viam Domini, & feruens spiritu loquebatur, & docebat diligenter ea quæ sunt Iesu. Actuum 18.

Asella virgo, vnius cellulæ clausa angustijs, latitudine paradisi fruebatur. Ieiunium pro ludo habuit, inediam pro refectione. Hieronymus to. 1 ad Marcellam de laudibus Asellæ.

Auxentius vir grauis & pius, sanctusque senex, bestijs traditur discerpendus, ab Vrbano Palæstinæ præfecto. Tres ad singulare pugillatus certamen sententia designat. Alios ad æris metalla in Phæno Palæstinæ condemnat, ac inter eos, qui iam ad robustam & virilem ætatem peruenerant, primum exectis testiculis eunuchos facit. &c. Eusebius lib. 2 hist. eccl. cap. 17 integræ versionis.

B.

BArlaam & Iosaphat apud Indiam claruerunt. quorum historia extat per Ioannem Damascenum.

Barsanuphius monachus apud Gazam, in carne carni vitam aduersariam degit, adeo vt multa mirabilia ederet miracula. Euagrius lib. 4. cap. 32.

Benedictus iuuenis, ætate grandæuus à Gothis in clibanum succensum inclusus, altera die illæsus inuentus est. Gregorius lib. 3 dial. cap. 18.

Beniamin diaconus Persicus, postulante Legato Romano, post biennium è carcere dimittitur. Sed impossibile iudicabat lumen alijs non participare, eosque qui talentum abscondunt, maxima pœna dignos esse. Vnde nullatenus prædicare cessabat. Secundo igitur captus, martyrium pertulit, infixione calamorum in vngues viginti digitorum, & in femur, vnde humana origo descendit. Cassiodorus lib. 10 tripartitæ cap. 33.

Bennonem Misnensem episcopum Adrianus sextus retulit in numerum Diuorum. Vnde Lutherus ira inuidiaq. accensus, cõuitiosissimum simul & impijssimum mox edidit libellum, cui Teutonice hunc dedit titulum, Aduersus nouum idolũ & antiquũ diabolum, qui Misnæ exaltandus est. Cæterum ad eius calumnias grauiter ac erudite respondit Teutonice Hieronymus Emser. qui & vitam beati Bẽnonis elegantissime descripserat libro Latino †, antequam Lutheri nomen fuisset orbi cognitum. Ioan. Cochlæus in commentario de actis & scriptis Lutheri, Anno 24. Scripsit Tritthemius, abbas Spanheimensis, pro eius canonizatione ad Iulium papam, epistolam 64, ad petitionem ducis Georgij. In qua inter alia ait, Vita Bennonis sanctissima, plena virtutibus, à vetustioribus, suisque contemporanеis luculenter habetur descripta: & multa quotidie in ecclesia Misnensi ad eius tumulum fiunt miracula.

qui excussum est anno 1512.

Berechtvvaldus abbas, Theodoro in episcopatu Doruernensi successit, scientia scripturarum imbutus, & ecclesiasticis simul ac monasterialibus disciplinis summe imbutus. Beda lib. 5 historiæ cap. 9.

Bertrandus abbas grandis siluæ. Collectæ & antiphonæ habentur ibidem. Index Cistercienſium.

Bonifacius, Ferentis episcopatus officium tenuit & moribus impleuit. Cuius etiam pueruli, multa miracula, Gaudentius presbyter Gregorio papæ narrauit. Lib. 1 dialogorum cap. 9.

Bonifacius, Romualdi discipulus, obtenta licentia Russiam siue Sclauoniam miro feruore, & martyrij desiderio Christi euangelium annunciaturus adijt. cumq. plurimos conuertisset, capite trucatus, martyris gloriam adeptus est. Petrus Damiani in vita Romualdi. to. 3 Surij pag. 715.

CAluppa reclausus, ab infantia sua semper religiosus fuit, & apud monasterium Melitense termini Aruerni conuersus, in magna se humilitate fratribus præbuit: sicut in libro vitæ eius scripsimus. Greg. Turonensis lib. 5 historiæ cap. 9.

cap. 11 de vita patrum.

Carolomannus, princeps Austrasiorum, in Cassino monachus effectus est. Regino Anno 745/ Pontificale in Zacharia.

Cassio Narniensis vrbis episcopo mos erat quotidianas

Deo

Deo hostias offerre, ita vt pæne nullus dies vitæ eius abscederet, quo non omnipotenti Deo hostiam placationis immolaret. Cui cum sacrificio valde etiam vita concordabat. Nam cuncta quæ habebat, in eleemosynis tribuens, cum ad horam offerendi sacrificij veniſſet, velut totus in lachrymis defluens, semetipsum cum magna cordis contritione mactabat. Greg. homilia 37 euangeliorum. Meminit etiam Cassij in dialogis lib 3 cap. 6/ & lib. 4 cap. 56.

Christina cognomento mirabilis, sanctæ memoriæ virgo, in Hasbania claruit, in oppido sancti Trudonis./Cuius vitam scripsit Thomas de Cantiprato, Supprior Louanij ad Prædicatores, circa annum 1254. *tomo 3 Surij.*

de Colmanno episcopo Beda in historia gentis suæ lib. 3 cap. 26/ lib. 4 cap. 4.

Constantium episcopum Aquinatem, prophetiæ spiritum habuisse, multi testantur. Greg. 3 dial. cap. 8.

Constantius in vrbe Anchonitana mansionarius, toto anniſu ad sola cæleſtia flagrabat. Quadam vero die dum in eccleſia Dei oleum deeſſet, elementi naturam mutans, aquam loco olei ardere fecit. Gregorius lib. 1 dial. cap. 5.

Cyrillus episcopus Gortynius, martyr fuit. de quo Zonaras in Michaële Balbo.

D.

DOctorem œcumenicum cum duodecim suis collegis martyres fecit Leo Isaurus iconomachus, doctos illos ac venerabiles viros noctu comburi iubens cum libris & domo quam inhabitabant. His ob eruditionem publicus victus præbebatur, & ab antiquis temporibus domus regia ad inhabitandum attributa erat libris instructiſſima. Quos eruditionis & cognitionis auidi accedebant. Imperatores quoque ad rerum gerendarum consilia eos adhibebant. Multos præterea detestandæ suæ voluntati aduersantes, punit, ac martyres facit. Zonaras tomo 3.

Dominius vir, cum ob infinitas fidei cõfessiones, tum ob egregiam in libere de religione loquẽdo alacritatem, apud Palæstinos omnes cum primis illustris, incendij supplicio addicitur. Eusebius lib. 8 hist. cap. 17 plenæ versionis per Christophorsonum.

Domnolus assumpto episcopatu Cenomannorũ, talẽ se tantumq; præbuit, vt in summæ sanctitatis culmẽ euectus debili

debili vſum greſſuum, cæco reſtitueret viſum. Greg. Turonenſis hiſtoriæ lib. 5 cap. 9.

Donatus epiſcopus Epiri immanem draconem occidit ſigno crucis edito, & in eum expuendo: fontem quoque precibus ſuis excitat. Sozom. lib. 7 cap. 25/ tripartitæ lib. 9 cap. 46.

Donati ſanctum ac venerabile corpus habeant Iſauriæ ſacerdotes recondendi licentiam in vnam eccleſiarum Caſſiopi caſtri, relaturi poſt pacem Deo redditam. Gregorius lib. 12 epiſt. 2 & 8.

Dormientes ſeptem Turonis, nepotes fuerunt beati Martini, ex duobus fratribus: Clemens, Primus, Cletus, Theodorus, Gaudens, Quiriacus, & Innocentius. quorum vitam & conuerſationem celebrem deſcripſit Gregorius archiepiſcopus Turonenſis. Impreſſus eſt Pariſijs anno 1511. in 4, cum Seuero.

Eadbertus epiſcopus Lindisfarnenſis, fuit diuinarum ſcripturarum ſcientia, ſimul & præceptorum cæleſtium obſeruantia, ac maxime eleemoſynarum operatione inſignis. Cuius corpus in ſepulcro benedicti patris Cudberti poſitum eſt. In quo loco ſigna ſanitatum aliquoties facta amborum meritis teſtimoniū fecerunt. Beda lib. 4 hiſtoriæ cap. 29 & 30. Itēin vita Cudberti cap. 40, 43, & ſequentibus.

Eadgathæ vitam deſcripſit Gotzelinus Morinenſis, qui claruit anno 1110. Catalogus Script. Britanniæ.

Eleuſium epiſcopum Cycizi in carcerem concluſit Iulianus, vtpote qui paraſſet ædes ad viduas alendas, monaſteria ſacris virginibus extruxiſſet / & gentiles ad ritus patrios contemnendos induxiſſet. Sozom. lib. 5 cap. 14/ Compulſus conſentit Valenti Imp. Ariano, ſed mox pœnitens, alterum epiſcopum creari iuſſit. Idem lib. 6 cap. 8.

Eleutherius abbas in pomerijs Spoletanæ vrbis, vir miræ ſimplicitatis & compunctionis, à diſcipulis ſuis refertur plorando mortuum ſuſcitaſſe, & Gregorio orando impetrauit vt ieiunare poſſet. Greg. lib. 3 dial. cap. 33.

Ephraim Mylaſſenorum epiſcopus, diem feſtum habet in vico Leucc. Metaphraſtes de Euſebia, 25. Ianuarij.

Eulogius cum multis in exilium relegatus, Antinoei tota die, totaq. nocte Deum deprecabatur. Protogenes vero ludimagiſter effectus, morbos adoleſcentium expulit,

prius

prius tamen ſacrum baptiſma eis conferens, & ad Eulogium ducens, qui renatis ſignum Dominicum imponeret. Caſſiodorus lib. 7 tripartitæ cap. 33, 34. ex Theodorito.

Eupſychius ſponſus per martyrium è vita migrat ſub Iuliano. Sozom. lib. 5 cap. 10.

Euſebius Emeſæ epiſcopus miraculis claret. Inſimulatur Sabellianiſmi, & quod eam partem Aſtronomiæ profiteatur, quæ rerum euentus prædicit. Sozom. lib. 3. cap. 5. De eius vita librum edidit Georgius Laodiceæ epiſcopus. Socrates lib. 2 cap. 6.

Euſebius, Neſtabus, & Zenon, fratres, crudeliſſime martyrizantur à Iuliano. Sozom. lib. 5 cap. 8.

Euſichius in territorio Biturigum eremita multarum virtutum, aurum & diuitias huius mundi velut ſtercora exhorrebat. De quo Gr. Turonicus in gloriam Confeſſorum cap. 82.

Euſtochium, virginitatis & eccleſiæ pretioſum monile, ita ſemper adhæſit matri Paulæ, & eius obediuit imperijs, vt nunquam abſque ea cubaret, nunquam procederet, nunquam cibum caperet, ne vnum quidem nummum haberet poteſtatis ſuæ, ſed & paternam & maternam ſubſtantiolam à matre diſtribui pauperibus lætaretur: & pietatem in parentem, hæreditatem maximam & diuitias crederet. Hieronymus tomo 1 in epitaphio Paulæ.

Eutropia vidua fuit in Gallijs. de qua Sidonius ad Pragmatiam lib. 6 epiſt. 2.

Eutropius Lector productus, vt eos indicaret qui ignem templo iniecerant, ex tormentis moritur. Sozomenus lib. 8 cap. 24. Eandem ob cauſam multa fortiter perferunt, ſancta Olympias, & presbyter Tigrius. Ibidem.

Eutychius in ſpirituali zelo, atque in feruore virtutis ſe exercuerat, multorumque animas ad Deum perducere exhortando ſatagebat: Florentius verò eius collega, ſimplicitati atq. orationi deditam vitam ducebat. Ambo verò miraculorum gloria illuſtres, in Domino quieuerunt. Gregorius 3 dial. cap. 15.

Fabiolæ matronæ laudes & epitaphion ſcribit Hieronymus ad Oceanum, inter cætera recenſens eius publicam in baſilica Laterani pœnitentiam. *Epiſt. 31*

Flauianum patriarcham Dioſcorus pugnis percutit.

vnde

vnde post triduum moritur. Zonaras tom. 3, in Theodosio iuniore.

Florida Diuione quieſcit quę, vt ferunt incolę, veſte mutata, religioſa valde fuit. Gr. Turo. in glorią confeſſorū, c. 43.

Frumentius ab Athanaſio ordinatus epiſcopus in vlteriori India, Apoſtolicis ſignis claret, & infinitum barbarorum numerum conuertit ad fidem. Rufinus lib. 10, cap. 9.

Fulgentius Vtriculenſis epiſcopus, à Gothis intra circuli deſignationem incluſus, in maxima pluuia, pluuiam omnino non ſenſit. Greg. 3 dial. cap. 12.

G.

GAlla Symmachi Conſulis & patricij filia, marito defuncto, abiecto ſæculari habitu, monaſterio ſe tradidit, eligens magis ſpiritualibus nuptijs copulari Deo, in quibus à luctu incipitur, ſed ad gaudia æterna peruenitur, quam carnalibus nuptijs ſubijci, quæ à lætitia ſemper incipiunt, & ad finem cum luctu tendunt. Greg. lib. 4 dial. cap. 13.

Georgia Aruernis religioſa puella, quotidie ieiunijs & orationibus inſiſtebat. Gr. Turonenſis de confeſſorum gloria cap. 34.

Gerardum Claræuallenſem, germanum ſuum fratrem, ſed religione germaniorem, mirifice funebri ſermone laudat Bernardus.

26 *ſuper Cantica.*

Golanduch à Magis Perſis grauiter excruciata, poſt magna edita miracula, martyrij coronam eſt conſecuta. Cuius vita à Stephano Hierapolis epiſcopo literis mandata eſt. Euagrius lib. 6 hiſtoriæ cap. 19.

Gregorio epiſcopo Antiochiæ optime cōueniebat Gregorij theologi dictum, Seueritas ſic cum manſuetudine temperata fuit, vt neutra res læderetur ab altera, ſed vtraq; alterius ope maximam conſequeretur commendationem. Et ad quamcumque rem animum ſuum applicabat, in ea perficienda longe erat diligentiſſimus. Euagrius lib. 5 cap. 6. De eodem lib. 6 cap. 7, 11 & 12.

H.

HEddi erat occidentalium Saxonum antiſtes, vir bonus & iuſtus, ob cuius meritum ſanctitatis, multa ſanitatum patrata eſſe miracula in loco quo defunctus eſt, referre ſolitus

ſolitus eſt reuerēdiſſimus Pechtelmus antiſtes. Frequentiq. ablatione pulueris ſacri propter languentes, facta eſt ibidē foſſa non minima. Beda lib. 5 hiſtoriæ Anglorum cap. 19.

Heliopoli virgines ſacræ inaudita crudelitate necantur. Sozom. lib. 5, cap. 10.

Higbald abbas erat in prouincia Lindiſſi, ſanctiſſimus & continentiſſimus. Beda lib. 4 cap. 3.

Hildam religioſiſſimam Chriſti famulam & abbatiſſam, omnes qui nouerant, ob inſigne pietatis & gratiæ, matrem vocare conſueuerant. In cuius laudem multa ſcribit Beda quarto libro hiſtoriæ gentis ſuæ cap. 23.

Honoratus ab annis puerilibus ad amorem cæleſtis patriæ exarſit, ab otioſo quoq. ſermone ſe reſtringens. Conſtructo Fundis monaſterio, ducentorum ferme pater monachorum extitit, & circumquaque exempla eximiæ conuerſationis dedit. Gregor. lib. 1 dialog. cap. 1.

Hormiſdas valde nobilis apud Perſas, cum filium fabri negare nollet, diuitijs & dignitate nudatus, iubetur nudus trahere camelos exercitus. Cumq. plurimi tranſiſſent dies, fortitudinem nobiliſſimi confeſſoris contemplatus rex, nudū eum è ſuo expulit imperio. Lib. 10 tripartitæ cap. 31.

Hyginum epiſcopum ſenem in exilium duci comperi. Ambr. ad Valentinianum epiſt. 27.

I.

IAcobus ſiue Diegus Compluti in conuentu Minorum portarius fuit ſanctiſſimus, clarus miraculis. Ad cuius ſacri corporis reliquias catholici Hiſpaniarum Regis Philippi ſecundi filius, deſperatam à medicis ſanitatem diuinitus recuperauit. Vide Medinam de recta in Deum fide lib 2 cap. 8.

Ignatius patriarcha Michaële Rangabe patre ſuo regno pulſo, à Leone caſtratur, & longo tempore aſceticis ſudoribus carnem domat. A Theodora imperatrice in ſedem Conſtantinopolis euehitur, & Bardam Cęſarem, qui vxore dimiſſa cum ſua nuru conſueuiſſe dicebatur, ſacram ædem ingredi vetat. At ille pontificem multis malis exagitatum, ſepulchro tandem includit. Poſt, inde exactum in Mitylenen inſulam relegat. Zonaras tomo 3.

S. Indracti vitam ſcripſit Guilhelmus Malmesburienſis, Benedictinus qui obijt An. 1142. Ex catalogo Brytanniæ.

Ioannes

Ioannes Scotus martyr transtulit Dionysij hierarchiam ecclesiasticam. Inter Christi martyres pontificum auctoritate postea numeratus. Hector Deidonatus in Scotorum historia.

Ioannes Brito presbyter, apud Cainonensis vici ecclesiam in summa religione vixit. Per cuius manus Dominus multa signa sanitatum dignatus est operari. Greg. Turon. in gloriam Confessorum cap. 23.

Isaacius monachus Valenti dicit, Redde Imperator orthodoxis ecclesias, quas illis abstulisti, erisq. in bello victor: nec es reuersurus nisi reddideris. Ob quæ verba in custodiam truditur. Sozom. lib. 6 cap. 40.

Isaac monachus de Syria veniens ad Spoletanam vrbem, cum virtute abstinentiæ, contemptu rerum transeuntium, prophetiæ spiritu, orationis intentione, esset incomparabiliter præditus, vnum erat quod in eo reprehensibile esse videbatur, quia nonnunquam tanta ei lætitia inerat, vt illis tot virtutibus nisi sciretur esse plenus, nullo modo crederetur. Greg. 3 dial. cap. 14.

Iuliani cognomento Sabbæ, vitam in historia nostra, quę Philotheus inscribitur, literis mandauimus. Theodoritus lib. 3 cap. 24, aliâs 19. Circiter Edessam exquisitissimum genus disciplinæ monasticæ exercuit. Quæ causa fuit cur Ephraim Syrus, opus de eius vita contexuerit. Sozom. lib. 3 cap. 13.

Iustinus & Similinus presbyteri, cum multis virtutibus polleant intra terminum Beorretanæ vrbis, sæpius ad sepulchrum eorum energumeni declamantes mundantur. Gr. Turo. de gloria confess. cap. 49.

L.

LAurentius à beato Petro Apostolorum principe Aquileiam missus, cum quibusdam pijs fratribus in Noricum venit. vbi Laureacensis vrbis & ecclesiæ primus habetur Apostolus. Cuius honori primaria eius loci parochialis ecclesia dedicata est, quæ nostro sæculo extra Anasianum oppidum est. Bruschius de Laureaco.

Lazaro monacho pictori celeberrimo, Theophilus tyrannus ne manus iterum sacrarum imaginum picturæ admoueret, ignitas laminas ad manus admoueri iussit. Fertur tamen post tyranni interitum, diuina adiuuante gratia, Saluato-

Saluatoris imaginem in Chalce pinxisse. Ioan. Zonaras tomo 3.

Lea vidua viro defuncto conuersa est, & monasterij princeps & virginum mater effecta. De cuius exitu scripsit Hieronymus ad Marcellam.

Leonides pater Origenis pro martyrio Christi capite plectitur. Eusebius in historia, initio libri 6 / Hieron. in catalogo, item ad Pammachium & Oceanum.

Leontius Consularis Campaniæ in martyrio Cæsarij credidit, ipsumq. martyrem sua chlamyde induit, deinde baptizatus, & accepto corpore & sanguine Domini de manu Iuliani presbyteri, tradidit spiritum. Beda, 1 Nouembris ex gestis Cæsarij.

Libyæ incolas Onorichus rex Vuandalorum, quos ad opinionem Arianam transferre non potuit, ignis incēdio, & alijs infinitis mortis generibus è medio sustulit. Quibusdam verò radicitus excidit linguas. Quos, cum Constantinopolim profugissent, se oculis aspexisse docet Procopius, & perinde articulatim locutos, atq. eos quibus nihil tale accidisset. De quibus in edicto Iustiniani fit mentio. Duobus autem vt primum cum mulieribus loqui voluerunt, vox adempta fuit, nec donum martyrij amplius cum illis permansit. Euagrius Epiphanensis lib. 4 historiæ cap. 14. *de bello Gothorū. lib. 1 Cod. de officio præfecti prætorio Africæ.*

Liminius martyr, sepultus est Aruernis in basilica sancti Venerandi. Cuius agonis historia cum ab incolis teneatur, nullus tamen ei cultus venerationis impenditur. Gr. Turonensis de gloria Confessorum, cap. 36.

Longobardi maximam multitudinem è captiuis, gladijs interfecerunt, qui magis eligebant moriendo ad vitam immortalem tendere, quàm adorando caput capræ diabolo dedicatum, vitam mortalem tenere. Greg. 3 dial. cap. 28.

Lucius Britannorum rex, missus ad Eleutherum papam literis, Christianus efficitur. Susceptamq. fidem Britanni vsque in tempora Dioclitiani inuiolatam seruabant. Beda lib. 1 historiæ cap. 4.

Lupicinus Lipidiaci, reclusus, magnæ fuit & rigidæ sanctitatis. Qui triduo ante mortem obtinere meruit apud diuinam potentiam quod Dauid decantabat, Notum fac mihi Domine finem meū & numerum dierum meorum, *Psal. 38.*

vt sciam quid desit mihi. Sepultus est in vico Transalienſi. Vterq; autem locus sancti præsidijs communitur. Greg. Turonensis de vita patrum cap. 13.

MAcedonius, Theodulus, & Tatianus simulachra confregerũt, & cum alij tanquã huius facinoris auctores cõprehenderentur, se ipsos indicãt, & in craticulis assi, sub Iuliano martyrio coronantur. So. lib. 5. cap. 10/ lib. 3 cap. 13

Malchi captiui monachi historiam scripsit Hieronymus in fine tomi primi. Quam contra Centuriones Magdeburgenses tuetur Alanus Copus, dialogo 2, â cap. 9. vsq; ad 16.

Malchus ex Vintonienſi in Anglia monasterio, episcopus in Lesmor Hyberniæ, erat senex, plenus dierum & virtutum. Cui tanta desuper collata est gratia, vt non modo vita & doctrina, sed & signis clareret. Bernardus in vita Malachiæ cap. 3.

Marcellus fuit episcopus Dienſis vrbis, magnificę sanctitatis. ad cuius tumulum ex oleo lychni præstatur medicina infirmis. Greg. Turon. de gloria confess. cap. 70.

Marcellæ viduæ epitaphium scribit beatus Hieronymus ad Principiam, epistola 16.

Marcellinus episcopus Anchonitanus flammam compescuit incendij. quod totius vrbis interitum minari videbatur. Gregorius 1. dialog. cap. 6.

Malcolmus Scotiæ rex, ex Hungaria coniugem habuit beatam Margaretam, & sanctitate clarus in Domino quieuit Anno 1097. Vitam eius scripsit Turgotus episcopus S. Andreæ, eius familiarissimus. Hector Deidonatus lib. 12 historiæ Scotorum.

Marcellinum Vicohauentinum episcopum celebrat Petrus Chrysologus serm. 175

Martius Aruernæ vrbis abbas, parcus erat in cibis, largus in eleemosynis, promptus in vigilijs, in orationibus valde deuotus. Cuius vitam scribit Gregorius Turonensis de vita patrum Galliæ cap. 14.

Martyrius monachus in prouincia Valeria, fide, non autem contactu, signum crucis impressit in panem prunis & cineribus coopertum, cui fratres obliti erant signum crucis imprimere, quo in ea prouincia crudi panes signari solent. Greg. lib. 1 dial. cap. 11.

Maruthas episcopus Mesopotamiæ, religionem Christianam

nam valde propagat. Socrates lib. 7. cap. 8.

Maura & Britta sacratæ virgines, intra terminum Turonicum quiescunt. de quibus Greg. Turonicus in laudem confessorum cap. 18.

Mauritius gloriosus martyr Christi, & septuaginta milites eius discipuli, Apameæ passi sunt sub Maximiano. Metaphrastes, to. 3. Aloysij.

Maximum vere suo nomini respondentem, virum doctissimum & sanctissimum, & ambos eius discipulos, Constans monothelita suæ voluntati refragantes, crudelissimo supplicio affecit. Zonaras tomo 3

Maximus Alexandriæ natus, Constantinopoli episcopus, pulsus insignem de fide aduersus Arianos scripsit librum. Hieronymus de viris illustribus cap. 137

Menę solitarij in Samnio studium fuit nihil in hoc mundo habere, nihil quærere: omnes qui ad se charitatis causa veniebant, ad æternę vitæ desideria accendere. Oblationem Carterij, qui sanctimonialem rapuerat, cognouit per spiritum, spreuit, & abiecit. Greg. lib. 3 dial. cap. 26

Merulus vehementer lachrymis, eleemosynis & psalmodiæ intentus, magna animi securitate atq. hilaritate defunctus est. Eius etiam confrater Antonius, ne in morte timeret, reuelatione roboratus est. Greg. 4 dialog. cap. 47.

Methodius patriarcha à Theophilo iconomacho, post multos cruciatus, & dētium euulsionē, in Panormū relegatur, cum duobus latronibus. Cum autem septimū annū ibi in sepulchro exegisset, inde erectus in regia conclusus est. Postmodū mortuo Theophilo sedi restitutus, stupri calūniam, quę ei imponitur, refutat Zon. tomo 2. pag. 121, 124.

Modesti & Cæsarij passiones composuit Albericus Cassinensis diaconus, eruditione & eloquentia clarus. Chronicum Cassinense, lib. 3. cap. 32.

Monachi sancti Antonij, Ægypti, Thebaidis, in Scetis, in Nitria, Palęstina, Syria, Edessa, Galatia &c. & eorum admiranda instituta, & viuendi ratio, describuntur à Sozomeno lib. 6. cap. 20 vsq. ad 34/ lib. 2 cap. 13/ lib. 1 cap. 13 & 14/ Socrate lib. 4 cap. 18. 19/ Theodorito in Dei amantiū historia.

Musa puella, propinquante hora exitus, beatam Dei genitricem cum puellis, quas antea per visionem viderat, ad se venire conspexit. Greg. 4 dialog. cap. 17

N.

NArciſſus epiſcopus cum in Rhætia Auguſtæ Deo nouam familiam eſſet lucratus, ad Hiſpaniam profectus, Gerundæ per tres annos multum populum Deo lucratur, & cum Felice Diacono palmam obtinet martyrij. Geſta Afræ.

Nicareta Chryſoſtomo addictiſſima, perenni virginitate, præſtantiaq. vitæ celebris, ampliſſimis bonis iniuſte ſpoliata, non ſtomachatur: & ex paucis quæ reliqua erant, alijs largiter ſuppeditat. Sozomenus lib. 8 cap. 23.

Nilammon monachus oblatum epiſcopatum omnino renuit, & inter orandum, hanc vitam relinquit. Cuius annua ſolennitas celebratur, & templum ſuper ſepulcrum eius conſtituitur. Sozomenus lib. 8 cap. 9.

Nonnoſus monachus, inter alia miracula, lapidem precibus mouit/lampadem reparauit, & oleum augmentauit. Greg. lib. 1 dial. cap. 7.

Numidicus nobiſcum ſedeat in clero, luce clariſſima confeſſionis illuſtris, & virtutis ac fidei honore ſublimis. Qui hortatu ſuo copioſum martyrum numerum, lapidibus & flammis necatum, ante ſe miſit: quique vxorem adhærentem lateri ſuo, concrematam ſimul cum cæteris (vel conſeruatam magis dixerim) lætus aſpexit. Ipſe ſemiuſtulatus, & lapidibus obrutus, & pro mortuo derelictus, remanſit inuitus. Cyprianus epiſt. 35/ ſiue lib. 4 epiſt. 10.

O.

OCtauianus archidiaconus, & multa millia virorum & mulierum, Catholicam fidem aſſerentium interempta ſunt atque debilitata ſub rege Honoricho. Greg. Turonenſis lib. 2 hiſtoriæ cap. 3.

Olympias diaconiſſa monetur à Chryſoſtomo ne opulentis opes ſuas & patrimonium relinquat. Sozomenus lib. 8 cap. 9. rapta ad tribunal magna conſtantia iudici reſiſtit, & multo auro multata abit Cyzicum. cap. 24.

Oſannæ Mantuanæ vitam libris ſex deſcripſit Franciſcus Ferrarienſis, Magiſter generalis Ordinis Prædicatorum. Liber de illuſtribus Prædicatoribus.

Oſithæ virginis vitam Albericus Veerus, Regularis, compoſuit libro 1. Catalogus Brytannicus.

Pandionæ

P.

PAndionæ virginis vitam, ſtylo triuiali conſcripſit Richardus in Elteſlei parochus. cuius reliquiæ ibidem conquieſcunt. Catalogus Scriptorum Britanniæ.

Paſchaſia ſancta quieſcit apud caſtrum Diuionenſe. Gr. Turonenſis in gloriam confeſſorum cap. 43.

Paſcaſius Apoſtolicæ ſedis diaconus, cuius de Spiritu ſancto libri extant, miræ ſanctitatis fuit, eleemoſynarum maxime operibus vacans, cultor pauperum, & contemptor ſui. Sed ad Pontificatus ordinem Laurentium elegit contra Symmachum, & omnium poſt vnanimitate ſuperatus, in ſua tamen ſententia vſque ad diem ſui exitus perſtitit. Vnde poſt mortem nonnullas purgatorias pœnas pertulit. Greg. 4 dial. cap. 40.

Patto ſecundus epiſcopus Vuerdenſis, & Tancho tertius, relati ſunt in diuorum numerum à Pontif. Max. ſub Harrucho octauo epiſcopo. Catalogus epiſcoporum Germaniæ per Bruſſchium.

Platonis patris ſpiritualis funebris oratio per Theodorum Studitem, eſt apud Metaphraſtem tomo 7. fol. 275. Item Zonaras to. 3.

Porphyrite, ciuitas in Thebaide, multos habuit confeſſores. de quibus Euſebius lib. 8 cap. 18 integræ verſionis.

Præiecti Forocornelienſis epiſcopi conſecrationem honorauit Petrus Chryſologus ſerm. 165.

Prætextatus epiſcopus Rothomagenſis, inter pſallendum ſuper formulam quieſcens, occiditur iubente Fredegunde, in die Dominicæ reſurrectionis. Scribit de ipſo Gregorius Tur. lib. 5. hiſtoriæ cap. 18/lib. 7 cap. 16/lib. 8 cap. 31.

Probus Reatinus epiſcopus approquinquante vitæ termino, vidit ſanctos martyres Iuuenalem & Eleutherium. Gregorius 4 dialogorum cap. 12.

Proterium ſanctiſſimum in ordine & choro ſanctorum martyrum ponimus: & eius interceſſionibus miſericordem & propitium Deum nobis fieri poſtulamus. Qui in ſacratiſſimi baptiſterij loco peremptus eſt, membratimque conciſus, & locis omnibus circumtractus, & poſt hæc igni contraditus, aliaque paſſus, quæ propter ſceleris exaggerationem terretur lingua proferre. Epiſcopi Eutopæ ad Leonem imperatorem in epiſtola pro Concilio

Chalcedonensi tomo 2 Conciliorum. De eo præterea Euagrius lib. 2 cap. 8.

Pulcheria Imperatrix vouet Deo virginitatem, Theodosium fratrem & sorores pientissime instituit: imperio sapientissime præest: & scribit Græce ac Latinæ: hæreses non sinit existere: multa egregia ædificat templa / diuersoria pauperum, & monasteria, additis perpetuis sumptibus, Sozomenus lib. 9, cap. 1, 2, & 3.

Q

Quadraginta rustici à Longobardis capti, veritatis martyres fuerunt, qui ne vetitum comedendo conditorem suum offenderent, elegerunt gladijs vitam finire. Greg. lib. 3 dial. cap. 27.

R.

Redempto Ferentino episcopo martyr Eutychius in visione prædixit efferam Longobardorum vastationem. Gregorius 3 dial. cap. 38.

Rhæticius Augustodunensis episcopus, ad diem obitus per diuersos gratiarum spiritualium gradus plena perfectione & consummatione venit. Gr. Turo. in gloriam Confessorum cap. 75. Recensetur inter viros illustres à beato Hieronymo cap. 92.

Romula, Redemptæ discipula, erat miræ patientiæ, summæ obedientiæ, custos oris sui ad silentium, studiosa valde ad continuę orationis vsum. A duobus psallentium choris, ad cœlum est deducta. Greg homilia Euangeliorum 40/& lib. 4 dial. cap. 15.

Rolandus in Tareriaco (quiescit). Responsoria, & Collectæ habētur ibidē, & indulgentiæ. Indiculus Cistertiēsium.

Rodulphus quartus Burgundiæ rex, cum paucis annis in summa continentia vixisset, intempestiua morte subtrahitur anno millesimo quadragesimo nono, in Sanctorum numerum relatus. Lazius de genealogia Austriaca.

Rutilius sanctissimus martyr, quum totiens fugisset persecutionem de loco in locum, etiam periculum vt putabat, nummis redemisset, post totam securitatem quam sibi prospexerat, ex inopinato apprehensus, & præsidi oblatus, tormentis dissipatus, de hinc ignibus datur, passionem quam vitarat, misericordiæ Dei retulit. Tertullianus de fuga in persecutione.

Sabinus

S.

SAbinus Canusinus episcopus, spiritum prophetiæ habuit: venenum sibi porrectum facto signo crucis, bibit securus. Greg. 3 dial. cap. 5.

Sabinus Placentiæ miræ virtutis episcopus, Pado fluuio cum ecclesiæ agros inundatione occupauerit, commonitorium scripsit. Quo in aquam proiecto, hominum inobedientium duritia confuta est per elementi irrationabilis obedientiam. Ibidem cap. 10.

Sanctulus presbyter Nursiæ prouinciæ, aquam benedicendo in oleum conuertit. In famis necessitate panem inuenit in clibano, quo per dies decem, fragmentis per esum crescentibus, refecit operarios ecclesiæ beati Laurentij à Longobardis incensæ. Gregorius lib. 3 dialog. cap. 37.

S. Secundini vitam scripsit Gauferius Salernitanus monachus Cassinensis, vir doctus & facundus. Chronicon Cassinense lib. 3 cap. 41.

Senatorij ordinis multos ob sacrarum imaginum cultum supplicio affecit Constantinus Copronymus. Zonaras tomo 3.

Sergij abbatis monasterium, eius miraculis & sepulchro insigne, est prope Moscouiam, sub regula magni Basilij. Ioannes Fabri de religione Moscouitarum.

Siluanus quoniam monasticum vitæ genus exercere nitebatur, pallium philosophicum gestare noluit. Cum frigus tolerare non posset, episcopatum Philippopolis deseruit. Post Troadis episcopus, cum clericos ex litigantium controuersijs quæstum facere videret, deinceps neminem ex clero iudicem esse permisit. Socrates lib. 7 historiæ, cap. 36.

Sanctus Siluanus discipulus sancti Bernardi, per Cœlestinum papam est canonizatus. Index Cistertiensium.

Speciosi germani fui, animam, longe à se positi, de corpore exire vidit Gregorius monachus. Similiter, Spei abbatis anima, qui simplici corde Deo seruierat, visa est à fratribus in specie columbæ cælum penetrare. Gregorius 4 dial. cap. 8 & 10.

Susannæ matronæ, castitatis historia describitur, Danielis cap. 13.

T.

TArsilla, amita Gregorij papæ, inter duas alias sorores suas, virtute continuæ orationis, grauitate vitæ, singularitate abstinentiæ, ad culmen sanctitatis excreuerat: Eius anima è corpore egrediens, Iesum ad se venientem vidit. Greg. lib. 4 dial. cap. 16/ & homilia Euangeliorum 38.

Telemachio martyre à gladiatoribus occiso, ludum eorum remouit Honorius imp. Cassiodorus 10 tripartitæ cap. 2/ Diaconus lib. 13 de gestis Romanorum.

Thecla, quæ nostra vixit ætate, bestijs traditur deuoranda. Eusebius lib. 8 hist. eccles. cap. 13 interprete Christophorsono.

Theodorum Adolescentem & Antiochiæ confessorem, Saluſtius præfectus à prima luce vsq. ad horam decimam, tanta crudelitate, & tot mutatis carnificibus torsit, vt nulla ætas simile factum meminerit. Sed angelo eum consolante, tunc mœstior factus est, quando deponi de equuleo iussus est. Rufinus lib. 10 cap. 36/ Sozomenus lib. 5, cap. 19/ Socrates lib. 3 cap. 16.

Theodorus ex Tarso Ciliciæ, sæculari & diuina literatura Græce & Latine instructus, Anglis episcopum petentibus, à Vitaliano apostolico papa ordinatur episcopus Cantuarienſis, qui Angliæ ecclesias exemplo & doctrina replens, plenus dierum quieuit in pace. Beda lib. 4. cap. 1, 2/ lib. 5 cap. 8.

Theophanius Comes Centerelensis vrbis, hospitalitati præcipue studens, moriturus futura prædixit, & mortuum signa alia sunt comitata. Greg. 4 dial. cap. 27/ & homilia 36 Euang.

Theotinus episcopus Scytharum, vir in philosophia enutritus, in coma nutrienda perseuerauit. Quem ob virtutem admirati Hunni, deum Romanorum appellabant. Fertur obuiam ei barbaris prædonibus, cum socij lamentarentur, illum descendisse ab equo ad orandum. Quo facto, neque ipso, neque comitibus eius, neque equis quibus insidebant conspectis, barbaros præterijsse. Sozom. lib. 7 cap. 25.

Thomas Apameæ ecclesiam administrans, doctrina & factis facile præstantissimus, vt Chosrois furorem molliret, cum

cum eo certamen equorum in circo ſpectare neutiquam recuſauit, licet hoc eccleſiæ canon vetaret. Euagrius lib. 4. cap. 24, & 25.

Thomas monachus dum abiret Antiochia domum, moritur in hoſpitio infirmorum in Daphne, & ſepelitur in ſepulcro aduenis parato. Deinde Deo maximum edente miraculum, cum pompa Antiochiam tranſportatur. Cuius virtute peſtis, quæ illic tum graſſabatur, ſedata eſt. Ad cuius honorem Antiocheni feſtum quotannis agunt. Euagrius lib. 4. cap. 34.

Thorithgid ſanctimonialis, multum laudatur à Beda lib. 4 hiſtoriæ Anglorum cap. 9.

Tigrius ex ſeruo & eunucho presbyter, dire torquetur, falſo accuſatus de incendio eccleſiæ Byzantinæ, vir erga pauperes & peregrinos, ſi quis alius, beneuolentiſſimus. Sozom. lib. 8. cap. 24.

Timotheus apud Gazam Palæſtinæ infinitis prope tormentis exantlatis, ad extremum in rogum lentius exardeſcentem impoſitus, coronam pro pietatis victoria reportat. Euſebius lib. 8 hiſtoriæ eccleſ. cap. 13 integræ verſionis.

Tranquillus beatus confeſſor apud caſtrum Diuionenſe requieſcit, de cuius ſepulcro magnum beneficium præſtatur petentibus. Vnde manus meæ puſtulis repletæ experimentum tulerunt. Greg. Turon. de gloria confeſſorum cap. 44.

Trutbertus fuit Germaniæ Apoſtolus & martyr. Lazius de genealogia Auſtriaca lib. 1 cap. 6.

V.

VAlerius beatus confeſſor, Conſoranenſis primus epiſcopus, ſub Theodoro epiſcopo, glorioſe reuelatus eſt. Gr. Turon. de Confeſſ. cap. 84.

Victorinus tot nobilium Senatorum doctor, ob inſigne præclari magiſterij, ſtatuam in foro Romano meruit. Senex non erubuit eſſe puer Chriſti, ſubiecto collo ad humilitatis iugum, & edomita fronte ad crucis opprobrium. Auguſt. lib. 8 confeſſionum cap. 2 & 4.

Vlpianus adoleſcens, in ciuitate Tyriorum, poſt grauiſſima verba in pellem bubulam iam nuper extractam, cum cane & aſpide inuolutus, præceps in mare deijcitur. Euſebius lib. 8 hiſt. eccleſ. cap. 15 interprete Chriſtophorſono.

Vrbasus, Theodorus, Menedemus, & alij septuaginta septem legati ad Valentem missi contra Arianorum pressuras, iussu Valentis in medio mari vna cum nauigio concremantur. Sozomenus lib. 6 cap. 14. Horum magnus in Theologia Gregorius meminit his verbis, Presbyterorum exustiones marinæ. Zonaras.

X

XInoridis martyris, qui Lazarum secutus est, benefacta præterire noluit Chrysostomus homilia quarta in Lazarum.

Z

ZEnon Maiumæ episcopus grandæuus, nunquam vel matutinos vel vespertinos hymnos neglexit, nisi forte morbus eum impediret. Sozom. lib. 7 cap. 27.

Zosima, Phœnix, & Ioannes Chuzubites miraculis claruerunt. Euagrius lib. 4, cap. 7.

CONCLVSIO APPENDICIS.

IN hac appendice aliquot Sancti qui in martyrologio absunt, sunt annotati ordine literario, partim quod quorundam natalitij dies à me ignorentur, partim etiam quod reliqui nullos habeant in ecclesia natales.

Hoc igitur auctarium, paucos habet ex diuersis auctoribus Sanctos; quos, prout occurrebant, crudè in ordinem digessi. Neq. me quisquam omissionis arguat. hoc enim tantum fuit mei instituti, vt paucorum annotatione alijs pedem ponerem, reliquos prout videbitur similiter annotandi, & colligendi, tam ad honorem sanctorum, quorum meritis & intercessione iuuari postulamus: quam ad gloriam Sancti sanctorum, qui in sanctis suis triumphat, & nos ad eandem sortem vocare dignetur.

DE MAR-

DE MARTYROLOGIIS, AVCTORE IOANNE Molano, Theologo Louanienſi.

CAPVT PRIMVM.

Præcapitulatio dicendorum.

Vtiliter me facturum ſpero, ſi occaſione Martyrologij, quod Vſuardo auctore in eccleſijs legitur, nonnulla diſſeram de Martyrologijs, eorum auctoribus, & vſu: alijsque nonnullis eò pertinentibus. Dicam itaque hoc ordine, & per Capita, ne continuata prolixitas Lectorem moleſtet.

CAP. 2 de martyrologio Euſebij & Hieronymi.
Cap. 3. de martyrologijs Bedæ & Flori.
Cap. 4. De Vſuardi Martyrologio.
Cap. 5. de Vuandelberti metrico martyrologio.
Cap. 6. De martyrologio Adonis Treuerenſis archiepiſcopi.
Cap. 7. De reliquis vetuſtis martyrologijs: item, de faſtis Alexandri Eſſebienſis, & Calendario Radulphi Riuij.
Capite 8. de recentiorum martyrologijs.
Cap. 9. de vernaculis martyrologijs.
Cap. 10. de hæreticorum pſeudomartyrologijs.
Cap. 11. Quòd fructus hæreticorum plenius declarent eos falsò ſibi ſanctorum martyrum nomen aſſcribere: & oratio ſupplicans ab eis liberari.

Cap.

Cap. 12, *De Græcis Martyrologijs.*
Cap. 13, *de additionibus ad Vsuardum.*
Cap. 14, *De lectione Martyrologij in fine primæ: & cur præmittatur quota sit luna.*
Cap. 15, *Cur mors Sanctorum natalis dicatur: & quomodo lectio Martyrologij omni die sit concludenda.*
Cap. 16, *De lectione Martyrologij in cœna.*
Cap. 17, *Quòd Martyrologium Vsuardi auctum vtile sit Pastoribus.*
Cap. 18, *De vtilitate Martyrologij contra hæreses.*
Cap. 19, *De lectione ex libro defunctorum, seu anniuersariorum.*
Cap. 20, *Cur Vsuardo adiectum sit quinam Sanctorum historias & gesta conscripserint.*
Cap. 21, *Quòd magna vtilitate excudantur gesta martyrum, olim per Romanæ Ecclesiæ Notarios fidelissimè collecta.*
Cap. 22, *Quod vtiliter per archiepiscopatus colligerentur Martyrologia de proprijs, siue prouincialibus Sanctis, eorumque historiæ.*
Caput 23, *habebit conclusionem; in qua coronidis vice inseretur, quòd oporteat tardum & modestum esse in reprehendendo.*

CAPVT II.

De Martyrologio Eusebij & Hieronymi.

INter eos igitur qui conscribendis Martyrologijs operam suam dederunt, primus fuit Eusebius Pamphilus historiographus, Cæsareæ Palæstinæ Episcopus. Is enim

Is enim, petente id religioso principe Constantino magno, Martyrologium conscripsit de natalitijs diebus Sanctorum Martyrum Christi: in quo omnes quos inuênit, non solùm qua die, sed etiam quo genere certaminis, & sub quo iudice, & quo loco Martyrij coronam adepti sint, diligenter annotauit.

Non est tamen putandum quod ante Eusebij tempora natalitij Martyrum dies neglecti fuerint. Celebris est enim martyris Cypriani sententia. Dies eorum quibus excedunt annotate, vt cõmemorationes eorum inter memorias martyrum celebrare possimus. *In quem locum scribit D. Pamelius.* Morem hunc iam inde in Ecclesia seruatum non dubito, ex quo Romæ constituti sunt Notarij, qui gesta Martyrum describerent †. *Certe libro de corona militis Tertullianus fastos ecclesiæ opponit municipalibus solennitatibus gentilium. Porrò hinc suam originem postea sumpserunt Martyrologia quæ vocantur. Quorum primus auctor fuit Eusebius.*] *Epist. 37* *De hù immortalitate cap. 21* *Fol. penul.*

Arbitratur autem Hilduinus in præfatione vitæ Dionysij Areopagitæ, quam annis ab hinc plus minus octingẽtis conscripsit, se hũc librũ Eusebij vidisse circa ipsius tempora conscriptum. Ait enim, Habemus Græcę auctoritatis Martyrologion, de Chartis crinijs Constantinopolitanis adeptum, quod tanta vetustate dissoluitur, vt maximam cautelam à se contingẽtibus exigat; in quo diem natalitij Dionysij designatum, & quia Athenienſium episcopus fuerit, reperimus annotatum. Quod Martyrologium, vt antiquitas eius demonstrat, ex eo tempore constare posse non incongruè remur, quo, Constantino iubente, nota occasione Martyria San- *Fol. 71*

ria Sanctorum Domini de toto orbe collecta, & Cæsaréam sunt conuecta. *Secundus numerari solet Hieronymus presbyter; non quòd ipse Martyrologium conscripserit, sed quia Eusebium ex Græco Latinum fecit. Vnde Beda in sextum caput Marci hunc librum citans, ait,* In libro Sacramentorum Natale Ioannis iiij. Kalendarum Septembrium notatum est: & in Martyrologio quod Eusebij & Hieronymi vocabulis insignitum est, legitur iiij. Kalendas Septembris, *&c. Et rursus in initio retractationum in Acta, citat librum Martyrologij, qui beati Hieroymi nomine ac præfatione attitulatur, ibique subdit,* Quamuis idem Hieronymus libri illius non auctor, sed interpres: Eusebius autem auctor extitisse narretur. *Hoc autem Eusebij Martyrologion à beato Hieronymo in Latinam linguam translatum, per posteriorum scriptorum Martyrologia intercidisse puto: quemadmodum etiam perierunt*, magnâ maiorum nostrorum negligentia, libri de Martyrum gestis, quæ piæ memoriæ Constantini temporibus ab Eusebio Cæsarienſi collecta sunt. Citatur quidem à permultis Martyrologium S. Hieronymi, quod vulgò habetur: verùm illi non citant ipsum Martyrologium Eusebij & Hieronymi, sed Vsuardi: qui ex Eusebio, Hieronymo, Beda, Floro, & aliunde, suum Martyrologium cura & iussu Caroli Magni collegit. Ipsius est enim quod vulgò habetur Martyrologium: eò quòd eius vsus sit in Gallicanis Ecclesijs. item in Romana, ac permultis alijs.*

Lib. 2 in Mar. c. 26.

Tomo 6.

Lege Gregor. 7. reg. epist. 29.

Sed an rectè Vsuardi martyrologium titulo sancti Hieronymi citetur? Cur non? Nam sicut Latinæ linguæ dictionaria quantumcumque aucta Calepini sibi nomen

nomen retinent: ita Martyrologium istud quidni in citando decorari possit titulo sancti Hieronymi, qui primus fuit apud Latinos martyrologij auctor?

Mihi tamen istud non omnino probatur. Quia Vsuardus in annotandis Martyrum gestis & martyrijs, non habet verba aut versionem Hieronymi, sed verbatim vtitur versione Ecclesiasticæ historiæ Eusebij per Rufinum: & ex Sanctorum gestis quæ Roman. Eccles. Notarij, alijque, fidelissimè conscripserunt, non sensum tantum refert, sed & ipsissima verba. Qua in re Bedam secutus est. Proinde fateri cogimur, nec Bedam Anglum, nec Vsuardum Gallum reliquisse in suis martyrologijs versionem Eusebij, Hieronymo interprete.

Neque ipsam Hieronymi præfationem, cuius Beda meminit †, extare puto; Nam epistolam Chromatij & Heliodori ad Hieronymum, & huius ad eosdem responsiuam, quæ in B. Hieronymi operibus non habentur, sed in quibusdam exemplaribus Vsuardo præmittuntur, ipsorum tantum nomine, dum dictionem, aliaq; nonnulla considero, conscriptas puto, & ex parte confictas: sicut alias aliquot eorundem titulis: reuera autem ipsorum non esse. Scio quidem nonnullos ex hac Hieronymi, vt inscribitur, epistola, tanquam relatu digna notare ea verba: Per singulos dies, diuersarum prouinciarum, diuersarumq; vrbium, plus quam octingentorum & nongentorum Martyrum, sunt nomina nominata: vt nullus dies sit, qui non intra quingentorum numerum reperiri possit adscriptus, excepto die Calendarum Ianuarij. *Sed difficulter hæc sententia, quomodocumque etiam legatur: multùm enim in ea variant exemplaria tam excusa,*

† initio tract. in Acta.

quàm

quàm scripta:) aliunde probari posset, & parum conuenit cum eo quod magnus Gregorius dicit libro septimo Registri: Nos pæne *ait* omnium martyrum distinctis per dies singulos passionibus, collecta in vno codice nomina habemus, atque quotidianis diebus in eorum veneratione Missarum solennia agimus.

Epist. 29

Itaque non ad prædictam epistolam Hieronymo asscriptam, sed aliò respexisse arbitror Cassiodorum, dum in institutione diuinarum lectionum ait, Passiones martyrum legite constanter; quas inter alia in epistola sancti Hieronymi ad Chromatium & Heliodorum destinata, proculdubio reperitis, qui per totum terrarum orbem floruêre, vt sancta imitatio vos prouocans, ad cælestia regna perducat.

Cap. 32

CAPVT III.

De Martyrologijs Bedæ & Flori.

In fine Eccles. hist. Anglorũ.

TErtio loco subsequitur Beda, qui de seipso ait in catalogo operum suorum: Scripsi Martyrologium de natalitijs sanctorum Martyrum diebus: in quo omnes quos inuenire potui, non solum qua die, verùm etiam quo genere certaminis, vel sub quo iudice mundum vicerint, diligenter annotare studui. *Est autem hoc Martyrologium Basileæ impressum, inter opera Bedæ tomo tertio, & in minori forma à Christ. Plantino Anno 64. Quod, si conferatur cum gestis Martyrum, quæ Rom. Ecclesiæ Notarij fidelissimè collegerunt, & nos ad Vsuardum plerunque notauimus, facilè apparebit Bedam in eo magnam*

magnam adhibuisse diligẽtiam: quia sua verbatim transcripsit ex ipsorum gestis, et tam exactè, vt vix vnquam ab ipsis gestorum verbis vel latum vnguem recedat.

Notandum verò est, nos non habere purè ipsum Bedæ Martyrologiũ, non solùm quia in eo nonnulla de Sanctis habentur, qui post Bedam vixerunt: & multa de Confessoribus, quæ paucis exceptis à Beda fortassis non sunt scripta. * sed etiam, quia, vt Ado ait in præfatione sui libri, Nomina quædã martyrũ venerabilis Flori studio in labore domini Bedæ accreuerunt, qui tamen tantum notati sunt: & potissimùm, quia, Vsuardo teste, quam plures Calendarum dies intactos reliquit. Vnde agnoscendum est, nostrum exemplar Bedæ multis in locis auctum esse, cùm in eo nullus Calendarum dies intactus relinquatur. An autem habeamus ipsum Bedæ Martyrologium, an potius aliud ei inscriptum, facilè dubitas aliqua suboriri posset, potissimùm apud eos qui animaduerterunt alia Martyrologia, vt ordinarium Eccleſiæ Leodiensis, titulum Bedæ habere, quiq; obseruauerunt Petrum de natalibus Equilinum episcopum, & Carthusiam Colonienſem in additionibus ad Vſuardum †, quædam Bedæ nomine citare, quæ neque in impresso Bedæ Martyrologio, neque in ordinario Eccleſiæ Leodiensis habentur. His inquam, similibusque nonnullis obseruatis, iusta quorundam dubitatio videri posset.

* Amalarius lib. 1. c. 24 citat à Bedæ martyrologio de Arsenio confessore.

† die 19 et 28 Ian.

Quam etiam auget, quod Amalarius Treuerenſis episcopus scribat nonnulla in festiuitate sancti Marcelli, ex verbis domini Bedæ in Martyrologio: quæ autem citat, in initio quidem conueniunt cum impresso Bedæ exemplari: sed in sequentibus omnino diuersa sunt. Constat autem Amalarium vsum esse præceptore Alcuino, qui Bedæ fuit discipulus.

De ordine Antiphonarij c. 28

Meâ tamen sententiâ habemus ipsum Bedam, licet valde mendosum: & alicubi mutilum aut mutatum, vt ex Amalario conuincitur. Cum enim attendam ad ea verba Bedæ: Quo genere certaminis, & sub quo iudice mundum vicerint, diligenter annotare studui: *& ab Adone dicantur. Nomina quædam Martyrum Flori studio in labore domini Bedæ accreuisse: non facilè aliud in animum meum induxero. quia in nullo alio martyrologio, excepto Adonis Treuerensis archiepiscopi, tanta diligentia annotata puto ipsa martyrum certamina. Præterea, in hoc ipso multa martyrum nomina tantùm notata esse, facilè legenti apparebit.*

Aduerti præterea velim, Bedæ exemplar quo typographi vsi sunt, valde mendosum fuisse. Quod locorum aliquot obseruatione declarabo, vt Studiosi pleniùs intelligant, quàm sit ineceſſaria castigatio ex manuscriptis exemplaribus, quæ mihi nondum videre contigit. Die 6. Februar. dicit Zotherem centum genera pœnarum vicisse. vbi pro centum legendum est cætera, ex Vsuardo 10 Febr. & Adone apud Petrum de natalibus. 4. Martij, Romæ depositio Iulij episcopi, & Nicomedis, & passio sancti Adriani cum alijs numero 33. legendum est: Et Nicomediæ passio. Octauâ autem Septemb. mendosè habetur, cum alijs 23. Aprilis die 7 de Cælestino papa, Hic constituit vt sacrata mysteria &c. per sex lineas cum media: Hæc Damasus scribit de Sixto primo, cuius natalis est 6 Aprilis. 26 April. de Anacleto, Hic ad sacrificandum ductus &c. Hanc sententiam scribit Damasus de Marcellino, quem Beda statim subiungit: sequentem de stando sub euãgelio, idem tribuit Anastasio, quem Beda

habet

habet 27 Apr. 26 Maij tribuitur Quadrato episcopo, Hic firmauit vt nulla esca &c. quod pertinet ad Eleutherum papam. qui è 25. die Maij poni deberet 26 die. 29 Maij de Conone tres regulas Bedæ deesse patet ex Adone, 2 Iunij, Blandinæ cum 11, castigandum cum 40. 9 Oct. Eleutherius dicitur presbyter, & Rusticus diaconus, contra quam habet Dionysij historia. 13 Oct. Natale Faustini Marci & Adriæ. Sunt nomina corrupta, vt facilè patet ex Vsuardo nostro. 26 Nou. In Nicomedia beati Marculi sacerdotis & martyris: qui temporibus Constantis regis tyranni persecutiones maximas pertulit: ad extremum ab alta rupe præcipitatus est. Castigandum puto, In Numidia. sic enim constanter habent varia recentiorum martyrologia. deinde hunc Marculum puto adiectitium esse. si enim Beda eum habuisset, Vsuardus transcripsisset. Tertiò, suspicor eum esse pseudomartyrem. Augustinus enim scribit à parte Donati (de Numidia) proferri nescio, quos in persecutione suos martyres. ecce Marculum de petra præcipitatum, & ecce Donatum Bagaiensem in puteum missum. Nostros autem tradere quod ipsi se præcipitauerint. De eodem vide Aug. lib. 2 contra literas Petilianorum cap. 20 & 88. item Optatum lib. 3. 14. Dec. Arsenius & Isidorus debent poni collegæ Heronis & Dioscori: ex Vsuardo & Ecclesiastica historia. 26 Dec. repetuntur Rufus & Zosimus habiti 8 Dec. & quidam imperitè interseruit de Zosimo papa. Per has similesque maculas, doctissimo Bedæ martyrologio sua dèperit grauitas. Quæ vt ei aliquando restituatur in integrum, multum iuuarent vetusta scriptaque exemplaria. Atque vt ea studiosiùs quærantur, hæc ex pluribus quædam, à me dicta sunt.

tr. 11 in Ioan.

Extat etiam Bedæ titulo tomo primo operum ipsius, Martyrologium metricum. verùm cap. 5. dicam id non Bedæ esse, sed Vuandelberti, qui Prumiæ in sylua Arduenna claruit, An. 839. Citatur & aliud ipsius nomine. Nam manuscripta passio sancti Reguli archiepiscopi in Africa, & in Tuscia martyris sub Totila, sic habet versus finem. Cuius *(Reguli)* dignissimam sanctitatem beatus Beda considerans, etiam festiuitatis eius memoriam facere curauit in Martyrologio suo, quod versibus hexametris metricè composuit, dicens:

Septembris Regulus tenet orditurque Calendas,
Regulus antistes: sibique caput ense peremptum
Portauit binis Christo stadijs faciente,
Cuius reliquias nunc vrbs Lucensis adorat.

Hæc inibi. E quibus tamen recentioris auctoris verbis, non ausim asseuerare ipsum Bedam martyrologium metricè scripsisse. Examinet itaque Studiosus Lector, cuinam citatum fragmentum sit asscribendum.

Bedam proximè subsequitur Florus: de quo non habeo quod dicam, quam quod modò ex Adone dixi, & quòd Vsuardus præfetur se sanctorum sacras atque anniuersarie recolendas festiuitates ex quibusdam præcedentium patrum Martyrologijs in quandam collegisse vnitatem: & Flori memorabilis viri latiora iam in eo ipso sequi vestigia, præsertim in secundo eiusdem libro. Ibi enim multa, quæ in priori omiserat, & correxit & addidit.

CAPVT

CAPVT IIII.

De Vſuardo.

PRædictis quinto loco ſuccedit *Vſuardus: de quo ait Sigebertus Gemblacenſis, in libro de viris illuſtribus, cap.* 85. Vſuardus monachus prouocatus ſtudio Hieronymi & Bedæ, qui feſtiuitates Sanctorum annuatim recurrentes, partim annotauerãt: maximè autẽ animatus ſtudio & iuſſu magni Caroli Imperatoris, cui diſplicebat quòd Hieronymus & Beda ſtudentes nimis breuitati, præterierant plurima neceſſaria, & quam plures Calendarum dies intactos reliquerant, in gratiam eius ſtuduit opus imperfectum ſupplere, & feſtiuitates ſanctorum per ſingulos Calendarum dies annotans, integrum Martyrologium compilauit. *Hæc Sigebertus. & eadem fere habet Vſuardus in operis ſui præfatione. Trithemius in catalogo addit eum fuiſſe Ordinis ſancti Benedicti, natione Gallum: ac præter martyrologium quædam alia ſcripſiſſe.*

In primo autem prologo inter eos qui Vſuardo communiter præmitti ſolent, notatur Vſuardi opus magis quam Hieronymi aut Bedæ, in vſu haberi apud multas Eccleſias. Quæ etiam eius operi creduntur aliqua in locis varijs addidiſſe, præcipuè de ſanctis & feſtis pertinentibus ſpecialiter ad eaſdem. Vnde in Chronico Caſſinenſi annotatur, quòd Theobaldus abbas Caſſinenſis (qui vixit centuria 11) inter reliqua deſcribi curauerit Martyrologium Hieronymi plenarium. Hoc eſt, ni fallor, Vſuardum auctum. lib. 2. c. 53

Propter iſtas autem additiones ad Vſuardum, non tam facile eſt ipſum Vſuardum ſolum, & abſque addi-

tionibus ei indistinctè permixtis, prælo dare: quod tamen nos feciſſe ſpero: quamuis ſidubitem num pauca noſtros conatus ſubterfugerint. Interpoſui quidem nonnulla in ipſo Vſuardo ex Beda, Adone, diuerſis Eccleſiarum Martyrologijs, & aliunde, ſed alio charactere: per quem Lector facillime aduertat ea Vſuardi non eſſe. Contuli autem Vſuardi Martyrologium Coloniæ in 8. excuſum Anno 1521. cum Romanæ Eccleſiæ Martyrologio: ea enim Vſuardo auctо vtitur: item cum eo quod Lubecæ impreſſum eſt Anno 1475: rurſus cum diuerſis Martyrologijs in Francia & alibi excuſis. Quæ omnia Vſuardi ſunt, ſed aucta. Et poſtremo contuli cum permultis Ms. Optaſſem tamen magis vetuſta, & Vſuardi ſæculo, aut circiter deſcripta. Interim ex horum codicum, quos adhibui, collatione, animaduerti Vſuardum Coloniæ prædicto Anno impreſſum, paucas tantum habuiſſe additiones ab Vſuardo indiſtinctas: plurimas enim habet, ſed ab Vſuardi verbis notula aliqua diſtinctas. Indiſtinctis itaque illis additamentis ex Vſuardo expunctis, eſt in noſtro Martyrologio ipſe Vſuardus peculiari, charactere ſolus, & diuerſorum exemplarium ſubſidio caſtigatus. In quibus omnibus Vſuardus ſcriptum inuenio: ſemel atque iterum Huſuardus. Tritthemius tamen, & plures Germani, eum Iſuardum nominant.

CAPVT V.

De Vuandelberti metrico Martyrologio.

VSuardum proximè ſequitur Vuandelbertus, qui hexametro carmine conſcripſit Sanctorum natalitios dies. De eo Sigebertus in libro de viris illuſtribus

Cap. 162.

ait.

ait. Guandelbertus scripsit Martyrologium metrico stylo: *& Ioannes Tritthemius in libro de scriptoribus*, Vuandelbertus diaconus & monachus Prumiensis cœnobij, Ordinis sancti Benedicti, Treuerensis diœcesis, scripsit ad Marcuadum abbatem vitam S. Goari presbyteri lib. 1. Martyrologium metricè. Vixit Anno 850. *Ipse autem auctor in vita sancti Goaris libro secundo, dicit se eos libros absoluisse An.* 839, *sub imperatore Ludouico: & sub Marquardo, tertio abbate Prumiæ monasterij, quod extruxit Pipinus Carolimagni parens.*

Est verò Vuandelberti metricum Martyrologium Basileæ impressum, tomo primo inter opera Bedæ, vbi inscribitur, Ephemerides Bedæ presbyteri: sed Vuandelberti nomine, clarius & emendatius cum Vsuardo Louanij Anno 68. *Bedæ enim non esse, certò ex eo constat (alijs rationibus omissis) quia ponit quorundam sanctorum translationes ad Gallias, quæ post Bedæ tempora contigerunt: vt Sebastiani* 20. *Ianuarij, & 9. Dec. Gorgonij nona Septembris: item Chrysanthi & Dariæ ad Nouã cellã vigesima quinta Octobris.*

Cùm autem hic auctor diligenter sanctos Galliæ notet, & ante annum nongentesimum claruerit, (Nihil enim habet de festis aut sanctis posterioribus, autquicquã eorum quæ intra septingentos annos contigerunt:) ego non dubito, quin sit ipse Vuandelbertus: adductus ad hoc testimonio Ioannis Tritthemij, & potissimùm Sigeberti Gemblacensis, qui in Gallica Brabantia vixit anno 1100. *Si quis tamen putet nostræ coniecturæ hac in re non esse nitendum, placet mihi vt ab eo vocetur ephemerides ex primo tomo Bedæ, donec ei certius aliquid constiterit.*

Quod ad Manuſcripta attinet, Lobij in indice exuſtæ bibliothecæ inter cætera inueni, Martyrologium Hieronymi, Martyrologiũ Bedæ presbyteri, & Martyrologium metrice ſcriptum: ſeu, vt alius index habet, Martyrologium verſificum cuiuſdam Vuandalberti. Sed hæc An. 1546 fortuito incendio perierunt. Haberent eum noſtri quoq. Martinenſes, & Carthuſiani Dieſtenſes, iuxta antiquos indices. Sed apud neutros eum reperire potui. Quare quod mihi quærenti infeliciter ceſſit, aliorum diligentiæ opto vt bene & cum felicitate ſuccedat.

CAPVT VI.

De Adone Treuirenſi archiepiſcopo.

VVandelbertum ſubſequitur ſeptimo loco Ado archiepiſcopus Treuirenſis. Quem Platina Odonem, Nauclerus autem Othonem, nuncupant. Miror huius non meminiſſe Sigebertum, de viris illuſtribus ſcribentem: nec Trithemium in catalogo: cùm tamen Germanus fuerit, & eius liber frequentiſſimè citetur à Petro de natalibus, & in Additionibus ad VSuardum Coloniæ per Carthuſiam An. 1515 & 1521.

Aloy. to. 4 Hic vir, *ait Aloyſius*, ſanctiſsimus paritérque doctiſsimus, ante annos plus vel minus quingẽtos florere cœpit, à tempore Gregorij ſeptimi: & ob vitę ſanctitatẽ tantæ (*ſubdit ex Platina*) extitit auctoritatis, vt ab eodem Pontifice ad componendas res inter Henricum & Rodulphum, qui de Romano imperio contendebant, vna cum duobus collegis, de latere ſedis Apoſtolicæ legatus deſtinatus fuerit. *Porrò Adonis Martyrologium, quod*

quod Coloniæ sæpius manuscriptum extat, nusquam excusum scio, nisi in quarto tomo historiarum Aloysij. In quo volumine edendo, nos hunc tenuimus modum, *ait Aloysius*, vt vitæ, quæ vulgò in D. Hieronymi * Martyrologio habentur, omnino prætereantur, cùm in promptu sint omnibus, nisi eis additum aliquid reperiatur: quæ autem ab Hieronymo non sunt positæ, hîc omnes sint insertæ. *Quanquam autem post tot veteres scriptores hic archiepiscopus Martyrologium conscripserit, non tamen in vacuum laborauit, quia vt ipse in Præfatione ait:* In hoc opere vt dies Martyrum verissimè notarentur, qui confusi in Calendarijs inueniri solent, adiuuit venerabile & perantiquum Martyrologium ab vrbe Aquileia cuidam sancto episcopo à Pontifice Romano directum: & mihi *ait*, postmodum à quodam religioso fratre aliquot diebus præstitum. Quod ego diligenti cura transscriptum, positus apud Rauennam, in capite huius operis ponendum putaui. Passiones autem Sanctorum paulò longiùs Martyrologio huic inserui, infirmioribus fratribus & minus legere valentibus seruiens, vt ad laudem omnipotentis Dei in memorijs Martyrum haberent compendiosam lectionem, atque in paruo codicillo, quod multo labore alij perplures codices requirunt. Hæc Ado. Quanto autem iudicio, & fidelitate, Ado has compendiosas lectiones ex ipsis Martyrum gestis & prolixioribus sanctorum vitis verbatim transcripserit, facilè intelliget qui has cum illis conferre volet.

* aut Vsuardi. vt dictum est cap. 2

CAPVT VII.

De reliquis vetuſtis Martyrologijs: item de faſtis Alexandri Eſſebienſis, & Calendario Radulphi Riuij.

VEtuſtis quoque martyrologijs multo plura annumerari poſſunt. Nam etſi pleraque Canonicorum collegia, aut Regularium ſiue Monachorum Capitula, Vſuardo auctо vtantur: non omnia tamen. Vt enim de ijs loquar, quæ perlegi, Cathedrales eccleſiæ, Cameracenſis, Vltraiectenſis, & Leodienſis, non vtuntur Beda, Vſuardo aut Adone, ſed proprijs Martyrologijs; quæ partim ex prædictis, partim aliunde olim ſunt conflata. Nam quod Georgius Vicelius in præfatione Hagiologij ſui ſcribit, Martyrologia manuſcripta, quæ in Canonicis templis quotidiana lectione verſantur antiquitatem præ ſe ferre, tam hiſtoriæ fide, quàm venuſtate ſtyli: *id ipſum in his trium Epiſcopatuum diuerſis Martyrologijs veriſſimum eſſe, legendo obſeruauit. Sed quod de Martyrologijs vetuſtis nobis reliquum eſt, paucis abſoluamus.*

Alphonſus Thoſtatus, Abulenſis epiſcopus, defenſoſorij parte 2. cap 86, citat calendarium ſancti Iſidori. Quod non vidi.

Alexander, teſte catalogo ſcriptorum Brytanniæ, Prior, canonicorum Regularium ordinis ſancti Auguſtini, Eſſebienſis monaſterij, conſcripſit elegiaco metro de faſtis ſeu ſacris diebus librum vnum, qui incipit,

Omnia

Omnia cum nequeam Sanctorum ſcribere
in quo maiora feſta ac Sanctorum per anni circulum
vitas pulchrè deſcripſit. Claruiſſe fertur Anno ſa-
lutis 1220.

Calendarius Eccleſiaſticus Radulphi de Riuo
Bredani, qui Tungris Decanus obiit Anno 1403,
excuſus eſt Louanij An. 68 apud Vuellæum, è ma-
nuſcripto codice, quem nobis communicauerat cla-
riſſ. Dominus, Iacobus Pamelius Brugenſis, S.
Theol. Licentiatus, & Canonicus in cathedrali ec-
cleſia S. Donatiani. Cuius varia extant, pluraq.
expectamus, multæ eruditionis & vtilitatis, mo-
numenta.

CAPVT VIII.

De recentiorum martyrologijs.

CONſcripſerunt etiam aut collegerunt, aut locuple-
tauerunt martyrologia, Egidius de Dammis,
monachus Dunenſis, ordinis Ciſtertienſis, Hugo de
Toluis, Henricus de Iſerelon, Petrus de Thimo, Go-
denbertus, & alij, quorum ſcripta non vidi: quibuſ-
dam tamen locis ſcio partim extare aut extitiſſe,
partim verò indicari. Vidi martyrologium abſque
nomine auctoris impreſſum, quod inſcribitur Viola
Sanctorum, & alterum quod dicitur Panis quo-
tidianus: ſed neutrum me in vllo iuuit. Fran-
ciſcus etiam Maurolycus, abbas Meſſanenſis in
Sicilia, correxit & inſtaurauit Martyrologium
ad vſum Romanæ Curiæ: ſed multa in eo ad-
iecit quæ ſanctarum Eccleſiarum martyro-

logijs

logijs minus conueniunt, vt etiam eius labor ex parte annumerandus sit recentiorum collectaneis. Sicut & noster, in ijs quæ minimo charactere Vsuardo ante annotationes adiecimus.

Vidi & alia quædam, è quibus nonnulla desumpsit quorum inferiùs † mentionem faciam. Potest etiam Cap. 13 *recentioribus annumerari Petrus de Natalibus Equilinus episcopus, qui in sanctorum Catalogo copiosissimè ex veterum Martyrologijs & aliunde, de sanctis disseruit. Prædictis annumerentur poëtæ, Baptista Mantuanus, qui hexametro versu conscripsit fastus Ecclesiasticos, siue de sacris diebus libros 12. & Ambrosius Nouidius Fraccus Ferentinas, qui ad Paulum tertium elegiacè scripsit sacrorum fastorum libros totidem.*

CAPVT IX.

De vernaculis Martyrologijs.

EXtant etiam *vernacula quædam Martyrologia, etsi rariora: inter quæ Vsuardus Teutonice editus cum passionali, Suollæ anno 1490, & postmodum Traiecti. Item Dilingæ anno 62 excusum est Martyrologium Alemannicum, operâ Adæ Vualasser & magni illius Germaniæ Theologi & ecclesiastis, D. Petri Canisij Noviomagensis: Cui titulus est,* **Martyrologium: Der Kirchen Calender/ dar inne angeregt werden die Christelichen Festen/ vnd heylighen Gottes. Durch Doctor Petrum Canisium Thumpredigern Zu Ausborch ꝛc. in truck verfertigt.** *Sane valde optarim quod horum exemplo etiam aliquis nostratium, Belgico seu Germaniæ inferioris, siue Flandrico, siue Gallico idiomate, conaretur populariter Martyrologium conscribere, ex Vsuardo*

& ad eum additionibus, & aliquando paulò fusiùs, ex martyrum atque sanctorum probatissimis gestis, Quem laborem Domino inspirante aliquem suscepturum spero. Inueniet is quidem fortassis in initio nonnullam difficultatem. Sed initia semper amara esse scimus: & sperandum est ei de diuina misericordia, quòd † officium impertiendi meritum erit accipiendi. Cùm enim verbis moneri dicamur, exemplis vero moueri: & in ecclesiastico officio legamus, solennitates martyrum exhortationes esse martyriorum: & Iacobus Apostolus dicat: Iacob. 5 *Exemplum accipite fratres laboris & patientiæ, Prophetas, (sub quibus reliquos Sanctos intellige) qui locuti sunt in nomine Domini: Ecce beatificamus eos, qui sustinuerũt, quis nõ intelligat quãta vtilitate etiã plebeijs indies breui aliqua lectione nõnihil proponeretur de sanctorũ virtutibus, certamine, & martyrio, atq; coronis?* *Augus. epist. 132.*

CAPVT X.

De hæreticorum pseudomartyrologijs.

ET ad id faciendũ magis nos incitare deberet hæreticorum nostræ ætatis diligentia: qui non tantùm habent pseudomartyrologia Latinè conscripta per Ioannem Crispinum & Ioannem Foxum & Pantaleonem, sed & Germanicè per Adrianum, Anglicè per Foxum, item Gallicè & Flandricè. Quæ scripta ego, nec vidi, nec videre cupio. Hoc verò dico, eos libros mendacissimè Martyrologia nominari: quoniã vt Cyprianus ait in lib. de Vnitate Ecclesiæ, siue de simplicitate Prælatorum. cap. 8 Esse martyr nõ potest qui in Ecclesia nõ est, ad regnũ peruenire nõ poterit, qui eam quæ regnatura est, derelinquit. Pacem nobis Christus dedit: concorde-

cordes atque vnanimes esse præcepit, dilectionis & charitatis fœdera incorrupta atque inuiolata seruari mandauit. Exhibere se non potest martyrem, qui fraternam non tenuit charitatem. Docet hoc & contestatur Apostolus Paulus dicens: 1 Cor. 13. Et si habuero fidem ita vt montes transferam, charitatem autem non habeam, nihil sum. Et si in cibos pauperum distribuero omnia mea, & si tradidero corpus meum vt ardeam, charitatem autem non habeam, nihil proficio. Ad regnum cœlorum non potest peruenire discordia: ad præmia Christi pertingere non poterit qui dilectionem Christi perfida dissensione violauit. Cũ Deo manere non possunt, quia esse in Ecclesia Dei vnanimes noluerunt: ardeant licet flammis, & ignibus traditi, vel obiecti bestijs, animas suas ponant, non erit illa fidei corona, sed pœna perfidiæ: nec religiosæ virtutis exitus glorioſus, sed desperationis interitus. Occidi talis potest: coronari non potest. Sic se Christianum esse profitetur, quomodo & Christum diabolus sæpe mentitur, ipso Domino Marc. 13. admonente, & dicente, Multi venient in nomine meo, dicẽtes, Ego sum Christus: & multos fallẽt. Sicut ille Christus non est, quẽ uis fallat in nomine illius: ita nec Christi videri potest, qui non permanet in euangelij eius & fidei veritate. *Neq; nostræ ætatis hæretici primi sunt qui de martyrũ nomine falsò sibi blandiũtur. Nã vt apud Eusebiũ scribit Apollinaris Hierapoli episcopus,* Cataphrygæ cũ in omnibus cõuicti nihil respondere potuerũt, ad martyres confugiebãt, dicẽtes multos se habere martyres, & hoc esse indiciũ quòd verus sit apud eos prophe-

Vide dialogum 6. Copi. ca. 3 Lib. 5. histor. ca. 15 Rufini 16

propheticus ſpiritus. Ad quæ Apollinaris, Quid ergo? quia multi alij hæretici plurimos martyres habent, ideo acquieſcēdum eſt eis quod etiā veritas apud eos ſit? Nam primi qui dicuntur Marcioniſtæ habēt plurimos martyres. Sed quæ eſſe poterit apud eos martyrij veritas, vbi Chriſti veritas non eſt? *Quæ verba vtinam quorundā infirmis mentibus impreſſa eſſent, qui facillimè turbantur cum audiūt aut vident hæreticum quempiam magna animi conſtantia, ſeu veriùs pertinacia, corpus ſuum flammis aut gladio aut alij mortis generi obijcere: cum tamen etiam nunc, magno Dei erga infirmos beneficio, hæc pertinacia in diuerſis ſectarijs deprehendatur. Vnde ſi quis putet ſe debere anabaptiſtam fieri, quia videt anabaptiſtam phanatico ſpiritu ſeſe morti dare, nonne eidem multæ aliæ noſtræ tempeſtatis hæreſes, etiam ex diametro pugnantes, amplectendæ erunt, quia pro earum defenſione nonnulli magna conſtantia interierunt? Quod ipſum etiam, curioſum hominum genus facilè animaduertet ex prædictis hæreticorū Martyrologijs, ſi in eorum peſtilentem lectionem incidat: audio enim in eis recenſeri non vnius tantùm hæreticæ ſectæ pſeudomartyres, ſed ad vnam vſque omnium quæ hoc tempore Romanam Eccleſiam obſcurare conantur. Lege contra pſeudomartyrologos ſextum dialogum Alani Copi Anglī, capite potiſſimùm 16. in quo docet non modo Lutheranos & Zuinglianos, ſed alios etiam hæreticos & maleficos, veris martyribus deletis in eorum loca ſupponi in nouis & ante hac inauditis Foxi faſtis. Capite 18. tractat in Calendario Foxi etiam confeſſores male inter ſe conuenire, Reperiuntur enim ibi non Bucerus modò & Fagius, ſed & Eraſmus Roterodamus, atque Picus*

Excudit, Plantinus Anno 66.

Picus ille Mirandulæ comes, per quos duos totum Foxi calendarium subuerti & exinaniri docet, Capp. 26. & 27. Quod igitur olim contra Donatistas dixit beatus Augustinus, id nunc contra Lutheranos, Caluinistas, reliquosque hodiernos sectarios repetendum puto.

Epist. 50. Insaniunt ait isti, qui diuidunt membra Christi, exsufflant Sacramenta Christi: & de persecutione gloriantur, quia prohibentur ista facere legibus imperatorum, quas constituerunt pro vnitate Christi: & iactant fallaciter innocentiam suam, & quam non possunt à Domino accipere, ab hominibus quærunt Martyrum gloriam. Veri autem Martyres illi sunt, de quibus Dominus ait:

Matth. 5 Beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam. Non ergo qui propter iniquitatem, & propter Christianæ vnitatis impiam diuisionem, sed qui propter iustitiam persecutionem patiuntur,

Augus. in Ioan. tract. 11. hi martyres veri sunt. Et, si passa es ô pars Donati *(atque nunc ô pars Lutheri, Caluini & aliorum)* corporalem afflictionem ab Ecclesia catholica, à Sara

Gen. 16 passa es Agar: redi ad dominam tuam.

CAPVT XI.

Quòd fructus hæreticorum pleniùs declarent eos falsò sibi sanctorum martyrum nomen ascribere: & oratio supplicans ab hæreticis liberari.

Lege dialogos Alani Copi.

QVòd si nobis liceret atque libéret expatiari ad hæreticorum varios præter malam doctrinam fructus, pleniùs explicaretur eos falsissimè sibi de sanctorum martyrum gloria blandiri. Neque ex incertis princi-

principijs procederetur: sed ex Apostolica & canonica autoritate Petri, Pauli, & Iudæ. Qui dicunt eos seipsos amare, cupidos esse, atque cor habere auaritia exercitatum, secundum desideria sua ambulare, confusiones suas despumare, voluptatum magis amatores esse quàm Dei, speciem quidem pietatis habere, virtutem autem eius abnegare: eos sibi placere, superba vanitatis loqui: elatos, superbos, ac tumidos esse, nubes quæ à vento circunferuntur, semper discentes, & nunquam ad scientiam veritatis peruenientes, qui dominationem contemnunt: maiestatem, viam veritatis & quæcunque ignorant, blasphemant: ingratos, sceleſtos, sine affectione, sine pace, murmuratores, mendaces, criminatores, incontinentes, immites, proditores, & vsque adeo corruptos mente, & reprobos circa fidem, quòd vltra non proficient: insipientia enim eorum manifesta erit omnibus. Hæc euentura Apostoli Spiritus Sancti instinctu prædixerunt: Frequentissimè autem, imo penè semper per hæreticorum perfidiam euenisse, satis superque conteſtantur præteritorum temporum probatissmæ historiæ: Eademque & nostro tempore euenire quis est qui nesciat? Anno 66, cum peccatis nostris iratus Dominus Deus Germaniam nostram inferiorem per hæreticorum perfidiam castigans castigabat, (vt nihil dicam de adiacentibus, nationibus & regnis) nonne experiebamur quantum inueheretur calamitatis, nouelli dogmatis inductione? Siquidem non tantum paruæ res, sed & maximæ labefactabantur: nec tantum affinitates, cognationes, amicitiæ, domus, verùm etiam omnes propemodum vrbes, populi, prouinciæ, & nationes Belgarum, hoc nouellæ perfidiæ contagio, nedum maculabantur, sed etiam concutiebantur 2. Pet. 2 2. Tim. 3

funditus, & emouebantur. Plena erant omnia seditionibus & intestinis bellis: & varijs locis indies timebatur hæreticorum contra catholicos cruenta conflictatio. Quæ blasphemiæ tunc sunt auditæ contra catholicam Regis nostri maiestatem? quarum nonnullas etiam editis libellis oppidatim spargebant. Quis nescire potuit eorum mendacia, contemptum dominationis: Satanicum odium erga Episcopos, Sacerdotes Christi, & religiosos patres, atque Sanctimoniales, & ad vnum vsque omnes qui se catholicos esse profitebantur? Quoties publicè in plateis à perditissimis nebulonibus clamabatur in sacerdotum & Monachorum sanguinem & internecionem. Quantæ blasphemiæ varijs locis audiebãtur in beatissimam Dei matrem Mariam, aliosque Sanctos: imo in sacrosanctam Eucharistiam. & tremẽdum Missæ sacrificium? Qua barbarie sæuiebatur per ter impios perditissimæ fæcis nebulones & fures, in Dei nostri Ecclesias, altaria, monasteria: eius & sanctorũ ipsius imagines? idq; non vno loco, sed per vicos, oppida, vrbes, & regiones.

Tunc mihi repetendum videbatur, quod olim Antiocho Rege templum Hierusalem profanante, voce magna in cælum clamatum est à Iuda Machabæo, & ab vniuersis filijs Israël, dicentibus: SanCta tVa ConCVLCata sVnt & ContaMInata: siquidem in his verbis literæ numerum significantes exprimunt annum 1566. in quo non tantũ imagines & Ecclesiæ, sed etiam in almo sanctæ Eucharistiæ Sacramento Dominus noster Iesus Christus, sanctus sanctorum, conculcatus est apud Belgas & contaminatus. Sed hîc sit quærimoniarum modus. Horret enimn animus ea recogitare, quæ anno LXXII. Belgium nostrum pertulit, & in præsentiarum adhuc perfert. Quod ad nos attinet, Domine

1. Macha. 3. g

Deus.

Deus. Iustus es in omnibus quæ feciſti nobis, & vniuerſa opera tua vera, & viæ tuę rectę, & omnia iudicia tua vera, quia in veritate & iudicio induxiſti omnia hæc propter peccata noſtra. Peccauimus enim & iniquè egimus recedẽtes à te, & præcepta tua non audiuimus, nec obſeruauimus. Omnia ergo, quæ induxiſti ſuper nos & vniuerſa quę feciſti nobis, in vero iudicio feciſti. Confuſio & opprobrium facti ſumus ſeruis tuis & his qui colunt te. Ne, quæſumus, tradas nos in perpetuum propter nomen tuum, Ne confundas nos, ſed fac nobiſcum iuxta manſuetudinem tuã &, ſecũdum multitudinem miſericordiæ tuæ, & erue nos in mirabilibus tuis, & da gloriã nomini tuo Domine, & cõfundantur omnes qui oſtẽdunt ſeruis tuis mala. Cõfundantur in omnipotentia tua, & robur eorũ cõteratur, & ſciãt quia tu es Dominus Deus ſolus, & glorioſus ſuper orbẽ terrarum.]* Adeſte Angeli Dei mei qui nũquam deeſtis conſtituti in miniſterio Verbi, propter eos qui hæreditatẽ capeſſuri ſunt æternæ ſalutis, & videte Belgicã totam dudũ tantarum Eccleſiarũ cuneis fultã, nunc deſolatam: tãtis ordinibus ſacerdotum ornatam, modò ſedentem viduã & abiectam. Deprecamini Patriarchæ, de quorum ſtirpe generis nata eſt quæ nunc laborat in terris. Orate ſancti Prophetæ cognoſcentes afflictam, quam antea vaticinante præconio ceciniſtis. Eſtote Apoſtoli ſuffragatores eius, quam vt congregaretis vniuerſum orbem aſcendente in vobis Domino, vt equi velociſsimi curſitaſtis. Præcipuè tu Petre beate, quare ſiles pro ouibus & agnis à communi

Daniẽlis. 3.

* *Victor in fine tertij de perſe. Vuandal. pauca tamẽ mutatis ad noſtra tẽpora.*

Domino magna tibi cautela & solicitudine commendatis? Tu sancte Paule gentium magister, qui ab Hierusalem vsque ad Illyricum prædicasti Euãgelium Dei, cognosce quid Gothica & Vuandalica barbarie faciant hæretici, & filij tui gemunt lugendo. Vniuersique ingemiscite sancti simul pro nobis Apostoli. Sed scimus quia indignum est vobis, pro nobis orare, quia ista quæ venerunt nobis, non ad probationem, quomodo Sanctis, sed malis meritis supplicia debebantur: sed & pro malis orate iam filijs, quia & Christus orauit etiam pro inimicis Iudæis. Sufficiant castigationi quæ iustè illata sunt nobis, & iam iamque delinquentibus * venia postuletur. Dicatur Angelo percutienti, Sufficit: iam cohibe manum tuam. Quis ignoret hæc probrorum nostrorum scelera procurasse, aberrantibus à mandatis Dei, & in lege eius nolentibus ambulare? Sed prostrati rogamus, vt non spernatis vestros miseros peccatores per eum qui vos ad Apostolicum culmen prouexit humiles piscatores.

Delinquẽtes vocat eos qui deliquerunt.

2.reg.24 c

CAPVT XII.

De Græcis martyrologijs.

HAbent & Græci sua martyrologia. Nam in Græcorum horologio habentur ad singulos dies commemorationes Sanctorum, & orationes ad eosdem, in ea nempe Horologij parte, quæ Menologium inscribitur, à menis, id est, mensibus, eò quòd secundum ordinem mensium de Sanctis totius anni in ea agatur. Vnde commemorationes Sanctorum in martyrologium transtuli.

Ipsius quoque Simeonis Metaphrastæ opus de San-

ctis,

ctis, non aliud est, quam prolixum martyrologium.

Et postremò Nicephori Callisti Xanthopuli taxis, siue synopsis de sanctis totius anni, secundum menses, Græcè habetur. Quæ Basileæ impressa est, cum Cyro Theodoro Prodromo, apud Ioan. Bebelium An. 36 fol. v 7.

CAPVT XIII.

De additionibus ad Vsuardum.

NVnc ex ordine dicendum est aliquid de additionibus ad Vsuardum. Cùm enim Vsuardus non potuerit annotare Sanctos qui post sua tempora claruerunt: neque etiam omnes habeat qui ante eum fuerunt, ideo vt martyrologium Vsuardi plenius foret, aliunde ei quædam erant apponenda. Quæ autem ego illi apposui ex Veterum Scriptorum, aut diuersarum Ecclesiarum martyrologijs, aut Breuiarijs, ea magno quidem charactere, sed distincto ab Vsuardi verbis, & fere præmissa litera significatiua, imprimi curaui. Reliqua ex recentiorum collectaneis & aliunde, minimo charactere apposui, partim de Sanctis quos in nullo Ecclesiarum Martyrologio, aut Breuiario, inueneram: partim etiam de beatis, vt vocant quidam, siue beatæ memoriæ, hoc est, de ijs qui magna sanctitate hîc claruerunt, in nulla tamen ecclesia eorum memoria celebratur: neque in Sanctorum numerum asscripti sunt. Cuius supplementi nostri plenam & copiosam rationem exprimit præfatio ad Lectorem, quam Vsuardo præmisi.

Tria autem obseruari velim in recentiorum collectis Martyrologijs. Primum, quòd multos sanctos non canonizatos, siue in nulla ecclesia celebres, cum canoni-

zatis indistinctè permiscant. Quod tamẽ Carthusia Colonienſis declinare volẽs in Vſuardo Coloniæ auctо An. 1521, præfatur ſe pœnè ſemper (beatæ aut ſanctæ memoriæ) non canonizatis præmiſiſſe, vt per hoc à canonizatis ſecernantur. Rectè autẽ addit & circunſpectè (pœnè ſemper): nam difficile id erat præſtitu. Vnde vtcunque multos noſtrates inter Sanctos poſuit abſque prædicta clauſula, quos apud noſtros in nulla eccleſia vt Sanctos coli, animaduerti. Qualis eſt Vuolbodo Leodienſis epiſc. in crypta Eccleſiæ S. Laurentij † extra Leodium ſepultus, vbi ſingulis annis in anniuerſario eius pro eo oratur, 11. Cal. Maij. & Iduberga. mater S. Gertrudis eleuata eſt quidem cum Pipino & nutrice B. Gertrudis, Niuellæ in filiæ ſuæ quondã monaſterio, à quadringentis autem annis Canonicarum collegio, & tamen ibidem pro ea & Pipino anniuerſariæ Miſſæ de defunctis celebrãtur: nec Carolus Comes Flandriæ martyr, Brugis vbi quieſcit, inter canonizatos habetur. Et hæc tria expreſſiſſe ſatis ſit. Secundò ex hiſtorijs Eccleſiaſticis, dialogis Gregorij, & aliunde, multos Sanctos tantum per occaſionem quandam tranſcripſerunt pleriquerecentiores, neſcientes tamen quo die obierint, & an in vlla Eccleſia celebrentur. Sic primo die Ianuarij in die S. Fulgentij epiſcopi adiecerunt nonnulli Fulgentium Vtricolenſem abbatem ex Gregorio. 16. Ianuarij, in die S. Honorati Arelatenſis epiſcopi, Honoratum epiſcopum Ambianenſem, (cum huius natalem Ambianenſes feſto magno duplo celebrent 17. Cal. Iunij) ex Gregorio memoriam Honorati abbatis. 22. die eiuſdem menſis, in die Anaſtaſij Martyris, Anaſtaſium abbatem. & ſic conſequenter: ſæpe occaſione nominis, alium adiecerunt eiuſdem nominis, de cuius ſanctitate nonnihil

quam cum alijs exuſſerunt ſectarij An. 68

nonnihil legerant apud Veteres, aut ex eis apud Petrum de Natalibus. Similiter in die Hilarionis, adiecerunt Malchum captiuum monachum, quia vtriusque vitam scribit Hieronymus. In die Ioannis Papæ, Symmachum & Boëthium, quia per eundem Theodoricum Arianum passi sunt. Calendis Maij in die Quiriaci adijcitur Anna martyr, mater eius: & tertia die Maij, ex Alexandri passione, in die eius, Seuerina vxor Aureliani. In Martyrologio autẽ manuscripto quod à Patre Antonio Geems in Rubea valle collectum est, multos absque vlla occasione certis diebus additos puto, ex Tripartita historia & aliunde, tantùm vt in martyrologio nõ deessent. Quod ipsum in aliorũ collectaneis rariùs obseruaui. Postremò nõnulli ex istis recẽtioribus scriptoribus dum vndequaq; voluerũt sua Martyrologia locupletare, aliquãdo ex incertis historijs & apocryphis libris transcripserũt Sanctos, quos Vsuardus & Rom. Eccleſia, aliæq; ignorãt. Duo tantũ adhibebo exẽpla: video enim me iustò prolixiorẽ esse. Ponũt Or secundo iduũ Nouembris, ex vitis patrum ab Euagrio descriptis: & decimo sexto die Ianuarij Fausti Lirinẽsem, ex catalogo Gennadij: sed neutrum posuissent puto, si in Hieronymo de Or & Euag. legissẽt. Euagrius Põticus Hyperborita edidit librũ & sentẽtias *περὶ ἀπαθείας*, quã nos impassibilitatẽ, vel imperturbationẽ, possumus dicere: librũ quoq; scripsit quasi de monachis, multosq; in eo enumerat qui nunquã fuerunt, & quos fuisse scribit Origenistas, & ab Episcopis dãnatos esse, non dubiũ est: Ammoniũ videlicet, & Eusebium, & Euthymiũ, & ipsum Euagriũ: Or quoq; & Isidorũ, & multos alios, quos enumerare tædiũ est: *Rursus de Fausto & Gennadio, in Adonis Viennensis*

In epiſto. ad Cteſiphontem.

Anno 492 *archiepiscopi Chronico.* Faustus ex abbate Lirinensis monasterij, apud Rhegium Galliæ episcopus factus, Pelagium dogma destruere conatus, in errorem labitur: vnde qui eius sensus hac in parte Catholicos prædicant (sicut Gennadius de illustribus viris scribens) omnino errant.

Cap. 85.

Tertium exemplū de Marcullo annotauimus supra cap. 3.

CAPVT XIIII.

De lectione Martyrologij in fine Primæ: & cur præmittatur quota sit Luna.

VTuntur Martyrologio in fine Primæ pleræque Ecclesiæ Cathedrales, & multa Canonicorum Collegia, & fere omnia monasteria, non tantum religiosorum, sed & sanctimonialium. Vnde rubricæ generales Romani Breuiarij habent, post orationem Primæ in choro legi Martyrologium. Monasteria tamen quædam non in choro legunt, sed in Capitulari domo. Cuius occasione in sermone quodam de Sanctis annotat Dionysius Carthusianus, In Capitulis religiosorum antequam culpæ recognoscantur, seu proclamentur, fieri lectionem in martyrologio, quatenus fratres martyrum sanctorum exemplo ad patientiam, animentur, etiam si absque sua culpa redarguantur, aut proclamētur. *Meminit huius etiam Radulphus de Riuo, in libro de canonum obseruantia. Sic enim scribit propositione* 14. In officio Capituli quod fit post Primam, fiunt tria. Primò, memoria Sanctorum in recitatione Martyrologij, cum versu Pretiosa, & Capitulo Sancta Maria. Secundò, memoria defunctorum in anniuersarijs recitandis, cum Miserere mei Deus, & collectis.

Tertiò,

Tertiò, quia tunc ad labores diurnos præparari debemus, adduntur preces congruentes, dicendo ter, Deus in adiutorium.

Lectioni Martyrologij præmittitur quota sit Luna. in cuius pronunciatione etsi nonnulli nonnihil varient, vsitatior tamen hactenus fuit pronunciatio iuxta morem Romani Martyrologij, licet in eo Luna Calendarij prima, esset luna cœli quinta vt plurimum. Nunc verò cum aureus numerus in nouo Romano Breuiario sic sit restitutus, vt non sit opus per quinque syllabas retrocedere, ad inueniendam nouam lunam, sed reductus sit ad diem nouilunij, seu coniunctionis lunæ cum sole: ego etiam pronunciationem lunæ, quæ ex eo numero dependet, in nostro martyrologio immutaui, vt correspondeat cum aureo numero reducto; vt non sit, aut minima tantum sit differentia, inter lunam cœli & lunam nostri Kalendarij.

Cur verò quota sit luna præmittatur, rationem puto, quòd Ecclesia velit nobis ob oculos ponere instabilitatem & mutabilitatem miseræ huius vitæ, vt ex eius consideratione rapiamur ad quærendum ea quæ sursum sunt. Per lunæ enim augmenta & decrementa vsitatè significatur huius vitæ mutabilitas. Vnde & resurrectio Domini in plenilunio celebratur, ad significandum quòd in resurrectione omnis mutabilitas absumetur, quando efficiemur sicut luna perfecta, in æternum. Ps. 88.f

CAPVT XV.

Cur mors Sanctorum natalis dicatur: & quomodo lectio Martyrologij sit concludenda.

NEc absimili de causa Sanctorum obitus Natales dicuntur. *Quod antiquissima & vsitatissima Ecclesiæ vsurpatione fieri probat D. Pamelius in Cypriani epistolam 34. Nos autem causam tam frequentis vsurpationis paululum consideremus, cum hæc dictio in Martyrologijs vbique sit obuia. Quamquam igitur in baptismo renascamur, non tamen plenè renascimur & sanamur.* * Quoniam filij Dei quamdiu mortaliter viuunt, cum morte confligunt: & quamuis de illis veraciter sit dictum, Quotquot spiritu Dei aguntur, hi sunt filij Dei, sic tamen filij Dei excitantur, & tanquam filij Dei proficiũt ad Deum, vt etiam spiritu suo, maximè aggrauante corruptibili corpore, tanquam filij hominum quibusdam motibus humanis deficiant ad seipsos, & ideo pereant.] *Cum autem mortale hoc induerit immortalitatem, tunc fiet sermo qui scriptus est, Absorpta est mors (cum omnibus pœnis & miserijs) in victoria. Vbi est mors victoria tua? vbi est mors stimulus tuus (peccatum & peccatorũ reliquiæ)? Et ob hanc plenam regenerationem, dies obitus & resurrectionis Sanctorum, natales dicuntur, iuxta illud Christi:* Vos qui secuti estis me, in regeneratione cùm sederit filius hominis in sede Maiestatis suæ, sedebitis & vos super sedes duodecim. *Eodem referunt*

* *Aug. enchi. ca. 64*

Rom. 8.

1. Cor. 15.

Osee 13.

Matth. 19

referunt Hilarius in Psalmum 2, & ex eo Beda libro 2 in Acta, illud Psalmistæ, Ego hodie genui te: nempe ad resurrectionem Christi primogeniti ex mortuis. De qua Isaias quoque, iuxta multorum interpretationem, ait: Generationem eius quis enarrabit? quoniam tollet ur de terra vita eius. Sane hæc vita præsens & mortalis, in qua nascendo morimur, tot miserijs animæ & corporis est obnoxia, vt verè non mereatur vitæ nomen. Vnde beatus Augustinus tractans illud Ioannis: Qui verbum meum audit, & credit ei qui me misit, habet vitam æternam, & in iudicium non venit, sed transit à morte ad vitam. Ecce inquit in hac vita nondum est vita: transitur à morte ad vitam, vt in iudicium non veniatur. Quare autem nondum est vita? Si vita esset ista, non diceret Dominus cuidam, Si vis venire ad vitam, seruа mandata. Non enim ait illi, Si vis venire ad vitam æternam: non addidit æternam, sed tantùm dixit vitam. Nec vita nominanda est, quia non est vera vita. Quæ est vera vita nisi quæ est æterna vita? Audi Apostolum dicentem ad Timotheum: Præcipe diuitibus huius seculi non superbè sapere, neq; sperare in incerto diuitiarum, sed in Deo viuo: qui præstat nobis omnia abundanter ad fruendum: bene faciant diuites: sint in operibus bonis: facilè tribuant, communicent. Vt quid hoc? Audi quod sequitur: Thesaurizent sibi fundamentum bonum in futurum, vt apprehendant veram vitam. Profecto ista in qua erant, falsa vita est: nam vt quid velis apprehendere veram, si iam tenes veram?] * Nos itaque non natiuitatis diem celebramus, cum sit dolorum atq; omnium tenta-

in 13 Act. Psalm. 2 Col. 1

Act. 8. § Isa. 53.

Tract. 22. in cap. 5. Ioannis.

Matth. 19

1. Tim. 6

Origenes lib. 3. in Iob.

tentationum introitus: Sed mortis diem celebramus, vtpote omnium dolorum depositionem, atque omnium tentationum effugationem. Diem mortis celebramus, quia non moriuntur hi qui mori videntur.]* Natalem ergo Sanctorum cum auditis charissimi, nolite putare illum dici quo nascitur in terram de carne, sed de terra in cælum, de labore ad requiem, de tentationibus ad quietem, de cruciatibus ad delicias, non fluxas, sed fortes & stabiles & æternas: de mundanis risibus ad coronam & gloriam. Tales natales dignè martyrum celebrantur. Beatorum martyrum passiones inquit Eusebius Emissenus *, natales vocamus dies, quando eos martyrij vita, & gloriæ fides dum ingerit morti, genuit æternitati, & perpetua gaudia breui dolore parturijt. Merito plane dicendi natales dies, per quos illi qui nati fuerant in hanc fragilitatis humani miseriam, subitò renascuntur in gloriam, vitæ perennis initium de mortis fine sumentes. Etenim si dies natales vocamus quibus in hanc lucem in delictis & doloribus nascimur ad dolores, iustiùs isti celebrantur natales, quibus Sancti ex corruptibili luce in nouam illam futuri seculi veniunt claritatem, & filij hominum in adoptionem diuinæ paternitatis ascendunt. *In fine lectionis omni die addendum est, Et alibi, aliorum plurimorum sanctorum, Martyrum, Confessorum, atque Sanctarum virginum: & respondetur, Deo gratias. In nullo enim Martyrologio habentur omnes Sancti per varias Ecclesias celebres: Neque* etiã *in catalogo Petri de natalibus, aut in Vsuardo*

P. Chrysologus serm. 129. de Cypri.

in quem Gagnæus emisit, Homil. 50 de Genesio.

Vide 3 dialogum A-

Colonia

Coloniæ auctо Anno 1521. Quod ex quarundam eccle- Lani. Copè
siarum Breuiarijs facilè obseruari potest. Deinde ad- cap. 29
ditur istud, quia permultos martyres, confessores, atque virgines, cœli gaudijs potiri non dubitamus, quamuis in Ecclesia non sint relati in numerum Sanctorum.

CAPVT XVI.

De Lectione Martyrologij in cœna.

APud nonnullos legitur etiam in cœna ex Martyrologio lectio sequentis diei. Quod pluribus locis fieri optarim. Pro reuerentia enim Dei & sacerdotũ, id vniuersa constituit Synodus (Toletana ter- Can. 7.
tia) vt quia crebrò solent mensis ociosæ fabulæ to. 2.
interponi, in omni sacerdotali conuiuio lectio di- Conc.
uinarum scripturarum (aut aliarum quæ Ecclesiasticos ædificant) misceatur: Per hoc enim & animę ædificantur ad bonum, & fabulę non necessariæ prohibentur. *Scribit Possidius Calamensis episcopus beatum Augustinum in ipsa mensa magis lectionem vel disputationem, quam epulationem potationemque, dilexisse. Qua in re si Augustinum imitari placebit, non inutilis, neque iniucunda, erit in cœna lectio subsequentis diei: atque circa eam nonnulla mensalis ventilatio, de Sanctorum vita, de genere Martyrij, de tempore persecutionis, de locorum situ, de antiquis & nouis locorum nominibus, de Grammatica quarundam vocum explicatione, & id genus alijs eò pertinentibus.*

CAPVT

CAPVT XVII.

Quod Martyrologium Vſuardi auctum vtile ſit Paſtoribus.

PRæter dictos vſus habebit etiam Vſuardus auctus ſuum peculiarem vſum apud Paſtores. Cùm enim plebs, in annunciandis natalitijs Sanctorum, plerunque aliquid à Paſtore expectet de ſanctorum vita, atque certamine, imò ipſius Paſtoris ſit feſtorum rationem populo exponere (Cuius non minima portio in Sanctorum imitatione conſiſtit) non parum ad eam rem iuuabit ipſos Paſtores hoc compendioſum opus. Deinde populo aliquando à Paſtore proponenda eſt admonitio Ioannis Chryſoſtomi, dicentis. Olim ſtatim & à principio erudiebant pueros qui ipſis naſcebantur, admonentes appellationibus, quas illi impoſuerant vt virtutem exercerent: & non ſicut nunc, fortuito & abſque cauſa, nomina fiebant, Dicunt enim. Iuxta nomen aui vel abaui nominetur puer: at priſci non ita, ſed omnem operam adhibebant, vt talia natis imponerent nomina, quæ non ſolum illos qui nomina ſortiebantur, in virtutes adducerent, ſed & alios omnes qui ſequentibus ſæculis futuri ſunt, nullam non ſapientiam docerent. *Admonenda ſunt igitur ſubditi, vt curam habeant de bono nomine imponendo, & conſeruando: & cogitent ipſos etiam angelos diuinitus aliquando ſolicitos fuiſſe, de nominibus aptè imponendis. Cùm igitur multi boni homines huic admonitioni libenter acquieſcant, & ſæpe à Paſtore ſuo de Sancto cuius nomen gerunt, aliquid ſcire deſiderent, in quo ſe*

Hom. 21 in Gene.

Eccleſ. 41

Lu. 1. a. c

illum

illius exemplo exerceant, ad hoc Pastor multum subsidij inueniet in nostro Vsuardi Martyrologio, & additis ei annotationibus.

Et postremò, Christiani nolunt epulas celebrare eo die quo in hanc lucem editi sunt. Inuenimus *ait Origenes,* in veteri quidem Testamento, Pharaonem regem diem natalis sui cum festiuitate celebrantem: in nouo vero testamento, Herodem. Vterque tamen eorum ipsam festiuitatem natalis sui, profusione humani sanguinis cruentauit. Sancti verò non solum non agunt festiuitatem in die natalis sui: sed & spiritu sancto repleti, execrantur hunc diem. *Malunt itaque pij homines relicta & reiecta vana gentilitate de epulis celebrandis eo die quo in lucem hanc editi sunt, malunt inquam, sibi congratulari in die Sancti, cuius nomen gerunt, quòd Christiani effecti sint, & per lauacrum regenerationis spem vitæ æternæ adepti. Vnde ijs qui à Pastore cognominis sui natalitium diem petent, facilè per indicem eiusdem libri responderi poterit.*

Hom. 8 in Leuit. Gen. 42 Matth. 14

Iob 3. 8 Iere. 20

CAPVT XVIII.

De vtilitate Martyrologij contra hæreses.

HOc *Martyrologium postremò per varia sanctorum exempla, non solùm demonstrat nobis arduam virtutum viam: sed etiam contra hæreticorum pestilentissimas & fluctuantes doctrinas, mirum in modum nos stabilit atque munit.* Immensa enim Dei, nostri pietas *ait B. Ambrosius,* multiplex ad bonitatem, & artifex ad salutem, proponēs arduā virtutum

Serm. 98

de Nazario & Celso. tutum palmam, tantorum martyrum merita nostra vult esse suffragia: simulque dum nobis fidem veram duro martyrij agone commendat, afflictionem præcedentium, instructionem efficit posterorum. Quanta est circa nos Dei nostri solicitudo? illos examinat, vt nos erudiat: illos conterit, vt nos acquirat: eorumque cruciatus, nostros contulit esse profectus. Meritò ergo eos colimus, qui periculis suis pugnant, & nostris vtilitatibus militant: qui per huius lucis vitæque contemptum, édocent nos quantum Deo nostro debeamus affectum. Nouerimus itaque quia NON SINE MAGNO DISCRIMINE de religionis veritate disputamus, quam tantorum sanguine confirmatam videmus. Magni periculi res est, si post prophetarum oracula, post Apostolorum testimonia, post Martyrum vulnera, veterem fidem quasi nouellam discutere præsumas, & post tam manifestos duces in errore permaneas, & post morientium sudores ociosa disputatione contendas: Et paulo inferius. Veneremur ergo in tanto Christi milite (Nazario) fidem nostram. Mater namque Martyrij, fides catholica est: in qua iste illustris athleta, sanguine fuso, mortem pro ipsa calcauit. Mater inquam Martyrij, fides est. Veneremur ergo in sanctorum Martyrum gloria, fidem nostram. *Hactenus Ambrosius, aut Maximus. Huius enim nomine citatur à Radulpho de Riuo Propositione 6. & à Romano antiquo Breuiario, in communi plurimorum martyrum. Aduerte verò, quanto verborum ac rerum pondere inculcet venerãdam esse in Sanctorum Martyrum gloria*

fidem

fidem noſtram. Quantum autem hac in re ab hæreticis peccetur, ſatis ſuperque notum eſt. Dominus Deus per viſcera miſericordiæ ipſorum miſereatur: Et in nobis fidem noſtram augeat, vt indies magis & magis in Sanctorum martyrum gloria fidem noſtram veneremur. Habemus in hoc quantumcunque paruo Martyrologij opere, tot diuerſorum temporum & locorum exemplis conſtabilitam Catholicam doctrinam, de ſacrificio Miſſæ, de monachica religione, de virginitate, de Sanctorum inuocatione, de reliquiarum veneratione, & id genus pluribus articulis: vt non abs re dixerim in hoc opere ſparſim nobis proponi, de prædictis articulis, Catholicæ Apoſtolicæque Eccleſiæ vniuerſitatem, Antiquitatem & Conſenſionem, contra partis corruptionem, nouitatis prophanitatem, & paucorum temeritatem.

CAPVT XIX.

De libro defunctorum.

POſt Martyrologij lectionem, legitur etiam nonnullis locis ex libro obituum, ſeu defunctorum, ſeu anniuerſariorum. Nonnulli eum dictione Latinogræca Mortilogium nominant, vt ſit alluſio ad Martyrologium, ſignificetque librum mortuorum. Eſt enim liber, qui continet anniuerſarios dies confratrum, & potiſſimum benefactorum. Exigit autem pietas, vt eorum ſaltem in anniuerſario die aliqua fiat commemoratio.

Meminit huius lectionis Radulphus Riuius de Canonum obſeruantia ſcribens. In officio, *inquit*, Capituli poſt primam, primò fit memoria Sanctorum in recitatione Martyrologij: ſecundò, memoria *Prop. 14.*

defunctorum in anniuersarijs recitandis, cum Miserere mei Deus, & collectis. *Porro non esse nouitios huiusmodi anniuersariorum libros, testis est Beda lib. 4. historiæ Anglorum cap. 14. vbi refert Osuualdi regis depositionis diem annotatam fuisse in codice defunctorum. quem etiam annalem vocat. Ab eo tamen tempore, occasione apparitionis, quam Beda ibidem refert, plærisque locis annuatim cœpit eiusdem regis, ac militis Christi, natalitius dies, Missarum celebratione venerari. Vnde tunc eum transferre oportuit ex libro defunctorum, in librum Sanctorum. prout Nonis Augusti in Martyrologijs translatus cernitur.*

CAPVT XX.

Cur Vsuardo adiectum sit quinam Sanctorum historias & gesta conscripserint.

DIligenter autem in pastorum aliorumque vtilitatem, annotare studui, quidnam apud probatos auctores de Sanctorum vita & certamine scriptum habeatur. Ad quod faciendū non tātum consului excusas Sanctorum vitas & passiones, sed etiam manuscripta aliquot Bibliothecarum & refectoriorum volumina, In quibus multas deprehendi Sanctorum vitas, grauiter conscriptas, quæ nusquam excusæ habebantur, ne in octo quidem historiarum tomis R. Aloysij Lipomani plæræque verò nūc imprimuntur magna Ecclesiæ vtilitate in historiarum tomis eruditissimi & pientissimi patris D. Laurentij Surij. Nec tantum bibliothecas consului. sed ex Gregorio Turonensi, ex sancti Isidori, & Sigeberti beatæ memoriæ sacristæ Gemblacensis,

tensis, catalogis de viris illustribus, nondum tamen excusis †. ex Tritthemio, & catalogo testium veritatis, quem Guilh. Eisengrein Spirensis castigauit & auxit, ac aliunde, notaui etiam historias Sanctorum, quas nusquam inuene, vt alijs occasionem darem eas quærendi & communicandi.

† Ms. Louanij apud vtrosque Regulares, Gemblaci, & alibi.

Imo dispensatione petita, legi quoque Gasparem Brusschium de monasterijs Germaniæ, Gesneri Pandectas, bibliothecam à Lycosthene auctam, Centurias Magdeburgenses, catalogum scriptorum Brytanniæ, auctore Ioanne Balæo,
Anglia quem genuit, sed genuisse pudet.

In his annotationibus libenter ea tantum citassem quæ probatæ & irrefragabilis sunt auctoritatis, sed deterruerunt me varia, vt in alijs ita, hac quoque in re, hominum iudicia. quæ alij probant alij improbant: & fere tot sunt sententiæ, quot capita. Alij omnia volunt habere exactissima: alijs placent omnia, modò sint pia. Sic quomodocunque agatur, non desunt in quorum reprehensiones incurratur. Et, vt demus hominibus displicuisse, non magnopere curandum esse, potissimum me deterruit iudicij mei infirmitas, quodque sæpius tantæ moliimparsuccumberem. Quare, etsi rarius, aliquando tamen egi paulo licentius, ea etiam citando, de quibus aliorum malim audire, quam mea scribere, iudicia.

Neque, volui, aut potui, omnes Sanctorum historias authenticas annotare: sed tãtùm conatus sum aliquousque aliquid de Sãctorũ historijs, quæ probatæ, aut saltẽ, quod sciũ nondũ reiectæ fidei sunt, indicare & annotare, vt alijs ad id aptioribus occasionẽ darẽ idẽ perficiendi: vtq; hoc nostro labore ijdem instigarentur ad euulgandas

Sanctorum vitas, eorumque præclarissima gesta, quæ adhuc in Ms. bibliothecis latent, & varijs iniurijs obnoxia sunt. Quod vt meliùs fiat, duo mihi adhuc dicenda restant.

CAPVT XXI.

Quòd magna vtilitate excudantur gesta Martyrum olim per Romanæ Ecclesiæ notarios fidelissimè collecta.

SCribit Damasus Pontifex in pontificali, capite siue Pontifice quarto, de Clemente. Hic fecit septem regiones diuidi Notarijs fidelibus Ecclesiæ, qui gesta martyrum solicitè & curiosè vnusquisque per regionem suam perquirerent: *& rursus cap. 20.* Hic (*Antherus*) gesta martyrum diligenter à notarijs exquisiuit, & in Ecclesia recondidit: propter quod à quodam Maximo præfecto martyr effectus est: *& iterum sequenti capite.* Hic (*Fabianus*) regiones diuisit diaconis, & fecit septem subdiacones, qui septem notarijs imminerent vt gesta martyrum in integrum colligerent.

Epist. 1 *Quod ipsum clariùs constat ex Fabiani decretali epistola ad dilectissimos vbique catholicæ ecclesiæ comministros, in qua ait:* Septem similiter subdiaconos ordinauimus, qui septem notarijs imminerent, & gesta martyrum veraciter in integro colligerent, nobisque rimanda manifestarent. Quod etiam vos omnes agere monemus, ne in posterum aliqua ex his dubitatio fiat, quæstioq; oriatur, quo-

Rom. 15 niam omnia quæ scripta sunt ad nostram doctri-

nam

nam scripta sunt. Et quæ nostris temporibus veraciter scribuntur, ad futurorum doctrinam diriguntur. Et ideo fidelissimis hæc negotia committi præcipimus, ne aliqua in eis illusio inueniatur, ex qua fidelibus scandalum, quod absit, oriatur.] *Etrursus Damasus de Iulio primo.* Hic constitutum fecit, vt notitia quæ omnibus fidem facit per Notarios colligeretur, & vt omnium monumentorum in ecclesia confectio per primicerium Notariorum celebraretur.

Atque ex his constare arbitror, non tantum parta ecclesiæ pace, & martyrio sublato, sed & in media persecutione tyrannorum, ipsorum Martyrum gesta diligentissimè & fidelissimè esse conscripta, & collecta, ad futurorum nostramque doctrinam. Et vbi ea sunt? an in octo Aloysij tomis? non. nisi quædam apud Metaphrastem, & extra eum in prioribus Aloysij tomis forte vnum & alterum: & quorundam fragmenta in Adonis martyrologio. An in Romanæ Ecclesiæ archiuis? non puto: scribit enim Gregorius primus se ea non cognouisse in archiuo suæ ecclesiæ, & Romanæ vrbis bibliothecis. Vbi igitur sunt? Respondet Onuphrius Panuinius Veronensis in præfatione libri de Romanis Pontificibus & Cardinalibus: Quot sanctissimorum martyrum agones: quot præclarissimorum & doctissimorum hominum gesta & monumenta ignoramus: Vbi enim sunt Hegesippi, Apostolicis temporibus vicini, quinque commentariorum libri, quos de rebus in primitiua Ecclesia gestis (eum) scripsisse referunt Eusebius & Hieronymus? Vbi Papiæ Hierapolitani episcopi, Ioannis Apostoli auditoris, vbi Quadrati Athenienſium

7. registri epist. 29.

præsulis, & Aristidis Christiani philosophi, qui Apostolorum discipuli fuerunt, & aliorũ veterum scriptorum, Ecclesiasticæ historiæ? Vbi septem illorum S. R. E. Notariorum continenter, omnibusque temporibus gesta martyrum solicitè perquirentium, accuratissimeque & diligentissimè perscribentium monumenta? Vbi demum Damasi papæ liber, quem de Rom. Pontificum qui ante se fuerunt actibus rebusque gestis scripsit: quemque egregium fuisse testatur D. Hieronymus? Omnia prorsus eorum hominum qui superioribus sęculis vixerunt negligentiâ, vel etiam persecutionum immanitate interijsse, abolita atque obliterata esse, summopere est ingemiscendum. Nam eum libellum qui Damasi papæ titulo vulgatus in Conciliorum tomo primo excusus est, non est verisimile esse librum illum, de quo scripserit Hieronymus: qui vsque adeo non meretur egregius dici, vt ne libri quidem appellatione ob paruitatem dignus sit, ex Damasi tamen libro illum esse ab Anastasio monacho & S. R. E. bibliothecario, qui vitas Rom. Pontificum vsque ad Nicolaum papam primum scripsit, excerptum existimo. *Hactenus Onuphrius. Ego verò ex diligenti lectione Martyrologiorum, Bedæ, Vsuardi & Adonis, & Lectionum Rom. Ecclesiæ secundum antiquum vsum, quæ permultis locis per omnia cum Adone conueniunt, animaduerti pleraque martyrum gesta à Rom. Ecclesiæ notarijs fideliſsimè collecta, in varijs bibliothecis & refectorijs adhuc Ms. supereſſe. Quorum quædam vtcunque excusa sunt Coloniæ An.* 1483 *& Louanij An.* 1485. *Legendæ parte* 2 *siue in historijs*

Sancto-

Sanctorum nouiter additis. Habentur itaque præclarissima Sanctorum martyrum gesta magna diligentia conscripta, eaque in prædictis Martyrologijs sæpissime nominatim citantur: fere semper autem nonnihil verbatim ex ipsis transcriptum est: habentur inquam, sed in quibusdam bibliothecis, & sæpe inter obscuras & apocryphas vitas, pleraque hactenus latuerunt, vsque ad editionem eorum per Dominum Surium: nonnulla adhuc latent.

Gratissimam ergo catholicis & ijs qui pietatem amant, operam fecit Surius in cella sua Carthusiana: gratissimam facient & alij, qui eiusmodi nondum impressa præclara gesta in bibliothecis inuestigare volent, & prælo dare. Scribit Possidius episcopus in vita beati Augustini, Ecclesiæ bibliothecam omnesque codices diligenter posteris custodiendos semper iubebat. *Quæ autem melior potest esse ratio custodiendæ bibliothecæ manuscriptæ, quam vt prælo dentur quæ excusa non sunt, & à viris doctissimis, dignissima iudicabuntur, quæ in publicum prodeant: præsertim cum sciamus Ms. libros incendijs furtis, hostium direptionibus, hæreticorum denastationibus & exustionibus, squalore & neglectu, ac per edacem vetustatem, aliasque iniurias, miserè nobis deperire. Fatetur Eusebius se ex Hierosolymorum bibliotheca, quam construxerat vir eruditissimus Alexander loci ipsius episcopus, totius operis sui & Ecclesiasticæ historiæ conscribendæ materiam sumpsisse. Laudat Beda Aecam episcopum Hagustaldensem, quod historias passionum beatorum Apostolorum ac martyrum Christi, vna cum cæteris ecclesiasticis voluminibus, summa industria cõgregans, amplissimam ac nobilissimam bibliothecã fecerit: an non igitur*

Cap. 30.

Lib. 6 hist. Eccles. c. 14 / Rufi. 16.

Lib. 5. hist. Angl. cap. 21.

laudandus erit, qui probatissimis martyrum gestis ornaturus est varias per vniuersum Christianum orbem bibliothecas? Quanto affectu congratulatur sibi beatissimus ille Gregorius, audiens tantum ab vno quæri gesta martyrum ab Eusebio collecta? Vtilis semper est, *ait*, docti viri allocutio: quia aut discit audiens quod nescire se nouerat: aut cognoscit, quod est amplius, id quod se & nesciisse nesciebat. Qua in re ex audientium numero ego nunc factus sum, cui sanctissima vestra beatitudo scribere studuit, vt cunctorũ martyrum gesta, quæ piæ memoriæ Constantini temporibus ab Eusebio Cæsarienſi collecta sunt, transmittere debeamus. Sed hæc neque si collecta sunt, neque si sint, ante vestræ beatitudinis scripta cognoui. Ago ergo gratias, quia sanctissimæ vestræ doctrinæ scriptis eruditus, cœpi scire quod nesciebam. *Et paulo inferiùs.* Ea verò quæ transmitti voluisti, quærentes quidem non inuenimus, sed adhuc non inuenientes quærimus, & si potuerint inueniri, transmittemus. *E quibus Gregorij verbis patet, quantùm congratulandum nobis sit, quando martyrum gesta acquirimus, & quæ eis agendæ sint gratiæ per quos acquirimus. Hoc obiter addo, quod etiam iudicio aliquo opus sit in edendis martyrum gestis: nam quantumuis diligentes fuerint Romanæ Ecclesiæ notarij in martyrum gestis fideliter conscribendis, ne aliqua in eis illusio inueniatur, vt Fabianus inquit, ex qua fidelibus scandalum oriatur: tamen diligens fuit & inimicus noster, qui nedum dormientibus hominibus, sed & vigilantibus, conatur zizania superseminare in medio tritici. Vnde & eo tempore passiones quædam*

Lib. 7. epist. 29. Eulogio episcopo Alexandrino.

dam martyrum non satis grauiter conscriptæ sunt, per hæreticos, aut infideles, aut imperitos quosdam scriptores: quales sunt, Gelasio teste: Georgij & Iulitæ: & paucæ aliæ. Huc etiam pertinet quod Gregorius papa dicat in emendationibus gestis sanctæ Felicitatis legi quæ de ea refert. Vbi insinuat eiusdem martyris gesta alia non syncera extitisse. Hom. 3. in ang.

CAPVT XXII.

Quod vtiliter per Archiepiscopatus colligerentur Martyrologia de proprijs sanctis, eorumque vitæ.

SPecialem etiam curam habere oportet de ijs Sanctis quorum reliquias habemus, quique nobis conuiuendo, bene viuendo, conuersationis: tolerando fortiter, passionis reliquerunt exempla: quorum etiam speciali patrocinio nos adiuuari dubitandum non est.

* Sicut enim & nos experti sumus, & nostri probauere maiores, credimus atque confidimus inter omnes labores istius vitæ, ad obtinendam misericordiam Dei semper nos specialium patronorum orationibus adiuuandos. *Vnde ad Leonem imp. scribunt episcopi aliquot,* Dicimus tranquillitati vestræ, quia ab initio, totius hæreticæ blasphemiæ inexperta est vestra Creta, decem martyribus prouincialibus, passionis tempore precantibus Saluatorem Deum, vt libera à tentationibus hæreticis, semper ab æstu eorum prouincia seruetur. *Pulchrè etiam Ambrosius*: Cum omnium Sanctorum martyrum fratres deuotissimè nata- Leo serm. 1. in natali Petri & Pauli. Ambro. serm. 77.

In natali Tauricorum Martyrum.

Iem celebrare debemus, cum præcipuè eorum solennitas totâ nobis veneratione curanda est, qui in nostris domicilijs proprium sanguinem profuderunt. Nam licet vniuersi Sancti vbique sint, & omnibus prosint: specialiter illi tamen pro nobis. interueniunt, qui & supplicia pertulere pro nobis Martyr enim cum patitur, non sibi tãtum patitur, sed & ciuibus: sibi enim patitur ad requiẽ, ciuibus ad salutem: exẽplo enim eorũ didicimus Christo credere, didicimus cõtumelijs vitam æternã quærere, mortem didicimus non timere. Videte ergo quid martyribus debeamus, qui nec sibi vixerunt, nec sibi mortui sunt. Exemplum enim nobis reliquerunt, bene viuendo, conuersationis: tolerando fortiter, passionis. Nam ideo Dominus per totũ mundum diuersis in locis martyres pati voluit, vt tanquam idonei testes nos præsente quodam fidei exẽplo suæ confessionis vrgerent, vt humana fragilitas quæ prædicationis Dominicæ aditu longiore vix credit, vel prẽsente oculorũ tẽstimonio, martyrio crederet beatorum. Cũcti igitur martyres deuotissimè percolẽdi, sed specialiter ij venerandi sunt à nobis quorum reliquias possidemus.

Vt igitur Germaniæ nostræ inferioris Sanctos quorum corpora apud nos quiescunt, condigno honore, magis quam hactenus fecimus, veneremur: optarim per Reuerendiß. Archiepiscopos nostros Mechlinienſem, Cameracenſem et Vltraiectenſem, constitui in cuiusque archiepiscopatu sacræ historiæ Notarium, qui faceret proprium Martyrologium de omnibus & solis sanctis qui in ipsius archiepiscopatu, atq; subditis ei Episcopijs, quiescunt, imitãdo ea in re breuitatẽ Vsuardi aut Bedæ:

deinde

deinde optarim ab eodem ad imitationẽ Adonis, ex ipsis Sanctorum nostratium gestis, aut ex propriæ Ecclesiæ Ecclesiastico officio, iustam aliquam Lectionem fieri, per quam instigaremur & vrgeremur ad ambulandum, artam fidei & bonorum operum viam, quæ ducit ad vitam. Optarim etiam diligenter & fideliter ab eo colligi, quicquid ad honorem sanctorum nostrorum dignum iudicabitur annotatione. Si quæ etiam fierent miracula, ab eodem fideliter colligi vellem: certa enim miracula cælanda non sunt. Iuxta illud Raphaëlis ad vtrumque Tobiam, Benedicite Deum cęli: & coram omnibus viuentibus confitemini ei, qui fecit vobiscum misericordiam suam. etenim opera Dei reuelare & confiteri, honorificum est. Tob. 12

Vnde Augustinus vehementer stomachabatur, cum audiret in ciuitate Carthagine, atque in religiosa fœmina Innocentia de primarijs ipsius ciuitatis, ingens miraculum restitutæ mamillæ cancro, sic latére, vt nec sciretur à matronis, quas forte tunc amicissimas habebat. Hinc eam, ait, & admonendam, & pœnè obiurgandam putaui. Lib. 22. de Ciuit. Dei cap. 8.

Quanta autem diligentia beatus Augustinus, alijque, libellos conscripserint de miraculis sanitatum, ne ea multorum notitiæ deperirent, sed in populis recitarentur, satis superque constat ex eodem capite libri 22 de Ciuitate Dei. Hæc igitur atque alia nonnulla fieri peroptarim, Non solum in Germania nostra inferiori, sed & per omnes Christiani orbis Archiepiscopatus per sacræ historiæ notarios. Quantum autem inde vtilitatis nasceretur, nobis tacentibus facilè perspicuum est. hoc tantum dico: Per incertas historias, quia eæ à certis non secernebantur, & eas quæ certæ & probatæ erant auctoritatis, in negle-

neglectum veniſſe. Quemadmodum igitur primitiua Eccleſia notarios habuit atque archidiaconos, qui oculi ſunt Epiſcoporum, per quos Sanctorum geſta diligenter & fideliter colligebantur: ita etiam hoc tempore, quando charitas multum refrixit, & maximè opus eſt ad pietatem calcaribus atque exemplis, valde vtiliter per archiepiſcopatus aſſumeretur ſacræ hiſtoriæ primicerius notarius, qui in colligendis atque dijudicandis ſanctorum hiſtorijs, tanquam oculus cooperaretur ſuæ Eccleſiæ Archiepiſcopo: ſicque obſeruaretur illud ſacroſanctæ Synodi Tridentinæ: Incerta item, vel quæ ſpecie falſi laborant, euulgari ac tractari non permittant.

Seſſio. 25. cap. 1

CAPVT XXIII.

Quod in reprehendendo oporteat eſſe tardum & modeſtum.

HÆC videbantur mihi dicenda de Martyrologijs. Adijcerem nonnihil de ſanctorum inſcriptione in numerum ſanctorum, quam canonizationem vſitato nomine dicimus: & quomodo admonendi ſint infirmiores, qui turbantur dum audiunt feſtum Viſitationis Beatæ Mariæ, & alia quædam, intra 300. aut 400. annos eſſe inſtituta. Item quid in feſtis Sanctorum ſit agendum, & quid omittendum. Sed hæc aut ſimilia prioribus addendo, nimiùm libri huius, cum tantum appendix ſit, metas excederem. Nunc igitur ei finem facturus, precor te Candide Lector, vt in hiſtorijs Sanctorum legendis atque aliis ſemper, tardus velis eſſe & modeſtus in reprehendendo. Procul abſis ab hæreticorum

eorum ingenio, qui teſtibus Petro & Iuda Apoſtolis, quæcunque ignorant, blaſphemant. Procul ſis ab Antichriſti ſpiritu, cuius nomen eſt blaſphemare nomen Dei, & eos qui in cælo habitant: & quod olim B. Auguſtinus dixit de obiurgationibus, Rarò & in magna neceſsitate obiurgationes adhibendæ ſunt: *idem de reprehenſionibns dictum puta. De B. Sebaſtiano dicit Vvandelbertus,*

2. Pet. 2. Iudæ c. Apoc. 13.

Lib. 2. de ſerm. Domini in monte ca. 30.

Româ quem vectum nunc Sueſsio lætà frequentat:
non quod totum corpus Sebaſtiani è Roma Sueſsionem ſit tranſlatum, ſed de parte corporis hoc intelligendum eſſe conſtat ex Adone Viennenſi: Per piam enim extenſionem dicunt nonnulli ſe alicuius ſancti corpus habere, quia eius bonam partem habent. Quam loquendi rationem non intelligens qui ad reprehendendum præceps eſt, facile alium redarguere volens, ſeipſum redarguendum exhiberet. Sed hoc vnum è multis exempli gratia adieciſſe ſufficerit.

Tarditatem autem comitetur modeſtia, & animi lenitas. Boni catholici *ait Auguſtinus,* ita docent ſi quid docendum habent, vt vſitata & confirmata ſecuriſsimè & fidentiſsimè & leniſsimè, vt poſſunt, inſinuent: Inuſitata verò, etiam ſi veritatis manifeſtatione liquidiſsima perceperint, quærendi potius quam præcipiendi aut affirmandi modo, propter audientis infirmitatem. *Quæ modeſtè dicuntur, facilius illabuntur, facilius recipiuntur: modeſtia enim per ſe ſic eſt amabilis, vt etiam dura pectora frangat. Qui hanc in ſcribendo & dicendo ſectantur, procul abſunt ab eo ardore animi & impetu, quo interdum acriùs aduerſarij perſtringuntur & mordentur: non mordent nec conuiciantur,*

Quæſtionum ex Matthæo ca. 11.

ciantur, nec facilè ex impetu quodam animi aut leuiora exaggerant, aut grauiora extenuant, sed solicitè dant operam ne limites propositæ sibi veritatis transiliant. Hanc ipsi alijs modestè tradere studeant & ab alijs discere parati sint, Placeat ergo in dicendo & scribendo, animi mansuetudo, modestia, & humilitas, quæ Deo est gratior, Christo conformior, hominibus vtilior & omnibus charior. * Ora impensissimè obsecro, vt meritis illorum consocier, quorum triumphos, etsi minus quam debui, excolere optaui. Salutatus in Christo VALE.

* *Ado in præfatione Martyrologij.*

Louanij, Anno 1573. ex ædibus parentum, in Sacelli monte.

Ioannes Molanus Louanienſis.

LOVANII,

ANNO LXXIII, MENSE Maio, apud Hieronymum VVellæum Typographum iuratum, Typis Iacobi Heybergij, è regione Gymnasij Lilij.

INDICVLVS SANCTORVM BELGII,

Auctore IOANNE MOLANO *Louaniensi, Sacrarum literarum Louanij Regio Professore.*

LOVANII,
Apud Hieronymum VVellæum,
M. D. LXXIII.

Cum priuilegio Regiæ Maiestatis, ad triennium.
Subsignauit *Blÿleuen.*

Eccleſiaſtici cap. 44.

Laudemus viros glorioſos, & parentes noſtros, in generatione ſua.

Ambroſius ſermone 77. in natalem Tauricorum.

Specialiter ij venerandi ſunt à nobis, quorum reliquias poſsidemus.

REVERENDO IN CHRISTO PATRI, AC DOMINO, LAMBERTO HANkart, Abbati Gemblacensis monasterij, domino suo obseruando.

S. P.

BREVEM scripsi, reuerende Domine Prælate, anno superiori libellum, de patrijs Belgij nostri Sanctis, atque patronis. Cum enim eius anni initio typographi recudere statuissent Vsuardi Martyrologium, meo labore recognitum, retardabant eos molestissima illa & tristissima initia: quorum, eò quòd grauiora totius Belgij mala portendebant, exitum videre cupiebant. Nonnihil autem consolationis accepimus, quando amplissimi Ordines & Status, Brabantiæ, Flandriæ, Hannoniæ, & Artesiæ, vt Belgium Deo & Regi conseruarent, legationes suscipiebant in Hispanias, ad Regiæ Catholicæq. Maiestatis Clementiam, vt quod in Belgio obtinere non valebant, id consequerentur ab ipsius paterna in Belgas Clementia. Sed, eheu, serenitas illa paulo post multis nubibus fuit

obnubilata. Occupati sunt enim à fidei nostræ hostibus præcipui portus, Brila, Vlissinga, Enchusia. Occupatæ sunt paucorum proditione & aliæ vrbes, in religione florentissimæ: vt, Montes Hannoniæ, Geldrorum Zutphania, & vicina nobis Mechlinia. Hinc & inde colluuies hostium inuolarũt. Ex quibus tamen, quæ è Francia in Hannoniam irruebant, zelo potissimum & animositate rusticorum, sunt deletæ. Verùm cum aliud nihil dicerentur velle, quam assertionem patriæ libertatis, contra tyrannides, & exactionum iniurias, specioso mendacio multas ciuitates à Regiæ Maiestatis obedientia ad se retraxerunt; nonnullas etiam violentia occuparunt. Atq. Belgium, quod est Catholici Regis patrimonium, vnico hoc anno magis attritum est, quàm per omnia illa bella, quæ Clementissimi nostri Principes, Carolus & Philippus, contra Francos, multis annis sustinuerunt. Quæ vero perfidi homines contra religionem egerint, enarrari non possent. Quot ecclesias, & monasteria, exusserint, confregerint, profanarint, à nullo, vt arbitror, scribetur. Scimus multas myriades hominum, in Belgio sedere, ab istis peccatoribus oppressas, carentes & sacerdotio, & sacramentis. Scimus indies,

indies, multos contabescere ac mori destitutos viatico, & sacræ vnctionis remedio. Et vt ad martyria veniam, audacter dico, plures Pastores, & Ecclesiastici viri, vnico anno septuagesimo secundo, coronati sunt martyrijs in Belgio, quàm omnibus illis annis, qui vsque ad Natalem Domini nostri antecesserunt.

Inter has igitur miserias, dum à typographis Martyrologij editio seponitur, rogatus sum à nonnullis, vt de nostratibus Sanctis aliquanto fusius scriberem. Quorum postulationi statim acquieui; partim, vt tam sancta occupatione animi mei tristitias mitigarem: partim quia, quod alibi scripsi, specialem curam habere oportet de ijs Sanctis quorum reliquias habemus: quique nobis conuiuendo, bene viuendo, conuersationis: tolerando fortiter, passionis reliquerunt exempla. quorum etiam nos speciali patrocinio adiuuari dubitādum non est. Ex ijs proinde quæ ad manum habere potui, scripsi Belgis nostris, vt eos ad ampliorem honorem & imitationem nostratium Sanctorum inflammarem, libellum succinctum, cui inscriptionem dedi, *Indiculum Sanctorum Belgij*: secutus ea in parte Petrum de Natalibus, episcopū Equilinum, qui suum de Sanctis opus, Catalogum

De Martyrologijs, capite 22.

Sãctorum inſcripſit. Etſi enim profuſior, ſim aliquando, non tamen tam hiſtoriam tracto, quam ſummariè tantũ indicẽ præcipua hiſtoriæ Capita. Dabit autem hic breuis libellus fortaſsis alijs occaſionem, vt ſimiliter breui compendio illuſtrent ſuæ nationis Sanctos.

Forſitan animabit etiam quoſdam, vt quod à me de noſtratibus breuiter factum eſt, & aliquando minus plene, ipſi pleniori hiſtoria perficiant. Quare ſi quos Sanctos noſtrates in hoc opere omiſi, aut ſi quod addendum erat, per ignorantiam aut per negligentiam præterierim, nullus mihi iraſcatur: ſed condoleat, precor, & inſtruat; quodque addendum eſt, ad me tranſmittat, vt quod à me prætermiſſum eſt, ab eo non prætereatur, qui & maiora, & digniora, de Sanctis Belgij meditabitur. Si quis enim laborem hunc, quod opto, aggredietur, is non dubito quin me conſcio id faciet. Eidemque quicquid accepero, libens vtraq. manu communicabo. Dum autem ſuccincte hiſtorias contraho, plærunque ijſdem vtor verbis, quibus eæ antiquitus ſunt conſcriptæ. In annotandis vero annis, inueni aliquando chronographorum diſcrepantiam, vt hoc frequenter fieri ſolet. Sed mihi ſatis fuit in talibus ſimpliciter vnius probati ſcriptoris ſe-

ris ſequi ſententiam; eamque ſic à Lectore accipi velim, vt intelligat eo anno id acciditſe, aut circiter.

Tuæ autem R.tiæ obſeruande Domine, hunc libellum dedicatum volui, ob multa dignitatis Veſtræ in me beneficia. Nam, vt quædam eorum attingam, à Vobis ante annos aliquot accepi Catalogum Sanctorum Brabantiæ & Hannoniæ, à Regulari Rubeæ vallis conſcriptum, ad generoſum equitem, Philippum Conterallum. qui Catalogus mihi occaſionem dedit ſimile aliquid meditandi de omnibus Belgij Sanctis. Quare cum R.da Va. P.as libro noſtro initia dederit, æquiſsimum videbatur, vt ſub Eiuſdem protectione excuſus diſtraheretur. Sæpius etiam vſus ſum niditiſsimæ veſtræ Bibliothecæ Manuſcriptis codicibus, è qua etiam modò triginta quatuor volumina penes me habeo: quorum triginta, operum ſunt beatiſsimi Auguſtini. quibus, cum multis cooperarijs Theologis, vtor in laborioſa, ſed multum vtili caſtigatione, omnium ipſius tomorum.

Libens autem nonnihil ſubijcerem de R.tiæ V.æ laudibus, ſed vocem Veſtram eſſe agnoſco, Qui me laudat, me flagellat. Parcas tamen mihi, ſi non propter te, ſed propter alios, paucula ſubiecero. Gratias itaque ago

Domino Deo, quod eius dignatione in Gemblaco monasterio, quod primum & antiquissimum est inter Abbatias Brabantiæ, rector & regula sis subditorum. Rursus, quod in Gemblaco oppido & adiacentibus locis, sic temporalem administres iurisdictionem, vt ab omnibus magis pater habearis, quam dominus: Denique quod inter nobiles Brabantiæ, vbi primum locum obtines, sic valeas virtute irrumpere, vt nec potentis faciem extimescas, ponens scandalum in agilitate tua, nec pecces in multitudinem ciuitatum. Vnde etiam anno superiori, nomine Nobilium Brabantiæ, legationem illam in Hispanias, etsi senex, subire non recusasti, cum alijs ex nostro Louanio Brabantiæ legatis.

Ecclesiastici 7

Deus autem benignissimus, qui te, aliosq. nostros Legatos redeuntes, ex Maurorum periculis & insidijs eripuit, is etiam Catholicam nostram Vniuersitatem, pientissimam totius Belgij matrem, videre tum permisit grauissima pericula, sed inter ea, vt pupillam oculi sui, eandem conseruauit. Idem vero pater misericordiarum, qui & Vos protexit, & nos, toti Belgio, quod adhuc per loca plurima maximis premitur afflictionibus, & vastationibus, pacem nostris diebus dare dignetur.

gnetur. Sicque Regum, & omnium qui in sublimitate sunt corda dirigat, vt quietam & tranquillam vitam agamus, in omni pietate, & castitate. Vestram quoq. Reuerentiam, & Gemblacensibus, & nostræ Brabantiæ, ad multos annos seruet incolumem.

Louanij, ex sacelli monte,
Anno 1573, Kalendis Maij.

V. æ R. dæ P. ti

Deditissimus,

Ioan. Molanus Louanienſis.

IN EXIMIVM D. IOAN. MOLANVM, PETRI BACHERII, S. T. P.

Carmen.

Diuum relliquias, & Belgica nomina buſtis
eruis, ingrato nomina preſſa ſitu.
Eſt aliquid cineres, & frigida gramine ſaxa
ſpargere odorato, virgineiſque roſis.
Sed plus eſt dotes animi, præclaraque facta
ſcribere, & egregios tollere in aſtra viros.
At ſuperi, (quorum virtus, & nomina creſcunt,
& rutilant, calamo docte Molane tuo.)
Munera pro meritis olim ſat magna viciſſim
reddent. Poſt cineres hunc reor eſſe diem.
Quin etiam cordati omnes, ac poſthuma fama,
te referent Belgis conſuluiſſe tuis.
Dum promis Belgis Belgarum exempla priorum,
& ſtruis admotâ frigida corda face.
Quantum Hanones, Flandriq, tibi, diteſque Brabanti,
& debet quantum terra Bataua tibi.
Quorum maiores, qui cedro digna locuti
quíve ſuos vita commonuere pia,
Aſſeris à tenebris, & aperto lumine donas:
tæda ſub obſcuro ne lateat modio.
Te ſcribente pij rutilant in imagine Diui,
atque nouus pictis ſtat nitor in tabulis.
Te ſcribente pij ſurgunt de carcere, & vmbris,
nec finis inuiſo tanta perire ſitu
Nomina. Sed quo te ſtudijs pro talibus ornem
carmine, Smyrnæis digne Molane modis?
Si votum accipiunt Superi, peteſerus Olympum
ac vmbras inter connumerêre pias.

INDI-

INDICVLVS SANCTORVM BELGII.

INDICVLVM, Deo volente, conſcripturus de omnibus Sanctis Belgij, qui ad meam notitiam deuenerunt, ordinem inſequar literarum. Et quidem veteres ſcio aliter, ac latiùs, accepiſſe Belgarum vocabulum, quam à nobis acceptum ſit in præſentis libri inſcriptione: ſed vſu iam & conſuetudine receptum eſt, Germaniam inferiorem Belgium nuncupare. Itali, Flandriam nominant. Cuius præcipuæ & maiores partes ſunt,

Brabantia, Geldria } Ducatus.

Flandria, Arteſia, Hannonia, Hollandia, Zelandia, Namurcum } Comitatus.

Friſia.
Traiectenſis patria.
Leodium.
Cameracum, cum Cameraceſio.

Horum dominiorum duo poſtrema ſuis ſubſunt Epiſcopis: reliqua, iure hæreditario, Philippo

lippo, Hiſpaniarum Regi Catholico. In quibus vſque ad noſtra tempora quinque tantum fuerunt eccleſiæ cathedrales, Atrebati videlicet, Cameraci, Leodij, Tornaci, Vltraiecti. Neque enim initio multis opus fuit epiſcopatibus, quando hæ regiones ſparſim & infrequenter admodum habitabantur. Sed nunc vbique refertæ ſunt gentium & populorum frequentia. Vnde Paulus quartus, pio deſiderio Philippi Regis ſatisfacere volens, anno milleſimo quingenteſimo quinquageſimo nono, & auxit, & commodius diuiſit diœceſes Galliæ Belgicæ, quæ ditionis eſt Philippi Hiſpaniarum Regis.

Erexit enim in ea tres Archiepiſcopatus, ſiue metropoles, Mechliniam, Cameracum, Vltraiectum: & tredecim Cathedrales ſedes, quas trium Metropolitanarum ſuffraganeas eſſe voluit.

Mechlinienſem, nouam Metropolitanam, nouis Epiſcopatibus præeſſe voluit, Antuerpienſi, Gandauenſi, Brugenſi, Iprenſi, Buſcoducenſi, Ruremundenſi.

Cameracenſi metropolitanæ ſubiecit Atrebatum, Tornacum, antiquas Epiſcopales ſedes: ex nouis verò, Audomarum, & Namurcum.

Traiectenſi Archiepiſcopali nouas attribuit ſedes Epiſcopales, Harlemenſem, Dauentrienſem, Leouardienſem, Gruningenſem, & Middelburgenſem.

Porro Leodienſem eccleſiam, detractis ijs quæ ditionis

ditionis erat Philippi, reliquit subiectam Agrippinæ Coloniæ Archiepiscopo.

Complectar igitur subsequenti Indice horum nouemdecim Episcopatuum patrios Sanctos, parum anxius an quicquid horum limitibus comprehensum est, Germaniæ sit inferioris: & num nusquam sese extra dictos limites extendat. Sed his præfatis à sancto Abel sumamus exordium, qui literarum ordine primus est.

A.

SAnctus ABEL, ex primis Lobiensis ecclesiæ abbatibus, ordinatus est episcopus pro ordinatione, & plantatione ecclesiarum Dei: eamque ob causam etiam pallium accepit à Zacharia papa, ad suggestionem sancti Bonifacij Germanorum Apostoli, & Carolomanni ac Pipini Austrasiæ principum, vt habet Zachariæ epistola ad sanctum Bonifacium episcopum directa. Claruit igitur in confinio Leodiensium, & Hannonienſium, Lobij videlicet, siue Laubijs, abbas & archiepiscopus, circa annum Domini septingentesimum quinquagesimum. Inde, anno millesimo quadringentesimo nono, cum alijs Sanctorum corporibus, translatus est Binchium, quod est Hannoniæ oppidum, diœcesis Cameracensis. Vtroque loco natalis eius celebratur, quinto die mensis Augusti. Vocatur autem archiepiscopus Remensis à quibusdam, non quod Remensem ecclesiam gubernauit: sed quia in ea metro-

Epistolæ nō excusa.

metropoli archiepiſcopus fuit titularis ad infidelium conuerſionem.

Sãctus ABLEBERTVS, qui Emebertus dictus eſt ab incolis, & vicinis, epiſcopus fuit Cameracenſis, ſecundus poſt ſanctum Gaugericũ, & proximus prædeceſſor ſanctorum Autberti & Vindiciani: frater ſanctarum virginum, Reineldis, Gudilæ & Pharaildis, tempore regis Dagoberti: qui vita exiſtens admirabilis, & meritis inſignis, quieuit circa annum ſexcenteſimum quadrageſimum. De ipſo ſic ſcriptum eſt in Chronico Cameracenſi, ad Gerardum ſecundum. Fuit huic, vt aiunt, prædium, quod * Martinas dicitur, familijs quidem & rebus circunfluis locupletiſſimum, de quo Dei genitricis eccleſiam † hæredem fecerat. Sed neſcimus qua cauſa, niſi infeſtatione paganorum, amiſerit. Superueniente die ſuæ vocationis, in Brachbantenſi pago, villa videlicet Ham, defunctus migrauit à mundo, illicque eſt ſepultus: deinde ad Martinas deportatus, poſtea verò ad Malbodium: ibique reſurrectionis diem expectat. Hæc ibi. Malbodium autem eſt Hannoniæ oppidum. vbi in Canonicarum eccleſia feſtum eius peragitur die decima quinta Ianuarij, nouen lectionibus: ſed tres mediæ, leguntur de Mauro abbate. Rurſus in die ſancti Lucæ Euangeliſtæ, habet commemorationem.

† Cameracenſem

Acca presbyter, tertius nominatur inter Apoſtolicos viros, qui ex Anglia Traiectum appulerunt, ad Friſonum & Saxonum conuerſionem. Sed in Angliam rediens ad cõſecrationem Suuitberti, quem fratres Friſiæ in epiſcopum elegerant,

rant, ibidem eſt retentus, & in epiſcopum Lindisfarnenſem aſſumptus. An Angli natalem celebrent ignoro. multa tamen in eius laudem ſcribit Beda libro quinto hiſtorię Eccleſiaſticę, capite 21.

Sanctus ADALBERTVS, eximius confeſſor, & leuita, filius regis Deirorum, pro Chriſto dimiſit regale patrimonium: & cum ſanctus Egbertus, inſtar duodecim Apoſtolorum, duodecim congregaret Apoſtolicos viros, quos miſſurus eſſet ad prædicandum fidem Chriſti paganis & barbaris Friſonibus, hunc leuitam vndecim presbyteris duodecimum adiunxit: qui anno Domini ſexcenteſimo nonageſimo, velut duodecim Dominici gregis arietes, proſpero vento appulerunt in Wiltenburg, ſiue Traiectum. Adalbertus igitur primus Traiectenſis eccleſiæ archidiaconus, poſt multorum paganorum conuerſionem, & laudabilem ſanctę vitæ cōſummationem, multis miraculis clarus, ſepultus eſt Egmondæ in Kenemaria, quæ etiá Hæcmunda nominatur. Vbi ſub Theodorico primo Hollandiæ Comite, corpus eius de tumulo leuatum eſt. Theodoricus autem iunior, paternæ deuotionis feruentiſſimus æmulator, ibidem monaſterium conſtruxit Ordinis ſancti Benedicti, in honorem ſancti confeſſoris Adalberti, quod etiam Egmond dicitur; & eſt totius Hollandiæ longè celeberrimum, in diœceſi Harlemēſi. Huius filius Egbertus Treuerenſis præſul, per merita Adalberti à valida febri abſolutus, eius vitam curauit deſcribi per Medelocenſes cœnobitas. quæ extat inter hiſtorias Sanctorum menſis Iunij. Natalis

enim

enim incidit in diē vigesimū quintū dicti mensis.

Adalsendis virgo, cū sancta Rictrude ponitur.

Adela, mater sancti Trudonis, cum filio ponitur, litera T.

Sanctus ADELINVS confessor, discipulus sancti Landelini, quiescit cum eo in villa Hannoniæ, & abbatia Ordinis sancti Benedicti, quibus nomen est Crispinium, in episcopatu Cameracēsi. Vbi natalis eius celebratur quinto Calendas Iulij. Fuit collega sancti Landelini, cum tertiò Romam peteret, eiusque in verbi Dei prædicatione insignis cooperator.

Sancta Adeltrudis virgo, ex Hasbanio Gandauum translata, coniungitur sancto Landoaldo archipresbytero.

Sancta ADILIA, virgo sanctimonialis, quiescit Orpij, in diœcesi Namurcensi, haud ita procul à Thenis & Geldonia. vbi festum habet nouem lectionum, postridie Petri & Pauli. Ibi temporibus Childerici, in mōte multis sanctimonialibus præfuit. Sed cum esset hospitalitate præcipua, videretque pauciores propter montis molestias eò conuenire, in inferiori loco ædificauit ecclesiam sancti Martini, & ad eam monasterium transtulit, cum hospitalitate, ad recipiēdum Christianos. Singulari autem pietate recipiebat viros ecclesiasticos de Scotia. Quieuit in dicta sancti Martini eccclesia, in crypta, ante altare sancti Ioannis Baptistę, sed inde eleuata, est in feretrum. Monasterium autem, & hospitalitas, quorum historia meminit, per bella omnino interierunt. Insigne autem eius loci monumentum, est fons sanctæ

Adiliæ.

Adiliæ. cuius aqua, vt à venerando & docto eius loci Pastore intellexi, omnes ædes Orpienses alluit. Idem asserebat se, consensu Episcopi, visitasse sacras corporis reliquias, in die Nicolai, anno septuagesimo primo, præsentibus venerabilibus viris, indeque odorem fragrantissimum, & longe gratissimum se percepisse. Sed & miracula nonnulla sese vidisse, ad inuocationem sanctæ Adiliæ; quæ sub idoneis testibus consignauit.

Sanctus Adolphus monachus, martyrio cum Bonifacio coronatur in Frisia, quinta die Iunij, vt dicetur in Athalario.

Sancti Adriani martyris Nicomedienſis reliquiæ, ex Roma translatæ sunt ad montem sancti Audardi. Exinde Raulicuriam in Hannoniam; nouissimè anno millesimo centesimo decimo, ad Gerardi montem, Flandriæ ciuitatem, diœcesis Mechlinienſis; in qua est abbatia ordinis sancti Benedicti, valdè celebris, propter præsentiam & beneficia tanti martyris. Multis autem signis & miraculis, Seuclardus abbas tunc experiebatur, veras esse eius reliquias. Ad eius memoriam frequens est populorum concursus: immo ob illustria martyris beneficia, multi vrbem non aliter nominant, quàm ad sanctum Adrianum in Flandria. Allatio Adriani celebratur per totam ciuitatem die vigesimo septimo Maij; eleuatio verò per Decanatum die quarto Martij: nisi post Synodū Mechlinienſem aliquid sit immutatum.

Sanctus ADRIANVS, internuncius sancti Landoaldi, pingitur cum baculo rurali, & literis in manibus, tanquam nuncius, & inter martyres

In historia S. Landoaldi. Christi honoratur. Scribit enim Nodgerus episcopus Chilpericum regem, qui tunc sedem habebat apud Traiectum, sumptus necessarios misisse quotidie Landoaldo: Sed quadã vice Adrianum eiusdem beati viri internuncium, nimia auri & argenti pondera deportare creditum, à latronibus esse interceptum, & in mediæ viæ loco villari martyrium indeptum. Quieuit, cum Landoaldo archipresbytero, in Winteren houe/apud Tungros, cũ quo est eleuatus, & Gandauũ translatus, ad ecclesiam sancti Bauonis. Natalis eius notatur decimo nono Martij, in die Landoaldi.

Sanctę Agnetis, celeberrimę martyris reliquię, in tumba honorificè quiescunt Vltraiecti, in cathedrali ecclesia. Eas ex Italia trãstulit Baldricus, decimus quintus episcopus Traiectensis, anno nongentesimo sexagesimo sexto, sub Othone. Vnde festiuitas Agnetis, die vigesimo primo Ianuarij, per totam diœcesim est celeberrima. Dies translationis, est quarto Nonas Septembris.

Sanctus AIBERTVS monachus, & presbyter Crispinienſis, consentiente abbate suo vitam sanctissimam egit, reclusus in cella prope Crispinium, tempore Burchardi episcopi Cameracensis. Obijt in die Paschæ, septima die Aprilis. Non est quidem à Romana Sede canonizatus: Crispinium tamen monasterium eum inuocat in litanijs monasterij: & auctoritate episcopi Cameracensis, in vicini loci oratorio, quod Capella dicitur (in quo requieſcit) festũ eius celebrat, postridie dedicationis, quod est secunda die Maij. Vitæ historiã, quæ excusa est mẽse Aprili, scripsit Robert° archidiaco-

diaconus Auſtrouandēſis, ad Algiſum epiſcopum.

Sanctus AICADRVS, fuit poſt ſanctū Philibertum abbas Gemeticēſis, in Nortmānia, prope Rothomagum: vbi nongētis monachis præfuiſſe ſcribitur. Tranſlatus eſt, cum ſancto Hugone, ob Nortmannorū perſecutionē, ad Haſpras, præpoſiturā Cameracēſis epiſcopatus. Quæ cum multum deficeret in diſciplina monaſtica propter longinquā abbatis ſui abſentiā, effecit Gerardus epiſcopus, quod facta per Gemeticēſes commutatione, ſubiecta ſit ſancti Vedaſti monaſterio. Vnde Leduinus abbas, in honorē Sanctorū ibi quieſcentiū, locū nouis ędificijs, & clauſtro regulari inſigniuit.

Albertus epiſcopus Leodiēſis, vir miræ ſanctitatis, frater Heinrici, magni Lotharingiæ ac Brabantiæ Ducis, ob cuſtodiam eccleſiaſticæ libertatis, de mandato Heinrici imperatoris, apud ciuitatem Remenſem occubuit.

Legia quem legit, electum Roma probauit,
Remis ſacrauit, ſacratum martyrizauit.

Hæc Martyrologium eccleſiæ Bruxellenſis, vndecimo Calendas decembris.

Aldebertus Comes Auſtrouandiæ, in altare ſubleuatus eſt. Quod repetetur, cum ventum erit ad ſanctam Reginam, eius coniugem.

Sancta ALDEGVNDIS virgo, ſoror beatiſsimæ Vualdetrudis fundauit Malbodium monaſterium. Quod hodie eſt oppidum Hannoniæ & in eo celebre canonicarum nobilium, ſiue Dominarum, collegium, quarum dominio ipſum oppidum ſubijcitur. De hac Vſuardus ait, Tertio Calendas Februarij, Malbodio monaſterio,

ſanctæ Aldegundis virginis. Ex quo conſtat memoriam eius in eccleſia eſſe peruetuſtam.

Sãcta ALDEGVNDIS virgo, filia ſancti Baſini, regis & martyris, Deo ſeruiuit in Truncinio, extra Gandauum, vbi etiam cum patre quieſcit in abbatiali eccleſia beatæ Mariæ, Ordinis Prẽmonſtratenſis. Feſtum habet vigeſimo die Iunij.

Sancta ALDETRVDIS, virgo filia ſanctorum Vincentij & Vualdetrudis, beatæ Aldegundi materteræ ſuæ ſucceſsit in regimine Malbodienſis monaſterij. Vbi natalis eius celebratur poſtridie ſancti Matthiæ, nouem lectionibus.

Sancta ALENA virgo & martyr, quieſcit in Foreſto, iuxta Sennam, opulẽtiſsimo ſanctimonialium Ordinis ſancti Benedicti monaſterio, prope Bruxellam. Floruit tempore Amandi epiſcopi, filia Leuoldi regis, ſiue reguli, aut domini in Dielbeka. Vnde cum noctu Foreſtũ clanculum ex more iret ad eccleſiam, furtiuas preces Deo fuſura, iuſſu patris gentilis deprehenſa, in via violẽta brachij extractione palmam martyrij eſt conſecuta. Eleuauit eius membra Godſcalcus, abbas Affligienſis, anno milleſimo centeſimo nonageſimo tertio, feſtum eius inſtituens Dominico die ante natiuitatem Ioannis Baptiſtæ. eſt diœceſis Mechlinenſis, in Brabantia.

Sancta AMALBERGA virgo ex Ardenna, cõſilio ſancti Vuillibrordi, Beliſiã venit inſtruenda; vbi ſanctiſsima Landrada præerat monaſterio, quod extruxerat. Brachij eius os confregit Carolus Martellus princeps, vt eam ſibi raperet ſponſam. Quam etiam planè cepiſſet, vxorem, niſi

pudicitia

pudicitia virginalis, de eo triumphans, penitus obſtitiſſet. migrauit ad Dominum anno ſeptingẽteſimo ſeptuageſimo ſecundo aut circiter, ſexto Idus Iulij, ſepulta in Tempſeca iuris ſui villa ad Scaldam: vbi in ſui nominis eccleſia oſtenditur eius ſepulcrum: ſed corpus virgineum Balduinus Ferreus Gandauum trãſtulit, ad Blandinienſe ſancti Petri monaſterium. vbi † coniunctum eſt reliquijs ſancti Bertulphi. Maſſæus ſcribit ciues Gandauenſes, vna cum Vilhelmo epiſcopo Tornacenſi, diem feſtum eius ſibi inſtituiſſe anno milleſimo trecenteſimo trigeſimo primo. *Vita Bertulphi cap. 35. to. 2 Surij.*

Sancta AMALBERGA vidua, mater ſanctæ Pharaildis, & ex ſecundo coniugio ſancti Emeberti epiſcopi, Reineldis & Gudilæ, virginum, ſepulta fuit Lobijs, vbi ſepulcrum eius viſitatur in hodiernum diem: ſed trãſlata eſt Binchium. Vtroque loco feſtiuitas eius agitur decimo die Iunij.

Sanctus AMANDVS, filius Sereni Aquitànorum ducis, ex Amantia matrona cum primis nobili, annos vix dum pubertatis ingreſſus, monaſticæ vitæ inſtitutũ elegit in Ogia inſula, quam etiam à ſerpẽte ſigno crucis liberauit. Cum autem pater eum multis verbis à ſancto inſtituto amouere laboraret, hanc illi tandem grauiſsimam ſententiam retulit. Terrena non appeto; tantum mihi permitte vt Chriſto militem. multos igitur annos in illa viuendi ratione exercitatus, poſtea Turonis ſacris initiatus eſt: ac deinde Bituricæ monaſterium rurſus ingreſſus, annis ibi quindecim corpuſculum mira abſtinentia macerauit. Tandem religionis amore tactus, Romam ſe contulit, diuo-

rumq; Petri & Pauli Apostolorū limina visitauit. Vbi à beato Petro nocte admonetur, vt in Galliam protinus prædicandi Euangelij causa remearet. Reuersum Gallia obuijs vlnis accepit, & vt verbum Domini gentibus euangelizaret, coactus à rege Lotario & sacerdotibus, episcopus est ordinatus. Moriente deinde Ioanne Tungrorum episcopo, Dagoberto rege vrgente, Tungrensem ecclesiam gubernandam susceptit. Quam functionem cum summa, vt decebat, authoritate administraret, vitiaq; omnis status acriter reprehēderet, ingens odium Dagoberti regis, & clericorum, in se concitauit. Miraculis adhuc viuus egregijs claruit. Sed cunctis pœne miraculis est maius quod vitæ sanctimonia, & prædicatione verbi Dei infideles innumeros conuerterit, multosque habuerit sanctissimos discipulos. In multis Brabantiæ locis fidem Christi prædicauit, potissimum iuxta Niuellam & Bruxellam. Ipsius admonitione Iduberga, relicta Pipini Ducis Brabantiæ, sibi & filiæ suę Gertrudi, Christiq; familię, cœnobium constituxit Niuellanū, in quo vtramq; sacro velamine consecrauit. Neque contentus fuit terminis suæ diœcesis, sed inibi ponens vicarium, sanctissimum Landoaldum archipresbyterū, alijs etiam gentibus Christum prædicauit: vt, Sclauis circa Danubiū, Vasconibus, circa Pirenæos saltus: & in Flandria, Gandensibus potissimū, & Pabulensibus. Gandenses à Mercurij, & aliorū idolorū cultu, auocauit. Ibique duo celeberrima cōstruxit monasteria, diui Petri Blādinienſe & diui Bauonis Gandense, ipsiq; diuo Bauoni Hasbaniæ principi

Deum

Deum syncere colendi leges dedit. Truncinij ad Lisam fluuiū, clericorū siue canonicorū societatē instituit, quæ multis post annis in cœnobium instituti Præmonstratensis est cōuersa. Tandē Apostolica virtute apud Pabulenses in Elnonensi monasterio, quod hodie ab authore sancti Amandi proprie dicitur, mortē obijt anno incarnati Verbi sexcentesimo sexagesimo primo, octauo Idus Februarij. Cuius corpus, etiā in capillis & omnibus sui partibus, sic integrum & venustū post multos annos inuentum est, quasi si non modo heri aut nudiustertius mortuus, verum etiā adhuc in viuis fuisset. Est autē sancti Amandi abbatia in Flādria, inter Tornacum & Valēcenas, ad riuulum Elnonem, diœcesis Tornacensis. Vbi Amādi merita, & monachorum pietas, multas pepererunt diuitias. Historiæ scriptores ad Vsuardum sunt annotati.

Sanctus AMANTIVS diaconus, cum Landoaldo archipresbytero Romā venit, ad postulationem sancti Amandi; cum quo & in Winterschouen quieuit, & Gandauum est translatus. Natalis notatur decimo nono die Martij.

Sanctus AMATVS, Senonēsis episcopus, & cōfessor, per Theodorici regis execrabiles, iussus in exiliū ablegatus est, causa non discussa, neq; super accusationibus interrogatus. Quare gregi suo condolēs, episcopatū reliquit, & primū Peronę exulauit vsq; ad mortē sancti Fursei abbatis: deinde in Broylo monasterio, vbi à S. Maurōto abbate receptus, sanctissimè vitā finiuit, circa annū sexcentesimum septuagesimū. Inde Duacū, propter incursiones Nortmānorū, trāslatus est, ad collegiatā &

primariam vrbis ecclesiam, quæ sancti Amati dicitur. Vbi totius vrbis patronus, natalem habet pridie Idus Septembris. Eleuatio & translatio recoluntur, quarto Calendas Maij, & decimoquarto Calendas Nouembris. Est autem Duacum, vrbs diœcesis Atrebatensis, iuxta Flandriam, Hannoniam, & Artesiam, nuperrimè ex Louanio multum decorata generali vniuersitate omnium studiorum.

Sanctus AMOLVVINVS, siue Amulbuinus, Lobijs fuit & abbas, & episcopus. Siquidem Lobium locus regius, regia munificentia extructus, nulli committebatur, nisi primum esset ordinatus episcopus, sicut hoc competebat nouellæ fidei rudimentis. Quæ dignitas perdurauit etiam in aliquot sancti Vrsmari successores. Vnde in dicta abbatiali dignitate nonnullæ supersunt reliquiæ. Festum est Lobijs, vbi resedit, & quieuit; item Binchij, quo trãslatus est, septimo Idus Februarij.

Sanctus AMOR, diaconus & confessor, natione Aquitanus, fines Brabantiæ, quæ nuper Lotharingia vocata cognoscitur, sua sanctissima conuersatione & prædicatione fœcundauit: multo tempore ad sepulcrum sancti Seruatij Domino seruiuit, & tandem post laudabilem & miraculis claram vitam, quieuit Belisiæ: vbi extra muros in Canonicarum collegio, quod dicitur **Monster Bilsen** præcipuo colitur honore: potissimum in natalitio die, octauo Octobris. Est autem Belisia sub episcopo Leodiensi, oppidum Hasbaniæ, quæ antiquitus fuit comitatus in Brabantia, & nunc adhuc ex parte eidem subiacet.

De An-

De Andoletio martyre Leodienſi, vide in Lamberto & Floriberto, epiſcopis eiuſdē vrbis.

Andreas abbas Elnonenſis, diſcipulus ſancti Amandi, habetur inter ſanctos Elnonēſes, etſi eius natalis nō celebretur. Extat de eo tale epitaphiū:

Hunc tumulum quiq́ue non irreuerenter adite,
Andreæ ſancti loculum quia claudit & artus.
Qui pius & prudens, humilis fuit, & venerandi
Diſcipulus patris, ſimul & ſucceſſor, Amandi.
Hunc paſtor caulæ, præſentis conditor aulæ,
Hugo leuans, lymphaq́ue luens, thecaq́ue recondens,
Mundato tumulo ſolenniter hic relocauit.
Febri fatiſcentes ibi conualuēre frequenter.

Sanctus ANSBERTVS, ex Fontanella monaſterio quod ſitum eſt in territorio Rothomagenſi ad Sequanam, aſſumptus eſt poſt ſanctum Audoēnum in epiſcopum Rothomagenſem, ſub quo dicta eccleſia floruit, ſicut monaſterium ante floruerat. Creuit gratijs, decreuit metallis. Delatus apud Pipinum principem, humiliter ſubijt exilij ęrumnam, in Altomonte Hannoniæ monaſterio. Vbi etiam mortis quiete dormiens, tranſijt ex hoc ſæculo. Poſt mortem petijt referri Fontanellam, vbi dudum regulari ordine Domino militauerat. Vnde Halidulphus, abbas Altimontis, ſummo honore corpus eo detulit, ita indutum, ſicut ſanctis altaribus aſsiſtere conſueuerat. Quod factum eſt anno ſexcenteſimo nonageſimo quinto. Hiſtoriam vitæ grauiter ſub idem tempus conſcripſit Angradus monachus ad Hiltbertum quartum abbatem Fontanellæ, hoc eſt, ad proximū Ansberti ſucceſſorem. Quæ apud Dominum Surium extat

in natali eius, die nono Februarij. Corpus eius, cum corporibus Vuandregisili & Vulfranni, ex Bononia, siue Bolonia, maritima vrbe, translatum est Gandauum ad Blandinienſe cœnobium anno nongenteſimo quadrageſimo quarto, tertio nonas Septembris. Boloniā enim corpora translata erant propter perſecutionem Nortmannicam.

Sāctus Arnoldus, è Græciæ partibus, arte lyricus, ob artis gratiā in regiam Caroli Magni aulam eſt ſuſceptus, habitauitq; in Genes Wilre/ quod hodie ſancti Arnoldi villa dicitur. Ab imperatore ſyluam accepit, quàm adiacentibus villis diſtribuit. Cuius anniuerſariusdies ab incolis loci illius decimoquinto Calēdas Auguſti, ſumma recolitur cū veneratione, offerūtque ei quatuordecim candelas, corā reliquijs in argentea capſa reconditis. Hæc ex hiſtoria ſancti Arnoldi. Locus eſt apud Falkenburgū inter Traiectū & Aquiſgranū, diœceſis Leodiēſis, vt colligo, ex charta dicti epiſcopatus, in qua Arnſwilre eſt comprehenſum. Quo tamē in honore ibi nūc habeatur, nōdum reſciui.

Sanctus Arnvlphvs, epiſcopus Sueſſionenſis, & confeſſor, patrem habuit Fulbertum in pago Brabantino, circa Scaldim, in villa * Tidinghem. Cumque militiæ cingulum & inſignia accepiſſet, multas Brabantinas atque Flandrenſes lites, ſua prudentia ſæpe diremit. Sed miles præpotens ac nominatus, quem tota ſæculi gloria ſequebatur, pertæſus ſæcularis militiæ, migrauit ad ſancti Medardi eccleſiā, iuxta muros Sueſſonicæ ciuitatis; vbi præclara monachorū cōgregatio ſub Reinaldo refulgebat. Sed defuncto Reinaldo,

Pontius

Pōtius quidā pseudomonach⁹, secundū Simoniā à Philippo rege nomē & sedē abbatis adipiscitur. Qui cū omnia destrueret, nec corpora martyrū & confessorū ibi consistentia reuereretur, electus est Arnulphus vt nolens extrudēdo succedat. Super quo intercedentibus primarijs loci, & inter eos episcopo Suessionum, maiestatis Regiæ clementiam obtinuerūt. Similiter etiam nolens, Vrsioni pseudoëpiscopo Suessionis successit, per canonicam electionem, & cogente eum Romani pontificis Apostolica auctoritate, renuente interim curiæ Francorū publica sentētia. Cūque sedē alius occupasset, nō ecclesię iure, sed palatij fauore, sciēs quod nō sedes episcopū, sed episcopus sedē faciat, resedit in castello Vlciacensi, eiusdē diœcesis. Ad hunc Pontificatum promotus, pacis minister, pro pacis redintegratione Apostolica authoritate in Flandriā redijt. Vbi quoq;, consilio & authoritate Radbodi episcopi Tornacēsis, in Aldenburg/qui locus oppidū est diœcesis Brugarū, sancti Petri & omniū Apostolorū Ecclesiā, vsibus Abbatię aptādam susceptit, tandēque in eodē monasterio & finē vitæ accepit, decimo octauo Calendas Septēbris, & sepulturā anno Domini millesimo octuagesimo septimo. Multum claruit prophetiæ dono, & miraculis. Quæ tot fuerunt post mortem, quod ijs motus Lābertus episcopus cū aliquot abbatibus, corpus sacrū seu reuera sanctū, iuxta morem Gallicanæ ecclesiæ de terra leuauerit, & reposuerit, Calēdis Maij, anno millesimo cēteſimo vigesimo primo, præhabita tamē authoritate, tam Concilij Beluacensis, quod miracula examinauerat, quam

reuerendi

reuerendi domini Cononis, qui erat legatus Apostolicæ sedis.

Arnulphus miles & martyr Cisonienſis, in defenſione domini ac magiſtri ſui innocens laqueo peremptus fuit. de quo extat rhythmus, cuius paucos verſus ſubiungam.

Omnis plebs Ciſonij,
Martyris egregij
Gaudet de præſentia.
Nam ſi quis cum febribus
Huc venit, & precibus,
Sentit beneficia.
Concurrente populo,
Multa Dei famulo
Donantur beneficia.

Item:

Ibi nunc repoſitus
Iacet martyr inclytus
In altaris margine.
Ibi Giſla poſita eſt,
Et eius inclyta proles,
Alars nomine.
Horum trium meritis,
Et Eurardi militis,
Præſta pater omnium
Sic ad præſens viuere,
Horum vt in æthere
Conſequamur gaudium.

Natalem notatum vidi quinto Calendas Februarij. quem tamen puto à Ciſonienſibus non celebrari. ſed tertio Idus Iulij faciunt commemorationem ſanctorum ſuæ eccleſiæ. Eorumq; eleuatio facta

tio facta est pridie Idus Decembris. Verum Arnulphi ossa per iconomachos nostri temporis multùm sunt dispersa.

Sanctus ATHALARIVS martyr, fuit vnus ex præcipuis quos sanctus Bonifacius secum in Frisia habuit, & prædicationis, & martyrij, collegas. Vnde nomen eius & in litanijs Traiectensis ecclesiæ exprimitur, & in collecta diei, quinto Iunij, *Deus qui multitudinem populorum deuota sanctorum tuorum, Bonifacij, Eobani, atque Athalarij, & sociorum eorum, instantia, ad agnitionem tui nominis vocare dignatus es, concede propitius, vt quorum solennia colimus, eorum apud te patrocinia sentiamus.* Ab anonymo, qui iussu Fuldensium, post sanctum Vuilibaldum, Bonifacij historiam libris duobus conscripsit, nominatur, vt arbitror, Adalherus. Scribit enim Bonifacio præter Eobanum episcopum, in prædicatione Euangelij, & in merito martyrij, adfuisse, presbyteros tres, & totidē diaconos; puta, Vintrugium, Vualterum, & Adalherum: Stircbaldum, Hamuntium, & Bosonem: itē professione monachos, Vuaccarum, Gūderharū, Villeherū & Adolphū. Porro corpus Athalarij in tumba portatili quieuit Traiecti in antiquo, vel potius in antiquato monasterio sancti Saluatoris. Hodie enim est Canonicorum collegium, vix vllas habens monasterij reliquias, præter nomen, & multas diuitias: quas peperit quidem monastica pietas: sed plerisque locis filia matrem suffocauit.

Auæ abbatissæ mentio est in sancta Regina.

Sanctus AVDOMARVS, episcopus & confessor, natione Germanus, non longè à Constantia na-

tia natus, in Luxouio Burgundiæ monasterio, sub abbate sancto Eustathio, magna vixit sanctimonia. monachus cũ patre factus & cũ alijs nobilium filijs. Impulsu autem Francorũ regis, & episcopi Nouiomẽsis, datur Morinis episcopus: quos prius cõuersos per Victoricũ & Fuscianum, sed magna ex parte relapsos in veterẽ idololatriam, maximis laboribus ad verã reduxit pietatem. Obijt in villa Vuarantis suę diœcesis, anno sexcentesimo nonagesimo quinto, à Reuerẽdissimo abbate Bertino, & choro monachorum, sepultus in monasterio Sithiu. Fuit autem Sithiu olim vicus celebris, & lutosus portus, ac in eo sanctissimũ monasterium. Hodie est percelebre oppidum sancti Audomari in Artesia, vbi corpus sancti Audomari quiescit, ex monasterio translatum in primariam ecclesiam, quæ Morinensi detracta, anno quinquagesimo nono erecta est in cathedralem. Natalem habet, etiam ab Vsuardo notatum, die nona Septembris.

Sanctus AVTBERTVS episcopus Cameracensis, & confessor, refulsit temporibus Dagoberti inclyti Francorũ regis, sacerdos Christi probatissimus, sub quo & per quem Hannonia mirabiliter in Christiana religione cœpit florere, & vigere. Habuit enim in ea discipulos, Landelinum, abbatem Crispinij; Vincentium Madelgarium, Comitem; & cõiugem eius sanctissimam Vualdetrudem. Horum sanctitati adiunxerunt se etiam multi Apostolici prædicatores ex Scotia & Gallia: & ex ipsa Græcia sanctissimus Gislenus. Per quas columnas felix Hannonia Christo Domino est incorporata, ac fidei Christianæ initijs imbuta:

Dolen-

Dolendū eſt tanti pontificis vitā magna ex parte neſciri. Quod neſcio vtrū ſcriptorū ignauię debeat imputari, an iuſto Deo iudicio, qui ſtellas claudit quaſi ſub ſignaculo, dū videlicet exigentibus peccatis malorū, vita abſcōditur bonorum. Sepultus eſt Cameraci extra muros in ſancti Petri eccleſia, quę ampliatis mœnibus nūc eſt intra muros, ſancti Autberti abbatia. Natalē habet Idibus Decębris. Iob 9

Aya coniungitur marito ſuo, ſancto Hidulpho.

B.

SAnctus Babolenus, abbas & confeſſor, ſucceſſit in Stabuleto ſancto Remaclo, immediatè per reſignationem abbatię. Ibidem quieſcunt eius reliquiæ & altare habet in ſui honorem conſecratum, atque feſtum Duplex maius, ſexto Calēdas Iulij. Eſt in patria, & diœceſi Leodiēſi. Fuit etiam abbas Luxouienſis in Burgundia, & abbas atque fundator Foſſatenſis monaſterij. Libenter enim vir ſanctus ſe ex loco vno in alia tranſportari permiſit, quò in monaſticæ vitæ diſciplina pluribus præeſſet, & prodeſſet.

Sanctus BAIDILO confeſſor, quieſcit Lutoſę in Canonicorū collegiata eccleſia, quæ maiorum temporibus fuit abbatia Canonicorū regulariter viuentium. Vnde de eo ſic ſcriptum reperio in Chronico Cameracenſi: Eſt monaſterium quoque Canonicorum in honore Apoſtolorum Petri & Pauli, in vico qui dicitur Lutoſa, quod cōſtruxit beatus Amandus. & eſt diues abbatia. Vbi vir Dei venerabilis Baidilo requieſcit, qui corpus ſanctæ Mariæ Magdalenæ de Hieruſalem in Burgundiam in loco Vercelliaco, attuliſſe fertur.

Scio

Scio Lutoſanos eum in Litanijs inuocare, ſed natalem quo die celebrent adhuc ignoro. Diſtat locus ab Atho in Hannonia duobus milliaribus: fuitque ciuitas: ſed conflagratione fere in pagum eſt redactus.

Sanctus BASINVS martyr, regia, vt ſcribitur, ſtirpe natus, tres ædificauit eccleſias iuxta decurſum Lyſæ: quarū vnam, Deiparæ videlicet, defendens cōtra gentilium vaſtationem, grauiter in campo Meldēs uelū vulneratus, martyr migrauit ad Chriſtum. Quieſcit cum filia ſancta Aldegunde Truncinij iuxta Gandauum, in abbatia Ordinis Præmonſtratenſis. vbi feſtum eius agitur decimoquarto Iunij.

Sanctus BAVO, ſiue Alloynus, cognomento Bauo, ſanctiſsimus & celeberrimus confeſſor, patrem habuit Agilulfum, Hasbaniæ Comitem, fratrem patruelē Carolomanni; cuius filius fuit Pipinus à Landa, quem primū vocāt Brabantiæ Ducē. Primùm militauit ſub imperatore Mauricio, & ſub regibus Frācię, ac Auſtraſię. Deinde contēptis opibus & honoribus, atq; à beato Amando Tungrorum epiſcopo Chriſti gloriā plenius edoctus, ſoli Chriſto crucifixo militare ſtatuit. Et licet Mauricius, lege lata prohibuiſſet, ne quis ex ſæculari militia ad monaſticam vitam tranſiret, in propoſito tamen conſtanter perſtitit, ſuffultus fauore Clotarij & Dagoberti regum: animatus quoque à Gregorio magno, qui militum pium ſtudium aduerſus Mauricij edictum defendebat. Pecuniam & theſauros in pauperes diſtribuit: terras ac prædia, quæ in Brabantinorum agro, alibiq̃ue

Lib. 2 regiſtri, epiſt. 61.

biq́ue plurima poſsidebat, in pios vſus contulit. Gandę ad Scaldis & Legiæ confluentiam, eodem diuo Amando promotore, in honorem ſancti Petri monaſterium extruxit, egregieq́ue dotauit, quod ab eo poſtea denominatum eſt. In eo monaſterio aliquot annis agens pœnitentiam, ſoliq́ue Deo inſeruiens, cum omni ſanctitate, vitam hanc temporalem cum æterna commutauit, Calendis Octobris, anno ſexcenteſimo trigeſimo primo. Cuius etiam imitatione Gertrudis & Beggha, Pipini filiæ, ſeſe puriori vitæ addixerunt. multiq́ue principes, viri fœminæq́ue, ipſius exemplum ſecuti, ſanctimoniæ laudem apud poſteros meruerunt. Quantus, quamque magni nominis fuerit, non ſolum miracula patefecerunt: quodq́ue multæ eccleſiæ, inter quas Harlemenſis, ſub eius inuocatione & patrocinio ſint extructæ: ſed etiam quod viri celeberrimi eum religioſiſsimè viſitarint. Amandus, magnus ille Flandrorum Apoſtolus, noluit abeſſe cum ex hac vita migraret. Domlinus religioſiſsimus presbyter, ex Turolto Angelico ducatu aduenit, vt ante mortem Bauoni ſacræ Euchariſtiæ viaticum traderet. Liuinus archiepiſcopus & martyr, in Flandriam veniens, triginta diebus ſuper Bauonis ſepulcrum Miſſarum ſolennia celebrauit: & cùm conuertendis infidelibus operam dabat, Floriberto abbati in Bauonis memoriam elegiacum carmen tranſmiſit. Sed & Eligius præſul, non modo Bauonis reliquias viſitauit, verum etiam eaſdem è terra honorificè eleuauit, Calendis Auguſti. Eodem die, ſed anno milleſimo decimo, cum per calumniam

ſparſum fuiſſet Bauonis reliquias nũquam è Lauduno clauato reportatas eſſe, aut ſaltẽ furto ſublatas eſſe, Eremboldus abbas huius mendacij confutandi cauſa, omni populo præſente, ſacros cineres & oſſa, in præſtantiorem thecam tranſpoſuit; atque paralytica Menſuuindis, puella Antuerpienſis, mox perfectam ſanitatem recepit. Quieſcit cum Liuino, Landoaldo, Macario, alijsque ſanctis, Gandaui; quæ prima eſt & maxima Flandriæ ciuitas, in cathedrali ſanctorum Bauonis & Ioannis Baptiſtæ eccleſia: eſtque totius diœceſis patronus.

Verum non incongruè fecero, ſi paucis Cãdenſis eccleſiæ progreſſum ſubiecero. Hanc cùm opibus præcipuè ſancti Bauonis fundauerat ſanctus Amãdus, non monachos initio, ſed clericos ſimul viuentes inſtituit, quibus amotis, quod licentiùs viuerent, monachos ſancti Benedicti collocauit, ſub abbate ſancto Florberto. Qui cum multum ſanctimonia & doctrina clarerent, multis bonis & priuilegijs dotati ſunt, etiam ab imperatoribus, Carolo magno, Ludouico pio, Othone ſecundo. Inter hos Hildebertus, octauus fuit abbas Gandenſis, qui contra fautores imperatoris Conſtantini Copronymi, non modo verbis, ſed etiam ſanguinis ac vitæ profuſione, confirmauit pium imaginum cultum. Rurſus, inter hos Einardus, Caroli magni Cancellarius doctiſsimus; qui fama monaſterij clariſsima inuitatus, habitum in eo religionis ſuſcipere non dubitauit, factusque eſt abbas decimus quintus; idem qui præclariſsimas reliquias Petri & Marcellini Româ Gandenſi

ſuæ ec-

ſuæ eccleſiæ procurauit. At poſt fœlicia Einardi tempora, Nortmanni barbara crudelitate Gandenſe monaſterium cum alijs concremarunt, totamq; Flandriam vaſtarunt. Tunc monachi ſancti Bauonis, cum ſancti Bauonis corpore, & eccleſiæ munimentis, confugerunt ad ſanctum Audomarum, inde Laudunum, & aliò. Centum propemodum annos exularunt. ſemper tamen, quantum licebat, in communi viuebant ſub vnius capitis obedientia: & corpus ſancti Bauonis, ceu pretioſiſsimum theſaurum, ſemper ſecum ferebant, & eo in tantis miſerijs vtcunque ſe conſolabantur. Tandem circa annum nongenteſimum quadrageſimum relato corpore, facta eſt cœnobij reſtauratio, per Arnulphum Comitem, & ſanctum Gerardum Bronienſem, virum eximium, qualem omnino illa tempora poſtulabant. Qui vigeſimus abbas cœnobio præfuit, annis plus minus quindecim. Etſi verò hoc monaſterium multis bonis exutum ſit, Nortmannorum direptione, monachorum exilio, maris inundatione, principũ quorundam iniuria ac violentia, alijsque triſtiſsimis occaſionibus, Dei tamen fauore, & pręſentiũ ſanctorum ſuffragijs, ac interceſsione, non penitus exhauſtum eſt. Nam ex eius prouentibus clerus Cathedralis eccleſiæ ſancti Bauonis Gandenſis in hodiernũ diem honeſtè ſuſtẽtatur. Eſt enim monaſterium anno trigeſimo quinto per Paulũ tertiũ procurante id Carolo quinto Gandauenſi, reductum ad Canonicorũ ſtatũ, quem primitus habuit. Qui paulo poſt, cum monaſterialis locus alijs vſibus deputabatur, tranſmigrarunt ad parochialem

eccleſiam ſancti Ioannis, quæ nunc eſt cathedralis ſancti Bauonis.

Sancta BEGGHA matrona, patrem habuit Pipinum primum, Ducem Brabantiæ, & maiorem domus in Auſtraſia: germanã verò ſororem, beatiſsimam Gertrudem. Hæc Anſigiſo, ſiue Anchiſe, viro ſuo perempto, Romam adijt, dominam mundi, & Eccleſiæ caput. Vnde cum benedictione Adriani papæ, & donatis reliquijs reuerſa, in honorem ſeptem eccleſiarum Romanarum, Andanæ ad Moſam, cœnobium ſeptem eccleſiarum fundauit, vbi fœminas ſub religione cõgregauit, & ſecundum ſanctorum canonum præcepta clauſtris regularibus muniuit. Expetiuit etiam ex monaſterio germanæ ſuæ Gertrudis, Deo dilectæ virginis, perſonas probatas, quas clauſtro & vitæ puellarum præfecit. Obijt, ibidem velata, decimo ſexto Calendas Ianuarij, quo die feſtum eius celebratur Andanæ in loco quietis, qui eſt inter Namurcum & Huium. Sed quæ olim erant regulares, nunc nominantur dominæ Andanenſes, & Canonicæ ſæculares, vt compluribus alijs locis. Sunt qui ſcribant ab hæc Beggha Beghinas nomen ſuum habere, ſed id aut parum, aut potius nihil probabilitatis habet.

Sanctus BERECISVS cõfeſſor, ex Conduſtro Auſtraſiæ, Hasbanij intra monaſteriũ ſancti Trudonis, parentum traditione ſub religionis habitu educatus eſt, & literis eruditus. Poſtmodum ſacerdos, in comitatu Pipini iunioris, charus omnibus erat, ſed ſolitariam deſiderans vitam, in Arduenna fundauit & conſtruxit monaſteriũ, quod

Andai-

Andainum vetuſtas nominauit, à contiguo fonte Andaina; vbi multos ſuo exemplo ad bene viuendum collegit. Eo Vulcandus epiſcopus tranſtulit corpus ſancti Huberti. Vnde poſteritas ſancti Huberti monaſterium appellat. Eſt diœceſis Leodienſis. Porro feſtum Beregiſi, ſexto Nonas Octobris celebratur, Andaini, vbi quieſcit loci fundator, & Sarchinij ad ſanctum Trudonem, vbi pietatis ac eruditionis fundamenta iecit.

Sancta BERLENDIS virgo, temporibus Dagoberti parentes habuit, Odelardum, & Nonam, ſancti Amandi ſororem. A patre viduo exhæredata, patienter id tulit, & Morſellæ ſacri velaminis habitum ſuſcepit. Ex eo pauperrimo monaſterio propter Hunnorum vaſtationem, cum licentia Merbeccam redijt patre mortuo, quem in eccleſiola ſancti Petri, quam ipſe ædificauerat, iuxta vxorem ſepeliuit, ipſaque in eadem eccleſia permanſit, Domini ſeruitio mācipata: poſt mortē ſepulta iuxta tumulum parentum in vaſe exciſo ex quercu. Trigeſimo autē anno depoſitionis eleuata eſt per Autbertū epiſcopū Cameracēſem. Cum eadē quieſcūt eleuatę Nona & Celſa virgines. Eſt autē Merbeca iuxta Ninouē Flādriæ ciuitatem: ſed in Brabātia & diœceſi Mechliniēſi, vbi quieſcūt in collegiata eccleſia. Natalis tertio Februarij.

Sanctus Berlerius coniungitur ſancto Lamberto presbytero.

Sācti Bernardi abbatis Claræ vallēſis, obiter ingerenda eſt hic mētio, eo quod Belgium noſtrum ſingulariter exornarit, miraculis, prędicatione, & monaſterijs. Fōtanis intra Leodienſiū fines, cæco

Vitæ lib. 4 cap. 4 claritatem prẽstitit, cuius palpebrę clausæ erãt, & emortuæ. Cameraci celebrans Missarum solẽnia, surdo & muto, & auditum restituit, & loquelam.

Cum autem in Brabantia, & alijs locis, ex prẽcepto Eugenij tertij, Crucẽ prædicaret contra Saracenos & Turcas, Brabantis religiosos aliquot petentibus ex Claravalle, quibus monasteriũ construerent, dedit duodecim monachos, cum abbate Laurẽtio, viro religioso. Qui cõstructo oratorio & monasterio, quieuerũt in Villario, anno millesimo cẽtesimo quadragesimo sexto. Creuitq. dicta abbatia multũ in religione & possessionib⁹. Genuit etiã de se duas alias, Grãde pratũ in Comitatu Namurcẽsi, & S. Bernardi apud Antuerpiã. Sed & *Vitæ lib. 4 cap. 3* in Flandria cũ prædicaret † multi nobiles, multi sapiẽtes, & literari viri, sub ipsius magisterio sacrã professi sunt seruitutẽ. In Claro Mariſco Cistertienses instituit, quibus abbatem prẽfecit Hunfridum. Dunẽsibus vero apud Furnas, abbatẽ primũ dedit dominum Robertũ Brugensem †, virũ tam celebris sanctitatis, quod eũ moriens succesſorem suum in Claraualle habere voluerit. Obijt sanctissimus & mellifluus Doctor decimo tertio Calẽdas Septẽbris, anno millesimo centesimo quinquagesimo tertio, abbas Claræuallẽsis, pater vero amplius quã cẽtum & sexaginta monasteriorum.

cui scribit epistol. 336, 337.

Sancta BERTHA prima abbatissa præfuit Blanciaci, quo loco pijssimè vitam finiuit in pace, & multis virtutum signis refulsit. Natalem habet die quarta Iulij: Est autem abbatia sanctæ Berthæ in Blanciaco, postmodum conuersa in abbatiam monachorum Ordinis sancti Benedicti.

Qui

Qui etsi in Arteſia & Belgio noſtro habitent, ſubſunt tamen epiſcopo Bononienſi in Francia.

Sancta BERTILIA virgo, eleuata eſt in Mareolo iuxtra Atrebatum decimo octauo Calendas Octobris, iubente Gerardo ſecundo huius nominis epiſcopo Atrebatenſi, circa annum milleſimum nonageſimũ ſextum. De hac ſic ſcribitur libro ſecũdo Chronici Cameracẽſis ad Gerardum ſecundum. Eſt etiam in vico Maraculo, aliâs Mareolo, monaſteriũ Canonicorũ, vbi ſancta Bertilia quieſcit, quæ hoc ipſum ſuũ prædiũ S. Mariæ tradidit. Depoſitionis dies eſt, tertia Ianuarij. Fuit & alia Bertilia, coniunx beati Vualberti, quorum mentio erit in narratione de ſancta Vualdetrude.

Sanctus BERTINVS abbas & confeſſor, patria Conſtantiẽſis, cũ Mõmoleno & Bertrãmoex Luxouiẽſi cœnobio egreſſus eſt, ad Trinitatis fidem prædicandã. Qui tres à B. Audomaro ſuſcepti, officiũ legationis ſuę labore cõtinuæ prędicationis ſubibãt. Ipſe Bertinus plen⁹ dierũ, obijt anno ſexcenteſimo nonageſimo octauo, ſepultus in Sithiu monaſterio, quod ipſe cõſtruxerat, ſumptibus potiſsimũ viri nobilis Adroaldi. Ipſum S. Bertini nũc dicitur, in oppido S. Audomari, in quo annis quinquaginta octo habitauit, cũ multis religioſis. Natalis celebratur quinto Septẽbris. Claruit autẽ S. Bertini monaſteriũ multis ſanctis. quorũ cõplures tamẽ non ſunt ſanctis aſſcripti, vt ſanctus Ioſcio: & Fulco Rhemenſis archiepiſcopus, martyr pro defenſione eccleſiaſticæ libertatis. Ioannes ſane Iprẽſis, quinquageſim⁹ octau⁹ abbas ad S. Bertinũ, ſcribit eccleſiã Dei ſolẽnizare viginti duos ſanctos

In Prologo de abbatibus ad S. Bertinũ.

monachos sui monasterij. Suntq. ab hoc monasterio deriuata quatuordecim alia.

Sanctus BERTVINVS episcopus, cum alijs ex Anglia ad nostrates venit, Christum prædicaturus, circa annum sexcentesimum quinquagesimum. Quiescit prope Namurcum, in patria tamē & diœcesi Leodiensi, in monasterio canonicorum siue clericorum veteris instituti sancti Augustini, quod Malonia dicitur: vbi diu Domino militauit, & fœliciter quieuit. Festum eius coincidit cum die sancti Martini, ideoque Malonia Martinum transfert in diem sequentem. Meminit eius Sigebertus anno sexcentesimo quinquagesimo primo. Multi ait de Anglia vel Scotia, in Gallijs peregrinantes, verbum Dei seminabant, multumque fructum Deo faciebant, scilicet, Etto, Bertuinus, Eloquius.

Sanctus BERTVLPHVS abbas, patria Alemannus, temporibus Sigeberti regis relictis parentibus gentilibus, venit Renticam, siue Rentiacum, qui locus est in Artesia, Morinensis, siue Bolonienſis diœcesis. vbi consecutus est baptismatis sacramentum, spiritus sancti templum est factus, & clericatus signaculo ecclesiæ arctius coniunctus. Erant tunc temporis Renticæ Vuambertus, pius Comes & coniunx eius Homburga; qui eo loci ex proprijs facultatibus in argumentum religionis cœnobium construxerāt in honorem martyris Dionysij, & tres ecclesias, quę dedicatæ sunt principi Apostolorum, beatissimo Martino, & sancto Vedasto. In horum famulitium libenter intrauit Bertulphus: ipsique eius sagacitate & vitæ

vitæ probitate cognita eum vniuersæ domui præpoſuerunt. Memorabile verò eſt quod tam fidelis famulus benignitate in pauperes, opes ſibi à domino creditas, non ſolum in cœlo, ſed etiam domi foriſque multiplicauerit. Cum eodem Romam iuerunt ad limina Apoſtolorum. Denique Bertulphum, quem non vt famulum, ſed vt filium chariſsimum amplectebantur, Rentiaci prædij ſui vnà cum eccleſijs in illo conſtructis donatione ſolenniter facta hæredem fecerunt: ipſumq; vir Dei non ſibi, ſed Deo, & Dei pauperibus, ſuſcepit: & inibi cum multis fratribus Deo ſeruiens, præſentem vitam cõſummauit. Sancti autem ſepulcrum, ſicut miraculorum gloria, ſic & rerum creuit opulentia. Sed cum ſæuiſsimi piratæ maritima Galliæ loca gladio, igne & rapinis infeſtarent, Erkengarius Comes corpus ſanctum per Eccleſiaſtici ordinis conuentum de Rentica Bononiam tranſtulit, munitam tunc temporis ciuitatem, mari Morinorum propinquam. Succeſſu verò temporum Brito quidam corpus ſancti furtim abſtulit, ſed intercepit Arnulphus Flandriæ Marchio, cuius ditioni etiam Bononia ceſſerat. Qui Harlebecam ſanctum Bertulphum transferri iuſsit, tranſlaturus mox Blandinium, quod eſt Gandaui ſancti Petri monaſterium. Interim impetrarunt Harlebecẽſes partẽ aliquam ſanctarũ reliquiarũ pro ſua eccleſia. Quæ ibidẽ honorificè conſeruatæ ſunt, vſq; ad eccleſiæ conflagrationem. Tunc enim diuinitus de incẽdio ſunt extractæ, & reliquis ipſius membris in Blandinio reſtitutæ. Natalis eſt nonis Februarij, quo die hiſtoriam habet Surius, tomo primo.

Sãctus BONIFACIVS, archiepiſcopus & martyr, natione Anglus, carnalem parentem deſerẽs, Vuolfhardi ac poſtea Vuigeberti, abbatum, diſciplinæ ſe ſubdidit. Trigeſimo vitæ anno Sacerdotij gradum ſuſcepit, & Traiectũ commigrans, per annos tredecim Friſonum Francorumq; gentem in fide catholica diligenter inſtruxit. Quibus virtutibus illuſtris, à Gregorio ſecũdo Pontifice Romano accerſitus, ab eo Pontifex cõſecratur, ſecundo Calendas Decembris, & Bonifaciũ dici voluit, cum antea diceretur Vuinfridus: præſtitoq; iuramento de fidei puritate conſeruanda, Moguntinę ciuitatis primus epiſcopus deſignatus, ad illuminationẽ totius Germaniæ deſtinatur. Vnde Germanorũ Apoſtolus dici meruit. Breui enim tẽpore Frãconiæ, Bauariæ, Thuringiæ ac Saxoniæ populos, Deo acquiſiuit: vbiq; vitia extirpans, virtutes inſerens, templa ac monaſteria plurima erigens, quibus miniſtros probatiſsimos præficiebat. Mortuo autem ſanctiſsimo Vuillibrordo, Moguntiæ ſucceſſorem ſuum conſtituit ſanctum Lullum: & Traiectẽſem ad Rhenũ archiepiſcopatum ſecundus ſuſcepit. Qui poſtquã decem & ſex annis per Friſiã prædicaſſet, in **Dockum**/ oppido nũc Leouardiẽſis diœceſis, anno ſeptingẽteſimo quinquageſimo quinto, die quinto Iunij, ab infidelibus eſt oppreſſus, & martyrio redimitus, cum ſuis, quos plures quàm quinquaginta in fidei prædicatione cooperatores habebat. E quibus vndecim tantum ſuis nominibus exprimuntur †, velut celebriores: Eobanus, epiſcopus: tres presbyteri, Vuintrugius, Vualterus, Adalherus: tres diaconi, Stirebaldus, Hamun-

In hiſtoria per Fuldẽſes, 5 Iunij apud Surium.

Hamũtius & Boſo: quatuor monachi, Vuaccarus, Gũderherus, Vuilliherus & Adolphus. Traiectẽſes tulerunt martyrum beatorũ corpora, ac honorificè ſepulturæ tradiderunt: è quibus, Eobani, Athalarij, & aliquot aliorũ, in pheretris ad ſanctum Saluatorem ſunt eleuata. Sanctum tamen Bonifacium, victi precibus Lulli, Moguntiã remiſerunt; quem ille in Fuldẽſi cœnobio, miraculis plurimis inſignem, tumulauit. Eſt autẽ Fulda monaſterium (cuius abbas primas eſt inter abbates Galliæ & Germaniæ) in Buchonia Germaniæ tractu ſitum, ad eiuſdem nominis fluuiũ, & intra eiuſdem nominis ciuitatem. Quod ſumptibus Carolomanni ac Pipini Bonifacius prius extruxerat. Habet etiã extra mœnia quatuor alia monaſteria, in quatuor angulis, ab abbatibus Fuldenſibus fundata.

Sanctus Boſo diaconus & fidei prædicator, in **Dockum**/ Friſiæ oppido, paſſus eſt quinto die Iunij, cum Bonifacio, vt modò dictum eſt.

Sanctus BRICTIVS martyr, de ſacro fonte leuatus eſt à ſancto Liuino, qui apud matrẽ eius, nobilem & religioſam matronam Craphaildem, hoſpitabatur. Cum qua etiam immaniter eſt trucidatus, eodem die quo beatiſsimus Liuinus, eo quòd palam querebatur ſanctum epiſcopum immerito interfectum eſſe. Plura de his martyribus dicentur, cum ventum erit ad martyrem Liuinum. Brictij natalis non celebratur. In feſto tamen tranſlationis reliquiarum eccleſiæ ſancti Bauonis, in Miſſæ ſacrificio commemorationem habet, per ſequentem Collectam. *Propitiare, quæſumus Domine, nobis famulis tuis, per ſanctorum confeſſo-*

confessorum tuorum, Bauonis, Landoaldi, Macarij, atque Amantij: & beatorum martyrum tuorum, Liuini, Adriani, Brictij, & sanctarum virginum, Barbaræ, Vincianæ, Landradæ, Pharaildis; & cæterorum, quorum, reliquiæ in præsenti ecclesia requiescunt, merita gloriosa, vt eorum pia intercessione ab omnibus semper muniamur aduersis.

C.

SAncti Calisti papæ reliquiæ, Cisonium ad abbatialem ecclesiam sancti Calisti sunt allatæ, per sanctum Euerardum, loci fundatorem. Quod factum scribit Meierus anno octingētesimo quinquagesimo quarto, sed nunc Remis habentur ad sanctam Mariam.

Sanctus CANDIDVS episcopus, claruisse scribitur Traiecti ad Mosam, post mortem sancti Seruatij, cum Sedes vacauit annis cētum & octo. Reliquiæ ibidem in altari asseruantur. Natalis autem eius, & Valentini, episcoporum, & translatio sancti Seruatij, concurrunt die septima Iunij.

Sanctus CAROLVS, cognomento magnus, quiescit Aquisgrani, in rotunda quam extruxit basilica, quæ ciuitas est imperialis, diœcesis Leodiensis. Primus fuit diuina ordinatione in Occidēte Romanorum Augustus. Saxones, Vascones, & alios paganos, conuertit, per sacerdotum Dei prædicationes, per imperialis potentiæ gladium, & per vitæ salutaris exempla. Fide studiosissimè ampliata, statu ecclesiæ religiosè ordinato, regno etiam suo dilatato, ac pacato, obijt anno octingentesimo decimo quarto; die vigesimo octauo Ianuarij, & à Paschali papa in Sāctorum catalogum est in-

eſt inſcriptus, anno milleſimo centeſimo nonageſimo ſexto. Cuius inſcriptionis litera excuſa, paſſim extat Aquiſgrani.

Carolus inclytus Flandriæ Marchio, ſiue Comes, & patrem habuit martyrem, ſanctum Canutum, regem Danorum: & ipſe non minori gloria martyr occubuit. Cum enim in maxima Galliarum fame, liberali eniteret munificentia, ac innumeris pauperibus quotidiana victus ſtipẽdia miniſtrabat, coëgit etiam prępotentem Stratenſium familiam, vt frumentum in horrea congeſtum, partim iuſto pretio venderet, partim gratis emetiretur. Vnde in eum exorta eſt fœdiſsima Stratenſium coniuratio, quæ poſtmodum lite inter Stratẽſes & Tamargum equitem exorta, maiores vires accepit, Carolo de iuſtitiæ regula cedere nolente. Itaq. dum Carolus Ipris conuentum nobilitatis indixit, ad ſanãdam Stratẽſium amentiam, illi magis conſpirarunt in religioſiſsimi principis necem. Eandemq. paulo poſt ſacrilege perfecerũt. Anno enim milleſimo centeſimo vigeſimo ſexto, ſecunda die menſis Martij, Carolus Brugis exiſtẽs prima luce, (quod quotidie faciebat) quinq; egenos nouis indumentis veſtiebat: deinde religione plenus, ad tẽplum ſancti Donatiani procedebat: admonitusq. vt ſibi ab inimicis caueret, fortiter reſpõdit, Difficile eſt vbiq; cauere: Deo protegẽte ſecuri agemus. Quòd ſi pro iuſtitia ac veritate occũbere cõtingat, quid ea morte glorioſius? Statim autẽ pro iuſtitia occubuit. Ante altare enim Deiparæ Virginis precibus incumbẽs, trucidatus eſt à Burchardo Stratenſi, & reliquis parricidis. Quos

omnes

omnes ſupplicium & vltio diuina: illum autem gloria immortalis eſt conſecuta, & memoria conſecrata. Nam & ad exanime corpus ſtatim ſanitatem conſequebatur Rogerius adoleſcens, omnibus mẽbris contractus. Ciues autẽ Brugẽſes, non paſsi aliò euehi corpus, ſepelierũt illud in æde diui Chriſtophori. Vitã & mortẽ ſcripſerũt Vualterus monachus, ad Ioannẽ epiſcopũ Morinorũ, & Vualbertus Brugẽſis: itẽ ex eis, Meierus in Flandriæ annalib⁹. apud quẽ extãt etiã ſequẽtes verſus,

Templa, Deum, viduas, reparando, colendo, cibando,
Martha, Maria, pius Samaritanus, eras.
Seruus, iuſtitia, templum, Martisque ſecunda,
Cæſor, cauſa, locus, lux tibi mortis erant.

Sancta Celſa, cum ſancta Berlende ponitur.

Sãctus Chilianus epiſcopus & cõfeſſor, quieſcit Albiniaci in territorio Atrebatẽſi. Feſtum eius eſt Idibus Nouembris. Chronicon autẽ Cameracẽſe & Atrebatenſe, eius meminit hunc in modum. In vico Albiniaco eſt monaſteriũ Canonicorum, ſancti videlicet Chiliani, qui Scotus fuiſſe traditur.

Sancta CHRISTIANA virgo, filia regis Anglorum Migramini, in Dicliuẽno apud Flãdros, ſanctiſsimam vitam exegit. Vnde ad vicinam ciuitatem, Tenremondam, tranſlata eſt; quæ olim fuit Brabantiæ, diœceſis Cameracenſis, ſed nunc eſt Flandriæ, epiſcopatus Gandenſis. Feſtum eius eſt die ſeptimo Septembris.

Sanctus CHRYSOLIVS Armenus, epiſcopus, cum Quintino, Criſpino, Piato, & alijs, ab vrbe Roma Gallias cauſa prædicationis expetijt, tempore Dioclitiani. Ipſeque Chryſolius Tornaco, &

alijs

alijs Flandriæ locis, Christi nomen attulit. Ob quod etiam septimo Idus Februarij martyrio coronatur, Cominij ad Lisam, vbi quiescit in collegiata ecclesia.

Clotsendis, cum sancta Rictrude ponitur.

Sanctorũ Cornelij & Cypriani reliquię aliquę, habẽtur Rothnaci in Tornacẽsi territorio, in feretro deaurato. Quę reliquię eo allatę sunt ex Inda, siue sancti Cornelij monasterio, quod est prope Aquisgranum; quo loci celebrior est sancti Cornelij memoria, & maior remansit reliquiarum portio. Interim nonnullæ reliquiæ inde Rothnacum translatæ sunt, quando Rothnacense territorium dominum temporalem habebat abbatem Indensem: sed postea venditum est Guidoni Comiti Flãdriæ. Natalis, decimo quarto Septembris, sed Romana ecclesia transfert in decimum sextum.

Craphaildis hospita sancti Liuini, & martyr, cum Liuino ponitur.

Sancta CVNERA quiescit in oppido Rhenensi, quod est territorij Traiectensis. Ipsa de numero vndecim millium virginum, legitur superstes fuisse: sed postmodum per reginã Rheni, eiusque pedisequã, strangulata manutergio, quod in Rhenensi ecclesia est conseruatum. Eam multis miraculis glorioſam, Rhenenses per Vuillibrordum transferri petiuerũt. Quod præmissis fide dignorum testimonijs cum gaudio perfecit, die duodecimo Iunij. Natalis verò eius notatur in Martyrologio Vltraiectensi in die Simonis & Iudæ.

Sãctus Cyricus, Iulittæ filius, paruus fuit puer, sed magnus martyr. Cuius corpus Hucbaldus

Elno-

Elnonenſis ſibi à Niuernenſi epiſcopo donatum, Elnonem attulit, ad ſancti Amandi oratorium, anno nongenteſimo trigeſimo. In ipſa autem allatione clinicus monachus, cui paralyſis membra diſſoluerat, reſtitutus eſt, fratresque conuocauit, vt obuiarent Hucbaldo, cum crucibus, & cereis, afferenti corpus ſancti Cyrici, ipſeque proceſsioni interfuit, cum magno cernentium ſtupore: Natalis eſt die decimo ſexto Iunij.

D.

DEntelinus in albis mortuus, matri ſuæ ſanctæ Vualdetrudi coniungitur.

Sanctus DODO, diſcipulus ſanctorum Landelini & Vrſmari Lobienſis, in villa Vuaſlero, monaſterio præfuit, quod ſanctus Landelinus cõdidit, ſed hodie non ſubſiſtit: vbi bonæ memorię, & vita innocens, depoſito onere fragilitatis, fœliciter in pace quieuit. Modo quieſcit in pago Hannoniæ, qui Fania dicitur. Obijt in die Simonis & Iudæ Apoſtolorum, ſed Lobium transfert eum in diem ſequẽtem, celebrans feſtum duplum minus. Eſt autem Fania ſylua haud procul à Malbodio, in epiſcopatu Cameracenſi.

Sanctus DOMITIANVS, epiſcopus fuit diœceſis Leodienſis, cum ſedes ex Tungris Traiectum erat tranſlata. Vnde in ſubſcriptionibus Aruernenſis ſynodi legitur, *Domitianus in Chriſti nomine epiſcopus eccleſiæ Tungrorum, quod eſt Traiectum, ſubſcripſi.* Sub Childeberto interfuit Concilio Aurelianenſi. In propria parochia multas conſecrauit eccleſias, & hoſpitalia in vrbibus fieri procurabat. Huij, quod eſt oppidum Leodienſe,

poſt

post varia collata beneficia, sepultus est in ecclesia beatæ Mariæ. Ad cuius tumulum tanta consecuta sunt miracula, quod iubente Carolo Magno, corpus eius, adhuc fragrantissimum, de terra leuauerit, Vuilligisus præsul Colonienſis, decimo septimo Calendas Iulij. Post hæc, anno millesimo centesimo septuagesimo secundo, Radulphus episcopus corpus transposuit in nouum feretrum, argento & auro decoratum, sexto Idus Iunij, sed tantùm prima translatio Huij celebratur: natalem habet die septimo Maij.

Sanctus Domitianus confessor, discipulus sancti Landelini, & eius in peregrinatione Romana comes, & in verbi Dei prædicatione strenuus adiutor, cum suo magistro felix requieſcit Crispinij, in Hannonia, vbi natalis eius celebratur vigesimo secundo Iunij.

Domlini mentio facta est in Bauone.

Sanctus DONATIANVS, septimus archiepiscopus Remensis, & confessor, Brugis secunda Flandriæ ciuitate, quiescit, patronus diœcesis, cuius festum incidit in decimum quartum Octobris diem. Translationes recoluntur 30 Augusti & ipso die Epiphaniæ. Primò è Gallijs reliquiæ eius delatæ sunt, anno octingentesimo sexagesimo tertio, ad Turholtum monasterium, deinde cum magna celebritate ad Brugas portum, iussu Balduini Florei, Flandriæ Marchionis. Postea Brugis sacra eius pignora translata sunt ex veteri scrinio in aliud, & subscriptæ literæ sunt inuentæ in priori scrinio, cum corpore: *Ego Ebo, indignus Remorũ archiepiscopus, hunc thesaurum super gemmas*

& aurum pretiosum, tibi, glorioſe Marchio Balduine, noſtrorum cõſilio clericorum, tranſmitto. Donatianum ſcilicet, ſeptimum noſtræ ſedis epiſcopum, miræ ſanctitatis virum, pium exauditorem, & promptiſſimum apud Deum interceſſorem, tam ſæcularibus anguſtijs occupatis, quàm peccatorum ſceleribus detentis. Quod noſtris & anteceſſorum noſtrorum temporibus, ſatis euidenter comprobatum eſt. Eius, ſanctique Remigij, ac innumerabilium ſanctorum vitæ ſcripta, Vuandalorum vaſtatione ſcias eſſe deleta. Hunc atteſtatione diuina tuæ fidei committo, quatenus eum diuino ſeruitio, inquantum vales, honorifices, & ſæcularibus dites. Vale dilectiſſime in Domino. Has ipſas Ebonis literas nonnulli & inſpexerunt, & attrectauerunt, in tertia tranſlatione quam fecit Petrus Curtius, primus Brugarum præſul, anno milleſimo quingenteſimo ſexageſimo ſexto.

Sanctus DROGO, confeſſor inclytus, qui miro modo calculoſis & ruptis ſubuenit, quieſcit in pago *Sebourch*, ſpatio duarum horarũ à Valencenis, in diœceſi Cameracẽſi. Obijt anno milleſimo centeſimo octuageſimo ſexto, die decimo ſexto Aprilis. Sed feſtũ celebratur feria tertia Pẽtecoſtes, & per Octauas. Singulis etiã hebdomadibus feria tertia, & ferme quotidie ad deuotionem peregrinantium, fit miſſę ſacrificium de ſancto Drogone.

Sancta DYMPNA, virgo & martyr, filia fuit regis Hyberniæ gentilis, qui mortua vxore ſua ipſam voluit habere vxorem. Sed ipſa propter fidem, & caſtitatis amorem, clam fugit per Antuerpiam, in villam Ghele, vbi tandem inuenta, à proprio genitore decollata eſt, cum Gereberno presby-

presbytero, circa annum ſexcenteſimum. Feſtum eius celebrant Canonici Ghelenſes die decimo quinto Maij. Locus eſt diœceſis Buſcoducenſis, in Kempinia Brabantiæ: vbi obſeſsi à dæmonibus per eius merita liberãtur. Qua etiam de cauſa pingitur tenens dæmonem alligatum. Vulgò Digna dicitur, vt vitetur durior pronunciatio. Hiſtoriam habet Surius, tomo tertio.

E.

SAnctus ECGBERTVS presbyter & cõfeſſor, ſetſi Belgium noſtrũ nunquam intrauerit, præſenti tamen loco cõmemorandus eſt, propter maxima beneficia, quę Friſijs & Hollandis præſtitit. Deo igitur amabilis, & cum omni honorificentia nominandus, pater ac ſacerdos Ecgbertus, doctor ſuauiſsimus, & eorum quæ agẽda docebat, executor deuotiſsimus, ſitiebat omniũ hominũ ſalutẽ, & præcipuè paganorũ Friſonum & Saxonum, eo quod Angli ab eis propagati ſint. Electis proinde ſocijs ſtrenuiſsimis, & ad prædicãdum verbũ Dei idoneis, nauim ingreſſus eſt, quantũuis diuino oraculo prohibitus. Faciebat hoc zelus ille animarũ, quo cõtra Dei diſpoſitionẽ ſuauiter obluctabatur. Verũ ſuborta, dũ in naui eſſent, ſæua tempeſtate, omnimodã intellexit Dei voluntatẽ vt ſe profectioni ſubtraheret, domiq; remaneret, ad corrigẽda monaſteria Colũbæ, quorum aratra in Paſchæ obſeruatione non rectè incedebant. At verò vnus de ſocijs, Vuigbertus, contẽptu mundi, & doctrinæ ſcientia, inſignis, in Friſiã peruẽnit, & duobus annis cõtinuis gẽti illi, ac regi Radbodo, verbum ſalutis prędicabat: ſed ſine fructu. Vt autẽ vidit vir

Beda lib. 5 hiſt. cap. 10 & 11 / lib. 3 cap. 27

Domini Ecgbertus se ob aliam ecclesię vtilitatem retineri, ne gentibus prædicaret, nec Vuicbertum quicquam profecisse, iterum tentauit ad opus verbi Dei mittere sanctos & industrios, actione & eruditione præclaros. Misit ergo instar duodecim Apostolorum, ex diuersis monasterijs duodecim Apostolicos viros, in fide constantes: quorū nomina sunt, Vuillibrordus, Suuitbertus, Acca, Vuigbertus, Vuillibaldus, Vuiniboldus, Lebuinus, duo Euualdi, Vuerenfridus, Marcellinus, & Adalbertus. Qui Dominici gregis arietes, anno sexcentesimo nonagesimo Traiectum appulerūt, & constanter Christum euangelizauerunt, atque Deo cooperante, multum animarum lucrum in Frisia, Hollandia, alijsque locis, fecerunt. Et quoniam hi doctores sancti propagati fuerāt de stirpe Frisonica & Saxonica, ideo conueniēter eis euangelium Christi prædicare potuerunt. Migrauit autem vir Domini sanctus Ecgbertus, post multa virtutum bona, ad regna cœlestia, anno ætatis nonagesimo; Domini, septingentesimo vigesimo nono, ipso die Paschæ, septimo Iduum Maiarum. Sunt autem manifeste vitiata per cuiusdam imperitiam gesta sancti Suuitberti in quibus hæc Ecgberto Eboracensi archiepiscopo attribuuntur. Siquidem is anno trigesimo secundo vltra septingentesimum, factus est Eboraci episcopus, pro Vuilfrido quidem, sed non illo, qui Frisijs per hiemem primus prædicauit: & anno demum trigesimo quinto accepto pallio primus post Paulinum factus est archiepiscopus Eboracensis.

Ab vtro-

Ab vtroque verò Ecgberto diuersus est Edbertus episcopus. Is enim anno sexcentesimo octuagesimo nono, quantum ex Beda supputare possum, Lindisfarnensis episcopus ordinatus est, in locum beatissimi Cuthberti, postquam vacantem sedem vno anno administrasset sanctus Vuilfridus Eboracensis. Multa de eius eximia sanctitate, & miraculorum gloria, scribit Beda, libro quarto historiæ Anglorum, & in libro vitæ Cuthberti. quæ inde petantur. Hoc tamen loci commemorandum est, quod ad sancti viri sepulcrū sanatus sit clericus sanctissimi Vuillibrordi Clementis Frisonum episcopi, qui è transmarinis partibus ibidem hospes, per grauissimam infirmitatem desperatus, detinebatur. Transijt ad Dominum pridie Nonas Maij. quo die an natalem habeat ignoro, id tamen suspicor, quia in meritorum eius testimonium, nec corpus in sepulchro locatum, à gratia sanandi vacauit; nec etiam indumenta, quæ sanctissimum eius corpus, vel viuum, vel mortuum vestierant.

Sanctus ELEVTHERIVS, episcopus Tornacensis & confessor, primum erat Tornaci eximius prædicator, deinde Christiani, videntes eius eximiam sanctitatē, Romam eum miserūt, & cum auctoritate regredietem, episcopū consecrari fecerūt. qui omnibus patuit verus Christi antistes, & Christianæ religionis defensor. A paganis & hæreticis Arianis, multis pressuris & afflictionibus est cōquadratus, sed in carcere ab Angelo visitatus. Consecratus verò episcopus anno quadrin-

genteſimo octuageſimo quarto, paulo poſt cum Chriſtianis Tornaco eijcitur, tuncque Blandinij in ſuburbio reſedit, circiter annos octo; poſt quos annos in patrio loco Tornaci reſedit, annos triginta ſeptem: vbi ſic virtutibus, & miraculis, atq; fidei prædicatione, claruit, vt de eo Tornacenſis eccleſia canat.

Miro modo ſunt conuerſi,
Per hunc cines vniuerſi.

Quieuit Blandinij. vbi eum Heidilo epiſcopus eleuauit, anno octingēteſimo octuageſimo primo; ſed inde tranſlatus eſt ad Cathedralem eccleſiam Tornacenſem, quæ natalem eius celebrat decimo Calendas Martij, tranſlationem, octauo Calendas Septembris, eleuationem, ſeptimo Idus Iulij.

Sanctus ELIGIVS epiſcopus fuit Nouiomenſis eccleſiæ & Tornacenſis vnitarum, cuius corpus Nouiomi quieſcit; ſed & reliquiarū portio Brugis habetur, ad ſanctum Saluatorem. Hunc & Flandri, & Antuerpiēſes, meritò vt Apoſtolum ſuum venerantur. Multum enim in Flādris, laborauit: iugi inſtantia Andouerpis pugnauit. Paſtoris cura ſolicitus luſtrabat vrbes & municipia, circumquaque ſibi commiſſa. Sed Flandrenſes, atq; Andouerpenſes, Friſones quoq;, & Sueui, & barbari quique circa maris littora degentes, quos velut in extremis remotos, nullus adhuc prædicationis vomer impreſſerat, primò eum hoſtili animo, & auerſa mente ſuſceperunt. Poſtmodum verò cum paulatim per gratiam his verbum Dei inſinuare cœpiſſet, pars maxima trucis ac barbari populi, relictis idolis, cōuerſa eſt ad verum Deum Chriſto-

S. Audoēnus lib. 2 cap. 3 et 8.

Christoq; subiecta. Fana nonnulla, Christi clypeo protectus, cũ Apostolica auctoritate destruit, idola quoq; diuersi generis, vbicunque inuenit, funditus subruit. Inter hæc autem frequenter lacessitus ab ingrato & perfido populo, & pœne vsque ad cõtumeliam prouocatus, nullatenus à cœpta doctrina arcebatur, sed magis ipse lenis, patiens, humilis, & mitis, pro eis Dominũ deprecabatur. Hęc & alia multa, de eo scribit S. Audoënus Dado, episcopus Rothomagensis, eius æqualis, vitæq; scriptor. Aldẽburgi, Rodẽburgi, Oſtburgi, Brugis, & alibi, sacras inchoauit ædes. Festa eius primaria sunt, depositionis Calendis Decembris, & translationis postridie natiuitatis Ioannis Baptistæ. *Vide Meierum anno 649.*

Sanctus ELOQVIVS cum Foillano, Vltano, Ettone, Bertuino, & alijs, ex Hybernia venit ad Gallias, fidei prędicandæ causa, (quod Sigebertus annotat anno sexcẽtesimo quinquagesimoprimo) & post multarũ animarum lucrum obijt Latiniaci, abbas post sanctum Furseum. Inde translatus est ad Vualciodorum monasterium Ordinis sancti Benedicti, vbi depositionis eius dies est festum summum maius tertio Nonas Decembris. Similiter translationis, octauo Idus Octobris. Situm est ad Mosam, apud Dionantum oppidum, patrię Leodiensis. De eo scriptum accepi ex Vualciodoro, fuisse Irlandum, sacerdotem & monachum, indefessum in Saxonia verbi Dei concionatorem, infinitis miraculis celeberrimum. Qui in Laudunensi episcopatu, in quodam pago, sub dio, ducentis & amplius annis delituerit. Sed crebrescentibus miraculis, repetita eius memoria,

tandem fauore episcopi Laudunensis, datus sit Vualciodorésibus patronus, ibidem ante sexcentos annos depositus à beato Foramnano Vualciodorensi abbate, & archiepiscopo Scotorum.

Iecit autem fundamenta dicti monasterij Comes Elbertus, in honorem diuæ Mariæ, anno nongentesimo quadragesimo quarto: & spatio trium annorũ omnia venusto opere cõsummauit.

Sanctus Emebertus, aliâs Ablebertus, positus est in litera A.

Sanctus EOBANVS, qui etiam Euban dicitur, episcopus & martyr, collega fuit sanctissimi Bonifacij archiepiscopi, in Frisonum conuersione, & die quinto Iunij in martyrij perceptione. Quiescit in pheretro Traiecti, ad sanctum Saluatorem, vbi inscribitur chorepiscopus. Sed Becanus in historia Hollandiæ coëpiscopum vocat. Similiter legitur in Bedę Martyrologio, & constanter apud Vsuardum, cuius ea de causa permulta exemplaria consului. Imo & secundus liber historiæ Bonifacij, expressè episcopum nominat. Habet enim Bonifacium, cum suo socio Eobano, multa millia Frisonum intra breue tempus baptizasse: Eum autem, Eobanum, vt suæ senectutis aliquod pararet leuamentum, episcopum Traiecti instituisse.

Sanctus ENGELMVNDVS martyr, quiescit in diœcesi Harlemensi, in Velsen / inter Harlemum & Egmondam, apud Beverwijc / vbi festiuitas eius agitur, vigesimo primo Iunij, & Dominica die post Bartholomæi, quando concurrit oratorij dedicatio. Historiam non vidi, sed vulgare Hollandiæ Chronicon dicit eum martyriza-

diuisione 3 cap. 11.

tum

tum esse à Radbodo barbaro Frisonum rege.

Sanctus ERKEMBODO episcopus Taruanensis, in monasticis & regularibus disciplinis à primæua ætate sub sanctissimo Bertino militauit, vsque ad congruentem ætatem. Obijt episcopus Morinorum, & abbas in Sithiu, anno septingentesimo trigesimo quarto; sepultus in basilica sanctæ Mariæ, quam sanctus Audomarus pridem dedicauerat. vbi hodie degunt Canonici sancti Audomari. Huius sepulcrum in præfata videtur & contingitur cathedrali ecclesia. Corpus verò in summo altari requiescit. Natalem habet duodecimo Aprilis.

Sancta ERMELENDIS virgo, præclaris parentibus nata, in villa Odenca, ter Dunch/ apud Louaniolum, virginitatem suam duodenis Deo deuouit, atque sacrauit. Quam cum in villa Gruecum duo fratres profanare vellent, qui in virginis concupiscentiam exardescebant, Angelus eam recedere iussit in Meldricem vicinam insulam, quæ in Brabantia Hugardiæ adiacet, vulgo Melsaert dicta. Ibidemque animam suam Deo reddidit, sanctificatâ castitate virginali, obedientia regulari, & mira abstinentia: insuper & eremitica vita. Post mortẽ verò quadraginta octo annis à cultu sæculi latuit, donec miraculorum gloria est magnificata. Quibus permotus Dux Pipinus, pater beatę Gertrudis, sacrum corpus leuauit è tumulo: prædiorum quoque maxima multitudine locum ditauit, instituens illic sanctarum virginum monasterium. Quibus diuinum sacrificium peragebant presbyteri ex monasterio

ſancti Bauonis, quod in vicino monte ſitum erat, qui Teutonice dicitur Calfmont. Sed neutrum monaſterium modò ſubſiſtit. Sanctimonialium-que bona tranſlata ſunt in Leodienſes Canonicos ad ſanctum Bartholomæum. Natalem Meldarienſes celebrant, cum nouem Lectionibus, die vigeſimo nono Octobris. diem tranſlationis, vndecimo Calendas Maij, proceſsionem cum corpore, tertio feſto Pentecoſtes.

Sanctus ERMINVS, Lobijs epiſcopus & confeſſor, locum natiuitatis habuit Ercliacum, in pago Laudunenſi: vbi Lobienſe monaſterium in huius ſancti honorem Prioratum habet, non incelebrem. Ibi ortus eſt parentibus ex Francorum genere non infimis, ſicut conijci datur ex reditibus, prouenientibus ex eius patrimonio. Succeſsit ſancto Vrſmaro, vir omni bonitate repletus, atque magiſtro moribus coæquãdus. Cuius liber geſtorum extat. Quieſcit Binchij, ſecundus vrbis tutelaris patronus; vbi natalis eius propter ſanctum Marcum differtur, in vigeſimum ſextum Aprilis: Lobijs verò Marcus differtur, in diem ſequẽtem; & litania, in feriam ſextam ſubſequentem.

Sanctus ETTO, epiſcopus & confeſſor, collega ſancti Furſei, venit ex Hybernia, cum alijs multis, vt verbum Dei in Gallijs ſeminaret. Quieuit, poſtquam multum fructus Deo fecerat, Fiſciaci, circa Aueſnas Hannoniæ, in Prioratu dependente à Lætienſi abbatia; ſed ante aliquot annos tranſlatus eſt Lætias, vbi feſtũ agitur, decimo Iulij. Ad eius merita declarãda diuina pietas multa dignata eſt operari documenta virtutum; vnde

ſancto

ſancto viro tradita ſũt multa emolumẽta bonorũ.

Sanctus EVBERTVS quieſcit Inſulis, in collegiata eccleſia ſancti Petri. Cuius vita licet ſit Deó nota, & hominib⁹ ignota, creditur tamẽ eſſe meriti præclari. Feſtum eius celebratur die prima Februarij, tã à clero quã à populo, parochiæ eiuſdem. Habent enim eum tanquam patronũ ſuum. Eſt in eodem templo capſa ipſius, quæ cum capſa ſanctę Marię circumfertur in proceſsione, ipſo die Purificationis Mariæ: relinquitur autem in altari maiori per Octauam. Officiũ quod habet in eccleſia S. Petri, nihil propriũ cõtinet, ſed eſt cõmune, de Cõfeſſore Pontifice. Imo nec Seclinij quicquã proprij habet, vbi etiã feſtũ celebratur. Fama eſt olim ipſius S. Euberti corpus depoſitum fuiſſe Seclinij, ſed ob bella tranſlatũ eſſe Inſulas. In cuius rei ſignum, non procul à Seclinio, in via quæ ducit Atrebatũ, in prato locus eſt quadratus, foſsis circũdatus, in quo viſitur arbor magnæ altitudinis, quę vulgo arbor S. Euberti vocatur. Corpus eius, cũ alijs viginti quatuor Sãctorum corporibus, interfuiſſe dedicationi eccleſiæ Haſnonienſis ſcribit Meierus, anno ſeptuageſimo vltra milleſimum.

Hiſtoriam intercidiſſe opinor, in Nortmannorum deuaſtatione: ob quam etiam corpus eius auectum fuiſſe Boloniam, aut in Sithiu, alicubi legiſſe me memini. Sunt autem Inſulæ, Gallicè *Lille*, Teutonice ſtijſel / diœceſis Tornacenſis.

Sanctus EVCHERIVS ex Gemetico monaſterio aſſumptus in Epiſcopũ Aurelianenſem, Carolum Martellum liberè reprehẽdit de conuerſis in ſtipendium militare eccleſiæ decimis; eundem etiam

etiam valida manu, quam in Saracenos ducebat, Aureliam intrare volentem, metu ne quid ciuibus ſuis iniuriæ ex militari licentia obueniret, vrbe excluſit. Vnde cum omnibus propinquis, Coloniam exulatum mittitur. Vbi cum vitę commendatione fauorem clericorũ conſequeretur, metuit Martellus querelas apud Romanum Pontificem, ideoque relegauit eum in Hasbaniam: quo loci Roberto Duci tradidit cuſtodiendum. qui perſpecta eius ſingulari innocentia, & morum excellenti probitate, omni eum officio & honore colendum duxit. Sed vir ſanctus nihil aliud petijt, quàm in cœnobio ſancti Trudonis Deo vacare. Vnde ad cœleſtem patriam migrauit, anno Domini ſeptingenteſimo vigeſimo ſeptimo; exilij ſui, ſexto, multa ſanctitate & miraculis glorioſus. Feſtum eius apud Trudonenſes celebratur, die vigeſimo Februarij. Hiſtoriam habent Laurentius Surius dicto die, & Gerardus Moringus.

Sanctus EVERARDVS, ſiue Eurardus, confeſſor, quieſcit in Ciſonio ſancti Calliſti monaſterio, quod eſt Canonicorum Ordinis ſancti Auguſtini, inter Inſulas & Tornacum. Fuit Dux Foroiuliẽſis, ſed vitæ ſanctitate inſignis, qui dicto Ciſonienſi cœnobio initium dedit. Quod Meierus notat anno octingenteſimo trigeſimo octauo. Feſtum depoſitionis eſt decimo ſexto Decembris: tranſlationis, die decimo eiuſdem menſis.

Sanctus EVERGISLVS, epiſcopus Colonienſis & martyr, primum fuit archidiaconus, deinde ſucceſſor ſancti Seuerini:

Hic Tungris natus, martyr fuit, & tumulatus.

Locus

Locus, vbi latrones eum occiderunt, nominatur die grouwelsteegh. Habet festum duplex in ecclesia Tungrensi, nono Calendas Nouebris. Sed inde est die vigesimo octauo Martij, per Brunonem episcopum, fratrem Ottonis imperatoris, translatus Coloniam ad sanctam Cæciliam. Recensetur etiam inter episcopos Tungrensis diœcesis, eo quod Tungris, fidei calore inflammatus intrepide prædicauerit contra fœtorem idololatriæ. Est autem Tungrorum oppidum in territorio Leodiensi, sub dominio episcopi.

Sanctus EVERMARVS martyr, iuxta Ruthē/ pagum Hasbaniæ, à quodam Haccone tyranno, fuit cum socijs suis, quos septem habebat, occisus, tempore Pipini, filij Begghæ: venit, vt habet vita eius, ex Frisia. Festiuitas autem Calendis Maij agitur, Rutthis apud Tungros, & Tungris, quo singulis annis corpus eius adfertur. Ossa eleuauit circa annum nongentesimū sexagesimum octauū, Heraclius episcopus Leodiensis: quam eleuationem tot subsecuta sunt miracula, quod descripta ingens volumen effecerint.

Sancti Eugenij Toletani, episcopi & martyris, ossa, siue sacrum corpus, obtinuit sanctus Gerardus abbas, Parisijs à monachis sancti Dionysij, & reposuit Bronij, in monasterio à se constructo, quod est diœcesis & ditionis Namurcensis. Qua autem diligentia Eugenij historiam sanctus Gerardus approbari curauerit, quodque de portione tantum corporis, hæc translatio sit intelligenda, notaui ad Vsuardum, die decimo quinto Nouembris. Natalis est die iam dicto.

dicto / translatio ad Bronium die 18 Augusti.

Sancta EVSEBIA virgo, filia sanctæ Rictrudis Martianensis abbatissæ, & discipula sancti Amandi, in Hamatico post sanctam Gertrudem suam proauiam abbatissa præfuit: nunc autem virorum est prioratus, super Scarpam, inter Duacum & Valencenas, quem dependere puto à vicina abbatia Marcenensi, quæ est diœcesis Atrebatensis, in Flandria; vbi Eusebia modo quiescit in tumba. Dies depositionis eius est decimo septimo Calendas Aprilis; translationis & eleuationis, quinto Calendas Nouembris, & decimo quarto Calendas Decembris.

Sancti Ewaldi duo, presbyteri, niger & albus, recensentur inter duodecim illos Apostolicos viros, qui ex Anglia missi fuerunt ad Frisiam primi prædicatores; quorum primarius fuit Vuillibrordus presbyter, postmodum Romæ consecratus Frisonũ archiepiscopus. Scribitur vero in Suuitberti historia, & alibi, quod Nabiam introeuntes, Christum prædicando confessi sunt, quodque abinde ascendentes ad antiquam Saxoniam, quinto Nonas Octobris glorioso martyrio sint coronati; inde Coloniam translati. Quod & Beda habet, libro quinto historiæ, capite vndecimo. Quæ autem fuerit Nabia, & an ad Belgium nostrum pertinuerit, video à doctis ignorari. Sed antiquos Saxones plærique Vuestphalos intelligunt.

Sanctus Exuperius martyr, vexillifer fuit legionis Thebæorum, qui Agauni in Gallijs passi sunt. Eius corpus, tẽpore Ottonis primi, translatum est Gemblacũ, procurante id sancto Guiberto, fun-

to, fundatore Gemblacensis cœnobij, quod construxit in honorem sancti Petri Apostoli, & beati Exuperij martyris. Natalis vigesimo secundo Septembris: Dies translationis, octauo Iulij.

F.

SAnctus Flerich presbyter & cõfessor, quieſcit inter Gãdauũ & Aluſtũ, in Vlierzeele, vbi pastor fuit, & singulari pietate, nihil in crastinũ solicitus, omnia sua pauperibus distribuebat. Ad memoriá eius frequẽs est visitantiũ cõcursus, qui etiã donaria sua ad altare sancti cõfessoris suppendũt. Natalẽ diẽ, & reliquũ historię eius nondũ resciui.

Sãctus FLORIBERTVS episcopus Leodiẽsis & cõfessor, post patrem suum sanctissimum Hubertum annis nouendecim præfuit Leodiensi ecclesiæ, vsque ad annum septingentesimum quinquagesimum quartum, sepultus in æde diui Lamberti, vbi signis coruscans, non ita multis euolutis diebus, humo eleuatum est corpus, & in sarcophago impositũ, cum reliquijs sanctorum martyrum Petri & Andoleti, & iuxta sancti Lamberti corpus collocatum. Natalis eius est in die Marci.

Sãctus FLORIBERTVS abbas, & cõfessor, vir fuit Apostolicus, & raræ pietatis, discipulus sancti Amãdi. quo auctore curã & administrationẽ gessit duorum monasteriorum, Gandẽsis videlicet & Blandiniẽsis, quæ sanctus Amandus in honorem sancti Petri extruxerat, à quo Romæ peculiariter erat admonitus, vt prædicandi Euangelij causa in Galliam rediret. Gandense tamen monasterium paulatim amisit appellationem diui Petri, & sancti Bauonis dici cœpit. Molestum enim erat duo

vicina

vicina loca eodem modo nuncupare. At verò, quàm fœlicia fuerunt illa tempora, quando Floribertus sine vlla offensione, duobus locis Abbas præfici potuit: neq; ex ijs quicquam suum quærere cogitauerit, sed tantum quod in subditorum vtilitatem cedebat? Quieſcit Gandaui, in sancti Petri monasterio, quod vetustiores à monte, in quo situm est, Blādinium dicunt. Natalis incidit in Calendas Nouembris: eleuatio in decimum nonum diem Aprilis. Eleuatus est autem anno nongentesimo septuagesimoquinto per Albertū Remorum episcopum: & iterū translatus est à Balduino episcopo Nouiomēsi anno millesimo quadragesimo nono, præsente Balduino Marchione Flandriæ.

Sanctus FOILLANVS Hybernus, episcopus & martyr, fratres habuit Furseum & Vltanū, cum quibus in magna eminuit sanctitate. De eatribus his fratribus testimonium ferunt, Beda libro tertio historiæ Anglorū, capite decimo nono, & libellus vitæ sancti Fursei, cuius ibidem Beda præclare & prolixe meminit. Primum Furseus multis annis in Scotia, patria insula, verbum Dei annunciauit. Inde, omnibus relictis, per Britones in prouinciam deuenit Anglorum, vbi nobile constituxit monasterium: & prædicatione verbi Dei multos incredulos ad Christum conuertit: & credentes in fide & amore Christi confirmauit. Quibus ritè gestis monasterium, & animarum curam, fratri suo Foïllano reliquit. Et ipse ad eremiticam vitam secessit. Sed aliquanto post, propter opus euangelij in Galliam commigrauit; in qua Latiniacum monasterium constituxit; & etiam

modo

modo Peronæ requieſcit: vbi quarto ab obitu anno, corpus eius immaculatum, & ſine vlla putredine, ſubuectum eſt à reuerendiſsimis epiſcopis, Eligio Nouiomenſi; & Autberto Cameracenſi. Huius exemplo prouocatus Foïllanus Romam iuit, petiturus à Martino Pontifice epiſcopalem benedictionem ad infidelium conuerſionem: qua accepta ad Gallias venit, fidei propagandæ cauſa, & à beatiſsima Gertrude, cum magna reuerentia eſt ſuſceptus, cuius etiam dono Foſſenſe monaſterium fundauit. Martyrio occubuit, cum tribus diſcipulis, pridie Calendas Nouembris, in ſylua Carbonaria, loco Ampolinis: quod etiam diuinis indicijs reuelatum eſt ſancto Vltano, in Foſsis, & ſanctæ Gertrudi, Niuellæ. Eſt autem in loco martyrij conſtructa abbatia ſancti Foïllani Ordinis Præmonſtratenſis, quæ adiacet muris Rhodienſis oppidi, in Hannonia. Quieſcit Foſsis, quod eſt oppidum territorij Leodienſis. Monaſterium inuocat etiam collegas martyrij, dicendo in litanijs, Sancte Foïllane, cum ſocijs tuis, ora pro nobis. Natalis Foïllani eſt vltimo die Octobris, dies inuentionis, decimo ſexto Ianuarij, eleuationis, tertio Septembris.

Sanctus FOLQVINVS Morinorum epiſcopus, verbi Dei indefeſſus prędicator, per quadraginta annos ſumma diligentia obijt oppida, caſtella, & vicos ſuæ diœceſis. Corpora ſanctorum, Audomari & Bertini, tranſtulit, & recondidit. Tranſijt anno octingenteſimo quinquageſimo quinto, decimo nono Calẽdas Ianuarij, in Hecclesbehe, tumulatus in ſancti Bertini monaſterio, ad ſanctum Au-

domarum; vbi ossa eius eleuata sunt. Idibus Nouembris, anno nongentesimo vigesimo octauo. Vitam scripsit Folquinus abbas Lobiensis, sancti Bertini monachus ab ineunte ætate.

Sanctus FREDEGANDVS confessor de illis est beatis prædicatoribus, qui ex Hybernia venerunt, cum sancto Foïllano, & alijs, in Galliam. Locus quietis est Monasterium super Sambriam, à beato Amando, in honorem sancti Petri constructum haud longè à Namurco; vbi antiquitus fuisse Sanctimoniales, ipsum nomen indicat. Sed nunc vocatur Dominę, & Canonicæ in *Mouſtier*, seu potius, in **Monſtier**. Hę nostra ætate, in bellis contra Francum, Fredegandi sacra pignora in sylua absconderunt, & perdiderunt. Festum est decimo septimo Iulij. Est etiam celebris sancti Fredegandi memoria in **Doozne** apud Antuerpiam. Ibi enim antea quieuit corpus sancti Fredegandi, cum is locus ciuitas esset: ferturque Dorna muris cincta fuisse cum ijs adhuc Antuerpia careret. Qua autem de causa inde translatum fuerit sanctum corpus, pulchrè explicatur in Gummari translatione, hisce verbis; Nortmanni per fluuium qui dicitur * Schindam, ad villam Turninum deuenerunt; vbi erat monasterium sancti Fredegandi confessoris. Sed Deus propter iniquitatem habitantium, exosus locum, reliquias ipsius iussit altè transportari, vt nullum esset obstaculum contra desolationem. Quibus sublatis, velut muro & turribus ciuitatis destructis, irruit gens inimica, & incendio perdidit cuncta ædificia: ipsumque monasterium consumpsit: homines

mines partim trucidauit, partim captiuos abduxit.

Fredegeri martyris mentio fit, cum de ſancto Gummaro agitur.

Sanctus FREDERICVS epiſcopus Traiectenſis & martyr, multum laborauit in Vualachria contra illicita connubia, & in Friſia contra Arianam perfidiam. Ludouicum Imperatorem voluit condignam agere pœnitentiam de eo quod Iudith Ducis Bauariæ filiam, ſuæ maieſtatis carnalem conſanguineam, contra decreta Canonum & Pontificum, haberet vxorem, ſine licentia ſummi Pontificis, & aliorum præſulum iudicio. Cumque excommunicationis gladium minaretur, Iudith eum precibus & promiſsis fruſtra flectere tentauit. Quare duos ſubornauit, qui ſanctiſsimum Friſonicæ gentis epiſcopum, poſt Miſſæ celebrationem, pro veritate occiderunt; Quod factum eſt anno octingenteſimo trigeſimo octauo. Quieſcit ad ſanctum Saluatorem, Vltraiecti, in crypta habens monumentum. Cuius paſsio celebratur die decimo octauo Iulij.

Fulco epiſcopus & martyr, cum ſancto Bertino ponitur.

G.

SAnctus GAVGERICVS, Sinte Guerit/epiſcopus Cameracēſis & confeſſor, Euoſio Galliarū oppido oriundus, quod nunc Iuodiū dicitur, & Ducatui Luxēburgenſi annumeratur, rexit eccleſiā Cameracēſem circiter annis triginta nouem miraculis coruſcans, fide integer, prædicatione

& verbis pluens, operibus indefessus. Quieuit anno quingentesimo nonagesimo quarto, tertio Idus Augusti. quo die natalis eius etiam ab Vsuardo annotatur. Sepultus est apud Cameracum in basilica, quæ ab ipso in montis vertice ad honorem Medardi erat extructa; sed ibi Carolus quintus Imperator extruxit castrum, siue citradellam, vt loquuntur. Vnde Canonici sancti Gaugerici, cum cogerentur templum suum deserere, receperunt se in parochialem ecclesiam sancti Vedasti; vbi in magnifico choro, quem extruxerunt, corpus sancti Gaugerici reposuerunt. Atque ita ecclesia sancti Vedasti, dicitur etiam ecclesia sancti Gaugerici.

Sanctus GERARDVS abbas miræ sanctitatis, quieſcit in diœcesi & comitatu Namurcensi, in pago Bronio, qui notiori nomenclatura ad sanctum Gerardum dicitur; vbi insignem fundauit abbatiam, in honorem sancti Petri. Obijt Bronij, anno nongentesimo quinquagesimo octauo, vt marmoreo eius sepulcro inscriptum est. Subleuatus in feretrum anno milleſimo centesimo trigesimo primo. Fuit autem abbas, partim prouisor, siue visitator, partim reformator & fundator, octodecim abbatiarum. Nortmannica enim persecutione, multa monasteria vastata & exusta, miserè erant desolata. Inter quæ Gandense, cui tredecim annis suam operam impẽdit, vt antea dictum est. Festiuitas eius est tertio die Octobris.

Gerebernus martyr, cũ sancta Dympna ponitur.

Gerlacus, ex milite sanctissimus eremita, quieſcit ſesquimilliario à Traiecto in Ruremundensi

denſi diœceſi, in monaſterio virginum Præmonſtratéſium quod ſancti Gerlaci dicitur, & in pago eiuſdem nominis. Vbi multis miraculis ad noſtra vſque tempora claret. Commemoratio eius fit in vigilia Epiphaniæ Domini, ſed quia non eſt canonizatus, Miſſę ſacrificium eſt de æterna ſapientia: & dum Litaniæ canuntur, quando ad eum venitur, ſubmiſſa voce dicitur, Sancte Gerlace, ora pro nobis.

Sancta GERTRVDIS virgo, longè celeberrima per totum Belgium, & etiam in exteris regionibus, nata eſt in Landis, celebri quondam Brabantiæ oppido, ſed nunc tam exiguo, quod parochialis ſanctæ Gertrudis eccleſia ſit extra muros. Filia fuit Pipini, primi Ducis Brabantię, qui etiam erat maior domus in Auſtraſiæ regno. Domina fuiſſe aſſeritur Bergis ſupra Zomam, Bergis ſanctę Gertrudis, Niuellæ, & Vorſti, ſiue Foreſti in Kempinia. Patre mortuo, cũ matre Iduberga Niuellę propriam domum commutauit in monaſterium, exhortatione ſancti Amandi epiſcopi, qui & locum conſecrauit, & matrem cum filia velauit. Foillanum, Vltanum, & alios, ex Hybernia verbi Dei prædicatores, in ſummo honore & familiaritate habuit, fidei propagandæ ſtudioſiſſima. Quantam habuerit pauperum & peregrinorum curam, teſtantur adhuc aliquot loca, Niuellę, Foſsis, & alibi. Obijt poſt multa virtutum & pietatis exercitia, prima Niuellenſis abbatiſſa, in die Patritij Hybernorum Apoſtoli, anno 664. Multas paſsim habet eccleſias in ſui honorem, conſecratas. Louanium, quæ prima eſt Ducatus Bra-

bantiæ, & totius Belgij, ciuitas, eam vt primam Brabantiæ plantam, festo die honorat, ex constitutione Honori tertij. Ipsam etiam Vsuardus suo Martyrologio inseruit, ætate Caroli magni. Scribit enim die decimo septimo Martij. Monasterio Niuigella, sanctæ Gertrudis virginis. Est autem Niuigella antiquioribus dicta, hodie Niuella, oppidum in Gallica Brabantia, diœcesis Namurcensis, sub dominio abbatissæ Niuellensis; vbi Gertrudis regularibus præfuit virginibus. Sed modo est Capitulum vtriusque sexus, in quo Canonicæ, eæque nobiles, & sæculares, digniorem obtinent locum. Natalis Gertrudis ab eis recolitur, decimo septimo Martij. translatio, decimo Februarij. consecratio & velatio, secundo Decembris.

Sancta GERTRVDIS vidua, prima præfuit Hamaticensi monasterio. quæ Christi famula tranquillam dormitionem accepit anno sexcentesimo quinquagesimo quinto; eique succesit, vt lilium, virgo prudentissima sancta Eusebia, filia sanctæ Rictrudis. Inde translata quiescit Marcenis, in sanctæ Rictrudis monasterio, diœcesis Atrebatensis in Flandria. Dicta monasteria ad Scarpam sita sunt, haud procul à Duaco. Natalis incidit, in diem Nicolai, estque duplex maius, sed transfertur. Eleuatio facta est die vigesimo septimo Octobris.

Sanctus GERVLPHVS martyr, Merendræ in Flandria claris & Christianis parentibus ortus, ab infantia pietatis amantissimus fuit. Monasteria, & Deo dicatas ecclesias religiosè frequentauit; cle-

ricos

ricos & ſacerdotes magno ſtudio coluit; & in ſumma, hoc maximè illi curæ fuit, vt vitam ſuam quam optimè ad normã diuinæ legis inſtitueret. Quum verò nondum eſſet ſacramento confirmationis inſignitus, nec ſe proinde abſolutũ adhuc, & aduerſus omnia æternæ ſalutis impedimenta ſatis ornatũ Chriſti militem eſſe, piè prudenterq; exiſtimaret, viro quodã comitatus, qui ſuſceptoris circa ſe officio fungeretur, ex ſolo natali Gandauum ad Blandinienſe monaſterium ſe contulit, vt ſacro chriſmate ab epiſcopo, qui tum eo forte aduenerat, liniretur. Cumq; percepto ſacramento, repletus iam pinguedine gratiæ ſpiritalis domum rediret, haud procul à monaſterio Truncinienſi (ad quod iam iam orationis cauſa nonnihil deflexerant) à ſuſceptore ſuo, qui tantam eius pietatem, incredibili exagitatus inuidia, ferre non poterat, repente confoſſus proſternitur, & pro mortuo ab immani parricida relinquitur. Accidit autem, vt priuſquam animam exhalaret à parentibus, hæc omnia confeſtim à Deo miraculosè edoctis, diligenter quæſitus, ſpirans adhuc inueniretur. Quibus cum breuiter à quo tantam accepiſſet iniuriam expoſuiſſet, ad extremum ab ijs petiuit, vt ſe in vicino Truncinienſi cœnobio ſepelirent, eccleſiamque certa hæreditatis ſuæ parte donarent. Atque ita demum ſalutari viatico Dominici Corporis in tempore adhuc munitus, ad cœlum migrauit, vndecimo Calẽdas Octobris. At pater eius votis, ac pietati filij ſui, haud quaquã reſpondens, nec prædia illa eccleſiæ Truncinienſi dedit quæ Gerulphus petiuerat, nec cor-

pus eius illo in loco, sed Merendræ in basilica sanctæ Radegundis, sepultum curauit. Quo in loco, multis clarus miraculis, manſit ad annum vsque nongentesimum decimum quintum. Tum enim cœlesti commonitione ad ecclesiam Truncinien-sem solenni pompa atque honore translatum est die octauo Octobris. Anno autem millesimo trigesimo, quum ex omni Flandria Sanctorum reliquiæ Aldenardam deferrentur, vt simul omnes solenni in processione publicæ pacis gratia circumferrentur, tantus honor diuo Gerulpho communi sententia delatus est, eo quòd genere & natione Flander esset, vt inter omnia illa sacra diuorum corpora primum atque honoratissimum locum in circumgestatione sortiretur. Est autem Truncinium ad Lysam fluuium apud Gădauum, vbi sanctus Amandus instituit clericorum siue Canonicorum cœnobitalium societatē, quæ anno millesimo centesimo tricesimo octauo est conuersa in Præmonstratensis Ordinis cœnobium.

Ghillo coniungitur sancto Guthagono.

Sanctus GISLENVS, monachus Ordinis sancti Basilij in Græcia, relicto, vt putatur, Athenien-sium episcopatu, Romam venit Apostolicis triumphis celebrem, & inde Angelica monitione commigrauit ad pagum *Hainau*. vbi haud procul à Castriloco, in Vrsidungo constituxit oratorium, & monasterium, quod nuncupauit Cellam Apostolorum. Hoc est, vt idem repetam vocibus nostri temporis, in Comitatu Hannoniæ, haud procul à Montibus Hannoniæ, abbatiā extruxit, quæ ab eo sancti Gisleni dicitur, quæ prima est totius

tius Hānoniæ, sita in oppido, quod ab eodē sancto nomē habet. Egregius fuit gentiū doctor, in fide, & veritate, cōtemporaneus sanctorum, Autberti, Landelini, Vincentij, & Vualdetrudis. Multos introduxit in ouile Dominicū, quibus in tēpore, largis manibus tritici dedit mensuram. Quiescit, vt dictum est, ad sanctum Gislenum, in diœcesi Cameracensi. Natalem habet nono Octobris.

Sanctus Gobertus confessor, habet Fosis ad sanctum Foillanum, officium cum nouem lectionibus, septimo Calendas Februarij. Vbi quiescat ignoro. Sed quidam, nomine Gobertus, dixit mihi imagines sancti Goberti imprimi Bronij, & quod arbitretur reliquias eius asseruari haud procul à Fosis & Bronio. Ab hoc autem diuersus est Gobertus, Comes Asperi montis, qui contempta nobilitate, in Villaria professus est monasticam religionem. vbi & honorificam habet sepulturam: & vitæ historiam, libris tribus, conscriptā. Sed non est ab Ecclesia Sanctis adscriptus: vt nec aliquot alij, qui in eodem monasterio multa sanctitate claruerunt: quorum veneranda ossa, simul sunt collocata.

Sancta GODOLEVA martyr, strangulata est à seruis suis iussu Bertulphi mariti, anno millesimo septuagesimo, pridie Nonas Iulij. Cuius vitam luculenter perscripsit ad Ratbodonem episcopum, Drogo monachus, sacerdos id temporis Gistellensis. Locus est quarto milliario à Brugis, vbi eleuata est per Radbodum Tornacensem episcopum, anno millesimo octuagesimo quarto, tertio Calendas Augusti.

Sanctus GONDVLPHVS episcopus, Traiecti ad Mosam nutritus, & magnis ex natalibus, primis videlicet Lotharingiæ, oriundus, moribus, continentia, & eruditione, clarus fuit, & sanctam Traiectensem ecclesiam septem annorum temporibus dignè rexit. Migrauit ex hoc sæculo circa annum sexcentesimum septimum, decimo septimo Calendas Augusti, eodem anni die quo prædecessor, cui etiam par meritis est consepultus, in naui, siue in medio ecclesiæ sanctissimi Seruatij, vbi tumulus eorum vnde eleuati sunt, hactenus visitur, & vterque, defensor patriæ, & custos ecclesiæ, celebrem habet memoriam. Festum eleuationis incidit in diem Laurentij.

Gondulphus alius martyrizatur, cum sancta Reinelde.

Sanctus GORDIANVS, qui & Gurdiellus dicitur, antiquorum relatione traditur eam insulã, quæ nunc est Aquiscinctum monasterium, inhabitasse, & facta inibi ecclesiola, quasi in solitudine eremiticam vitam duxisse. In eadem ecclesiola referunt eum obijsse, Ibi sepultum: Inde perquendam Siccherum, Duacum fuisse translatum. Suspicor autem hunc eum esse Siccherum, qui anno 1079 Aquiscinctense sancti Saluatoris monasterium incepit. Natalis Duaci ad sanctum Amatum, & alibi, celebratur die decimo sexto Octobris.

Sanctus GREGORIVS episcopus Vltraiectensis & confessor, discipulus sanctissimi Bonifacij archiepiscopi, post glorioſum præceptoris sui mar-

fuit martyrium, rexit ecclesiam Traiectensem annis triginta duobus, eximius prædicator Frisonicæ gentis, qui propter oppositionem Colonienſis archiepiſcopi, dimiſſo titulo archiepiſcopi, quem vterque prædeceſſor habuit, epiſcopus tantum fuit. Obijt anno ſeptingenteſimo octuageſimo quarto, octauo Calendas Septembris, ſepultus in ſancti Saluatoris monaſterio. Vitam ſcripſit ſanctus Ludgerus epiſcopus monaſterienſis ipſius diſcipulus. Collecta diei, habet Deum eius vitæ meritis eccleſiam ſuam decorare, & glorioſis miraculis lætificare.

Sanctus GRIMBALDVS abbas, patria Tornacenſis, Deo ad ſanctum Bertinum oblatus, in virum perfectum adoleuit. A rege vero Anglorum expetitus, ſplendidiſsimum fuit virtutum exemplar in Anglia. Dorouernenſem epiſcopatum noluit acceptare, ſed præfuit in nouo Vuintoniæ monaſterio, quod rex Eduardus extruebat. Ibidem migrans ad Dominum, anno nongenteſimo tertio, locum ſepulturæ ſuæ accepit. Feſtum eius eſt octauo die Iulij.

Grimoaldus ſubdiaconus martyrio coronatur, cum ſancta Reinelde.

Sancta GVDILA virgo Brabantenſis, patrem habuit Vuitgerum Comitem, matrem Amalbergam: ad quorum petitionem ſanctiſsima Gertrudis eam de ſacro fonte leuauit. Mortua ſancta Gertrude ad domum patris ex Niuella reuertitur, optimè inſtituta, crebrò frequentans etiam noctu oratorium ſancti Saluatoris in Morſella, prope Teneramundam. Vnde nocte quadam

dam diabolus huic deuotioni insidians, lucernam extinxit, quam pedisequa ferebat. sed Gudila orationum clypeo lumen extinctum restaurat. Sanctorum loca, comite famula, sub nocturnis horis frequentare solita erat, ieiunijs se macerabat, vigilijs attenuabat.

Pauperibus mensas strauit: velut altera Dorcas,
Ipsis concessit, quæcunque potissima gessit.

Post multa virtutū exercitia sepelitur in Ham, olim Brabantiæ, nunc Flandriæ loco. vnde tempore Caroli magni eleuata, trāsfertur Morsellam, & sanctimonialium instituitur cœnobium. Postea Vuenemaro bona ecclesiastica inuadente, nec corpus sanctum curante, à Carolo duce regni Lotharienſis transfertur Bruxellam, quæ est sub archiepiscopo Mechlinienſi secundaria Brabantiæ ciuitas, magnificentia principalis aulæ multum celebris. vbi in ecclesia sancti Michaëlis, quæ etiam de nomine eius, sanctæ Gudilæ dicitur, totius vrbis patrona quiescit. Natalis est octauo die Ianuarij. dies translationis, sexto Iulij. Historiam edidit Surius.

Sanctus GVIBERTVS inclytus confessor, militiæ secularis cingulo deposito, castrum suum Gemmelaus siue Gemblacum, cum omnibus appendentibus, alijsq; multis, obtulit Deo, & Apostolorū principi Petro, sanctoq; Exuperio martyri, ad cōstruendum in eorum honorē monasteriū. Inde accusatur apud Othonem imperatorē, quod regalem fiscum in sortem ecclesiastici iuris transfuderit. Sed Guiberti donationem pius rex ratam voluit, absoluens monasterium ab omni telonio, &

nio, & tributo, in omnibus imperij locis: permittens etiam oppidi cõstructionem, mercatum, percussuram monetæ. Decretum est etiam vt abbas non constituatur ibi de alio monasterio, sed ipsi serui Dei, secundum sancti Benedicti regulam, ex *Cap. 64* sua propria congregatione abbatem eligant. Hoc loci cum Guibertus primum abbatem haberet Erluinum venerabilem virum, & doctorem, ipse ad Gorziam commigrauit iuxta Metas, vbi erat aluearium monachorum, & summus sanctæ religionis seruor. Ibi vir Dei consummatus in virtutum gratia, ad patres suos appositus est, decimo Calendas Iunij, anno nongentesimo sexagesimo secundo, & inuitis Gorziensibus Gemblacum relatus. Eleuatur anno millesimo cẽtesimo decimo, ab Oberto episcopo Legiensi, siue Leodiensi, auctoritate Frederici Colonensis archiepiscopi, & assensu generalis Synodi, cum mirabili concursu & gaudio populorum, postquã Deus eum multis miraculis per annos duodecim clarificauerat. Eleuationem solicitauit vitæ eius scriptor, Sigebertus, monachus antiquæ scientiæ & reuerentiæ, habita voluntate & benedictione Liethardi abbatis.

Sanctus GVIDO siue Vuido, in pago Brabantensi, tugurio rusticano, & paupere domo natus, oculis parentum furabatur in primæua ætate certas horas, quibus ecclesiam oraturus adiret. Nec hilarem eum vlla dies videbat, nisi prius aut orasset, aut eleemosynam protulisset. Ecclesiæ beatæ Mariæ in Laken multis annis seruiuit, velut alter Nepotianus, eã floribus & ramis exornans, omnia *Hier. Ma.* in ni-

Liodoro epist. 3 in nitore conseruans, atque in omnes ceremonias pie solicitus. Postea per septem annos peregrinatus est, Romam, Hierosolymam, & ad alia sanctorum loca. Vnde Anderlacum reuersus prope Bruxellas, peste inguinaria sæculi ærumnas consummat, sepultus in cœmeterio, anno millesimo centesimo duodecimo. Sed Deo sanctum suum per crebra miracula mirificante, Gerardus episcopus, successor Lietberti, eum eleuauit in natiuitate Baptistæ. & ex confluentium oblationibus noua basilica super eius tumulum est sumptuosè ædificata: in qua Canonicorum celebre collegium diuina officia reuerenter peragit. Locus dicitur Anderlacũ, & Anderlechtũ, in diœcesi Mechlinien-si. Depositionis dies est duodecimo Septembris.

Sanctus GVDVVALVS in Britannia archiepiscopus, relicto episcopatu secessit in monasterium suæ diœcesis, vbi ad centum octoginta octo discipulos collegit; cumq; loci angustia ægrè sufficeret, in hæreditate Meuoti construxit aliud monasterium. Adhuc viuens multis & stupendis claruit miraculis, quæ in historia eius leguntur. Postea barbaris Britanniam incursantibus, fratres monasterij sacrum corpus, multis coruscans miraculis, in Franciam pertulerunt, & Arnulphus Flandriæ Marchio, ex authoritate episcopi, per reuerendum & sanctum abbatem Gerardum, curauit transferri Gandauum, ad monasterium beatissimorum Apostolorum Petri & Pauli, quod Blandinium dicitur. Natalis eius octauo Idus Iunij. Translatio, tertio nonas Decembris.

6. Iunij
10. Iunij.

Sãctus GVMMARVS cõfessor, gloriosa stirpe exortus

exortus est, in Renensi, aut potius Rienſi prouincia, ad Netam ſita, quæ Brabantię territorio comprehenſa, vulgari ſermone ac vernaculo, dicitur, **het lant van Vlyen**. In ea natale ſolum habuit **Emblehem**/qui locus horæ ſpatio tantum à Lyra oppido diſtat. Erat lenis in ſermone, conſtans in bono opere, humilitate ſubmiſſus, pietate profuſus, in ieiunijs & vigilijs caſtigator carnis, eleemoſynarum largitor dapſilis: in aula Pipini regis magnificè acceptus. Habuit vxorem ſibi moleſtiſsimam, quam patientia & prudentia vincere laborauit. Cum ad limina Apoſtolorum tenderet, diuina admonitione intra Netæ ambitum iubetur oratorium conſtruere, vbi vitam in multa ſanctitate finiuit. In meſſe ſiti deficientibus baculo terram fodit, & erupit fons largiſsimæ aquæ, qui adhuc viſitur in **Emblem**. Alijsque multis miraculis claruit in vita, & poſt mortem. Quieſcit Lyrę, quæ eſt ciuitas Brabantiæ, diœceſis Antuerpienſis, vbi collegiatam habet eccleſiam, quæ in hiſtoria monaſterium nominatur. Ad hoc monaſterium venerunt Nortmanni, euerſa Malina, ſiue Machlinia, ignemque iniecerunt, ſed Gummarus è cœlis ſuis meritis contra eos pugnans, ignem extinxit. Interim Fredegerum presbyterum à palma martyrij arcere noluit, quem Nortmãni in altari crudeliter peremerunt, ſummę maieſtati ſacrificium mactãtem. Natalis eſt vndecimo Octobris, tranſlatio, decimoſeptimo Martij. Eſt autem Lyræ nomenclatura recentior, & ab hiſtorię ſcriptore non viſitata, qui locum hunc antiquitus dicit **Vlerdunc** dictũ, poſtmodum à vulgo Ledonem appel-

Zeli dicitur de gestis Francorum l. 5. cap. 25.

appellatum: ipse villam sancti Gummari nominat, eamque describit sitam esse intra Netæ ambitum, & per hunc fluuium à Taxandria & à Renensi prouincia sequestrari.

Sanctus Gunderharus monachus, cũ Bonifacio, martyrio coronatur in Frisia, die quinto Iunij.

Sanctus Gurdiellus ponitur sub nomine Gordiani.

Ex Lectionibus in Oostkercka.

Sanctus GVTHAGONVS confessor apud Brugas in Flandria aliquamdiu est conuersatus, & in Oostkerka sepultus. Ghillo autem, qui eidem sancto adhuc viuenti familiarius adhæserat, ab eo iam defuncto auelli non potuit. Qui etiam creditur post mortẽ claruisse miraculis. Nam tempore Gregorij Curati dictæ ecclesiæ, qui postea in Ordine Prædicatorum fratrum sancte vixit, manum aridam cuidam eius misericordiam imploranti restituit. Vnde dictus Gregorius metricè scripsit,

Contracto Ghillo scit opem conferre pugillo.

Sed ipsius corpore in terra manente, beati Guthagoni corpus, Domino per eũ multa miracula faciente, de humiliori loco in capsam transtulit Gerardus Tornacẽsis episcopus, anno millesimo centesimo quinquagesimo nono, quinto Nonas Iulij, assistentibus sibi venerabilibus abbatibus, de Dunis, Oudenburgo, & Eechout. Eandẽ capsam reuerenter & deuotè aperuit, ac visitauit, Nicolaus, episcopi Tornacensis suffraganeus, die primo Octobris, anno millesimo quadringentesimo quadragesimo quarto; inuenitque in ea testimoniales literas dicti Gerardi episcopi, pontificali ipsius sigillo munitas. Festum Oostkerckæ celebratur

bratur die tertio Iulij, & primo Octobris. Reliquiæ eius iam conſpiciuntur in muro eccleſiæ per ferreos cancellos.

H.

SAnctus HADELINVS Aquitaniæ territorio ortus, in tenera ætate ſemper conſortio ſenum intereſſe cupiebat. Inde, relinquẽs terram & cognationem ſuam, venit Stabuletum, vbi magiſterio vtitur ſancti Remacli. Adeoque fuit ſanctitate & miraculorum gloria celebris, vt propterea ipſi & fratribus, in valle ad Legiam fluuium habitantibus, multa prędia ſint collata & reditus. Sub Adulpho de Marca transfertur corpus eius circa annum milleſimum trecenteſimum trigeſimum octauum in Viſeto oppido, quod ſitum eſt inter Leodium & Traiectum, ibidemque Canonicorum inſtituitur collegium. Leodienſis eccleſia in Collecta diei vocat eum doctorem ſalutis, die tertio Februarij.

Sanctus HADVLPHVS, epiſcopus Atrebatenſis ſiue Cameracenſis, quartus à beato Vindiciano, quieſcit Atrebati in eccleſia ſancti Petri, quæ antiquitus fuit Nobiliacum dicta, nunc autem eſt eccleſia incorporata monaſterio ſancti Vedaſti, & intra eius ſepta comprehenſa. Natalis eius eſt decimo quarto Maij. Huius verò ſanctitas cum multis mirisque portentis oſtenderetur, ſacrum corpus leuauit Engramnus epiſcopus, die trigeſimo primo Auguſti.

Sãctus Hamuntius diaconus, collega fuit ſancti Bonifacij archiepiſcopi, in prædicatione euãgelij, & in merito martyrij, quinto die menſis Iunij.

Sanctæ sorores HARLINDIS & RENVLA siue Relindis, discipulæ sanctorum episcoporum Vuillibrordi & Bonifacij, in propria hæreditate ad Mosam monasteriū ædificauerunt, quod Eitie nuncupatur & Maes Eitie: vbi primæ abbatissæ præfuerunt, & ad Dominum migrauerunt, Harlindis, duodecimo Octobris: Renula, sexto Februarij: translatæ siue eleuatæ vigesimo secundo Maij, per Franconem, qui anno octingentesimo quinquagesimo sexto factus est episcopus Leodiensis. Locus commutatus est in Canonicorum collegium, situs in Lossensi comitatu sub dominio Leodiensis episcopi, apud oppidum Maeseitie / ad cuius distinctionem dicitur Ouden Eitie. Sed nuperrime audio Collegium commigrasse in Maeseikensem ciuitatem, vt tutiori loco Deo seruiret.

Sancta Hermelendis. vide Ermelendis.

Sancti Hermetis martyris Romani reliquiæ circa annum octingēteſimum ſeptuageſimū Rotnacum, quod oppidum territorij est Tornacensis, translatæ sunt, per Ludouicum imperatorem, filium Lotharij, qui Rotnacensem ecclesiam fundauit. Danis autem, sub Othone, sanctas Dei casas incendētibus, ex Rotnaco Hermes translatus est ad monasterium villæ Endæ iuxta Aquisgranum; vnde rebus ecclesiæ pacatis Rotnacenses hunc pretiosum thesaurum repetere nequiuerunt, nisi summis cum molestijs, & interueniente Fulberto episcopo Cameracensi. Fratresque Rotnacenses pro tanti beneficij recompensatione libenter ecclesiæ Cameracensi obtulerunt

villam

villam * Neuuehouam. Natalis est in die sancti Augustini. Translatio die sexta Iulij.

Sanctus HIDVLPHVS dux Lobiensis, vnus erat ex proceribus & maioribus regni Lotharingiæ, sub Pipino seniore. Cuius interuentu beatissimus Vrsmarus Lobium monasterium regendum suscepit. Ex Lobio cum alijs translatus est Binchium. Cuius festum vtroque loco celebratur nono Calendas Iulij. Meminerunt eius annales Hannoniæ, & Ayæ vxoris ipsius, quæ Montibus Hannoniæ est sepulta, sed non eleuata. Inuocatur tamen in Litanijs Montensis ecclesiæ.

Sãctus HILDVARDVS, episcopus & cõfessor, in catalogo Tullẽsium episcoporũ non inuenitur. Nominatur tamen Tullẽsium episcopus, fortasis quod Tulli ordinatus sit episcopus ad infidelium conuersionem. Multum in Flãdris laborauit. Sub duce Magriptio, qui piam viduam obtruncauit, cuius hospitio vsus fuerat Hilduardus, diuersis tormentorũ cruciatib⁹ est & ipse affectus, sed fidei constãtia in aduersis velut in prosperis lætus erat, fidemq; Catholicam constantissimè prædicauit. Tandem Magriptiũ conuertit, & baptizauit: quo facto, vir Dei Dicliuennæ oratorium cõstruxit, in quo glorioso fine decessit, quarto Cal. Ian. anno septingẽtesimo quinquagesimo. Inde Tenremõdenses ossa eius venerãda, omni virtute famata, cũ summo exultationis iubilo Tenremondãtranstulerunt, quæ est sub episcopatu Gandensi Flãdriæ ciuitas, nomen habens à Tenra fluuio, vbi festum eius præcipuè celebratur septimo die Septẽbris.

Hildeberti martyrium exprimitur in vita

ſancti Bauonis. Fuit autem, non abbas Blandi-
In cõmentarijs Flãdriæ. nienſis diui Petri, quod per errorem ſcribit Meierus, ſed Gandenſis diui Bauonis. Cuius pro imaginibus ſacris martyrium, ex eo eſt commendabilius, quod inciderit in Annum ſeptingenteſimum quinquageſimum ſecundum, quo nondum ſacræ imagines Synodo ſeptima in Nicéa erant confirmatæ. Nec mirum alicui videatur, quod huius martyris nulla fiat in Gandenſi eccleſia memoria. nam & plures fuerunt in Belgio martyres quorum Martyria non celebrantur. Satis enim fuit maioribus noſtris eos tantum Martyres patrios feſtis honorare, qui poſt ſua martyria miraculis clarebant, quæ nulla fortaſsis Hildebertus poſt mortem edidit.

Sancta HILTRVDIS virgo, ex Vuigberto Comite & Adam matre, tempore Pipini regis claruit, ſuper fluuium Helpram, in loco qui hodie dicitur Lętia. Quę amore Chriſti Hugonem Burgundionum principem, ſpõſum in terris fugiens, à Theodorico Cameracenſi epiſcopo ſacroſanctum velamen accepit, & bonum propoſitum laudabili fine concluſit, adornata lampade plena oleo, hoc eſt, virtutum fertilitate. Sepulta eſt in eccleſia ſancti Lamberti, quam parentes extruxerant Lætijs, quæ eſt Abbatia Ordinis ſancti Benedicti, in archiepiſcopatu Cameracenſi, cui annis proximè ſuperioribus venerabilis Ludouicus Bloſius præfuit, multa pietate, & eruditione. Fratrem habuit beatum Gontardum, primum abbatem Lętienſem, qui fuit vir ſanctus, ſed non eſt canonizatus. Natalis Hiltrudis vigeſimo ſeptimo

Septem-

Septembris. Eleuatio decimo septimo eiusdem mensis, quam fecit Erluinus episcopus Cameracensis, cum multo honore, & clericorũ psallentio.

Himelinus, Scotus, & beato Rumoldo carne propinquus, febre pestilentiali tactus, obijt, vt quidã annotant, die decimo Martij, in Vissenake/ iuxta Thenas in montibus, Brabantiæ oppidum, mirificante Domino obitum, eius multis signis. Non est per episcopum eleuatus, aut Apostolica auctoritate sanctis adscriptus, locus tamen dicitur Sinte Himelijns Vissenaken. vbi in crypta sub campanili quiescit, & in altari imaginem habet, ac frequenti ad eius memoriam concursu, multum est honoratus, etiam à longè disitis.

Sanctus HVBERTVS, episcopus Leodiensis, & confessor, filius Bertrandi Ducis Aquitaniæ, propter Ebroini tyrannidem, in Austrasiam se transtulit ad Pipinum, cumque in Tungrensi parochia adhuc paganus versaretur, ipsi venanti inter cornua cerui Christus apparuit, eum ad Lambertum episcopum mittens. Qui benignè eum recepit, in fide Catholica instruxit, & baptizauit. Deinde totus ardens desiderio cœlestis patriæ, Romam vadit ad limina Apostolorum, vbi dum existit, Lambertus episcopus propter veritatis testimonium intra sanctuarium Dei immolatur ab impijs, & Sergius papa Angelica monitione & illustrissimis miraculis vrgetur, vt Hubertum nolentem cõsecret successorem Lamberti martyris. Quod factum est anno sexcentesimo nonagesimo octauo. Anno vero septingentesimo decimo corpus sanctissimi martyris Lamberti, & sedem epi-

ſcopalem ex Traiecto ad Moſam, Leodiũ tranſtulit, vbi paſſus fuerat. Addit Placentius, eũ Leodio dediſſe ſigillum publicum, diui martyris Lãberti imagine conſpicuum, cum inſcriptione, Sancta Legia, Romanæ eccleſiæ filia. Deinde multis accreſcens virtutibus, multos de idololatria ad Chriſti fidem cõuertit, inter quos Brabanti. Vnde Nodgerus epiſcopus in vita Landoaldi, Brachbantium multis erroribus gentilium irretitum, à ſancto Huberto, ſucceſſore beati Lamberti, ex parte correctum eſt. Tranſijt ad Dominum Furę, inter Louanium & Bruxellam, ſed ſepelitur Leodij, in eccleſia beati Petri Apoſtolorum principis, iuxta altare ſancti Albini. Anno dehinc decimo ſexto, per eccleſiaſticorum graduum turmas, & Karolomannum, eiusque palatij proceres, ex vaſe ſepulcri, quod crebris miraculis enitebat, ſublatus eſt ad altare ſancti Petri, à diſſolutione & putredine illæſus. Poſtmodum anno octingenteſimo vigeſimo quinto pridie Calendas Octobris, Vulcandus epiſcopus, cum magna eccleſiaſtici gradus frequentia, corpus ſanctiſsimi Huberti ad Andainum, monaſterium ſuæ diœceſis, in Arduennam tranſtulit. vbi miraculorum gloria eius declarantur merita, & fidelium deuotione ipſius celebrantur beneficia: qui cateruatim tam proximi, quàm longinqui, eo confluẽtes, in ſuis neceſſitatibus eum patronũ experiuntur. Monaſterium, Hugonotæ ex Gaſconia Belgium inuolãtes anno ſexageſimo octauo exuſſerunt; dumq; eorum veſana rabie omnia effracta forent, hoc ſolum intactũ ſupererat, quo huius glorioſi Pontificis corpus

19 Martij, 20. 2 Surij.

aſſerua-

asseruabatur. Vnde in media luce obcęcati, aorasia videntur percussi. Quale autem corpus eius se prębuit intuentibus sub Karolomanno, nimirum illæsum à dissolutione & putredine, tale & postmodum se præbuit fratribus, atq; etiamnũ credũt se habere. Depositio festo die celebratur à clero & populo, per totam diœcesim tertio Nouębris.

Sanctus HVGO, episcopus Rothomagensis & confessor, nobilis genere, nobilior autem virtutibus, diuina inspiratione succensus, relictis episcopatus habenis, à S. Aichadro in Gemetico disciplinã monachorũ, & habitũ, ex toto corde appetiuit, sacrisq; magistri moribus informatus, omni virtutum genere perfectus emicuit. Vtriusq; corpus, quando Nortmanni, exigentibus id peccatis Christianorum, ecclesias combusserunt, ad villam Haspram est trãslatum: quæ est inter Cameracum & Valencenas. Vbi Deus multa & celeberrima dignatus est per vtrumque operari virtutum prodigia. Natalis Hugonis, die nono Aprilis.

Sanctus HVMBERTVS, episcopus & confessor, ortus parentibus ingenuis Eurardo & Popita, nobilior patuit fide & moribus, & sub Childerico glorioso Frãcorum rege multum emicuit virtutibus, & miraculis. Locus in quo fuerit episcopus non exprimitur, quia, vt alij nonnulli, sine titulo fuit consecratus, ad fidei inter gentes prædicationem. Quieuit in sanctæ Mariæ monasterio, quod suo opere construxit Maricolis super Helpram fluuiolum, in Hannonia. Natalis incidit in diem annũciationis Domini. Eleuatio in sextum Septembris. quo die etiam Cameracensis

ecclesiaHumbertum celebrat nouem lectionibus.

Sanctus HVNFRIDVS episcopus & confessor, primum monachus fuit Prumiæ in Arduēna, deinde abbas sancti Bertini, & Morinensis, siue Taruanensis ecclesiæ episcopus; vir singularis exempli, ac virtutis, qui obijt octauo Idus Martij, anno octingentesimo sexagesimo nono. Corpus eius deleta per Carolum quintum Morinorum Taruana, translatum est Ypras, vbi in honesta theca asseruatur, à Cathedrali ecclesia. A Nortmannis sede pulsus, Romanam sedem consuluit. cui Nicolaus respondet, Capitulo, Sciscitaris, Causa septima, quæstione prima.

I.

SAncta Idaberga. vide Itisberga.

Sanctus IERON, quem aliqui Hieronem appellare malunt, presbyter & martyr, ex Scotia venit ad Hollandiam, vbi alacriter fidem prædicauit, & à Danis ac Nortmannis capite plexus, martyrio est coronatus, circa annum octingentesimum quinquagesimum sextum. Caput eius est in Nortwijc loco martyrij: corpus paulo post per diœcesanum episcopum, & Theodoricum secundum Comitem Hollandiæ, cum miraculis transfertur Egmōdam, in sancti Adalberti monasteriū. Loca sunt diœcesis Harlemensis in Hollandia. In historia annumerantur Frisiæ, tunc enim Hollandiæ nomen nondum innotuerat. Festum habet die decimo septimo Augusti.

Sanctus Ilherus Brugis ad sanctum Donatianum in capsa quiescit. quod primum animaduerti in historia miraculorum sancti Donatiani. Sed videtur

detur ſanctus aduectitius. A Brugenſibus enim plura petens, hoc tantum accepi, reliquias ipſius cum reliquijs diui Baſilij magni, in vna capſa contineri, in cuius ſuperiori parte exſculpti ſunt duo epiſcopi, cum ſubſcriptis nominibus, Sanctus Baſilius, Sanctus Ilherus. Natalem diem ignorant.

Sanctus IONATVS confeſſor, diſcipulus ſancti Amandi, primus fuit abbas Marcianis, ſiue Marcenis, ac ibidem eleuatus quieſcit. Fuit omni virtutum decore adornatus: exemplis & orationibus multos ad Chriſtum adduxit. Poſt eum fuit is locus annis ferè trecentis triginta tribus virginum monaſterium, quibus prima præfuit ſanctiſsima Rictrudis. Locus eſt pietate & amœnitate celebris, haud procul à Duaco in Flandria, diœceſis Atrebatenſis. Natalis incidit in Calẽdas Auguſti. Eleuatio in ſextum Iduum Aprilis.

Ioſcio venerabilis monachus, in cœnobio ſancti Bertini floruit, Virgini Dei genitrici deuotiſſimus, & miræ ſanctitatis, ſicut indicia poſt mortem probauerunt. Nam circa corpus mortui maximus ſplendor fuit, & ſuper faciem viſus eſt habere quinque flores roſarum. Sepeliuit eum Andreas epiſcopus Atrebatenſis, anno 1163.

Sancta ITISBERGA, vel Idaberga, filia Pipini regis, & ſoror Caroli magni, in Picardia, ſeu potius, vt nunc loquimur, in Arteſia, iuxta Aream, magnis virtutibus claruit. Reliquiæ eius anno milleſimo ducenteſimo vigeſimo primo, die vigeſimo Iunij, tranſlatæ ſunt Bergas ſancti Vuinoci, quæ ibidẽ anno quinquageſimo octauo perierunt per poſtrema Francorum bella. Natalis

est die vigesimo primo Maij, festum duplex magnum in Arienſi eccleſia.

Sanctus Iulianus, à Nodgero epiſcopo Leodienſi numeratur inter Sanctos, qui in Vuinterſhouio cum beato Landoaldo archipresbytero quieuerunt. Scribitque eum, & ſimul Landradam virginem, ac Adrianum martyrem, iuſſu diuinæ viſionis eleuatos eſſe per Sarabertum presbyterum, ex luto, & ciſternis, quibus ob Normannicam vaſtationem fuerant incluſi. Reperta ſunt etiam in ciſternis nomina eorum exprompta in breuiculis. In hac autem tranſlatione, quæ facta eſt tertio Nonas Martij, Sigeburgis hydropica matrona ſoſpitatem recepit.

Sanctus LAMBERTVS, epiſcopus Traiecti ad Moſam & martyr, vſus eſt præceptore in Vuinterſhouen ſancto archipresbytero Landoaldo: magiſtroque ſuo ſancto martyri Theodardo in epiſcopatum ſucceſsit: Clodoueus rex eius prudentia & auctoritate familiariter vtebatur, patrem eum appellans, & Apoſtolicum virum, in eo priuilegio quod promulgauit pro immunitate eccleſiæ ſanctæ Mariæ Traiecti: ſed poſtmodum Ebroinus tyrannus, qui Maior domus ſub Theodorico rege ſæpius Franciam turbauerat, Lambertum iuſtitiæ & publicę libertatis defenſorem, epiſcopatu expulit, & Faramundum quędam intruſit: per quem Tungrenſis eccleſia experiendo didicit, furem non venire, niſi vt furetur, mactet, & perdat. Lambertus autem videns ſe obſtinatæ tyrannidi & oppreſsioni eccleſiæ non poſſe reſiſtere, infructuoſum laborem prudenter declinauit, &

Ioan. 10

uit, & per ſeptem annos Angelicam vitam duxit in Stabuleto monaſterio, vſque ad miſeram Ebroini interfectionem. Nominatur Apoſtolus Taxandriæ, eo quod multa prædicatione, & patientia, ad fidem conuerterit eius regionis populum, idololatriæ cultu ſordeſcentem, qui nullis ciuitatibus, ſed pluribus & ſparſis vicis continebatur. Hodie Pelandos peculiariter Taxandros nominamus. Sed hiſtoriæ ſcriptor generatim Kempinienſes videtur intelligere; indicat enim eos Tungros ferè attingere. Et propter hanc conuerſionem, Taxandri Leodienſi eccleſiæ ſubditi fuerunt, ſicut cernere licuit vſque ad nuperam epiſcopatuum multiplicationem. Pipinum principem, primi Pipini nepotem, de publico cum Alpaide adulterio, quibus potuit modis, reuocare laborauit. Qui viſus eſt quidem reiecta pellice, velle redintegrato coniugio obtinere remedium pœnitentiæ, ſed per eandem penitus ſubuertitur. Cui etiam poſtulanti, ea de cauſa aſtitit frater eius impius Dodo, qui in villa Legia orantem ſanctum Lambertum, & per modum crucis expanſum, ante altare ſanctorum martyrum Coſmæ & Damiani, per ſatellites ſuos lancea perforauit, & cum eo ſimul interemit Petrũ & Andoletiũ, Lamberti cõſanguineos. Sic beatiſsimus martyr, omni virtutum gratia adornatus, cum Ioanne Baptiſta, ob impugnatum adulterium, meruit palmam martyrij, anno Domini ſexcenteſimo nonageſimo octauo, epiſcopatus quadrageſimo. Sacrilegus verò Dodo æternę dãnationis incucurrit interitũ; tum etiam poſteritati ſuæ tanti facinoris iugẽ pœnam, & inde-

& indeficiens opprobrium vſque hodie reliquit. Sepultus eſt beatiſsimus martyr apud Traiectum, in eccleſia ſancti Petri, vnde poſt duodecim annos tranſlatus eſt, cum ſede cathedrali, à beato Huberto, ad villam Legiam, tunc quidem ignobilem Lotharingiæ vicum, ſed martyrio & miraculis Lamberti nobilitatum. Eius etiam patrocinantibus meritis poſtmodum commutatur in celeberrimam vrbem, quæ modò Leodium dicitur, & caput eſt totius ditionis Leodienſis, principem habens ſuum epiſcopum, cuius iuriſdictioni ciuili ſubeſſe arbitror oppida viginti duo. Feſtum Lamberti per totam diœceſim celeberrimum eſt, die decimo ſeptimo Septembris. Tranſlatio celebratur quarto Calendas Maij. Triumphus verò ſancti Lamberti in Steps, tertio Idus Octobris.

Sancti LAMBERTVS & BERLERIVS, preſbyteri & confeſſores, diſcipuli ſancti Giſleni, ſimul quieſcunt in loculo portatili, in parochiali eccleſia oppidi ſancti Giſleni, in Hannonia. vbi officium habent de communi confeſſorum, feria ſecunda poſt diem dedicationis, quæ incidit in Dominicam Cantate.

Sanctus LANDELINVS abbas, Cameraci ortus eſt ex nobiliſsimo Francorum genere, temporibus Dagoberti regis, & à beato Autberto epiſcopo Cameracenſi, qui eum de ſacro fonte ſuſceperat, literis eſt imbutus, & pijs moribus. Seductus tamen à quibuſdam cognatis, aufugit, factuſque eſt nefarius prædo, & ne nomine proderetur, vocauit ſe Mauroſum. Sed tandem diuina potentia, ad preces ſancti Pontificis, errabundum eius

filium

filium reddidit sanctæ matri Ecclesiæ. Qui diuturna excoctus pœnitentia, ab eodem pontifice tonsus est, & militię cœlestis chlamydem accepit. Cumque sanctitate excreuisset, etiam presbyterij honore sublimatus est. Post trinam autem profectionem ad limina Apostolorum, quatuor construxit monasteria, Lobium, Alnam, Vuastariam, & quartum ad fluuium Hon, vbi fontem crispantium vndarum precibus impetrauit: ideoque locum Crispinium appellauit, eundemque vomere diuinæ prædicationis excoluit, habita auctoritate à Martino Romano Pontifice. Natalis est Iunij decimo quinto. quo die historiam habet Surius, tomo 3. Permisit autem aliquando iustus & patiens redditor, Crispinium monasterium militarium virorum beneficio infiscari.

Sanctus LANDOALDVS archipresbyter, apud Martinum, primum eo nomine pontificem, propter eruditionem suam, & vitæ integritatem, magno in honore fuit ab eo tandem Romanæ ecclesiæ archipresbyter etiam ordinatus. Cumque Amandus episcopus, secundò Romam veniens, Martino pontifici declararet, se non sufficere ad regendum Traiectensem ecclesiam, & ad conuertendum copiosam infidelium messem, adiunxit illi Landoaldum, quem maximè diligebat. Itaque cum Amando proficiscitur, assumptis alijs decem, inter quos Amantius diaconus, Vinciana virgo, soror eius, & Aldetrudis virgo. Dum autē Amandus operam dat gentilibus conuertendis, Landoaldus totos nouem annos, summa cum laude, vices eius gerit in administratione episcopatus Tungren-

Tungrẽſis. Taliſq; ac tãtus fuit, vt vni illi, tãquam optimo præceptori, nobilis atq; admirabilis puer Lãbertus, cui Deus geminã epiſcopatus & martyrij palmã parabat, inſtituendus traderetur. Quã ob cauſam etiam pater Lãberti pagũ Winterſhouen Lãdoaldo perpetua hereditate poſsidendum dono dedit; vbi cum diſcipulo ſuo habitauit, & in honorẽ principis Apoſtolorum eccleſiã extruxit. Multis, in viuis exiſtẽs, miraculis clarus fuit. Inter quæ illud eſt memorabile, quod puer Lambertus ſuo, & præceptoris merito, viuas prunas illæſo ſinu portauit. Rurſus & alterum, quod ad vtriuſq; preces, in eccleſiæ conſtructione fons limpidiſsimus ſcaturierit, qui vſq; hodie fidẽ dictis præbet. Mortuus in Winterſhouẽ Chriſtianorũ more ſepelitur; Quo eodẽ in loco, & ſocij peregrinationis eius, omnes iuxta illũ ſepulti ſunt; Solus Amãtius diaconus eius, & ſacro è fonte filius, vno eodemq; ſepulcro cũ eo collocatur. Corpora è terra eleuauit, Calẽdis Decẽbris Florbertus ſecũdus à beato Lãberto Leodienſiũ antiſtes, excitatus & multitudine miraculorũ, quæ ibi fiebãt, & diuina commonitione. Hæc poſtea ob Nortmãnicam deuaſtationem ſub terra recõdita, miraculis emergẽtibus iterũ mũdis loculis incluſa ſunt, conſentiente Heraclio, proximo prædeceſſore Notgeri epiſcopi, qui Lãdoaldi vitã, & tranſlationem, deſcripſit. Poſtmodũ Gandenſe S. Bauonis monaſterium, ex Winterſhouen ſui iuris pago, anno nongẽteſimo octuageſimo, ſanctorũ pignora Gandauũ trãſtulit, ſub Vuomaro abbate. Quæ Lãdulphus epiſcopus Tornacenſis, de miraculis certior factus, è viliori-

Notgerus 19 Martij, to. 2 Surij.

bus &

bus & antiquis vaſculis tranſtulit in noua ſcrinia, auro argentoq; fulgẽtia, anno nongẽteſimo octuageſimo ſecundo, Idibus Iulij. Natalis celebratur decimo quarto Calẽd. Apr. Eleuatio, Ibibus Iulij.

Sãcta LANDRADA, virgo nobiliſsima, ab ineunte ætate Chriſtianã pietatẽ egregiè coluit: Eccleſiam in honorẽ virginis Mariæ Beliſiæ erexit, quam per eximiũ Lambertũ epiſcopũ conſecrari, Deoq; dedicari impetrauit. Vbi dum ſanctarum virginũ præfecta eſt collegio, (quod hodie eſt Canonicarũ, dictũ **Monſter Biſen**/extra Beliſiam, oppidũ Leodiẽſe,) etiã virginẽ ſanctã Amelbergã doctrina, pietate, & Chriſtianorũ morũ præceptis imbuit. Reddidit autẽ cœleſti ſponſo puram animã, octauo Idus Iulij. Cuius ſacrũ corpus, Láberti opera in **Winterchouẽ**/cœnobij S. Bauonis poſſeſsione, ſepelitur; eleuatum poſt annos aliquot, Nonis Martij: ac deinde anno nongenteſimo octuageſimo cũ Lãdoaldi, Adriani martyris, & ſociorũ, ſacris reliquijs, ad D. Bauonis eccleſiã eſt trãſlatum.

Sanctus LANDRICVS, filius ſanctorum Vincẽtij & Vualdetrudis, ſcribitur primũ rexiſſe epiſcopatum Metenſem, deinde eo relicto, poſt patris obitũ, monaſterium Sonegias, quod nũc eſt Canonicorum collegium, in Sonegia Hannoniæ oppido, vbi cũ patre quieſcit, eleuatus in ſummũ altare. Natalis eſt decimo quinto Calendas Maij.

Sanctus LEBVINVS, presbyter & confeſſor, ex Anglia, de terra ſua & cognatione exiens, petijt caſtrum, **Vltenburch** antiquitus dictum, modò Traiectum. Inde à ſancto Gregorio epiſcopo deſtinatur ſecus Iſelam fluuium, ad Saxonum

conuer-

conuersionem, vbi beatus doctor, & insignis animarum zelator, post multam tolerantiam, multorumq; conuersionem, plenus bonis operibus spiritum Domino reddidit. Cuius corpus in vrna honorificè reconditur, in ecclesia portus Dauentriensis. Cui loco hoc vocabulū inditum constat à Dauone, honorifico & potēti viro, qui S. Lebuino fuit familiarissimus. Quiescit hic Transiselanorū Apostolus Dauentriæ, in Cathedrali ecclesia, patronus dictæ diœcesis. Pro reuerētia autem ipsius, Bernulfus episcopus Traiectensis, medietatem Collegij sancti Saluatoris Traiectensis, transplantauit in Dauentriam. Dies depositionis celebratur, etiam à Traiectinis, duodecimo Nouembris/ translationis, vigesimo quinto Iunij.

Ledua, siue Lijdwigis, virgo, vulgariter Lijdwīd dicta, obijt Schiedami, quod est Hollandiæ oppidum, decimo octauo Calendas Maij, anno Domini millesimo quadringentesimo trigesimo tertio, ætatis quinquagesimo tertio, ægritudinum trigesimo octauo. Cuius historiam conscripsit venerabilis Thomas de Kempis.

Sanctus LEODEGARIVS, episcopus Augustodunensis, & martyr pretiosus, persecutorem habuit Ebroinum, maiorem in aula regia. Is enim magnę impietatis homo, propter suā tyrānidem, tonso capite, reclusus est in Luxouio, Burgundiæ monasterio. Sed coorta seditione, priorem gradū inuasit, & ęstimās se memorati pontificis factione ab antiqua potestate deiectum, crudelissimis tormentis eum affecit. Post famem enim, & carceris squalorē: post oculorum euulsionē, post plātarum conci-

conciſionem, poſt linguæ & labiorum exciſionem, tandem decollari eum fecit in loco Atrebatenſis territorij, qui dicitur ſylua ſancti Leodegarij. Sepultusque eſt in villa *Sercin*, anno ſexcenteſimo octuageſimo quinto. Cumque innocentiam, & merita ſancti Leodegarij, multa miracula declararent, pia fuit trium epiſcoporum deſacri martyris corpore contentio. Anſoaldus Pictauenſis illud vendicare voluit, monaſterij, & conſanguinitatis priuilegio: Hermencharius Auguſtodunenſis, prætulit iura epiſcopatus: ſanctus Vindicianus, conteſtabatur ſanctum martyrem, Deo volente, locum martyrij & ſepulcri in ſua diœceſi accepiſſe. Sed facta in communi oratione, Pictauenſi epiſcopo ſanctum corpus deberi ex indicijs declaratum eſt. Vnde ad ſancti Maxentij monaſterium eſt euectum. Poſtmodum tamen inde portionem aliquam corporis accepit Bronium, Namurcenſe ſancti Gerardi monaſterium, die vndecimo Aprilis. Natalis eſt menſe Octobri, die tertio. In quem diem coincidit etiam fratris eius ſancti Gerini natalis, qui per eundem Ebroinum grauiter afflictus eſt: & non multo poſt lapidibus obrutus. Quinam martyrij hiſtoriam conſcripſerint, ad Vſuardum eſt annotatum.

Sanctus Leopardus martyr, cubicularius Iuliani imperatoris, à quo etiam poſt varia tormenta Romę capite plexus eſt, tranſlatus quieſcit Aquiſgrani, quod oppidum eſt imperiale, diœceſis Leodienſis. Feſtũ eius incidit in trigeſimum Septembris. Extra muros, in Porceto, ſepultus eſt ſanctus Gregorius abbas: cuius natalis eſt die quarto No-

uembris. Sed monasterium est diœcesis Coloniẽsis, sicut & Indense, sancti Cornelij.

Sancta Lewinna, virgo & martyr, martyrio vitam finiuit tẽpore Theodori, archiepiscopi Cãtuarienſis. Eius corpus Bergas, ad sancti Vuinoci cœnobiũ, attulit anno millesimo quinquagesimo octauo, Balgerus monachus Bergensis, ex monasterio diui Andreæ in Anglia, iuxta portũ Zeuordiẽsem. Quo eodem tempore monachi Bergẽses, corpus sanctę Lewinnę, per vicos & castella Flãdriæ maritimæ circũtulerunt. In quo itinere permulta miracula Deus in honorem virginis edidit, quæ per eos dies Drogo episcopus Morinorum conscripsit. Natalis incidit in diẽ Magdalenæ, sed transponitur in vigesimũ quartum Iulij. Reliquię eius sacræ nostrâ memoriâ perditæ sunt, in irruptione & vastatione Flandriæ per Francos.

Sãctus LIBERTVS martyr, natus Adone Comite Mechliniæ, & à beato Rumoldo baptizatus, & à morte post submersionem susciatus, in propinquo loco, cui ab vlmorum copia Vlmo nomen erat, monasticæ vitæ cœtum contraxit. Sed Dani, & Nortmanni, ea tempestate vastabãt Gallias, & in eis Lotharingiam, siue Lotharienſe regnũ, cuius portio erat nostra Brabantia. Imo Regino Prumiensis, eiusdem fere temporis chronographus, scribit anno octingentesimo octuagesimo quarto, Nortmannos in regno Lotharij castra & sedes statuisse in loco qui dicitur **Louen** / regnumque continuis incursionibus fatigasse: indeq; Parisios recessisse anno octuagesimo septimo. Euersa est tunc Mechlinia, quatuor tantum milliaribus distans

ſtans à Touen/ſiue Louanio,& Libertus profugus in Hasbaniam,ab ijſdem ob Chriſtum occiſus eſt, ante altare diui Trudonis, flexis genibus Dominum deprecans. Corpus terræ infoſſum fuit in vrna lapidea, quæ etiam hodie conſpicitur. Sed anno milleſimo cẽteſimo trigeſimo tertio corpus eius, & alterius cum eo trucidati, in loculum tranſlatum eſt, & in altari ſancti Trudonis aſſeruatur. Feſtum eius eſt die decimo quarto Iulij.

Sanctus LIEPHARDVS,aut Liffardus,epiſcopus Angliæ, & martyr, expleto peregrinationis ſuæ voto,è Roma ad patriam reuertens,à ſatellitibus iniquitatis, inſurgentibus in nemore, trucidatus eſt. Quieſcit in pago *Honnecourt*, ſiue Hunonis curia, quarto milliari à Cameraco, deflectendo à via Peronenſi. Habet in vſu Cameracenſi tres Lectiones, die tertio Februarij.

Sanctus LIVINVS archiepiſcopus & martyr, adhuc puer, in Scotia, non modo eximia pietate, verum etiã miraculis clarus fuit. Adultę autẽ ætatis, vſus eſt præceptoribus Benigno ſacerdote, & ſuſceptore ſuo è ſacro fõte,magno illo Auguſtino, Anglorũ primo epiſcopo; à quo etiam ſacerdotio decoratus,haud multo poſt in archiepiſcopũ Scotorum eligitur. Quod munus, cum aliquot annis magno fructu adminiſtraſſet,reliquit Syluano archidiacono. Ipſeq; euangelij plantandi cauſa inter infideles, cum tribus diſcipulis, Foillano, Helia, & Kiliano,venit ad Gãdenſe cœnobiũ,anno ſexcẽteſimo trigeſimo tertio, decimo ſeptimo Calẽdas Auguſti. Vbi à ſancto Florberto abbate fratribusq;, humaniter exceptus,cum beatũ Bauonẽ

triennio defunctũ, magnis coruſcantem miraculis inueniret, triginta continuos dies ſuper eius ſepulcrum Miſſarũ ſolennia celebrauit. Inde prędicationis cauſa profectus per Flandriæ & Brabãtię loca, innumeros ad fidem Chriſti, verbo, exemplo, & miraculis, conuertebat. Sed homines impij miris modis eum perſequebantur, nec omnino deſiſtebant, donec linguam eius extractam canibus deuorandam proijceret (quæ tamen illi mox miraculo fuit reſtituta) ac tandem apud Eſcham multis vulneribus ſauciatum, etiam obtruncaret, anno ante memorato, pridie Idus Nouembris; Quo eodem loco nobilem & religioſam matronam Craphaildem Liuini hoſpitam, eiusque filiolum Brixium, quem Liuinus de ſacro fonte ſuſceperat, immaniter trucidarunt. Sepulti ſunt à diſcipulis decenter in Hautem vicino pago, territorij Aloſtenſis, Liuinus cum Brixij corpuſculo, vno eodemque in loculo, ac iuxta eos ſeorſim ſancta martyr Craphaildis. Theodoricus autem Cameracenſis epiſcopus, propter celeberrima miracula, locum viſitauit, anno octingenteſimo quadrageſimo ſecundo, cumque maiora, quàm audierat, re ipſa experiretur, quarto Calendas Iulias corpora ſanctorum Liuini & Brixij, omni cum reuerentia & gaudio, è terra ſuſtulit, & loco celebriori decẽter collocauit. Poſtmodũ Eremboldus abbas, qui peregrinum Macarium ſuſcipere meruit, metuens ſanctorũ corporibus in loco minus tuto, ex Hautẽ Gandauum ad ſuum monaſterium tranſportauit pignora illa, omni ex parte integra, anno milleſimo ſeptimo. Quando communem lætitiam Deus

etiam

etiam præsentibus miraculis magnopere promouebat. Festa Liuini celebrantur, vndecimo Nouembris, vigesimo septimo Iunij. Brixius autem & Craphaildis habentur ad sanctum Bauonem in tumbis portatilibus, sed non fit natalis eorum commemoratio.

Lutgardis virgo sanctissima præfuit abbatissa in Brabantiæ monasterio, quod Aquiria dicitur, Gallicè *Eyuijers*, ordinis Cistertiensis, non longè à Viridis vallis monasterio. Vbi quantum claruerit virtutum splendore, prophetiæ spiritu & miraculorum donis, cognosci potest ex tribus libris, qui de eius vita extãt, authore Thoma Cantipatro, Dominicano Louanienſi, qui virgini familiarissimus fuit. Obijt ipsa anno millesimo ducentesimo quadragesimo sexto. Non est tamen, iuxta meritorum suorum, vt creditur, exigẽtiam, Sanctorum catalogo à Romana sede inscripta. *10. Surij. 16. Iunij.*

Sanctus LVDGERVS Frisius, etsi monasterienſis obierit episcopus, & in Vuerda imperiali sepultus sit, sanctis tamen Belgij nostri etiam annumerandus est, eo quod Vltraiecti in sancti Saluatoris monasterio, subsancto Gregorio, successore sancti martyris Bonifacij, multùm in literarum scientia, & morum probitate, profecerit: quodq; primùm Dauentriam adierit, prędicationis causa, & fidei corroborandæ gratia; deinde Frisiam; vbi per septem ferè annis in doctrinæ studio permansit, delubra destruens, & idola auferens. Dies depositionis est vigesimo sexto Martij, eleuationis, vigesimo quarto Aprilis. Historia, quam Vuerdenses cœnobitę cõscripserunt, extat apud Surium.

M.

SAnctus MACARIVS, patriarcha Antiochenus,& Armeniæ decus,nõ ſine diuino inſtinctu,in Eleutheriũ epiſcopalẽ reſignans functionẽ, ſanctam inſtituit peregrinationem, & ad noſtras vſq; patrias deuenit. Mechliniæ fidei flãma flammas vrbem vaſtantes extinxit. Malbodij,Cameraci, Tornaci, diuinis miraculis eſt cohoneſtatus. Gãdaui in ſancti Bauonis monaſterio, per aliquot menſes manens, ob ſanctiſsimam vitam omnibus circumcirca innotuit, dumque ſtatuit Armeniam repetere, à Chriſto ad cœleſtem patriam euocatur. Dum enim grauis in populum Gandenſem peſtilẽtia ſæuiebat,ſua morte eam omnium velut morte,Deo iam placato,reſtinxit,anno milleſimo duodecimo, die decimo Aprilis. Sepultus eſt in eiuſdem monaſterij crypta ante altare ſancti Pauli Apoſtoli. Sed anno milleſimo ſexageſimo ſeptimo eleuatus eſt à duobus epiſcopis,Balduino Nouiomenſi & Lietberto Cameracẽſi, ſeptimo Idus Maij. Celebratur autem Gandaui celebrius dies eleuationis,quã depoſitionis,tum quod depoſitio incidat fere in tempus quadrageſimæ aut Paſchæ: tum quod eleuatio magna claruerit gloria,ſolennitate & miraculis. Intererant eleuationi Philippus Francorum rex,Balduinus pius Comes Flandriæ: itidem Balduinus Hannoniæ Comes,alijq; proceres plurimi, eccleſiaſtici & ſæcularis ordinis. Vulgo Macharius pronunciatur.

Sãctus Maclouius,vel Machutus,epiſcopus fuit Alethẽſis in minori Britãnia. Quam diœceſim poſteritas ab eo nominauit Maclouiẽſem. Reliquias

corporis

corporis habet Gemblacum in Brabantia, quod & Sigebertus Gemblacensis attestatur: qui ea de causa vitam eius conscripsit, siue in alium redegit stylum. Festum est die decimo quinto Nouēbris.

Sancta MADELBERTA, vel Magdelberta, Malbodio Hannoniæ monasterio tertia præfuit, annis nouem. Prima enim fuit amita eius, sancta Aldegundis, loci fundatrix. Secunda, soror eius Aldetrudis. Ipsa vero, tertia. Habet nouem lectiones, septimo Septembris, Malbodij, vbi præfuit: & Leodij, vbi translata quiescit.

Sancti Marcelli papæ & martyris corpus, seu potius notabiles corporis reliquiæ, habētur in Altomonte Hānoniæ peruetusto iuxta Malbodium monasterio. Tempore vastationis Hungaricæ reconditum fuit in terris, eo loci vbi nunc iacet vetustissimum saxū cum inscriptione VRSIO ABBS. Sub dicto autem Vrsione primo abbate post Hungarorum vastationem, tempore bellorum inter Hēricum imperatorem & Balduinum Comitem, est manifestatum & inuentum, circa annum millesimum quinquagesimum quartum, quinto Idus Septembris. Quo die narratio manifestationis in ecclesia eadem legitur, ab Vrsione & Altimontensibus tunc temporis descripta.

Sācti Marcellinus & Petrus martyres sunt Romani. quorū reliquias, Einardus abbas Gandensis, Carolomagno & Ludouico imperatoribus multū familiaris, ad suum sancti Bauonis monasterium Gādauum transtulit, anno octingentesimo vigesimo octauo. Idemq; abbas miracula, quæ per allatas reliquias contigerunt, libris aliquot, quatuor

quantum recordor, descripsit: qui Gandaui & Hasnonij manuscripti extant. Inde translata sunt Hasnonium, siue Hannonium, secundam Hannoniæ abbatiam, sed iconomachi feretrum exusserunt, & simul fere omnia Sanctorum ossa.

Sanctus MARCHELMVS, qui etiam Marcellinus dicitur, presbyter & confessor, fuit inter duodecim primos Frisiæ & Hollandiæ prædicatores, ac inter eos vltimus superuixit. Vnde in vita Suuitberti, testatur de seipso, quod sexaginta quinque annos pro modulo suo indesinenter prædicationibus & conuersionibus gentium insudarit, in partibus Transiselanis, Trenta, Twenta, Oudenseel, & Dauentria, vbi Dei prouidentia totum ferè populum Christo lucratus est. Sanctus item Ludgerus in initio epistolæ quam de sancti Suuitberti canonizatione scripsit, Marcellinum nominat excellentem gentilium prædicatorem, sacerdotem magnarum virtutum, & prophetici spiritus plenum: asseritque eum vltra septuaginta annos Christi Euangelium feruenter Frisonibus prædicasse, & magnam Frisię partem conuertisse. Subdit præterea eo ob decrepitam ætatem ex Frisia ad Traiectensem conuentum reuocato per sanctum Gregorium, multos in Aldenseel & confinibus locis neglectis fidei sacramentis ad erratica idolorum phana se contulisse: ad quos corrigendos ab incolis Christianis requisitus, iterum directus est à sancto Gregorio: eosque sua fructifera, prædicatione ad viam veritatis denuo reuocauit, cum Gerardo, Ouone, Adalgero, alijsque. Cum autem currum ascenderet tendens in Aldenzeel,

ante

ante portas monasterij Traiectensis duos sanauit squalida lepra infectos, qui ligneo crepitaculo eleemosynas petebãt. Quiescit Dauentriæ in cathedrali ecclesia, natalem habens die 14. Iulij.

Maria de Vuilenbroec, siue Ogniacensis, celeberrima est Ogniaci in diœcesi Namurcensi, non tamen (quod mirari licet) canonizata. Vitam enim eius multa sanctitate & miraculis gloriosam, scripsit eius familiaris Iacobus Vitriacus, sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalis. Obijt anno millesimo ducẽtesimo decimo tertio, vigesimo tertio Iunij. *tomo 3 Surij.*

Sancti Marij martyris corpus, cũ reliquijs Fortunati, & aliorum Sanctorũ, è Roma Gemblacum attulit Arnulphus, nonus abbas Gẽblacensis; quẽ Innocẽtius secũdus Romę suis manibus abbatem cõsecrauit. Hinc festũ eius Gẽblaci duodecim lectiones habet, decimo quarto Kalẽdas Februarij. Quã celebris autem fuerit martyr, indicãt Horæ Romanæ dicto die & Gesta Valentini, ac collegarũ, apud Surium: die decima quarta Februarij.

Sanctus MARTINVS Tungrensis ecclesiæ episcopus, & Hasbanorum Apostolus, scribitur Tungris obijsse, anno salutis ducentesimo septuagesimo sexto, administrationis vndecimo. Sanctissimus vero Seruatius, qui cathedram Traiectum transposuit, antistitem hunc miraculis coruscum, in argentea theca ibidem conclusisse asseritur. Festum eius celebratur vndecimo Calendas Iulias, Traiecti & Tungris.

Meritò autem nominatur Hasbanorũ Apostolus, quia vt festi eius Lectiones habent, Christũ in plerisq; Hasbaniæ villulis prædicando, populum

ab alta cæcitate liberauit. In Horion tamen, & prædicationem eius qua indigni erant renuerunt, & hospitio excipi prohibuerunt, & contumelijs affectum expulerunt.

Sanctus MATERNVS episcopus, & discipulus sancti Petri Apostoli à tribus diœcesibus honoratur vt earum episcopus, à Coloniēsi, Treuirensi, & Leodiensi, siue Tungrensi, eaqueetiam de causa pingitur cum ecclesia, quæ habet tres turres. Arbitror autem eum non præfuisse tribus episcopatibus distinctis, sed fidelibus multiplicatis, postmodum exortum esse in dictis locis, quibus Maternus antea fidem prædicauerat, trium episcopatuum distinctionem. Quiescit Treuiris, & natalem habet die Septembris decima quarta, sed quædam ecclesiæ transferunt eum propter concurrentem solennitatem exaltatæ Crucis. Optatus Mileuitanus episcopus sub finem libri primi contra Donatistas, dicit ad vrbem Romam ventum esse à tribus Gallicanis episcopis, vt iudices essent in causa Donati & Cęciliani: inter quos primo loco recensetMaternum ex Agrippina ciuitate. Nominat eundem Constantinus libro decimo historiæ ecclesiasticæ Eusebij. Verum ex temporum distantia colligitur hunc Maternum diuersum esse ab illo, quem tres diœceses constanter celebrant, vt sibi à beato Petro Apostolo missum.

Sanctus MAVRONTVS confessor, clarus fuit in aula regis Theodorici primi. Sed hortatu matris suæ sæculum contemnens, & simul sponsam quam vxorem accipere decreuerat, cōstruxit

ecclę-

eccleſiam in prædio ſuo ad Legiam, quod tunc Broylus dicebatur, nunc autem* Meurivilla, quaſi Mauronti villa vocatur. Vbi abbatis curam ſupra cæteros fratres geſsit vigilantiſsimam. Quam adminiſtrationē per duodecim annos egregiè complens, in Marcianenſi Monaſterio migrauit ad Dominum, anno ſeptingenteſimo primo. In eiuſdem monaſterij crypta ſepultus. Vbi iuxta ſepulchrum puteus extitit, dictus ſancti Mauronti, eo quòd eius meritis multorū medicus fuerit. Trāſlatus eſt poſtmodū Duacum ad Eccleſiam ſancti Amati epiſcopi, quem exulem in Broylo fouerat. Natalis eius celebratur quarto Nonas Maij.

Meiero Minoriacum, hoc eſt, minor villa.

Sancti Mauri corpus quieſcit in abbatia Florinenſi, patriæ & diœceſis Namurcenſis. vbi tanta pietate colitur, quod oblationes ſingulis annis facilè aſcendant, ad quadringentos aut quingentos Florenos Rhenēſes. A Roma cū beato Timotheo Remos venit tempore Neronis, & ibidem verbum Dei diſſeminauerunt. Multos quoque Maurus baptizauit, cum quibus à Lampadio præſide decollatus eſt vndecimo Calendas Septembris. Inter quos erat etiam Apollinaris, qui vnus ex cędentibus Timotheum, duos vidit Angelos plagas illius extergētes. vnde territus & compūctus mox credidit, & à Mauro presbytero in ipſa nocte ſacro fonte eſt purificatus. Sed huius & Timothei paſsio incidit in ſequentem diem. Exceptio autem ſancti Mauri à Florinenſibus recolitur tertio Nouembris.

Sancta MAXELLENDIS virgo, & Chriſti ſponſa, ſemper deuitare conſueuit conuiuia & delicia-

deliciarum prandia. Quod cum obseruatum esset ab Harduino quodã, quem maritum habere omnibus modis recusauerat, parentibus ad conuiuiũ digressis, collecta equitum multitudine, virginis domum inuasit, & nolentem cõsentire euaginato gladio interfecit, anno sexcentesimo septuagesimo. Passus est autem eo loci vbi postmodum constructa est basilica in honorẽ omnium Sanctorum, potissimũ Vedasti & sanctę virginis. Sepulta verò in villa Pomeriolas. vnde triẽnio expleto, beatus Vindicianus episcopus sacrum corpus ad locum interfectionis transtulit. vbi Dominus eam signis & miraculis clarificare dispoſuerat. Natalẽ huius martyris seruat Cameracensis ecclesia Idibus Nouẽbris. Reliquię partim seruantur Cameraci apud nostrã Dominã, partim in Castello Cameracesio.

Sanctus Maximus episcopus Regiensis, & antea abbas Lirinẽsis insulæ, multa sanctitate iuxta nomen suum claruit: quod testatur grauissima ea homilia de Maximo, quæ Eusebij Emissẽni titulo est excusa. Fertur Vimę obijsse, in territorio Taruanensi, cuius ecclesiæ Breuiarium de eo quatuor habet festa duplicia, Depositionis, quinto Calendas Decembris. octauæ & relationis ex Bolonia secundo Nonas Decembris. Inuentionis, Idibus Septembris, quæ fuit anno nongentesimo quinquagesimo quarto. & ostensionis, sexto Nonas Octobris, quæ contigit anno millesimo cẽtesimo sexagesimo quinto per Milonẽ episcopũ, præsentibus alijs duobus Balduino Nouiomensi, & Roberto Ambianẽsi. Propter vrbis excidiũ capsa reliquiarum eius est Ypris Flandrorum. Antonium

etiam

etiam caſtrum haud procul à Tornaco congratulatur ſibi de portione reliquiarum ipſius.

Sanctus MEDARDVS vir permagnæ ſanctitatis & à pueritia miraculis clarus, Viromandēſem præſulatum multimodis precibus fatigatus regēdum ſuſcepit. Erat tūc epiſcopalis ciuitas à Vuandalis & Hunnis deſtructa: ideoque veritus iterandam barbarorum irruptionem ſedem tranſtulit Nouiomum, eo quod caſtrū, ſeu munitio, haberetur. Cumq; eccleſiam Nouiomenſem fœliciſsimè gubernaret, moritur ſanctus Eleutherius epiſcopus Tornacenſis eccleſię anno quingenteſimo vigeſimo nono. Poſt cuius exequias, peracto triduano ieiunio, & ſolennibus hoſtiarum victimis Deo deuotè oblatis, ab omnibus ſanctus Medardus pōtifex Tornacenſis eligitur, ac tandem conſentit, victus authoritate Metropolitani & comprouincialium, aſſenſu etiam regis & procerum, ac denique plebis inceſſabili acclamatione. Quare pontificali & regali authoritate duas illas eccleſias vnam fecit, & Flandrenſium gentem ferocem per quindecim annorum ſpatium ad diuinum cultum informare indefinenter elaborauit: eosque non ſine multo labore incredulos & infideles ad fidem educauit catholicam. Obdormiuit anno quingenteſimo quinquageſimo ſexto, eiusque corpus Clotarius rex lugentibus filijs eripuit, & ſuis humeris ſuſtulit Sueſsionis ſepeliendum. vbi etiam ſuper ipſum Baſilicam cœnobialem decenter ædificauit. Natalis octauo Iunij, quo die hiſtoriam eius habet tomus tertius Surij.

Sanctus

Sãctus MEINGOLDVS martyr & dux, Hugonis Anglorũ regis filius, militię abrenuncians, seſe per cõpunctionem mundauit, & mactauit, septennem agens pœnitentiã de criminalibus & homicidijs. Poſtmodum receſsit ad oratoriũ ſanctorum Timothei & Symphoriani, vbi Hoyũ Moſam influit, qui locus cũ appẽdicibus ei datus erat ab Arnulfo imperatore. Ibi ſanctiſsimus vir circa annũ nongenteſimũ occiſus eſt, cum ad templum iret, ab Inghelfredi conſanguineis, quẽ Richardus nepos Meingoldi capite truncauerat. Feſtum agitur nono Februarij, in Huyo oppido Leodienſi. in quo, cũ Domitiano epiſcopo, eleuatus requieſcit.

Sancta Mildrada virgo ſanctiſsima, in Cantia, ſiue Cãtuaria, claruit: habuitque tritauum Ethelbertum regẽ, quem Auguſtinus Anglorũ Apoſtolus conuertit. Reliquiæ eius Dauentriã ſunt tranſlatæ, ſed præcipuã portionẽ arbitror in Angliæ remanſiſſe. Ex Legenda enim ſanctorũ Anglię, quę nunc à manibus longius abeſt, alias notaui, An in Thaneto quieſcat, an Cãtuariæ, altercationẽ eſſe, nondum ſedatam. Natalis eſt tertio Idus Iulij.

Sanctus Mommolenus, ponitur inter Sanctos Nouiomenſes epiſcopos, ſub litera N.

Sanctus MONO martyr, diſcipulus ſancti Remacli, ex Scotia Arduennam venit, in vicum Naſſoniam, vbi ſolus ſoli Deo multo tempore ſeruiuit, & fœliciter occubuit, à ſicarijs latronibus confoſſus: ſepultus in eccleſia quam ipſe cõſtruxerat. Eſt autem *Naſſoin*, pagus illuſtris ſanguine & reliquijs glorioſi martyris, ſub ditione abbatis ad ſanctum Hubertũ in Andaino: vnde duobus milliaribus

liaribus est semotus, in diœcesi Leodiensi. Festum eius est decimo quinto Calendas Nouembris.

Sanctus MONVLPHVS, episcopus Traiecti ad Mosam, & confessor, erat homo iustus, doctor bonus, orphanorũ & peregrinorũ pater, qui, vt etiam Gregorius attestatur sanctus episcopus Turonensis, magnũ templũ Traiecti in honorẽ Seruatij cõstruxit, cõposuit & ornauit: in quod multo studio & veneratione trãstulit corpus illud magnis virtutibus pollẽs. Clericos Deum timẽtes ibidẽ instituit, quos monuit semper secundũ Canonica instituta in omnibus viuere. Prædiorũ suorũ, inter quæ est castrum Dionãtum, beatũ Seruatium scripsit hæredem, in cuius medio ecclesiæ, omnibus dignè peractis, sepultus est, sicut hodie videtur: in qua per triginta nouem annos circiter fuerat episcopus, vsque ad annum Domini sexcentesimum. Dies depositionis, decimo septimo Calendas Augusti. eleuationis, quarto Iduum Augusti. *De gloria confes. cap. 72.*

N.

SAncta Nona sanctæ Berlendi coniungitur. Norbertus Xanthẽsis fundator Ordinis Premonstratensis, & archiepiscopus Magdeburgẽsis, nondũ est catalogo Sanctorũ inscriptus, haud propter inopiã meritorũ, quæ amplissima habuit, sed vt opinor, quia id Ordo à Romana sede petere neglexerit. A nobis autẽ hoc loci dicendũ est, quãtum ei Antuerpiẽses debeãt. Sic igitur scriptũ est à contemporaneo, vitæ Norberti capite trigesimo quarto. Antuerpiæ oppido amplissimo & populoso, vnus erat tantũ sacerdos, qui curã totius populi gerebat, sed prę nimia multitudine, & frequenti negli- *Sexta Iunij to. 3 Surij.*

negligentia, curæ suæ non satisfaciebat: nec credebatur ei, eò quòd ipse copula carnali neptem suam in linea tertia, manifestè sociam sui sceleris fecerat. Vnde contigit hæreticum, miræ subtilitatis & versutiæ seductorem, Tanchelinum, in ea gente suæ seductionis locum inuenire. Erat is omnium hominum sceleratissimus, & Dei & omnium sacramentorum eius inimicus, & totius religionis & Christianæ fidei contrarius, intantum vt obsequium episcoporum & sacerdotum nihil esse diceret: & sacrosancti Corporis & Sanguinis Domini nostri Iesu Christi perceptionem, ad salutem perpetuam prodesse denegaret. Credebant ei, & sequebantur, circiter tria millia pugnatorum: nec erat dux, aut episcopus, aut quilibet princeps, qui auderet ei resistere, vel occurrere, nec ante eum apparere, nisi sectam eius sequeretur. Pretioso apparatu, in vestibus deauratis triplici funiculo, crinibus intortis, & auriphrygij ligamine triplicatis, incedebat: & verbis persuasibilibus, magnisque conuiuiorum apparatibus, beneuolentiam eorum ad seducendos eos exhauriebat. Et hæc detestanda seductionis execratio, etiam post mortem ipsius hæretici exstirpari nullatenus potuit: quamuis duodecim clericorum congregatio ab episcopo ad subsidium sacerdotis, qui solus erat in ecclesia beati Michaëlis, ibidem poneretur. Tum vero clerici charitate suadente, & euidenti necessitate cogente, patri Norberto, & fratribus eius, per manus episcopi, hanc eandem ecclesiam, cũ aliquibus reditibus, dederunt, confidentes quod Deus meritis ipsius, & fratrum,

mortiferæ

mortiferæ peſtis auferret ſæuitiam, & tenebris ignorantiæ depulſis, lumen veritatis repararet. Suſcepta eſt igitur eccleſia à Norberto: qui pius prædicator, gentem Antuerpicam per ſe, & ſuos, ad vitam veritatis & iuſtitiæ reduxit. Et clerici in eodem oppido aliam ſibi ædificauerunt †. Legatur de eodem Robertus abbas montis, in ſupplemento ad Sigebertũ, anno milleſimo centeſimo vigeſimo quarto. vbi inter alia ſcribit, Norberto prędicãte, viros & mulieres Corpus Dominicũ, quod in ciſtis & foraminibus per decẽ annos & amplius repoſuerãt, attuliſſe, & per eius doctrinam paulatim ad fidem reſipuiſſe. Floreffiæ reliquit vaſculum reliquiarum. Habet autẽ Belgium noſtrum huius Ordinis abbatias circiter triginta. *B. Mariæ, circa annum 1124.*

Nouiomenſes epiſcopi habuerũt etiam curam Tornacenſis diœceſis. Mortuo enim ſancto Eleutherio, Tornacẽſes Remigium Rhemẽſem archiepiſcopum rogauerunt vt S. Medardo regimen & adminiſtrationẽ eccleſiæ Tornacenſis cũ Nouiomẽſi cõmittere dignetur. Quod & factum eſt, ſed in magnũ Tornacenſiũ præiudicium. Cum enim poſt obitum B. Medardi epiſcopũ eligere vellent, à Nouiomenſibus priſtinã poſſeſsionem vtriuſq; epiſcopatus allegantibus, ſuntimpediti: fueruntq; ſine proprio epiſcopo, vſq; ad annum milleſimum centeſimum quadrageſimum ſextum. quo anno cum magnis difficultatibus, intercedẽte ſanctiſsimo Bernardo, ab Eugenio tertio propriũ recuperauerunt antiſtitem. Inter hos aliquot ſunt ſanctis aſſcripti. Primum ſanctus Medardus, deinde ſanctus Acharius, tertio ſanctus Eligius ſuo loco

notatus: quarto ſanctus Mõmolenus, qui cũ ſancto Bertino venit ad cœnobium in Sithiu. Quorum natales feſta dupla ſunt in eccleſia Nouiomenſi, octauo Iunij, vigeſimo octauo Nouembris, primo Decẽbris, & decimo ſexto Octobris. Itẽ decimo Septembris eſt natalis Eunuchij epiſcopi, cuius corpus tranſtulit Radulphus epiſcopus, ad Sancti Lupi monaſteriũ, quod nunc ſancti Eligij dicitur.

Sanctus NVNCIVS confeſſor, filius cuiuſdam regis, qui deſiderio æternæ vitæ porcos pauit, in Haſteria depoſitionem accepit. At nunc Vualciodori aſſeruatur, ob clades à Francis, tam anno milleſimo quingẽteſimo quinquageſimo quarto, quàm etiã ab Hugoniſtis anno ſexageſimo octauo, acceptas. Reportandus autẽ vbi facultas, Deo volẽte, aduenerit. Natalis eſt ſexto Iduum Octobris: feſtum ſummũ Maius, Haſteriæ; feſtum medium, duodecim lectionũ Vualciodori. Eſt autẽ Vualciodorẽſis Abbatia apud Dionantum, oppidũ Leodienſe, cui ſubiecta eſt eccleſia Haſterieſis. quam conſtruxit Adalbero epiſcopus Metenſis.

O.

SAncta ODA, virgo Scota, ex regia progenie exorta, cũ cæcitate eſſet correpta, fama ſignorum & prodigiorũ euocata eſt Leodium, ad reliquias ſancti Lãberti martyris: vbi lumen oculorũ recepit, & caſtitatẽ ſuã Chriſto ſubarrauit. Cumq; pater vellet eam ſæcularis vitæ vſibus informare, & matrimonium contrahere, ipſa diuino vſa conſilio, peregrina in Taxandriam deuenit, ſuaque ſanctitate Rodenſe territorium ſublimauit, in quo obijt circa annũ ſeptingẽteſimum decimũ tertiũ.

Domina

Domina autem quædam nobilis, propter miracula, quæ Deo auctore ad tumulum Odæ fiebant, præsignatum Rodense territorium ecclesiæ sanctæ Odæ hæreditariè obtulit. Eleuata est è tullure per Otbertum episcopum Leodiensem anno millesimo centesimo tertio. Cur cum pica pingatur nusquam in historia reperitur, nihilominus velut indubitatum habetur apud Rodenses, & acceptum à maioribus, picas sua garrula loquacitate eam prodidisse, dum in Vuertensi sylua latens, contemplationi vacaret: ac tum Rodam venisse. Vbi patrona quiescit, in collegiata ecclesia, quam historiæ scriptor monasterium vocat, Festum habens vigesimo septimo Nouembris. Quod etiam duplex est in cathedrali ecclesia Buscoducensi.

Sancta ODA vidua ex magnis fidei Christianæ cultoribus, Clodoueo videlicet abauo, Childeberto patre, Dagoberto fratre, claruit decorata. Sunt qui eius quatuor sanctas proles recēseant, Arnulfum episcopū Metēsem / Ferreolū episcopū & martyrē / Modericū confessorē / & Tharsitā virginē. Vidua relicta à cōiuge Boggho, catholico principe; dote contenta, Deo seruire sategit, & pauperibus. Sacerdotes & sacros ecclesiæ ministros in Domino dilexit, præcipuè sacerdotē Pōpeium, virū vita & moribus comprobatū, intātum vt licet percussio abfuerit, palmā tamē martyrij in sui corporis maceratione, non credatur amisisse. Ex suis bonis ecclesias fundauit, maximè Amanensem in qua quiescit: & paruā ecclesiā in monte, quæ à Pōpeio, eius sacellano, nunc nomen habet, cuius reliquiæ contra pestē animaliū inuisuntur. Ab eadem

multa habet Leodienſis eccleſia ſancti Lamberti, ſub quo floruit. Tranſtulit verò eius reliquias de tellure ſanctus Floribertus, filius ſancti Huberti, & in epiſcopatu ſucceſſor, ſeptimo Idus Iulij. Quieſcit Amanij, in collegiata ſui nominis eccleſia, prope Huyum, oppidum Leodienſe. Natalis decimo Calendas Nouembris.

Ex Lectionibus Huij apud Cruciferos.

Sancta Odilia virgo, de numero vndecim millium, dixit in viſione Ioanni de Eppa conuerſo Pariſijs in Conuētu fratrum ſanctæ Crucis. Surge frater. Colonię iuxta ſancti Gereonis eccleſiam, in viridario Arnulphi inuenies oſſa mea, ſub piro, in marmoreo ſarcophago. quæ in primariū S. Crucis cœnobium, iuxta oppidū Huyenſe, volo trāsferri. Cōuerſus à Priore Coloniam miſſus, cum theſaurum cæleſtem inueniſſet, Sifredo archiepiſcopo nunciauit. qui corpus Odilię eleuauit, & in capſulam ligneam reuerenter repoſuit. Deinde prædictus conuerſus, capſam, cum literis geſtorum, clam à Colonia digrediens, Huyum tranſtulit, ad eccleſiam fratrum ſanctæ Crucis. In ipſa autem trāſlatione, & in loco ſuæ tranſlationis, crebris miraculis coruſcauit. Dies tranſlationis celebratur decima octaua Iulij.

Sancta ODRADA, quæ virginitatis pudicitiam Domino vouendo conſecrauit, quieſcit in Attem/pago Brabātię, in diſtrictu Maeſlādię, olim Leodienſis, nunc autem Buſcoducenſis diœceſis, ſub dominio abbatis ſancti Trudonis in Hasbania. Feſtum celebratur ibidem tertio Nouēbris, habens officium proprium, primas & ſecundas veſperas, ac nouem lectiones de vita. Vita tamen

men ipsius originalis, cum miraculis, perijt, per frequentes aggerum irruptiones. Quare posterior quidam eandem, prout potuit, collegit ex relatu maiorum, & picturis parietum, anno millesimo trecentesimo quarto. Otto Comes eius corpus in Alem, vt decuit, ecclesiasticæ sepulturæ tradidit, & basilicam fabricauit, in qua multis claruit miraculis, quæ tam charitatis, quàm sanctitatis sunt indicia. Sed ea, iusto Dei iudicio, ibi, vt alijs plerisque locis, iam cessant, refrigescente multorum fide & charitate.

Sanctus ODVINVS martyr, ad sacerdotij honorem prouectus, singulariter inuigilabat eiiunio, oratioui, psalmodiæ, & eleëmosynis. Vnde cũ iret in villam Melceles (aut Meldaert, vt putatur) celebraturus diuina, obuios habuit duos scurras, qui fraude machinabantur extorquere pecuniã, quam pupillis, viduis, & indigentibus distribuere eum agnouerant. Sed alter, qui se mortuum simulabat, iusto Dei iudicio mortem obijt: à qua tamen pijssimus Oduinus eum resuscitauit. Postmodum exorta est quæstio inter agricultorem quendam, & filiolum spiritualem sancti Oduini, de meta inter confinia agrorum. pro qua, secundum ius & æquitatem decidenda, communi consensu nominarunt Oduinum. Oduinus autem sentẽtiam decidit contra suum filiolum. Vnde is ira percitus, fossorium à manu patrini susc epit, & in verticem eius violenter direxit; sciditque ei caput medium. Sãguinis autem effusio fontis venas ibi aperuit, de cuius lotione multos fuisse restitutos sanitati, perceptum est. Quiescit hic martyr Hugardiensis,

Ex Lectionibus Hugardiæ.

Hugardiæ, in collegiata ecclesia diui Gorgonij, qui locus Brabantiæ nostræ adiacet, in diœcesi & territorio Leodiensi. Natalem habet in die natali Præcursoris Domini. Ideoque Hugardiensis clerus festum eius, quod Duplex celebrat, transfert in diem sequentem. Reliquię corporis sacri quiescunt in capsa, quæ in Processionibus sępius circũfertur, potissimum tamẽ vltimo festo Pẽtecostes.

Sanctus ODVLPHVS, temporibus Ludouici Augusti, Oorschoti in Brabantia nascitur: vbi in paretum prædio nunc extat ecclesia in honorem S. Odulphi. voluitq; post presbyterium, summæ reuerentiæ locum Traiectum adire, sed parentum precibus euictus, ecclesiæ populiq; Oorschotẽsis, aliquamdiu pastor fuit. Verum nõ multo post cœnobiticæ & communis vitæ clericorum Traiectensium amantissimus, ad eos migrauit. Quo loco tunc erat magnę sanctitatis episcopus Fredericus, qui sanctum honore cõdigno susceptit. Erat ibi omnibus ardens diuini luminis lucerna, pugil in vigilijs, potens in ieiunijs, in oratione sedulus, in sacra lectione studiosus, in eleemosynarum largitione dapsilis, in pauperum cura celebris, in hospitalitate feruens, in distribuẽdo res ecclesiasticas prudẽs, neq; aliud ab omnibus, & ab ipso præsule; habebatur, quã pater cœnobij. Cumq; supradictus sanctus Fredericus feroces Frisones, nec per se, nec per archidiaconos, reuocare posset, aduocauit sibi Odulphum; qui palmam martyrij expectans, lætus eò peruenit, populum prædicatione atque Euangelica eruditione ad viam summæ veritatis conuertit, & iam ad se reuersum, per aliquot annorum

Ex historia tomo 3. Surij.

norum curricula erudiuit. Inde Traiectum reuersus, plenus annorum, & pietatis, modica febri obdormiuit. Et post mortem multis miraculis claruit, tam Traiecti, vbi ad sanctum Saluatorem quieſcit, quam Staueræ in Frisia. Festū sanctissimi huius Canonici, celebre est per totam diœcesim Traiectēsem pridie Idus Iunij. De eo extat etiam in vita Frederici, tomo 4. Historiarum Surij.

Sanctus OELBERTVS, agricola fuit in Oosterhout. qui locus, populosus est pagus, diœcesis Antuerpiensis, apud Bredam. Incolæ autem loci hæc de eo à maioribus acceperunt. Latrones quidam latrocinio suo deprehenso, illac per agrum fugiebant, vbi Oelbertus ex aratione fatigatus in somnum inciderat, dormientique mucronem suum apponunt sanguine maculatum. Qui eos insequebātur, in Oelbertum inciderunt, eumque vt latronem iugulauerunt. Corpus autem truncum, ad sacellum haud longè dissitum caput absciſſum insigni miraculo detulit: ipsaque iumenta, quibus in aratro vsus erat, pro nouæ & maioris ecclesiæ constructione, materialia sine auriga feruntur aduexisse. Quieuit autem aliquandiu in Oesterhout vbi est secundarius ecclesiæ patronus: sed Franci dicuntur corpus secum abduxisse in Thoulose. An hic locus sit Tholosa: item quando in Oesterhout claruerit, vel inde sit ablatus, ab omnibus incolis ignoratur. Natalis est die vigesimo secundo Octobris, & officium fit de communi martyris. Historiam suspicor intercidisse per frequentes barbarorum & pyratarum incursiones.

Sanè & hoc anno ſeptuageſimo ſecundo locum eum barbarica Gueſsiorum infeſtatio, fœdè & ſacrilegè profanauit.

Sancta Olla virgo, videtur ſancta Cameracenſis. In Martyrologio enim dictæ eccleſiæ legitur ſeptimo Idus Octobris. Eodem die feſtiuitas ſanctæ Ollæ virginis. Et alibi additum inueni, Apud Cameracum. Habet autem templum ſuo nomine nuncupatum, haud procul à Cameraco, via Atrebatenſi, quod etiam frequentatur à Cameracenſibus. Sed adhuc me latet an corpus ibi aut requieſcat, aut aliquando requieuerit.

Sanctus Oneſimus, epiſcopus Sueſsionenſis & confeſſor, qui in ſuis membris longum pertulit ſine ferro martyrium, quieſcit Duaci ad ſanctum Amatum, in diœceſi Atrebatenſi. Ad eius tumulum multi conſecuti ſunt remedia ſanitatis. Natalis incidit in diem ſancti Seruatij, qui eſt decimus tertius Maij.

Sancta Ortrudis virgo, ſiue Rotrudis, in Andria, Angliæ monaſterio, quieuit, ſed nunc quieſcit ad ſanctum Audomarum, in ſancti Bertini monaſterio. Natalis eſt die vigeſimo ſecundo Iunij.

Sanctus OTGERVS leuita, cum ſanctis epiſcopis Vuirone & Plechelmo, qui Romæ conſecrati erant, ex Britannia in Belgium venit tempore Pipini Ducis, qui eis libentiſsimè & locum prædicationis conceſsit, & quietę habitationis, in monte ſancti Petri, qui nunc mons Odiliæ dicitur ſecundo miliario à Rurę̃munda. Vbi Canonici Traiectenſes aliquãdiu reſederũt, tempore vaſtationis per Danos & Nortmannos. Cumque omnibus

ſedatis,

ſedatis, Traiectũ redirent, collegium clericorũ aliquot ibi reliquerũt: quod cum poſtea infeſtaretur Ruremundam eſt tranſlatum. Vnde in montem ſanctæ Odiliæ, poſtea Domini ſancti ſepulcri ſibi monaſterium acceperunt. Natalis recolitur decimo Septembris in monte ſanctæ Odiliæ, vbi corpus eius multis miraculis claruit, & in cathedrali eccleſia Ruremondæ, quæ tranſlatas habet eius reliquias; & denique in vſu Traiectenſis eccleſiæ, propter cauſam ſuperius aſsignatam.

P.

SAncti Pancratij martyris Romani reliquiæ, habentur in capſa Vltraiecti, ad ſanctum Saluatorem.

Sanctus PERPETVVS Monulpho & Gondulpho ſucceſsit in epiſcopatu Traiectenſis eccleſiæ ad Moſam. cui tredecim annis præfuit. Sepultus Dionanti, quod eſt Leodienſis territorij oppidum, vbi multis miraculis claruit. Feſtum habet quarto Nouembris.

Petrus & Andoletus cum ſanctiſsimo Lamberto martyrium ſunt perpeſsi, quorum meminimus in Lamberto & Floreberto.

Sancta PHARAILDIS virgo, parentes habuit Theodoricum Lotharingiæ Ducem, & ſanctam Amelbergam, ſororis Pipini principis filiam: fratrem materno ex latere, ſanctum Emebertum Cameracẽſem epiſcopũ: ſorores, ſanctas, Reineldẽ, & Gudilam. A beata Gertrude cognata ſua de ſacro fonte leuata, literisq; inſtructa, pietatem à teneris annis egregiè coluit. Cumq; impedire non poſſet quin à parentibus nuptũ daretur, per omne tamen

coniugij tempus illibatam virginitatē cuſtodiuit, eâdem nimirum præpotenti ſancti Spiritus gratia prædita, qua & ante eam beata Cæcilia, & pòſt beatus Hēricus imperator, vxorq; eius, in matrimonio claruerūt. Migrauit autem virgo ad Chriſtum circa annum ætatis nonageſimum, non minus religione, quàm ſenectute venerabilis. Cuius corpus ad ſancti Bauonis eccleſiam ex Lotharingia attulit Agilfridus abbas ſancti Bauonis & epiſcopus Leodienſis anno ſeptingenteſimo quinquageſimo quarto. Sed idem cœnobium, petente Arnulpho Comite portionē aliquā annuit eccleſię collegiatæ ſanctæ Pharaildis, tunc recēs extructę. Maſſæus libro duodecimo chronicorum ſcribit partē corporis etiā Nigellæ haberi in eccleſia ſanctæ Pharaildis. Natalē habet die quarta Ianuarij.

Sanctus PLECHELMVS comes itineris fuit Vuironi, qui Romam ibat ex Scotia, conſecrādus epiſcopus. Verum Apoſtolicus dominus vtrumq; ſummi Ordinis dignitate promouit. Indē ad Pipinum venerunt, qui Friſiæ potiebatur. Sub quo inſignes fuerunt verbi Dei prędicatōres, reſidētes potiſſimum in Petri monte, apud Ruremundam. Quieſcit ſanctus Plechelmus in Oudenzeel, oppido Tranſiſelano, diœceſis Dauentrienſis. Natalem habet Idibus Iulij. Fuit autem epiſcopus de Maſſa candida, vel vt quidam addunt ſecundum Bedam, de Candida caſa. Eſt etiam inter primos patronos eccleſiæ Ruremundenſis.

lib. 5. cap. 24. hiſt.

Sanctus PIATVS, ſiue Piaton, presbyter & martyr, Beneuenti finibus ortus, cum beatis martyribus, Quintino, Lucio, Luciano, Albino, Criſpino

pino & Crispiniano, ab vrbe Roma Gallias causa prædicationis expetijt in persecutione Maximiani. Vnde in vrbe Tornaco plurima multitudo populi ad Christum est conuersa eruditione sancti prædicatoris Piati. quam etiam prædicationem martyrio suo consignauit. Milites enim eum persequentes, primum socios ipsius gladijs occiderunt; cumque eum viderent sociorum nece non moueri, sed constanter Dei gloriam prædicare, vnus euaginato gladio, caput pretiosum abscidit. Quiescit Siclinij prope Tornacum, vbi in honorem martyris & primi Apostoli Tornacensium est clericorum, siue Canonicorum, collegium. Tornacensis ecclesia celebrat natalem Calendis Octobris. quo die etiam ab Vsuardo notatur: translationem quarto Calendas Nouembris, quam fecit Eligius episcopus; qui etiam monumentum martyris mirificè exornauit, vt ex cultu sepulcri, ostenderet quantus sit martyr apud Deum in curia cœli.

Pipinus primus in inferiori Austrasia Dux Brabantiæ, pater sanctarum Gertrudis & Begghæ, maior erat regiæ domus in Austrasia, sub Dagoberto. Qua dignitate parum à dominatione ac sublimitate regia differente, præditus, præstabat tam in bellis fortitudine, quàm iustitia in pace. Erat enim erga regem fidei seruantissimus, & erga populum tenacissimus æquitatis, & in disceptanda vtrorumque causa, firmissimo animi iudicio persistens; nec numera populi, nec gratiã regis ad obruendam populi iustitiã attendebat. Beatum Arnulfum Metensiũ pontificem, quê in timore ac dilectio-

dilectione Dei nouerat excellentẽ, omnium consiliorum & negotiorũ ſuorum ſocium aſſumebat. Defuncto quoque prædicto viro Dei, ſanctum Cunibertum antiſtitem Coloniẽſem, pari ſanctitatis fama illuſtrem, curabat in hac negotiorum adminiſtratione participem habere. Obiit circa annum ſexcenteſimum quadrageſimũ ſeptimum, die vigeſimo primo Februarij, Landis, nunc oppidulo, tunc verò palatio Brabantiæ: ſed tranſlatus, quieſcit Niuellæ in capſa, iuxta altare filiæ ſuæ, ſanctę Gertrudis. quę capſa etiam in Litanijs circumfertur, licet nõ ſit inſcriptus in Sanctorum numerum. Hunc quidam haud ineptè Brabantiæ noſtræ patriarcham nuncupant.

Sancta Pollina omnino mihi incognita eſt, niſi quod eius mentio fiat in ſecundo libro Chronicorum epiſcopi Cameracenſis, quæ ad Gerardum ſecundum extant manu ſcripta. Præmittit author nonnulla de monaſterijs Cameracenſibus, beatæ Mariæ, ſancti Gaugerici, & ſancti Autberti. deinde ſubdit, Tranſeamus ad monaſterium ſancti Petri in villa Hunulcurt, vbi ſanctam Pollinam quieſcere ſcripto reperi. Hoc nimirũ vir illuſtris Amalfridus nomine, cum vxore Hildebertana, fundauit: deputatisq; ſanctimonialibus filiã ſuam Aureanam prę fecit. Fuitq; olim religione florens, & opibus; nunc autem poſtquã viris militaribus beneficiatum eſt, ad paucos canonicos deriuatur.

Pompeius coniungitur ſanctæ Begghæ.

Sanctus Pontianus, glorioſus Beneuenti martyr, feſtũ habet celebre per diœceſim Traiectenſem, decimo nono Calendas Februarij. Baldricus enim

enim decimus quintus episcopus, Pontiani & Agnetis sancta corpora secum ex Italia transtulit, ac in Traiectensi ecclesia honestè ingenti deuotione reposuit. Obijt is præsul anno nongẽtesimo septuagesimo septimo.

Poppo abbas Stabulensis non est canonizatus. quibus tamen virtutibus & miraculis claruerit, ex historia ipsius cognosci potest, quam Surius habet die vigesima quinta Ianuarij.

SAnctus QVINIBERTVS cõfessor, Prior fuit in Salesio, iuxta Quercetũ, in Prioratu Maricolensiũ. Vbi permultis claruit miraculis. Festum eius recolitur ibi, & Maricolis, die 18. Maij. Loca sunt diœcesis Cameracensis in Hannonia.

SAnctus RADBODVS, episcopus Vltraiectensis, & cõfessor, fuit vir sanctus, pius, & doctus, & iuxta nomẽ suum Teutonicũ, consilij nuncius, siue magni consilij angelus. Inter alia conscripsit flores de primis Traiectensibus episcopis, Vuillibrordo & Bonifacio. In graui Danorũ persecutione Traiectensem ecclesiam gratiosè rexit, annis septendecim; sed propter Traiecti desolationem, quod prophetico spiritu præuidit per successorem restaurandũ, Dauẽtriæ sedere cõsueuit, vbi etiam honorificè est tumulatus, per clerum & populum, anno nongẽtesimo decimo septimo: multisq; miraculis & beneficijs claruit. Natalis est tertio Calẽdas Decẽbris. Trãslatio, septimo Calẽdas Iulij.

Sanctus Radfridus martyr, ponitur cum Vualtfrido martyre.

Sancta RAGENFREDIS virgo patrem habuit Aldebertum, Comitem Austrouandiæ; matrem, sanctam

ſanctam Reginam, neptem Pipini regis Francorum. In Dononio, ſecundo milliario à Valencenis, parétes ei ex ſui iuris rebus cellam fundarunt, ſiue monaſterium, in quo prima præfuit, & poſt plurimas virtutes, in pace quieuit. Cuius feſta ibidem duodecim lectionibus celebrantur, Natalis, octauo Iduum Octobris. eleuatio, ſecundo die Septembris. relatio tertio Idus Iunij. Natalem celebrat etiam Cameracenſis diœceſis nouem lectionibus. Locus tamen eſt diœceſis Atrebatenſis.

Sãcta RAGENVFLA virgo, neptis ſanctæ Gertrudis, nata eſt in Hasbania, villa Brũbaſia: cumq; à parentibus cogeretur ad nuptias, premiſſis precibus feruentibus, clam fugit. Sigebertus Gemblacenſis eius in chronicis meminit, anno ſexcenteſimo quadrageſimo tertio, dicens: Virgo Dei Ragenufla, ſanctitate claret in Gallia. Quieſcit In Gallica Brabantia, Aijcuriæ, ſiue Eincuriæ. Sinte Remolfel te Incourt. Ibidem in eccleſia nominis eius, fuit Canonicorum Collegium, ſed anno milleſimo quadringenteſimo quinquageſimo ſexto Louanium tranſlatum eſt, ad ſancti Iacobi baſilicam. Vtroque loco natalis eius celebratur die decimo quarto Iulij.

Sanctus RAGNVLPHVS martyr, ſiue Ranulphus, pater S. Hadulphi, epiſcopi Atrebatenſis, ab Vſuardo annotatur ſexto Calendas Iunij, ſed in Atrebatéſi Breuiario ponitur quinto Iduum Nouembris. Quieſcit Atrebati in ſancti Vedaſti monaſterio. Scriptum eſt in chronico Cameracenſi, fideles ad eius ſepulcrum multa vidiſſe miracula.

Sancta REGINA, neptis fuit Pipini regis; coniunx,

iunx, Aldeberti Comitis Austrouandiæ: & mater sanctarum Ragenfredis & Auæ. quæ primæ in Dononio monasterio, haud procul à Valencenis, præfuerunt. Ibidemque requiescunt, in diœcesi Atrebatensi. Sunt enim in summo altari tria argentea pheretra: medium, sanctæ Ragenfredis: dextrum beati Aldeberti; qui tamen non est canonizatus: sinistrum, sanctę Reginæ, cuius solennitas duodecim lectionibus celebratur Calendis Iulij: similiter eleuatio, decimo sexto Calendas Aprilis. Neq; Aua secunda abbatissa Sanctis est adscripta, etsi sancta habeatur, & in vetusto Dononij martyrologio legatur, vigesimo nono Aprilis.

Sancta REINELDIS, virgo & martyr filia fuit religiosissimorum, Vuitgeri Comitis, & S. Amelbergæ, nec nō soror S. Ableberti episcopi, & Gudilę virginis; nata in castro siue oppido Condatēsi super Scaldā. Lobijs cœlestis regni clauigero Sanctas, cū quinq; villis, appendicibusq; earū, tradidit, vt ab eo ad cœli palatiū mereretur introduci. Dehinc benedictione susceptā, vnius tantū serui, & ancillæ, comitatu contenta, loca quæ Dominus noster Iesus corporaliter perambulauit, peregre visitauit, & post septēnium, cum multis reliquijs Sanctas reuersa, terrenis conculcatis, vitæ contemplatiuę statum, miraculis atque virtutibus refulgens, obtinuit. Vbi etiam cum Grimoaldo subdiacono, & Gūdulpho seruo, ab irruētibus infidelibus martyrio est coronata, ante altare martyris Quintini, in modum crucis Dominicæ prostrata. Vnde à tribus sanctis quidā locum nomen habere putāt. Gleba corporis eius sacratissima eleuata est

anno

anno octingentesimo sexagesimo sexto in thecam argenteam, præsentibus confinium diœcesum tribus episcopis. Locus est diœcesis Cameracensis apud Hallas, olim Brabantiæ, nunc, vt arbitror, Hannoniæ. Festum decimo sexto Iulij.

Sancta Relendis, siue Renula, superius posita est, cum germana sorore, sancta Harlinde.

Reliquiarum Atrebatensis ecclesiæ festum celebratur Dominica secunda post Pascha, in qua Missę introitus incipit, Misericordia Domini plena est terra. Est autem inter reliquias manna cœlestis, quæ in ecclesia beatæ Mariæ conseruatur, in memoriam beneficij à Deo consecuti anno quadringētesimo tertio, cum eis mãna de cœlo pluit in modum lanæ candidæ, pluuia seu rore cœlesti mistæ. Cuius beneficij meminit Orosius, dicens libro septimo, Anno tertio imperij Valentiniani, apud Atrebatas vera lana de nubibus, pluuiæ mixta, defluxit. Est in eadem vrbe memoratissimus cereus, illuminatus anno millesimo nonagesimo quinto. Cuius inuentionem Sixtus quartus examinari curauit, & describi per Notarios Apostolicæ Sedis, Anno millesimo quadringentesimo octuagesimo secundo. Per festi octauas contulit Calistus pontifex indulgentias, anno millesimo, quadringentesimo, quinquagesimo quinto.

Reliquiarum cœnobij Gemblacensis, quo die fiat memoria nõ memini. Sed insignes esse eas reliquias indicat epistola Ioãnis, archiepiscopi Neopatrensis, qui eas donauit. Sic enim scribit, *Ioannes Dei gratia Neopatrensis archiepiscopus, Vuilelmo abbati, & Conuentui Gemblacensi, & vniuersis Christi fidelibus,*

fidelibus, ſalutem in auctore ſalutis. Vniuerſitati veſtræ notum facimus, quod nos charitatis inſtinctu, partim etiam natalis patriæ (quæ mouet omnes) dulcedine ducti, munus pretioſum omni veneratione dignum, videlicet, de ligno Domini, de ſepulcro Domini, de oſſibus beatorum Georgij & Antonij; & digitum piiſſimi & glorioſi confeſſoris ſancti Nicolai, quem Chriſtianiſſimus Imperator Conſtantinopolitanus ad prælium contra inimicos ſuos præliaturus, ante ſe deferri fecit, fiduciam habens cum effectu, quod meritis eiuſdem Confeſſoris triumphator exiſteret; & pannum ſericum deauratum, eccleſiæ Gemblacenſi, de qua duximus originem, per manus dilecti noſtri Vuilelmi, eiuſdem cœnobij abbatis, deferendum, dignum duximus deſtinare. Omnibus autem, qui memoratam eccleſiam, ob veneratione harum reliquiarum viſitauerint, & de facultatibus ſuis aliquid impenderint, omnium benefactorum eccleſiæ Neopatrenſis, & ſuffragiorum ipſius, de miſericordia Dei confiſi, concedimus communionem. Fraternitatem etiam veſtram diligentius hortamur, quatenus hoc ſanctuarium Dei pia deuotione ac celebri veneratione, ſicut decet, amplectamini, Deo modis omnibus laudes referentes, quod partes veſtras tanto dignatus ſit honore viſitare. Hoc ſolum in recompenſationem tanti muneris à fratribus eccleſiæ Gemblacenſis repetendum duximus, quod nos orationum ſuarum apud Deum patrem conſtituant participes. Datum Romæ, in terminatione Concilij Lateranenſis, Calendis Decembris, feliciter. Habitum eſt hoc generale Concilium ſub Innocentio tertio, anno ſupra milleſimum, ducenteſimo decimo quinto. Cui cum Domino Ioanne, archiepiſcopo

Neopatrenſi, intererat dominus Vuilhelmus, decimus quartus Abbas Gemblacenſis.

Feſtum Reliquiarum, quas ex Conſtantinopoli habet Abbatia Lætienſis, celebratur ipſis Calẽdis Decembribus. de quibus duo extant diplomata, quorum copiam ſubiungam; vnum, Theodori patriarchæ: alterum, Henrici Imperatoris.

Diploma Theodori. *Theodorus Dei miſericordia ſanctæ ciuitatis Hieruſalem archiepiſcopus, eccleſiæ Antiochenæ, & totius Orientis patriarcha, vniuerſis Chriſti fidelibus, in quorum manus hoc ſcriptum peruenieret, ſalutem in Domino. Vobis notum facimus, quod nos alijque quam plurimi, dilecto nobis in Chriſto Thomæ Lætienſis eccleſiæ monacho, (qui Conſtantinopolim, vbi nunc degimus, aduenit) diuerſas Sanctorum Sanctarumque Dei, reliquias, pietatis intuitu, rogatuque domini Henrici Imperatoris illuſtriſſimi, contulimus. Qui etiam Imperator eidem Thomæ pulcherrimum ſanctuarium, de pretioſiſſimo ſanguine Ieſu Chriſti, in vaſculo chryſtallino, & eximias portiones ſacroſanctæ Crucis eiuſdem Saluatoris noſtri, cum maximis & pœne infinitis alijs reliquijs dedit. Vt autem tantus reliquiarum theſaurus digne in eccleſia Lætienſi ſemper honoretur ſingulis qui ad eã eccleſiã prædictas reliquias viſitaturi pio deſiderio aduenerint, ibiq; de ſuis peccatis vere doluerint, nos ex parte beatorũ Petri & Pauli, & authoritate qua fungimur, à ſummo Pontifice nobis conceſſa, de pœnitentijs pro criminalibus ipſis iniunctis, ſexaginta dies indulgentiarum relaxamus. In cuius teſtimonium ſigillum noſtrum plumbeũ huic ſcripto appendendum eſſe duximus. Datum Conſtantinopoli anno Domini milleſimo ducenteſimo octauo, Archiepiſcopatus noſtri anno tertio.*

Henricus

Henricus Dei gratia imperator, & moderator Romanorum, vniuersis qui hoc Scripturæ monumentum inspecturi sunt, salutem. Cum vita hominum sit breuis, memoriaque labilis & infirma, rationi consentaneum videtur, vt ea quæ ob pietatem rectè fiunt, scripto mandentur, quatenus posteritas semper habeat, vnde factorum cognitionem accipere possit. His rationibus adducti, vobis significare volumus, quod nos considerantes deuotionem, venerabilis viri Thomæ, ecclesiæ Lætiensis monachi, qui frater germanus est Gerardi Vualcurienſis, primi inter prætores nostros, spectantes etiam nihilominus antiquam dignitatem prædictæ ecclesiæ Lætiensis, à parentibus, prædecessoribusque nostris iam olim fundatæ, eorundem Thomæ & Gerardi, nobis charissimorum, precibus permoti, ipsi Thomæ pulcherrimas ac propemodum infinitas reliquias, Saluatoris, Mariæ, Apostolorum, Euangelistarum, Prophetarum, Martyrum, Confessorum, ac fœminarum sanctarum, pia beneficentia contulimus. Qui sanctarum reliquiarũ thesaurus, vt in ecclesia Lætiẽsi digna veneratione perpetuo honoretur, & vt hæc absque hæsitatione aliqua ab omnibus suscipiãtur, rei veritatem cõfirmare voluimus sigillo nostro aureo, ad præsens scriptum appẽso. Datum Constantinopoli in palatio nostro, anno Domini millesimo ducentesimo octauo, Imperij nostri anno secundo. Diploma Henrici Imper.

Sanctus REMACLVS, episcopus Leodiensis diœcesis, & confessor, ex Aquitaniæ partibus oriundus, parentibus nobilis, sed fide nobilior, in monastica disciplina est instructus per sanctum Eligium; sub quo intantum profecit, quod fama vulgante ad aulam regalem vocatus sit à proceribus palatij, & postmodum surrogatus

in episcopum sedis Tungrensis. In quo præsulatu fuit hic doctor, pauperum, orphanorũ, viduarum, & infirmorum benignissimus consolator, omniumque necessitatum largissimus procurator. Discipulos habuit sanctissimos, suos videlicet successores, Theodardum & Lambertum martyres, Hadelinũ ex Aquitania, & Trudonem Hasbanum. Eremiticæ vitæ fuit amantissimus, vnde post septennium sui episcopatus, resignato illo in Theodardum, solitariam & monasticam elegit vitam, in Stabuleto monasterio suæ diœcesis, quod in Arduenna extruxerat Sigebertus rex, cooperante maiore domus Grimoaldo, fratre sanctarum sororum Gertrudis & Begghę. vbi multis miraculis clarus, quieuit tertio Nonas Septębris. Quo die natalẽ eius celebrat ecclesia Leodiensis. Stabulenses etiam translationẽ septimo Calendas Iulij, & cõmemorationem septimo Iduum Maij.

Porrò duæ sunt sancti Remacli abbatiæ Stabuletum & Malmundarium. quarum posteriorem Henricus rex Colonienſi episcopo dederat. Cumque rex nulla fratrum repetentium eam importunitate moueretur, diuina, vt fertur, reuelatione, Leodium ossa beati Remacli tulerunt, & in celebri conuiuio super mensam posuerunt, obsecrantes vt si minus filiorum, saltem patris misereatur, de iniurijs suis quotidie ad tribunal æterni iudicis proclamationem faciẽtis. Rex primum iratus punitionẽ facti meditabatur, sed attonitus miraculorũ multitudine quæ subsequebãtur, non solũ ablata restituit, sed etiã regia dona adiecit. Scribit istud in Hirsfeldensi Chronico Lambertus Scafnabur-

naburgus, anno milleſimo ſeptuageſimo primo.

Sanctus REMBERTVS archiepiſcopus Bremenſis & confeſſor, cuius vitam grauiter conſcriptam habet tomus primus Surij, ideo Belgij ſanctis eſt annumerandus, quòd Flander fuerit, & ex Thurold Flandriæ monaſterio, ab Anſchario Hamburgenſi, ſiue Bremenſi archiepiſcopo, ſit abductus Bremam, velut optimæ indolis & magnæ ſpei puer; quod euentus declarauit. Cauſa autem abductionis fuit quod Anſchario, & clero ipſius, Turholtum iam dictum monaſterium occidentalis Franciæ donatum erat à Ludouico imperatore, propter tenues epiſcopatus fructus.

Sanctus Richarius abbas natus Centulæ in prouincia Pontina, ibidem inſigne monaſterium conſtruxit, in quo requieſcit. Fuit inſignis prædicator verbi Dei, tam in patrio loco, quàm in Britannia. Quamquam autem locus quietis ſit extra Belgium, in epiſcopatu Ambianẽſi, obiter tamen hic commemorandus eſt, quia & viuus & mortuus Belgium exornauit: Fuit enim in vita valdè familiaris ſanctę Rictrudi, eiuſque filium ſanctum Maurontum ſacro baptiſmate regenerauit, quem etiam à præſentiſsimo mortis periculo præſeruauit. Et poſt mortẽ, propter Nortmannorum perſecutiones corpus eius cum corpore ſancti Vualerici delatũ fuit ad ſancti Bertini monaſterium. in quo vtrumq; remãſit annis nonaginta octo. Natalem habet vigeſimo ſexto Aprilis. quo die hiſtoria eius extat authore Albino Flacco abbate.

Sancta RICTRVDIS, tẽporibus beati Amandi, cõiugem habuit Adalbaldum, virũ nobilitate,

virtute,& ſapientia clarum,cui multæ erant poſ-
ſeſsiones in pagis Flandrẽſi, Legienſi, Adartenſi,
Atrebatenſi,& Pabulenſi. Hic in Vaſconiam pro-
ficiſcens, à malignis hominibus eſt interemptus:
ſed feliciter eum in Deo viuere, teſtantur ſigna,
quæ ad eius ſacra oſſa non rarò facta ſunt. Ex ipſo
habuit beatiſsima Rictrudis quatuor ſanctas pro-
les,ſanctum Maurontum,abbatem & leuitam,& tres filias, Clotſendem, quæ poſt matris obitum, monaſterij fuit moderatrix, ſanctam Euſebiam, quæ in Hamatico præfuit, & Adalſendem, quæ immatura morte prærepta eſt. Cũ autem Rictrudis ad ſecundas vrgeretur nuptias, conſilio vſa ſanctiſsimi Amandi, regiæ maieſtati & optimatibus dignum apparauit conuiuium; In eo prandio ſciſcitatur regem,an liceat ei in ſuis ædibus, agere quod velit. Rex annuit,putans quod conuiuas,vt fieri ſolet,ſumpto poculo ad potandum inuitaret. Illa verò virili animo velum profert,ab Amando pontifice conſecratum,& capiti ſuo imponit. Quo facto ſibi ac filiabus monaſterium Martianas deligit, beato Amando non ſolum conſentiente, ſed etiam inter regem & ipſam, pacem conciliante. Vbi vſq; ad annum ętatis ſeptuageſimum quartũ, omnium bonorum operum ſe exemplũ præbuit, & vt filia lucis, ſemper ambulauit in luce, cuius fructus eſt in omni bonitate, & iuſtitia, & veritate. Quieſcit Marcianis,ſiue Marcenis, (vt nunc ferè loquimur,) in monaſterio ſanctæ Rictrudis, vbi olim præfuit abbatiſſa. Hodie verò eſt Benedictinorum monaſterium, pietate & eruditione, vt & quædã contigua,præſtantiſsimũ. Quæ etiam

Epheſ.5

ſuperflua

ſuperflua bona in Duacenſis Vniuerſitatis collegia, aliosque vſus ſanctiſsimos expendunt. Ad ſepulcrum pendet epitaphium, cuius initium eſt:

Hic quondam iacuit totum veneranda per orbem
Rictrudis, virtutis ager, pietatis imago.

Eleuata eſt cum filiabus in capſas, inter eas tamen Clotſendis & Adalſendis, non ſunt numero Sanctarum virginum aſſriptæ. Locus eſt epiſcopatus Atrebatenſis, in Flandria, inter Duacum & Valencenas. Natalis celebratur quarto Idus Maij, eleuatio ſeptimo Idus Februarij.

Sancta ROLENDIS virgo, in Gerpinia inter Tudinium & foſſas, oppida territorij Leodienſis, miraculis clara fuit. Quę ex Gallijs nobilibus orta natalibus, cũ in cõiugem expeteretur à regis Scotiæ filio, fugit, & Coloniã tendens, Gerpiniæ Domino vocãte migrauit. Natalis eſt decimo quarto die Maij: ſed, ſi rectè memini, ſeruatur à longè lateq; circumhabitãtibus, in feſtis Pentecoſtes. Eleuata eſt in feretrũ ab Oberto epiſcopo Leodienſi.

Sancta Rotrudis poſita eſt ſub voce Ortrudis.

Sanctus RVMOLDVS, archiepiſcopus & martyr, ex ea parte Scotiæ, quæ hodie Hybernia dicitur, deſertis, patria, parentibus, nobilitate, & archiepiſcopatu Dublinenſi, Romãiuit, & inde habita põtificis benedictione, iuxta Angeli apparitionem eò peruenit, vbi Scaldis fluuius in mare ſe exonerat, naturâq; iuxta lunæ curriculũ labitur ac perfluit. Hoc eſt, ad Mechliniam; vbi ſic fidei rudimenta plantauit, vt merito Mechlinienſium Apoſtolus habeatur. Suſceptus eſt ibi benignè ab Adone Comite, eiusque coniuge, quorum pro-

lem ſanctum Libertũ baptizauit, & in ſanctitate erudiuit, ac clericis regulariter viuentibus præpoſuit, Sed anno ſeptingenteſimo ſeptuageſimo quinto, in ferijs Baptiſtæ, duo ſicarij ſecure dirum vulnus capiti inflixerunt, vnde mox martyr migrauit. Vnus ad hoc facinus impellebatur cupidine auri: alter quia à præſule de adulterio erat reprehenſus. Natalis celebratur Mechliniæ Calẽdis Iulij, vbi thecam habet argenteam, & valdè ſumptuoſam, cui parẽ in his regionibus non reperias. Eundemque locum multis miraculis, & non rarò victoria contra hoſtes, decorauit. Eſt autẽ Mechlinia vnica ciuitas in patria Mechlinienſi; æqualiter diſtans à primarijs Brabantiæ vrbibus, Louanio, Bruxella, & Autuerpia. Dicitur etiam Machlinia, & à Gallis Malina. Quę vox nũc extra vſum eſt in Latino ſermone: aliquãdo tamen tritiſsima fuit, quãdo etiam Lyra, oppidum vicinum, Ledo nominabatur. Ledo autem & malina, legũtur pro maris receſſu & acceſſu, apud Auguſtinum libro primo de mirabilibus ſacræ Scripturæ, capite ſeptimo, & alibi. Vnde à maris fluxu, hæc nomina indita eſſe ſupradictis oppidis, annotatum eſt ante annos trecẽtos in hiſtorijs Rumoldi & Gummari. Eſt autem Rumoldi feſtum, ex conſtitutione primæ ſynodi Mechlinienſis, duplex per diœceſim: nouem lectionum, per prouinciam.

S.

SACRAMENTVM venerabile, quod BRVXELLÆ eſt miraculis glorioſum, præſenti Indiculo inſeram. Iudæi eo loci, anno milleſimo trecẽteſimo ſexageſimo nono, venerabile Chriſti

corpus

corpus pugionibus & gladijs transfixerunt: vnde cruor copiosè effluxit, multisq; postmodum miraculis claruit, quę etiam excusa habentur. Honoratur singulis annis magnifica & solenni supplicatione, mense Iulio, Dominica die ante diē decimū tertiū Iulij, quo Bruxellæ celebratur sancta Margarita. Quā solennitatē ad honorē corporis Christi instituit domina Margarita, filia Maximiliani, quę Mechliniæ obijt, anno millesimo quingentesimo trigesimo, Belgarum moderatrix laudatissima.

Sanctus SALVIVS, episcopus Engolismensis, & martyr, de Aquitania prouincia spargēdo verbi Dei semina, peruenit cum vno comite ad fiscum Valentianas, aut, ad castrum Valentianas, situm in Marchia Franciæ & Lotharingiæ (vtroque enim modo Sigebertus loquitur) siue, vt nunc loquimur, ad ciuitatem Valencenas, inter Franciam & Hannoniam: deinde voluit ire Condatum ad cœnobium Dei genitricis Mariæ. In ipso autem itinere, à quodam tyrāno Vuinegario, iussu domini sui crudelissimi Vuinegardi, in capite securi percussus, cum supradicto comite martyrium suscepit. Qui ambo in stabulo reconditi, post tres annos, reuelatione diuina ab imperatore Carolo magno inuenti, & in loco, vbi nunc Prioratus est sancti Saluij, sepulti sunt, signis & miraculis coruscātes. Comes quia nomen ignorabatur, dictus est Superius, quod in inuentione deprehendebatur superiùs iacere. Monasterium est extra Valencenas, diœcesis Cameracensis, vbi dies martyrij recolitur sexto Calendas Iulij. translationis, septimo Iduum Septembris. eleuationis, Idibus Octobris.

in Chron. an. 801 & 1096.

Sanctus SARIVS, presbyter & confessor, quiescit Cameraci, in ecclesia Metropolitana beatæ Mariæ. Natalis vigesimo tertio Nouembris.

Sancta SATVRNINA, virgo & martyr, patria Germana, quiescit in villa Sãctis, haud procul ab Atrebato. Habet de ea inter alia liber secundus Chronicorum Cameracensium, quæ scripta sunt tempore Gerardi secũdi, quod pro virginitate sua quam Domino vouit, à proteruo proco sit Sanctis decollata: quodq; mox manibus deportarit caput, vt antiquitas refert, ad ecclesiam eiusdem villæ, quæ est sancti Remigij. Rursus habet, Fideles ad martyris honorem puellare monasteriũ construxisse, quod postea ad vnius presbyteri obsequium redactũ est. Deniq; Saxones, vt est antiqua relatio illac transeuntes, partem sacri corporis asportasse. Diem natalem ignoro. In Atrebatensis breuiarij Kalendario legitur quarto Iunij, Saturninæ virginis, non martyris, memoria. Quod putarem de hac intelligendum, nisi adderetur, non martyris.

Sãctus SERVATIVS, episcopus Tũgrensis & confessor, fuit (vt Gregorius Turonẽsis episcopus scribit) vir eximiæ sanctitatis, qui vigilijs ac ieiunijs vacans, crebro lachrymarum imbre perfusus, misericordiã Domini precabatur, ne vnquã Hunnorum gẽtem incredulã in Gallias venire permitteret. Sed sentiẽs per spiritum, pro delictis populi hoc sibi non fuisse cõcessum, Romam iuit ad beati Petri tumulũ, vt adiũctis sibi Apostolicæ virtutis patrocinijs, quæ flagitabat mereretur facilius obtinere. Ibi verò multis diebus sese oratione & inedia affligẽs, responsum accepit, Deliberatione Domini

Lib. 2. hist. cap. 13.

Domini ſancitum eſſe Hũnos Gallias debere depopulari. Ipſius autem oculos ea mala nõ viſuros. Contra Euphratẽ pſeudoepiſcopũ ſententiã ſuam protulit in Cõcilio Agrippino. Multũ autem inter Galliæ epiſcopos laudatur à Sulpitio Seuero noſter Seruatius, aut Seruatio, vt ipſe loquitur, Tungrorum epiſcopus, qui Arimini minis & terriculis Arianorum non ceſsit, ſed contra eos fidei profeſſiones edidit. Sed & Athanaſius, magnus ille fidei confeſſor, præclarè eius meminit. Magnentius legatus mittebatur à Conſtantio ad Conſtãtem fratrem. Is tyrannus Conſtãtem occidit, & occidentis imperiũ anno trecẽteſimo quinquageſimo Auguſtoduni occupauit. Accuſatus eſt ſtatim Athanaſius quod cum Magnẽtio egerit de interficiẽdo Conſtãte. Vnde ad Conſtantinũ apologiã ſcripſit: in qua inter teſtes innocentiæ ſuæ primum nominat Seruatium epiſcopum, qui ad Conſtantem aliquando à Maxentio pro legato miſſus fuerat. Natalis Seruatij celebratur decimo tertio Maij/ dies tranſlationis, ſeptimo Iunij/ feſtum viſionis, quam Romæ habuit de Galliarũ excidio, incidit in diẽ Annunciationis Domini, ſed trãſponitur in diẽ Dominicũ poſt Octauas Paſchæ/ Deniq. triũphus S. Seruatij recolitur Dominica prima Iulij.

Sancti Sidronij corpus, qui ſub Aureliano principe martyrio eſt coronatus, Romã allatum eſt Meſſenas, ab Adela filia Roberti regis, & coniuge Balduini pij, Comitis Flandriæ. Quo loco anno milleſimo ſexageſimo quinto inſtituit Canonicorum collegium, & Benedictinarum monaſterium vbi etiam ſacrum velamen marito orbata accepit.

Feſtum

Festū seruatur Messenis in diœcesi Iprensi, die tertio Iulij, sed ignoro an de trāslatione, an de natali.

Sanctus SILVINVS episcopus Tolosanus, in Morinis miranda enituit religione, & spirituum immūdorum eiectione; apud quos etiam obijt, vt non sit mirum eum à quibusdam nominari episcopum Teruanensem. Corpus in sancti Bertini monasterio quiescit, ad sanctum Audomarum. Obijt tamen in Alciaco, anno septingentesimo decimo quinto, vbi abbatia est sancti Siluini, fuitque ibi sepultus à monasterio Centulensi. Natalem habet die decimo tertio Calendas Martij.

Sanctum Speum confessorem rex ex Aquisgrano accepit, & in Hartespurg transtulit. Scribit hoc in Chronico Hirsfeldensi, Lambertus Schafnaburg, anno millesimo sexagesimo nono.

Sanctus Stircbaldus diaconus, collega fuit sancti Bonifacij, in fidei apud Frisones prædicatione, & in martyrij merito.

Sancti Sulpitij episcopi & confessoris, corpus, vel corporis reliquias, habet Cella, siue sancti Gisleni monasterium, quod est antiquissimū in Hannonia. Vnde in Martyrologio ibidem legitur die vigesimo septimo Ianuarij, Depositio sancti patris nostri Sulpitij, episcopi & confessoris. & die vigesimo primo Iulij, Cellensi monasterio, translatio sancti Sulpitij episcopi, & sanctæ Leocadiæ virginis. Alicubi legi eum Bayensem fuisse episcopum, & cum sanctæ Leocadiæ reliquijs ex Hispanijs translatum esse ad sancti Gisleni monasterium.

Sanctus Superius coniungitur sancto Saluio, cum quo martyr occubuit, apud Valencenas.

Sancta

Sancta Sura, virgo & martyr, claruit Dordraci, quæ vrbs diœcesis Traiectensis, mater est ciuitatũ Hollandię, vbi insigni miraculo trium nũmorum cooperata est ædificationi primariæ ecclesię, circa annum, vt opinor, millesimum trecẽtesimum. Iugulus ei incisus est à nebulonibus, haud procul ab ecclesia. Vnde in loco martyrij, & in altaribus duobus Collegiatæ ecclesiæ, imago eius habet iugulum cruẽtatum, & in manu cultellũ, piscarium, quãtum recordor. Ecclesia iam dicta Sotherẽ eam nominat, & per Collectã memoriam eius celebrat in die Scholasticæ virginis, decimo Februarij. Sed adhuc ignoro à quo tempore, & cuius Sedis auctoritate, hæc commemoratio fiat, & applicatio Collectæ de Sothere virgine Orientis, in Sotherẽ Dordracensem. Quã sic transnominatam opinor, ob salutem præstitam miraculis. Nam & Dominus Lindanus Dordracenus, Ruremundæ præsul vigilãtissimus, puteum sanctæ Suræ, qui est ecclesiæ contiguus, nominat medicum febricitãtium. *apologetici cap. 50.*

Sanctus SVVITBERTVS, episcopus & cõfessor, secũdus nominatur inter duodecim illos Apostolicos viros, qui ex Anglia venerunt fidẽ prædicatũ Frisijs, Hollãdis, & vicinis. Adhuc presbyter existens, multos conuertit, potissimum grandem vicum **Duerstad** / qui nunc est oppidum **Wijc**/ & ciuitatem **Hagenstein** / quæ nunc est pagus Vianæ contiguus. Cumq; per eum; & Vuillibrordum, numerus credentium quotidie augeretur; ex petitione fratrum in Traiecto & Frisia, vterque consensit, vt episcopus consecraretur. Vnde Suuitbertus in Angliam vadens, consecratus est à

sancto

ſancto Vuilfrido, epiſcopo Merciorum, anno ſexcenteſimo nonageſimo quinto, in feſto ſancti Bartholomæi. Sanctus verò Vuillibrordus Pipinum principem adijt, cumq; ab eo dimiſſus eſſet, Romam iuit, vbi à Sergio papa anno ſequenti eſt ordinatus. Et quāquam Suuitbertus Vuillibrordum tempore præcedat, hic tamen illum dignitate anteit, & primus archiepiſcopus Traiectenſis appellatur, eo quod à Sergio Friſonum archiepiſcopus ſpecialiter ſit conſecratus, & ad eundem populum miſſus. Suuitbertus verò non appellatur Traiectenſis epiſcopus, ſed coëpiſcopus ſancti Vuillibrordi. Specialiter tamen nominatur Apoſtolus Teiſterbādiæ, Vueſtfalię, & Boructuariorū.

Cap. 13 vita. Comitatum, inquit Marcellinus, Teiſterbandiæ, cum tota fere Batna, ac magnam partem inferioris Friſiæ, prædicatione conuertit, & eccleſiam Traiectenſem numero fidelium valdè multiplicauit. Inferioris Friſiæ partes docti intelligunt, Alcmariam potiſsimum, & Vuaterlādiam. Batua nomen retinet. Sed Teiſterbandia hodie partim Hollandiæ eſt, partim Geldriæ, diuiſa ferè in patriam de Altenae/Hueſdenſem, Vuerdam ſiue Inſulam Bommelenſem, & Tielenſem. In hoc Comitatu multas ædificauit eccleſias, & templa idolorum conſecrauit.

Cap. 12 Loca aliquot in hiſtoria exprimuntur, videlicet, in Zandwijc apud Tielam, qui locus hodie nō eſt. In Arkel & Boernaer/quæ loca ſunt villæ ditionis Gorcomiēſis: In Schoenrefoid: hodie dicitur Schoenrewoerdt prope Leerdam/ in Authueſdē prope Hueſdā/ in Wondrichem/quod modo dicitur oppidum Woerkū: in Acl-

in Aelbozch/ Ghieſen/ & Küſwüch inter Vuorckum & Hueſdam: In Almuerch/ quod eſt territorij de Altenae: in Malſem/ Erkum & Aueſaede/ quæ ſunt ditionis Burenſis, & in pluribus alijs locis. In his locis magna deuotione eccleſias conſecrauit. Atque plebem, per ipſum conuerſam, orationibus protegebat aſsiduis, & admonitionibus ſaluberrimis ad cœleſtia vocabat: Conuertit etiam extra noſtrum Belgium Vueſtfalos & Boructuarios. Qui videntur eſſe hodie Markēſes, aut vicini. Tacitus Bructeros videtur appellare, qui ad Lippiam Vueſtphaliæ flumen fuerunt. Quorum monumentum teſtatur ciuitas Boruch, haud longè à Vuerda Cæſaris. Porrò dictum iam vicum Vuerdam ad Rhenum, contulit ei illuſtris princeps Pipinus, propter profectum & firmamētum ſui principatus. Obtulit eidem copioſum theſaurum pecuniarum, quibus monaſterium ibidem ædificauit, vbi agmem famulorum Chriſti collegit. Obijt autem Suuitbertus epiſcopus Calendis Martij, anno ſeptingenteſimo decimo ſeptimo, poſt multorum populorum conuerſionem, ſepultus in monaſterio ſuo in Vuerda Cæſaris. vbi ad ſepulcrum ipſius infirmi ſanabantur, cæci viſum, claudi greſſum, febricitantes incolumitatem, impetrabant. Vnde Pipinus, Caroli Martelli filius, vicum Vuerdam in caſtrum conuertit, cuius etiam meritis victoriam contra paganos obtinuit. Eſt in Ducatu Cliuiæ: ibiq́ue Traiectenſes, non immeritò, beneficio iſtius Apoſtoli, libertatem à vectigalibus impetrarunt, ab archiepiſcopis & Cæſaribus, licet nunc eis illa

denego-

denegetur. Festum Calendis Martij. Quo die historia extat per sanctos viros, Marcellinum presbyterum, & Ludgerum episcopum.

T.

SAnctus THEODARDVS, episcopus Tungrẽsis, & martyr, in diœcesis regimine successit sancto Remaclo, qui propter attritos fructuum prouentus, portũ solitariæ vitæ elegerat. Cumq; multa per Dei gratiã, & suam industriam, restauraret, hoc eum acrius mordebat, quod ecclesię suæ possessiones magna quantitate essent circiter per annos triginta mutilatæ. Deliberat apud Hildericum regem Austrasiæ super iniustitijs illatis ecclesiæ legaliter expostulare. Sed filij Belial iniustitiæ conscij, & nolentes coram palatinis causam agi, eum in Alsatiam vsque insequuntur, & intra terminos diœcesis Vuormatiẽsis, caput eius sacro oleo perunctum in frusta secant, corpusque membratim dilaniant. Statimq; in testimonium sanctitatis, euidentia signa subsequuntur. Eius corpus suo quasi iure postulauit discipulus & successor, martyr Lambertus, tandemque obtinuit, & in Legia villa publica, quæ nũc est Leodium, tumulauit, cum honore, qui martyrem decebat. Passus est anno Domini sexcentesimo quinquagesimo quinto, iuxta Placẽtium, aut octauo iuxta Sigebertum, administrationis secundo, eleuatus in capsam Leodij in primaria ecclesia. Festum eius est quarto Idus Septembris.

Theodoricus abbas Andainæ ad sanctum Hubertum, transijt ad Dominum, octauo Calendas Septembris anno millesimo octuagesimo quarto,

multis

multis virtutibus & signis clarus. Nec dubitatur quin numero sanctorum sit aggregatus, tametsi ab ecclesia in eorum catalogum non sit relatus. Corpus eius miraculis glorioſum ex humo leuatum, in medium eccleſiæ fuit tranſlatũ. Hugoniſtarum autẽ immanitate in cineres & fauillas eſt redactũ.

Sanctus THEODVLPHVS abbas fuit Lobijs poſt ſanctiſsimos Vrſmarum & Erminum, & ſimiliter, vt ipſi, epiſcopus. Sunt qui eum archiepiſcopum Remenſem vocẽt, quia, vt ſuſpicor, in eo archiepiſcopatu, in gentilium conuerſione epiſcopalem functionẽ adminiſtrauit. Ercliacũ in pago Laudunenſi, patria ſancti Ermini, petebat ſibi ex Lobijs efferri corpus ſancti Ermini patroni ſui; Lobium metuens perpetuam retentionem, miſit ſub nomine Ermini corpus ſancti Theodulphi, qui digno cũ honore ſuſceptus eſt, ſed nullũ fecit miraculum niſi in redeundo, cũ per pagum Camecenſem Frãciæ fines euaſiſſet. Tunc enim Valencenis cœpit miraculorum luce clareſcere. Vnde illius fiſci oppidani in honore medici ſibi diuinitus deſtinati, eccleſiam dedicare vouent, & ſanctum Theodulpbũ perpetuò retinere deliberant: Tandem cũ clanculo, ſine vllo apparatu, corpus ſanctũ à Lobienſibus reducitur, per vim ferè ab ijs qui curati erant, ad Scaldim retinebatur. Tranſlatus eſt ex Lobio ad oppidum Binchienſe; Feſtum vigeſimo quinto Iunij.

Sancta Therasia ponitur cũ ſancto Vualtfrido.

Torphimus epiſcopus in Thoſano monaſterio iuxta Brugas hoc habet epitaphium in eleuato ſarcophago. Hic iacet dominus Torphimus ex

regno Norwegiæ, ciuitatis Hamariæ episcopus, qui pro iure ecclesiæ de terra sua exulatus, & in mari naufragatus, hic tandem veniens pauper & attenuatus, per triginta septimanas infirmatus, hospitans, & amore Christi misericorditer sustentatus, sancto fine quieuit, anno Domini millesimo ducentesimo octuagesimo quarto, sexto Idus Ianuarij. Anima eius, &c. Eius nulla fit in diuino officio mentio. Ante annos tamen circiter septuaginta cum sepulcrum eius reliquę planitiei Abbas æquari vellet, ex attacto loculo suauissimus odor dicitur templum repleuisse. Quo facto, ab incepto desistebatur.

Sanctorum Traiectensium omnium episcoporum festum, celebratur Traiecti ad Mosam die sexto Februarij. Sed in Collecta diei septem tantum nomina exprimuntur, quorum nempe reliquiæ ibidem in septē capsis requiescunt. Sic enim habet Collecta, *Propitiare nobis, quæsumus Domine, famulis tuis, per sanctorum confessorum tuorū, Seruatij, Monulphi, Gondulphi, Martini, Valentini, Candidi, & Amandi, & aliorū, qui in præsenti ecclesia requiescunt, merita gloriosa, vt eorum pia intercessione ab omnibus semper protegamur aduersis*. Radulphus autem de Riuo, Tungrensis Decanus, scribit Leodiensem ecclesiā habuisse triginta episcopos canonizatos, qui omnes resederūt Tūgris, Traiecti, vel Leodij.

Sancti Treuirenses aliquot episcopi, habuerunt etiam curam & solicitudinem Rungrorum, qui inter Belgarum populos primi, vsque ad Treuirorum fines habitabant. Tecensentur autem hoc ordine, Maternus discipulus sancti Petri Apostoli,

Nauitus,

Nauitus, & ex ordine ſeptem ſequentes, Marcellus, Metropolus, Seuerinus, Florẽtinus, Martinus, Maximinus, & Valentinus. Qua de cauſa etiam primi recenſentur in catalogo epiſcoporum Tungrenſium. ex his Maternus vtroque loco celebratur. Martini autem natalis Tungris, vbi & Apoſtolus Hasbaniæ honoratur, quod ſuo loco commemorauimus. Reliquorum verò natales Nocturnum habent in officio Treuirenſis eccleſiæ.

Sancti Nauiti, ſeptimo Iulij.
Sancti Marcelli, quarto Septembris.
Sancti Metropoli, octauo Octobris.
Sancti Seuerini, vigeſimo quarto Octobris.
Sancti Florentini, decimo ſeptimo Octobris.
Sancti Maximini, vigeſimo Iunij.
Sancti Valentini, decimo ſexto Iulij.

Quare dum de ſanctis Treuirenſibus agitur, tractandum foret quod de his ſupereſt ex excidijs Treuericæ vrbis per Hunnos. Qualis ſanè ſub his epiſcopis fuerit Tungrorum in fide catholica ſtatus ad nos non peruenit. Vnde vero ſimile eſt eum valdè ſobrium fuiſſe, vſque ad tempora ſanctiſsimi Seruatij, qui primus fuit Tungrorum proprius epiſcopus.

Sanctus TRVDO in Hasbania naſcitur, quæ olim cum Lotharingia cenſebatur, anno ſalutis ſexcenteſimo vigeſimo octauo; ex parentibus qui multas ditiones habebant, in Flandria, Hasbania, & Campinia, ob quas dignitate nomineque Comitum celebrabantur. Sed, quod ſummo loco ponas, inſigniter pij erant. vnde etiam Adela mater

in Zeelem apud Diesthemium, quod iuris hæreditarij erat, quiescit, eleuata in altari: eiusque os permagnũ & pars maxillę, in monasterio Trudonensi visuntur. Trudo adhuc puer tam largus fuit in eleemosynis, vt boni eius vix modum nouerit, vereque in eum competat tritum prouerbium, Largitio fundum non habet. Mortuis parẽtibus, adijt consilio Remacli, sanctum Clodulphum episcopum Metensem: ibique quicquid in Hasbania patrimonij habebat ecclesiæ Metensi in honorem sancti Stephani resignauit. Cumque Clodulphus eum sacerdotẽ ordinasset, & moribus, eruditione & pietate idoneum videret ad verbum Domini seminandum, in patriam eum remittit. vbi quod puer vouerat templum construxit in gentilitio agro, in honorem Quintini martyris, & Remigij episcopi, ad riuulum Cisindriam: quo loco est oppidum Sarcinium, quod hodie ab ipso nomen habet. Verbum euangelicum locis omnibus circumiectis magna seculitate prædicauit: paganismum nondum plenè repurgatum, studiosissimè profligauit. Cumque multi adolescentes caducis contemptis in eius contuberniũ recipi cõtendebant, eorum causa monasterium magnificũ construxit, & amplissimè dotauit, quod ad præsens non eo splendore, neque ijs facultatibus floret, quibus in exordio, & aliquãdo sæculis insequẽtibus floruit. Multa sunt adempta violẽtia finitimorum principum, multa vastata barbarorũ incursu, præsertim Nortmannorum, Alia alijs ex causis perierunt. Medium dominium ciuitatis resignauit Abbas in Episcopum Leodiensem, cum videret se solum

eam

eam non posse defendere. Condidit & aliud monasteriũ, simul & dotauit, quod vulgo sancti Trudonis appellatur, medioque milliario disitum est à Brugis Flãdriæ ciuitate. Quæ id temporis, cum vniuerso suo agro, iure paterno, ditionis eius erat, licet non ita inclyta, vt hodie. Ibi octoginta monachos aluit. Sed nunc sunt atro amictu monachę. Obijt ætatis sexagesimo quinto: Quiescit apud Hasbanos, in oppido & Abbatia sancti Trudonis, patriæ Leodiensis. Festũ eius etiam Vsuardus notauit die vigesimo tertio Nouembris. In quem diem ad Vsuardum adieci quanto miraculorum triumpho post mortem claruerit.

V.

SAnctus VALENTINVS episcopus Tungrorum, proximus fuit prædecessor sanctissimi Seruatij. Cuius reliquiæ in capsa habentur Traiecti ad Mosam. Dies eius coincidit cum translatione beati Seruatij, septima Iunij.

Sancta VALERIA virgo, quiescit in monasterio, Hunolcurt, quod extruxit sanctus Vindicianus episcopus Cameracensis. Natalis concurrit cum die sanctę Ragenfredis, octauo Iduum Octobris. Habet in vsu Cameracensi commemorationem per Collectam.

Sanctus VEDASTVS episcopus Atrebatensis & confessor, ex Tullo socius assumptus est à Clodoueo rege, cum ad sanctum Remigium Remos properaret, sacro abluendus lauacro. Hic igitur Clodoueum regẽ catholicæ fidei firmis initiauit fundamentis, eumq; miraculo cœci quem illuminauit, firmiter in fide confortauit. Cumq; Vedasti

celeberrima vulgaretur fama, & charitatis in eo munificentia, & religio vitæ, & verbi Dei instantia, longe lateq; ab omnibus celebraretur, visum est beatissimo Remigio eum ordinare episcopum & ad prædicãdum verbum vitæ Atrebatensi vrbi dirigere. Qui pontificatus gradu, & prædicationis officio susceptο, concitus Atrebatum perrexit, eiusque introitum Deus cœci & claudi sanatione patefecit. Quam cælestem virtutem cum verba sacerdotis Dei consequerentur, plurimi relictis idololatriæ sordibus, in Christum credentes, viuo sacri baptismatis fonte purgati sunt. Rexit præfatam ecclesiam annis circiter quadraginta, sub magna euangelicæ prædicationis deuotione, sub magno pietatis amore, ac per id temporis, multitudinem populi ad Christianæ fidei cõuertit sanctitatem. Sepultus est autem anno quingentesimo septuagesimo in ecclesia beatæ Mariæ Virginis, vbi sedi pontificali pręsedit. sed Calẽdis Octobris glorioſe translatus est per sanctos episcopos Autbertum & Audomarũ, ad monasteriũ, quod Atrebati Theodoricus rex sancto Vedasto construxit, pœnitentia ductus, quod nimiũ fauisset Ebroino, in persequendo sanctum Leodegarium, & alios sanctos. vbi etiam sepulturam accepit. Est autem sancti Vedasti monasterium, tanti patroni meritis, inter monasteria Belgij longe opulentissimum. Natalem, & vitæ suæ historiam Alcuino auctore, habet die sexta mensis Februarij.

Sanctus VENANTIVS eremita & martyr, filius sanctæ Amelbergæ, & germanus frater sanctæ Pharaildis virginis, ex Hãnonię finibus iuxta

Aream

Aream deuenit, in locum qui vastus saltus appellatur; vbi ieiunijs, oratione, & vigilijs vacans, in nemore est à latronibus decollatus. Quiescit apud Aream Artesiæ oppidum, in loco qui de eius nomine sancti Venantij dicitur. Festum decimo Octobris, quod solenne est in Arienſi ecclesia.

Sancta VERONA sanctimonialis, quiescit inter Louanium & Furam, in ecclesia sanctæ crucis, quæ modo dicitur ad sanctam Veronam, iam pridem in Cameracensi, nunc in Mechlinienſi diœcesi. Festum in die decollationis Baptistæ.

Sãctus VERONVS, frater sanctę Veronę, sepultus est in Lébeca, quondã oppido, in cõfinio Hannoniæ & Brabãtiæ. Sed corpus inde ad tutiorem locum est translatum, ad Montes videlicet Hannoniæ. Dies transitus recolitur trigesimo Martij: inuentionis, trigesimo primo Ianuarij.

Sanctus VICTRICIVS, episcopus Rothomagensis, & insignis confessor, claruit tempore Innocentij primi. Huius enim ad eum extat decretalis epistola secunda. Hoc autem loco, propterea inserendus est, quia sanctus Paulinus Nolæ episcopus, in secunda ad eum epistola, refert quid Belgio nostro præstiterit. Initio Cæsari militabat, & castrensi labore corporis robur exercebat, sed repente conuersus, obstupefacto exercitu, ante pedes sacrilegi tribuni, militiæ sacramenta permutauit: arma sanguinis abiecit, vt arma pacis indueret. Et ob hæc districtus est in verbera, & vastis fustibus fractus, nec tamen victus, quia crucis ligno innitebatur: geminataque mox pœna acuto testarũ fragmine laniata sunt membra im-

manibus plagis. Denique inuicti militis ceruicem dum carnifex attingēdi temeritate violat, excuſſis ilico oculis, cœcitate percuſſus eſt. Sed idcirco vnus cœcatus eſt, vt plures illuminarentur: inter quos Comes, qui reſperſus gratia Domini, dum teſtes fidei punire cupiebat, teſtimonium perhibuit veritati: & quos ſæuiens prædānarat vt reos, laudans emiſit vt ſanctos. Quid miremur Victricium, poſtmodum tam potētem meritorum, tam diuitem gratiarum, cum hoc ei fuerit virtutum in Chriſto rudimentum, quod longorum laborum paucis cōſummatio eſt? Gratia Dei poſtea in præparationem Euangelicæ pacis calceatur, & ne ſub modio taciturnitatis latitaret, Apoſtolicæ ſedis euectu, quaſi ſuper cādelabrum ſublime in Rothomago conſtituitur. Tunc Rothomagum in longinquis etiam prouincijs inter vrbes ſacratis locis nobiles, cum diuina laude numeratū eſt. Sed præterea per Victricium ſanctificatū eſt nomē Chriſti in remotiſsimo Neruici littoris tractu, quem tenui antea ſpiritu fides veritatis afflauerat, & in terra Morinorum, ſitu orbis extrema, quam fluctibus fremens tundit Oceanus. Sedebāt gentium populi via maris arenoſa in regione vmbræ mortis: deſerta ſyluarum & littorum barbari & incolę latrones frequentabant: verum prædicatione Victricij à Domino lucem magnā acceperunt: ipſæq; vrbes, oppida, inſulæ, ſyluæ, eccleſijs & monaſterijs, plebe numeroſis, venerabiliter celebrantur. Eſt autem Morinorum terra ex magna parte in Belgio, cuius primaria vrbs fuit ſub rege Francorum Taruana, à Carolo quinto deleta. Neruiorū verò

verò prima vrbs est Tornacus, in qua fidē Christi prędicarunt antea Piaton & Eleutherius, eamque postmodum Victricius, propagauit & dilatauit per Neruicum tractum, quem constat latissimum fuisse. Natalis incidit in septimum diem Augusti.

Sanctus VINCENTIVS confessor, Hannoniæ Comes, antea Madelgarius dictus, inter palatinos regis Francorum Dagoberti non infimus fuit. Habuit enim vxorem, consanguineam regis, beatissimam Vualdetrudem: ipsumq; rex habuit ad annos aliquot Hybernię gubernatorem. Vnde postea in Gallias rediens, sanctissimos & strenuos fidei prædicatores secum adduxit. Inter quos Foillanus, Furseus, Vltanus, Eloquius, Etto, & Adalgisus. Autbertum episcopum miro humilitatis affectu coluit, qui eum adeo superni amoris feruore accendit, vt depositō cingulo militiæ sæcularis, totum se ad cultum diuinum astrinxerit. Vnde ad Sambram, in municipio quod mons altus dicitur, monasterium construxit, quod adhuc subsistit, vnico milliari à Malbodio distans, vbi monastico habitu suscepto, sub sanctæ conuersationis regula sese humiliter recluſit. Erat enim seruata charitate separatus ab vxore sua Vualdetrude, quæ in Castriloco sanctimonialiū monasterium constructit. Tunc permulti sanctissimi hunc montem, vocabulo & religione altum, frequentarunt, de animarum salute loquentes. Exprimit autem historia Ansbertum Rothomagensem episcopum, exilio proscriptum, Hugonem abbatem Gemeticensem, Vulmarum abbatem Bolonienſis cœnobij, Ettonem Brytannum sacerdotem,

Amandum ex Elnone, Vuaſnulphum ex Condato, Giſlenum ex Cellenſi monaſterio, Vrſmarum & Erminum ex Laubaco, Foïllanum & Vltanum ex Foſſenſi monaſterio, Aldegundem ex vicino Malbodio, Vualdetrudem ex Caſtriloco, Gertrudem ex Niuella. Poſtea conſtruxit etiam Sonegias cœnobium, in quo obdormiuit, & requieſcit. Sed hodie eſt Canonicorum collegium, in Sonegijs oppido Hannoniæ, quæ commutatio ſecundum Annales Hannoniæ, facta eſt per Brunonem archiepiſcopum Colonienſem, anno nongenteſimo ſexageſimo quinto. Natalis eius eſt die decimo quarto Iulij, quem etiam Cameracenſis eccleſia, cui tota Hannonia ſubeſt, meritò nouem lectionibus celebrat.

Sancta VINCIANA virgo cum fratre ſuo Landoaldo archipresbytero, alijsque nonnullis ex Italia in Galliam Belgicam profecta eſt circa annum ſexcenteſimum trigeſimum tertium. Iiſdemque, quibus potuit modis, cooperata eſt in Chriſtianiæ religionis plantatione. Tandem peregrinationis ſuæ decurſo tempore plena bonis operibus in Vuintershouen Hasbaniæ vico migrauit ad Dominum, anno ſexcenteſimo quadrageſimo tertio. Eſtque ibi decenter à fratre ſepulta. Sed à Vuomaro abbate, cum Landoaldi fratris, & aliorum ſanctorum reliquijs, tranſlata eſt ad eccleſiam ſancti Bauonis Gãdauum, facientibus ei poteſtatem Ioanne Romano Pontifice, Nodgero epiſcopo Leodienſi, & Othone eius nominis Imperatore ſecundo: Feſtum die vndecimo Septembris.

Sanctus

Sanctus VINDICIANVS episcopus Atrebatensis siue Cameracensis, plebem multitudinis numerosæ creberrimis prædicationibus conuertit ad exequendam normam vitæ melioris. Ecclesiam Dei genitricis Atrebatensem ex rebus proprijs, vna etiam cum rege Theodorico, augmentauit, villis, ecclesijs, terris, molendinis, alijsque subsidijs. In villa Hunolcurt sedis Cameracensis, cum pretiosissimo martyre Lamberto, monasterium consecrauit ad laudem Dei & venerationem sancti Petri, ibique clericos & sanctimoniales constituit. Migrauit ad Christum in Brosella suæ diœcesis territorio, quinto Iduum Martij; & sepeliri elegit in Monte sancti Eligij, eò quòd beatus Eligius, cui familiari vsu dilectionis inhæserat, ibi habitationis suæ fecerat diuersoriū. Est abbatia, distans horæ spatio ab Atrebato, in qua eleuatus est per Fulbertum decimum quintum in episcopio successorem.

Sanctus VLGISVS, siue Vulgisus, abbas fuit Lobiensis, & episcopus, vt sancti sui antecessores, Vrsmarus, Erminus, Theodulphus. Natalis eius est quarto die Februarij. duplex manis Lobijs, & Binchij: vbi modo in octo capsis quiescunt octo sancti Lobienses.

Sanctus VLTANVS, abbas & confessor, frater sanctorum Foillani & Fursei, de monasterij probatione diuturna ad eremiticam vitam peruenit. Cum quo etiam Fursæus frater, relinquens monasterium, & animarum curam, alteri fratri Foillano & duobus presbyteris, per annum totum conuixit in continentia & orationibus, & quotidianis manuum

manuum laboribus. Postmodum ad Gallias venit prædicatum verbum fidei, vbi beatæ Gertrudi familiarissimus fuit. Quæ etiam per ipsius & Foillani manus Deo partem hæreditatis suæ obtulit, villam, vulgo ex situ loci, Fossas dictam, vt in eo loco construerent monasterium ad perpetuum peregrinorum hospitium: in quo Vltanus rector resedit, suumque fratrem Foillanum martyrio coronatum cognouit. Quiescit prope Fossas, oppidum Leodiense, & natalem habet Calendis Maij. Sed Fossense collegium propter bifestum diem Apostolorum, transfert in tertium Nonas Maij.

Sanctus VRSMARVS, episcopus & confessor, pago Theoracensi, villa Fleon, extitit oriundus. vbi domus eius adhuc visitur, in finibus videlicet Hannoniæ, prope Auesnas; A Pipino duce accersitus, Laubacum monasterium regendum suscepit. Et ad barbaricæ gentis conuersionem episcopus consecratus, multos ad fidem Christi conuertit in partibus Gallię, in Fania videlicet & Theoracia: multasque construxit ecclesias. Indead prædicandum Flandriæ, contulit se versus Menapum fines, qui adhuc detinebantur, ritu gentis, vanis superstitionibus. Cuius miraculis & prædicatione assidua, ad fidem conuersi, magna ex parte eum prædiorum hæredem statuunt, & eam quæ est Lobijs ecclesiam Christi. Ipse etiam prouinciæ dominus, Aldo donauit, de suo vocabulo dictum, Aldenburch vicum, in quo in honorem beati Petri ecclesiam consecrauit, quatenus beatus Apostolus Flandrensibus & Menapibus patrocinaretur. Tandem post multorum conuersionem,

multa-

multaque miracula, moritur anno septingentesimo decimo tertio, decimo quarto Calendis Maij, Lobij honorificè sepultus, non longè à monasterio, in oratorio beatæ Mariæ super montem. Est autem Lobium, siue Laubium, siue Laubacus in patria Leodiensi, sed diœcesi Cameracensi. Vnde cum septem alijs Sanctorum corporibus, & cum canonicorum collegio, translatus est anno millesimo quadringentesimo nono ad Binchium, Hannoniæ oppidum, quod duobus milliaribus inde distat. Eleuatio dicti episcopi; & Flandrensium, Menapensiũ, atq; Theoraciç Apostoli, facta est per Fulradũ abbatem, iussu & permissu Cameracẽsis episcopi, anno octingentesimo vigesimo tertio, ab obitu cẽtesimo decimo. Historiam scripsit Ratherius ex Lobiẽsi monasterio Veronẽsis episcopus, cuius Liutprãdus meminit, libro tertio, capite vndecimo & vltimo. Corpus eius, episcoporũ licẽtia & benedictione, per Flandriã est delatum, in qua itineratione nullus pœne dies transijt absq; signis miraculorum: quæ conscripta habentur.

Sanctus Vuaccarus monachus, & in Frisia martyr, cum sancto Bonifacio ponitur.

Sanctus Vualbertus confessor, Comes Arkensis, latè imperauit in Morinis. Arkas comitatum suum sancto Bertino, cui familiarissimus fuit, obtulit. Fertur eidem etiam Popringam assignasse. Obijt abbas Luxouiensis in Burgundia, & natalem habet secundo Maij.

Sanctæ Vualburgis & fratrũ eius Vuilibaldi & Vuiniboldi reliquiæ allatæ sunt ex Germania anno octingentesimo septuagesimo per Balduinum Ferreum

Ferreũ Comitem, & magno cum honore Furnis repoſitæ, inſtituto ad id monaſterio ordinis ſancti Benedicti, quod nunc eſt Canonicorum collegium. Eſt autem Furnenſe oppidum in Flandria diœceſis Iprẽſis. Vuilibaldus fuit per Bonifacium Germanorum Apoſtolum inſtitutus primus epiſcopus Aureatenſis, ſiue Eiſtatenſis. Vuiniboldus & Vualburgis in eadem diœceſi in monaſtica vita laudabiliter præfuerunt. Sed potiſsima ſanctę Vualburg portio, habetur Aeichſtadij, in monaſterio ſanctæ Vualburgis, vbi adhuc hodie ex eius corpore oleum in ſubiectum argenteum vas miraculosè defluit, quod multis grauibus morbis medetur. Eleuata eſt & Sanctis aſſcripta, circa annum octingenteſimum ſeptuageſimum, per Odogerum epiſcopum Aeichſtadenſem, conſenſu Adriani ſecundi: & ex Heidenheim, vbi prima fuit abbatiſſa, ad dictam vrbem tranſlata.

Chronologia monaſteriorum Germaniæ.

Filia regis erat; ſed egenam ſe faciebat,
Diues vt in Chriſto, regnaret ſemper in ipſo.

Sancta VVALDETRVDIS, vel Vualdedrudis, continens, parentes habuit Vualbertũ & Bertiliã; maritum, ſanctum Vincentiũ, Comitẽ Hannonię: proles, ſanctum Landricũ, ſanctas, Aldetrudem & Madelbertã, quæ Malbodio monaſterio præfuerũt, & Dentelinum puerum, qui in albis obijt: qui omnes in Litanijs eccleſiæ Montenſis inuocãtur. Tunc pagus à fluuio ſuo dictus Haynoẽſis, ſiue vt nũc loquimur, tunc Hánonia inſignis Comitatus, coronã geſtabat vernantem quorundã ſanctorum meritis. Autbertus clarebat in Cameracẽſi ſede; Lãdelinus, Criſpinij, Giſlenus, Cellę. Cumq; Vincentius

centius totus inhiãs cœleſtibus, in Altomõte monaſticũ habitũ ſuſcepiſſet, iugalis eius Vualdetrudis, quæ id ei annuerat, admonitione ſancti Giſleni, à beato Autberto epiſcopo velamẽ ſacrũ impetrauit, & cellulam, ſiue monaſteriolũ, cõſtruxit in mõte qui Caſtrilocus dictus eſt. Quę cellula hodie eſt in primaria Hãnonię vrbe, mõtibus videlicet, eccleſia ſanctæ Vualdetrudis, cõuerſa in Canonicarũ nobiliũ collegium, cuius perpetuus abbas eſt Comes Hannoniæ. Tranſitus celebratur quinto Idus Aprilis/tranſlatio, tertio Nonas Februarij.

Sanctus Vualterus presbyter, cooperator fuit ſanctiſsimi Bonifacij apud Friſones, in prædicatione Euangelij, & merito martyrij.

Sancti, VVALFRIDVS, RADFRIDVS, & THERACIA, ſancti ſunt diœceſis & patriæ Groningẽſes, ibidem in eccleſiaſtico officio celebres. Vnde in quibuſdam Martyrologijs legitur, tertio Nonas Decembris. In Friſia, ſanctorum martyrum, Vualtfridi & Radfridi, à Nortmannus iuxta Groningen martyrio coronatorum, & decimo Calendas Iulij, Tranſlatio ſanctorum martyrum, Vualtfridi, & Theraſiæ vxoris eius, & Radfridi filij eorum martyrium eſt Vltraiecti manu ſcriptum in tomis Soudebalch, menſe Iunio.

Sanctus VVANDREGISILVS confeſſor, primũ ſub Dagobero comes Palatij fuit. Erat enim auus eius ſanctus Arnulphus princeps Lothariẽſis, & Metenſis epiſcopus. Deinde cum ſponſa ſua in caſtitatem conſentiẽs, in aliquot monaſterijs ſanctiſsimè vixit. Deniq; Rothomagũ vocatus, fama, prædicatione, & ſanctitate Audoëni beatiſsimi epiſcopi,

episcopi, eiusdē iussu à sancto Audomaro presbyter consecratur,& Fontanellam cœnobium longè celeberrimum construxit,anno sexcētesimo quadragesimo quinto. Qui locus ob tanti patroni & successorum sanctitatē multis prędijs fuit ditatus. Propter Nortmānicam persecutionem Boloniam translatus est: & inde Gandauum,cum Ansberto & Vulfranno. Natalis in die Magdalenæ.

Sanctus VVASNVLPHVS, Condati quiescit, Hannoniæ oppido.de eo missa mihi historia,facit eum archiepiscopum Eboracensem, temporibus Eugenij papæ, Ordinis Cistertiensis. Sed tota ea historia,est de Vuilhelmo episcopo Eboracensi,in Legendario Sanctorum Angliæ, quem eundem Vuasnulphum dicere Condatensem, multis de causis perabsurdum videtur. Vincētij Madelgarij historia habet eum ex Condato Altum montem venisse ad Vincentium. Ideoq; assentior nostratibus nōnullis martyrologijs, in quibus sic legitur. Eodem die, sancti Vuasnulphi confessoris,qui de Scotia insula marina veniens in saltum Terasciæ, in loco qui nunc vocatur Cella,multis diebus vitam laudabilem duxit. Postea verò ductu angelico ad monasterium Dei genitricis Mariæ,Cōdatum nomine perueniens, ibi vsque ad obitum Domino seruiuit. Festum Calendis Octobris.

Sanctus VVERENFRIDVS,siue Verēfredus, presbyter & cōfessor, cū beato Vuillibrordo venit Traiectū. Qui primū egregie prædicauit, potissimum apud Medenblic, & in Duerenstadio; Postmodum beatus episcopus in medio insulæ Batuæ, quæ Rheni fluminis alueo circūcingitur,

locum

locum ei Elste commendauit. Sed & ecclesiam in villa Vuersteruoert gubernandam susceperit. Cumque populum his duobus locis ad fidem conuertisset, infinitis clarificatus miraculis, tam in vita, quàm in morte, apud vicum Vuersteruoert prænominatum, in pace quieuit, decimo nono Calendas Septembris, sed miraculosè in Elst tumulatur. Vuersteruoert est ex opposito Arnhemi in Gheldria. Elst prope Neomagum. vbi de morbi articularis remedijs frequentari solet, in sui nominis collegiata ecclesia. Habet in vsu Traiectensi festum duplex in præuigilio Assumptionis beatæ Mariæ.

Sanctus Vuicbertus martyr, de socijs Ecgberti cum esset contemptu mundi & doctrinæ scientia insignis (nam multos annos in Hybernia peregrinus, anachoreticam in magna perfectione vitam egerat) ascendit nauim & in Frisiam perueniens, duobus annis continuis genti illi, ac regi illius Radbodo, verbum salutis prædicabat. Sed nullum tanti laboris fructum apud barbaros inueniens auditores, reuersus est ad locum dilectæ peregrinationis. *Beda l. 5 histo. cap. 10.*

Sed cum vir Domini Ecgbertus secundo statuit ad Frisonum & Saxonum conuersionem, à quibus Angli sunt propagati, viros mittere actione & eruditione præclaros, cum Vuillibrordo & alijs, secundo misit Vuigbertum. qui à rege Radbodo, quem illustris Pipinus à Traiecto expulerat, in Fostilandia diro tormento est iugulatus, eo quod Christiani eo loci suggestione S. Vuigberti delubra Iouis & Fostæ destruxerant. Videtur au- *Suuitberti vita cap. 7*

tur autem Foſtilandia extremis Friſiorum finibus fuiſſe contermina, quo in loco Tacitus Foſos aut Foſitas nominat. Natalis eius an alicubi celebretur, me latet.

Sãcti fratres Vuilibaldus & Vuineboldus cum Vuillibrordo & alijs Apoſtolicis viris ex Anglia ad prædicãdam fidem Chriſti Traiectum appulerunt. vbi aliquamdiu in primitiua Friſiæ eccleſia Canonici & prædicatores reſederunt. Sed inde miſsi ſunt in Orientalẽ Frãciam: vbi Vuilibaldus ſiue Bilibaldus obijt epiſcopus Aureatenſis ſiue Eiſtadenſis: frater vero eius Vuinebaldus, abbas Heidelamẽſis. Natalis Vuilibaldi eſt 7 Iulij/Vuinebaldi autem decima octãua Decẽbris. Quorum nonnulla reliquiarũ portio & germanæ ſororis S. Vualburgis, habentur Furnis in diœceſi Iprenſi.

Sanctus Vuilfridus, epiſcopus Eboracenſis & totius prouinciæ Nord Humbrorum, ideo à nobis Indiculo Belgij eſt inſerendus, quod de eo ſic ſcri-
Cap. 20 bat Beda, libro quinto hiſtoriæ Anglorũ: Vuilfridus pulſus epiſcopatu, Romamq; iturus, & coram Apoſtolico Papa, cauſam dicturus, vbi nauem cõſcendit, flante Fauonio pulſus eſt Freſiã: & hono-
An. 677. rificè ſuſceptus à barbaris, ac rege illorũ Aldgiſlo. Prædicabat eis Chriſtum, & multa eorum millia verbo veritatis inſtituens, à peccatorum ſuorum ſordibus fonte Saluatoris abluit. Et quod poſtmodum Vuillibrordus, reuerendiſsimus Chriſti Pontifex, in magna deuotione compleuit, ipſe primus ibi opus Euangelicum cœpit, hiemem cum noua Dei plebe fœliciter exigens. Natalem habet die duodecimo Octobris. Diem verò extre-

extremum clausit anno septingentesimo nono.

Sanctus Vuilleicus, Euangelicus sacerdos & confessor, primum fuit Canonicus conuentus nouellæ Traiectensis ecclesiæ, vas virtutum, Latina lingua & Germana eruditus, eloquentissimus, & mansuetissimus, iræ & auaritiæ victor, superbiæ & vanæ gloriæ contemptor, pauperum & infirmorum consolator. Multos gentiles in diuersis prouincijs saluberrima prædicatione à veneno idololatriæ ad dulcorem fidei Christi perduxit. Postea præpositus fuit in Vuerdensi monasterio sub sancto Suuidberto coëpiscopo sancti Vuillibrordi, vbi adhuc annis decem, post mortem sanctissimi præsulis, præfuit. Mortuus anno septingentesimo vigesimo septimo. Natalis ibidem celebratur die secundo Martij mensis.

Sanctus VVILLIBRORDVS, archiepiscopus primus Traiectensis, anno ætatis suæ trigesimo tertio presbyter existēs, cum vndecim alijs actione & eruditione præclaris, ad paganorum Frisonum & Saxonum conuersionem destinatur à reuerēdissimo Egberto. Vnde hi duodecim Dominici gregis arietes, accepta benedictione tam eximij sacerdotis, prospero vento celeriter in Vuiltenburg, siue Traiectum aduehuntur, anno Domini sexcentesimo nonagesimo. Cumq; constāter Christum euangelizarent, primum parum profecerunt, eo quod Frisones essent duræ ceruicis, & barbaræ mētis, eosq; atroci morte opprimere minabantur. Itaq; propter tyrannidē Radbodi regis Frisiæ, diuerterunt ad illustrissimum & Christianissimum principē Pipinū de Herstallo, qui Rad-

bodum perfidum regem ex Traiecto expulerat, ab eoq; gratanter sunt susceptí. Et quia nuper citeriorem Frisiam, expulso Radbodo ceperat, illuc eos denuo ad prædicandum misit, præcipiens paganis sibi subditis authoritate regia, ne quis prædicãtibus quicquam molestiæ inferret. Vnde multos in breui, sua prædicatione ab idololatria ad fidem conuertit. Cumque quotidie cresceret numerus fidelium, communi decreto omnium confratrum duo electi sunt in episcopos consecrandi, Vuillibrordus & Suuidbertus. Qua de causa Vuillibrodus Pipinum regem adijt: à quo missus est ad sanctum Sergium papam, qui eum in natali & basilica sanctæ Cęciliæ, anno sexcentesimo nonagesimo sexto ordinauit archiepiscopum Frisonũ. Hoc est, eorum qui hodie dicũtur Frisij, Groningenses, Transisselani, Traiectenses, Hollandi, Zelandi, Geldri. Illustris autem princeps Pipinus de Herstallo, & glorioſus eius filius Carolus Martellus, regali donatione ipsi & omnibus succeſſoribus, episcopis Traiectensis ecclesiæ, dederunt ciuitatem Traiectẽsem, cum omnibus suis appendicibus. Quam donationem catholici principes agnouerunt & tutati sunt, vsque ad mea ferè tempora. Tunc enim sæcularis princeps sibi celebre hoc sanctorum Vuillibrordi & Martini patrimonium, resignari permisit. Porrò dictus Hollandiæ & Frisiæ Apostolus, etiam in Lotharingia multos cõuertit, potissimum iuxta Buscumducis & Campiniam. Nam Brabantia olim nomine Lotharingię fuit comprehensa. Rursus, fidem prædicauit in Flandria, siue in occidentali Frãcia. Vnde

ad no-

ad noſtra vſque tempora Traiectenſi ſedi in Flandria ſubfuerunt, Bi ſletani Hulſtenſes, Axellani, & Haſnenſes, ab eo ad fidem conuerſi. Traiecti in fundo baſilicæ ſancti Thomæ, prope caſtrum Traiectenſe, quod nunc non ſubſiſtit, conſtruxit Canonicorum cœnobitalium eccleſiam, in honorem ſancti Martini epiſcopi Turonenſis, in qua cathedram conſtituit. Eccleſiam beatæ Mariæ ad martyres Treuiris conuertit in monaſteriũ Ordinis ſancti Benedicti, in quo altare portatile aſſeruatur, quo vſus eſt in gentium conuerſione per Friſiam, Hollandiam, & Zelandiam. Obijt anno ſeptingenteſimo trigeſimo ſexto.

Vir virtute potens, diuino plenus amore,
Ore ſagax, & mente vigil, & feruidus actu.

Sepultus in Epternaco monaſterio à ſe extructo. Eſt autem Epternacũ in Ducatu Luxemburgẽſi oppidum, & in eo iam dictum monaſterium, in diœceſi Treuirenſi. Natalitius dies eſt ſeptimo Nouembris celebris per totam diœceſim Traiectinam / tranſlationis decimo quarto Calendas Nouembris. Sunt qui eum à liberali panum diſtributione vocent Vuilligbrodum.

Sanctus Vuilliherus monachus & martyr, cum ſancto Bonifacio ponitur.

Sanctus VVINOCVS, patrem habuit Inthaëlem, regem in Brytannia, fratrem primogenitum habuit Indichaëlem; ſecundogenitum, ſanctum Iudocum, quorum exemplo Vuinocus relicta paterna hæreditate, anno ſexcenteſimo ſexageſimo, venit ad ſanctiſsimum Bertinum abbatem, ſub quo in monachatu onus & iugum Domini tulit,

cuius vestigia inter cæteros suos confratres proximè est assecutus, à quo propter insignem pietatem & doctrinam, in Flandriam est missus ad prædicandum Euãgelium Christi, & abbas cellæ siue monasterij ab eo constructi in Vuormholt, constitutus. Vbi sanctitas eius ita illuxit, vt subditos suos in angelicam traheret vitam, & fama eius latius diffusa, monasterium eius abundè à nobilibus illius regionis dotaretur. Egregiũ duxit, subiectis sibi fratribus administrare, quia nouerat Christum non venisse ministrari, sed ministrare: & quicquid operis aliorum manus velut arduum & graue refugiebãt, impigrè & incunctanter arripere non timebat, cum tamẽ esset præditus titulo regiæ nobilitatis, & dignitalis abbatialis; Molam ædificatam in fratrum, pauperumque vsum, multo tempore proprijs manibus rotauit. Obijt in Vuormholt, anno septingentesimo decimo sexto, meritis & annis maturus, vbi videre licuit glorificati hominis gloriam, sicut testatur liber miraculorum eius. Sacrosanctum corpus Bergas, quæ ab eo sancti Vuinoci dicuntur, trãstulit Balduinus cognomine Caluus Flandriæ Comes, anno nongentesimo, tertio Calendas Ianuarij. Est autem Bergense oppidum in Flãdria sub episcopo Ipresi, vbi Natale festiuum est sexto Nouembris. Ab hoc diuersus est ille Vuinochus, de quo Gregorius Turonensis libro quinto historię capite vigesimo primo; & libro octauo, capite trigesimo quarto.

Sanctus Vuintrugius presbyter fidem in Frisia prædicauit, & suo martyrio consignauit, cum sancto Bonifacio, & alijs.

Sanctus

Sanctus Vuinwalocus abbas in Britannia, multum claruit sanctitate & miraculis: quod historia eius clare pandit, à reuerendo Laurentio Surio posita in eius Natali, quinto Nonas Martij. Reliquiæ corporis occasione persecutionis Nortmannicæ, translatæ sunt Gandauum ad sancti Petri monasterium, quod est in monte Blandinio. Cuius translationis cõmemoratio fit Calendis Augusti.

Sanctus VVIRO episcopus in Scotia electus, pro consecratione cum Plechelmo & Otgero Romam iuit, quem Apostolicus dominus consecrauit episcopum: eundemque honorem impertijt Plechelmo sancti viri socio. Cum ijsdem ex Scotia venit ad Pipinum Francorum Ducem, qui eos summa veneratione excoluit, & locum habitationis dedit in Petri monte, apud Ruremondam, vbi ad sepulcrũ eius diuina gratia multa præstitit sanitatum beneficia. Corpus trãslatum est Traiectum, ad primariam basilicam. Ecclesia enim Traiectensis, Nortmannorum persecutionem declinans, in dicto sancti Petri, siue, vt nunc loquuntur, sanctæ Odiliæ monte, aliquamdiu resedit. Qua occasione corpus sanctũ ad se recepit: & festum eius Duplex celebrat die octauo Maij. Sed prætereundum non est quod dux Pipinus sæpius Vuironem voluerit cõmunibus interesse cõsultationibus, quodque ei tãquam præsuli animæ suæ, vitæq; patrono, propter eximiam sanctitatem, sua illi peccata cõfiteri solitus sit, nec erubuerit ad faciendam confessionẽ detractis calceis eum adire.

Sancta VVIVINA virgo in pago, siue territorio Flandrensi orta, Richardum eam ada-

mantem sic conuertit, vt in Eecholt vitam eremiticam sit amplexatus: & ipsa, patria deserta, Bigardis multitudinem virginum congregauit, erga quas zelo charitatis exarsit. Eius corpus præcipiente episcopo Arnulphus abbas Affliginiensis in feretrum collocauit. Claruit enim in vita, & post mortem, multis virtutibus, & miraculis. Natalis est decimo septimo Decembris; dies eleuationis, vigesimo quinto Septembris. Sunt autem duo monialium Ordinis sancti Benedicti monasteria, haud ita procul à Bruxella, quibus Bigardiæ nomen est. In remotiori & præfuit, & modo requiescit sancta Vuiuina, quod vulgo dicitur maior Bigardia.

Sanctus VVLFRANNVS, episcopus Senonensis & confessor, in Frisonum conuersione cooperator fuit sancti Vuillibrordi. Anno enim septingentesimo, cũ licentia regis Childeberti & Pipini principis, animum conuertit ad prædicãdum Frisonum genti, sicut sibi diuinitus fuerat reuelatum. Quod opus per annos quinque infatigabiliter peregit: multique nobilium & infimorum abrenunciata sorde idololatriæ, fidei fonte abluebantur, inter quos Radbodi regis filius, qui adhuc in albis positus, mundus vt creditur, transiuit è mundo. Plurima virtutum miracula in itinere, & in eadem gente per eundem fiebant. Ex quibus vnum adferam. Barbara lege quemcunq; sors elegerat, is dijs immolandus ad laqueum ducebatur. Sors in puerum Ouonem cecidit, cuius vitam cum ab incredulo duce Vulfrannus obtinere non posset, precibus à Deo obtinuit eius, cum

duas

duas ferè horas pependiſſet, plenam incolumitatem. Ex quo facto plurima Friſonum multitudo eſt conuerſa. Ipſeque Ouo ſalutaris lauacri vnda perfuſus, in Fontanella presbyter, vitam Deo digna conuerſatione terminauit. In maiori ſenectute poſitus, & pedum dolore frequenter vexatus, abdicato epiſcopatu, Fontanellam abijt, vbi habitum ſuſceperat monachicum, ibique tranſiens coronam accepit æternam, anno Domini ſeptingenteſimo vigeſimo, decimo tertio Calendas Aprilis. Vitam ſcripſit contemporaneus, Ionas Fontanellius. quem Surius habet tomo ſecundo hiſtoriarum.

Sanctus Vulmarus abbas Indiculo eſt inſerendus eo quod ex Bononia ſiue Bolonia Morinorum, venerit ad Altum montem monaſterium, quod in Hannonia ad Sambram ſitum eſt, vbi monaſticus ordo florebat ſub fundatore Vincentio. Ibi primum & ludum literarum frequentabat: & circa boues paſcendos, lignaque ad fratrum officinas importanda, verſabatur. Ab hoc miniſterio abſolutus, vir humilis in clerum aſſcriptus eſt, & ob vitæ meritum etiam ſacerdotio initiatus. Vt autem hominum laudes vitaret ingreſſus eſt eremum Flandriæ. vbi in caua arbore per tres dies delituit, omnis alimenti inops, donec illi Angelica cura cibus adferretur. Ea ab arbore Ekenſes in agro Caſletano nomen ſe habere arbitrantur, & Vulmarum templi ſui præſidem ſtudioſè venerantur. Inde ad agrum Bolonienſem, in quo natus fuerat, profectus eſt, vbi in nemore conſtruxit monaſterium in hono-

rem beatiſsimæ virginis Mariæ, & ſancti Petri Apoſtoli. Quieſcit in dicto monaſterio, haud procul à Belgio noſtro, in diœceſi Morinenſi; ſed ſedes Boloniam, ſiue Bononiam, eſt tranſlata, poſt Morinorum deletionem. Natalis celebratur die vigeſimo Iulij.

Sanctus VVLGANVS epiſcopus & confeſſor, quieſcit in Arteſia oppido Lenenſi, ſiue Lens. Natalis eſt quarto Nonas Nouembris. Chronicon Cameracenſe eius ſequentibus meminit verbis. Apud caſtrum Lenenſe, habetur quoque monaſterium Canonicorum, vbi ſanctus quieſcit Vulganius, qui Scotus traditu extitiſſe.

Quod ſequitur de Martyribus Belgij, typographi ſuo loco inſerere neglexerunt, inter Martinum & Maternum. ideoque ne abſit, hic ſubiungemus.

MArtyres Belgij Canonizatos ſub ſuis nominibus collocauimus, ſicut & aliquot non canonizatos. quibus & alij nonnulli addi poſſent. Nam Diogenes, qui primus ponitur ante Vedaſtum epiſcopus Atrebatenſis, martyr ſcribitur fuiſſe ſub perſecutione Vuandalorum. Similiter Emino epiſcopus Tornacenſis, ſiue Nouiomenſis, in Nouiomi direptione à Nortmannis occiſus eſt. Ijdem comburentes cœnobium diui Bertini, exquiſitis cruciatibus interfecerunt eius loci Vuocardum & Vuinebaldum presbyteros, Gerardum & Regenardum diaconos.

Cæterum

Cæterum nobis hæc ſcribentibus, anno potiſſimum LXXII, tanta eſt Gueſiorum in paſtores & eccleſiaſticos, atque Catholici nominis viros perſecutio, vt putem plures elapſo anno LXXII, occubuiſſe martyrio apud Belgas, quam ſpatio omnium annorum præcedentium vſque ad natalem Chriſti. Quæ autem ſit gloria martyrum iſtius temporis, quamque horrenda perferant ob fidei integritatem ſupplicia, à me in præſentiarum ſcribi non poteſt, tum quod res ipſa integrum librum poſtularet, tum quod multa nondum ſufficienter cognoſcantur, vigente adhuc perſecutione. Verùm quando Dei dignatione horum furor & perſecutio finem habebit, prodibunt peculiares tractatus, qui nunc à diuerſis conſcribuntur, quibus Sanctorum martyrum pretioſa mors, & nobis, & omni poſteritati commendabitur. Quod vt citiſsime fiat, rogandus eſt Deus per eoſdem prouinciales noſtros martyres, quos ipſe coronauit.

Neque enim dubitamus, quin tam glorioſi Martyres, Belgij ſui, iam in cæleſti gloria conſtituti, curam & ſolicitudinem gerant, pro cuius ſalute in hac mortali vita & laborabant & ſuſpirabant. Itaque eorum patrocinio commendamus Belgij noſtri afflictiones, vt ab eis precibus eorum cito liberemur.

CONCLVSIO.

HActenus recenſiti ſunt, & per literarum ordinem enumerati, Sancti patrij, patroni & tutores Belgij noſtri, de quorum vita & ſanctitate nonnulla

nonnulla adieci plærisque locis, ex eorum historijs, quas ad manum habere potui.

Nullumq; ex patrijs Belgij nostri Sanctis, in hoc indice prætermisi sciens, cuius natalis celebratur. Qui verò in hoc Catalogo à me prætermissi, adijci possent, ab eo qui omnes Belgios Sanctos exactissimè recenseret, tam patrios, quàm aduectitios, paucis aperire non grauabor.

Primum. Multi in Belgio miraculis claruerũt, aut multa sanctitate, qui vt Sancti habẽtur, quamuis natales eorum non celebrentur; neque vlla auctoritate, Pontificia videlicet vel episcopali, Sanctis sint asscripti. E quibus paucissimos tantum superiori libro recensui; quibus Sancti titulum non præposui, non quasi sancti non sint, sed quia tales ab ecclesia non sunt declarati. Qui verò omnes huiuscemodi, sanctissimos Belgij maiores nostros enumerare conarentur, facile indiculum à me conscriptum, duplò, quãtum arbitror auctiorem redderent. Et ex his multorum etiam extant descriptæ historiæ.

Secundo. Sanctos etiam aliquot celebriores, quorum vel sacra corpora vel insignes corporum portiones aliunde accepimus, Indiculo inscripsi. Sed de his exteris & aduectitijs Sanctis, qui diligenter vellet scrutari, plurimos facilè superadderet ijs quos inscripsi. Multis enim locis extant corpora de numero vndecim millium virginum: quibusdam, Thebæorum & Innocentium martyrum. Rursus, habentur quibusdam locis vtcunque notabiles reliquiæ quorundam Sanctorum, de quibus haud inutiliter nonnulla

nulla conſcriberentur, quæ Belgiũ concernerent.

Tertio. Sanctos nonnullos poſui qui in noſtro Belgio fundamenta iecerunt pietatis: poſtmodum tamen eam egreſsi, alibi claruerunt. Alij plures obſeruare poterunt & annotare. Nam ſanctus Iunianus fertur natione fuiſſe Cameracenſis; ſanctus Vigor, Baiocenſis epiſcopus, primum Atrebati habitauit: & ſanctum Adalardum Corbeiæ abbatem, ſcribit Meierus ex Vſcia, quæ monaſterio Corbeienſi data eſt, apud Aldenardum oriundum eſſe.

Quarto. Similiter aliquot Sanctos qui nec Belgæ ſunt, nec in Belgio quieſcunt, ſuperiori libro annotaui, propter magna beneficia quibus vel ſancte viuendo, aut prædicando Chriſtum, aut etiam aliter, Belgio noſtro benefecerunt. Neque hos me arbitror omnes recenſuiſſe; ſed aliquos omiſiſſe, aut ignoraſſe, quos aliorum diligentia ſuppleat.

Sunt etiam qui Belgij ſanctis plures annumerent propter ſanguinis vinculum; vt, ſanctum Modoaldum epiſcopum Treuirenſem, auunculum beatæ Gertrudis, & ipſius ſororem ſanctam Seueram, rurſum ſanctam Noitburgem filiam Pipini Herſtalli, & alios nonnullos.

Rurſus aſſcribi poſſent celebres aliquot memoriæ, Corporis Chriſti, beatæ Virginis, & aliorum Sanctorum: item, feſta quarundam reliquiarum. Nam, quantum recordor, ex his tantum poſui; Memoriam corporis Chriſti Bruxellæ, & feſtum reliquiarum eccleſiæ Atrebatenſis: item Gemblacenſis, & Lætienſis.

Verum

Verum & hæc, & quæ de Sanctis Belgij copiosius ad eorum honorem, & noſtram in fide & moribus ædificationem, dicenda forent, ea ab alijs expecto. Quoniam me minus idoneum video ad ea perſcribenda, vtpote qui Louanij alijs alligatus ſim occupationibus: Quare ſatis mihi eſt, quod mea exiguitas alijs, qui maiora poterunt, viam quandam ſtrauerit: quodque dum ea non prodeunt, paruus hic extet libellus, vnde Belga ſummariam quandam notitiam accipere poſsit de eccleſiaſtico ſtatu Belgarum: Quando videlicet & per quos, Catholicam fidem Belgicæ ditiones acceperint, & qui Sancti, quibus temporibus & locis, diuina bonitate apud Belgas clarueriint.

CHRO-

CHRONICON BREVISSIMVM DE SANCTIS BELGII.

VErùm ea quæ temporũ confusione latius digesta sunt, per tẽporum succesſionẽ breuiter recapitulare placuit, vt ex compendiosa ſubſequentiũ lectione, Belgarum eccleſiaſticus ſtatus agnoſci poſsit, potiſsimum quo ad initia & incrementa.

CAPVT I.

TVngrii igitur, inter Belgarum populos primi, vſque ad Treuirorum fines habitarunt. *Tungri.* Quare mirum non eſt, ſi decem ſancti epiſcopi Treuirenſes, recenſeantur vſque ad Seruatium, etiam Tungrenſes epiſcopi, hoc videlicet ordine, Maternus, diſcipulus ſancti Petri, Nauitus, Marcellus, Metropolus, Seuerinus, Florentius, Martinus, Maximinus, & Valẽtinus. Qualis autem ſub his epiſcopis fuerit Tungrorum in fide Catholica ſtatus, ad nos non peruẽnit.

Sanctus Martinus inter hos ſpecialiter celebratur Hasbanorum Apoſtolus, cuius obitus ponitur anno ducenteſimo ſeptuageſimo ſexto. *Haſbani.*

CAPVT II.

DIocletianus imperator eſt appellatus anno ducẽteſimo octuageſimo quarto; imperauit annis viginti, & collegam imperij aſſumpſit Maximianum, anno ducẽteſimo octuageſimo ſexto. Sub horũ grauiſsima in Chriſtianos perſecutione, nonnulli

nonnulli è Roma, ob fidei prędicationem, Gallias adiërunt, vt Quintinus, Crispinus, Crispinianus, Lucianus, Fuscianus, Victoricus, Regulus, Piatus, Chrysolius, & alij. Ex his Fuscianus & Victoricus Christum prædicauerunt Ambianis & Morinis, postmodum Ambianis glorioso martyrio coronati, vt plærique alij alijs in locis, per Rictiouarum Galliarum præsidem.

Morini.

Tornacenses.

Piatus vero & Chrysolius Tornacum Christi nomen atque Euangelium attulerunt, idemque martyrio obsignarunt, Piatus sepultus Siclinij apud Tornacum: Chrysolius, Cominij ad Lisam.

CAPVT III.

COnstantinus imperator appellatur anno trecentesimo sexto, imperat annis triginta & vno. Sub hoc imperatore, cessante persecutione paganorum, vnica Arij Alexandrini scintilla, orbem Christianum populata est. Quam pestilentissimam & diuturnam hæresim, innumera mala concomitabantur.

Floruit post mortem Constantini sanctissimus Seruatius, primus Tungrorum proprius episcopus, qui contra Euphratem pseudoëpiscopum Arianum, sententiam protulit in Concilio Agrippino: quique Arimini non cessit minis & terriculis Arianorum, sed contra eos fidei professiones edidit.

1. Belgarũ vastatio per Vuandalos & Hunnos.

Idem vir sanctissimus, cum rumor esset Vuandalos & Hunnos in Gallias velle prorumpere, ieiunijs & vigilijs vacans, & crebro lachrymarum imbre perfusus, Dominũ precabatur, ne vnquam

gentem

gentem hanc incredulam, in Gallias venire permitteret. Sed sentiens per spiritum pro delictis populi hoc sibi non concedi, Romam expetijt, ibique adiunctis Apostolicæ virtutis patrocinijs, hoc ipsum flagitabat. Sed ab Apostolo responsum accepit, Domini deliberatione Hunnos Gallias maxima tempestate debere depopulari, sed ipsius oculos ea mala non visuros. Quare Tungros rediens, relicta vrbe, quæ euertenda erat, sedem episcopalem Traiectum transposuit, vbi modica febri pulsatus, à corpore recessit.

Subsecuta est magna Dei per totas Gallias indignatio, qua eas à Vuandalis, Hunnis, & alijs nationibus, deuastari permisit. De ea sic scribit Gerontiæ Hieronymus. Quod rari huc vsque residemus, non nostri meriti, sed Domini misericordiæ est. Innumerabiles & ferociſsimæ nationes, vniuersas Gallias occuparunt. Magontiacum nobilis quondam ciuitas, capta atque subuersa est, & in ecclesia multa hominum milia trucidata. Vangiones longa obsidione deleti. Remorum vrbs præpotens, Ambiani, Attrebatæ, extremique hominum Morini, Tornacus, &c. populata sunt cuncta.

In ea vastatione martyrio occubuit S. Nicasius Remensis episcopus, qui Missarum solennitatibus peractis, à Vuandalis, intra ecclesiam Remensem, passus est martyrium. Subfuerunt autem Remensi archiepiscopo in nostro Belgio episcopatus quatuor, Atrebatensis, Cameracensis, Tornacensis, & Morinensis. Huius enim episcopatus maior portio in Belgio semper fuit.

Vidit huius vastationis miserias confessor Victricius, sanctissimus episcopus Rothomagensis, ad quem Innocentius primus epistolam scripsit decretalem. Cui multum Belgæ debent. Scribit enim sanctus Paulinus Nolanus præsul, eius prædicatione lucem magnam accepisse & Morinos, & Neruicum tractum, in quo primaria vrbs est Tornacus.

Porrò Vuandali, anno quadringentesimo decimo tertio, Gothorum timore Gallias reliquerunt, quas per multos annos lacerauerant, & primum Hispanias occuparūt, deinde Mauritaniam inuaserunt, denique Africam indignissimis modis tractauerunt.

Nec Tungri ab eis excisi vnquam pristinam dignitatem recuperare potuerunt, humile postea oppidum, & Hasbaniæ annumeratum. Vacauit etiam sedes à morte Seruatij, vsque in Clodouei tempora. Sub quo interuallo Traiecti claruit S. Candidus episcopus.

Eodem interuallo claruit sanctissimus Seuerinus episcopus Colonienſis, qui in transitu beati Martini audire meruit voces psallentium angelorum. Cuius maximo sudore & sana doctrina, non tantum Colonienſis ecclesia, sed etiam Tungrensis, & vicinæ, ab infestatione Arianæ hæresis, sunt defensæ.

Successit ei suus archidiaconus S. Euergislus, patria Tungrensis, qui etiam patrium locum, & multa prædicatione, & martyrio, decorauit.

Subsecuta est secunda Galliarum vastatio, anno quadringentesimo quinquagesimo tertio, per

Attilam

Attilam flagellum Dei, qui cum quinquaginta millibus Hunnorum, instar turbinis, sic totam Galliam vastauit, quod vix vlla ciuitas Hunnicam rabiem subterfugerit. Sed superuenit Ætius Romanus, qui in campis Catalaunis Attilam regem vicit; vbi cæsa sunt centum octoginta quinque millia, inter quos Theodoricus rex Visigothorum. Vnde Attila cum reliquijs in Pannoniam se recepit & inde Italiam agressus, omnes penè ciuitates eius aut diruit, aut diripuit, aut incendit. 2. Belgarum vastatio per Attilam Hunnorũ regem.

Anno quadringentesimo quinquagesimo quarto sanctus Eleutherius consecratur episcopus Tornacensium, qui in suburbio resedit annis octo, Tornaci annis triginta septem, de quo Tornacenses canunt:

Miro modo sunt conuersi
Per hunc ciues vniuersi.

CAPVT IIII.

CLodoueus primus Francorum rex Christianus, regnauit annis triginta, obijt anno quingentesimo decimo quinto. Hunc regem S. Vedastus Catholicæ fidei firmis initiauit fundamentis, qui postmodum à beato Remigio, Remorum archiepiscopo, ordinatur episcopus, & ad prædicandum verbum vitæ Atrebatensi vrbi dirigitur, quam gubernauit annis quadraginta. Artesij.

Childebertus Clodouei filius cum Clotario fratre regnat annis quadraginta quinque, moritur anno quingentesimo sexagesimo. Clotarius solus regnat annis quinque, moritur anno quingentesimo sexagesimo quinto.

Sub his in Traiecto ad Mosam claret S. Domitianus episcopus, qui aliquot Galliarum synodis interfuit.

Et in Nouiomo S. Medardus qui ex Augusta Veromanduorum, à Vuandalis & Hunnis euersa, sedem episcopalem Nouiomum transtulit, & à morte sancti Eleutherij simul cum dicta administrauit Tornacensem ecclesiam. Vnde ab eo tempore Tornacum proprio episcopo caruit; vsque ad tempora Eugenij tertij. Obijt autem Medardus anno quingentesimo quinquagesimo sexto, *Flandri.* postquam Flandrensium gentem ferocem, per quindecim annorum spatium, ad diuinum cultum informasset.

Chilpericus Clotarij filius regnat annis viginti moritur anno quingentesimo octuagesimo sexto. Claret Traiecti sanctus Monulphus episcopus, qui prædiorum suorum, inter quæ Dionantum, beatum Seruatium scripsit hæredem.

Clotarius secundus, Chilperici filius, regnat annis quadraginta quatuor, moritur anno sexcentesimo trigesimo.

Sub eo moritur, anno quingentesimo nonagesimo quarto, sanctus Gaugericus episcopus Cameracensis, qui episcopatu functus est annis ferè quadraginta, sede episcopali ex Atrebato in Cameracum translata. Fuit in bonis operibus, & fidei prædicatione indefessus.

Eodem regnante, clarent Traiecti ad Mosam sancti episcopi Gondulphus & Perpetuus. Quibus Placentius adijcit Euergislum.

Sanctus verò Amandus, Aquitanorum ducis filius,

filius, ex Bituricenſi monaſterio, Apoſtolorum limina Romæ viſit, vbi à diuo Petro admonetur, vt in Gallias prędicandi cauſa remeet, quas ſtatim miraculorum & prædicationis gloria illuſtrabat.

CAPVT V.

DAgobertus Clotarij filius regnat annis ſedecim, moritur anno ſexcenteſimo quadrageſimo ſexto.

Clodoueus ſecundus, eius filius, regnat annis ſeptendecim, moritur anno ſexcenteſimo ſexageſimo ſexto, Sigeberto fratre eius regnante in Auſtraſia.

Clotarius tertius, Clodouei filius regnat annis tribus, moritur anno ſexcenteſimo ſexageſimo nono.

Sub his regibus mirabiliter profecit Chriſtiana religio apud Belgas. Imprimis Martinus primus creatur Sanctæ Romanæ Eccleſiæ Pontifex, anno ſexcenteſimo quadrageſimo octauo: obijt anno ſexcenteſimo quinquageſimo tertio, à quo multi Belgici prædicatores authoritatem prædicandi acceperunt, idemque petenti Amando plures dedit cooperatores.

Omnes Belgij diœceſes habuerunt tunc præſules viros planè Apoſtolicos, & in fidei propagatione feruentiſsimos. *Prædicatores Apoſtolici pi Belgium.*

Traiectum ad Moſam habuit ſanctum Amandum. Is enim cum per Gallias miraculorum & prædicationis gratia clareret, mortuo Ioanne, qui ob manſuetudinem Agnus agnominabatur, ad regimen eccleſiæ Traiectenſis coactus eſt à

Dagoberto, & sacerdotibus. Anno tamen sexcentesimo trigesimo octauo, Tungrensi episcopatu posthabito, maluit pluribus in locis verbi instare officio, ad fidelium maiorem multiplicationem. Quantum verò religio per eum creuerit ex sequentibus plenius constabit. Obijt anno sexcentesimo sexagesimo primo.

Successit ei anno sexcentesimo quadragesimo sexto, aut circiter, sanctus Remaclus Aquitanus, qui se Solemniaci in Christi tyrocinio exercuerat, quo cooperante rex Sigebertus, de posteritate prolis desperans, duodecim construxit monasteria, in quibus eminebant in Arduenna, Stabuletum, & Malmundarium. Ipseque Remaclus, post aliquot annos, propter attritos suæ ecclesiæ fructus, & concurrentes sæculares tumultus, habitum vitæ monachicæ assumpsit in Stabuleto, vbi vixit ad annum vsque sexcentesimum nonagesimum primum.

Successit in regimine diœcesis sanctus Theodardus, qui cum super iniustitijs, ecclesię suæ illatis, apud Childericum Austrasiæ regem legaliter expostulare deliberaret, à filijs Belial, qui coram palatinis causam agi nolebant, in Alsatiam vsque eum insequentibus, est crudeliter martyrizatus. Cuius corpus euidentibus signis clarum, suo iure Lambertus repetijt.

Cameraci clarebat sanctus Autbertus episcopus. Sub quo, & per quem, Hannonia in Christi cultu florere cœpit. *Hannonij.*

Tornaci siue Nouiomi clarebat sanctus Aicharius episcopus, cuius benedictione habita Aman-

Amandus Gandenſibus Chriſtum annunciauit. *Gãdenſes.*

Et eo mortuo, anno ſexcenteſimo quadrageſimo ſeptimo, ſucceſsit ſanctus Eligius vſque ad annum ſexcenteſimum ſexageſimum, qui fuit Flandrenſium & Antuerpienſium Apoſtolus. *Antuerpienſes.*

Multi etiam de Scotia, vel Hybernia, in Gallijs peregrinãtes, verbum Dei ſeminabant, multumque fructum Deo faciebant, per Hannoniam, Brabantiam, Flandriam, & loca vicina. Primum ſanctus Liuinus archiepiſcopus, qui ex Scotia Gandauum venit, cum tribus diſcipulis, & inde prædicationis gratia profectus per Flandriæ & Brabantiæ loca, innumeros ad fidem conuertit, & apud Eſcham glorioſo martyrio eſt coronatus, anno ſexcenteſimo trigeſimo tertio, cum Craphailde & Brixio. Deinde tres ſanctiſsimi fratres Furſeus, qui à Clodoueo honorifice ſuſceptus, Latiniacum cœnobium fundauit. Foillanus epiſcopus, martyrizatus anno ſexcẽteſimo quinquageſimo quinto, qui dono ſanctæ Gertrudis Foſſenſe monaſterium fundauit, in quo quieſcit, & Vltanus abbas Foſſenſis: item S. Fredegandus, ſanctus Vuaſnulphus epiſcopus, qui in Condato monaſterio Domino vſque ad obitum ſeruiuit: ſanctus Etto epiſcopus, qui apud Aueſnas, verbum Dei ſeminauit: ſanctus Bertuinus epiſcopus, qui Maloniam cœnobium conſtruxit apud Namurcum: ſanctus Eloquius, qui fundauit Vualciodorenſe, monaſterium, & alij. *Brabanti.*

Venerunt & aliunde aliquot prædicatores, vt ſanctus Giſlenus è Græcia: ſanctus Landoaldus archipresbyter, è Roma.

Fuerunt & patrij prædicatores, inter quos celebriores, ſanctus Trudo presbyter, qui monaſterium extruxit in Sarcinio, quod nunc eſt ſancti Trudonis oppidum, & maxima ſedulitate circumuicinis euangelium prædicans, paganiſmum nondum plenè repurgatum profligauit: ſanctus Landelinus abbas Criſpinienſis, quatuor cœnobiorum fundator: & ſanctus Humbertus epiſcopus, fundator Maricolenſis monaſterij.

In territorio itaque Leodienſi claruerunt hoc tempore iam dicti epiſcopi, ſanctus Amandus, martyr Theodardus, & ſanctus Remaclus, qui relicto epiſcopatu, abbas fuit Stabulenſis in Arduenna: item ſanctus Babolenus ipſius per reſignationem ſucceſſor; ſanctus Mono martyr, qui Naſſoniæ quieſcit: ſanctus Hadelinus confeſſor, & doctor ſalutis, qui ad Legiam habuit cœnobium: ſanctus Amor diaconus, vt opinor, vixit eodem tempore, Traiectum ac Beliſiam euocatus ex Aquitania patrio loco, exemplo ſanctorum Amandi, Remacli, & Hadelini.

Rurſus claruerunt in Hasbania ſanctus Landoaldus archipresbyter, qui admirabilem puerum Lambertum inſtituit, & annis nouem vicarius fuit ſancti Amandi, pontificis, dum is paganis Chriſtum prædicabat, item ſanctus Amantius diaconus, & alij collegæ quos à Martino papa ſanctus Amandus, ſibi ex vrbe Roma cooperatores accepit, item ſancta Vinciana virgo ſoror Landoaldi, ſancta Adeltrudis virgo, ſanctus Adrianus nuncius & martyr. Qui omnes in Vuintershouen quieuerunt, apud Tungros, inde poſtea

Ganda-

Gandauum transłati. Vixit denique tunc apud Hasbanos sanctus Trudo, qui in pietate & paganorum conuersione valdè celebris fuit, eo loci vbi monasterium est, & oppidum, quæ ab eo sancti Trudonis dicuntur.

Sed ad Brabantiam transeamus. In ea florebant, Pipinus de Landis, primus Brabantiæ dux, & maior domus in regno Austrasiæ: Iduberga eius vxor, cuius frater fuit sanctus Modoaldus, episcopus Treuirensis, soror sancta Seuera. Sanctus Amandus in multis Brabantiæ locis fidem Christi prædicabat, potissimum iuxta Niuellam, & Bruxellam. Ipsius instinctu Iduberga sibi & filiæ suæ sanctissimæ Gertrudi, Christiq; familiæ, cœnobium constructit Niuellense, in quo vtramque sacro velamine cõsecrauit; Foresti discipulam habuit sanctam Alenam, virginem & martyrem. Sanctus verò martyr Liuinus, prædicabatin Occidentali Brabantia, versus Flandriam. In territorio Antuerpiensi contra infidelitatem pugnabat sanctus Eligius episcopus. Scribit enim sanctus Audoënus eũ iugi instantia Audouerpis pugnasse, multosque erroneos conuertisse. Clarebant præterea eo tempore in Brabantia sancta Beggha soror sanctæ Gertrudis, quæ Andainæ apud Namurcum cœnobium constructit: Sancta Gudila virgo, postmodum Bruxellam translata: sancta Reineldis, virgo & martyr Santhis: sancta Pharaildis virgo: sancta Ermelendis, Meldricis, inter Thenas & Louanium: sancta Berlendis, cum Nona & Celsa Merbeccæ, & sancta Ragenusla virgo in Gallica Brabantia Aicuriæ. *Brabãtiæ primitiæ.*

Flandria. primitiæ. Porrò apud Flandros Gandauenſibus, ſanctus Amandus verbum Dei prædicare non deſtitit, quantumuis ab incredulis permulta pateretur. vbi diſcipulum habuit magnum illum Bauonem filium Agilulfi Comitis Hasbanię, qui ex ſęculari militia ad monaſticam vitam tranſijt, contra Mauricij imperatoris edictũ. Idem, beato Amando promotore, Gandenſe cœnobium conſtruxit, & dotauit. in quo poſt aliquot annorum pœnitentiam, vitam temporalem cum æterna commutauit, anno ſexcenteſimo trigeſimo primo. Conſtruxit ibidem Amandus ad honorem ſancti Petri alterum monaſterium, in monte Blandinio. Vtrique abbatem præfecit ſanctum Floribertum. Inſtituit etiam in Truncinio, haud procul à portu Gandenſi, clericorum collegium. Venit autẽ illuc anno ſexcenteſimo trigeſimo tertio ſanctus Liuinus archiepiſcopus cum tribus diſcipulis, Foillano, Helia, & Kiliano, vt inter infideles Euangelium plãtaret. qui à ſancto Florberto abbate, eiuſque fratribus, benignè exceptus eſt, & triginta continuos dies ſuper ſancti Bauonis ſepulcrum Miſſarũ ſolennia celebrauit, deinde per Flandriæ & Brabantiæ loca, vſque ad glorioſum ſuum martyrium, conſtanter prædicauit, & multos ad fidem Chriſti cõuertit. Multum etiam in Flandris laborauit ſanctus Eligius epiſcopus, qui paſtoris cura ſolicitus luſtrabat vrbes, & municipia, circumquaq; ſibi commiſſa. Conſtat autẽ ex hiſtoria, quam ſanctus Audoënus ſcripſit, eum peculiarem curam habuiſſe Nouiomenſium, Tornacenſium, Flandrenſium, Gandenſium, & Corturiacenſium,

ſiue

siue Cortracensium. Ostburgi, Aldenburgi, Rodenburgi, Brugis, sacras inchoauit ædes. In territorio Tornacensi eleuauit corpus sancti Piati martyris in pretiosum monumentum, & Gandaui sancti Bauonis reliquias. Eodem tempore clarebat Turolti Domlinus, religiosissimus presbyter: & sanctus Trudo, Hasbanus, in Brugensi agro sibi gentilitio monasterium construebat, vbi octoginta monachos aluit. Clarebat etiam Amandus episcopus apud Flandros, Gallicanos potissimùm, præter dictos Gandenses, hoc est, in Pabulensi territorio, & in Austrouandia. Ad Elnonem, celeberrimum construxit monasterium, quod sancti Amandi dicitur, vbi abbatem præfecit sanctum Andream. Martianis discipulum habuit sanctum Ionatum, primum abbatem: & sanctissimam Rictrudem, viduam ducis Adalbaldi, quæ viro orbata à beato Amando consecratum velum accepit, & cum prolibus Clotsende, sancta Eusebia, & Adalsende, Martianas monasterium delegit, rege quidem indignante, sed pacem inter eum & ipsam conciliauit beatus Amandus. In Broylo discipulum habuit sanctum Maurontum diaconum & abbatem, filium sanctæ Rictrudis: & in Hamatico, sanctam Gertrudem viduam, primam abbatissam.

In Hannonia clarus erat per ea tẽpora sanctus Autbertus, episcopus Cameracẽsis, succeſſor sancti Ableberti, per quem in superni amoris feruore adeò accensus est S. Vincẽtius, Comes Hãnoniæ, quod depositio militię cingulo se totum astrinxerit ad cultũ diuinũ: & duo monasteria cõstruxerit vnum *Hannoniæ primitiæ.*

vnum in Altomonte, in quo habitū monachicum assumpsit: & alterum Sonegijs, in quo obdormiuit. Fuerat annis aliquot Hyberniæ gubernator, qua etiam occasione insignes aliquot fidei prædicatores, iam ante memorati, ex Hybernia ad nos libentius venerunt, E quibus apud Hannonios corporaliter quiescunt, Sancti, Etto & Vuasnulphus. Clarebat etiam sanctus Landelinus Cameracensis, ex sacro fonte filiaster sancti Autberti, qui diuturna excoctus pœnitentia, (eum enim errabundum in gremium Ecclesiæ reduxit sanctus Autbertus) quatuor insignia fundauit monasteria, Lobium, & Alnas, in territorio Leodiensi: Item Vuastariam & Crispinium, in quo postremo monasterio resedit, eundemque locum, cum vicinis, vomere diuinæ prædicationis excoluit, cum discipulis, sancto Domitiano, & sancto Adelino. Inter Crispinium & Montes, potissimum clarebat sanctus Gislenus, cum discipulis suis sancto Lamberto, & sancto Berlerio, qui non paucos in ouile dominicum introduxit, & eo loci Cellam fundauit in honorem Apostolorum, quæ nunc est primaria abbatia Hannoniæ, dicta sancti Gisleni. Montibus cellam siue monasterium construebat sancta Vualdetrudis, in quo vixit, seruata charitate, separata à suo marito. Sed hodie est nobilium Canonicarum collegium. Clarebant etiam sanctitate parētes eius, Vualbertus & Bertilia: item soror sancta Aldegundis, quæ Malbodium monasterium fundauit: & proles, sanctus Landricus, sancta Aldetrudis, sancta Madelberta, quæ duæ in regimine Malbodiensis monasterij, successerunt

suæ

suæ materteræ,& Dentelinus puer in albis mortuus. Claruit etiam sanctus Humbertus episcopus qui Maricolense cœnobium fundauit, & alij quidam, quos in subsequentibus nominabimus. vbi etiam nonnulli ex dictis nominari possent ob longiorem vitam.

CAPVT VI.

CLotario mortuo anno sexcentesimo sexagesimo sexto, Theodoricus frater in regnum sublimatur, ab Ebroino maiore domus, sed propter Ebroini insolentiam à Francis repudiatur,& frater eius Hildericus, qui in Austrasia regnabat, ad regnandum euocatur. sed Theodoricus iterum restitutus est, anno sexcentesimo septuagesimo octauo.

Claruit sanctus Vindicianus episcopus Cameracensis, siue Atrebatensis, qui numerosam multitudinem ad Dominum conuertit. Ecclesiam Dei genitricis Atrebatensem, ex rebus proprijs, vna etiam cum rege Theodorico, augmentauit. In villa Hunolcurt, cum pretiosissimo martyre Lamberto, monasterium consecrauit, cui præfuit sancta Valeria. Sancta Maxellendis virgo à proco in agro Cameracensi martyrizatur, anno sexcentesimo septuagesimo.

Sanctum Lambertum clarissimum episcopum Traiectensiũ ad Mosam, episcopatu priuat Ebroinus. In exilium mittit sanctum Amatum episcopum. quem exulem, primo fouebat sanctus Furseus, deinde sanctus Maurontus. Crudeli martyrio affecit in Artesia, sanctum Leodegarium episcopum

ſcopum, & fratrem eius, ſanctum Gerinum.

Morini ſanctitate clari. Sanctus Audomarus moritur epiſcopus Morinorum, anno ſexcenteſimo nonageſimo quinto. Velauit ſanctam Auſtrebertam Taruanenſem, & Morinos magna ex parte relapſos in idololatriã, ad veram pietatem reduxit. Suſcepit ex Luxouio Burgundię monaſterio, vbi monachus fuerat, tres religioſiſsimos viros, ſanctum Bertinum, ſanctum Mommolenum, & Bertrãnum, qui officium legationis ſuæ, labore continuæ prædicationis ſubibant: Ex his Bertinus anno ſexcẽteſimo nonageſimo octauo, obdormiuit in monaſterio ſuo Sithiu dicto, quod hodie eſt celeberrimũ monaſteriũ ſancti Bertini, in oppido ſancti Audomari. Sãctus Mõmolenus verò, obijt epiſcopus Nouiomenſis, anno ſexcenteſimo nonageſimo quarto. Clarebant etiam apud Morinos, ſanctus Vulmarus abbas, ſanctus Vualbertus Comes Arkenſis, qui ad Luxouium commigrans, ibi abbas obijt: ſanctus Bertulfus confeſſor in Rentica; & in Arteſia iuxta Aream, martyr Venantius.

Prętera ſanctus Vuinocus, frater ſancti Iudoci anno ſexcenteſimo ſexageſimo venit ad ſanctiſsimum Bertinũ, ſub quo in monachatu iugũ Domini tulit, à quo etiã ob inſignem pietatẽ & doctrinam in Flandriã eſt miſſus, ad prædicãdum Chriſti Euangelium, & abbas cellæ ſiue monaſterij in Vuormholt cõſtitutus: vbi anno ſeptingenteſimo decimo ſexto migrauit, meritis, & annis, matur⁹.

Sanctus Vuilfridus epiſcopus Eboracenſis ſiue *Priſſ.* Northumbrorum, epiſcopatu pulſus, Romam iuit, coram Apoſtolico papa cauſam dicturus. ſed

nauim

nauim conſcendens, flante Fauonio Friſiam appulit, vbi honorificè ſuſceptus eſt à barbaris & rege Aldgiſlo, & multa eorum millia verbo veritatis inſtituit, & fonte ſalutari regenerauit, vnde primus ibi per hyemem opus euangelicum cepit; quod poſtmodum reuerendiſsimus Vuillibrordus magna deuotione compleuit.

Aliquanto poſt, ſanctus Ecbertus pater ac ſacerdos Deo amabilis, & cum omni honorificentia nominandus, ſitiens ſalutem Friſonum, cum ſtrenuiſsimis ſocijs, & ad prædicandum idoneis, nauim ingreſſus eſt; ſed diuina voluntas eum illi profectioni ſubtraxit ob aliam eccleſiæ vtilitatem. Et vnus tantum ex ſocijs, Vuigbertus, contemptu mundi & doctrinæ ſcientia inſignis, in Friſiam peruenit, & duobus annis continuis gentilli, ac regi, ſed ſine profectu, verbum ſalutis prædicabat.

CAPVT VII.

PIpinus Herſtallus, ſecundus eo nomine dux Brabantiæ, filius ſanctæ Begghæ, Theodoricum regem capit anno ſexcenteſimo nonageſimo primo, & ſub eo principando ſtatum rerum meliorat. Friſios, capta eorũ vrbe Traiecto, ſibi ſubiugat, qui nunquam antea didicerant externo parêre principi. Erãt enim fidei hoſtes, & in odium Chriſtiani nominis Franciam orientalem ferro & igni vaſtabant.

Regnabãt tũc in Frãcia, Theodoricus iã dictus: obijt anno ſexcẽteſimo nonageſimo tertio. Clodoueus tertius, eius filius: obijt anno ſexcẽteſimo nonageſimo ſeptimo; & Childebert' Theodorici filius;

filius; obijt anno septingentesimo decimo quinto.

Sanctissimus Lambertus, post septennium sui exilij, ex monasterio Stabulensi, per Pipinum relocatur in sua sede, Traiecti ad Mosam. Sepulturæ tradidit sanctã Landradã virginem, quæ fundauit Belisiam monasterium, quod nunc est Canonicarum collegium. Sanctam Odam, viduam Boggis ducis Aquitanorum, ad sæculi contemptum induxit. Quæ ecclesias sua munificentia passim ditans, beato fine quieuit, in monasterio suo Amanij apud Namurcum. Ad fidem conuertit Taxandros & Campinienses. vnde Apostolus Taxandriæ dici meruit.

Incidit postmodum glorioſus ille Pipinus in fœdum & publicum adulterium, vnde Lambertus, quibus potuit modis, eum reuocare laborauit. Quam ob causam Dodo, frater ipsius pellicis, Lambertum Legiæ, siue Leodij, in oratorio Cosmæ & Damiani orantem, glorioso martyrio interemit, cum consanguineis Lãberti Petro & Andoletio, anno sexcentesimo nonagesimo octauo.

Succesit pretioso martyri, sanctus Hubertus, Romæ diuina admonitione consecratus, qui filius erat Bertrandi ducis Aquitaniæ; sed propter Ebroini tyrãnidem ad Pipinum confugerat. Multos ab idololatria ad fidem Christi conuertit, potissimum Brabãtos, apud quos etiam Furæ obijsse fertur, inter Louanium & Bruxellas. Anno septingentesimo decimo, cœlitus admonitus, corpus sanctissimi martyris Lamberti, & sedem episcopalem, transtulit ad villam Legiam, quæ martyrio, miraculis, & patrocinio tanti martyris nobilitata,

bilitata, nunc eſt primaria vrbs ampliſsimæ ditionis Leodienſis. Eſt autem ſancti Huberti corpus aliquanto poſt tranſlatum in Arduennam, ad Andainum, celeberrimum monaſterium, quod ſanctus Beregiſus conſtruxit tempore iam dicti Pipini Herſtalli.

Sub hoc principe, per Anglos, catholicam fidem receperunt Friſij, hoc eſt, ij qui nũc dicuntur Traiectini, Friſij, Groningenſes, Tranſiſelani, Hollandi, & Geldri. *Friſij. Traiectini. Hollandi. Geldri.*

Sanctus quippe Ecgbertus iteratò attentauit aliquos ad Friſonum & Saxonum conuerſionem deſtinare. Congregauit itaque duodecim Apoſtolicos viros, Vuillibrordum, Suuitbertum, Accam, Vuigbertum, Vuilibaldum, Vuiniboldum, Lebuinum, Euualdũ nigrum, Euualdum album, Vueréfridum, Marcellinum, & Adalbertum. Qui Dominici gregis arietes, Traiectum appulerunt, anno ſexcẽteſimo nonageſimo, & cõſtanter Chriſtum euangelizando, multos Deo lucrati ſunt.

Ex his ſanctus Vuillibrordus, & ſanctus Suuitbertus, communi fratrum decreto electi ſunt vt in epiſcopos conſecrarentur. Quare Vuillibrordus à Pipino rege miſſus eſt Romam ad Sergium papam, qui eum anno nonageſimo ſexto Clementem tranſnominauit, & Friſonum archiepiſcopum conſecrauit. Quem in tanto honore habuit Pipinus princeps, quod ei & ſucceſſoribus regali donatione contulerit Traiectenſem ciuitatem, cum omnibus appendicijs. In fundo baſilicæ ſancti Thomæ conſtruxit cœnobitalium canonicorum collegium. In oppido Renenſi fertur leuaſſe

corpus ſanctæ Cuneræ. Laborauit etiam extra Friſiam. In Lotharingia enim, diſcipulas habuit, ſanctas Harlindem & Relindem, ſanctimoniales apud Maeſeike: quæ nunc Leodijs annumeratur. In Flandria conuertit Hulſtēſes, Axellanos, Haſnēſes, Birfletanos. Treuiris, in eccleſia beatæ Mariæ ad martyres, inſtituit monaſteriū Benedictinorum, in quo altare aſſeruatur portatile, quo vſus eſt in gentiū conuerſione. Epternaci apnd Luxēburgos, monaſteriū cōſtruxit celeberrimū, in quo ſepultus eſt anno ſeptingēteſimo trigeſimo ſexto.

Suuidbertus Vuillibrordi coēpiſcopus.

Sanctus Suuidbertus coēpiſcopus ſancti Vuillibrordi, conſecratus eſt in Anglia, anno nonageſimo quinto, & multos conuertit in Traiectenſi patria, Hollādia & Geldria, potiſsimum **Vuūc/ha-genſtepn/** Alcmariā, Vuaterlandiā, Gorcomium, Bommeliam, Tielam, Hueſdam, Buram, Batuam, & alia loca. Nominatur Apoſtolus Teiſterbandię, Vueſtphalię & Boructuariorū. Obijt anno ſeptingenteſimo decimo, ſepultus in Vuerda Cæſaris ad Rhenum, vbi monaſterium conſtruxerat, ex theſauro principis Pipini, cui præfecerat ſanctum Vuelleicum, euangelicum ſacerdotem, Canonicum conuentus nouellæ Traiectenſis eccleſiæ.

Teiſterbandia.

Acca, in Angliam abijt cum ſancto Suuitberto, quando is in epiſcopum Friſię conſecrandus erat: ſed redeunte Suuitberto ipſe ibi retentus eſt, & in epiſcopum Lindisfarnenſem conſecratus.

Vuigbertus, in Foſtilandia Friſijs contermina ſcribitur martyrizatus, à Radbodo Friſonum rege, iam pridem per Pipinum expulſo. Idem fertur occidiſſe ſanctum Engelmundum martyrem.

Sancti

Sancti fratres germani Vuilibaldus & Vuinibaldus Aiſtadium commigrarũt ad Germaniam.

Sanctus Lebuinus Tranſiſelanos conuertit, apud quos in Dauentria quieſcit. *Tranſiſelani.*

Sancti Ewaldi Nabiam introeuntes, Chriſtum confeſsi ſunt, & ab antiquis Saxonibus, glorioſo martyrio coronati.

Sanctus Vuerenfridus multum populum ad fidem conuertit, potiſsimum in Vuelteruoert apud Arnhemium, & in Elſte/ apud Neomagum.

Sanctus Marcellinus ſexaginta quinque annis indeſinenter prædicationibus & conuerſionibus gentium inſudauit, potiſsimum in Trenta, Twenta, Oudenzeel / & Dauentria. *Trenta. Twenta.*

Sanctus Adalbertus Leuita, & primus Traiectenſis archidiaconus, fidem prædicauit, potiſsimum in Kenemaria, in qua corporalis quietis locum habet Egmondanum monaſterium. *Kenemaria.*

Venerunt præterea ex Scotia ad Pipinum ſanctus Vuiro epiſcopus, ſanctus Plechelmus epiſcopus, vterque Romæ ordinatus, & ſanctus Otgerus leuita: quos ſumma veneratione excoluit, & locum habitationis, eis dedit Petri montem apud Ruremondam. Vuironem autem & communibus conſultationibus adeſſe voluit, & confeſſarium ſuum habuit.

Ab eodem Pipino principe ſanctus Vrſmarus epiſcopus per interuentum ſancti Hidulphi principis Lobienſis, monaſterium Lobienſe regendum ſuſcepit, anno ſexcenteſimo nonageſimo octauo. Qui multos ad fidem conuertit in partibus Hannoniæ, Fania & Theoracia, item *Lobium monaſterium. Fania. Theoracia.*

item in Flandria, potiſsimum in finibus Menapum, vt veteres loquebantur. Vnde dictus eſt Apoſtolus Theoraciæ, Flandrenſium, & Menapeſium. In Fania diſcipulum habuit ſanctum Dodonem abbatem. In Flandria Aldo donauit ei Aldenburch, de ſuo vocabulo dictum. vbi in honorem beati Petri eccleſiam conſecrauit, quatenus beatus Apoſtolus Flandrenſibus & Menapibus patrocinaretur. Obijt anno ſeptingenteſimo decimo tertio, Cui ſucceſsit ſanctus Ermînus, epiſcopus & abbas.

Habuit etiam ſanctus Vuillibrordus in Friſonum conuerſione cooperatorem ſanctum Vulfrannum, epiſcopum Senonenſem. Is enim anno ſeptingenteſimo, cum licentia Childeberti regis, & Pipini principis, Friſonum genti quinq; annis infatigabiliter prædicauit, & multos, abrenunciata ſorde idololatriæ, fidei fonte abluebat.

Ornauit tum etiam ſua ſanctitate, & vſque ad mortem exilij ærumna, Altummontem Hannoniæ monaſterium, ſanctus Ansbertus, epiſcopus Rothomagenſis, cuius corpus Halidulphus abbas ſummo honore Fōtanellam retulit, anno ſexcenteſimo nonageſimo quinto.

Circa hæc tempora in Ghela martyrium perpeſſa eſt ob caſtitatem ſancta virgo Dympna Hyberna, à proprio genitore, cum presbytero Gereberno: & apud Tūgros, S. Euermarus, cū ſocijs.

CAPVT VIII.

CArolus Martellus, ex Alpaide filius Pipini principis, paterni principatus hæres fit, anno ſeptin-

ſeptingenteſimo decimo quarto, qui mortuus anno ſeptingenteſimo quadrageſimo primo, filios ſuos Carolomannum & Pipinum, principatus ſui ſucceſſores reliquit.

Regnarunt tunc in Francia, Dagobertus ſecundus, Childeberti filius, vſque ad annum ſeptingenteſimum vigeſimũ: Clotarius quartus, Theodorici filius, Clodouei & Childeberti frater, ac Dagoberti patruus, vſque in annum ſeptingenteſimum vigeſimum ſecundum: Chilpericus rex filius Childeberti & Dagoberti frater vſq; in annũ ſeptingenteſimum, vigeſimum ſeptimum: Theodoricus ſecundus filius Dagoberti, vſq; in annum ſeptingenteſimum quadrageſimum ſecundum.

Carolus verò Martellus bellicoſiſsimus princeps, & merito rex regum appellatus, imperare regibus maluit, quàm rex eſſe. Saxones vicit, Alemannos & Sueuos ſubiecit, Burgundos domuit, Aquitaniæ magnam partem ſuis opibus adiecit, Poponem Friſiæ ducem cæcidit, gentemque ſibi plenè ſubiugauit. Maximè verò eſt memorabile, quod contra Saracenos fuerit religionis acerrimus vindex, & Gallorum fortiſsimus propugnator. Saraceni deuaſtauerãt iam Vaſconiam, Burdegalam, Engoliſmum, Santones, Pictones, & eccleſias Dei concremauerant: videbanturque ſtatim tota Gallia potituri. Sed Carolus, Dei auxilio fretus, eis concucurrit, & peremit Saracenorum trecenta ſeptuaginta quinque (aut ſecundum alios, trecenta octoginta quinque) millia: ex ſuis tantum amittens mille quingentos. Qua victoria potitus, totas Gallias à Saracenis liberauit.

Grauiter autem offendit Dominum hic princeps, durius tractans ecclesiasticos: Sanctum enim Rigobertum Rhemensem archiepiscopum in iniustum exilium trusit, qui iusta de causa ei portam Rhemẽsem aperire recusauerat. Hic tamen ipsum baptizauerat, & apud parentem ipsius Pipinum, in summo honore fuerat, qui ei etiam donauerat chòrtem Gremacam. Similiter sanctum Eucherium, episcopum Aurelianensem, in exilium misit, cum omnibus propinquis, primum Coloniam deinde in Hasbaniam, vbi sexto exilij anno obijt, multis miraculis gloriosus. Causa autẽ exilij erat, quia Carolum liberè reprehenderat, de conuersis in stipendium militare ecclesiæ decimis; quodq; eundẽ valida manu, quam in Sarracenos ducebat, Aureliam intrare volentem, metu ne quid ciuibus suis iniuriæ ex militari licẽtia obueniret, vrbe exclusit. Misit etiam in exilium Cælestinũ abbatem Blãdiniẽsem, qui in Rotornacẽsi monasterio obijt.

Claruerunt & alij: S. Siluinus episcopus Alciaci moritur apud Morinos, anno quingentesimo decimo quinto. Sãctus Hadulphus episcopus Cameraci residet, cuius pater fuit S. Ragnulfus martyr, S. Amalberga virgo in Belisia & Tempseca claret, cui os brachij fregit Martellus, volens sibi eam in sponsam rapere: hæc annosa obijt circa annum septingentesimũ septuagesimũ secũdum. Sãctus Erkenbodo episcopus Morinẽsis, & abbas ad S. Bertinũ, obijt anno septingẽtesimo trigẽsimo quarto.

Sanctus Hubertus sanctissimus episcopus Leodiensis, moritur anno septingentesimo trigesimo quinto, cui succedit sanctus Floribertus. Sanctus

Ermi-

Erminus, episcopus, & abbas Lobiensis, obijt eodem anno; cui succedit sanctus Theodulphus.

CAPVT IX.

PIpinus rex, tertius eo nomine Brabantiæ dux, Carolo Martello, patri mortuo, hęres succedit, anno septingentesimo quadragesimo primo, cum fratre Carolomano. Hic anno quadragesimo sexto à Zacharia papa in monachum attonsus est. Pipinus verò anno septingentesimo quinquagesimo, submoto Childerico rege, postquã annis nouem regnasset, auctoritate Apostolica Zacharię pontificis, & electione Francorum à sancto Bonifacio archiepiscopo, in regem vnctus est. Ingenti fœlicitate, ac gloria belli, domuit Saxones in Austrasia: hoc est, in Orientali Francia; Longobardos in Italia: Vuãdalos in Hispania; Aquitanos in Gallia. Obijt anno septingentesimo sexagesimo octauo.

Clarent circa hæc tempora sancti episcopi & abbates Lobienses, sanctus Amoluinus, sanctus Vlgisus, S. Abel. In Dononio, sancta Regina consanguinea Pipini, Aldebertus Comes Austrouandiæ, eius maritus, sancta Ragenfredis abbatissa Dononiensis, eius filia, & Aua altera filia: Lætijs sancta Hiltrudis virgo, quæ Hugonem Burgundionum principem sponsum in terris fugiens, à Theodorico Cameracensi episcopo sacrum velamen accepit. In Artesia iuxta Ariam, sancta Itisberga, filia Pipini regis. In Campinia, sancta Oda virgo, Lyræ, sanctus Gummarus. Gandaui Hildebertus martyr abbas Gandensis. qui anno septingentesimo quinquagesimo secundo, *Iconomachia.*

contra fautores imperatoris Constantini Copronymi, non modo verbis, sed etiam sanguinis profusione, pium imaginum cultum confirmauit.

In Dicliuenna apud Teneramundam sanctus Hilduardus episcopus. qui fidem constantissimè prædicauit, & tandem etiam Magriptium Ducem conuertit, à quo multis tormentis fuerat affectus.

Frisiæ martyres. In Frisia clarebat sanctus Bonifacius, qui cum annis tredecim Frisonum Francorumque gentem in fide catholica instruxisset, à Gregorio secundo ad Germanorum conuersionem Moguntinæ ciuitati primus episcopus est designatus. Mortuo autem beatissimo Vuillibrordo, Moguntiæ successorem constituit sanctum Lullum, & ipse Traiectensem archiepiscopatum secundus suscepit. Cumque annis sedecim per Frisiam prædicasset, in Dockum anno septingentesimo quinquagesimo quinto, ab infidelibus oppressus est, & martyrio redimitus, cum socijs, quos plures quàm quinquaginta in fidei prædicatione cooperatores habuit. E quibus vndecim tantum, velut celebriores suis nominibus in historia exprimuntur, videlicet Eobanus episcopus; tres presbyteri, Vuintrugius, Vualterus, Adalherus: tres diaconi Stircbaldus, Hamuntius & Boso: quatuor monachi, Vuaccharus, Gunderherus, Vuillibe-rus & Adolphus.

CAPVT X.

SAnctus Carolus magnus, Pipini filius, patri in regno succedit, anno septingentesimo sexagesimo

geſimo octauo, compartito regno cum fratre Carolomanno. Et Carolus quidem Nouiomi, regiam accepit coronam: Carolomannus verò in vrbe Sueſſonica.

Anno autem octingenteſimo primo Leo tertius populi Romani ſcito, clerique rogatu, dictum Carolum Pipini filium, Francorum & Longobardorum regem, ob egregia in Chriſtianum nomen & Romanam ſedem merita, Romanum imperatorem primus appellauit, inunctumque conſecrauit. Obijt anno octingenteſimo decimo quarto.

Claruerunt ſub eo ſanctus Rumoldus archiepiſcopus & Apoſtolus Mechlinienſium. qui martyrio eſt coronatus anno ſeptingēteſimo ſeptuageſimo quinto. Sanctus Gregorius epiſcopus Traiectenſis, inſignis prædicator Friſonicæ gentis. cui anno ſeptingenteſimo octuageſimo quarto ſucceſſit Adelbricus: Sanctus Ludgerus epiſcopus Monaſterienſis, qui Traiecti ſub ſancto Gregorio multum in ſcientia literarum & in morum probitate profecit, & aliquot annis Dauentriæ, & per Friſiam laborauit in fidei prædicatione & corroboratione. Sanctus Saluius, epiſcopus Aquitaniæ, qui cum diſcipulo ſuo, à filio procuratoris fiſci Valencenenſis eſt martyrizatus: quorum corpora poſt triennium Carolus magnus diuina admonitione reperit. Apud Thenas, beatus Himelinus, cognatus ſancti Rumoldi. In Vuilre apud Falkenburgum, ſanctus Arnoldus, cytharœdus ipſius Caroli. *Mechlinienſes.*

CAPVT XI.

LVdouicus rex & imperator, Caroli magni filius, post patris obitū imperat annis viginti sex: Moritur anno octingentesimo quadragesimo.

Claret Traiecti sanctus Fredericus episcopus & martyr, qui in Vualachria multum laborauit contra illicita connubia, & in Frisia contra Arianam perfidiam. Anno trigesimo octauo occisus est ad sanctum Saluatorem, ante summum altare, post Missæ celebrationem; quia Ludouici imperatoris & Iudithę consanguineæ eius nuptias, vt incestas damnabat. Contraxerant enim sine Romani Pontificis licentia. Claruit cum eo in eadem ecclesia sanctus Odulphus Canonicus, qui aliquot annis in Frisia, potissimum Stauerę laborauit, multumque populum ad viam veritatis reduxit.

Sanctus Anscharius, monachus Corbeiensis, & archiepiscopus Hamburgensis, anno octingentesimo trigesimo tertio visitat Turoltum Flandriæ monasterium, sibi & clero in vitæ subsidium donatum à Ludouico. vnde secum abduxit sanctum Rembertum Flandrum, qui ei in episcopali functione successit. Clarebat etiam sanctus Adelardus abbas Corbeiensis, oriundus apud Aldenardam, ex Vscia, quæ villa Corbeiæ donata est. Einardus, Gandensis abbas anno octingentesimo vigesimo octauo, reliquias sanctorum Marcellini & Petri Roma attulit. Eodem tempore Euerardus Comes Cisonienſis, coniuge ac liberorum pulchra propagine, opibus, clientelis, peritia rei militaris, vitæq; sanctimonia illustris est habitus, initiumque dedit Cisonienſi cœnobio iuxta Insulas.

sulas. Item floruisse scribuntur sub Ludouico Alemanniæ rege, sanctus Veronus Lembecę sepultus & soror sancta Verona, quæ haud procul à Louanio quiescit. Sed examinent studiosi, num hic Ludouicus, frater sit Caroli Calui.

CAPVT XII.

Tertia Belgarum vastatio per Nortmannes.

NOrtmannorum & Danorum sæuissima & diuturna vastatio per Franciam & Lotharingiam, sub hoc imperatore incepit. Anno trigesimo secundo littora Flandrica tentauerunt, sed repulsi, tandem in Aquitaniam irruperunt. Anno trigesimo septimo Nortmāni, inquit Sigebertus, Gallias grauiter infestant, Dorestadum (hodie est Wijc apud Traiectum) vastāt. Andouerpam oppidum & Vuitlam emporiū, situm iuxta ostium Mosæ, incendunt: à Frisonibus & Hollandis tributum accipiunt. Anno trigesimo octauo Vualachriam insulam Zelandiæ vastant, & tributum exigunt. Anno quinquagesimo primo Gādauum ferro & igni vastauerunt, cum cœnobijs Gādensi, Blandinienſi, & Truncinienſi; Anno sexagesimo primo ditionem omnem Taruanicam incendijs, ruinis, & mortibus fœdauerunt. Lutetiam etiam Parisiorum diripuerunt. Anno sexagesimo sexto, Balduinus Ferreus à rege Frācię accepit in dotem totam regionem, Scalde, Somena, & Oceano terminatam: & appellatus est Comes regni Francorum, atque Marchio Flandriarum, ad hoc maximè, vt aduersum Danos, omnemque septentrionis barbariem, perpetuus foret regni Galliarum propugnator. Et Ebbo Remorum pontifex, ad confir-

confirmandam Flandriæ pacem, vtque ferocis gentis animi cultu religionis mollescerent, diui Donatiani corpus in Flandriam misit. Eodem anno Carolus rex, quo plures haberet quos Danis Normannisque, tam efferis hostibus, opponeret, Hollandiam quoque Comitatus honore decorauit, primumq; Comitem instituit Theodoricum Frisium. Quicquid autem nunc in Belgio nostro est, id tunc partim Franciæ, partim Lotharingiæ annumerabatur. Nortmanni itaq; ferme per centum annos, hæc loca vastarunt ferro & igni, atque anno potissimum octingētesimo octuagesimo per Gandauum, vbi hyemarunt, tanto numero & crudelitate irruperunt, vt totius Galliæ vires non sufficerent ad obsistendum. Occisa sunt eo anno nouem millia Normannorum in sylua Carbonaria. sed ea victoria magis sunt irritati, quàm victi. Vnde adiunctis sibi Danis ferro & igni deuastarunt, Ambianos, Atrebatum, Corbeiam, Cameracum, Taruanam, fines Morinorum, Menapiorum & Brachatorum, omnem terram circa Scaldim, totam Batuam, Neomagum, Coloniam, Aquisgranum, Leodium, Traiectum, Tungros, Treuiros, Metas, cum omnibus adiunctis castellis, & monasterijs. Qua vastatione compulsi Franci Carolum Caluum imperatorem in auxilium inuocarunt, eique Franciam subiecerunt. Ipse contra Normannos apud Louanium castra metatos, semel & bis exercitum misit, sed nihil dignum fecit, imò à Louanio exeuntes anno octuagesimo septimo Parisios obsederunt, cumque Carolus eos expellere nequiret, icto fœdere, concessit eis Neustriam,

ſtriam, quæ ab eis Normannia appellata eſt, ſed nec ea habita à depopulationibus ceſſarunt.

In eo luctuoſiſsimo ſtatu clerus, & monachi, cum ſanctimonialibus, exuſtis, ac depopulatis ſuis monaſterijs, vbi poterant oportunius latebant. vt, Traiectenſis clerus in Petri monte: aut de locis ad loca peregrinabantur, vt, Gandenſe monaſterium. Sanctorum etiam corpora, & pignora, aut humni defodiebant, aut ad tutiora loca transferebant. Tunc ex Gemetico Haſpras allata ſunt corpora ſanctorum Aichadri & Hugonis, ex Fontanella Bononiam corpora ſanctorum, Vuandregiſili, Ansberti, & Vulfranni, poſtmodum Gandauum tranſlata. Ad Bertinicum monaſterium aduecta ſunt corpora ſanctorum Richarij & Vualerici, ſed reſtituta, poſtquam annis nonaginta octo ibidem remanſerant: ex Inda verò Rothornacum tranſportatum eſt corpus ſancti Hermetis. Quædam autem loca patrocinio præſentium ſanctorum ſunt cuſtodita. Sed ex Turnino oppido iuſsit Deus propter inhabitantium iniquitatem reliquias ſancti Fredegandi altè tranſportari, vt nullum eſſet contra deſolationem obſtaculum. Quibus ſublatis, velut muro & turribus ciuitatis deſtructis, irruit inimica gens, cuncta ædificia incendio perdidit, homines autem partim trucidauit, partim captiuos abduxit. Hodie pagus eſt haud procul ab Antuerpia, dictus Doozne.

Morinis clarebat ſanctus Fulquinus epiſcopus, qui anno quadrageſimo tertio corpus ſancti Audomari, metu Normannorum, ſolicitus in terra

recon-

recondidit. Ei anno quinquagesimo quinto succedit sanctus Humfridus, qui à Normānis sede pulsus Nicolaum primū consuluit, num reuertēdum sibi esset ad eccleſiā. Erat etiam in Bertinico monasterio sanctus Grimbaldus Tornacensis, qui in Anglia abbas obijt, anno nongentesimo tertio.

Vltraiectēsis episcopus erat sanctus Radbodus qui propter Traiecti desolationem Dauentriæ resedit: Traiectum autem per succeſſorem restaurandum fore, spiritu prophetico præuidit.

Per eosdem nonnulli etiam martyrio sunt coronati: vt in Frisia sanctus Vualtfridus, cum Radfrido, & Theracia: in Hollandia sanctus Ieron: in Brabantia Fredegerus presbyter, qui Lyræ crudeliter, in altari sacrificans, peremptus est: in Hasbania, sanctus Libertus, qui euersa Mechlinia, ad sancti Trudonis monasterium confugerat. vbi ante altare cum socio est occisus: in Artesia, ad sanctum Bertinum Vuocardus & Vuinebaldus presbyteri, Gerardus & Regenardus diaconi, qui ad monasterij custodiam relicti, exusto sacro loco, exquisitis cruciatibus sunt interfecti: Nouiomi in vrbis direptione occisus est Emino episcopus.

Sanctus Meingoldus autem Huij occisus est, circa annū nongentesimū, sed non à Nortmannis.

CAPVT XIII.

Quarta vastatio Hungarorum.

NOndum extincta Nortmannorum vastatione, Hungarorum gens barbara, mortuo Arnulpho imperatore, per totam Italiam, Germaniam, & Galliam, vt fera tempestas diffunditur; anno

anno nongenteſimo tertio; & vario vaſtationis genere depopulata eſt has regiones, per annos circiter quinquaginta. Tempore Otthonis primi aggreſsi ſunt Lotharingiam, ſed virtus Dei per merita ſanctorum Vrſmari, & Ermini, apud Lobium monaſterium oſtenſa anno quinquageſimo quinto, eos vltra prodire prohibuit. Tunc ſanctus Guibertus, fundator Gemblacenſis monaſterij, quoſdam eorum ſua prædicatione conuertit, dum per vicum Gemblacenſem ibant, & redibant. Altimontenſes autem reliquias ſancti Marcelli papæ & martyris, in terra defoderant, ne in barbarorum manus deuenirent.

Claruit eodem tempore ſanctus Gerardus abbas, fundator Bronienſis monaſterij. qui multa templa & monaſteria, à Nortmannis euerſa, reparauit, potiſsimum in Flandria: Idem ad monaſterium ſuum attulit oſſa ſancti Eugenij Toletani epiſcopi, ſicut Guibertus ad Gemblacum corpus ſancti Exuperij vexilliferi.

CAPVT XIIII.

SAnctus Macarius patriarcha Antiochenus, reſignato patriarchatu peregrinando in Belgium noſtrum peruenit. in quo & viuus & mortuus innumeris miraculis claruit. Anno milleſimo duodecimo Gādaui peſte obijt, & ſua morte omnium velut mortem, Deo placato reſtinxit. Eleuatus eſt ab epiſcopis, anno ab obitu circiter quinquageſimo quinto, præſente Philippo Francorum rege, & alijs vtriuſque ordinis proceribus.

Sanctus Arnulphus epiſcopus Sueſsionenſis, mi-

fis, militiæ cingulo accepto, multas Brabantinas atque Flandrenſes lites ſua prudentia diremit, ſed ſæcularis militiæ pertæſus ad Sueſſonicum ſancti Medardi monaſteriũ migrauit. vbi aliquanto poſt abbas eſt creatus: deinde vrbis epiſcopus. Inde pacis miniſter, pro pacis redintegratione Apoſtolica authoritate in Flandriam rediit; vbi authoritate Radbodi epiſcopi Nouiomenſis, Aldenburgi diui Petri eccleſiam, vſibus abbatiæ aptandam ſuſcepit. in qua abbas obijt, anno milleſimo octuageſimo ſeptimo. Circa illa tempora, anno videlicet ſeptuageſimo, ſtrangulata eſt Geſtellæ ſancta Godoleua, à ſeruis ſuis, iuſſu Bertulphi mariti.

Hieroſolymitana expeditio.

Godofridus dux Bullonenſis, Chriſtianæ militiæ anteſignanus inuictiſsimus, anno milleſimo nonageſimo ſexto, cum multis principibus, præcipuè Belgicis, in expeditionem Hieroſolymitanam profectus, mirabiles & inauditos triumphos eſt conſecutus. Anno nonageſimo nono Hieroſolymæ à Chriſtianis captæ ſunt, & primus rex creatus eſt dictus Godofridus. qui vt in Chriſtiani nominis hoſtes accingeretur, ducatum ſuum Bullonenſem iam pridem mille trecentis marchis argenti vendiderat Leodienſi epiſcopo. Moriente autem Godofrido, Balduinus frater eius, in regno ſuccedit, anno milleſimo centeſimo.

CAPVT XV.

Hæreſis Antuerpiæ à Norberto extincta.

ANno milleſimo centeſimo vigeſimo quarto claret venerabilis Norbertus fundator ordinis Præmonſtratenſis, qui cum ſuis multum laborauit Antuerpiæ, contra deteſtandam ſeductionem

nem Tanchelini hæretici, qua eius vrbis incolæ miſere & pertinaciter infecti erant. Criſpinij eremiticam vitam ducit ſanctus Aibertus presbyter. Fulgent circa eadem tempora, multa ſanctitate & miraculis, ruſticani homines, ſanctus Guido apud Bruxellam, qui obijt anno milleſimo centeſimo duodecimo: & ſanctus Drogo apud Valencenas, qui obijt anno milleſimo centeſimo octuageſimo ſexto.

Habuit idem ſæculum, ſicut & ſuperiora quædam, & ſubſequentia non paucos, qui inſigni ſanctitate & miraculis claruerunt. Quos tamen hic non commemoro, eo quod Sanctorum catalogo non ſint aſſcripti. Similiter innumeros prætereo qui in conſtruēdis & dotandis eccleſijs ac monaſterijs, pietatem ſuam poſteritati commendarunt.

CAPVT XVI.

ANno 1566 exordium accepit quinta Belgij vaſtatio per Gueſios, quæ anno potiſsimū ſeptuageſimo ſecundo magnas diuerſis ex cauſis, accepit vires, tantasq; vt arbitrer vnico illo anno plures Belgas occubuiſſe martyrio, quàm omnibus reliquis annis, qui vſq. ad conditum orbem anteceſſerunt. Vidimus tunc ſumma pericula à Franciæ Hugonotis, & aliunde, ob quæ immenſæ Dei miſericordiæ aſſcribimus, quod conſumpti non ſimus. Sed meum non eſt triſtiſsimam horum annorum hiſtoriā texere. quod poſteritas faciet, tanto ſyncerius, quanto ſemotior erit & à prauis affectibus, & à periculis indignationum. De glorioſis interim ſub hac perſecutione martyribus,

V. Belgij vaſtatio per Gueſios.

diuersi diuersos meditantur libellos, sed qui propter furorē Gueſiorū nondum in lucē prodeunt.

Breui tamen huius sæuissimæ & barbaricæ Gueſsiorum immanitatis finem fore speramus. sed id notius est prouidentiæ Altissimi, cuius misericordiæ afflictissimum Belgium nostrum commendamus.

ERRATA.

6 Ian. Delplis, lege Delphis/ 22 Ian. al. multorum. lege al. multo / 23 Ian. lege Emerentianæ / 1 Feb. Tigridis/ 1 Mart. lege Claudius/ 19 Apr. lege sancti Florberti/ 9 Nou. apparente. De Martyrologijs, cap. 7 lege obseruani/ cap. 22 lege à cancro. In Indiculo, fol. 12 Apostolica virtute. adde, plenus/ fol. 16 transportari, lege transplantari/ fol. 25 Florei, lege Ferrei/ fol. 26 b Septimo Iduum. lege octauo Calendarū/ fol. 69. b lege cap. 5/ fol. 71. b Batna. lege Batua/ fol. 73 b lege Tungrorum, Recensentur. Alia quæ aduertimus, Lector per se facilè restituet.

Subiungitur, ne sequentes chartæ vacent,

CALENDARIVM BELGICVM, CONTINENS FESTA ET IEIVNIA PROuinciæ Mechlinienſis.

B, litera subiuncta, significat eos sanctos contineri in Indiculo nostro Sanctorum Belgij.

Notata sunt etiam strictiora & p'ura quorundam ieiunia, eo quod à Synodo Mechlinienſi scriptum sit, In locis autem, vbi vel plura, vel strictius obseruata fuerint ieiunia, hortatur Synodus, vt piam consuetudinem obseruent.

IANVA-

			Sanctorum feriæ.
CALEN.	1	A	CIRCVNCISIONIS *Domini.*
Non. 4	2	b	*Adalardi abbatis Corbeiensis. B pag. 87.*
Non. 3.	3	c	*Genouefæ virginis, Parisijs / Bertiliæ virginis Marcoli B*
PRIDIE	4	d	*Pharaildis virginis, Gand. ui. B*
NONIS.	5	e	Commemoratio Gerlaci. B
Idus 8	6	f	EPIPHANIÆ *Domini.*
Idus 7	7	g	Nuptiarum solennitas deinceps admittitur, vsque ad Quadragesimam.
Idus 6	8	A	*Gudilæ virginis, Bruxellæ. B*
Idus 5	9	b	
Idus 4	10	c	
Idus 3	11	d	
PRIDIE	12	e	
IDIBVS.	13	f	*REmigij episcopi, Francorum Apostoli.*
Cal. 19	14	g	*Hilarij episcopi.* Fuit heri / *Pontiani martyris. Spoleti & Vltraiecti. B*
Cal. 18	15	A	*Pauli primi eremitæ Thebaidis* Fuit 10 huius / *Adalberti episcopi Cameracensis, Malbodij. B / Mauri abbatis / quibusdam, nominis* IESV /
Cal. 17	16	b	*Marcelli papæ & martyris, Romæ, & in Altomõte. B*
Cal. 16	17	c	*ANtonij abbatis Ægyptij.*
Cal. 15	18	d	*Cathedræ sancti Petri Romæ.*
Cal. 14	19	e	*Marij & Marthæ, cum filijs. Romæ, & Gemblaci. B*
Cal. 13.	20	f	*SEbastiani martyris; Romæ.*
Cal. 12	21	g	*AGnetis virginis & martyris, Romæ, & Vltraiecti. B*
Cal. 11	22	A	*VIncentij martyris Hispani.*
Cal. 10	23	b	*Emerentianæ virginis, martyris.*
Cal. 9	24	c	*Timothei episcopi, Ephesi.*
Cal. 8	25	d	CONVERSIONIS *Pauli* / Obijt Poppo abbas Stabulensis. B
Cal. 7	26	e	*Goberti conf. Sforis. B*
Cal. 6	27	f	*IOannis Chrysostomi, episcopi / Paulæ viduæ / Sulpitij episcopi: ad sanctum Gisleuum. B*
Cal. 5	28	g	*Caroli Magni, imperatoris, Aquisgrani. B /* martyrium Arnulphi militis, Cisonij. B
Cal. 4	29	A	
Cal. 3	30	b	*Aldegundis virginis, Malbodij. B*
PRIDIE.	31	c	

Dominica SEPTVAGESIMÆ.
Dominica SEXAGESIMÆ.
Dominica QVINQVAGESIMÆ.
Feria secunda & tertia sequentibus sacerdotes Leodienses à carnibus abstinent.
Feria quarta, dies cinerum, & initium Quadragesimæ, & clausi temporis.
Dominica QVADRAGESIMÆ.
Feria quarta, ieiunium quatuor temporum.
DOMINICA *secunda Quadragesimæ, Reminiscere.*
DOMINICA *tertia Quadragesimæ, Oculi.*
DOMINICA *quarta Quadragesimæ, Lætare.*
DOMINICA *quinta Quadragesimæ, in Passione.*
DOMINICA *sexta Quadragesimæ, Palmarum.*
Feria quinta, Cœna Domini.
Feria sexta, Parasceue.
Sabbatho sancto, vigilia Paschæ.
PASCHA DOMINI.
FERIA *secunda Paschæ.*
FERIA *tertia Paschæ.*
DOMINICA *in albis, Quasi modo. Vltimi dies clausi temporis.*
DOMINICA *secunda post Pascha, Misericordiæ. Atrebati festum reliquiarum.* B
DOMINICA *tertia post Pascha, Iubilate.*
DOMINICA *quarta post Pascha, Cantate.*
Feria secunda, Lamberti & Berlerij, discipulorum sancti Gisleni. B
DOMINICA *Rogationum, quinta post Pascha.*
Feria 2, 3, & 4, propter litanias abstinetur à carnibus, & vsque ad prandium ieiunatur.
Feria 5. ASCENSIONIS DOMINI.
DOMINICA *infra Octauam Ascensionis.*
Sabbatho, vigilia Pentecostes. Ieiunium.
DOMINICA PENTECOSTES.
FERIA *secunda.*
FERIA *tertia.*
Feria quarta, ieiunium quatuor temporum.
DOMINICA *post Pentecosten, festum sanctissimæ* TRINITATIS.
Feria quinta, festum sanctissimi CORPORIS CHRISTI.

FEBRVA-

		Sanctorum feriæ.
CALEN.	1 d	*Ignatij episcopi & martyris / Brigidæ virginis / Euberti episcopi, Insulis B /* Ieiunium quibusdam.
Non. 4	2 e	PVRIFICATIONIS BEATÆ MARIÆ.
Non. 3	3 f	*Blasij episcopi & martyris / Vualdetrudis viduæ, Montibus B / Hadelini confessoris, Viseti. B / Berlendis, Nonæ, & Celsæ, virginum, Merbecæ. B*
PRIDIE	4 g	*Liefardi episcopi & martyris. B / Vlgisi episcopi & abbatis, Binchii ex Lobiis. B*
NONIS.	5 A	*Agathæ virginis, & martyris / Bertulfi confessoris, Gandaui ex Rentica. B*
Idus 8	6 b	*Dorotheæ / Vedasti episcopi & patroni Atrebatensium. B / Amandi episcopi Leodiensis, Apostoli Gandensium, & aliorum. B / Relindis virginis, in Maeseica. B / omnium sanctorum episcoporum (Traiectensium ad Mosam. B*
Idus 7	7 c	
Idus 6	8 d	*Chrysolii martyris, Cominii. B / Amoluini episcopi & abbatis, Binchii ex Lobiis. B*
Idus 5	9 e	*Apolloniæ virginis / Ansberti episcopi Rothomagensis, ex Fontanella Gandaui. B / Megoldi martyris, Huii. B /*
Idus 4	10 f	*Guilelmi confessoris / Commemoratio Soteris virginis*
Idus 3	11 g	*(& martyris, Dordraci. B*
PRIDIE	12 A	
IDIBVS.	13 b	
Cal. 16	14 c	*Valentini martyris, vtriusque.*
Cal. 15	15 d	
Cal. 14	16 e	*Iulianæ virginis & martyris.*
Cal. 13	17 f	*Siluini episcopi, ad S. Audomarum. B*
Cal. 12	18 g	
Cal. 11	19 A	
Cal. 10	20 b	*Eleutherii episcopi & patroni Tornacensium. B / Eucherii episcopi Aurelianensis. B*
Cal. 9	21 c	Obijt Pipinus, primus dux Brabantiæ. B
Cal. 8	22 d	CATHEDRÆ *Petri Antiochiæ.*
Cal. 7	23 e	Ieiunium Leodiensibus, locus bissexti.
Cal. 6	24 f	MATTHIÆ *Apostoli.*
Cal. 5	25 g	*Aldetrudis virginis, Malbodii. B*
Cal. 4	26 A	
Cal. 3	27 b	
PRIDIE	28 c	

			Sanctorum feriæ.
CALEN.	1	d	*Suuitberti, coëpiſcopi S. Vuillibrordi, Apoſtoli Teiſtenbandæ & Vueſtfaliæ. B*
Non. 6	2	e	*Vuilleici confeſſoris, Vuerdæ. B* / Martyrium Caroli Comitis, filij S. Kanuti, Brugis. B
Non. 5	3	f	*Vuinwaloci abbatis, Gandaui ex Anglia. B*
Non. 4	4	g	*ADriani martyris, Romæ, & in Gerardi monte. B*
Non. 3	5	A	
PRIDIE	6	b	
NONIS.	7	c	*THomæ Aquinatis, Doctoris Angelici.*
Idus 8	8	d	*Hunfridi epiſcopi, Ipris ex Taruana. B*
Idus 7	9	e	*Quadraginta martyrum.*
Idus 6	10	f	Obijt Himelinus, cognatus S. Rumoldi. B
Idus 5	11	g	*Vindiciani epiſcopi Atrebatenſis. B*
Idus 4	12	A	*GRegorij papæ, Apoſtoli Anglorum.*
Idus 3	13	b	
PRIDIE	14	c	
IDIBVS.	15	d	
Cal. 17	16	e	*Heriberti epiſcopi Colonienſis / Euſebiæ virginis, Hamaticæ, & Marcenis. B*
Cal. 16	17	f	*Patritij Hibernorum Apoſtoli / GErtrudis virginis celeberrimæ, Ninellæ. B*
Cal. 15	18	g	
Cal. 14	19	A	*IOſeph Nazareni, cõfeſſoris / L. Andoaldi archipreſbyteri, Amantij diaconi, Adriani martyris, & reliquorum, ex Haſbania Gandaui. B*
Cal. 13	20	b	*Vulfranni epiſcopi, ex Fontanella Gandaui. B*
Cal. 12	21	c	*BEnedicti abbatis, Caſſini.*
Cal. 11	22	d	
Cal. 10	23	e	
Cal. 9	24	f	
Cal. 8	25	g	ANNVNCIATIONIS *beatæ Mariæ.*
Cal. 7	26	A	*Ludgeri Friſij, epiſcopi Monaſterienſis. B*
Cal. 6	27	b	
Cal. 5.	28	c	
Cal. 4	29	d	
Cal. 3	30	e	*Veroni confeſſoris, Lembecæ & Montibus. B*
PRIDIE	31	f	

			Sanctorum feriæ.
CALEN.	1	g	*Hugonis episcopi, Gratianopoli.*
Non. 4	2	A	*Mariæ Ægyptiacæ, pœnitentis.*
Non. 3	3	b	
PRIDIE	4	c	*Ambrosij episcopi Mediolani.*
NONIS.	5	d	*Vincentij confessoris, Ordinis Prædicatorum.*
Idus 8	6	e	
Idus 7	7	f	
Idus 6	8	g	
Idus 5	9	A	*Vualdetrudis viduæ, Montibus B / Hugonis archiepiscopi Rothomagensis, Haspris. B*
Idus 4	10	b	
Idus 3	11	c	*Leonis primi, papæ & confessoris.*
PRIDIE	12	d	*Erkenbodonis episcopi Morinorum. B*
IDIBVS.	13	e	
Cal. 18	14	f	Lijdvvijd virgo obijt Schidami. B
Cal. 17	15	g	
Cal. 16	16	A	*Drogonis confessoris, in Sebourch. B*
Cal. 15	17	b	*Landrici episcopi, Zonegijs. B*
Cal. 14	18	c	*VRsmari episcopi, qui multos conuertit in Fania, Theoracia & Flandria, Binchij ex Lobijs. / B /* Obitus Aijæ Comitissæ, Montibus. B
Cal. 13	9	d	
Cal. 12	20	e	
Cal. 11	21	f	*Anselmi episcopi Cantuariæ.*
Cal. 10	22	g	
Cal. 9	23	A	*GEorgii martyris.*
Cal. 8	24	b	*Ecgberti presbyteri & confessoris. B*
Cal. 7	25	c	MARCI *Euangelistæ.* Abstinentia à carnibus, & vsque ad prandium iciunium propter litaniam.
Cal. 6	26	d	*Ermini episcopi. Binchij ex Iobijs.* Fuit heri. B / *Floriberti episcopi Leodiensis.* Fuit heri B / *Richarii confessoris, Centulæ.* B
Cal. 5	27	e	
Cal. 4	28	f	*Translationis sancti Lamberti,* B
Cal. 3	29	g	*Petri inquisitoris, martyris, Ordinis Prædic.*
PRIDIE	30	A	*Quirini martyris, Romæ & Nussiæ.*

			Sanctorum feriæ.
CALEN.	1	b	PHILIPPI & IACOBI *Apostolorum / Vltani confessoris, Fossis.* B / *Euermari martyris Ruthis.* B
Non. 6	2	c	*Athanasii episcopi Alexandriæ / Vualberti abbatis Luxouiensis.* B / *Aiberti confessoris Crispiniensis.* B
Non. 5	3	d	INVENTIONIS *sanctæ Crucis / Alexandri papæ.*
Non. 4	4	e	*Monicæ, matris sancti Augustini.*
Non. 3	5	f	*Mauronti abbatis, ex Broilo siue Meruilla, Duaci.* B / obitus Edberti episcopi Lindisfarnensis. B
PRIDIE	6	g	*IOannis ante portam Latinam.*
NONIS.	7	A	*Domitiani episcopi Leodiensis, Huii.* B
Idus 8	8	b	*Apparitionis sancti Michaëlis, Siponti / Vuironis episcopi, Ruremundæ, & Vltraiecti.* B
Idus 7	9	c	*Gregorii Nazianzeni episcopi / Macarii patriarchæ Antiocheni, Gandaui.* B /
Idus 6	10	d	*Iob patientis.*
Idus 5	11	e	
Idus 4	12	f	*Pancratii martyris, Romæ, & Vltraiecti.* B / *Rictrudis abbatissæ. Marcenis.* B
Idus 3	13	g	*S Eruatii, sanctissimi episcopi Tungrorum, Traiecti ad Mosam* B / *Onesimi episcopi, Duaci.* B / *Rolendæ virginis, Gerpiniæ.* B /
PRIDIE	14	A	*Bonifacii martyris, Romæ.*
IDIBVS.	15	b	*Dympnæ virginis & martyris, Ghelæ.* B
Cal. 17	16	c	
Cal. 16	17	d	
Cal. 15	18	e	*Quiniberti confessoris, apud Quercetum.* B
Cal. 14	19	f	*IVonis confessoris, aduocati pauperum / Hadulphi episcopi Atrebatensis.* B
Cal. 13	20	g	
Cal. 12	21	A	*Itisbergæ virginis, apud Aream.* B
Cal. 11	22	b	
Cal. 10	23	c	*Guiberti confessoris, & patronii in Gemblaco.* B
Cal. 9	24	d	
Cal. 8	25	e	*Vrbani papæ & martyris.*
Cal. 7	26	f	
Cal. 6	27	g	
Cal. 5	28	A	*Germani episcopi, Parisiis.*
Cal. 4	29	b	
Cal. 3	30	c	
PRIDIE	31	d	*Petronillæ virginis.*

Sanctorum feriæ.

CALEN.	1	c	
Non. 4	2	f	*Erasmi episcopi & martyris / Marcellini & Petri, (martyrum, Romæ, & Hasnonii.* B
Non. 3.	3	g	
PRIDIE	4	A	*Saturninæ virginis.* B
NONIS.	5	b	B*Onifacii Germanorum Apostoli, martyris in Frisia, cum Eobano coepiscopo, Athalario, & reliquis.* B
Idus 8	6	c	*Gudwali archiepiscopi, Gandaui ex Anglia.* B/ Obijt Norbertus, fundator Præmonstratensium. B
Idus 7	7	d	*Translationis Seruatii: Valentini & Candidi episc.* B
Idus 6	8	e	*Medardi episcopi, Nouiomi.* B
Idus 5	9	f	
Idus 4	10	g	(*mensis.* B
Idus 3	11	A	B *Arnabæ Apostoli / Remberti Flandri, episcopi* Bre-
PRIDIE	12	b	O*Dulphi Canonici, Vltraiecti.* B/ *Cuneræ virginis &* (*martyris, Rheni.* B
IDIBVS.	13	c	
Cal. 18	14	d	B *Asilii episcopi Cæsaræ Cappadociæ.*
Cal. 17	15	e	L*Anselini abbatis & confessoris, Crispinii.* B
Cal. 16	16	f	*Cyrici martyris, & Iulittæ matris.* B
Cal. 15	17	g	
Cal. 14	18	A	Dominica die ante natalem Baptistæ, *Alcuæ vir-*
Cal. 13	19	b	(*ginis & martyris, Foresti.* B
Cal. 12	20	c	*Aldegundis martyris, Truncinii.* B / *Maximini episcopi Treuirorum & Tungrorum.* B *pag.* 74
Cal. 11	21	d	*Martini episcopi Tungrensis, apostoli Hasbanorum.* B/ *Engelmundi martyris, in Velsen.* B
Cal. 10	22	e	*Decem militum martyrum/ Rotrudis virginis.* B
Cal. 9	23	f	*Hidulphi, ducis Lobiensis, Binchii.* B/ obijt Maria de Vuilenbroec, Ogniaci. B/ Ieiunatur.
Cal. 8	24	g	NATIVITATIS *Ioannis* BAPTISTÆ.
Cal. 7	25	A	*Adalberti archidiaconi, Egmundæ* B/ *Theodulphi episcopi, Binchii ex Lobiis.* Fuit heri. B/ *Oduini martyris Hugardiæ.* Fuit heri. B/
Cal. 6	26	b	*Saluii & Superii mart. Valencenis. abb.* B/ B*abolenæ.* B
Cal. 5	27	c	*Adelini confessoris, Crispinii.* B
Cal. 4	28	d	*Benigni martyris* / Ieiunium.
Cal. 3	29	e	PETRI & PAVLI *Apostolorum*
PRIDIE.	30	f	*Adiliæ virginis, Ortii.* B/ obitus Clotsendis. B

		Sanctorum feriæ.
CALEN.	1 g	*RVmoldi archiepiſcopi & martyris, Apoſtoli Mechliniẽſium.* Fuit 24 Iunij. *B/ Theodorici ab./ Reginæ abbatiſſæ, Dononij. B/* Quibuſdam ieiunium.
Non. 6	2 A	VISITATIONIS *beatæ Mariæ.*
Non. 5	3 b	*Sidronii mar. Meſſenis. B/ Guthagoni in Ooſtkercka. B*
Non. 4	4 c	*Berthæ abbatiſſæ, Blanciaci. B/ Domitiani confeſſo-* (*ris Criſpinii. B.*
Non. 3	5 d	
PRIDIE	6 e	*Codoleuæ martyris, Geſtellæ. B/* Initiũ Caniculariũ.
NONIS.	7 f	*Nauiti epiſcopi Treuirorum & Tũgrorum. B pag. 74.*
Idus 8	8 g	*Grimbaldi cõfeſſoris. B/ Lũdradæ virginis, Gãdaui. B.*
Idus 7	9 A	
Idus 6	10 b	*Amalbergæ virginis, ex Tamiſia Gandaui. B/ Amal-* (*bergæ viduæ, Binchii B/ Ettonis epiſcopi, Letius. B*
Idus 5	11 c	
Idus 4	12 d	*Dominicæ poſt 13, Corporis Chriſti, Bruxellæ. B*
Idus 3	13 e	*Mildradæ virginis, in Anglia, & Dauentriæ. B/*
PRIDIE	14 f	*Bonauenturæ / Henrici / Vincentii confeſſoris, Sane-* *giis. B/ Liberti martyris, B/ Marcellini confeſſoris, Dauentriæ. B/ Ragenuſiæ virginis, Aicuriæ B/ Ba-* *ſini martyris, Truncinii. B/*
IDIBVS.	15 g	*DIuiſienis Apoſtolorum / Plechelmi epiſcopi, in Ou-* *denſeel & Ruremundæ. B.*
Cal. 17	16 A	*Monulphi & Gondulphi epiſcoporum, Traiecti ad Moſ-* *ſam. B/ Valentini epiſcopi Treuirorum & Tun-* *grorum. B pag. 74/ Raineldis martyris, Santhis. B*
Cal. 16	17 b	*Alexii / Fredegandi conf. Monaſterii ex Dorna. B*
Cal. 15	18 c	*FRederici epiſc. & martyris Vltraiectin. B/ Odiliæ ex* (*Colonia Huii, B/* obiit Arnoldus cytharœdus. B
Cal. 14	19 d	
Cal. 13	20 e	*Margaritæ / itidem Vuilgefortis, ſiue Ontcommeræ.*
Cal. 12	21 f	
Cal. 11	22 g	*Mariæ* MAGDALENÆ. *Maſſiliæ / Vuandre-* (*giſili fundatoris Fontanellæ. Inde Gandaui. B*
Cal. 10	23 A	
Cal. 9	24 b	*Iewinnæ, martyris ex Anglia, Bergis ſancti Vuino-* *ni.* Fuit 22 huius. *B/* Ieiunium nonnullis.
Cal. 8	25 c	IACOBI *maioris Apoſtoli / Chriſtophori martyris.*
Cal. 7	26 d	*ANnæ / Chriſtianæ virginis, Teneramundæ. B*
Cal. 6	27 e	*Pantaleonis martyris.*
Cal. 5	28 f	
Cal. 4	29 g	*Marthæ virginis, Tharaſii.*
Cal. 3	30 A	
PRIDIE	31 b	

			Sanctorum feriæ.
CALEN.	1	c	*PEtri Apostoli ad vincula/ Machabæorum fratrum/ Ionati abbatis, Martianis.* B.
Non. 4	2	d	*Stephani papæ & martyris.*
Non. 3	3	e	*Inuentio sancti Stephani.*
PRIDIE	4	f	*Vualburgis virginis.* B/ *iuxta vsum Romanum, DOminici confessoris/ aliis 5 huius.*
NONIS.	5	g	*Osualdi regis & confessoris/ Abel episcopi, ex Lobiis Binchii.* B/ *Mariæ ad niues/*
Idus 8	6	A	*TRansfigurationis Domini.*
Idus 7	7	b	*Victricii episcopi Rothomag.* B / *Alberti Carmelitæ.*
Idus 6	8	c	
Idus 5	9	d	Ieiunium.
Idus 4	10	e	LAVRENTII *diaconi, & martyris, Romæ.*
Idus 3	11	f	*GAugerici episcopi Cameraci.* B.
PRIDIE	12	g	*CLaræ virginis, Assisi.*
IDIBVS.	13	A	
Cal. 19	14	b	*Vutrensridi, in Elst.* B/ Ieiunium. Leodienses abstinent etiam à lactariis.
Cal. 18	15	c	ASSVMPTIONIS BEATÆ MARIÆ, *virginis/ Arnulphi episcopi Suessionēsis, Aldēburgi.* B
Cal. 17	16	d	*ARnulphi episcopi Metensis.* B pag 62/ Finis Canic.
Cal. 16	17	e	*Ieronis martyris, Egmondæ & Nortuici.* B
Cal. 15	18	f	
Cal. 14	19	g	
Cal. 13	20	A	*Bernardi abbatis, Clareuallensis.* B
Cal. 12	21	b	
Cal. 11	22	c	*Mauri martyris Rhemensis, Florinis.* B
Cal. 10	23	d	Ieiunatur à quibusdam.
Cal. 9	24	e	BARTHOLOMÆI *Apostoli, Romæ* / obiit Theodoricus abbas, ad sanctum Hubertū. B.
Cal. 8	25	f	*Gregorii episcopi Vltraiectensis.* B
Cal. 7	26	g	
Cal. 6	27	A	
Cal. 5	28	b	*AVgustini episcopi, ecclesiæ Doctoris/ Hermetis martyris, Romæ, & Rotornaci.* B.
Cal. 4	29	c	*DEcollationis S. Ioannis Baptistæ / Veronæ virginis, apud Louanium.* B/
Cal. 3	30	d	
PRIDIE	31	e	*Paulini episcopi Treuiris.*

SEPTEM.

			Sanctorum feriæ.
CALEN.	1	f	*Ægidij abbatis, in Prouincia* / Prima Dominica,
Non. 4	2	g	(Louanij, supplicatio vrbis, cũ gratiarũ actione.
Non. 3	3	A	*Remacli episcopi Leodiensis, Stabuleti.* B
PRIDIE	4	b	*Marcelli episcopi Treuirorum, & Tungrorũ.* B *pag.* 74.
NONIS.	5	c	B*Ertini abbatis, ad S. Audomarum.* B
Idus 8	6	d	*Humberti episcopi, Maricolis.* B
Idus 7	7	e	*Hilduardi episcopi, Teneramundæ* B/ *Madelbertæ virginis, Mabodij & Leodii.* B/ Quidam ieiunant.
Idus 6	8	f	NATIVITATIS *beatæ Mariæ* / *ADriani martyris, Romæ, & in Gerardi monte.* B
Idus 5	9	g	*AVdomari episcopi Morinensis.* B
Idus 4	10	A	*THeodardi episcopi & martyris Leodiensis.* B/ *Otgeri diaconi, Rure mundæ.* B.
Idus 3	11	b	*Vincianæ virginis. ex Vuintershouen Gandaui.* B
PRIDIE	12	c	*Guilonis confessoris, Anderlaci iuxta Bruxellam.* B
IDIBVS.	13	d	*AMati episcopi Senonensis. ex Broylo Duaci.* B
Cal. 18	14	e	*EXaltationis sanctæ Crucis* / *Cornelij & Cypriani,* Romanis die 16 huius, B/ *MAterni epsc.* B/ Proxima feria quarta, ieiuniũ quatuor temporum.
Cal. 17	15	f	*Aicadri confessoris, ex Gemetico Haspris.* B
Cal. 16	16	g	
Cal. 15	17	A	*LAmberti episcopi & martyris pretiosi, patroni Leodiensium.* B
Cal. 14	18	b	
Cal. 13	19	c	
Cal. 12	20	d	Ieiunium.
Cal. 11	21	e	MATTHÆI *Apostoli & Euangelistæ, Salerni* /
Cal. 10	22	f	*MAuritij, Exuperij,* B *& sociorum.*
Cal. 9	23	g	*Teclæ primæ martyris.*
Cal. 8	24	A	
Cal. 7	25	b	
Cal. 6	26	c	
Cal. 5	27	d	*Cosmæ & Damiani medicorum.* Feriæ tonsorum & chirurgorum/ *Hiltrudis virginis, Latiis.* B
Cal. 4	28	e	
Cal. 3	29	f	*Dedicatio sancti* MICHAELIS *archangeli.*
PRIDIE	30	g	*HIeronymi presbyteri, & Doctoris ecclesiæ* / *Leopardi martyris, ex Roma Aquisgrani.* B

			Sanctorum feriæ.
CALEN.	1	A	B *Auonis celeberrimi confessoris, Gandaui.* B/ *Piati, martyris Tornacēsis.* B/*Vuasnulphi cōfessoris.* C*ō dati* B/*translatio sanctorū Remigii & Vedasti.* B
Non. 6	2	b	*Leodegarii episcopi Augustodunensis & martyris.* B/ Beregisi abbatis. B/ *Nuncii confessoris, Hasleriæ.* B
Non. 5	3	c	*Euualdorum martyrum.* B/*Gerardi abbatis, Brouii.* B
Non. 4	4	d	*FRanciſci confessoris, Assisii.*
Non. 3	5	e	
PRIDIE	6	f	*Brunonis, institutoris Ordinis Carthusiæ.*
NONIS.	7	g	
Idus 8	8	A	*Gerulphi martyris, Truncinii* B/ *Metropoli episcopi.* B *pag.* 74.
Idus 7	9	b	*DIonysii/ Gisleni episcopi.* B/ *Ollæ virginis.* B
Idus 6	10	c	*Venantii martyris, ad sanctū Venantiū.* B/ *Gereonis.*
Idus 5	11	d	*Gummari confessoris, Liræ.* B
Idus 4	12	e	*Maximiliani/ Vulfridi episc.* B/ *Harlindis virginis.* B
Idus 3	13	f	
PRIDIE	14	g	*DOnatiani episcopi Rhemensis, Brugis.* B
IDIBVS.	15	A	*Iuniani confessoris* B *pag.* 87
Cal. 17	16	b	*Curdielli confess. Duaci.* B/ *Mommoleni episc. Nouiomensis.* B/ *Florentini episc. Treuirorum.* B *pag.* 74.
Cal. 16	17	c	
Cal. 15	18	d	*LVCÆ Euangelistæ/ Mononis martyris. Nassoniæ.* B
Cal. 14	19	e	
Cal. 13	20	f	
Cal. 12	21	g	*VRsulæ, & sociarum, Coloniæ.*
Cal. 11	22	A	*Oelberti martyris. in Oesterbout.* B
Cal. 10	23	b	*Seuerini, episc. Coloniæ/ Odæ viduæ, apud Hattum.* B
Cal. 9	24	c	*Euergisli episcopi, Tungris martyrizati.* B/ *Seuerini episcopi Treuirorum & Tungrorum.* B *pag.* 74
Cal. 8	25	d	*Crispini & Crispiniani.*
Cal. 7	26	e	
Cal. 6	27	f	Ieiunium.
Cal. 5	28	g	*SIMONIS & IVDÆ Apostolorum.*
Cal. 4	29	A	*Ermelendis virginis Meldariæ.* B/ *Dodonis confessoris, in Fania.* Fuit heri. B/ *Vulgani confessoris, Leodiensis.* B/ forte 4. idus Nou.
Cal. 3	30	b	*QVintini martyris* / *Foillani episcopi & martyris, Fossis* B/ *Notburgis virginis.* B *pag.* 87/ Ieiunium. Leodienses abstinent etiam à lactarijs.
PRIDIE	31	c	

			Sanctorum feriæ.
CALEN.	1	d	OMNIVM SANCTORVM. Solennitas/ *Florberti abbatis Gandaui* B/ *Vigoris epi. opi Baiocensis.* B *pag.* 87
Non. 4	2	e	*Animarum commemoratio.*
Non. 3	3	f	*Hiberti episcopi Leodiensis, in Ardenna* B/ *Odradæ virginis, in Alem* B
PRIDIE	4	g	*Perpetui episcopi Leodiensis, Dionanti.* B/ *Gregorii abbatis, Porceti.* B *pag.* 49
NONIS.	5	A	
Idus 8	6	b	*Leonardi confessoris / Vuinoci confessoris, Bergis.* B
Idus 7	7	c	*V Willibrordi, primi episcopi Vltraiectensis.* B
Idus 6	8	d	*Quatuor Coronatorum.*
Idus 5	9	e	*Ragnulfi martyris, Atrebati.* B
Idus 4	10	f	
Idus 3	11	g	MARTINI *episcopi Turonis/ Bertuini, Maloniæ.* B
PRIDIE	12	A	*LIuini episcopi & martyris, cum Brixio & Craphailde, Gandaui* B/ *LEbuini confessoris, Dauentriæ.* B/ *Cuniberti episc. Coloniæ.* B *pag.* 62
IDIBVS.	13	b	*Maxellendis virginis & martyris, Cameraci.* B/ *Kiliani confessoris, Albiniaci.* B
Cal. 18	14	c	
Cal. 17	15	d	*Eugenii episcopi & martyris, Toleti & Bronii* B/ *Machuti episcopi siue Maclouii, Alethe & Gemblaci.* B
Cal. 16	16	e	
Cal. 15	17	f	
Cal. 14	18	g	
Cal. 13	19	A	*Elisabeth continentis. Marspurgi.*
Cal. 12	20	b	
Cal. 11	21	c	PRæsentationis beatæ Mariæ.
Cal. 10	22	d	CÆciliæ *virginis & martyris.*
Cal. 9	23	e	*Clementis papæ/* TRudonis *confessoris.* B
Cal. 8	24	f	
Cal. 7	25	g	CATHERINÆ *virginis & martyris.*
Cal. 6	26	A	*Petri Alexandrini/ Conradi episcopi.*
Cal. 5	27	b	*Maximi episcopi Rhegiensis* B
Cal. 4	28	c	*Achaya episcopi* B *pag.* 57/ *Odæ virginis, Rhodii.* B
Cal. 3	29	d	*Radbodi episcopi, Dauentriæ* B / Iciunium.
PRIDIE	30	e	ANDREÆ *Apostoli.*

Dominica prima ADVENTVS, *incipit clausum tempus.*

DECEM-

BIBLIOTECA PROVINCIAL SOFIA

			Sanctorum feriæ.
CALEN.	1	f	*Eligii, episcopi, Apostoli Flandriæ.* B
Non.	2	g	
Non. 5	3	A	*Vualtfridi mart. Groningæ* B/ *Eloquii, Vualciodori.* B
Non. 4	4	b	B *Arbaræ virginis & martyris.*
Non. 3	5	c	
PRIDIE	6	d	NICOLAI *episcopi & confessoris/ Gertrudis viduæ, Marcenis ex Hamatica.* Transfertur. B
NONIS.	7	e	*Ordinatio Ambrosii/* Ieiunant nonnulli.
Idus 8	8	f	CONCEPTIONIS *beatæ Mariæ.*
Idus 7	9	g	*Leocadiæ virginis & martyris. Tolet.*
Idus 6	10	A	
Idus 5	11	b	*Fusciani & Victorici martyrum.* B *pag.* 15/88.
Idus 4	12	c	
Idus 3	13	d	*LVciæ/ AVtberti episcopi, Cameraci,* B/ *Iudoci/* Feria quarta sequenti, ieiunium quatuor tẽporum.
PRIDIE	14	e	*Folquini episcopi Morinorum.* B
IDIBVS.	15	f	
Cal. 17	16	g	*Euerardi confessoris, Cisonii.* B
Cal. 16	17	A	*Begghæ, Andenæ* B/ *Vuiuinæ virginis. Bigardis.* B
Cal. 15	18	b	*Vutniboldi abbatis.* B *pag.* 81
Cal. 14	19	c	
Cal. 13	20	d	Ieiunium.
Cal. 12	21	e	THOMÆ *Apostoli.*
Cal. 11	22	f	
Cal. 10	23	g	
Cal. 9	24	A	Ieiunium. Leodienses abstinent à lactarijs.
Cal. 8	25	b	NATALIS DOMINI. Solennitas.
Cal. 7	26	c	STEPHANI *primi martyris.*
Cal. 6	27	d	IOANNIS *Apostoli & Euangelistæ.*
Cal. 5	28	e	INNOCENTIVM *martyrum.*
Cal. 4	29	f	*Thomæ episcopi & martyris, Cantuariæ.*
Cal. 3	30	g	
PRIDIE	31	A	*Siluestri papæ & confessoris.*

Hanc historiam, Sanctorum Belgij nostri vitam breuiter comprehendentem, lectu dignissimam & vtilissimam esse censeo; testorque nihil ei inesse quod pietatem offendere possit.

Henricus Gravius Louanienſis,
sacræ Theologiæ professor.

Sabato fito officio sancti
Domingi confesor duplex
Missa dñmunzana Capel
la a bastó sent bastó
muy sonfit quantica
no ni missa do mo desq
quanti sanctim officio
nis Cantis Catalan

Sabato fito officium
Sbastó mu ori nis mariz
de ple mitigu dñi dlcon
Ca pori dñia bastó sancti dil
lo Cmuy sant quantica
no ni Nig a do mo des
quel fis dñi mis cas Cant
tus y migs

Fe. Ri a quinta festo ficiũ
sancti simones et judapostoli
mi sa de dadi dñi secundi
canonici ℣ Ji capitulũ canonicorũ
ji et per oĩa ℟
Feria secũda fidofiaiu
Sancto unmartiũ
Joanis et pauli semidup
Sa Cafu festo ficiũ fuit
Sancti crucis mi sa de dominica
cu pro primi petzionata
mi sa de sequentia de Ex
Jo is cum tali cauda sem

feria secunda fit officium
ad vesperas de Conceptione beate marie virginis
duplex / missa dom. abatis sancti
Bartholomei. Capera dominj de
Cardinj et sancte Crucis et quarti
Cardinalis

Sabbato fit officium ~~sancti Virgilii~~ Sancti
Virgilii nativitatis sancti Juanis
Baptiste. missa eodem adagetz
dni. et Collecti. Cantus Catalan

feria quinta fit festum sancti pa
ul apostoli in maiori ecclesia
sancte. Cruc. Capera prima
ad vesperas

Crastina die fit offi
cium domini secun

dominj herrera Cantus castaneda

dñi vzeda Cantus santiste

Alma

Melchior

Melchior
delavega

missa edomade
sequêtis dñi ja
herrera

Signat.ª Top.ª
Est.
Tab.
Núm.
399
805

